

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 82

10 Απριλίου 2012

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4070

*Ρυθμίσεις Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Μεταφορών,
Δημοσίων Έργων και άλλες διατάξεις.*

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ Α΄

**ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

**Άρθρο 1
Πεδίο εφαρμογής**

1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου καθορίζουν το πλαίσιο παροχής δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συναφών ευκολιών και συναφών υπηρεσιών εντός της Ελληνικής Επικράτειας, ενσωματώνοντας συγχρόνως τις Οδηγίες 2002/19/ΕΚ, 2002/20/ΕΚ, 2002/21/ΕΚ, 2002/22/ΕΚ και 2002/77/ΕΚ όπως τροποποιήθηκαν σύμφωνα με τις Οδηγίες 2009/136/ΕΚ και 2009/140/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

2. Στις διατάξεις του παρόντος νόμου δεν εμπίπτουν τα κρατικά δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, τα δίκτυα και οι μεμονωμένοι σταθμοί ραδιοεπικοινωνιών της υπηρεσίας ραδιοερασιτέχνη, της υπηρεσίας ραδιοερασιτέχνη μέσω δορυφόρου και όσα χρησιμοποιούνται αποκλειστικώς για πειραματικούς ή ερευνητικούς σκοπούς και για επίδειξη, καθώς και της υπηρεσίας ζώνης συχνοτήτων πολιτών (CB). Οι αρμοδιότητες της Ε.Ε.Τ.Τ. που καθορίζονται στο άρθρο 12 περίπτωση κ΄, του παρόντος νόμου εφαρμόζονται και για τα δίκτυα και τους μεμονωμένους σταθμούς ραδιοεπικοινωνιών της υπηρεσίας ραδιοερασιτέχνη, της υπηρεσίας ραδιοερασιτέχνη μέσω δορυφόρου, τα δίκτυα και μεμονωμένους σταθμούς που χρησιμοποιούνται αποκλειστικώς για πειραματικούς ή ερευνητικούς σκοπούς και για επί-

δειξη, τους σταθμούς της υπηρεσίας ζώνης συχνοτήτων πολιτών (CB), καθώς και για τα κρατικά δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εξαιρουμένων των δικτύων και εγκαταστάσεων των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας, του Λιμενικού Σώματος και της Ε.Υ.Π.. Για τα κρατικά δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών η Ε.Ε.Τ.Τ. δεν έχει αρμοδιότητα επιβολής κυρώσεων. Εάν κατά τον έλεγχο διαπιστωθεί από την Ε.Ε.Τ.Τ. ότι οι παρεμβολές προέρχονται από κρατικό δίκτυο, η Ε.Ε.Τ.Τ. ενημερώνει άμεσα το φορέα του κρατικού δικτύου για την άρση της παρεμβολής, καθώς και το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Οι αρμοδιότητες της Ε.Ε.Τ.Τ. που καθορίζονται στο άρθρο 12 περίπτωση λα΄ εφαρμόζονται και για τα δίκτυα και τους μεμονωμένους σταθμούς ραδιοεπικοινωνιών της υπηρεσίας ραδιοερασιτέχνη, της υπηρεσίας ραδιοερασιτέχνη μέσω δορυφόρου, τα δίκτυα και μεμονωμένους σταθμούς που χρησιμοποιούνται αποκλειστικώς για πειραματικούς ή ερευνητικούς σκοπούς και για επίδειξη, τους σταθμούς της υπηρεσίας ζώνης συχνοτήτων πολιτών (CB), καθώς και για τα κρατικά δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εφόσον κατά περίπτωση απαιτείται, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

3. Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται:

α) Στο περιεχόμενο και τη σχετική με το περιεχόμενο του οπτικοακουστικού τομέα πολιτική.

β) Στην αναλογική τηλεόραση και ραδιοφωνία ελεύθερης λήψης, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί εποπτείας και ελέγχου της χρήσης του φάσματος ραδιοσυχνοτήτων και επιβολής των σχετικών κυρώσεων και του εδαφίου ιβ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 4. Στην εξαίρεση αυτή δεν περιλαμβάνεται η υποδομή ηλεκτρονικών επικοινωνιών που χρησιμοποιείται για τη μεταφορά ραδιοφωνικού και τηλεοπτικού σήματος μέχρι το σημείο εκπομπής, καθώς και οι υποχρεώσεις των επιχειρήσεων για μεταφορά σήματος και παροχή πρόσθετων ευκολιών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 73.

Άρθρο 2 Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως:

Α. Ορισμοί ηλεκτρονικών επικοινωνιών (Ευρωπαϊκού δικαίου)

α) «Απλή μεταπώληση υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών»: Η απλή προώθηση για εμπορικούς λόγους και η μεταπώληση σε τελικούς χρήστες υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι οποίες παρέχονται από νομίμως λειτουργούσες επιχειρήσεις ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

β) «Αποκλειστικά δικαιώματα»: Τα δικαιώματα που χορηγούνται σε μία και μόνο επιχείρηση μέσω νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών πράξεων για την παροχή υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή για την ανάληψη δραστηριότητας ηλεκτρονικών επικοινωνιών εντός δεδομένης γεωγραφικής περιοχής.

γ) «Απονομή μίας ραδιοσυχνότητας ή μίας ζώνης ραδιοσυχνότητων ή ενός ραδιοηλεκτρικού διαύλου (καναλιού)»: Εγγραφή μίας δεδομένης ραδιοσυχνότητας ή μίας ζώνης ραδιοσυχνότητων ή ενός καθορισμένου ραδιοηλεκτρικού διαύλου σε ένα σχέδιο υιοθετημένο, προκειμένου τούτο να χρησιμοποιηθεί από μία υπηρεσία ραδιοεπικοινωνίας, σύμφωνα με καθορισμένες προϋποθέσεις.

δ) «Γενική Άδεια»: Το νομικό πλαίσιο που διέπει τα δικαιώματα για την παροχή δικτύων ή / και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και οι ειδικές υποχρεώσεις ανά τομέα που είναι δυνατόν να εφαρμόζονται σε όλους ή συγκεκριμένους τύπους δικτύων ή / και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο.

ε) «Γεωγραφικός αριθμός»: Αριθμός ο οποίος περιλαμβάνεται στο εθνικό σχέδιο αριθμοδότησης, μέρος της ακολουθίας των ψηφίων του οποίου έχει γεωγραφική σημασία και χρησιμοποιείται για τη δρομολόγηση κλήσεων προς το φυσικό τόπο του σημείου τερματισμού δικτύου.

στ) «Δημόσιο δίκτυο επικοινωνιών»: Το δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών, το οποίο χρησιμοποιείται, εν όλω ή κυρίως, για την παροχή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που υποστηρίζουν τη μεταφορά πληροφοριών μεταξύ σημείων τερματισμού δικτύου.

ζ) «Δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο»: Δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών που χρησιμοποιείται για την παροχή διαθέσιμων στο κοινό τηλεφωνικών υπηρεσιών. Υποστηρίζει τη μεταφορά φωνητικής επικοινωνίας μεταξύ σημείων τερματισμού, καθώς και άλλες μορφές επικοινωνίας, όπως τηλεομοιοτυπία και δεδομένα.

η) «Διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών»: οι υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών που παρέχονται στο κοινό.

θ) «Διαθέσιμη στο κοινό τηλεφωνική υπηρεσία ή δημόσια τηλεφωνική υπηρεσία»: Υπηρεσία διαθέσιμη στο κοινό για τη δημιουργία και τη λήψη άμεσα ή έμμεσα, εθνικών κλήσεων ή εθνικών και διεθνών κλήσεων μέσω αριθμού ή αριθμών που υπάρχουν σε εθνικό ή διεθνές σχέδιο αριθμοδότησης.

ι) «Διακρατικές αγορές»: Οι αγορές που προσδιορίζονται από την Ε.Ε. και καλύπτουν την Κοινότητα ή σημαντικό μέρος της ευρισκόμενο σε περισσότερα από ένα κράτη - μέλη.

ια) «Διαλειτουργικότητα»: Η ικανότητα δύο ή περισσότερων συστημάτων ή εφαρμογών να ανταλλάσσουν

πληροφορίες και να χρησιμοποιούν αμοιβαία τις πληροφορίες αυτές.

ιβ) «Διασύνδεση»: Η φυσική και λογική ζεύξη δημόσιων δικτύων επικοινωνιών που χρησιμοποιούνται από την ίδια ή διαφορετική επιχείρηση προκειμένου να παρέχεται στους χρήστες μίας επιχείρησης η δυνατότητα να επικοινωνούν με χρήστες της ίδιας ή άλλης επιχείρησης ή να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες που παρέχονται από άλλη επιχείρηση. Οι υπηρεσίες μπορούν να παρέχονται από τα εμπλεκόμενα μέρη ή από άλλα μέρη που έχουν πρόσβαση στο δίκτυο. Η διασύνδεση είναι ειδικός τύπος πρόσβασης που εφαρμόζεται μεταξύ φορέων εκμετάλλευσης δημόσιων δικτύων.

ιγ) «Διασύνδεση Προγράμματος Εφαρμογής (API)»: Η διασύνδεση λογισμικού μεταξύ των εξωτερικών εφαρμογών, που διαθέτουν οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς και οι πάροχοι υπηρεσιών, και του προηγμένου ψηφιακού τηλεοπτικού εξοπλισμού για ψηφιακές ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις.

ιδ) «Δικαίωμα χρήσης ή εκχώρηση (μίας συχνότητας ή ενός ραδιοηλεκτρικού διαύλου)»: Εξουσιοδότηση που δίνεται από την αρμόδια αρχή για τη χρησιμοποίηση από ένα σταθμό ραδιοεπικοινωνιών μίας ραδιοσυχνότητας ή ενός καθορισμένου διαύλου ραδιοσυχνότητας σύμφωνα με καθορισμένες προϋποθέσεις.

ιε) «Δίκτυα καλωδιακής τηλεόρασης»: Οποιαδήποτε κατά κύριο λόγο καλωδιακή υποδομή που έχει εγκατασταθεί πρωταρχικά για τη μετάδοση ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων στο κοινό.

ιστ) «Δίκτυο επίγειων δορυφορικών σταθμών»: Το δίκτυο δύο ή περισσότερων επίγειων σταθμών οι οποίοι συνδέονται μεταξύ τους με δορυφόρο.

ιζ) «Δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών»: Τα συστήματα μετάδοσης και, κατά περίπτωση, ο εξοπλισμός μεταγωγής ή δρομολόγησης και οι λοιποί πόροι, περιλαμβανομένων μη ενεργών στοιχείων δικτύου, που επιτρέπουν τη μεταφορά σημάτων, με τη χρήση καλωδίου, ραδιοσημάτων, οπτικού ή άλλου ηλεκτρομαγνητικού μέσου, περιλαμβανομένων των δορυφορικών δικτύων, των σταθμών (μεταγωγής μέσω κυκλωμάτων και πακετομεταγωγής, περιλαμβανομένου του Διαδικτύου) και κινητών επίγειων δικτύων, των συστημάτων ηλεκτρικών καλωδίων, εφόσον χρησιμοποιούνται για τη μετάδοση σημάτων, των δικτύων που χρησιμοποιούνται για ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές, καθώς και των δικτύων καλωδιακής τηλεόρασης, ανεξάρτητα από το είδος των μεταφερόμενων πληροφοριών.

ιη) «Δορυφορικό δίκτυο»: Δορυφορικό σύστημα ή μέρος δορυφορικού συστήματος, αποτελούμενο από ένα μόνο δορυφόρο και τους συνεργαζόμενους επίγειους σταθμούς.

ιθ) «Δορυφορικό σύστημα»: Διαστημικό σύστημα που χρησιμοποιεί έναν ή περισσότερους τεχνητούς δορυφόρους της γης.

κ) «Εθνική Ρυθμιστική Αρχή»: Η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.).

κα) «Ειδικά δικαιώματα»: Τα δικαιώματα που χορηγούνται σε περιορισμένο αριθμό επιχειρήσεων, μέσω νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών πράξεων, εντός δεδομένης γεωγραφικής περιοχής, οι οποίες: α) ορίζουν ή περιορίζουν σε δύο ή περισσότερες τον αριθμό αυτών των επιχειρήσεων, που δικαιούνται να παρέχουν υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή να αναλαμβάνουν δραστηριότητα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, διαφορετική α-

πό αυτή που προσδιορίζεται από αντικειμενικά, αναλογικά και αμερόληπτα κριτήρια ή β) παρέχουν σε επιχειρήσεις, με κριτήρια διαφορετικά των ανωτέρω, νομικά ή κανονιστικά πλεονεκτήματα τα οποία επηρεάζουν σημαντικά την ικανότητα άλλων επιχειρήσεων να παρέχουν την ίδια υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή να αναλαμβάνουν την ίδια δραστηριότητα ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην ίδια γεωγραφική περιοχή υπό τους ίδιους οικονομικούς όρους.

κβ) «Ειδικές Οδηγίες»: Η Οδηγία 2002/20/ΕΚ (Οδηγία για την αδειοδότηση), η Οδηγία 2002/19/ΕΚ (Οδηγία για την πρόσβαση), η Οδηγία 2002/22/ΕΚ (Οδηγία για την καθολική υπηρεσία) και η Οδηγία 2002/58/ΕΚ (Οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες).

κγ) «Επιβλαβείς παρεμβολές»: Οι παρεμβολές οι οποίες θέτουν σε κίνδυνο τη λειτουργία υπηρεσίας ραδιοπλοήγησης ή άλλων υπηρεσιών ασφαλείας, καθώς και αυτές που με οποιονδήποτε άλλο τρόπο υποβαθμίζουν σοβαρά, εμποδίζουν ή επανειλημμένα διακόπτουν μία υπηρεσία ραδιοεπικοινωνιών που λειτουργεί σύμφωνα με τους ισχύοντες διεθνείς, κοινοτικούς ή εθνικούς κανονισμούς.

κδ) «Καθολική υπηρεσία»: Το ελάχιστο σύνολο υπηρεσιών, όπως αυτό ορίζεται στον παρόντα νόμο, συγκεκριμένης ποιότητας, το οποίο είναι διαθέσιμο για κάθε τελικό χρήστη στην Ελληνική Επικράτεια, ανεξάρτητα από τη γεωγραφική του θέση και, υπό το πρίσμα των ιδιαίτερων εθνικών συνθηκών, σε προσιτή τιμή.

κε) «Καταναλωτής»: Το φυσικό πρόσωπο που χρησιμοποιεί ή ζητά διαθέσιμη στο κοινό υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών για σκοπούς που δεν εμπίπτουν στο πεδίο της εμπορικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητάς του ή του επαγγέλματός του.

κστ) «Κατανομή ραδιοφάσματος»: Ο καθορισμός δεδομένης ζώνης συχνοτήτων προς χρήση από μια ή περισσότερες υπηρεσίες ραδιοεπικοινωνιών, όπου απαιτείται υπό καθορισμένες συνθήκες.

κζ) «Κλήση»: Σύνδεση που πραγματοποιείται μέσω διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιτρέπει αμφίδρομη επικοινωνία ομιλίας.

κη) «Κοινόχρηστο τηλέφωνο»: Τηλέφωνο διαθέσιμο στο κοινό εν γένει, για τη χρήση του οποίου μπορεί να απαιτείται χρήση κέρματος, πιστωτικής, χρεωστικής ή / και προπληρωμένης κάρτας, συμπεριλαμβανομένων των καρτών που χρησιμοποιούνται με κώδικα επιλογής.

κθ) «Μη γεωγραφικός αριθμός»: Όποιος αριθμός δεν είναι γεωγραφικός και περιλαμβάνεται στο εθνικό σχέδιο αριθμοδότησης, όπως αριθμοί κινητών τηλεφώνων, αριθμοί ατελούς κλήσης, αριθμοί πρόσθετου τέλους κ.λπ..

λ) «Παροχή δικτύου ηλεκτρονικών υπηρεσιών»: Η σύσταση, η λειτουργία, ο έλεγχος και η διάθεση τέτοιου δικτύου.

λα) «Πάροχος δικτύου ηλεκτρονικών υπηρεσιών»: Η επιχείρηση που συνιστά, λειτουργεί, ελέγχει ή διαθέτει δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

λβ) «Προηγμένος ψηφιακός τηλεοπτικός εξοπλισμός»: Οι περιφερειακές συσκευές και οι σύνθετοι ψηφιακοί τηλεοπτικοί δέκτες για τη λήψη υπηρεσιών ψηφιακής αλληλεπιδραστικής τηλεόρασης.

λγ) «Πρόσβαση»: Η διάθεση ευκολιών ή / και υπηρεσιών σε άλλη επιχείρηση βάσει καθορισμένων όρων σε αποκλειστική ή μη βάση, για το σκοπό παροχής υπηρε-

σιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών συμπεριλαμβανομένης και της περίπτωσης που χρησιμοποιούνται για τη διανομή υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας ή υπηρεσιών περιεχομένου ραδιοηλεκτρονικών εκπομπών. Αφορά μεταξύ άλλων, την πρόσβαση σε στοιχεία του δικτύου και συναφείς ευκολίες, που μπορούν να αφορούν τη σύνδεση εξοπλισμού μέσω σταθερών ή μη σταθερών μέσων (συγκεκριμένα περιλαμβάνει την πρόσβαση στον τοπικό βρόχο, καθώς και σε ευκολίες και υπηρεσίες απαραίτητες για την παροχή υπηρεσιών μέσω τοπικού βρόχου), την πρόσβαση σε υλική υποδομή (που περιλαμβάνει κτίρια, σωλήνες και ιστούς), την πρόσβαση σε συναφή συστήματα λογισμικού, που περιλαμβάνουν συστήματα λειτουργικής υποστήριξης, την πρόσβαση σε πληροφορικά συστήματα πληροφοριών ή σε βάσεις δεδομένων για την προπαραγγελία, καταχώριση και ενεργοποίηση, παραγγελία, υποβολή αιτήσεων συντήρησης και επισκευής, καθώς και για την τιμολόγηση, την πρόσβαση σε μετάφραση αριθμών ή σε συστήματα που παρέχουν ισοδύναμες λειτουργικές δυνατότητες, την πρόσβαση σε σταθερά και κινητά δίκτυα, ιδίως για την περιαγωγή, την πρόσβαση σε συστήματα με υπό όρους πρόσβαση για υπηρεσίες ψηφιακής τηλεόρασης και την πρόσβαση σε υπηρεσίες εικονικού δικτύου.

λδ) «Σημείο Τερματισμού Δικτύου» (Σ.Τ.Δ.): Το υλικό σημείο στο οποίο παρέχεται στο συνδρομητή πρόσβαση στο δημόσιο δίκτυο επικοινωνιών. Στα δίκτυα μεταγωγής ή δρομολόγησης, το Σ.Τ.Δ. καθορίζεται μέσω συγκεκριμένης διεύθυνσης δικτύου, η οποία μπορεί να συνδέεται με το όνομα ή τον αριθμό του συνδρομητή.

λε) «Σταθερή Ασύρματη Πρόσβαση»: Η πρόσβαση του συνδρομητή στο δημόσιο δίκτυο επικοινωνιών, στην οποία το σημείο τερματισμού δικτύου του συνδρομητή και το σημείο πρόσβασης του δημόσιου δικτύου επικοινωνιών είναι σταθερά και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο ραδιοσυχνότητες που έχουν απονεμηθεί για το σκοπό αυτόν.

λστ) «Σταθμός ραδιοεπικοινωνιών»: Ένας ή περισσότεροι σταθμοί ή δέκτες ή συνδυασμός πομπών και δεκτών μετά των πρόσθετων συσκευών που είναι αναγκαίοι σε ορισμένη τοποθεσία για τη διεξαγωγή μίας υπηρεσίας ραδιοεπικοινωνίας.

λζ) «Συναφείς ευκολίες»: Οι υλικές υποδομές και συναφείς υπηρεσίες και άλλες εγκαταστάσεις ή στοιχεία που σχετίζονται με δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή/και υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών και καθιστούν δυνατή ή/και στηρίζουν την παροχή υπηρεσιών μέσω του εν λόγω δικτύου ή/και υπηρεσίας ή έχουν τη δυνατότητα αυτή. Περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, κτίρια ή εισόδους κτιρίων, καλωδιώσεις κτιρίων, κεραιές, πύργους και άλλες φέρουσες κατασκευές, αγωγούς, σωλήνες, ιστούς, φρεάτια και κυτία σύνδεσης.

λη) «Συναφείς υπηρεσίες»: Οι υπηρεσίες που σχετίζονται με δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή/και υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών και καθιστούν δυνατή ή/και στηρίζουν την παροχή υπηρεσιών μέσω του εν λόγω δικτύου ή/και υπηρεσίας ή έχουν τη δυνατότητα αυτή. Περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, συστήματα μετατροπής αριθμών ή συστήματα που παρέχουν παρόμοιες λειτουργικές δυνατότητες, συστήματα με υπό όρους πρόσβασης και οδηγούς ηλεκτρονικών προγραμμάτων, καθώς και άλλες υπηρεσίες όπως στοιχεία ταυτοποίησης, θέσης και διαθεσιμότητας χρήστη.

λη) «Συνδρομητής»: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που

έχει συνάψει σύμβαση με φορέα παροχής διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών.

μ) «Σύστημα υπό όρους πρόσβασης»: Κάθε τεχνικό μέτρο ή/και ρύθμιση, στο οποίο η πρόσβαση σε προστατευόμενη υπηρεσία ραδιοηλεκτρονικής μετάδοσης σε κατανοητή μορφή, εξαρτάται από την ύπαρξη συνδρομητικής σχέσης ή άλλης μορφής προγενέστερης άδειας, που χορηγείται σε ατομική βάση.

μα) «Τέλη Διέλευσης»: Τα τέλη που επιβάλλονται εφάπαξ για τις εργασίες κατασκευής ή επεκτάσεως υποδομής δικτύου.

μβ) «Τέλη χρήσεως δικαιώματος διέλευσης»: Τα τέλη που καταβάλλονται περιοδικά, ως αντιστάθμισμα για την, εκ μέρους του κυρίου της υποδομής δικτύου, άσκηση του δικαιώματος διέλευσης.

μγ) «Τελικός χρήστης»: Χρήστης που δεν παρέχει δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών διαθέσιμες στο κοινό.

μδ) «Τοπικός βρόχος»: Φυσικό κύκλωμα που συνδέει το σημείο τερματισμού του δικτύου με τον κεντρικό κατανεμητή ή με την αντίστοιχη υποδομή στο σταθερό δημόσιο δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

με) «Υπηρεσία ασύρματης ευρυεκπομπής»: Υπηρεσία ραδιοεπικοινωνίας στην οποία οι εκπομπές προορίζονται για λήψη από το κοινό. Η υπηρεσία αυτή μπορεί να περιλαμβάνει εκπομπές ήχου, εκπομπές τηλεόρασης ή άλλους τύπους εκπομπής.

μστ) «Υπηρεσία δορυφορικής ευρυεκπομπής»: Υπηρεσία ραδιοεπικοινωνίας στην οποία σήματα εκπεμπόμενα ή αναμεταβιβαζόμενα από διαστημικούς σταθμούς προορίζονται για απευθείας λήψη από το κοινό. Στην υπηρεσία δορυφορικής ευρυεκπομπής ο όρος «απευθείας λήψη» περιλαμβάνει τόσο την ατομική όσο και τη συλλογική.

μζ) «Υπηρεσία ραδιοεπικοινωνίας»: Μία υπηρεσία που περιλαμβάνει τη μετάδοση, την εκπομπή ή / και τη λήψη ραδιοκυμάτων για ειδικούς σκοπούς τηλεπικοινωνίας.

μη) «Υπηρεσία τηλεόρασης ευρείας οθόνης»: Τηλεοπτική υπηρεσία που αποτελείται, στο σύνολό της ή εν μέρει, από προγράμματα που έχουν παραχθεί και υποστεί επεξεργασία προκειμένου να παρουσιαστούν σε μορφότυπο ευρείας οθόνης πλήρους ύψους. Μορφότυπος αναφοράς της τηλεοπτικής υπηρεσίας ευρείας οθόνης είναι εκείνος του τύπου 16:9.

μθ) «Υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών»: Οι υπηρεσίες που παρέχονται συνήθως έναντι αμοιβής των οποίων η παροχή συνίσταται, εν όλω ή εν μέρει, στη μεταφορά σημάτων σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών και των υπηρεσιών μετάδοσης σε δίκτυα, που χρησιμοποιούνται για ραδιοηλεκτρονικές μεταδόσεις. Στις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών δεν περιλαμβάνονται υπηρεσίες παροχής ή ελέγχου περιεχομένου, που μεταδίδεται μέσω δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και υπηρεσίες της Κοινωνίας της Πληροφορίας, όπως αυτές ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 2 του π.δ. 39/2001 (Α' 28) όπως ισχύει, και οι οποίες δεν αφορούν, εν όλω ή εν μέρει, τη μεταφορά σημάτων σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

ν) «Φορέας εκμετάλλευσής»: Η επιχείρηση που παρέχει ή της επιτρέπεται να παρέχει δημόσιο δίκτυο επικοινωνιών ή μία συναφή ευκολία.

να) «Φορέας Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις

Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες» (Body of European Regulators of Electronic Communications - BEREC): Ο φορέας που συγκροτήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1211/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 337, σ.1), της 25ης Νοεμβρίου 2009, με σκοπό να συμβάλει στην ανάπτυξη της αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω της δημιουργίας ενός ενιαίου ρυθμιστικού περιβάλλοντος στα κράτη - μέλη.

νβ) «Χρήστης»: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που χρησιμοποιεί ή ζητά διαθέσιμη στο κοινό υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Β. Λοιποί Ορισμοί

α) «Αναθέτουσα αρχή έργου αγροτικών δικτύων»: Η δημόσια αρχή που είναι αρμόδια για την ανάθεση της σύμβασης υλοποίησης των δημόσιων αγροτικών ευρυζωνικών δικτύων, καθώς και κάθε άλλης σύμβασης παραχώρησης της τεχνικής, επιχειρησιακής και εμπορικής διαχείρισης των δικτύων αυτών κατά το διάστημα της λειτουργίας τους.

β) «Δημόσια αγροτικά δίκτυα»: Δημόσια υποδομή ευρυζωνικών δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών που περιορίζεται στις υποεξυπηρετούμενες περιοχές και η ανάπτυξη της οποίας χρηματοδοτείται με δημόσιους πόρους στο πλαίσιο του εγκεκριμένου από την Ε.Ε. καθεστώτος ενίσχυσης με αριθμό απόφασης SA.32866 (2011/N) – Ελλάδα της 11.11.2011.

γ) «Διακυβέρνηση Διαδικτύου»: Η ανάπτυξη και η εφαρμογή από τις Κυβερνήσεις, τον ιδιωτικό τομέα και την κοινωνία, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους, κοινών αρχών, κανόνων, κανονισμών, διαδικασιών λήψης αποφάσεων και δράσεων που διαμορφώνουν την εξέλιξη και τη χρήση του Διαδικτύου.

δ) «Διανομέας ραδιοεξοπλισμού και τηλεπικοινωνιακού τερματικού εξοπλισμού»: Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στην αλυσίδα εφοδιασμού, το οποίο αναλαμβάνει εμπορικές δράσεις, αφού το προϊόν έχει διατεθεί στην κοινοτική αγορά.

ε) «Διαχειριστής δημόσιου αγροτικού δικτύου»: Εταιρεία ειδικού σκοπού, στην οποία έχει ανατεθεί η διαχείριση/λειτουργία του Δικτύου, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους του καθεστώτος και των κανονιστικών κειμένων που διέπουν το έργο ανάπτυξης των δημόσιων αγροτικών δικτύων που υλοποιείται υπό τους ειδικότερους όρους του καθεστώτος ενίσχυσης με αριθμό απόφασης SA.32866 (2011/N) – Ελλάδα της 11.11.2011 και τη μεταγενέστερη λειτουργία του.

στ) «Εθνικό Μητρώο Ραδιοσυχνοτήτων»: Μητρώο, το οποίο περιλαμβάνει τα στοιχεία που απαιτούνται σχετικά με την απονομή και εκχώρηση ραδιοσυχνοτήτων.

ζ) «Ειδικό Ραδιοδίκτυο»: Κάθε δίκτυο της κινητής υπηρεσίας, μέσω του οποίου παρέχονται υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, από νομικό ή φυσικό πρόσωπο, προς αποκλειστική εξυπηρέτηση των ιδίων επαγγελματιών αναγκών του ή των επιδιωκόμενων από αυτό σκοπών. Τα δίκτυα αυτά εγκαθίστανται, λειτουργούν, τελούν υπό τη διαχείριση των κατόχων τους και χρησιμοποιούνται από κλειστό αριθμό χρηστών.

η) «Εισαγωγέας/Υπεύθυνος για τη διάθεση στην κοινοτική αγορά ραδιοεξοπλισμού και τηλεπικοινωνιακού τερματικού εξοπλισμού»: Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στην αλυσίδα εφοδιασμού, εγκατεστημένο στην Κοινότητα, το οποίο διαθέτει προϊόν από τρίτη χώρα στην κοινοτική αγορά.

θ) «Εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος ραδιοεξοπλισμού και τηλεπικοινωνιακού τερματικού εξοπλισμού»: Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στην αλυσίδα εφοδιασμού, το οποίο λειτουργεί εξ ονόματος του κατασκευαστή, όταν ο κατασκευαστής δεν είναι εγκατεστημένος στην κοινοτική αγορά.

ι) «Ηλεκτρονική Εγκατάσταση»: Συγκρότημα που αποτελείται από Ηλεκτρονικές Συσκευές και Ηλεκτρονικά Υποσυστήματα, καθώς και από διατάξεις αποθήκευσης δεδομένων, κεραιές εκπομπής και λήψεως, ηλεκτροακουστικά στοιχεία, ηλεκτρονόμους που ελέγχονται με ασθενή ρεύματα, ενδεικτικά όργανα με τα απαραίτητα στοιχεία συνδέσεως, τα οποία αποτελούν ενιαίο λειτουργικό σύνολο από την έξοδο του συστήματος τροφοδοσίας και μετά, συμπεριλαμβανομένων και των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων της Β Ειδικότητας.

ια) «Ηλεκτρονική Συσκευή»: Αυτοτελής λειτουργική μονάδα που αποτελείται από ένα ή περισσότερα Ηλεκτρονικά Υποσυστήματα (συνθέσεις ηλεκτρονικών στοιχείων και άλλων εξαρτημάτων όπως αντιστάσεις, πηνία, πυκνωτές, διακόπτες, κυματοδηγοί και λοιπά στοιχεία κυκλωμάτων), καθώς και από διατάξεις αποθήκευσης δεδομένων, κεραιές εκπομπής και λήψεως, ηλεκτροακουστικά στοιχεία, ηλεκτρονόμους που ελέγχονται με ασθενή ρεύματα, ενδεικτικά όργανα, κατάλληλα συναρμολογημένα, συσκευασμένα σε μόνιμο κλειστό πλαίσιο, που μπορεί να μεταφερθεί από χώρο σε άλλο χώρο χωρίς να διαιρείται στα μέρη που τη συνιστούν.

ιβ) «Ηλεκτρονικό Υποσύστημα»: Διάταξη με ή χωρίς ανεξάρτητη ηλεκτρική τροφοδοσία, που αποτελείται απαραίτητα από ηλεκτρονικά στοιχεία και άλλα εξαρτήματα όπως αντιστάσεις, πηνία, πυκνωτές, διακόπτες, κυματοδηγούς και λοιπά στοιχεία κυκλωμάτων και προορίζεται να ενταχθεί σε ένα ενιαίο λειτουργικό ηλεκτρονικό σύστημα. Το Ηλεκτρονικό Υποσύστημα μπορεί ακόμη να περιλαμβάνει διατάξεις αποθήκευσης δεδομένων, κεραιές εκπομπής και λήψεως, ηλεκτροακουστικά στοιχεία, ηλεκτρονόμους που ελέγχονται με ασθενή ρεύματα, ενδεικτικά όργανα, κ.α..

ιγ) «Κατασκευαστής ραδιοεξοπλισμού και τηλεπικοινωνιακού τερματικού εξοπλισμού»: Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στην αλυσίδα εφοδιασμού, το οποίο είναι υπεύθυνο για το σχεδιασμό και την κατασκευή προϊόντος, με σκοπό να το διαθέσει στην αγορά εξ ονόματός του. Ως κατασκευαστής νοείται και οποιοδήποτε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο αναθέτει σε τρίτους το σχεδιασμό, την κατασκευή, τη συναρμολόγηση, τη συσκευασία, την επεξεργασία ή την επισήμανση προϊόντος, προκειμένου να το διαθέσει στην αγορά υπό την επωνυμία του.

ιδ) «Κρατικά δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών»: Τα δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και οι μεμονωμένοι σταθμοί ραδιοεπικοινωνιών, που χρησιμοποιούνται από τα Υπουργεία, τα Δημόσια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, τις υπηρεσίες των περιφερειών, τις Ένοπλες Δυνάμεις, τα Σώματα Ασφαλείας, την Ε.Υ.Π., το Λιμενικό Σώμα, το Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.), τις ξένες πρεσβείες και διπλωματικές αποστολές, βάσει διμερούς διακρατικής συμφωνίας, την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας και την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (Ε.Μ.Υ.), για την εξυπηρέτηση αποκλειστικά και μόνο υπηρεσιακών τους αναγκών και τα οποία δεν χρησιμοποιούνται για την παροχή εμπορικών υπηρεσιών στο κοινό. Η πα-

ροχή υπηρεσιών από παρόχους δικτύου ηλεκτρονικών υπηρεσιών ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών προς τους άνω φορείς, που αναπτύσσουν κρατικά δίκτυα, διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος.

ιε) «Όνομα Χώρου»: Ένα αλφαριθμητικό στοιχείο το οποίο εκχωρείται προς χρήση σε ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο με σκοπό τη χρήση, από το συγκεκριμένο πρόσωπο ή με τη συναίνεσή του, πρωτοκόλλων ή υπηρεσιών του Διαδικτύου.

ιστ) «Σύστημα Πληροφορικής»: Κάθε σύστημα στο οποίο γίνεται διαχείριση πληροφοριών μέσω της υποστήριξης λογισμικού (Software) και υλισμικού (Hardware) σύμφωνα με μια ακολουθία ενεργειών που ορίζεται από σαφείς καθορισμένες διαδικασίες.

ιζ) «Υπηρεσία ραδιοερασιτέχνη»: Υπηρεσία ραδιοεπικοινωνίας που έχει ως σκοπό την αυτοδιδασκαλία, την αλληλοεπικοινωνία και τις τεχνικές διερευνήσεις που διεξάγονται από ερασιτέχνες, δηλαδή από πρόσωπα νομίμως εξουσιοδοτημένα, που ενδιαφέρονται για τη ραδιοηλεκτρική τεχνική αποκλειστικά για προσωπικό σκοπό και χωρίς οικονομικό ενδιαφέρον.

ιη) «Υποεξυπηρετούμενες περιοχές»: Οι χαρακτηρισμένες ως «λευκές» περιοχές στα κείμενα του καθεστώτος ενίσχυσης με αριθμό απόφασης SA.32866 (2011/N) – Ελλάδα της 11.11.2011, σύμφωνα και με τις ειδικότερες διατάξεις της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2009/C 235/04). Οι περιοχές αυτές προσδιορίζονται ρητά από την αναθέτουσα αρχή έργου αγροτικών δικτύων.

ιθ) «Χρήστης ραδιοεξοπλισμού και τηλεπικοινωνιακού τερματικού εξοπλισμού»: Το πρόσωπο που θέτει σε λειτουργία ραδιοεξοπλισμό και τηλεπικοινωνιακό τερματικό εξοπλισμό, όπως αυτός ορίζεται στο π.δ. 44/2002.

Άρθρο 3

Στόχοι και γενικές αρχές

1. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στον παρόντα νόμο λαμβάνεται κάθε εύλογο μέτρο που στοχεύει στην επίτευξη και είναι ανάλογο με τους κατωτέρω στόχους:

α) Η ελεύθερη παροχή δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που ασκείται σύμφωνα με τους όρους του παρόντος νόμου. Περιορισμοί στην παροχή δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών δύναται να επιβληθούν σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου για τη διασφάλιση της δημόσιας τάξης, ασφάλειας και υγείας.

β) Η εξασφάλιση σε κάθε επιχείρηση του δικαιώματος παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εγκατάστασης, επέκτασης, λειτουργίας, ελέγχου και διάθεσης δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

γ) Η τήρηση, κατά το μέτρο του δυνατού, της τεχνολογικής ουδετερότητας των κανονιστικών ρυθμίσεων που επιβάλλονται, ιδίως εκείνων που στοχεύουν στη διασφάλιση αποτελεσματικού ανταγωνισμού.

δ) Η προστασία και προαγωγή του ανταγωνισμού στην παροχή δικτύων ή/και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφών ευκολιών και υπηρεσιών, καθώς και των πολιτικών διασφάλισης του δημόσιου συμφέροντος, που, μεταξύ άλλων, επιτυγχάνεται:

δα) εξασφαλίζοντας ότι οι χρήστες, συμπεριλαμβανομένων των μειονεκτούντων χρηστών, των ηλικιωμένων

χρηστών και των χρηστών με ειδικές κοινωνικές ανάγκες, αποκομίζουν το μέγιστο όφελος σε επίπεδο επιλογών, τιμής και ποιότητας,

δβ) εξασφαλίζοντας ότι δεν υφίσταται στρέβλωση ή άλλος περιορισμός του ανταγωνισμού στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών συμπεριλαμβανομένης της διανομής περιεχομένου,

δγ) εξασφαλίζοντας την αποτελεσματική διαχείριση των ραδιοσυχνοτήτων και των αριθμοδοτικών πόρων και ενθαρρύνοντας την αποτελεσματική χρήση τους.

ε) Η συμβολή στην ανάπτυξη της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς που, μεταξύ άλλων, επιτυγχάνεται:

εα) μεριμνώντας για την άρση τυχόν υφιστάμενων εμποδίων στην παροχή δικτύων ηλεκτρονικών υπηρεσιών, συναφών ευκολιών και υπηρεσιών, καθώς και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε ευρωπαϊκό επίπεδο,

εβ) ενθαρρύνοντας τη σύσταση και την ανάπτυξη διευρωπαϊκών δικτύων, τη διαλειτουργικότητα πανευρωπαϊκών υπηρεσιών, καθώς και τη δυνατότητα σύνδεσης από άκρο σε άκρο,

εγ) αναπτύσσοντας τη συνεργασία της Ε.Ε.Τ.Τ. με τις Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές (Ε.Ρ.Α.) των άλλων Κρατών - Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με το Φορέα Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (BEREC) και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ώστε να εξασφαλίζονται η ανάπτυξη συνεπούς κανονιστικής πρακτικής και η συνεπής εφαρμογή του κοινοτικού πλαισίου ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

στ) Η προαγωγή των συμφερόντων των χρηστών, που, μεταξύ άλλων, επιτυγχάνεται:

στα) εξασφαλίζοντας σε όλους τους πολίτες πρόσβαση στην καθολική υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου,

στβ) εξασφαλίζοντας υψηλού επιπέδου προστασία για τους καταναλωτές κατά τις συναλλαγές τους με τους προμηθευτές, ιδίως με την πρόβλεψη απλών και μη δαπανηρών διαδικασιών επίλυσης διαφορών, τις οποίες διενεργεί όργανο ανεξάρτητο από τα ενδιαφερόμενα μέρη,

στγ) συμβάλλοντας στην εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής,

στδ) προάγοντας την παροχή σαφών πληροφοριών, ιδίως απαιτώντας διαφάνεια των τιμολογίων και των όρων χρήσης των δημόσιων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών,

στε) εξυπηρετώντας τις ανάγκες συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων, ιδίως των μειονεκτούντων χρηστών, των ηλικιωμένων χρηστών και των χρηστών με ειδικές κοινωνικές ανάγκες,

στστ) εξασφαλίζοντας τη διατήρηση της ακεραιότητας και της ασφάλειας των δημόσιων δικτύων επικοινωνιών και

στζ) διασφαλίζοντας τη δυνατότητα των τελικών χρηστών να έχουν πρόσβαση, να διανέμουν και να χρησιμοποιούν εφαρμογές και υπηρεσίες της επιλογής τους.

2. Για την επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, εφαρμόζονται αντικειμενικές, διαφανείς, αμερόληπτες και αναλογικές αρχές ρύθμισης, ιδίως μέσω:

α) της εξασφάλισης κανονιστικής σταθερότητας, εφαρμόζοντας συνεπή κανονιστική προσέγγιση κατά την επανεξέταση των ρυθμίσεων σε ενδεδειγμένα διαστήματα·

β) της εξασφάλισης ότι, σε αντίστοιχες περιπτώσεις, δεν γίνεται διάκριση κατά την αντιμετώπιση των επιχειρήσεων που παρέχουν δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών·

γ) της εξασφάλισης του ανταγωνισμού προς όφελος των καταναλωτών και της προώθησης, κατά περίπτωση, του ανταγωνισμού στις υποδομές·

δ) της προώθησης αποτελεσματικών επενδύσεων και καινοτομιών σε νέες και εξελιγμένες υποδομές, εξασφαλίζοντας ότι κάθε υποχρέωση πρόσβασης λαμβάνει υπόψη τους κινδύνους που αναλαμβάνουν οι επιχειρήσεις που πραγματοποιούν τις επενδύσεις και επιτρέποντας διαφορετικές μορφές συνεργασίας μεταξύ των επενδυτών και των φορέων που αιτούνται πρόσβαση, προκειμένου να επιμερίζεται ο επενδυτικός κίνδυνος ώστε να διασφαλίζεται ο ανταγωνισμός στην αγορά και η τήρηση της αρχής της μη διακριτικής μεταχείρισης·

ε) της συνεκτίμησης των διαφορετικών συνθηκών που επικρατούν στις διάφορες γεωγραφικές ζώνες της χώρας, αναφορικά με τον ανταγωνισμό και τους καταναλωτές·

στ) της επιβολής εκ των προτέρων (ex-ante) ρυθμιστικών υποχρεώσεων μόνον εφόσον δεν υφίσταται αποτελεσματικός και βιώσιμος ανταγωνισμός, καθώς και της άρσης των υποχρεώσεων αυτών όταν πλέον πληρούται αυτή η προϋπόθεση·

ζ) του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των βασικών ελευθεριών των πολιτών, όπως κατοχυρώνονται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, καθώς και τις γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου, κατά τη λήψη μέτρων που αφορούν στην πρόσβαση των τελικών χρηστών σε υπηρεσίες και εφαρμογές ή στη χρήση από τους τελικούς χρήστες υπηρεσιών και εφαρμογών μέσω δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Τα μέτρα αυτά:

ζα) εφόσον περιορίζουν τα θεμελιώδη δικαιώματα ή ελευθερίες, επιβάλλονται μόνον εφόσον είναι κατάλληλα, αναλογικά και απαραίτητα στο πλαίσιο της δημοκρατικής κοινωνίας και η εφαρμογή τους υπόκειται σε επαρκείς διαδικαστικές διασφαλίσεις σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, καθώς και τις γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένης και της αποτελεσματικής νομικής προστασίας και των διαδικαστικών εγγυήσεων,

ζβ) μπορούν να ληφθούν με σεβασμό προς την αρχή του «τεκμηρίου αθωότητας» και του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή και εφόσον εξασφαλίζεται δίκαιη και αμερόληπτη προκαταρκτική διαδικασία, η οποία περιλαμβάνει το δικαίωμα ακρόασης του ενδιαφερομένου ή των ενδιαφερομένων εφόσον συντρέχουν οι απαιτούμενες προϋποθέσεις και διαδικασίες σε αποδεδειγμένα επείγουσες περιπτώσεις, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών. Σε κάθε περίπτωση, διασφαλίζεται το δικαίωμα των θιγόμενων σε αποτελεσματικό και έγκαιρο δικαστικό έλεγχο των ανωτέρω.

3. Με την επιφύλαξη εθνικών κανόνων που είναι σύμφωνοι με το κοινοτικό δίκαιο, για την προαγωγή των στόχων πολιτικής για τον πολιτισμό και τα μέσα επικοινωνίας, όπως η πολιτιστική και γλωσσική ποικιλομορφία και η πολυφωνία των μέσων επικοινωνίας, η Ε.Ε.Τ.Τ. και οι άλλες αρμόδιες αρχές μπορούν να προωθούν τη συ-

νεργασία μεταξύ επιχειρήσεων παροχής δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή/και υπηρεσιών και των τομέων που ενδιαφέρονται για την προαγωγή νόμιμου περιεχομένου στα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Στη συνεργασία αυτή ενδέχεται να περιληφθεί επίσης και ο συντονισμός των πληροφοριών δημοσίου ενδιαφέροντος, τα οποία διατίθεται στο κοινό δυνάμει του άρθρου 65 παράγραφοι 1 και 2, καθώς και του άρθρου 66 παράγραφος 4.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Άρθρο 4

Αρμοδιότητες του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

1. Το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων αποτελεί την Αρχή Τηλεπικοινωνιών (Administration), όπως ο όρος αυτός καθορίζεται στον Καταστατικό Χάρτη της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών (International Telecommunication Union - ITU).

2. Ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων είναι αρμόδιος για:

α) Τη χάραξη της πολιτικής του τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

β) Τη λήψη των απαιτούμενων νομοθετικών και κανονιστικών πρωτοβουλιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο.

γ) Την αξιολόγηση και ιεράρχηση της σκοπιμότητας προγραμμάτων επενδύσεων αναπτυξιακού χαρακτήρα στον εν λόγω τομέα, σε συνεργασία με τους κατά περίπτωση συναρμόδιους Υπουργούς.

δ) Το συντονισμό με τα άλλα κράτη - μέλη και την άσκηση των διεθνών σχέσεων της χώρας στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και την εκπροσώπησή της στη Διεθνή Ένωση Τηλεπικοινωνιών (ITU), σε Διεθνείς Ενώσεις, Διεθνείς Οργανισμούς, στα Όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε άλλες διεθνείς συναντήσεις, σε συνεργασία με άλλες Εθνικές Αρχές ή συναρμόδια Υπουργεία, όπου απαιτείται.

ε) Τη διαχείριση των θεμάτων των δορυφορικών τροχιών, των τμημάτων της τροχιάς των γεωστατικών δορυφόρων και των συσχετισμένων με αυτές συχνοτήτων που έχουν απονεμηθεί ή εκχωρηθεί στη χώρα, συμπεριλαμβανομένης και της σύστασης μητρώου καταχώρισης διαστημικών σταθμών ραδιοεπικοινωνίας.

στ) Τον καθορισμό, μετά από εισήγηση της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.), του περιεχομένου της Καθολικής Υπηρεσίας και των προϋποθέσεων και της διαδικασίας για τον καθορισμό κριτηρίων επιλογής των παρόχων αυτής (καθορισμένες επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 56).

ζ) Την εναρμόνιση της χρήσης των ραδιοσυχνοτήτων με τα υπόλοιπα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με σκοπό την εξασφάλιση της ουσιαστικής και αποτελεσματικής χρήσης τους.

η) Την ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία Αποφάσεων και Συστάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Συνδιάσκεψης Ταχυδρομείων και Τηλεπικοινωνιών (CEPT), καθώς και συστάσεων της Διεθνούς Έ-

νωσης Τηλεπικοινωνιών (ITU), με την έκδοση σχετικών υπουργικών αποφάσεων.

θ) Την έκδοση, από κοινού με τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, του Εθνικού Κανονισμού Κατανομής Ζωνών Συχνοτήτων (Ε.Κ.Κ.Ζ.Σ.), με βάση τον οποίο κατανέμεται το φάσμα ραδιοσυχνοτήτων σε υπηρεσίες ραδιοεπικοινωνιών και, κατά περίπτωση, καθορίζονται χρήστες, σε αποκλειστική ή μεριζόμενη βάση, ζωνών ραδιοσυχνοτήτων ή μεμονωμένων ραδιοσυχνοτήτων ή / και καθορίζονται διοικητικοί και τεχνικοί όροι χρήσης ζωνών ραδιοσυχνοτήτων ή μεμονωμένων ραδιοσυχνοτήτων.

ι) Την έκδοση, μετά από σχετική εισήγηση της Ε.Ε.Τ.Τ., του Εθνικού Σχεδίου Αριθμοδότησης (Ε.Σ.Α.), με την επιφύλαξη περιορισμών που επιβάλλονται για λόγους εθνικής ασφάλειας. Το Ε.Σ.Α. διασφαλίζει την παροχή επαρκούς πλήθους αριθμών και σειρών αριθμών, σε όλες τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, που παρέχονται στο κοινό.

ια) Τον καθορισμό, με την έκδοση υπουργικής απόφασης από κοινού με τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, των τεχνικών προδιαγραφών για τα εσωτερικά ενσύρματα δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών των οικοδομών.

ιβ) Την έκδοση αποφάσεων για τον καθορισμό κάθε τεχνικού θέματος σχετικού με τη χρήση των ζωνών ή των μεμονωμένων συχνοτήτων για τη ραδιοφωνία και την τηλεόραση, καθώς και κάθε τεχνικού θέματος σχετικού με την παραγωγή, μετάδοση και αναμετάδοση ραδιοηλεκτρονικών προγραμμάτων.

ιγ) Την ενίσχυση της επιστημονικής έρευνας και ανάπτυξης στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

ιδ) Την προώθηση της τυποποίησης σε όλους τους κλάδους των ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε συνεργασία με τα Υπουργεία Εσωτερικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, την Ε.Ε.Τ.Τ., τον Ελληνικό Οργανισμό Τυποποίησης (ΕΛ.Ο.Τ.) και άλλους συναφείς φορείς, με την επιφύλαξη του άρθρου 40.

ιε) Τον καθορισμό και τη χωροθέτηση συγκεκριμένων ακινήτων για τη λειτουργία πάρκων κεραιών, από κοινού με τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, καθώς και κάθε άλλο συναρμόδιο Υπουργό, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων που αφορούν τη χρήση δημόσιας γης, σύμφωνα με τις κατά περίπτωση ανάγκες.

ιστ) Τη χάραξη της πολιτικής επί της ασφάλειας των δημόσιων δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών από κοινού με τους κατά περίπτωση συναρμόδιους Υπουργούς, σύμφωνα με τις διατάξεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας.

ιζ) Τον καθορισμό, από κοινού με τους κατά περίπτωση συναρμόδιους Υπουργούς, των Χαρτών Συχνοτήτων για τη λειτουργία της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης. Ειδικότερα, με τους Χάρτες Συχνοτήτων δύναται να καθορίζονται οι ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές εκπομπής που πρέπει να πληρούν οι πάροχοι δικτύου, συμπεριλαμβανομένης και της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε., οι περιορισμοί εκπομπής στους οποίους υπόκεινται οι πάροχοι, τα επιτρεπτά κέντρα εκπομπής, η γεωγραφική περιοχή κάλυψης του κάθε κέντρου εκπομπής, καθώς και η διαδικασία περιοδικού ελέγχου των ανωτέρω περιορισμών εκπομπής. Οι ως άνω Χάρτες Συχνοτήτων διαμορφώνονται σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση Τηλεπικοινωνιών, τον προσαρτημένο σε αυτήν Κανονισμό Ραδιοεπικοινωνιών και τις Διεθνείς Συμβάσεις εκχώρησης συχνοτήτων.

ιη) Την ενίσχυση της επιστημονικής έρευνας στον τομέα της χρήσης του φάσματος ραδιοσυχνοτήτων και της τροχιάς των γεωστατικών δορυφόρων, σε συνεργασία με τους κατά περίπτωση συναρμόδιους Υπουργούς.

ιβ) Τον καθορισμό και τη χρηματοδότηση δράσεων ερευνητικού χαρακτήρα, που σχετίζονται με την καινοτομία και την ανάπτυξη των ηλεκτρονικών επικοινωνιών αποκλειόμενης κάθε μορφής εμπορικής εκμετάλλευσης. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, μετά από γνώμη της Ε.Ε.Τ.Τ., για τις παραπάνω δράσεις καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις υπό τους οποίους χορηγείται, για τους ανωτέρω σκοπούς, το δικαίωμα χρήσης φάσματος ραδιοσυχνοτήτων, οι όροι ανάθεσης, ανανέωσης, τροποποίησης, ανάκλησης των δράσεων ή/και του δικαιώματος χρήσης φάσματος ραδιοσυχνοτήτων, το μέγιστο ύψος της χρηματοδότησης σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

κ) Τον καθορισμό και χρηματοδότηση δράσεων που αφορούν στην ενημέρωση, εξοικείωση και εκπαίδευση στις νέες τεχνολογίες και τις απαιτήσεις που προκύπτουν από την εφαρμογή κοινοτικών οδηγιών, στην ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας και στη χρήση του διαδικτύου, καθώς και σε δράσεις σχετικές με τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, κατ' εφαρμογή του νόμου αυτού.

κα) Τη χάραξη πολιτικής επί τεχνικών θεμάτων, λειτουργίας και διακυβέρνησης του Διαδικτύου από κοινού με τους κατά περίπτωση συναρμόδιους Υπουργούς, σύμφωνα με τις διατάξεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας, καθώς και το συντονισμό των σχετικών με αυτών δράσεων και ενεργειών σε εθνικό, κοινοτικό και διεθνές επίπεδο.

κβ) Την πιστοποίηση της κατοχής ονόματος εκ μέρους φορέα (κρατικού ή ιδιωτικού) σε περίπτωση που ο εν λόγω φορέας αιτηθεί την απόκτηση του αντίστοιχου γένιου ονόματος χώρου ανωτάτου επιπέδου στο Διαδίκτυο από τον αρμόδιο για τα θέματα αυτά διεθνή οργανισμό (στα ελληνικά ή σε οποιαδήποτε επίσημη γλώσσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης) ή αντίστοιχο όνομα χώρου στο Διαδίκτυο με κατάληξη «.eu» ή άλλη εκχωρημένη στην Ευρωπαϊκή Ένωση κατάληξη.

κγ) Την πρόωθηση της ανάπτυξης συστημάτων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφών δραστηριοτήτων. Για το σκοπό αυτόν τηρείται από το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μητρώο εταιρειών που δραστηριοποιούνται στους αντίστοιχους τομείς. Με αποφάσεις του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ή και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών καθορίζονται τομείς προτεραιότητας, διαδικασίες, δράσεις και κίνητρα για την ανάπτυξη της παραγωγής συστημάτων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφών δραστηριοτήτων.

κδ) Τη χάραξη της εθνικής ψηφιακής στρατηγικής, την ανάληψη των απαιτούμενων πρωτοβουλιών και το σχεδιασμό δραστηριοτήτων σε εθνικό επίπεδο, καθώς και το συντονισμό των κατά περίπτωση εμπλεκόμενων φορέων, για την υλοποίηση της Ψηφιακής Στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτή εκφράζεται από το εκάστοτε πολυετές πλάνο, με στόχο την πρόωθηση της ψηφιακής ενιαίας αγοράς.

κε) Την χάραξη πολιτικής, τον καθορισμό δράσεων και μέτρων για την ανάπτυξη και εφαρμογή Τεχνολογιών

Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) φιλικών προς το περιβάλλον. Με αποφάσεις του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών εκδίδονται Τεχνικοί Κανονισμοί για τη βελτιστοποίηση της ενεργειακής απόδοσης των ΤΠΕ και τη χρήση τους με στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

κστ) Την ίδρυση και λειτουργία στο Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων σταθμού ραδιοεπικοινωνιών για ίδια χρήση, καθώς και για κατά περίπτωση διενέργεια ελέγχων στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων. Ο σταθμός ραδιοεπικοινωνιών εντάσσεται στις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων που μπορούν να χρηματοδοτηθούν σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 75 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 5 Επιτροπές

1. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων συγκροτείται διαρκής ενδεκαμελής επιτροπή η οποία παρέχει συμβουλευτική υπηρεσία προς τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων για θέματα πολιτικής ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Στην επιτροπή συμμετέχουν ένας τουλάχιστον εκπρόσωπος από τη Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, την Ε.Ε.Τ.Τ. που θα υποδεικνύεται από αυτήν, τη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας και το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, που θα υποδεικνύονται από τους οικείους Υπουργούς. Η επιτροπή δύναται να προσκαλεί κατά περίπτωση και άλλα άτομα στις συνεδριάσεις της, συμπεριλαμβανομένων συντελεστών της αγοράς, εκπροσώπων της Ακαδημαϊκής Κοινότητας, ομάδων χρηστών ή καταναλωτών. Η θητεία των μελών της επιτροπής είναι ετήσια με δυνατότητα ανανέωσης.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συγκροτείται διαρκής επιτροπή στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, του Υπουργείου Εξωτερικών, της Ε.Ε.Τ.Τ., του ΕΛ.Ο.Τ., του προσώπου στο οποίο ανατίθεται από την Ε.Ε.Τ.Τ. η τήρηση του Μητρώου των ονομάτων χώρου και της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων για την παρακολούθηση θεμάτων διαδικτύου και ονομάτων χώρου (domain name) και καθορίζονται οι λεπτομέρειες για τη συγκρότησή της, τον αριθμό των μελών και τον τρόπο λειτουργίας της. Ο τομέας ευθύνης της επιτροπής είναι τα θέματα διακυβέρνησης και η ονοματοδοσία στο διαδίκτυο. Η επιτροπή συγκεντρώνει και καταγράφει στοιχεία που αφορούν τα ως άνω θέματα, ερευνά και καθορίζει τα τεχνικά και νομικά ζητήματα, παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων ελληνικών, διεθνών και ευρωπαϊκών οργανισμών, φορέων, ομάδων εργασίας και επιτροπών, υποστηρίζει τις αντίστοιχες συναντήσεις σε ελληνικό, ευρωπαϊκό, κοινοτικό και διεθνές επίπεδο και συμμετέχει, επεξεργάζεται και υποβάλλει εισηγήσεις για τα ως άνω θέματα. Η επιτροπή ζητεί πληροφορίες και στοιχεία από τους αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες, που οφείλουν να τις παρέχουν εγκαίρως.

Άρθρο 6**Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων**

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 4, ο έλεγχος, η ρύθμιση και η εποπτεία της αγοράς των ηλεκτρονικών επικοινωνιών ασκούνται από την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.), η οποία αποτελεί την Εθνική Ρυθμιστική Αρχή (National Regulatory Authority) σε θέματα παροχής δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συναφών ευκολιών και συναφών υπηρεσιών και έχει συσταθεί με το ν. 2246/1994 (Α' 172). Η Ε.Ε.Τ.Τ. συγκροτείται από εννέα (9) μέλη, εκ των οποίων ένας είναι Πρόεδρος και δύο Αντιπρόεδροι. Εκ των δύο Αντιπροέδρων, ο ένας είναι αρμόδιος για τον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ο άλλος για τον τομέα παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών. Τα μέλη της Ε.Ε.Τ.Τ. είναι ανώτατοι κρατικοί λειτουργοί και, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, απολαύουν πλήρους προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Ως μέλη της Ε.Ε.Τ.Τ. επιλέγονται πρόσωπα εγνωσμένου κύρους, που απολαμβάνουν ευρείας κοινωνικής αποδοχής και διακρίνονται για την επιστημονική τους κατάρτιση και την επαγγελματική τους ικανότητα στον τεχνικό, οικονομικό ή νομικό τομέα. Ο Πρόεδρος, οι Αντιπρόεδροι και τα μέλη της Ε.Ε.Τ.Τ. επιλέγονται με απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής των Ελλήνων, μετά από εισήγηση της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής. Η απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής κοινοποιείται αμελλητί στον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ο οποίος οφείλει να εκδώσει την πράξη διορισμού εντός προθεσμίας 15 ημερών από την κοινοποίηση. Η θητεία του Προέδρου και των μελών της Ε.Ε.Τ.Τ. είναι τετραετής. Δεν επιτρέπεται ο διορισμός των μελών της Ε.Ε.Τ.Τ. για περισσότερο από δύο θητείες.

2. Η Ε.Ε.Τ.Τ. είναι ανεξάρτητη διοικητική αρχή με έδρα την Αθήνα και απολαμβάνει πλήρη διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, ενεργεί ανεξάρτητα και δεν ζητά ούτε λαμβάνει οδηγίες από κανέναν άλλον φορέα σε σχέση με την εκτέλεση των καθηκόντων που της ανατίθενται. Κατά την άσκηση των καθηκόντων της που ορίζονται στο άρθρο 12 σημεία κ' και λστ' η Ε.Ε.Τ.Τ. ενεργεί ανεξάρτητα και κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων. Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί, με απόφασή της, να εγκαθιστά και λειτουργεί γραφεία και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας. Οι κανονιστικές αποφάσεις της Ε.Ε.Τ.Τ. γνωστοποιούνται στον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Έκθεση πεπραγμένων της Ε.Ε.Τ.Τ. υποβάλλεται κατ' έτος στον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και στον Πρόεδρο της Βουλής. Η Ε.Ε.Τ.Τ. υποβάλλει στον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, κατόπιν αιτήματος αυτού, εκθέσεις για την κατάσταση στον τομέα ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

3. Ο Πρόεδρος και οι Αντιπρόεδροι της Ε.Ε.Τ.Τ. υπηρετούν με καθεστώς πλήρους απασχόλησης. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους αναστέλλεται η άσκηση οποιουδήποτε άλλου δημόσιου λειτουργήματος. Ο Πρόεδρος και οι Αντιπρόεδροι της Ε.Ε.Τ.Τ. δεν επιτρέπεται να ασκούν καμία επαγγελματική δραστηριότητα ή να αναλαμβάνουν άλλα καθήκοντα, αμειβόμενα ή μη στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, με εξαίρεση διδακτικά καθήκοντα Καθηγητών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, υπό καθεστώς μερικής απασχόλησης. Οι αποδοχές του Προέδρου

και των Αντιπροέδρων και η αποζημίωση των υπόλοιπων μελών της Ε.Ε.Τ.Τ. καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

4. Ο Πρόεδρος, οι Αντιπρόεδροι και τα μέλη της Ε.Ε.Τ.Τ. μπορούν να απολυθούν μόνον εφόσον δεν καλύπτουν πλέον τους απαιτούμενους όρους για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, όπως αυτοί καθορίζονται επακριβώς και εκ των προτέρων στον παρόντα νόμο. Η απόφαση απόλυσής τους πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένη, επί ποινή ακυρότητας και τους κοινοποιείται, πρέπει δε απαραίτητα να λαμβάνει δημοσιότητα κατά τη χρονική στιγμή της απόλυσής τους. Ομοίως, οι ίδιοι δικαιούνται να ζητήσουν τη δημοσίευσή της, σε περίπτωση που αυτό δεν θα συνέβαινε διαφορετικά.

5. Τα μέλη και το προσωπικό της Ε.Ε.Τ.Τ. δεν διώκονται και δεν ενάγονται για γνώμη που διατύπωσαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, εκτός αν ενήργησαν εκ δόλου ή παραβίασαν το απόρρητο των πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 14 του παρόντος νόμου ή παρέβησαν το καθήκον εχεμύθειας του άρθρου 26 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26), όπως ισχύει.

6. Με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να παρέχεται νομική προστασία στα μέλη της και στο εν γένει προσωπικό της, ακόμη και μετά τη λήξη της θητείας τους ή την αποχώρησή τους από την Υπηρεσία, όταν ενάγονται ή διώκονται ποινικά για πράξεις ή παραλείψεις που έλαβαν χώρα κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Η νομική προστασία συνίσταται στην παροχή δικηγορικών υπηρεσιών από τους εργαζόμενους στην Ε.Ε.Τ.Τ. δικηγόρους για την υπεράσπισή τους ή για ό,τι άλλο κρίνεται αναγκαίο για το σκοπό αυτόν.

7. Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την εκτέλεση έργων που πραγματοποιεί.

Άρθρο 7**Κωλύματα διορισμού μελών της Ε.Ε.Τ.Τ.**

Δεν δύναται να διοριστεί μέλος της Ε.Ε.Τ.Τ., όποιος:

α) έχει καταδικασθεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση για αδίκημα, που συνεπάγεται κώλυμα διορισμού ή έκπτωσης δημοσίου υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα ή

β) είναι εταίρος, μέτοχος, μέλος διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστής, υπάλληλος, σύμβουλος, μελετητής ατομικής ή άλλης επιχείρησης, η οποία δραστηριοποιείται στους τομείς των ταχυδρομικών υπηρεσιών, των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, της πληροφορικής ή της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Άρθρο 8**Υποχρεώσεις των μελών της Ε.Ε.Τ.Τ.**

1. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, τα μέλη της Ε.Ε.Τ.Τ. έχουν υποχρέωση τήρησης των αρχών της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας.

2. Ο Πρόεδρος, οι Αντιπρόεδροι και τα μέλη της Ε.Ε.Τ.Τ. υποχρεούνται στην τήρηση εμπιστευτικότητας εμπορικών πληροφοριών για τέσσερα έτη μετά την εκούσια ή ακούσια αποχώρησή τους από την Ε.Ε.Τ.Τ..

3. Τα μέλη της Ε.Ε.Τ.Τ. υποβάλλουν την προβλεπόμενη από το ν. 3213/2003 (Α' 309), όπως ισχύει, δήλωση περιουσιακής κατάστασης.

Άρθρο 9

Ασυμβίβαστα των μελών της Ε.Ε.Τ.Τ.

1. Στον Πρόεδρο, στους Αντιπρόεδρους, στα υπόλοιπα μέλη της Ε.Ε.Τ.Τ., καθώς και στο προσωπικό της, απαγορεύεται ο άμεσος ή έμμεσος προσπορισμός οποιουδήποτε οφέλους από υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ταχυδρομικές επιχειρήσεις ή από τρίτους, που επηρεάζονται άμεσα από τη δραστηριότητά τους.

2. Ειδικότερα εκπίπτει από την ιδιότητα του μέλους της Ε.Ε.Τ.Τ. όποιος, μετά το διορισμό του:

α) Καταδικαστεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση για αδίκημα, που συνεπάγεται κώλυμα διορισμού ή έκπτωση δημοσίου υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

β) Καταστεί εταίρος, μέτοχος, μέλος διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστής, υπάλληλος, σύμβουλος, μελετητής ατομικής ή άλλης επιχείρησης, η οποία δραστηριοποιείται στους τομείς των ταχυδρομικών υπηρεσιών, των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, της πληροφορικής ή της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Αν τα μέλη της Ε.Ε.Τ.Τ. αποκτήσουν εταιρικά μερίδια ή μετοχές των ανωτέρω επιχειρήσεων κατά τη διάρκεια της θητείας τους από κληρονομική διαδοχή, υποχρεούνται να απέχουν από την ενάσκηση των δικαιωμάτων συμμετοχής και ψήφου στα όργανα διοίκησης, διαχείρισης και ελέγχου των εν λόγω επιχειρήσεων, μέχρι το χρόνο λήξης της θητείας τους. Η ίδια υποχρέωση ισχύει και για τους συζύγους και τα τέκνα τους.

γ) Προβαίνει σε πράξεις, αναλαμβάνει εργασία ή έργο ή αποκτά άλλη ιδιότητα που, κατά την κρίση της Ε.Ε.Τ.Τ., δεν συμβιβάζεται με τα καθήκοντά του ως μέλους της Ε.Ε.Τ.Τ..

3. Η έκπτωση των μελών της Ε.Ε.Τ.Τ. συνεπεία αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης, σύμφωνα με το εδάφιο α' της παραγράφου 2, καθώς και η αποδοχή της παραιτήσής τους γίνεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Στη διαπίστωση των υπόλοιπων κωλυμάτων και ασυμβιβάστων του παρόντος άρθρου προβαίνει η Ε.Ε.Τ.Τ. χωρίς τη συμμετοχή του μέλους στο πρόσωπο του οποίου συντρέχει το ασυμβίβαστο. Η Ε.Ε.Τ.Τ. αποφασίζει ύστερα από ακρόαση του εν λόγω μέλους. Τη διαδικασία κινεί ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ή ο Πρόεδρος της Ε.Ε.Τ.Τ.. Την απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να προσβάλει ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου, που προβλέπεται στο άρθρο 10, το μέλος της Ε.Ε.Τ.Τ. για το οποίο εκδόθηκε η απόφαση και ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Άρθρο 10

Πειθαρχική διαδικασία

1. Για κάθε παράβαση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από την κείμενη νομοθεσία περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών, τα μέλη της Ε.Ε.Τ.Τ. υπέχουν πειθαρχική ευθύνη. Την πειθαρχική διαδικασία ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου κινεί ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων για τον Πρόεδρο, τους Αντιπρόεδρους

και τα μέλη της. Το πειθαρχικό συμβούλιο αποφασίζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό την παύση ή μη του μέλους.

2. Το πειθαρχικό συμβούλιο αποτελείται από έναν Σύμβουλο Επικρατείας, έναν Αρεοπαγίτη και τρεις Καθηγητές Α.Ε.Ι. με γνωστικό αντικείμενο τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες ή το δικαιο, η δε θητεία τους είναι τριετής. Καθίκοντα Προέδρου ασκεί ο αρχαιότερος των δικαστικών λειτουργών. Χρέη γραμματέα του συμβουλίου εκτελεί υπάλληλος του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Ο Πρόεδρος, τα μέλη και ο γραμματέας του συμβουλίου ορίζονται με ισάριθμους αναπληρωτές. Το συμβούλιο συγκροτείται με κοινή απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

3. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικά με την πειθαρχική ευθύνη των μελών της Ε.Ε.Τ.Τ. και την πειθαρχική διαδικασία.

Άρθρο 11

Λειτουργία της Ε.Ε.Τ.Τ.

1. Η Ε.Ε.Τ.Τ. συνέρχεται στην έδρα της ή εκτός αυτής, αν τούτο έχει οριστεί προηγουμένως, τακτικώς μεν τουλάχιστον μία φορά το μήνα και εκτάκτως όταν ζητηθεί από τον Πρόεδρο αυτής ή από τέσσερα τουλάχιστον μέλη της. Η Ε.Ε.Τ.Τ. συνεδριάζει νομίμως, εφόσον μετέχουν στη συνεδρίαση ο Πρόεδρος ή, απουσιάζοντας αυτού, ο αρμόδιος για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης (ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή ταχυδρομικών υπηρεσιών) Αντιπρόεδρος και τέσσερα τουλάχιστον μέλη, αποφασίζει δε με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η γνώμη του Προεδρεύοντος.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ανακαλείται ο διορισμός μέλους, το οποίο απουσίασε αδικαιολόγητα από τρεις διαδοχικές συνεδριάσεις της Επιτροπής. Για το υπόλοιπο της θητείας του αποχωρούντος διορίζεται νέο μέλος.

3. Με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. ανατίθενται στον Πρόεδρο ή στα μέλη της ή υπάλληλό της συγκεκριμένα καθήκοντα διοίκησης ή / και διαχείρισης. Ομοίως μπορεί να μεταβιβάζεται στον Πρόεδρο ή σε μέλη της ή σε μέλη του προσωπικού της η αρμοδιότητα έκδοσης ατομικών διοικητικών πράξεων. Η σχετική αρμοδιότητα μπορεί να ασκείται παράλληλα και από την Ολομέλεια της Ε.Ε.Τ.Τ..

4. Η Ε.Ε.Τ.Τ. εκπροσωπείται έναντι τρίτων, δικαστικώς και εξωδίκως, από τον Πρόεδρό της και, όταν αυτός κωλύεται, από τον αρμόδιο Αντιπρόεδρο. Σε περίπτωση κωλύματος του τελευταίου, η Ε.Ε.Τ.Τ. ορίζει με απόφασή της το μέλος που θα την εκπροσωπεί για συγκεκριμένη πράξη ή ενέργεια ή κατηγορία πράξεων ή ενεργειών. Δικαστικοί πληρεξούσιοι της Ε.Ε.Τ.Τ. στις υποθέσεις της αρμοδιότητάς της ορίζονται με πράξη του Προέδρου της.

5. Ο Πρόεδρος καθορίζει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, χρέη δε εισηγητή ασκεί ο Πρόεδρος ή άλλο μέλος, που το ορίζει αυτός. Οι αποφάσεις της Ε.Ε.Τ.Τ. πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένες και καταχωρίζονται σε ιδιαίτερο βιβλίο. Εντός πέντε ημερών από της καταχώρισης αυτής ανακοινώνονται στον ιστοχώρο της, εκτός αν αφορούν στην εθνική άμυνα ή στην ασφάλεια της χώ-

ρας. Η Ε.Ε.Τ.Τ. δεν αποκαλύπτει οποιαδήποτε πληροφορία, που καλύπτεται από το επαγγελματικό απόρρητο και ιδιαίτερα τις πληροφορίες σχετικά με τις επιχειρήσεις, τις επιχειρηματικές τους σχέσεις ή τα στοιχεία κόστους τους. Η υποχρέωση αυτή της Ε.Ε.Τ.Τ. δεν θίγει το δικαίωμά της να προβαίνει σε αποκάλυψη πληροφοριών που είναι αναγκαίες για την εκπλήρωση των καθηκόντων της. Στην περίπτωση αυτή, η αποκάλυψη πρέπει να βασίζεται στην αρχή της αναλογικότητας και να γίνεται με συνεκτίμηση των νόμιμων συμφερόντων των επιχειρήσεων για την προστασία του επαγγελματικού απορρήτου τους. Η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται να δημοσιεύει πληροφορίες σχετικά με τους όρους Γενικών Αδειών, ως και δικαιωμάτων χρήσης αριθμών ή ραδιοσυχνοτήτων που δεν έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα. Τα τηρούμενα κατά τις συνεδριάσεις πρακτικά, καθώς και οι φάκελοι των υποθέσεων που διεκπεραιώθηκαν από την Ε.Ε.Τ.Τ. είναι προσιτά στους άμεσα ενδιαφερομένους, οι οποίοι δύναται να λαμβάνουν αντίγραφα αυτών, υπό τον περιορισμό του προηγούμενου εδαφίου.

6. Η Ε.Ε.Τ.Τ. κατά τη λήψη των αποφάσεών της λαμβάνει ιδιαίτερως υπόψη τις γνώμες και τις κοινές θέσεις που εκδίδει ο Φορέας Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών στις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (BEREC).

Άρθρο 12 **Αρμοδιότητες της Ε.Ε.Τ.Τ.**

Η Ε.Ε.Τ.Τ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες ως προς τα ζητήματα που αφορούν τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες:

α) Ρυθμίζει κάθε θέμα, το οποίο αφορά στον καθορισμό σχετικών αγορών προϊόντων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Ελληνική Επικράτεια και προβαίνει στην ανάλυση της αποτελεσματικότητας του ανταγωνισμού. Ρυθμίζει κάθε θέμα που αφορά στον ορισμό και στις υποχρεώσεις Παρόχων με Σημαντική Ισχύ στις ανωτέρω σχετικές αγορές, ενεργώντας σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

β) Εποπτεύει και ελέγχει τους παρόχους δικτύων ή / και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και επιβάλλει τις σχετικές κυρώσεις.

γ) Εκδίδει Κώδικες Δεοντολογίας για την παροχή δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και συναφών ευκολιών και υπηρεσιών.

δ) Τηρεί αρχείο που περιέχει όλα τα απαραίτητα στοιχεία που αποτυπώνουν την εικόνα της αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Ελλάδα. Με απόφασή της καθορίζονται οι όροι τήρησης του αρχείου, η συμβατότητά του με τη νομοθεσία περί προσωπικών δεδομένων, τα μέτρα για την τήρηση του απορρήτου και οι όροι και οι διαδικασίες προσβασιμότητας του αρχείου.

ε) Παρέχει τις υπηρεσίες της για την εξωδικαστική επίλυση διαφορών που προκύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος νόμου, διατηρώντας την αρμοδιότητά της επί των υποθέσεων που είναι εκκρεμείς κατά τη δημοσίευσή του.

στ) Μεριμνά για την τήρηση της νομοθεσίας περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ταχυδρομικών υπηρεσιών και εφαρμόζει τις διατάξεις του ν. 3959/2011 (Α' 93), σε σχέση με την άσκηση των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και τις διατάξεις των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ενοποιημένη Απόδο-

ση), καθώς και τον Κανονισμό 1/2003/ΕΚ (L 001). Η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται να ζητά τη συνδρομή της Επιτροπής Ανταγωνισμού σε όσες περιπτώσεις κρίνει αναγκαίο.

ζ) Συνεργάζεται και ανταλλάσσει πληροφορίες με κάθε δημόσια αρχή, ιδιαιτέρως δε με το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, την Επιτροπή Ανταγωνισμού, το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοηλεκτρονικής, την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, την Αρχή Διασφάλισης Απορρήτου Επικοινωνιών, τη Γενική Γραμματεία Προστασίας του Καταναλωτή, το Συνήγορο του Καταναλωτή και το Σώμα Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος, για ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος. Σε σχέση με τις ανταλλάσσόμενες πληροφορίες, η αποδέκτρια Αρχή εξασφαλίζει το ίδιο επίπεδο εμπιστευτικότητας με τη διαβιβάζουσα Αρχή.

η) Διενεργεί ακροάσεις για τη διαπίστωση παραβάσεων διατάξεων του παρόντος νόμου, καθώς και για κάθε άλλη περίπτωση για την οποία ρητά δίδεται σχετική αρμοδιότητα με τον παρόντα νόμο.

θ) Εκδίδει τον Κανονισμό Ακροάσεων ο οποίος ρυθμίζει τα θέματα τα σχετικά με τη διεξαγωγή αυτών σε εφαρμογή των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο.

ι) Κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στις Εθνικές Κανονιστικές Αρχές των άλλων κρατών - μελών και στον BEREC τα Σχέδια Μέτρων αρμοδιότητάς της που υπόκεινται στη διαδικασία κοινοποίησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και την κοινοτική νομοθεσία περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών και δύναται να υποβάλλει παρατηρήσεις στα κοινοποιούμενα σχέδια μέτρων των Εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών άλλων κρατών - μελών.

ια) Συνεργάζεται με το BEREC και με τις αντίστοιχες Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές των υπόλοιπων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτων κρατών, καθώς και με κοινοτικούς, ευρωπαϊκούς ή διεθνείς φορείς σε θέματα αρμοδιότητάς της. Επίσης, συνεργάζεται με το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και παρέχει κάθε αναγκαία υποστήριξη σε αυτό για την εκπροσώπηση της χώρας σε διεθνείς, ευρωπαϊκούς και κοινοτικούς οργανισμούς.

ιβ) Διενεργεί, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, δημόσιες διαβουλεύσεις για θέματα των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με τις διατάξεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

ιγ) Ασκει κάθε αρμοδιότητα σχετική με τις Γενικές Άδειες και εκδίδει Κανονισμούς με τους οποίους ρυθμίζεται κάθε σχετικό θέμα και ιδίως η διαδικασία υποβολής Δήλωσης Καταχώρισης, ο καθορισμός όρων παροχής υπηρεσιών υπό καθεστώς Γενικής Άδειας, η τροποποίηση των όρων αυτών, η επιβολή τελών και η τροποποίησή τους.

ιδ) Τηρεί και διαχειρίζεται το Εθνικό Μητρώο Ραδιοσυχνοτήτων στο οποίο έχουν πλήρη και επιγραμμική σύνδεση και πρόσβαση αποκλειστικώς ανάγνωσης οι αρμόδιες Υπηρεσίες των Υπουργείων Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Εθνικής Άμυνας. Με απόφαση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Εθνικής Άμυνας μετά από εισήγηση της Ε.Ε.Τ.Τ. καθορίζονται οι απαιτήσεις που πρέπει να πληροί το Μητρώο, προκειμένου να είναι δυνατή η άσκηση των αρμοδιοτήτων του άρθρου 4, θέματα που αφορούν την οργάνωση, λειτουργία, ανάπτυξη και έλεγχο του Μητρώου αυτού,

καθώς και κάθε θέμα σχετικό για την εφαρμογή του παρόντος.

ιε) Τηρεί και διαχειρίζεται το Μητρώο Παρόχων Δικτύων και Υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

ιστ) Ζητά, με αιτιολογημένο αίτημά της και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, από τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και από τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δραστηριοποιούνται στον τομέα του ραδιοεξοπλισμού και τηλεπικοινωνιακού τερματικού εξοπλισμού, κάθε πληροφορία τεχνικού, χρηματοοικονομικού ή νομικού περιεχομένου, που απαιτείται για να διασφαλίζεται η συμμόρφωση προς τις διατάξεις του παρόντος νόμου, τις κανονιστικές της αποφάσεις και τους όρους της αδειάς τους. Ιδίως δύναται να απαιτεί από τις επιχειρήσεις οι οποίες παρέχουν δίκτυα ή υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών υπό καθεστώς Γενικής Αδείας, ή στις οποίες έχουν εκχωρηθεί ραδιοσυχνότητες ή αριθμοί, την παροχή κάθε πληροφορίας που απαιτείται για τον έλεγχο συμμόρφωσης με τους όρους παροχής της συγκεκριμένης υπηρεσίας, σύμφωνα με την Γενική Άδεια ή τα δικαιώματα χρήσης ή με τις ειδικές κανονιστικές υποχρεώσεις του παρόντος. Οι πληροφορίες που ζητά η Ε.Ε.Τ.Τ. πρέπει να είναι ανάλογες με το σκοπό που επιδιώκεται κάθε φορά.

ιζ) Καθορίζει τις ραδιοσυχνότητες ή ζώνες ραδιοσυχνότητας για τις οποίες απαιτούνται δικαιώματα χρήσης, στο πλαίσιο των διατάξεων του παρόντος.

ιη) Χορηγεί, ανακαλεί ή περιορίζει τα δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνότητας βάσει των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Για το σκοπό αυτόν εκδίδει Κανονισμούς, οι οποίοι ρυθμίζουν κάθε σχετικό θέμα και ιδίως τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις καθορισμού των ραδιοσυχνότητων για τις οποίες απαιτούνται ατομικά δικαιώματα χρήσης, τους όρους και τις προϋποθέσεις υπό τους οποίους χορηγούνται τα ατομικά δικαιώματα χρήσης, τότε ανακαλείται η απόφαση αυτή, τους όρους χρήσης και εκμετάλλευσης του ατομικού αυτού δικαιώματος, περιλαμβανομένων και των όρων που αφορούν στη μεταβίβαση ή εκμίσθωση ή χρήση ραδιοσυχνότητων, ή μέρους αυτών, οι οποίες έχουν εκχωρηθεί ή απονεμηθεί και την ανάκληση των σχετικών αποφάσεων.

ιβ) Διαχειρίζεται τις ραδιοσυχνότητες ή ζώνες του φάσματος ραδιοσυχνότητων των οποίων την ευθύνη έχει, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

κ) Εποπτεύει και ελέγχει τη χρήση του φάσματος ραδιοσυχνότητων και επιβάλλει τις σχετικές κυρώσεις. Για το σκοπό αυτόν, με απόφασή της συγκροτεί κλιμάκια επιφυλακών και συνεργεία ελέγχου ορίζοντας τη σύνθεση και τις αρμοδιότητες αυτών, κατά τις κείμενες διατάξεις. Η Ε.Ε.Τ.Τ. εκδίδει Κανονισμό, ο οποίος ρυθμίζει τις αρμοδιότητες και κάθε σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή των ανωτέρω. Για τον ίδιο σκοπό, η Ε.Ε.Τ.Τ. εγκαθιστά σταθερούς σταθμούς εποπτείας φάσματος, με τρόπο ώστε να επιτυγχάνεται η πλέον αποτελεσματική εποπτεία αυτού. Η Ε.Ε.Τ.Τ. εκδίδει Κανονισμό, ο οποίος προσδιορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις προστασίας των σταθμών εποπτείας φάσματος, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εποπτεία του φάσματος. Για την αποτελεσματικότερη εκτέλεση των ελεγκτικών καθηκόντων της Ε.Ε.Τ.Τ., τα υπηρεσιακά της οχήματα εξαιρούνται από την υποχρέωση να φέρουν ειδικές σημάνσεις,

διακριτικά και ειδικές πινακίδες κυκλοφορίας κρατικών οχημάτων.

κα) Διαχειρίζεται το Εθνικό Σχέδιο Αριθμοδότησης (Ε.Σ.Α.). Εκχωρεί, δεσμεύει, ανακαλεί ή περιορίζει τα δικαιώματα χρήσης αριθμών ή ομάδων αριθμών, εποπτεύει την εφαρμογή του και καθορίζει τα τέλη εκχώρησης, δεσμεύσης και χρήσης των αριθμών.

κβ) Ρυθμίζει τα θέματα φορητότητας αριθμών, εκδίδοντας τις σχετικές κανονιστικές πράξεις και ελέγχει την εφαρμογή τους.

κγ) Διενεργεί τις διαγωνιστικές διαδικασίες για τη χορήγηση των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνότητων ή/και αριθμών.

κδ) Ρυθμίζει τα θέματα ονομάτων χώρου στο Διαδίκτυο με κατάληξη «.gr», καθώς και οποιουδήποτε άλλου χώρου ή υποχώρου χορηγηθεί στην Ελλάδα. Εκδίδει Κανονισμό με τον οποίο ρυθμίζεται κάθε θέμα το οποίο αφορά στην εκχώρηση των ονομάτων χώρου στο Διαδίκτυο με κατάληξη «.gr», τους όρους χρήσης τους, τους λόγους διαγραφής, τους όρους μεταβίβασης, την τήρηση του μητρώου εκχωρούμενων ονομάτων χώρου, τα τέλη για την παροχή των σχετικών υπηρεσιών, την άσκηση εποπτείας για τη χρήση και κάθε άλλο θέμα το οποίο αφορά στη λειτουργία και χρήση των ονομάτων χώρου στο Διαδίκτυο με κατάληξη «.gr», καθώς και οποιουδήποτε άλλου χώρου ή υποχώρου χορηγηθεί στην Ελλάδα. Τα ανωτέρω ονόματα χώρου αποτελούν πόρους του Ελληνικού Κράτους, οι οποίοι εκχωρούνται αποκλειστικά από την Ε.Ε.Τ.Τ., μόνο κατά χρήση. Το μητρώο δεδομένων που περιέχει κάθε σχετική πληροφορία τηρείται στην Ε.Ε.Τ.Τ.. Η Ε.Ε.Τ.Τ. έχει τη δυνατότητα, με διαγωνισμό, για περιορισμένο χρόνο κάθε φορά, ο οποίος, σε κάθε περίπτωση, δεν υπερβαίνει την πενταετία κάθε φορά, να αναθέτει την τήρηση του Μητρώου σε άλλο πρόσωπο, το οποίο όμως θα ενεργεί στο όνομα και για λογαριασμό της Ε.Ε.Τ.Τ..

κε) Ρυθμίζει με αποφάσεις της τα θέματα της ηλεκτρονικής υπογραφής και εποπτεύει τους εμπλεκόμενους με αυτά φορείς, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Ειδικότερα:

κα) Ορίζει φορείς, δημόσιους ή ιδιωτικούς, για τη διαπίστωση συμμόρφωσης ασφαλών διατάξεων δημιουργίας υπογραφής και ασφαλών κρυπτογραφικών μονάδων, καθώς και φορείς για τη διαπίστωση συμμόρφωσης των παρόχων υπηρεσιών πιστοποίησης ηλεκτρονικής υπογραφής προς τα κριτήρια εθελοντικής διαπίστευσης, σύμφωνα με τις ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις.

κβ) Χορηγεί εθελοντική διαπίστευση σε παρόχους υπηρεσιών πιστοποίησης ηλεκτρονικής υπογραφής, σύμφωνα με τις ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις.

κγ) Εποπτεύει και ελέγχει τους εγκατεστημένους στην Ελλάδα παρόχους υπηρεσιών πιστοποίησης, τους φορείς διαπίστευσης και ελέγχου της συμμόρφωσης των υπογραφών, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ του π.δ. 150/2001 (Α' 125) και διασφαλίζει την αξιοπιστία ασφαλών κρυπτογραφικών μονάδων.

κδ) Ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τους διαπιστευμένους εθνικούς παρόχους υπηρεσιών πιστοποίησης ηλεκτρονικής υπογραφής.

κε) Ρυθμίζει με κανονιστικές της πράξεις κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας περίπτωσης κε'.

κστ) Ρυθμίζει την πρόσβαση και διασύνδεση, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, εκδίδοντας πράξεις σε όσες περιπτώσεις αυτό απαιτείται.

κζ) Ασκή τις αρμοδιότητες σχετικά με την παροχή καθολικής υπηρεσίας και υποβάλλει εισηγήσεις προς τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, και με πράξεις της ρυθμίζει κάθε αναγκαία λεπτομέρεια, καθορίζοντας πρόσθετα πρότυπα ποιότητας υπηρεσιών, πέραν των όσων αναφέρονται στο Παράρτημα V του παρόντος.

κη) Ρυθμίζει θέματα προστασίας του καταναλωτή στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εκδίδοντας προς τούτο και κανονιστικές πράξεις, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο. Για τα θέματα αυτά συνεργάζεται με τη Γενική Γραμματεία Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και διαβουλεύεται με οργανώσεις καταναλωτών και χρηστών, καθώς και φορέων παροχής υπηρεσιών.

κθ) Τηρεί ιστοχώρο, όπου καταχωρεί κανονιστικά κείμενα, αποφάσεις, εκθέσεις, διαβουλεύσεις και πληροφορίες που συμβάλλουν στη δημιουργία ανοικτής και ανταγωνιστικής αγοράς, τον οποίο ενημερώνει σε τακτά χρονικά διαστήματα, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί επιχειρηματικού απορρήτου. Με την επιφύλαξη των διατάξεων περί επιχειρηματικού απορρήτου και με απόφαση των στοιχείων της καταδικασθείσας επιχείρησης, δημοσιεύονται στον ιστοχώρο αυτό, εντός μηνός από την κοινοποίησή τους στην καταδικασθείσα επιχείρηση, όλες οι αποφάσεις επιβολής κυρώσεων σε βάρος επιχειρήσεων ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

λ) Παρέχει προς τη Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, ύστερα από έγγραφη αίτησή της, κάθε πληροφορία που κατέχει ή μπορεί να ανευρεί, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί επιχειρηματικού απορρήτου.

λα) Χορηγεί τις άδειες κατασκευής κεραιών σταθμών στην ξηρά, συμπεριλαμβανομένων των ραδιοτηλεοπτικών, και ασκή όλες τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στο άρθρο 1 του ν. 2801/2000 (Α' 46), πλην των εδαφίων Γ, Δ και Ε της παραγράφου 4 του ίδιου άρθρου και του εδαφίου ιε' της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου. Εκδίδει κάθε αναγκαία κανονιστική πράξη για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, η οποία περιλαμβάνει ιδίως τη διαδικασία χορήγησης της άδειας κατασκευής, τους όρους συνεγκατάστασης ή από κοινού χρήσης ευκολιών, τις προϋποθέσεις ταυτοποίησης της κάθε κατασκευής κεραιάς, τις διαδικασίες τροποποίησης ή ανάκλησης των αδειών.

λβ) Εκδίδει Κανονισμό Λειτουργίας, ο οποίος ρυθμίζει τα θέματα εσωτερικής λειτουργίας της Ε.Ε.Τ.Τ..

λγ) Εισηγείται ή γνωμοδοτεί για την έκδοση κανονιστικών πράξεων, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο.

λδ) Απευθύνει οδηγίες και συστάσεις, επιβάλλει κατά αποκλειστικότητα πρόστιμα και λοιπές διοικητικές κυρώσεις σε εταιρείες που δραστηριοποιούνται στους τομείς ηλεκτρονικών επικοινωνιών σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων των ποινών και κυρώσεων, που προβλέπονται στο ν. 3959/2011 (Α' 93) και παραπέμπει τους παραβάτες στις αρμόδιες δικαστικές αρχές.

λε) Είναι αρμόδια για θέματα που αφορούν στις προϋποθέσεις χρήσης και διάθεσης στην αγορά του τελεματικού εξοπλισμού και ραδιοεξοπλισμού. Με Κανονισμό, τον οποίο εκδίδει, καθορίζεται κάθε σχετικό με τα ανω-

τέρω θέμα και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια, καθώς και ιδιαίτερα ζητήματα που αφορούν σε τεχνικά χαρακτηριστικά, πιθανούς περιορισμούς χρήσης και ραδιοδιεπαφές και διεξαγωγή ελέγχων για τη διαπίστωση συμμόρφωσης ραδιοεξοπλισμού και τηλεπικοινωνιακού τελεματικού εξοπλισμού με τα οριζόμενα στο π.δ. 44/2002 (Α' 44). Σε περίπτωση παραβάσεων της κείμενης νομοθεσίας σχετικά με τον τελεματικό εξοπλισμό και το ραδιοεξοπλισμό επιβάλλονται οι κυρώσεις των άρθρων 76 και 77 του παρόντος.

λστ) Συγκροτεί με απόφασή της κλιμάκια επιφυλακών, συνεργεία ελέγχου, μόνιμες και έκτακτες επιτροπές, καθώς και ομάδες εργασίας για την εξέταση και έρευνα επί θεμάτων που άπτονται των αρμοδιοτήτων της, καθώς και της εύρυθμης λειτουργίας της, ορίζοντας τη σύνθεση και τις αμοιβές αυτών, κατά τις κείμενες διατάξεις. Στις επιτροπές και στις ομάδες εργασίας μπορούν να συμμετέχουν και πρόσωπα που δεν είναι μέλη ή στελέχη της Ε.Ε.Τ.Τ.. Το έργο των επιτροπών ή ομάδων εργασίας κατευθύνεται από μέλη ή στελέχη της Ε.Ε.Τ.Τ.. Οι εισηγήσεις και γνωμοδοτήσεις των επιτροπών και ομάδων εργασίας υποβάλλονται στα αρμόδια όργανα της Ε.Ε.Τ.Τ., που αποφασίζουν για την τυχόν δημόσια ανακοίνωση των συμπερασμάτων. Με απόφασή της πραγματοποιείται ο ορισμός του αριθμού των υπερωριών ανά εξάμηνο και η κατανομή τους στο προσωπικό της και καθορίζεται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, το ύψος της υπερωριακής αμοιβής. Σε κάθε περίπτωση ο μέγιστος αριθμός υπερωριών ανά υπάλληλο δεν υπερβαίνει τις 250 ώρες ανά εξάμηνο.

λζ) Συνάπτει συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, μελετών και προμηθειών για θέματα που άπτονται των σκοπών και της λειτουργίας της. Η σύναψη και η υλοποίηση των συμβάσεων αυτών διέπονται αποκλειστικά από τις ισχύουσες διατάξεις του κοινοτικού δικαίου και τους σχετικούς Κανονισμούς της Ε.Ε.Τ.Τ., που εγκρίνονται και τροποποιούνται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μετά από εισήγηση της Ε.Ε.Τ.Τ..

λη) Συνάπτει συμβάσεις μίσθωσης ακινήτων για να καλύψει τις στεγαστικές της ανάγκες. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, μετά από εισήγηση της Ε.Ε.Τ.Τ., καθορίζεται η σχετική διαδικασία. Για τη στέγαση των κεντρικών ή περιφερειακών της υπηρεσιών, η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται να προβεί σε αγορά ακινήτου, στο όνομα και για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου:

ληα) με διαδικασία που καθορίζει η Ε.Ε.Τ.Τ., τη δε σύμβαση υπογράφει ο Πρόεδρος της Ε.Ε.Τ.Τ. για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου,

ληβ) αναθέτοντας την αγορά του ακινήτου στην «Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου Ανώνυμη Εταιρεία» (ΕΤΑΔ Α.Ε.). Σε κάθε περίπτωση, το Ελληνικό Δημόσιο αποκτά την κυριότητα του ακινήτου, η δε χρήση αποδίδεται στην Ε.Ε.Τ.Τ., η οποία βαρύνεται και με το τίμημα της αγοράς.

ληγ) Δύναται να προβαίνει σε δωρεές εξοπλισμού με αποβλεπόμενα οικονομική αξία προς κοινωφελείς οργανισμούς.

ληδ) Εκπροσωπεί την Ελλάδα στο BEREC, συμμετέχοντας ενεργά στις εργασίες του, για την προώθηση και την εκπλήρωση των στόχων που τίθενται.

ληε) Εκδίδει αποφάσεις για τη ρύθμιση ζητημάτων διευθυνσιοδότησης στο διαδίκτυο, όπως, ενδεικτικά, θέματα μετάβασης από πρωτόκολλα επικοινωνίας διαδικτύου (IPv4 σε IPv6), ενημέρωση εμπλεκόμενων φορέων και συμμόρφωσης των παρόχων με τις τεχνολογικές εξελί-

ξεις και εξειδικεύει τα αντίστοιχα Πρότυπα και Συστάσεις της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών.

μβ) Ρυθμίζει ζητήματα που αφορούν την τεχνολογική ουδετερότητα δικτύων σύμφωνα με τις αρχές του άρθρου 3 του παρόντος.

μγ) Εκδίδει κανονιστικές ή ατομικές διοικητικές πράξεις με τις οποίες ρυθμίζεται κάθε διαδικασία και θέμα σε σχέση με τις ανωτέρω αρμοδιότητές της.

μδ) Ελέγχει και εποπτεύει την εφαρμογή υποχρεώσεων παροχής χονδρικής πρόσβασης και συναφών ευκολιών, ελέγχου τιμών και κοστολόγησης, δημοσιότητας και μη διακριτικής μεταχείρισης όσον αφορά τη χονδρική πρόσβαση και δημοσίευση προσφορών αναφοράς, όπως αυτές εκάστοτε ισχύουν, που επιβάλλονται σε φορείς οι οποίοι αναπτύσσουν και παρέχουν δίκτυα ή / και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών με δημόσια συγχρηματοδότηση και η υλοποίησή τους έχει εγκριθεί με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. Η Ε.Ε.Τ.Τ. εκδίδει Κανονισμούς για να ρυθμίζει κάθε αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή των ως άνω, μετά τη συνεργασία με τον αρμόδιο φορέα όταν αυτό απαιτείται. Σε περίπτωση που οι υπόχρεοι δεν συμμορφώνονται με τις ανωτέρω υποχρεώσεις τους η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται να επιβάλλει σε βάρος τους διοικητικές κυρώσεις βάσει του άρθρου 77 του παρόντος.

με) Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να χορηγεί ηλεκτρονικά έγγραφα με χρήση προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής, σύμφωνα με το π.δ. 150/2001 (Α' 125), όπως εκάστοτε ισχύει. Η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται, επίσης, να χορηγεί πιστοποιητικά και βεβαιώσεις βάσει των τηρουμένων στις οργανικές της μονάδες στοιχεία, σε ηλεκτρονική μορφή με πλήρως αυτοματοποιημένο τρόπο και χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών. Τα πιστοποιητικά αυτά εκδίδονται είτε: α) με τη χρήση μηχανικής αποτύπωσης ιδιόχειρης υπογραφής αρμοδίως εξουσιοδοτημένου προσώπου και σφραγίδας της Ε.Ε.Τ.Τ. είτε β) με ηλεκτρονική υπογραφή και χρήση ψηφιακού πιστοποιητικού νομικού προσώπου (της Ε.Ε.Τ.Τ.) βάσει της Πολιτικής Πιστοποίησης 7 (ΠΠ7) που προβλέπεται στην υπ' αριθ. ΥΑΠ/Φ.60/38/232 «Κύρωση του Κανονισμού Πιστοποίησης της Αρχής Πιστοποίησης του Ελληνικού Δημοσίου», (Β' 799), όπως αυτή εκάστοτε ισχύει.

Άρθρο 13 **Προσωπικό της Ε.Ε.Τ.Τ.**

1. Για τη στελέχωση της Ε.Ε.Τ.Τ. συνιστώνται συνολικά διακόσιες σαράντα επτά (247) θέσεις προσωπικού, από τις οποίες οι εβδομήντα πέντε (75) είναι θέσεις τακτικού προσωπικού με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου, οι είκοσι επτά (27) είναι θέσεις τακτικού προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, οι εκατόν τριάντα επτά (137) είναι θέσεις Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, επτά (7) θέσεις δικηγόρων με έμμισθη εντολή και μία (1) θέση Νομικού Συμβούλου. Ως προσόντα πρόσληψης, για μεν το τακτικό προσωπικό ορίζονται τα προβλεπόμενα στο π.δ. 50/2001 (Α' 39), για δε το Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό τα προβλεπόμενα στο άρθρο 25 παρ. 2 του ν. 1943/1991 (Α' 50) με επιστημονική εξειδίκευση στο αντικείμενο και τις αρμοδιότητες της Ε.Ε.Τ.Τ.. Το Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό της Ε.Ε.Τ.Τ. προσλαμβάνεται με την ακόλουθη διαδικασία:

α. Η Ε.Ε.Τ.Τ. προκηρύσσει τις θέσεις του Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού με την απαιτούμενη εξειδίκευ-

ση και εμπειρία. Με την ίδια προκήρυξη καθορίζονται και τα κριτήρια επιλογής αυτού, καθώς και η διαδικασία ασκήσεως ενστάσεων.

β. Ειδική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων, που συγκροτείται από την Ε.Ε.Τ.Τ., κατόπιν συνέντευξης των υποψηφίων, εισηγείται στην Ε.Ε.Τ.Τ. για την επιλογή τους.

Στη σύνθεση της Επιτροπής συμμετέχουν υποχρεωτικά ένα μέλος του Α.Σ.Ε.Π., ως Πρόεδρος, που προτείνεται από τον Πρόεδρο του Α.Σ.Ε.Π., ένας τουλάχιστον καθηγητής Πανεπιστημίου Α' βαθμίδας και γραμματέας. Τα μέλη και ο γραμματέας της Επιτροπής αμείβονται για το έργο τους, με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ., κατά τις κείμενες διατάξεις. Η σχετική δαπάνη βαρύνει την Ε.Ε.Τ.Τ..

γ. Η Ε.Ε.Τ.Τ., με αιτιολογημένη απόφασή της, επιλέγει τους υποψηφίους οι οποίοι διαθέτουν, κατά την κρίση της, την ευρύτερη δυνατή εμπειρία και γνώση που απαιτείται για τη θέση για την οποία προορίζονται.

δ. Οι πίνακες των επιλεγομένων με τα απαραίτητα στοιχεία αποστέλλονται στο Α.Σ.Ε.Π. για επικύρωση.

ε. Σε περίπτωση μη επικύρωσης των πινάκων εντός είκοσι (20) ημερών από την ημέρα παραλαβής θεωρούνται αυτοί ως επικυρωμένοι και η Ε.Ε.Τ.Τ. προβαίνει στην πρόσληψη των επιλεγέντων.

2. Με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού κατόπιν εισήγησης της Ε.Ε.Τ.Τ. και ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων, είναι δυνατόν να αποσπώνται στην Ε.Ε.Τ.Τ. μέχρι και δύο (2) άτομα, για συγκεκριμένο και από την ανωτέρω απόφαση προσδιοριζόμενο χρονικό διάστημα, το οποίο δεν υπερβαίνει τη διετία, με δυνατότητα ανανέωσης για μία ακόμη διετία, υπάλληλοι από δημόσιες υπηρεσίες, Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. Α' και Β' βαθμού και Ν.Π.Ι.Δ. του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται με το άρθρο 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 (Α' 65) και τις μεταγενέστερες συμπληρώσεις του πριν την επαναοριοθέτησή του με το άρθρο 57 παρ. 1 του ν. 1892/1991 (Α' 101) προς κάλυψη άμεσων αναγκών της Ε.Ε.Τ.Τ., υπό την επιφύλαξη της παρ. 16 του άρθρου 9 του ν. 4057/2012 (Α' 54) και υπό την προϋπόθεση ότι ο φορέας από τον οποίο προέρχεται ο υπάλληλος δεν ασκεί δραστηριότητες ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Για την απόσπαση των ανωτέρω υπαλλήλων, αναγκαία είναι η εμπειρία τους σε αντικείμενο συναφές προς αυτό της απασχόλησής τους στην Ε.Ε.Τ.Τ.. Η απόσπαση των ανωτέρω υπαλλήλων δύναται να διακόπτεται με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού, μετά από εισήγηση της Ε.Ε.Τ.Τ., σε περίπτωση που οι συγκεκριμένες ανάγκες της Ε.Ε.Τ.Τ., για τις οποίες έγινε η απόσπαση του συγκεκριμένου υπαλλήλου, δύναται να καλυφθούν από το προσωπικό της Ε.Ε.Τ.Τ..

3. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων, μετά από σύμφωνη γνώμη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου της Ε.Ε.Τ.Τ., είναι δυνατόν να αποσπώνται για συγκεκριμένο και από την ανωτέρω απόφαση προσδιοριζόμενο χρονικό διάστημα, το οποίο δεν υπερβαίνει τη διετία, με δυνατότητα ανανέωσης για δύο το πολύ ακόμη έτη, στη Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων υπάλληλοι της Ε.Ε.Τ.Τ., προς κάλυψη των άμεσων αναγκών της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων. Για την απόσπαση των ανωτέρω υπαλλήλων, αναγκαία είναι η εμπειρία τους σε αντικείμενο συναφές προς αυτό της απασχόλησής τους στη Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων. Η α-

πόσπαση των ανωτέρω υπαλλήλων δύναται να διακόπτεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, μετά από εισήγηση της Ε.Ε.Τ.Τ., σε περίπτωση που οι συγκεκριμένες ανάγκες της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, για τις οποίες έγινε η απόσπαση του συγκεκριμένου υπαλλήλου, δύναται να καλυφθούν από το προσωπικό του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ή υπάρχει άμεση ανάγκη κάλυψης αναγκών της Ε.Ε.Τ.Τ..

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού και σύμφωνη γνώμη της Ε.Ε.Τ.Τ., μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων, επιτρέπεται να μετατάσσονται μέχρι και δύο (2) άτομα σε υφιστάμενες κενές θέσεις τακτικού προσωπικού, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, υπάλληλοι στην Ε.Ε.Τ.Τ. από άλλες υπηρεσίες, Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. Α΄ και Β΄ βαθμού και Ν.Π.Ι.Δ. του ευρύτερου δημόσιου τομέα, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 4002/2011 (Α΄ 180). Προϋπόθεση για τη μετάταξη των ανωτέρω υπαλλήλων είναι η προϋπηρεσία τους σε αντικείμενο συναφές με αυτό της απασχόλησής τους στην Ε.Ε.Τ.Τ.. Όσοι εκ των μετατασσομένων υπαλλήλων της κατηγορίας ΠΕ έχουν προϋπηρεσία συναφή με το αντικείμενο της Ε.Ε.Τ.Τ. για τουλάχιστον δέκα (10) έτη μπορούν να καταλαμβάνουν θέσεις προϊσταμένων που προβλέπονται για το Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό της Ε.Ε.Τ.Τ..

5. Οι θέσεις του προσωπικού της Ε.Ε.Τ.Τ. κατανέμονται ως εξής:

Α. Εβδομήντα πέντε (75) θέσεις Τακτικών Υπαλλήλων, οι οποίοι κατανέμονται ανά κατηγορία και κλάδο ως εξής:

Α.1. Οκτώ (8) θέσεις κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) εκ των οποίων:

α. Κλάδος ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού: Επτά (7) θέσεις.

β. Κλάδος ΠΕ Στατιστικής: Μία (1) θέση.

Α.2. Σαραντα εννέα (49) θέσεις κατηγορίας Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ) εκ των οποίων:

α. Κλάδος ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού: Δεκαπέντε (15) θέσεις.

β. Κλάδος ΤΕ Μηχανικών: Τριάντα τέσσερις (34) θέσεις.

Α.3. Δεκαεπτά (17) θέσεις κατηγορίας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ) εκ των οποίων:

α. Κλάδος Διοικητικού - Λογιστικού: Τέσσερις (4) θέσεις.

β. Κλάδος Τηλεφωνητών: Τρεις (3) θέσεις.

γ. Κλάδος Τεχνικών - Οδηγών: Δέκα (10) θέσεις.

Α.4. Μία (1) θέση κατηγορίας Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ) του κλάδου Επιμελητών.

Β. Είκοσι επτά (27) θέσεις Τακτικών Υπαλλήλων, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, οι οποίοι κατανέμονται ανά εκπαιδευτική βαθμίδα και ειδικότητα ως εξής:

Β.1. Μία (1) θέση εκπαιδευτικής βαθμίδας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) ειδικότητας ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού.

Β.2. Επτά (7) θέσεις εκπαιδευτικής βαθμίδας Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ) εκ των οποίων:

α. Ειδικότητα ΤΕ Διοικητικού Λογιστικού: Πέντε (5) θέσεις.

β. Ειδικότητα ΤΕ Μηχανικών: Δύο (2) θέσεις.

Β.3. Δεκαεννιά (19) θέσεις εκπαιδευτικής βαθμίδας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ) εκ των οποίων:

α. Ειδικότητα Διοικητικών Γραμματέων: Δεκαεπτά (17) θέσεις

β. Ειδικότητα Οδηγών: Δύο (2) θέσεις

Γ. Εκατόν τριάντα επτά (137) θέσεις Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) οι οποίες μπορούν να καλυφθούν από τις κάτωθι ειδικότητες:

α. Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Η/Υ ή Ηλεκτρονικών Μηχανικών ή Μηχανικών Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων ή Μηχανολόγων Μηχανικών ή Τηλεπικοινωνιακών Μηχανικών ή Μηχανικών Πληροφορικής ή Πληροφορικής ή Ψηφιακών Συστημάτων ή Φυσικών.

β. Οικονομικών Επιστημών ή Δημόσιας Διοίκησης ή Πολιτικών Επιστημών και Δημόσιας Διοίκησης ή Οικονομικής των Επιχειρήσεων και Χρηματοοικονομικής και Τραπεζικής Διοικητικής ή Στατιστικής και Επιχειρησιακής Έρευνας ή Διοίκησης Επιχειρήσεων ή Μάρκετινγκ.

γ. Δημοσίων Σχέσεων ή Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνιακής Πολιτικής ή Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών ή Επικοινωνίας και ΜΜΕ.

δ. Πτυχιούχων Νομικής.

6. Οι ειδικότητες με τις οποίες καλύπτονται οι θέσεις ορίζονται κάθε φορά με την προκήρυξη πλήρωσης των θέσεων.

7. Επτά (7) θέσεις δικηγόρων με έμμισθη εντολή.

8. Μία (1) θέση Νομικού Συμβούλου. Ο Νομικός Σύμβουλος πρέπει να είναι Δικηγόρος στον Άρειο Πάγο, με τουλάχιστον πέντε έτη εμπειρία σε αντικείμενο συναφές με τους σκοπούς της Ε.Ε.Τ.Τ..

9. Με την επιφύλαξη τυχόν ειδικών ρυθμίσεων η υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού διέπεται, κατά περίπτωση, από τις διατάξεις:

Α. Του Κώδικα Καταστάσεως Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ν. 3528/2007, Α΄ 26) και του ν. 4024/2011, όπως εκάστοτε ισχύουν ως προς το τακτικό προσωπικό, που εφαρμόζονται αναλόγως.

Β. Του Κώδικα Προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. (π.δ. 410/1988, Α΄ 191), όπως εκάστοτε ισχύει, και του ν. 3801/2009 (Α΄ 163) ως προς το προσωπικό που απασχολείται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου. Για τη βαθμολογική ένταξη και εξέλιξη λαμβάνεται υπόψη η προϋπηρεσία με βάση την οποία καθορίζονται τα μισθολογικά κλιμάκια σύμφωνα με την κ.υ.α. 2/17127/0022 (Β΄ 498/2012).

Γ. Του Κώδικα περί Δικηγόρων και της ΚΥΑ 2/17132/0022/28.2.2012 (Β΄ 498/2012) για τους δικηγόρους που προσλαμβάνονται με σύμβαση έμμισθης εντολής.

Δ. Τυχόν ειδικών νόμων και των κανονιστικών πράξεων που ισχύουν για την Ε.Ε.Τ.Τ..

10. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, κατόπιν εισήγησης της Ε.Ε.Τ.Τ., καθορίζεται η εσωτερική διάρθρωση της Ε.Ε.Τ.Τ., οι επί μέρους υπηρεσιακές μονάδες αυτής, τα προσόντα και ο τρόπος επιλογής των προϊσταμένων του προσωπικού, η μεταβολή, μετονομασία ή συγχώνευση των κλάδων της παραγράφου 5 και η μεταβολή κατά κλάδο ή ειδικότητα θέσεων προσωπικού και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

11. Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να απασχολεί μέχρι (3) τρεις α-

σκούμενους δικηγόρους στο Τμήμα Νομικών Υπηρεσιών, καταβάλλοντας τις σχετικές δαπάνες βάσει της κείμενης νομοθεσίας.

Άρθρο 14 **Διεξαγωγή ερευνών – Συλλογή στοιχείων**

Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ε.Ε.Τ.Τ. προς επιβολή κυρώσεων, το προσωπικό της ενεργεί κατ' εντολή του Προέδρου της και διαθέτει για τη συλλογή στοιχείων και τη διεξαγωγή ερευνών, τα δικαιώματα που προβλέπονται στα άρθρα 38 και 39 του ν. 3959/2011 (Α' 93). Τα πρόσωπα αυτά έχουν το δικαίωμα, προς διαπίστωση των παραβάσεων του παρόντος νόμου, να ελέγχουν τα προβλεπόμενα από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις φορολογικά βιβλία και στοιχεία των επιχειρήσεων και οργανισμών, αποκλειομένης της κατάσχεσης ή παραλαβής τους, καθώς και πάσης φύσεως λοιπά βιβλία, στοιχεία και έγγραφα αυτών, να ενεργούν έρευνες στο γραφείο και τις λοιπές εγκαταστάσεις τους, να λαμβάνουν ένορκες ή ανωμοτί, κατά την κρίση τους, καταθέσεις, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στο άρθρο 212 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Οι σχετικές διατάξεις, απαγορεύσεις, ποινές και κυρώσεις των άρθρων 39 και 44 του ν. 3959/2011 (Α' 93) εφαρμόζονται και σε περίπτωση άρνησης παροχής στοιχείων, παρεμπόδισης ή δυσχεράνσης του έργου της Ε.Ε.Τ.Τ., με την επιφύλαξη της εφαρμογής των κυρώσεων που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο. Κατά την άσκηση των ως άνω αρμοδιοτήτων τους, το προσωπικό της Ε.Ε.Τ.Τ. έχει υποχρέωση εχεμύθειας σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (Α' 93).

Άρθρο 15 **Υπηρεσιακά Συμβούλια**

1. Το Υπηρεσιακό Συμβούλιο του προσωπικού της Ε.Ε.Τ.Τ. συγκροτείται με απόφαση του Προέδρου της από τρία μέλη της, εκ των οποίων ένας ορίζεται Πρόεδρος, καθώς και από δύο αιρετούς εκπροσώπους των υπαλλήλων. Χρέη εισηγητή για θέματα προσωπικού εκτελεί ο εκάστοτε Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών, ο οποίος δεν έχει δικαίωμα ψήφου. Στις θέσεις των αιρετών εκπροσώπων του τακτικού προσωπικού στο Υπηρεσιακό Συμβούλιο είναι δυνατόν να εκλεγούν και υπάλληλοι βαθμού χαμηλότερου του Α', εφόσον δεν υπάρχουν τουλάχιστον έξι υπάλληλοι με βαθμό Α', κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων.

2. Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο της Ε.Ε.Τ.Τ. συγκροτείται με απόφαση του Προέδρου της, με σύνθεση ανάλογη με εκείνη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου της Ε.Ε.Τ.Τ.. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλογικά οι ισχύουσες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα για τα Υπηρεσιακά Συμβούλια και το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο.

Άρθρο 16 **Σχέσεις της Ε.Ε.Τ.Τ. με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τις Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το BEREC**

1. Η Ε.Ε.Τ.Τ. συμβάλλει στην ανάπτυξη ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς μέσω της συνεργασίας της με τις Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

(Commission), καθώς και με τον Φορέα Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (BEREC). Η Ε.Ε.Τ.Τ. συνεργάζεται ιδίως με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το BEREC για να προσδιορίσει τα ρυθμιστικά εργαλεία και τα κανονιστικά μέτρα που είναι κατάλληλα για τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά. Προς εκπλήρωση των ανωτέρω δικαιολογούνται στον Πρόεδρο και στους Αντιπροέδρους της Ε.Ε.Τ.Τ., κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, μέχρι εκατό (100) ημέρες κατ' έτος εκτός έδρας. Αν αναλάβουν θέσεις Πρόεδρου ή Αντιπροέδρου στον Φορέα Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Body of European Regulators of Electronic Communications - BEREC) ή/και μέλους Διοικητικού Συμβουλίου σε άλλο Διεθνή ή Ευρωπαϊκό Οργανισμό στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Ε.Ε.Τ.Τ. δικαιολογείται υπέρβαση του ανωτέρω ορίου μόνο για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους.

2. Η Ε.Ε.Τ.Τ., κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος, παρέχει σε κάθε αρμόδια εθνική αρχή, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στις Ρυθμιστικές Αρχές άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πληροφορίες για θέματα που εμπíπτουν στις αρμοδιότητές της. Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να ζητά αιτιολογημένα από τις προαναφερόμενες αρχές και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή την τήρηση της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών που τους γνωστοποιεί, ιδίως όσον αφορά στο επιχειρηματικό απόρρητο. Εφόσον οι πληροφορίες απευθύνονται προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και είχαν περιέλθει στην Ε.Ε.Τ.Τ. από επιχειρήσεις, κατόπιν αιτήματός της, η Ε.Ε.Τ.Τ. ενημερώνει σχετικά τις επιχειρήσεις. Η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Ε.Ε.Τ.Τ. και των λοιπών αρχών του Ελληνικού Κράτους πραγματοποιείται με πλήρη εξασφάλιση της αρχής της εμπιστευτικότητας.

3. Ειδικότερα, η Ε.Ε.Τ.Τ. ενημερώνει και κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς και στη Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, τα στοιχεία των φορέων εκμετάλλευσης που κατέχουν σημαντική ισχύ στην αγορά, τις υποχρεώσεις που τους επιβάλλονται, τον προσδιορισμό των ειδικών αγορών προϊόντων και υπηρεσιών και τις γεωγραφικές αγορές, τα δικαιώματα των χρηστών σχετικά με την Καθολική Υπηρεσία, καθώς και στοιχεία σχετικά με τον ανταγωνισμό και τη λεπτομερή περιγραφή της διάρθρωσης της αγοράς, την πρόσβαση και τη διασύνδεση, την παροχή υποδομής και υπηρεσιών συνδρομητικής γραμμής. Μεταβολές που επηρεάζουν τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις ή τις επιχειρήσεις που θίγονται, κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Άρθρο 17 **Διαβούλευση σε εθνικό επίπεδο**

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 6 του άρθρου 45 και των άρθρων 34 και 35, η Ε.Ε.Τ.Τ. προβαίνει σε διαβούλευση:

- α) πριν από τη λήψη μέτρων ή την πρόβλεψη περιορισμών σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφοι 8 και 9 τα οποία έχουν σημαντική επίπτωση στη σχετική αγορά ή
- β) μετά από αίτημα του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ή
- γ) οποτεδήποτε κρίνει αυτό αναγκαίο, κατ' εφαρμογή του παρόντος νόμου

δίδοντας στα ενδιαφερόμενα μέρη τη δυνατότητα να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους στο προτεινόμενο μέτρο, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

2. Η ανωτέρω δημόσια διαβούλευση διενεργείται από την Ε.Ε.Τ.Τ. με διαδικασία που καθορίζεται με απόφασή της. Η Ε.Ε.Τ.Τ., για το σκοπό αυτόν, εκδίδει, με κανονιστική της πράξη, Κανονισμό ο οποίος ρυθμίζει κάθε λεπτομέρεια σχετικά με τη διενέργεια διαβουλεύσεων, τις προθεσμίες οι οποίες πρέπει να τηρούνται, τον τρόπο δημοσιότητας, τη συλλογή και ανάλυση των απαντήσεων, την τήρηση σχετικού αρχείου διαβουλεύσεων, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

3. Η Ε.Ε.Τ.Τ. τηρεί κεντρικό ενιαίο σημείο πληροφόρησης, στο οποίο παρατίθενται όλες οι διαβουλεύσεις, δημοσιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών, καθώς και τα συμπεράσματα της Ε.Ε.Τ.Τ. από τη διαβούλευση, με εξαίρεση τις πληροφορίες εμπιστευτικού χαρακτήρα, σύμφωνα με την κοινοτική και την εθνική νομοθεσία.

4. Για θέματα που άπτονται των δικαιωμάτων των τελικών χρηστών και των καταναλωτών των δημόσιων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ιδίως όταν έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην αγορά, η Ε.Ε.Τ.Τ. λαμβάνει υπόψη τις απόψεις των τελικών χρηστών και των καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των τελικών χρηστών με αναπηρία, των κατασκευαστών, καθώς και των επιχειρήσεων που παρέχουν δίκτυα ή / και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΑΔΕΙΕΣ

Άρθρο 18 Γενική Άδεια

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 1, των ειδικών υποχρεώσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου, και των δικαιωμάτων χρήσης που αναφέρονται στα άρθρα 21 και 22 του παρόντος νόμου, η παροχή δικτύων ή / και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών επιτρέπεται υπό καθεστώς Γενικής Άδειας.

2. Αρμόδια Αρχή για τον καθορισμό των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που συνεπάγεται η Γενική Άδεια, καθώς και για την εποπτεία της τήρησής τους, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, είναι η Ε.Ε.Τ.Τ..

3. Για την υπαγωγή σε καθεστώς Γενικής Άδειας μπορεί να απαιτείται από την Ε.Ε.Τ.Τ. η υποβολή Δήλωσης Καταχώρισης από τον ενδιαφερόμενο πάροχο ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων και των παρόχων που παρέχουν διασυνοριακές υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Σε καμία περίπτωση όμως, δεν προϋποτίθεται η έκδοση ατομικής διοικητικής πράξης πριν από την άσκηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από τη Γενική Άδεια. Με την υποβολή της ως άνω Δήλωσης Καταχώρισης, μια επιχείρηση δύναται να εκκινήσει δραστηριότητα, με την επιφύλαξη των όσων ορίζονται στο παρόν άρθρο και στα άρθρα 21, 22 και 23 του παρόντος νόμου σχετικά με τα δικαιώματα χρήσης.

Επιχειρήσεις που παρέχουν διασυνοριακές υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε άλλα κράτη - μέλη δεν υποχρεούνται να υποβάλουν Δήλωση Καταχώρισης εφόσον έχουν υποβάλει σχετική κοινοποίηση σε άλλο κράτος - μέλος.

4. Κατ' εξαίρεση των ανωτέρω παραγράφων του παρόντος άρθρου, εφόσον συντρέχουν λόγοι δημοσίας τάξεως, ασφάλειας και υγείας, εφαρμόζεται η παράγραφος 6 του άρθρου 77 του παρόντος.

5. Η Ε.Ε.Τ.Τ. εκδίδει Κανονισμό Γενικών Αδειών, με τον οποίο ρυθμίζονται όλες οι λεπτομέρειες σχετικά με τις Γενικές Άδειες, καθορίζονται οι όροι του Παραρτήματος VII, Μέρος Α' οι οποίοι είναι αμερόληπτοι, αναλογικοί και διαφανείς και ισχύουν για κάθε είδους υπηρεσία ή δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών κατά περίπτωση, καθώς και τα ελάχιστα οικονομικά εχέγγυα για την εξασφάλιση εκπλήρωσης των οικονομικών υποχρεώσεων που απορρέουν από την τήρηση της κείμενης νομοθεσίας. Στον Κανονισμό αυτόν καθορίζεται επίσης και κάθε άλλο θέμα σχετικά με τη λειτουργία επιχειρήσεων υπό καθεστώς Γενικών Αδειών, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων όπου η παροχή δικτύων ή / και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών προϋποθέτει την υποβολή Δήλωσης Καταχώρισης ως και του περιεχομένου και της μορφής της Δήλωσης Καταχώρισης. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που καθορίζονται από τον Κανονισμό Γενικών Αδειών είναι νομικά διακριτά από τις ειδικές υποχρεώσεις που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις δυνάμει των άρθρων 44, 47 παράγραφοι 1, 2, 4 και 5 και 49 του παρόντος. Σε κάθε περίπτωση, για τη διασφάλιση της διαφάνειας, τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την επιβολή των εν λόγω υποχρεώσεων παρουσιάζονται στον ιστοχώρο της Ε.Ε.Τ.Τ..

6. Η Ε.Ε.Τ.Τ. τηρεί Μητρώο παρόχων δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. καθορίζεται ο τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας του Μητρώου, καθώς και οι ελάχιστες πληροφορίες, που πρέπει να περιλαμβάνει η Δήλωση Καταχώρισης για τον προσδιορισμό του παρόχου δικτύων ή / και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως: η νομική μορφή, η επωνυμία της επιχείρησης, η έδρα, ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.), η οικεία Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (Δ.Ο.Υ.), πλήρη στοιχεία των νόμιμων εκπροσώπων και των εκπροσώπων επικοινωνίας, σύντομη περιγραφή του δικτύου ή της υπηρεσίας που πρόκειται να παρασχεθεί, καθώς και η προβλεπόμενη ημερομηνία έναρξης της δραστηριότητας.

7. Οι όροι των Γενικών Αδειών, που καθορίζονται στον Κανονισμό, που εκδίδεται σύμφωνα τα οριζόμενα στην παράγραφο 5 του παρόντος, αιτιολογούνται σε σχέση με το συγκεκριμένο δίκτυο ή την υπηρεσία που θα παρασχεθεί. Στους όρους της Γενικής Άδειας δεν συμπεριλαμβάνονται όροι που ισχύουν για τις επιχειρήσεις βάσει άλλων διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας.

8. Η Ε.Ε.Τ.Τ., μετά από αίτηση του προσώπου που υπέβαλε Δήλωση Καταχώρισης, χορηγεί, εντός μίας εβδομάδας, βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο παρόχων, η οποία πιστοποιεί ότι έχει υποβληθεί Δήλωση Καταχώρισης. Στη βεβαίωση αυτή διευκρινίζονται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες οποιοσδήποτε πάροχος υπό καθεστώς Γενικής Άδειας, δικαιούται να υποβάλει αίτηση παροχής δικαιωμάτων εγκατάστασης ευκολιών, να διαπραγματεύεται πρόσβαση ή / και να αποκτή πρόσβαση ή διασύνδεση, προκειμένου να διευκολύνεται η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων.

9. Οι επιχειρήσεις που λειτουργούν υπό καθεστώς Γενικής Άδειας γνωστοποιούν στην Ε.Ε.Τ.Τ. την παύση άσκησης αυτής της δραστηριότητάς τους. Η γνωστοποίηση αυτή πραγματοποιείται τουλάχιστον δεκαπέντε ημέ-

ρες πριν από την πραγματική παύση της εν λόγω δραστηριότητας. Στην περίπτωση που κάποια επιχείρηση κηρύσσεται σε πτώχευση ή τίθεται σε εκούσια εκκαθάριση, η γνωστοποίηση στην Ε.Ε.Τ.Τ. γίνεται εντός επτά ημερών από την έκδοση της σχετικής δικαστικής απόφασης ή της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων αντίστοιχα.

10. Στις διατάξεις των άρθρων 18 έως και 27 δεν εμπίπτουν:

α) Η απλή μεταπώληση υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε χρήστες.

β) Η ιδιοχρησιμοποίηση τερματικού ραδιοεξοπλισμού, βάσει μη αποκλειστικής χρήσης ειδικών ραδιοσυχνοτήτων από τον χρήστη για λόγους που δεν συνδέονται με οικονομική δραστηριότητα, όπως η χρήση της ζώνης συχνοτήτων πολιτών (CB) ή η χρήση συχνοτήτων από ραδιοερασιτέχνες, η οποία δεν συνιστά παροχή Δικτύου ή υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών και διέπεται από τα οριζόμενα στις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας που αφορούν στον τερματικό εξοπλισμό και το ραδιοεξοπλισμό.

11. Εμπίπτει στις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου η διάθεση υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών από τρίτους, οι οποίοι, αν και δεν διαθέτουν δική τους υποδομή ηλεκτρονικών επικοινωνιών, παρέχουν υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών υπό διαφορετικό όμως εμπορικό σήμα και επιχειρηματική οργάνωση, βασιζόμενοι στην υποδομή άλλων προσώπων που παρέχουν δίκτυα ή / και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών με τα οποία έχουν συνάψει σχετική σύμβαση.

12. Η Ε.Ε.Τ.Τ. επιβλέπει τη συμμόρφωση με τους όρους της Γενικής Άδειας ή των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων ή αριθμών και με τις ειδικές υποχρεώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 19

Στοιχειώδη δικαιώματα επιχειρήσεων που λειτουργούν υπό καθεστώς Γενικής Άδειας

1. Οι επιχειρήσεις που λειτουργούν υπό καθεστώς Γενικής Άδειας έχουν τα εξής δικαιώματα:

α) παρέχουν δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών,

β) αιτούνται δικαιώματα διέλευσης σύμφωνα με το άρθρο 28 του παρόντος.

2. Οι επιχειρήσεις που λειτουργούν υπό καθεστώς Γενικής Άδειας και παρέχουν δημόσια δίκτυα ή διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, έχουν επίσης το δικαίωμα:

α) να διαπραγματεύονται, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, τη διασύνδεση με (και ενδεχομένως να αποκτούν πρόσβαση προς ή διασύνδεση από) άλλες επιχειρήσεις που παρέχουν δημόσια δίκτυα και δημόσιες υπηρεσίες και λειτουργούν υπό καθεστώς Γενικής Άδειας σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης,

β) να παρέχουν επί μέρους στοιχεία της καθολικής υπηρεσίας ή / και να παρέχουν στοιχεία της καθολικής υπηρεσίας σε τμήματα της ελληνικής Επικράτειας.

Άρθρο 20

Διαχείριση φάσματος ραδιοσυχνοτήτων

1. Το φάσμα ραδιοσυχνοτήτων αποτελεί σπάνιο πόρο,

η διαχείριση του οποίου συνιστά κυριαρχικό δικαίωμα του Κράτους, καθώς και δημόσιο αγαθό με σημαντική κοινωνική, πολιτιστική και οικονομική αξία.

2. Το φάσμα ραδιοσυχνοτήτων χρησιμοποιείται ιδίως:

α) για τη διασφάλιση της ζωής και της ιδιοκτησίας,

β) για την εξυπηρέτηση της εθνικής ασφάλειας και άμυνας,

γ) για την υποστήριξη της καταπολέμησης του εγκλήματος και της εφαρμογής του νόμου,

δ) για την υποστήριξη της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης μέσω της εξασφάλισης υπηρεσιών επικοινωνιών εθνικής και παγκόσμιας κλίμακας, για προσωπική και επαγγελματική χρήση,

ε) για την ενίσχυση της ανάπτυξης των υποδομών και της παροχής υπηρεσιών,

στ) για την υποστήριξη εθνικών και διεθνών συστημάτων μεταφορών,

ζ) για τη διατήρηση των φυσικών πόρων,

η) για τη διανομή πληροφοριών και προγραμμάτων ειδικού και γενικού ενδιαφέροντος,

θ) για την προαγωγή της επιστημονικής έρευνας και ανάπτυξης.

3. Το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και, κατά περίπτωση, η Ε.Ε.Τ.Τ. συνεργάζονται με τους αρμόδιους φορείς των άλλων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κατά το στρατηγικό σχεδιασμό, το συντονισμό και την εναρμόνιση της χρήσης του ραδιοφάσματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και η Ε.Ε.Τ.Τ. λαμβάνουν υπόψη τους, μεταξύ άλλων, την οικονομία, την ασφάλεια, την υγεία, το δημόσιο συμφέρον, την ελευθερία έκφρασης, τις πολιτιστικές, επιστημονικές, κοινωνικές και τεχνικές πτυχές των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και τα συμφέροντα των ομάδων χρηστών ραδιοφάσματος, με στόχο τη βελτιστοποίηση της χρήσης του ραδιοφάσματος και την αποφυγή επιβλαβών παρεμβολών.

4. Το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και η Ε.Ε.Τ.Τ., κατά τη συνεργασία τους με τους αρμόδιους φορείς των άλλων κρατών-μελών και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προάγουν το συντονισμό των προσεγγίσεων στην πολιτική ραδιοφάσματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση και, όπου ενδείκνυται, των προϋποθέσεων αναφορικά με τη διαθεσιμότητα και την αποτελεσματική χρήση του ραδιοφάσματος που απαιτούνται για τη δημιουργία και τη λειτουργία ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

5. Το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και η Ε.Ε.Τ.Τ., ενεργώντας σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4 του παρόντος άρθρου και με την απόφαση 676/2002/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (απόφαση για το ραδιοφάσμα, ΕΕ L 144/77), προάγουν την εναρμόνιση στη χρήση των ραδιοσυχνοτήτων σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, ώστε να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική και αποδοτική χρήση τους και να διασφαλιστούν οφέλη για τον καταναλωτή, όπως οι οικονομίες κλίμακας και η διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών.

6. Η διαχείριση του φάσματος ραδιοσυχνοτήτων και η εποπτεία των ραδιοεκπομπών πραγματοποιείται από όλους τους εντεταλμένους προς τούτο φορείς, σύμφωνα με τις εθνικές απαιτήσεις, τις διεθνείς συμφωνίες και τις διατάξεις του Καταστατικού Χάρτη, της Σύμβασης και του Κανονισμού Ραδιοεπικοινωνιών της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών, λαμβανομένων υπόψη και των α-

ποφάσεων των αρμόδιων οργάνων της Ευρωπαϊκής Συνδιάσκεψης Ταχυδρομείων και Τηλεπικοινωνιών (CEPT) και των Οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ισχύουν μετά την κύρωσή τους κατ' εφαρμογή του άρθρου 28 παράγραφος 1 του Συντάγματος. Η διαχείριση του φάσματος ραδιοσυχνοτήτων περιλαμβάνει ιδίως:

α) την εναρμόνιση της χρήσης του στο διεθνές, πέραν του κοινοτικού, επίπεδο, η οποία πρέπει να αντικατοπτρίζει τις απαιτήσεις που απορρέουν από τις γενικές αρχές πολιτικής, όπως αυτές προσδιορίζονται σε κοινοτικό και εθνικό επίπεδο,

β) τη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης μεμονωμένων ραδιοσυχνοτήτων ή την απονομή ζωνών ραδιοσυχνοτήτων σε σταθμούς ραδιοεπικοινωνιών,

γ) την τήρηση των διαδικασιών του διεθνούς συντονισμού των ραδιοσυχνοτήτων,

δ) τον καθορισμό των τελών ραδιοσυχνοτήτων,

ε) τον καθορισμό διοικητικών ή τεχνικών όρων χρήσης ζωνών ραδιοσυχνοτήτων ή μεμονωμένων ραδιοσυχνοτήτων, συμπεριλαμβανομένης και της διαυλοποίησης,

στ) την εποπτεία και επιτήρηση της νόμιμης χρήσης του.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Εθνικής Άμυνας εγκρίνεται ο Εθνικός Κανονισμός Κατανομής Ζωνών Συχνοτήτων (ΕΚΚΖΣ), ο οποίος περιλαμβάνει ιδίως:

α) Τα σχέδια κατανομής σε εθνικό επίπεδο του φάσματος ραδιοσυχνοτήτων σε υπηρεσίες, όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό Ραδιοεπικοινωνιών της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών.

β) Αναφορές σε περιορισμούς που έχουν ληφθεί σύμφωνα με τις παραγράφους 8 και 9 του παρόντος άρθρου.

γ) Αναφορές για τη δυνατότητα χρήσης ραδιοεξοπλισμού σε συγκεκριμένες ζώνες ραδιοσυχνοτήτων, καθώς και για τις ζώνες ραδιοσυχνοτήτων που μπορούν να χρησιμοποιούνται από ηλεκτρονικό εξοπλισμό για βιομηχανικές, επιστημονικές και ιατρικές εφαρμογές.

Κατά την κατάρτιση του Εθνικού Κανονισμού Κατανομής Ζωνών Συχνοτήτων (ΕΚΚΖΣ) λαμβάνονται υπόψη τα αναφερόμενα στο παρόν άρθρο, ο Κανονισμός Ραδιοεπικοινωνιών της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών (ITU), οι Αποφάσεις και Συστάσεις της Ευρωπαϊκής Συνδιάσκεψης Ταχυδρομείων και Τηλεπικοινωνιών (CEPT).

8. Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του επόμενου εδαφίου διασφαλίζεται ότι όλοι οι τύποι τεχνολογίας που χρησιμοποιούνται για υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις ζώνες ραδιοσυχνοτήτων που είναι διαθέσιμες για υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, κατόπιν εισήγησης της Ε.Ε.Τ.Τ., μπορούν να προβλέπονται περιορισμοί, με βάση τις αρχές της αναλογικότητας και της αμεροληψίας, αναφορικά με τη ραδιοδικτυακή ή ασύρματη τεχνολογία πρόσβασης που χρησιμοποιείται για υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εφόσον απαιτείται:

α) για την αποφυγή επιβλαβών παρεμβολών,

β) για την προστασία της δημόσιας υγείας από ηλεκτρομαγνητικά πεδία,

γ) για την εξασφάλιση της τεχνικής ποιότητας της υπηρεσίας,

δ) για την εξασφάλιση της μεγιστοποίησης του μερισμού ραδιοσυχνοτήτων,

ε) για τη διαφύλαξη αποτελεσματικής χρήσης του φάσματος, ή

στ) για την εκπλήρωση στόχου γενικού συμφέροντος σύμφωνα με την παράγραφο 9 του παρόντος άρθρου.

9. Εάν δεν προβλέπεται διαφορετικά στο επόμενο εδάφιο, διασφαλίζεται ότι όλοι οι τύποι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών μπορούν να παρασχεθούν στις ζώνες ραδιοσυχνοτήτων που δηλώνονται διαθέσιμες για υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

α) Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, κατόπιν εισήγησης της Ε.Ε.Τ.Τ., δύνανται να λαμβάνονται μέτρα που να απαιτούν την παροχή υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε ειδική ζώνη διαθέσιμη για υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Τα εν λόγω μέτρα πρέπει να αιτιολογούνται για την εκπλήρωση στόχου γενικού συμφέροντος, όπως ενδεικτικά:

β) Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, κατόπιν εισήγησης της Ε.Ε.Τ.Τ., δύνανται να λαμβάνονται μέτρα που να απαιτούν την παροχή υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε ειδική ζώνη διαθέσιμη για υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Τα εν λόγω μέτρα πρέπει να αιτιολογούνται για την εκπλήρωση στόχου γενικού συμφέροντος, όπως ενδεικτικά:

βα) η ασφάλεια της ζωής,

ββ) η προαγωγή της κοινωνικής, περιφερειακής ή εδαφικής συνοχής,

βγ) η αποφυγή της αναποτελεσματικής χρήσης των ραδιοσυχνοτήτων και

βδ) η προαγωγή της πολιτιστικής και γλωσσικής ποικιλομορφίας και της πολυφωνίας των μέσων επικοινωνίας, π.χ. με την παροχή υπηρεσιών ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών.

γ) Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, κατόπιν εισήγησης της Ε.Ε.Τ.Τ., δύνανται να λαμβάνονται μέτρα που απαγορεύουν την παροχή κάθε άλλης υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε συγκεκριμένη ζώνη μόνον όταν αυτά αιτιολογούνται επαρκώς από την ανάγκη προστασίας υπηρεσιών για την ασφάλεια της ζωής. Κατ' εξαίρεση, με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, τα μέτρα αυτά δύνανται να επεκτείνονται, ώστε να εφαρμόζονται σε υπηρεσίες για την εκπλήρωση άλλων στόχων δημόσιου συμφέροντος.

δ) Τα μέτρα των παραγράφων 8 και 9 του παρόντος άρθρου επανεξετάζονται τακτικά, τουλάχιστον ανά δύο έτη, οπότε δημοσιεύονται τα αποτελέσματα της επανεξέτασης αυτής.

10. Λαμβάνοντας υπόψη τα αναφερόμενα στις παραγράφους 8 και 9 του παρόντος άρθρου, το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων σε συνεργασία με το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και την Ε.Ε.Τ.Τ., αναθεωρεί, σε ετήσια βάση ή όποτε κριθεί αναγκαίο, τον Εθνικό Κανονισμό Κατανομής Ζωνών Συχνοτήτων και προβαίνει σε οποιεσδήποτε αναγκαίες και κατάλληλες προσαρμογές σε αυτόν.

11. Το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων δημοσιεύει σε κατάλληλη ιστοθέση του τον Εθνικό Κανονισμό Κατανομής Ζωνών Συχνοτήτων (ΕΚΚΖΣ) και ενημερώνει σχετικά το Ευρωπαϊκό Γραφείο Ραδιοεπικοινωνιών και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η Ε.Ε.Τ.Τ. δημοσιεύει στον ιστοχώρο της πληροφορίες για τα δικαιώματα, τους όρους, τις διαδικασίες, τις επιβαρύνσεις και τα τέλη που αφορούν στη χρήση του ραδιοφάσματος στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο. Το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και η Ε.Ε.Τ.Τ. επικαιροποιούν τις σχετικές πληροφορίες

και λαμβάνουν μέτρα για την ανάπτυξη κατάλληλων βάσεων δεδομένων, προκειμένου οι εν λόγω πληροφορίες να είναι προσιτές στο κοινό, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα οικεία μέτρα εναρμόνισης της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

12. Με αποφάσεις της Ε.Ε.Τ.Τ. ορίζονται σχέδια διαλοποίησης ζωνών ραδιοσυχνοτήτων και απονομής ραδιοσυχνοτήτων για τις ζώνες που διαχειρίζεται αυτή, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στις παραγράφους 8 και 9 του παρόντος άρθρου.

13. Η Ε.Ε.Τ.Τ. είναι ο αρμόδιος φορέας για τη διαχείριση συχνοτήτων, με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 1 του παρόντος και εκκείνων περι των σχετικών αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Άρθρο 21

Χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης συχνοτήτων

1. Η χρήση ραδιοσυχνοτήτων επιτρέπεται στο πλαίσιο των Γενικών Αδειών. Δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνότητας χορηγούνται όπου κρίνεται αναγκαίο ώστε:

- α) να αποφεύγονται οι επιβλαβείς παρεμβολές,
- β) να εξασφαλίζεται η τεχνική ποιότητα των υπηρεσιών,
- γ) να διαφυλάσσεται η αποτελεσματική χρήση του φάσματος, ή
- δ) να πληρούνται οι λοιποί στόχοι γενικού συμφέροντος, όπως ορίζονται σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία.

Με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. εκδίδεται κανονισμός ο οποίος περιλαμβάνει τους όρους χρήσης των ραδιοσυχνοτήτων ή ζωνών ραδιοσυχνοτήτων.

2. Οι αποφάσεις με τις οποίες χορηγούνται τα δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνοτήτων μπορούν να υπόκεινται μόνο σε όρους που αφορούν θέματα που απαριθμούνται στο Παράρτημα VII, Μέρος Β' και δεν επαναλαμβάνουν τους όρους της Γενικής Άδειας.

Οι όροι αυτοί είναι σύμφωνοι με τις διατάξεις του άρθρου 20 του παρόντος.

3. Οι διαδικασίες για τη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων είναι διαφανείς, αντικειμενικές, αμερόληπτες, αναλογικές και ανοικτές. Εξαίρεση από την υποχρέωση εφαρμογής των ως άνω διαδικασιών μπορεί να γίνεται αιτιολογημένα στις περιπτώσεις όπου η χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων σε παρόχους υπηρεσιών περιεχομένου ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών είναι απαραίτητη για την επίτευξη στόχου δημοσίου συμφέροντος.

4. Κατά τη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης η Ε.Ε.Τ.Τ.:

- α) Προσδιορίζει τις περιπτώσεις κατά τις οποίες τα εν λόγω δικαιώματα δεν μπορούν να μεταβιβαστούν από τον κάτοχό τους σύμφωνα με τα άρθρα 20 και 25 του παρόντος νόμου.
- β) Σε περίπτωση χορήγησης για περιορισμένο χρονικό διάστημα, το εν λόγω διάστημα θα πρέπει να είναι κατάλληλο για τη σχετική υπηρεσία σύμφωνα με τον επιδιωκόμενο στόχο, λαμβάνοντας υπόψη την περίοδο που είναι αναγκαία για την απόσβεση της επένδυσης.
- γ) Όταν η χορήγηση δικαιώματος χρήσης ραδιοσυχνοτήτων αφορά χρονική περίοδο δέκα ετών ή μεγαλύτερη και το εν λόγω δικαίωμα δεν μπορεί να μεταβιβαστεί ή να χρονομισθωθεί μεταξύ επιχειρήσεων όπως

προβλέπει το άρθρο 25 του παρόντος, η Ε.Ε.Τ.Τ. διασφαλίζει ότι τα κριτήρια για τη χορήγηση του εν λόγω δικαιώματος ισχύουν και τηρούνται καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος του δικαιώματος, ιδίως έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του κατόχου του δικαιώματος. Εάν τα κριτήρια αυτά δεν ισχύουν πλέον, υπό την αίρεση προηγούμενης ειδοποίησης και μετά από εύλογη προθεσμία, το εν λόγω δικαίωμα μετατρέπεται σε γενική άδεια χρήσης ραδιοσυχνοτήτων, ή καθίσταται ελεύθερα μεταβιβάσιμο ή δύναται να χρονομισθωθεί μεταξύ επιχειρήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 25 του παρόντος.

5. Η Ε.Ε.Τ.Τ. εξασφαλίζει την αποδοτική και αποτελεσματική χρήση των ραδιοσυχνοτήτων σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 περίπτωση δ' και 20 παράγραφος 5 του παρόντος νόμου, καθώς και τη μη στρέβλωση του ανταγωνισμού από οποιαδήποτε μεταβίβαση ή συγκέντρωση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων. Για τους σκοπούς αυτούς, μπορεί να λαμβάνει κατάλληλα μέτρα όπως να επιβάλλει την πώληση ή την εκμίσθωση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων.

6. Με Κανονισμό της Ε.Ε.Τ.Τ. καθορίζονται οι διαδικασίες, προϋποθέσεις και λεπτομέρειες για τη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης μεμονωμένων ραδιοσυχνοτήτων ή ζωνών ραδιοσυχνοτήτων, ως και της απονομής ζωνών ραδιοσυχνοτήτων για την παροχή δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι κανόνες για την αποδοτική χρήση των εν λόγω πόρων καθώς και κάθε λεπτομέρεια σχετική με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ε.Ε.Τ.Τ., σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Στα δίκτυα αυτά υπάγονται και οι σταθερές και κινητές ζευξίες μεταφοράς προγράμματος. Τα δικαιώματα χρήσης μεμονωμένων ραδιοσυχνοτήτων ή ζωνών ραδιοσυχνοτήτων χορηγούνται σύμφωνα με τον Κανονισμό της Ε.Ε.Τ.Τ. και της Γενικής Άδειας, σύμφωνα με το άρθρο 18 του παρόντος νόμου, και υπόκεινται στις διατάξεις της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, των παραγράφων 5 και 7 του άρθρου 18, του άρθρου 23 και της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 38 του παρόντος.

7. Η Ε.Ε.Τ.Τ. χορηγεί τα δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνοτήτων στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, το αργότερο εντός έξι εβδομάδων από την υποβολή της αίτησης με όλα τα απαραίτητα στοιχεία. Οι εν λόγω προθεσμίες ισχύουν με την επιφύλαξη των ισχυουσών διεθνών συμφωνιών που αφορούν στη χρήση ραδιοσυχνοτήτων και στο συντονισμό των δορυφόρων.

8. Αν έχει εναρμονισθεί η χρήση ραδιοσυχνοτήτων, έχουν συμφωνηθεί όροι και διαδικασίες πρόσβασης και έχουν επιλεγεί οι δικαιούχοι στους οποίους χορηγούνται δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνοτήτων σύμφωνα με διεθνείς συμφωνίες και κοινοτικούς κανόνες, το δικαίωμα χρήσης των εν λόγω ραδιοσυχνοτήτων χορηγείται σύμφωνα με το περιεχόμενο αυτών. Υπό την προϋπόθεση ότι όλοι οι όροι της εθνικής νομοθεσίας που συνοδεύουν το δικαίωμα χρήσης των συγκεκριμένων ραδιοσυχνοτήτων έχουν τηρηθεί, στην περίπτωση κοινής διαδικασίας επιλογής, δεν επιβάλλονται περαιτέρω όροι, πρόσθετα κριτήρια ή διαδικασίες που μπορούν να περιορίσουν, να τροποποιήσουν ή να καθυστερήσουν την εφαρμογή της από κοινού χορήγησης των δικαιωμάτων χρήσης των ραδιοσυχνοτήτων αυτών.

9. Το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ανακοινώνει στη Διεθνή Ένωση Τηλεπικοινωνιών, στο πλαίσιο του Διεθνούς Συστήματος Επιτήρησης, πληροφορίες σχετικές με την επιτήρηση του φάσματος ραδιο-

συχνότητων. Με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. καθορίζονται οι σταθμοί που συγκροτούν το σύστημα επιτήρησης φάσματος της ΕΕΕΤ, η διασύνδεση των σταθμών αυτών, οι ακολουθούμενες διαδικασίες, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετική με τη λειτουργία του συστήματος. Η Ε.Ε.Τ.Τ. προγραμματίζει, αναπτύσσει και λειτουργεί δίκτυο σταθερών και κινητών σταθμών επιτήρησης του φάσματος ραδιοσυχνότητων. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, μετά από εισήγηση της Ε.Ε.Τ.Τ., καθορίζονται οι σταθμοί επιτήρησης και οι φορείς που θα ενταχθούν στο Εθνικό Σύστημα Επιτήρησης Ραδιοφάσματος.

10. Αν η εκπομπή ηλεκτρονικού ή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού ή ραδιοεξοπλισμού προκαλεί παρεμβολή σε ραδιοσυχνότητες που διατίθενται για την εκπομπή ή τη λήψη μηνυμάτων ανάγκης ή κινδύνου, με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. επιβάλλεται με κάθε πρόσφορο τρόπο η άμεση διακοπή της λειτουργίας του εξοπλισμού αυτού.

11. Αν διαπιστώνεται παρεμβολή σε δίκτυα ραδιοεπικοινωνίας, ενσύρματα δίκτυα, ηλεκτρονικό εξοπλισμό ή ραδιοεξοπλισμό, ο κάτοχος ή χρήστης του εξοπλισμού υποχρεούται να άρει αμέσως την παρεμβολή και κατ' αυτού επιβάλλονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις. Στην περίπτωση υποβολής έγγραφης καταγγελίας για επιβλαβείς παρεμβολές, η Ε.Ε.Τ.Τ. υποχρεούται, το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήψη της, να προβεί σε έλεγχο. Μετά τον εντοπισμό της πηγής πρόκλησης των ως άνω παρεμβολών η Ε.Ε.Τ.Τ. οφείλει να διατάσσει την άρση αυτών, ενημερώνοντας σχετικώς τον καταγγέλλοντα. Οι καταγγελίες αξιολογούνται και ελέγχονται κατά προτεραιότητα με βάση τη σοβαρότητά τους.

12. Η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται, για λόγους εποπτείας φάσματος, να προβαίνει προσωρινά σε σειρά δοκιμαστικών εκπομπών σε ραδιοσυχνότητες οι οποίες δεν έχουν χορηγηθεί, ή αν έχουν χορηγηθεί, κατόπιν σχετικής ενημέρωσης του νόμιμου χρήστη.

13. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των Ειδικών Οδηγιών και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών εθνικών συνθηκών, η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται να καθορίζει κανόνες για την αποφυγή της αποθεματοποίησης ραδιοφάσματος, οι οποίοι θεσπίζονται και εφαρμόζονται κατά αναλογικό, αμερόληπτο και διαφανή τρόπο. Ειδικότερα, η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί κατά τη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνότητων να ορίζει αυστηρές προθεσμίες για την πραγματική εκμετάλλευση των δικαιωμάτων χρήσης από τον κάτοχό τους και να επιβάλλει κυρώσεις, συμπεριλαμβανομένων και των οικονομικών κυρώσεων ή και της ανάκλησης των δικαιωμάτων χρήσης, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τις προθεσμίες. Το δικαίωμα χρήσης ραδιοσυχνότητων που δεν έχει χρησιμοποιηθεί από τον δικαιούχο για δύο χρόνια από την ημερομηνία χορήγησής του δύναται να ανακληθεί από την Ε.Ε.Τ.Τ. και να είναι πλέον διαθέσιμο για χορήγηση.

14. Το απόρρητο μηνυμάτων που μεταδίδονται με ραδιοηλεκτρικό εξοπλισμό σε ανοικτή γλώσσα δεν παραβιάζεται σε περίπτωση που οι πληροφορίες αυτές χρησιμοποιούνται για την απάλειψη παρεμβολών. Η επιτήρηση του φάσματος ραδιοσυχνότητων από τα εξουσιοδοτημένα όργανα επίσης δεν θεωρείται ως παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών.

15. Στην περίπτωση που η Ε.Ε.Τ.Τ. εξετάζει εάν πρέπει να παραταθεί η διάρκεια υφισταμένων δικαιωμάτων με τρόπο διαφορετικό απ' ό,τι προβλέπεται στους όρους των εν λόγω δικαιωμάτων, μεταξύ άλλων:

α) αποδίδεται η δέουσα σημασία στην ανάγκη μεγιστοποίησης του οφέλους για τους χρήστες και στη διεύκλιση της ανάπτυξης ανταγωνισμού,

β) παρέχεται σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων και των χρηστών και των καταναλωτών, η ευκαιρία να διατυπώσουν τις απόψεις τους σχετικά με οποιονδήποτε περιορισμό, σύμφωνα με το άρθρο 17 και

γ) δημοσιεύεται οποιαδήποτε αιτιολογημένη απόφαση της που ανανεώνει τα δικαιώματα χρήσης, δηλώνοντας τους σχετικούς λόγους.

16. Η Ε.Ε.Τ.Τ. χορηγεί τα δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνότητων επίγειας ψηφιακής ευρυεκπομπής, σύμφωνα με τις διαδικασίες του παρόντος άρθρου και του άρθρου 23 του παρόντος νόμου.

17. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του Υπουργού στον οποίο ανατίθεται εκάστοτε οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας - Γενικής Γραμματείας Μέσων Ενημέρωσης μετά από γνώμη της Ε.Ε.Τ.Τ., εκχωρείται φάσμα επίγειας ψηφιακής ευρυεκπομπής για την ελληνική επικράτεια στην Ε.Ρ.Τ. - Α.Ε. ως πάροχο δικτύου για τη μετάδοση του ραδιοηλεκτρονικού της προγράμματος προς εκπλήρωση σκοπών δημοσίου συμφέροντος. Για την εκχώρηση αυτή η Ε.Ρ.Τ. - Α.Ε. απαλλάσσεται από την καταβολή των τελών του άρθρου 75 του παρόντος.

18. Οι ζώνες ραδιοσυχνότητων 3670 MHz – 3700 MHz και 3770 MHz – 3800 MHz δεσμεύονται από το Ελληνικό Δημόσιο για είκοσι πέντε έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος, με σκοπό την αποκλειστική παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών μέσω των δημόσιων αγροτικών δικτύων.

19. Το δικαίωμα χρήσης των ραδιοσυχνότητων της παραγράφου 18 χορηγείται αυτοδικαίως από την αναθέτουσα αρχή έργου αγροτικών δικτύων, κατόπιν γνώμης της ΕΕΤΤ στον εκάστοτε επιλεγμένο διαχειριστή των δημόσιων αγροτικών δικτύων και για όσο διάστημα αυτός ασκεί τα καθήκοντα διαχείρισης που του έχουν ανατεθεί και αφορά αποκλειστικά και μόνο τις υποεξυπηρετούμενες περιοχές. Για την άσκηση του δικαιώματος χρήσης ραδιοσυχνότητων της παραγράφου 18 δεν απαιτείται άλλη διοικητική πράξη, πλην της οριστικής και τελεσίδικης ανάθεσης των σχετικών καθηκόντων διαχείρισης από την αναθέτουσα αρχή έργου αγροτικών δικτύων.

20. Το δικαίωμα χρήσης των ραδιοσυχνότητων της παραγράφου 18 που έχει χορηγηθεί σε διαχειριστή των δημόσιων αγροτικών δικτύων, ανακαλείται αυτόματα με τη για οποιοδήποτε λόγο διακοπή της εκάστοτε ισχύουσας σύμβασης διαχείρισης.

21. Με αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής έργου αγροτικών δικτύων μπορεί να γίνει ανάκληση του αρχικά χορηγηθέντος δικαιώματος χρήσης των ραδιοσυχνότητων της παραγράφου 18 και κατά τη διάρκεια της περιόδου διαχείρισης, αν διαπιστωθεί ότι οι συγκεκριμένες συχνότητες δεν αξιοποιούνται αποκλειστικά και μόνο για τη λειτουργία των δημόσιων αγροτικών δικτύων και την παροχή των σχετικών υπηρεσιών ή, αν διαπιστωθεί παράβαση της κείμενης νομοθεσίας αναφορικά με τη χρήση ραδιοσυχνότητων, ιδίως δε, σε περίπτωση πρόκλησης επιβλαβών παρεμβολών σε άλλους νόμιμους χρήστες. Προς τούτο, η αναθέτουσα αρχή έργου αγροτικών δικτύων μπορεί να ζητά και να λαμβάνει την τεχνική υποστήριξη της Ε.Ε.Τ.Τ..

22. Στην περίπτωση ανάκλησης του σχετικού δικαιώματος χρήσης των ραδιοσυχνοτήτων της παραγράφου 18 κατά τη διάρκεια της περιόδου διαχείρισης και εφόσον κριθεί ότι η αξιοποίηση των συγκεκριμένων συχνοτήτων δεν αποτελεί προϋπόθεση για την απρόσκοπτη παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών μέσω των δημόσιων αγροτικών δικτύων, το Ελληνικό Δημόσιο και η αναθέτουσα αρχή έργου αγροτικών δικτύων μπορούν να αποδεσμεύσουν οριστικά τις ζώνες συχνοτήτων της παραγράφου 18 πριν την παρέλευση του διαστήματος της εικοσιπενταετίας της ίδιας παραγράφου.

23. Τα δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνοτήτων της παραγράφου 18 δεν είναι δυνατόν να μεταβιβαστούν ή να μισθωθούν από τους διαχειριστές δημόσιου αγροτικού δικτύου σε τρίτους.

24. Το δικαίωμα χρήσης των ραδιοσυχνοτήτων της παραγράφου 18 αφορά αποκλειστικά και μόνο τη χρήση ραδιοφάσματος για την ανάπτυξη υποδομής ασύρματης πρόσβασης στον τελικό χρήστη, περιοριστικά στις υποεξυπηρετούμενες περιοχές της ελληνικής επικράτειας, που καλύπτονται από τα δημόσια αγροτικά δίκτυα και ορίζονται σε αυτό. Το δικαίωμα αυτό δεν προορίζεται για την ανάπτυξη δικτύων κορμού. Δεν επιτρέπεται η χρήση του δικαιώματος χρήσης των ζωνών ραδιοσυχνοτήτων της παραγράφου 18 που χορηγείται από την αναθέτουσα αρχή έργου δημόσιων αγροτικών δικτύων στον διαχειριστή δημόσιων αγροτικών δικτύων για την παροχή υπηρεσιών εκτός των υποεξυπηρετούμενων περιοχών.

25. Αν η διαχείριση των δημόσιων αγροτικών δικτύων ανατίθεται σε περισσότερους του ενός διαχειριστές δημόσιων αγροτικών δικτύων, οι οποίοι εκτελούν τα καθήκοντά τους σε διακριτές γεωγραφικές περιοχές, το δικαίωμα χρήσης των ραδιοσυχνοτήτων της παραγράφου 18 χορηγείται σε κάθε διαχειριστή αποκλειστικά για τη γεωγραφική περιοχή αρμοδιότητάς του. Κάθε διαχειριστής οφείλει να εξαντλεί κάθε τεχνικό μέτρο για την αποφυγή πρόκλησης επιβλαβών παρεμβολών στα δίκτυα άλλων νόμιμων χρηστών του φάσματος ραδιοσυχνοτήτων.

26. Η Ε.Ε.Τ.Τ. είναι η αρμόδια αρχή για την υποστήριξη της αναθέτουσας αρχής έργου δημόσιων αγροτικών δικτύων στον καθορισμό των τεχνικών και λειτουργικών όρων για την εφαρμογή του γεωγραφικού περιορισμού των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων της παραγράφου 18 που απονέμονται στους διαχειριστές, σύμφωνα με τις παραγράφους 24 και 25 του παρόντος άρθρου.

27. Ο διαχειριστής δημόσιου αγροτικού δικτύου υποχρεούται να συμμορφώνεται με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 2008/411/ΕΚ Απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 21ης Μαΐου 2008, όπως εκάστοτε ισχύει. Περαιτέρω, η Ε.Ε.Τ.Τ. με αποφάσεις της μπορεί να ορίζει επιπλέον τεχνικούς και λειτουργικούς περιορισμούς στη χρήση της εν λόγω ζώνης ραδιοσυχνοτήτων, με σκοπό την αποφυγή πρόκλησης επιβλαβών παρεμβολών από ή σε άλλους νόμιμους χρήστες του φάσματος ραδιοσυχνοτήτων.

28. Σε περιπτώσεις παράβασης των όρων χρήσης ραδιοφάσματος που έχουν οριστεί για τα δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνοτήτων της παραγράφου 18 και ιδιαίτερα όταν προκαλούνται επιβλαβείς παρεμβολές σε άλλους νόμιμους χρήστες του φάσματος, ισχύουν οι διατάξεις του παρόντος νόμου.

29. Για τη χορήγηση των δικαιωμάτων χρήσης των ρα-

διοσυχνοτήτων της παραγράφου 18 δεν απαιτείται η καταβολή τιμήματος (τελών εκχώρησης και χρήσης ραδιοσυχνοτήτων), καθότι η χρήση τους εξυπηρετεί αποκλειστικά τις ανάγκες των δημόσιων αγροτικών δικτύων.

Άρθρο 22

Χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης αριθμών

1. Οι αποφάσεις με τις οποίες χορηγούνται τα δικαιώματα χρήσης αριθμών μπορούν να υπόκεινται μόνο σε όρους που αφορούν θέματα που απαριθμούνται στο Παράρτημα VII, Μέρος Γ' και δεν επαναλαμβάνουν τους όρους της Γενικής Άδειας. Οι όροι αυτοί είναι σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

2. Το δικαίωμα χρήσης αριθμών που δεν έχει χρησιμοποιηθεί από τον δικαιούχο για δύο χρόνια από την ημερομηνία χορήγησής του μπορεί να χορηγηθεί εκ νέου από την Ε.Ε.Τ.Τ..

3. Με Κανονισμό της Ε.Ε.Τ.Τ. καθορίζονται οι διαδικασίες, οι προϋποθέσεις και οι λεπτομέρειες για τη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης αριθμών, οι κανόνες για την αποδοτική χρήση των εν λόγω πόρων, καθώς και κάθε λεπτομέρεια σχετική με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ε.Ε.Τ.Τ., σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Οι διαδικασίες για τη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης αριθμών είναι διαφανείς, αντικειμενικές, αμερόληπτες, αναλογικές και ανοικτές. Τα δικαιώματα χρήσης αριθμών χορηγούνται σύμφωνα με τον Κανονισμό της Ε.Ε.Τ.Τ. και της Γενικής Άδειας, σύμφωνα με το άρθρο 18 του παρόντος νόμου και υπόκεινται στις διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, των παραγράφων 5 και 7 του άρθρου 18 και της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 38 του παρόντος.

4. Η Ε.Ε.Τ.Τ. χορηγεί τα δικαιώματα χρήσης αριθμών, με βάση το Ε.Σ.Α., το αργότερο εντός τριών εβδομάδων από την υποβολή της αίτησης με όλα τα απαραίτητα στοιχεία. Στην περίπτωση αριθμών οι οποίοι έχουν χαρακτηριστεί με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. ως εξαιρετικής οικονομικής αξίας και εφόσον η Ε.Ε.Τ.Τ. αποφασίσει, μετά από διαβούλευση, τη χορήγησή τους με διαγωνιστικές διαδικασίες, χορηγούνται το αργότερο εντός έξι (6) εβδομάδων από την έναρξη της διαδικασίας.

5. Η επιχείρηση στην οποία χορηγείται σειρά αριθμών, δεν επιτρέπεται να προβαίνει σε διακρίσεις σε βάρος άλλων επιχειρήσεων που παρέχουν υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όσον αφορά στην ακολουθία αριθμών που χρησιμοποιούνται για πρόσβαση στις υπηρεσίες τους.

6. Το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και η Ε.Ε.Τ.Τ. κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους υποστηρίζουν την εναρμόνιση των συγκεκριμένων αριθμών ή πεδίων αριθμοδότησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπου αυτή προάγει τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και ταυτοχρόνως την ανάπτυξη πανευρωπαϊκών υπηρεσιών.

Άρθρο 23

Διαδικασία περιορισμού του αριθμού των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων

1. Ο αριθμός των προς χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων δεν περιορίζεται, εκτός εάν τούτο είναι απαραίτητο για τη διασφάλιση της αποδοτικής χρήσης των ραδιοσυχνοτήτων. Σε περίπτωση που εξετάζε-

ται αν πρέπει να περιορίζεται ο αριθμός των προς χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων, καθώς και αν πρέπει να παραταθεί η διάρκεια υφιστάμενων δικαιωμάτων κατ' άλλον τρόπο απ' ό,τι σύμφωνα με τους όρους που προσδιορίζονται στα εν λόγω δικαιώματα, πρέπει, μεταξύ άλλων, να αποδίδεται σημασία στην ανάγκη μεγιστοποίησης του οφέλους για τους χρήστες και στη διευκόλυνση της ανάπτυξης του ανταγωνισμού.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, κατόπιν εισήγησης της Ε.Ε.Τ.Τ., διενεργείται από την Ε.Ε.Τ.Τ. δημόσια διαβούλευση, σύμφωνα με το άρθρο 17 του παρόντος, με την οποία εξετάζεται η αναγκαιότητα περιορισμού του αριθμού των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων και η διαδικασία χορήγησής τους ή η αναγκαιότητα παράτασης της διάρκειας υφιστάμενων δικαιωμάτων κατ' άλλον τρόπο απ' ό,τι σύμφωνα με τους όρους που προσδιορίζονται στα εν λόγω δικαιώματα. Κατά τη δημόσια διαβούλευση παρέχεται σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων και των χρηστών, καθώς και των καταναλωτών, η ευκαιρία να διατυπώσουν τις απόψεις τους σχετικά με την ως άνω διαδικασία.

3. Μετά τη λήξη της δημόσιας διαβούλευσης, κατόπιν εισήγησης της Ε.Ε.Τ.Τ., ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του δύναται να προβαίνει σε περιορισμό του αριθμού των προς παροχή δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων ή σε παράταση της διάρκειας υφιστάμενων δικαιωμάτων κατ' άλλον τρόπο απ' ό,τι σύμφωνα με τους όρους που προσδιορίζονται στα εν λόγω δικαιώματα. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται το είδος της διαγωνιστικής διαδικασίας που ακολουθείται για τη χορήγησή τους. Η Ε.Ε.Τ.Τ. είναι αρμόδια για τη δημοσίευση πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων για τα δικαιώματα χρήσης και τη διενέργεια της διαδικασίας, όπως αυτή προσδιορίζεται από την απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

4. Ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, είτε αυτεπαγγέλτως, είτε κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε, έχει έννομο συμφέρον, κατόπιν εισήγησης της Ε.Ε.Τ.Τ., εφόσον έχει προηγηθεί δημόσια διαβούλευση, δύναται να επανεξετάζει τον περιορισμό του αριθμού των προς παροχή δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων, αυξάνοντας ή μειώνοντας το σχετικό αριθμό, καθώς και την παράταση της διάρκειας υφιστάμενων δικαιωμάτων κατ' άλλον τρόπο απ' ό,τι σύμφωνα με τους όρους που προσδιορίζονται στα εν λόγω δικαιώματα. Αν διαπιστώνεται ότι είναι δυνατή η αύξηση του αριθμού των σχετικών δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων, ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων τροποποιεί ανάλογα την απόφασή του περί περιορισμού του αριθμού των προς παροχή δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων, η οποία ορίζει το είδος της διαγωνιστικής διαδικασίας που ακολουθείται για την παροχή τους. Η Ε.Ε.Τ.Τ. είναι αρμόδια για τη δημοσίευση πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων για τη χορήγηση των δικαιωμάτων χρήσης και τη διενέργεια της διαγωνιστικής διαδικασίας, όπως αυτή προσδιορίζεται από την απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

5. Αν με τις ανωτέρω αποφάσεις του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων περιορίζεται η παροχή των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων, η Ε.Ε.Τ.Τ. οφείλει να προβεί στην επιλογή των προσώπων στα ο-

ποία χορηγούνται τα σχετικά δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνοτήτων, βάσει αντικειμενικών, διαφανών, αμερόληπτων και αναλογικών κριτηρίων επιλογής, τα οποία θα διασφαλίζουν την επίτευξη των στόχων του άρθρου 3 και των απαιτήσεων του άρθρου 20 του παρόντος.

Άρθρο 24

Προσαρμογή υφιστάμενων δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων

1. Το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και η Ε.Ε.Τ.Τ., από την θέση σε ισχύ του παρόντος, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους για τη κατάρτιση του Εθνικού Κανονισμού Κατανομής Ζωνών Συχνοτήτων (ΕΚΚΖΣ), την έκδοση Γενικών Αδειών και τη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων εφαρμόζουν τις αρχές των παραγράφων 8 και 9 του άρθρου 20 του παρόντος.

2. Για περίοδο πέντε ετών, που αρχίζει στις 25 Μαΐου 2011, οι κάτοχοι δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων, τα οποία είχαν χορηγηθεί πριν από την ημερομηνία αυτή και εξακολουθούν να ισχύουν για περίοδο πέντε τουλάχιστον ετών μετά την ημερομηνία αυτή, μπορούν να υποβάλουν αίτηση προς την Ε.Ε.Τ.Τ. για την επανεκτίμηση των περιορισμών των δικαιωμάτων τους, σύμφωνα με τις παραγράφους 8 και 9 του άρθρου 20 του παρόντος. Η Ε.Ε.Τ.Τ., πριν εκδώσει την απόφασή της, γνωστοποιεί στον κάτοχο των δικαιωμάτων την επανεκτίμησή της σχετικά με τους περιορισμούς και του παρέχει εύλογο χρονικό διάστημα, ώστε να αποσύρει την αίτησή του. Εάν ο κάτοχος των δικαιωμάτων αποσύρει την αίτησή του, το δικαίωμα παραμένει αμετάβλητο έως τη λήξη της ισχύος του ή έως το τέλος της ανωτέρω πενταετούς περιόδου, αναλόγως με το ποια ημερομηνία προηγείται.

3. Μετά την πενταετή περίοδο, που αρχίζει την 25η Μαΐου 2011, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι για τα δικαιώματα χρήσης, που έχουν χορηγηθεί μέχρι την 25η Μαΐου 2011, εφαρμόζονται οι αρχές των παραγράφων 8 και 9 του άρθρου 20 του παρόντος:

α) το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων αναθεωρεί τον ΕΚΚΖΣ και κάθε άλλη σχετική απόφαση, β) η Ε.Ε.Τ.Τ. επανεκτιμά όλους τους περιορισμούς των δικαιωμάτων χρήσης και κάθε άλλη σχετική απόφαση.

4. Τα μέτρα που θεσπίζονται κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου δεν συνιστούν χορήγηση νέων δικαιωμάτων χρήσης και δεν υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 21 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 25

Μεταβίβαση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων

1. Η μεταβίβαση, η εκμίσθωση, η αλλαγή του δικαιούχου ή η αλλαγή ελέγχου του δικαιούχου δικαιώματος χρήσης ραδιοσυχνοτήτων εν όλω ή εν μέρει γίνεται με έγκριση της Ε.Ε.Τ.Τ., κατόπιν κοινής αίτησης της επιχείρησης στην οποία έχουν χορηγηθεί τα δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνοτήτων και του μελλοντικού δικαιούχου. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη μεταβίβαση είναι η σωρευτική συνδρομή των κατωτέρω:

α) να μην αλλάζει η χρήση των ραδιοσυχνοτήτων, εφόσον πρόκειται για ραδιοσυχνότητες των οποίων η χρήση έχει εναρμονισθεί μέσω της εφαρμογής της απόφασης 676/2002/ΕΚ ή άλλων κοινοτικών μέτρων,

β) ο νέος δικαιούχος να τηρεί τους όρους χρήσης των ραδιοσυχνοτήτων, οι οποίοι είχαν επιβληθεί στον προηγούμενο δικαιούχο,

γ) εφόσον πρόκειται για ραδιοσυχνότητες οι οποίες υποκρίνονται σε διεθνείς διαδικασίες συντονισμού, ο νέος δικαιούχος να συνεχίσει να παρέχει την υποστήριξη του στο Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων για την ολοκλήρωση των διαδικασιών αυτών.

2. Κατά την έγκριση της μεταβίβασης η Ε.Ε.Τ.Τ. διασφαλίζει ότι:

α) δεν παραβιάζονται οι διατάξεις περί προστασίας του ανταγωνισμού,

β) ο νέος δικαιούχος πληροί όσες από τις προϋποθέσεις -υπό τις οποίες καταρχήν χορηγήθηκαν τα εν λόγω δικαιώματα- κρίνονται αναγκαίες, λαμβάνοντας υπόψη, ενδεικτικά, την εξέλιξη της τεχνολογίας, το χρόνο χορήγησης των δικαιωμάτων, την ανάπτυξη των δικτύων και το επίπεδο του ανταγωνισμού.

3. Η έγκριση αυτή κοινοποιείται εγγράφως στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις και δημοσιεύεται στον ιστοχώρο της Ε.Ε.Τ.Τ..

4. Σε περίπτωση μεταβίβασης ραδιοσυχνοτήτων, μπορεί να μεταβιβάζονται και τα κεραιοσυστήματα που χρησιμοποιούνται σε σχέση με τις υπό μεταβίβαση ραδιοσυχνότητες, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και εφόσον έχει εξασφαλισθεί η συναίνεση του εκμισθωτή του χώρου εγκατάστασης των κεραιοσυστημάτων. Οι πάροχοι, σε περίπτωση μεταβίβασης ή χρονομίσθωσης κεραιοσυστημάτων έχουν την υποχρέωση ενημέρωσης της Ε.Ε.Τ.Τ..

5. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, μετά από εισήγηση της Ε.Ε.Τ.Τ., καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, τα κριτήρια και οι διαδικασίες μεταβίβασης ή εκμίσθωσης τμήματος δικαιώματος χρήσης ραδιοσυχνοτήτων, λαμβάνοντας υπόψη τα όποια εκτελεστικά μέτρα έχει θεσπίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τον προσδιορισμό ζωνών στις οποίες οι επιχειρήσεις μπορούν να μεταβιβάζουν ή να εκμισθώνουν μεταξύ τους δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνοτήτων.

6. Οι όροι που συνδέονται με τα μεμονωμένα δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνοτήτων εξακολουθούν να ισχύουν μετά τη μεταβίβαση ή χρονομίσθωση, εκτός εάν ορίσει άλλως η Ε.Ε.Τ.Τ..

7. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται αν τα μεμονωμένα δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνοτήτων της επιχείρησης αποκτήθηκαν χωρίς καταβολή τιμήματος προς την αρμόδια δημόσια αρχή.

Άρθρο 26

Τροποποίηση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων

1. Τροποποίηση των δικαιωμάτων χρήσης, όρων και διαδικασιών που αφορούν σε Γενικές Άδειες ή δικαιώματα εγκατάστασης ευκολιών επιτρέπεται μόνο σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, με αναλογικό δε τρόπο και αφού η Ε.Ε.Τ.Τ. γνωστοποιήσει την τροποποίηση εγγράφως ή διενεργήσει δημόσια διαβούλευση, σύμφωνα με το άρθρο 17 του παρόντος, με τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των χρηστών και των καταναλωτών, με την εξαίρεση των περιπτώσεων κατά τις οποίες οι προτεινόμενες τροποποιήσεις είναι ήσσονος σημασίας και έχουν συμφωνηθεί με τον κάτοχο της γενικής άδειας.

2. Τροποποίηση των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνο-

τήτων ή αριθμών επιτρέπεται μόνο σε αιτιολογημένες περιπτώσεις και με αναλογικό τρόπο, μετά από ακρόαση των ενδιαφερόμενων μερών από την Ε.Ε.Τ.Τ., συνεκτιμώντας, κατά περίπτωση, τις ειδικές συνθήκες που ισχύουν για μεταβιβάσιμα δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνοτήτων. Εξαιρείται η περίπτωση κατά την οποία οι προτεινόμενες τροποποιήσεις είναι ήσσονος σημασίας και έχουν συμφωνηθεί με τον κάτοχο των δικαιωμάτων ή της γενικής άδειας.

3. Στα ενδιαφερόμενα μέρη παρέχεται προθεσμία τουλάχιστον τεσσάρων εβδομάδων από τη γνωστοποίηση των προτεινόμενων τροποποιήσεων, προκειμένου να διατυπώσουν τις απόψεις τους. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν υπάρχει ανάγκη έκτακτης και άμεσης παρέμβασης για την τροποποίηση του ισχύοντος καθεστώτος, η προθεσμία για τη διατύπωση των απόψεων των ενδιαφερόμενων μερών ορίζεται σε δύο εβδομάδες. Η σχετική απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. κοινοποιείται στα ενδιαφερόμενα μέρη.

4. Τα δικαιώματα εγκατάστασης ευκολιών ή δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνοτήτων δεν περιορίζονται ούτε καταργούνται πριν από τη λήξη της χρονικής περιόδου για την οποία έχουν χορηγηθεί. Η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται να περιορίζει ή να ανακαλεί τα δικαιώματα εγκατάστασης ευκολιών ή τα σχετικά δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνοτήτων, με αιτιολογημένη απόφασή της, σύμφωνα με το Παράρτημα VII, εφόσον έχει προηγηθεί αλλαγή στην κατανομή ή στη χρήση των ζωνών ραδιοσυχνοτήτων. Με Απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μπορεί να γίνεται αλλαγή στην κατανομή ή στη χρήση των ζωνών ραδιοσυχνοτήτων στις οποίες έχουν χορηγηθεί δικαιώματα από την Ε.Ε.Τ.Τ., στην έκταση που είναι εύλογο και αναγκαίο για την εξυπηρέτηση των αρχών του άρθρου 3 και των παραγράφων 3, 4, 5, 8 και 9 του άρθρου 20, μετά από εισήγηση της Ε.Ε.Τ.Τ. και κατόπιν διενέργειας διαβούλευσης, σύμφωνα με το άρθρο 17 του παρόντος. Στην ίδια απόφαση ορίζεται εύλογη αποζημίωση που θα πρέπει να καταβληθεί στους κατόχους των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων στις εν λόγω ζώνες από την Ε.Ε.Τ.Τ., στις περιπτώσεις που ενδεχομένως προκύπτει ζημία από την εν λόγω απόφαση.

Άρθρο 27

Ειδικά ραδιοδίκτυα

1. Η εγκατάσταση και λειτουργία ειδικών ραδιοδικτύων τελεί υπό καθεστώς Γενικής Άδειας και υπάγεται αποκλειστικά και μόνο στις διατάξεις του παρόντος νόμου, αλλά δεν απαιτείται υποβολή Δήλωσης Καταχώρισης στην Ε.Ε.Τ.Τ..

2. Προκειμένου περί εγκατάστασης και λειτουργίας ειδικών ραδιοδικτύων στους ελεγχόμενους από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.) χώρους αερολιμένων, απαιτείται η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 28

Δικαιώματα διέλευσης

1. Οι πάροχοι δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών έχουν δικαιώματα εγκατάστασης ευκολιών επί, υπέρ ή υπό χώρων, που ανήκουν στο Δημόσιο, σε Ο.Τ.Α.,

σε ιδιώτες ή είναι κοινόχρηστοι. Τα αυτά δικαιώματα έχουν, αλλά μόνο σχετικά με τους δημόσιους και κοινόχρηστους χώρους, και οι πάροχοι δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, που δεν παρέχουν δημόσια δίκτυα. Οι δημόσιες αρχές που είναι αρμόδιες για την παραχώρηση των δικαιωμάτων αυτών τηρούν τις αρχές και τις διαδικασίες που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

2. Οι δημόσιες αρχές που είναι αρμόδιες για τη χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης σε παρόχους δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ενεργούν βάσει απλών, αποτελεσματικών, διαφανών και προσιτών στο κοινό διαδικασιών που εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις και χωρίς καθυστέρηση, σύμφωνα με τις αρχές της αμεροληψίας και της διαφάνειας κατά τον καθορισμό των προϋποθέσεων για τα δικαιώματα αυτά. Οι ανωτέρω διαδικασίες μπορούν να διαφέρουν, αναλόγως του αν ο αιτών παρέχει δημόσια δίκτυα επικοινωνιών ή όχι.

3. Όλες οι αρμόδιες για τη χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης δημόσιες αρχές υποχρεούνται όταν επέρχονται αλλαγές: α) να ενημερώσουν την Ε.Ε.Τ.Τ. σχετικά με τις διαδικασίες που εφαρμόζουν, τα κατά νόμο απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα συνυποβαλλόμενα στοιχεία και μελέτες, β) να καθορίσουν την αρμόδια υπηρεσία για τη διεκπεραίωση των αιτήσεων και την αρμόδια υπηρεσία για την εποπτεία της καλής εκτέλεσης των εργασιών και γ) να μεριμνούν για την εκπαίδευση των αρμόδιων υπαλλήλων σχετικά με το αντικείμενο που τους ανατίθεται. Μετά τη λήψη των άνω στοιχείων, η Ε.Ε.Τ.Τ. υποχρεούται να τα δημοσιεύει στον ιστοχώρο της.

4. Η Ε.Ε.Τ.Τ. κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης, σύμφωνα με το άρθρο 17, εισηγείται στον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων τις ειδικές διαδικασίες για την παραχώρηση δικαιωμάτων διέλευσης και εκδίδεται κοινή υπουργική απόφαση από τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και τους συναρμόδιους Υπουργούς με την οποία καθορίζονται οι διαδικασίες αυτές, ο τρόπος καταβολής των τελών, οι δικαιούχοι είσπραξης αυτών και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

5. Με την επιφύλαξη των διατάξεων που αφορούν στη δυνατότητα διέλευσης και εγκατάστασης σε αρχαιολογικούς χώρους, η αρμόδια αρχή, ενώπιον της οποίας έχει υποβληθεί αίτημα σχετικό με τη χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης από πάροχο δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εφόσον συνοδεύεται από όλα τα κατά νόμο απαιτούμενα δικαιολογητικά, υποχρεούται να χορηγεί τα δικαιώματα διέλευσης ή άλλως να απαντά αιτιολογημένα επί της υποβληθείσας αίτησης στον ενδιαφερόμενο πάροχο εντός τριάντα ημερών από την παραλαβή της σχετικής αίτησης. Αν η αίτηση υποβάλλεται από πάροχο μη δημόσιου δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η ως άνω προθεσμία παρατείνεται κατά εξήντα ημέρες. Για τη χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης και εγκατάστασης σε προστατευόμενες περιοχές απαιτείται η προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Για τη χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης από παραδοσιακούς οικισμούς απαιτείται η έγκριση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Για τη χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης και εγκατάστασης επί, υπέρ ή υπό χώρων που ανήκουν στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και στις Ένοπλες Δυνάμεις απαιτείται η προηγούμενη έγκριση του ΓΕΕΘΑ.

6. Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω σχετική προθεσμία, η άδεια πρόσβασης / διέλευσης τεκμαίρεται ότι αυ-

τοδικαίως χορηγήθηκε. Στην περίπτωση αυτή, το επίσημο αντίγραφο της αίτησης, συνοδευόμενο από εξώδικη δήλωση, που θα κοινοποιεί ο πάροχος δημόσιου δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην αρμόδια δημόσια αρχή, σχετικά με την άπρακτη πάροδο της παραπάνω προθεσμίας, καθώς και υπεύθυνη δήλωσή του περί του γεγονότος αυτού, επέχουν θέση άδειας πρόσβασης διέλευσης, η οποία θεωρείται ακολούθως από τις αρμόδιες αστυνομικές αρχές. Αντίγραφα των εγγράφων αυτών τηρούνται στο αρχείο της αρμόδιας αστυνομικής αρχής. Άρνηση χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης επιτρέπεται μόνο κατόπιν ειδικά αιτιολογημένης απόφασης και μόνο για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος, της δημόσιας υγείας, της εθνικής άμυνας και των αρχαιολογικών τόπων. Κατά αποφάσεων των δημόσιων αρχών σχετικών με τη χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης και περιορισμούς ή όρους αυτής, χωρεί προσφυγή ενώπιον του Τριμελούς Διοικητικού Εφετείου, που δικάζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Με κανονισμό που εκδίδεται από την Ε.Ε.Τ.Τ., καθορίζονται τα τέλη διέλευσης και χρήσης δικαιωμάτων διέλευσης, καθώς και το ύψος των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης των εργασιών για όλη την Ελλάδα, κατόπιν διενέργειας δημόσιας διαβούλευσης, σύμφωνα με το άρθρο 17. Ο καθορισμός των τελών διέπεται από αντικειμενικότητα, διαφάνεια, αμεροληψία και αναλογικότητα προς τον επιδιωκόμενο σκοπό. Το ύψος των τελών πρέπει να μην καθιστά οικονομικά ασύμφορη τη διενέργεια της επένδυσης.

7. Με επιφύλαξη των διατάξεων που αφορούν στη δυνατότητα διέλευσης και εγκατάστασης σε αρχαιολογικούς χώρους, οι πάροχοι δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών δικαιούνται, κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα και έναντι εύλογης αποζημίωσης, να συστήσουν προσωπική δουλειά σε βάρος ακινήτων ιδιωτών, οικοδομημένων και μη, κοινόχρηστων χώρων κτιρίων, στο έδαφος ή / και το υπέδαφός τους, όταν αυτό είναι απαραίτητο για την τοποθέτηση ή / και διέλευση ή / και συντήρηση ή / και επισκευή των δικτύων και εγκαταστάσεών τους, υπό την προϋπόθεση της τήρησης των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας για την ασφαλή εγκατάσταση δικτύων και λοιπών υποδομών. Οι διατάξεις των άρθρων 1003 επ. του Αστικού Κώδικα εφαρμόζονται για την περίπτωση διευκόλυνσης της κατασκευής, εγκατάστασης ή επισκευής των δικτύων, των έργων υποδομής κ.λπ. των επιχειρήσεων ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

8. Μέχρι να εκδοθεί η απόφαση που προβλέπεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, οι αρμόδιες αρχές οφείλουν, μετά από τη λήψη της αίτησης για τη διεξαγωγή εργασιών εκσκαφής να ενημερώνουν, εντός προθεσμίας επτά ημερών, την οικεία Περιφέρεια προσδιορίζοντας τα συγκεκριμένα σημεία εντός του χώρου αρμοδιότητάς τους όπου πραγματοποιούνται οι εργασίες εκσκαφής. Η Περιφέρεια οφείλει να προβαίνει αμέσως σε δημοσίευση του εγγράφου της αρμόδιας αρχής τοπικής αυτοδιοίκησης, σε χώρο εμφανή, εντός του καταστήματος της Περιφέρειας, καθώς και στο διαδίκτυο. Όλοι οι ενδιαφερόμενοι ιδιωτικοί ή δημόσιοι φορείς οι οποίοι, εντός του άμεσου προσεχούς εξαμήνου, προτίθενται να προβούν σε εκσκαφή, οφείλουν να γνωστοποιούν την πρόθεσή τους αυτή στις αρμόδιες αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου ή δεύτερου βαθμού εντός δεκαπέντε ημερών από τη δημοσίευση. Κανένας φορέας από τους ανωτέρω δεν μπορεί να προβεί σε εργασίες εκσκαφής

στις ίδιες περιοχές του συγκεκριμένου δήμου εντός του συγκεκριμένου εξαμήνου εφόσον δεν έχει προβεί στην ανωτέρω δήλωση εγκαίρως. Εντός δεκαπέντε ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας η οικεία αρχή τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου ή δευτέρου βαθμού προβαίνει σε ρύθμιση της διαδικασίας εκσκαφής κατά τρόπο διαφανή. Οι προθεσμίες του παρόντος ισχύουν από τη δημοσίευση σε κάθε αρμόδια Περιφέρεια.

9. Η αρχική έγκριση η οποία χορηγείται στον εκάστοτε δικαιούμενο φορέα περιλαμβάνει και τη δυνατότητα εργασιών για την αποκατάσταση βλαβών με υποχρέωση προηγούμενης ειδοποίησης της αρμόδιας αρχής.

10. Στις περιπτώσεις που δημόσιες αρχές, αρμόδιες για τη χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης, διατηρούν παράλληλα και την κυριότητα ή τον έλεγχο επιχειρήσεων, που εκμεταλλεύονται δημόσια δίκτυα ή / και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, πρέπει να προβαίνουν σε ουσιαστικό διαρθρωτικό διαχωρισμό μεταξύ της αρμοδιότητας που σχετίζεται με τη χορήγηση των δικαιωμάτων διέλευσης και εκείνης που σχετίζεται με την κυριότητα ή τον έλεγχο των ως άνω επιχειρήσεων.

11. Πέραν της υποχρέωσης καταβολής τελών διέλευσης και τελών χρήσης δικαιωμάτων διέλευσης, ο πάροχος δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών δεν υπέχει υποχρέωση καταβολής άλλου, σχετικού με τα ανωτέρω, τέλους.

12. Ο πάροχος δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών υποχρεούται, κατά τη διάρκεια των εργασιών προς εγκατάσταση ή συντήρηση αυτού, να λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να μην προκαλούνται βλάβες και ζημιές σε πρόσωπα, εγκαταστάσεις ή περιουσίες τρίτων, αλλιώς υποχρεούται σε αποκατάσταση κάθε θετικής και αποθετικής ζημίας.

Άρθρο 29

Συνεγκατάσταση και από κοινού χρήση ευκολιών

1. Όταν επιχείρηση παροχής δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών έχει το δικαίωμα, δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας, να εγκαθιστά ευκολίες επί, υπέρ ή υπό δημόσιου, ιδιωτικού ή κοινόχρηστου ακινήτου, ή δύναται να επωφελείται διαδικασίας για την απαλλοτρίωση ή τη χρήση ακινήτου, η Ε.Ε.Τ.Τ. είναι σε θέση να επιβάλει την από κοινού χρήση των ευκολιών ή του ακινήτου αυτού, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, κτιρίων ή εισόδων σε κτήρια, καλωδιώσεων κτιρίων, ιστών, κεραιών, πύργων και άλλων φερουσών κατασκευών, αγωγών, σωληνώσεων, φρεατίων και κυτίων σύνδεσης, λαμβάνοντας πλήρως υπόψη την αρχή της αναλογικότητας.

2. Η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται να επιβάλλει στις επιχειρήσεις της παραγράφου 1 την από κοινού χρήση ευκολιών ή ακινήτων (περιλαμβανομένης της φυσικής συνεγκατάστασης) ή τη λήψη μέτρων διευκόλυνσης του συντονισμού δημόσιων έργων, λόγω ανάγκης προστασίας του περιβάλλοντος, της δημόσιας υγείας ή της δημόσιας ασφαλείας ή της επίτευξης πολεοδομικών ή χωροταξικών στόχων και μόνον έπειτα από δημόσια διαβούλευση σύμφωνα με το άρθρο 17 του παρόντος. Οι ρυθμίσεις αυτές για την από κοινού χρήση ή το συντονισμό μπορούν να περιλαμβάνουν κανόνες για την κατανομή των δαπανών της από κοινού χρήσης ευκολιών ή ακινήτου, ακόμα και σε περίπτωση ήδη υφιστάμενης εγκατάστασης.

3. Η Ε.Ε.Τ.Τ. εκδίδει Κανονισμό για τη συνεγκατάσταση, αφού προηγηθεί σχετική δημόσια διαβούλευση σύμ-

φωνα με το άρθρο 17 του παρόντος. Με τον Κανονισμό αυτό, όπου η Ε.Ε.Τ.Τ. κρίνει ότι η αλληλεπικάλυψη των υποδομών θα ήταν οικονομικώς αναποτελεσματική ή πρακτικώς ανέφικτη, δύναται να επιβάλλει στους κατόχους των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 δικαιωμάτων και/ή στους ιδιοκτήτες των καλωδιώσεων υποχρεώσεις ως προς την από κοινού χρήση των καλωδιώσεων εντός των κτιρίων ή μέχρι το πρώτο σημείο συγκέντρωσης ή διανομής όταν αυτό βρίσκεται εκτός κτιρίου. Οι ρυθμίσεις αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν κανόνες για την κατανομή των δαπανών της από κοινού χρήσης ευκολιών ή ακινήτου, κατάλληλα προσαρμοσμένων, όπου απαιτείται ανάλογα με τον επιχειρηματικό κίνδυνο. Επίσης, με τον Κανονισμό καθορίζονται οι όροι, προϋποθέσεις και διαδικασίες για τη συνεγκατάσταση, προσδιορίζεται η διαδικασία εκδήλωσης ενδιαφέροντος για συνεγκατάσταση από τους ενδιαφερόμενους παρόχους, η οποία θα ενεργοποιείται αυτομάτως με την υποβολή αιτήσεων στην Ε.Ε.Τ.Τ. και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

4. Οι επιχειρήσεις υποχρεούνται, κατόπιν αιτήματος της Ε.Ε.Τ.Τ., να παρέχουν τις αναγκαίες πληροφορίες ώστε η Ε.Ε.Τ.Τ. να είναι σε θέση να καταρτίσει λεπτομερή κατάλογο της φύσεως, της διαθεσιμότητας και της γεωγραφικής θέσης των ευκολιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και να τον καταστήσει διαθέσιμο στους ενδιαφερομένους.

5. Επιπροσθέτως, η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται να λαμβάνει κατάλληλα μέτρα για την επίλυση της διαφοράς σε σχέση με τα θέματα συνεγκατάστασης και από κοινού χρήσης ευκολιών κατόπιν προσφυγής από οποιοδήποτε μέρος, εφαρμόζοντας τις διατάξεις του άρθρου 34 του παρόντος.

6. Τα μέτρα που λαμβάνονται από την Ε.Ε.Τ.Τ., σύμφωνα με το παρόν άρθρο είναι αντικειμενικά, διαφανή, αμερόληπτα και αναλογικά και όπου απαιτείται εφαρμόζονται σε συνεργασία με τις αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης α' βαθμού.

7. Ειδικά για τις περιπτώσεις συνεγκατάστασης κεραιοσυστημάτων για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος οι επιχειρήσεις δικαιούνται να αιτούνται συνεγκατάσταση και υποχρεούνται να παρέχουν συνεγκατάσταση κατόπιν αιτήματος άλλων επιχειρήσεων με εύλογους όρους, στο μέτρο όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό.

Άρθρο 30

Ρυθμίσεις σχετικά με την εγκατάσταση κεραιών

1. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται στις κατασκευές κεραιών για τις οποίες απαιτείται άδεια σύμφωνα με το στοιχείο Α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2801/2000 (Α' 46).

2. Η Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε.), είτε δια των οργάνων της ή με συνεργεία που έχουν ειδικά προς τούτο εξουσιοδοτηθεί από αυτήν, υποχρεούται να ελέγχει την τήρηση των ορίων ασφαλούς έκθεσης του κοινού σε ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία από κάθε κεραία:

α) αυτεπαγγέλτως και κατά τρόπο δειγματοληπτικό, ετησίως σε ποσοστό 20% τουλάχιστον των αδειοδοτημένων από την Ε.Ε.Τ.Τ. κεραιών που λειτουργούν εντός σχεδίου πόλεως,

β) κατόπιν αίτησης εκ μέρους της Ε.Ε.Τ.Τ. ή οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου, που έχει έννομο συμφέρον, εντός είκοσι εργάσιμων ημερών από την υπο-

βολή του σχετικού αιτήματος. Στην περίπτωση αυτή, η Ε.Ε.Α.Ε. υποχρεούται να γνωστοποιεί αμέσως τα αποτελέσματα του ελέγχου στον αιτούντα και στον κάτοχο της κατασκευής κεραίας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, και του εκάστοτε αρμόδιου για την Ε.Ε.Α.Ε. Υπουργού, κατόπιν εισήγησης της Ε.Ε.Α.Ε., καθορίζεται ο τρόπος διενέργειας των μετρήσεων και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

3. Η αίτηση υποβάλλεται απευθείας στην Ε.Ε.Α.Ε. και συνοδεύεται από την καταβολή σχετικού παραβόλου, το ύψος του οποίου ρυθμίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του εκάστοτε αρμόδιου για την Ε.Ε.Α.Ε. Υπουργού και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 80% του ποσού της παραγράφου 5. Τα αποτελέσματα των ελέγχων ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας δημοσιεύονται άμεσα στον ιστοχώρο της Ε.Ε.Α.Ε. και συγκεντρωτικά ανά έτος.

4. Σε περίπτωση διαπίστωσης υπέρβασης των επιτρεπόμενων ορίων εκπεμπόμενης ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας, εφαρμόζονται οι κυρώσεις που προβλέπει η υπ' αριθμ. 53571/3839/6.9.2000 (Β' 1105) κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του εκάστοτε αρμόδιου για την Ε.Ε.Α.Ε. Υπουργού. Με κοινή απόφαση των υπουργών αυτών μπορεί να τροποποιείται η άνω απόφαση.

5. Για τους σκοπούς της παρούσας διάταξης οι κάτοχοι αδειοδοτημένων κεραιών προκαταβάλλουν στην Ε.Ε.Α.Ε. ετήσιο τέλος ύψους 200 ευρώ για την εγκατάσταση και λειτουργία κάθε κατασκευής κεραίας ως προς την τήρηση των ορίων ακτινοβολίας. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του εκάστοτε αρμόδιου για την Ε.Ε.Α.Ε. Υπουργού, η οποία εκδίδεται εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος μετά από γνώμη της Ε.Ε.Α.Ε., καθορίζονται όλα τα θέματα τα σχετικά με την επιβολή και είσπραξη του τέλους.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, κατόπιν εισήγησης της Ε.Ε.Τ.Τ., καθορίζεται η ειδική διαδικασία αδειοδότησης στην οποία υπάγεται η εγκατάσταση τυποποιημένων κατασκευών κεραιών.

7. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, κυρώνονται τεχνικοί κανονισμοί που βασίζονται σε εθνικά, ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα για την εγκατάσταση κεραιών:

- α) Σε πυλώνες ισχυρών ρευμάτων.
- β) Σε πυλώνες φωτισμού.
- γ) Κατά μήκος των σιδηροδρομικών γραμμών.
- δ) Εντός εγκαταστάσεων των Ενόπλων Δυνάμεων.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, κατόπιν εισήγησης της Ε.Ε.Τ.Τ., ρυθμίζονται όλα τα θέματα που αφορούν σε εγκαταστάσεις σταθμών και κατασκευών κεραιών που εξαιρούνται από την αδειοδότηση. Οι ρυθμίσεις αφορούν την κατηγοριοποίηση των κεραιών και σταθμών, τους όρους, τις προϋποθέσεις και τις προδιαγραφές εγκατάστασης και λειτουργίας, τα τεχνικά τους χαρακτηριστικά, τον έλεγχο αυτών από τις αρμόδιες υπηρεσίες και τις κυρώσεις σε

περίπτωση παραβάσεων, ως και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Οι εξαιρέσεις από την υποχρέωση αδειοδότησης που προβλέπονται στο άρθρο 1 παρ. 2Α του ν. 2801/2000 (Α' 46) και στον παρόντα νόμο, όπως εκάστοτε ισχύουν, παραμένουν σε ισχύ.

9. Από τη δημοσίευση του παρόντος απαγορεύεται η εγκατάσταση κατασκευής κεραίας, για την οποία δεν έχει υποβληθεί και εγκριθεί από την Ε.Ε.Α.Ε. μελέτη που αποδεικνύει ότι δεν υπάρχουν χώροι γύρω από την κεραία ελεύθερα προσπελάσιμοι από το γενικό πληθυσμό, στους οποίους τα όρια έκθεσης υπερβαίνουν το 70% των τιμών που καθορίζονται στα άρθρα 2 - 4 της υπ' αριθμ. 53571/3839/6.9.2000 κοινής υπουργικής απόφασης ή στην εκάστοτε ισχύουσα αντίστοιχη κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του εκάστοτε αρμόδιου για την Ε.Ε.Α.Ε. Υπουργού.

10. Σε περίπτωση εγκατάστασης κατασκευής κεραίας σε απόσταση μέχρι 300 μέτρων από την περίμετρο κτιριακών εγκαταστάσεων βρεφονηπιακών σταθμών, σχολείων, γηροκομείων και νοσοκομείων, τα όρια έκθεσης του κοινού απαγορεύεται να υπερβαίνουν το 60% των τιμών που καθορίζονται στα άρθρα 2 - 4 της υπ' αριθμ. 53571/3839/6.9.2000 κοινής υπουργικής απόφασης ή στην εκάστοτε ισχύουσα αντίστοιχη κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του εκάστοτε αρμόδιου για την Ε.Ε.Α.Ε. Υπουργού.

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Εθνικής Άμυνας καθορίζονται οι παραμεθόριες ζώνες της χώρας, των οποίων η πλήρης κάλυψη από τα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας κρίνεται ως εθνικά αναγκαία. Για τις ζώνες αυτές, η έγκριση της αρμόδιας πολεοδομικής υπηρεσίας της παραγράφου 2Η του άρθρου 1 του ν. 2801/2000 (Α' 46) χορηγείται από τη Γενική Διεύθυνση Πολεοδομίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

12. Πολεοδομικές παραβάσεις σε ακίνητα, επί των οποίων ήδη υφίσταται κατασκευή κεραίας, δεν θίγουν τη νομιμότητα της άδειας της κατασκευής κεραίας, εφόσον οι παραβάσεις δεν αφορούν την κεραία ή τον οικίσκο αυτής ή την ασφάλεια του κτιρίου, και υπό την προϋπόθεση, ότι το κτίριο ή το δώμα, επί του οποίου τοποθετείται η κεραία, δεν στερείται πολεοδομικής άδειας ή ότι αυτό δεν έχει ενταχθεί στην διαδικασία «Ρύθμισης αυθαίρετων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου» με την καταβολή ειδικού προστίμου διατήρησης, εφόσον στην τελευταία αυτή περίπτωση η κατασκευή κεραίας δεν εδράζεται επί του αυθαίρετου τμήματος του κτιρίου.

13. Για την τοποθέτηση εγκαταστάσεων κεραιών και συναφών κατασκευών δεν απαιτείται η έκδοση οικοδομικής άδειας, αλλά έγκριση, που χορηγείται από την αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία, ύστερα από έλεγχο των δικαιολογητικών που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, σύμφωνα με την παράγραφο 2Η του άρθρου 1 του ν. 2801/2000 (Α' 46). Μέχρι την έκδοση της εν λόγω απόφασης εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 24Α του ν. 2075/1992 (Α' 129).

14. Για την τοποθέτηση εγκαταστάσεων φωτοβολταϊ-

κών συστημάτων ισχύος μέχρι 20KW και συνοδευτικών αυτών έργων (οικόσκι κ.λπ.) που προορίζονται να υποστηρίξουν κατασκευές κεραιών δεν απαιτείται η έκδοση οικοδομικής άδειας. Οι όροι και οι προϋποθέσεις για την τοποθέτηση των εν λόγω συστημάτων ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Η αδειοδότηση και η τοποθέτηση των εν λόγω εγκαταστάσεων δεν σχετίζονται με τις διατάξεις που αφορούν τις κατασκευές κεραιών και τη διαδικασία της έκδοσης άδειας κατασκευής κεραιάς ή πιστοποιητικού πληρότητας που εκδίδει η Ε.Ε.Τ.Τ..

15. Στις δημιουργούμενες ως άνω εγκαταστάσεις λαμβάνονται μέτρα προφύλαξης του κοινού που καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, καθώς και του εκάστοτε αρμόδιου Υπουργού για θέματα της Ε.Ε.Α.Ε.. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, και μέχρι της καθ' οιονδήποτε τρόπο τροποποίησης ή ανακλήσεώς της, εφαρμόζεται η υπ' αριθ. 53571/3839/6.9.2000 κοινή υπουργική απόφαση «Μέτρα προφύλαξης του κοινού από τη λειτουργία κεραιών εγκατεστημένων στην ξηρά».

16. Οι Πολεοδομικές Υπηρεσίες στις οποίες κατατίθενται τα δικαιολογητικά για την έγκριση της τοποθέτησης των εγκατεστημένων κεραιών, υποχρεούνται εντός δύο (2) μηνών από την κατάθεση των δικαιολογητικών να αποφανθούν αιτιολογημένα επί της νομιμότητας και καταλληλότητας αυτών. Αν το διάστημα αυτό παρέλθει χωρίς απόφαση της Πολεοδομικής Υπηρεσίας, θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί η πολεοδομική έγκριση και η κεραιά δύναται να ηλεκτροδοτηθεί μετά από υποβολή σχετικής υπεύθυνης δήλωσης προς την ηλεκτρική εταιρεία η οποία θα συνοδεύεται από τον αριθμό πρωτοκόλλου κατάθεσης του φακέλου στην Πολεοδομική Υπηρεσία. Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης, ανάκλησης της απάντησης ή άρνησης αποδοχής των δικαιολογητικών, ο κύριος της εγκατάστασης δικαιούται να προσφύγει στον Περιφερειάρχη, ο οποίος κρίνει επί της ουσιαστικής και τυπικής νομιμότητας των πράξεων της αρμόδιας Πολεοδομικής Υπηρεσίας και εκδίδει ή απορρίπτει οριστικά την αιτούμενη έγκριση εντός τριάντα ημερών από την κατάθεση πλήρους φακέλου. Αν ανακληθεί η απάντηση, μέχρι να εκδοθεί η απόφαση επί της προσφυγής δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ. 267/1998 (Α' 195). Κατά της απόφασης του Περιφερειάρχη χωρεί αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του κατά τόπον αρμόδιου τριμελούς Διοικητικού Εφετείου σύμφωνα με την περίπτωση 1θ του άρθρου 1 του ν. 2944/2001 (Α' 222), η οποία εκδικάζεται εντός ενός μηνός από την ημέρα κατάθεσής της και εκδίδεται απόφαση εντός προθεσμίας δύο μηνών από την εκδίκασή της. Αναβολή της συζητήσεως είναι δυνατή μόνο μία φορά και για σπουδαίο λόγο, ο δε επαναπροσδιορισμός της δίκης δεν δύναται να απέχει περισσότερο από ένα μήνα από την αρχική δικάσιμο, εκτός κι αν υφίσταται περίπτωση συνεκδίκασης περισσότερων προσφυγών. Οι αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου, που εκδίδονται σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, προσβάλλονται με έφεση, ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Η έφεση εκδικάζεται εντός τριμήνου από την ημερομηνία κατάθεσής της.

17. Για την αδειοδότηση κατασκευών κεραιών ακολουθούνται τα εξής:

Α. Πριν την εγκατάσταση κατασκευής κεραιάς ή τροποποίηση υφιστάμενης κατασκευής κεραιάς, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει ολοκληρωμένο φάκελο, μέσω Συντήματος Ηλεκτρονικής Υποβολής Αιτήσεων (ΣΗΛΥΑ). Ο ολοκληρωμένος φάκελος χαρακτηρίζεται ως πλήρης, εφόσον περιλαμβάνει τις κάτωθι αιτήσεις/μελέτες:

α) Αίτηση προς την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.) σχετικά με την ασφάλεια της αεροπλοΐας.

β) Αίτηση για χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων ή αποδεικτικό νόμιμης χρήσης των συχνοτήτων εκπομπής και λήψης όπως αναφορά σχετικών Αποφάσεων χορήγησης δικαιωμάτων της Ε.Ε.Τ.Τ. ή αναφορά σε διατάξεις εξαιρέσεως από την εν λόγω υποχρέωση, στις οποίες υπάγεται ο αιτών.

γ) Μελέτη Ραδιοεκπομπών για την έκδοση Θετικής Γνωμάτευσης της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε.).

δ) Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ή κατά περίπτωση αίτηση υπαγωγής στις Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις περί περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

ε) Μελέτη για την τοποθέτηση των σχετικών εγκαταστάσεων σύμφωνα με τις κείμενες πολεοδομικές διατάξεις.

στ) Αιτήσεις που πιθανόν απαιτούνται κατά περίπτωση, κατά δήλωση του αιτούντα.

ζ) Υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 για την πληρότητα του φακέλου.

Κατά την υποβολή του ολοκληρωμένου φακέλου στο ΣΗΛΥΑ, ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται στην καταβολή διοικητικού τέλους, το ύψος του οποίου ορίζεται από την Ε.Ε.Τ.Τ.. Στο ως άνω διοικητικό τέλος ενσωματώνονται όλα τα τυχόν τέλη που καταβάλλονται από τον ενδιαφερόμενο στις αρμόδιες υπηρεσίες που εξετάζουν τις μελέτες/αιτήσεις. Οι υπογράφοντες τις μελέτες/αιτήσεις ευθύνονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Οι υπογράφοντες τις μελέτες τεχνικοί πρέπει να έχουν τα απαιτούμενα προσόντα και την ευθύνη για το περιεχόμενο των μελετών τους σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, που εκδίδεται εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, ρυθμίζονται θέματα διαδικασιών και εφαρμογής του ΣΗΛΥΑ, ως και κάθε σχετικό θέμα. Μέχρι την έκδοση της εν λόγω υπουργικής απόφασης οι αιτήσεις/μελέτες εξετάζονται από τις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες παράλληλα, ανεξάρτητα και χωρίς να προαπαιτείται η έγκριση ή η σύμφωνη γνώμη των υπολοίπων αρμοδίων υπηρεσιών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. που εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη λειτουργία του ΣΗΛΥΑ, καθώς και κάθε θέμα αρμοδιότητάς της Ε.Ε.Τ.Τ. σχετικό με την αδειοδότηση των κατασκευών κεραιών στα πλαίσια του παρόντος.

Οι κατασκευές κεραιών που εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 31 του ν.4053/2012 (Α' 44) για τις οποίες υπάρχει ανάγκη αναβάθμισης των παρεχόμενων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών προς το κοινό με την τροποποίηση των υφιστάμενων κεραιοσυστημάτων, ή/και των χαρακτηριστικών εκπομπής, είναι δυνατόν να υπάγονται αποκλειστικά στη διαδικασία

που προβλέπεται στη παρούσα ενότητα, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις:

(α) Οι αναβαθμίσεις δεν αφορούν αλλαγές στον ιστό της κατασκευής κεραίας, ούτε αύξηση του συνολικού ύψους αυτής.

(β) Έχει εκδοθεί θετική γνώμатеυση από την Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας επί σχετικής μελέτης η οποία έχει υποβληθεί από τον κάτοχο της κατασκευής κεραίας, στην οποία αναφέρεται το σύνολο των κεραιοσυστημάτων της κατασκευής κεραίας.

Οι ως άνω κατασκευές κεραιών συνεχίζουν να θεωρούνται νομίμως λειτουργούσες για διάστημα 24 μηνών από τη δημοσίευσή του ν. 4053/2012 (Α' 44) και δεν είναι δυνατή η απόρριψη της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή των Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων που υποβάλλεται στα πλαίσια της διαδικασίας αδειοδότησης εφόσον ο μοναδικός λόγος μη έγκρισης ή απόρριψης είναι η ύπαρξη υφιστάμενης κατασκευής κεραίας.

Κάθε αίτηση σχετική με τις ως άνω κατασκευές κεραιών η οποία έχει κατατεθεί σε αρμόδιες αρχές στα πλαίσια της διαδικασίας αδειοδότησης που ίσχυε πριν την έκδοσή του ν. 4053/2012 (Α' 44) παύει να ισχύει και επιστρέφεται στον αιτούντα.

Β. Οι αρμόδιες υπηρεσίες, μέσω διαδικτυακής πρόσβασης στο ΣΗΛΥΑ, μέσα σε τέσσερις μήνες από την ηλεκτρονική υποβολή του ολοκληρωμένου φακέλου του ανωτέρω στοιχείου Α', οφείλουν να ελέγξουν τα θέματα της αρμοδιότητάς τους και να ενημερώνουν το ΣΗΛΥΑ:

- α) για την έκδοση των εγκρίσεων τους ή
- β) για την ύπαρξη τυπικών ελλείψεων ή λαθών στις κατατεθειμένες αιτήσεις/μελέτες, προκειμένου αυτές να συμπληρωθούν/διορθωθούν ή
- γ) για την αιτιολογημένη απόρριψη των κατατεθειμένων αιτήσεων/μελετών.

Γ. Η Ε.Ε.Τ.Τ., μετά την πάροδο τεσσάρων μηνών από την ηλεκτρονική υποβολή του ολοκληρωμένου φακέλου του ανωτέρω στοιχείου Α' :

α) Εκδίδει Άδεια Κατασκευής Κεραίας, εφόσον έχουν εκδοθεί όλες οι απαιτούμενες εγκρίσεις από τις αρμόδιες Υπηρεσίες και προβαίνει στη δημοσιοποίηση στον οικείο δικτυακό τόπο του περιεχομένου του ολοκληρωμένου φακέλου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ανωτέρω στοιχείο Α'.

β) Εκδίδει Πιστοποιητικό Πληρότητας του υποβληθέντος φακέλου και προβαίνει στη δημοσιοποίηση στον οικείο δικτυακό τόπο του περιεχομένου του ολοκληρωμένου φακέλου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ανωτέρω στοιχείο Α', κατόπιν ελέγχου πληρότητας και με την προϋπόθεση σύμφωνης γνώμης της ΕΕΑΕ και της ΥΠΑ, καθώς και χορήγησης δικαιωμάτων χρήσης συχνοτήτων από την Ε.Ε.Τ.Τ.. Το εν λόγω Πιστοποιητικό καταργείται όταν εκδοθεί η κατά το παρόν στοιχείο Γ, σημείο Α', Άδεια Κατασκευής Κεραίας.

γ) Απορρίπτει την αίτηση σε περίπτωση που υπάρχει τουλάχιστον μία οριστική αιτιολογημένη απόρριψη από τις αρμόδιες Υπηρεσίες.

Δ. Η Ε.Ε.Τ.Τ. με τη βοήθεια γεωγραφικού πληροφοριακού συστήματος (GIS) δημοσιοποιεί τις κατασκευές κεραιών για τις οποίες έχει εκδοθεί Άδεια Κατασκευής Κεραίας ή Πιστοποιητικό Πληρότητας καθώς και όλες τις σχετικές εγκρίσεις με τα σχετικά συμπεράσματα των μελετών.

Ε. Ο κάτοχος, μετά την έκδοση της Άδειας Κατασκευής Κεραίας ή του Πιστοποιητικού Πληρότητας, δύναται να προβεί στην εγκατάσταση και λειτουργία της κατασκευής κεραίας και οφείλει παράλληλα:

α) Να κοινοποιεί την Άδεια Κατασκευής Κεραίας ή το Πιστοποιητικό Πληρότητας στον αρμόδιο Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού της θέσης εγκατάστασης της κατασκευής κεραίας.

β) Να έχει αναρτημένη κοντά στη βάση της κεραίας ευανάγνωστη πινακίδα ανεξίτηλης γραφής, στην οποία θα αναγράφονται η επωνυμία ή το ονοματεπώνυμο του κατόχου και ο μοναδικός Αριθμός είτε της Άδειας είτε του Πιστοποιητικού Πληρότητας.

Η σύνδεση της κατασκευής κεραίας με τα δίκτυα κοινής ωφέλειας επιτρέπεται εφόσον η συγκεκριμένη κατασκευή κεραίας διαθέτει Άδεια Κατασκευής Κεραίας ή Πιστοποιητικό Πληρότητας.

ΣΤ. Με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. το Πιστοποιητικό Πληρότητας ανακαλείται εάν απορριφθεί τουλάχιστον μία εκ των αιτήσεων/μελετών από τις αρμόδιες Υπηρεσίες. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στον κάτοχο, ο οποίος οφείλει να προβεί σε άμεση αποξήλωση της συγκεκριμένης κατασκευής κεραίας.

Ζ. Μέχρι τη λειτουργία του ΣΗΛΥΑ, όσον αφορά τις υποβαλλόμενες μετά τη δημοσίευσή του παρόντος αιτήσεις, εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος ως εξής:

α) ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να υποβάλει την αντίστοιχη αίτηση/μελέτη σε κάθε αρμόδια υπηρεσία και να κοινοποιήσει στην Ε.Ε.Τ.Τ. τα αποδεικτικά παραλαβής των σχετικών αιτήσεων/μελετών από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

β) Οι αρμόδιες υπηρεσίες, μέσα σε τέσσερις μήνες από την αποδεδειγμένη παραλαβή των σχετικών αιτήσεων/μελετών, οφείλουν να ελέγξουν τα θέματα αρμοδιότητάς τους και να ενημερώσουν εγγράφως την Ε.Ε.Τ.Τ. και τον ενδιαφερόμενο:

- αα) για την έκδοση των εγκρίσεων τους ή
- ββ) για την ύπαρξη τυπικών ελλείψεων ή λαθών στις κατατεθειμένες αιτήσεις/μελέτες, προκειμένου αυτές να συμπληρωθούν/διορθωθούν ή
- γγ) για την αιτιολογημένη απόρριψη των κατατεθειμένων αιτήσεων/μελετών.

γ) Η Ε.Ε.Τ.Τ., μετά την πάροδο τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της τελευταίας αίτησης/μελέτης, προβαίνει στις ενέργειες που αναφέρονται στο ανωτέρω στοιχείο Γ'.

18. Δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση κατασκευής κεραίας κινητής τηλεφωνίας σε κτιριακές εγκαταστάσεις βρεφονηπιακών σταθμών, σχολείων, γηροκομείων και νοσοκομείων. Υφιστάμενες κατασκευές κεραιών επί των ανωτέρω κτιρίων απομακρύνονται εντός διαστήματος έξι (6) μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος.

19. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων κυρώνονται τεχνικοί κανονισμοί που βασίζονται σε ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα ή, εν ελλείψει αυτών, σε εθνικά και αφορούν:

α. Τυποποιημένες κατασκευές κεραιών.

β. Την ηλεκτρομαγνητική συμβατότητα μεταξύ των κατασκευών κεραιών και άλλων γειτονικών ηλεκτρονικών εγκαταστάσεων.

γ. Άλλες συναφείς με τις παραπάνω δραστηριότητες, εγκαταστάσεις ή υλικά.

20. Με αποφάσεις του Υπουργού Υποδομών, Μεταφο-

ρών και Δικτύων μπορεί να ανατίθεται σε Οργανισμούς Τυποποίησης το έργο της ανωτέρω τυποποίησης. Το κόστος του έργου μπορεί να βαρύνει το αποθεματικό της Ε.Ε.Τ.Τ. της παραγράφου 6 του άρθρου 75.

21. Στην περίπτωση Α' της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 2801/2000 (Α' 46), αντί της άδειας του οικείου Νομάρχη, απαιτείται η άδεια του Περιφερειάρχη της οικείας Περιφέρειας.

22. Πάρκα κεραιών λειτουργούν μόνο με προηγούμενη απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, μετά από γνώμη της Ε.Ε.Τ.Τ., καθορίζονται ο τρόπος λειτουργίας των Πάρκων, οι διαχειριστές των Πάρκων Κεραιών εφόσον η παρουσία τους κρίνεται σκόπιμη, οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν οι διαχειριστές, η διαδικασία εγκατάστασης κεραιών, οι δικαιούχοι εγκατάστασης και το χρονοδιάγραμμα μετακίνησης στο Πάρκο Κεραιών υφιστάμενων κεραιών.

23. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, κατόπιν εισήγησης της Ε.Ε.Τ.Τ., καθορίζονται οι κατηγορίες, οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι προδιαγραφές λειτουργίας, τα τεχνικά χαρακτηριστικά, ο έλεγχος και οι κυρώσεις σε περίπτωση παραβάσεων, ως και κάθε σχετικό θέμα, για τις κατασκευές κεραιών χαμηλής ηλεκτρομαγνητικής περιβαλλοντικής όχλησης, των οποίων η συνολική ενεργός ιστροπική ακτινοβολούμενη ισχύς (eīrp) δεν υπερβαίνει τα 164W ή, ειδικά για τις μικροκυματικές ζεύξεις και τους δορυφορικούς σταθμούς τύπου VSAT, η ισχύς εισόδου στην κεραία δεν υπερβαίνει το 1W και 2W αντίστοιχα. Οι εγκαταστάσεις αυτές εξαιρούνται από τη διαδικασία αδειοδότησης του άρθρου 1 παρ. 2Α του ν. 2801/2000 (Α' 46) και του παρόντος νόμου, όπως ισχύουν. Οι λοιπές εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 1 παρ. 2Α του ν. 2801/2000 (Α' 46) και στον παρόντα νόμο, όπως εκάστοτε ισχύουν, παραμένουν επίσης σε ισχύ.

Άρθρο 31

Διαχείριση δορυφορικών τροχιών και συσχετισμένων συχνοτήτων

1. Οι γεωστατικές ή μη τροχιακές θέσεις δορυφόρων και οι συσχετισμένες με αυτές συχνότητες που έχουν απονεμηθεί ή εκχωρηθεί στη χώρα αποτελούν σπάνιους πόρους και δημόσιο αγαθό με σημαντική κοινωνική, πολιτιστική και οικονομική αξία, η διαχείριση των οποίων συνιστά κυριαρχικό δικαίωμα του Κράτους.

2. Εκχώρηση δικαιωμάτων του Κράτους στις δορυφορικές τροχιές και τις συσχετισμένες με αυτές ραδιοσυχνότητες των διαστημικών σταθμών που έχουν αποδοθεί στη χώρα βάσει σχεδίου της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών, γίνεται μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας που καθορίζεται κατά περίπτωση με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Στην ίδια απόφαση καθορίζεται το είδος, οι όροι του διαγωνισμού και τα οφέλη υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Ο διαγωνισμός διενεργείται από το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων βάσει αντικειμενικών, διαφανών αμερόληπτων και αναλογικών κριτηρίων επιλογής. Σε περίπτωση που δεν εκδηλωθεί ενδιαφέρον ή ο διαγωνισμός κηρυχθεί άγονος, ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων εντός

έξι (6) μηνών από την ολοκλήρωση του διαγωνισμού δύναται να εκκινήσει διαδικασία διαπραγμάτευσης προκειμένου να εκχωρήσει απευθείας τα ως άνω δικαιώματα.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων δύναται να χορηγείται άδεια χρήσης επιπρόσθετων ραδιοσυχνοτήτων, που σχετίζονται με συγκεκριμένη τροχιακή θέση, σε ήδη αδειοδοτημένο από το Ελληνικό Δημόσιο φορέα λειτουργίας και εκμετάλλευσης δορυφορικού δικτύου, χωρίς να απαιτείται διενέργεια της ως άνω διαγωνιστικής διαδικασίας. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι διαδικασίες, οι όροι, οι προϋποθέσεις και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη χρήση των υπόψη ραδιοσυχνοτήτων, ενώ με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται τα σχετικά ανταποδοτικά ανταλλάγματα υπέρ του Δημοσίου και ο τρόπος καταβολής τους.

3. Οποιοδήποτε δικαίωμα στις δορυφορικές τροχιές και τις συσχετισμένες με αυτές ραδιοσυχνότητες το οποίο έχει εκχωρηθεί με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, δεν μπορεί να μεταβιβαστεί χωρίς την προηγούμενη έγκριση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Τα ως άνω ισχύουν και σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της εταιρείας στην οποία έχει εκχωρηθεί το οποιοδήποτε σχετικό δικαίωμα.

4. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων τροποποιείται οποιοδήποτε εκχωρημένο δικαίωμα στις δορυφορικές τροχιές και τις συσχετισμένες με αυτές ραδιοσυχνότητες, προκειμένου να είναι συμβατό με μεταγενέστερα σχέδια διεθνούς συντονισμού.

5. Μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου και έγγραφη συμφωνία του (σύμβαση) με τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων είναι δυνατή η ανακοίνωση και η υποστήριξη στη Διεθνή Ένωση Τηλεπικοινωνιών του φακέλου του δορυφορικού συστήματος το οποίο ο ενδιαφερόμενος προτίθεται να λειτουργήσει σε τροχιακές θέσεις και συσχετισμένες ζώνες συχνοτήτων για τις οποίες δεν έχει εκπονηθεί σχέδιο από την Διεθνή Ένωση Τηλεπικοινωνιών. Στην ανωτέρω συμφωνία καθορίζεται το ύψος των τελών τα οποία αποδίδονται στην Ε.Ε.Τ.Τ., οι υποχρεώσεις των μερών, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. Η ως άνω συμφωνία τροποποιείται προκειμένου να είναι συμβατή με σχέδια διεθνούς συντονισμού μεταγενέστερα της συμφωνίας.

6. Η παροχή δορυφορικών υπηρεσιών επιτρέπεται μέσω δορυφορικών συστημάτων, τα οποία λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του Διεθνούς Κανονισμού Ραδιοεπικοινωνιών της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών (ITU).

Άρθρο 32

Δίκτυα καλωδιακής τηλεόρασης

1. Νομικά πρόσωπα που εκμεταλλεύονται δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών σύμφωνα με τον παρόντα νόμο δεν επιτρέπεται να εκμεταλλεύονται δίκτυα καλωδιακής τηλεόρασης εφόσον:

α) ελέγχονται από το Δημόσιο ή διαθέτουν ειδικά δικαιώματα και

β) κατέχουν δεσπόζουσα θέση σε σημαντικό τμήμα της αγοράς παροχής δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και διαθέσιμων στο κοινό τηλεφωνικών υπηρεσιών και

γ) εκμεταλλεύονται ένα δίκτυο καλωδιακής τηλεόρασης, που εγκατέστησαν βάσει ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων στην ίδια γεωγραφική περιοχή.

2. Τα νομικά πρόσωπα της ανωτέρω παραγράφου δύνανται να εκμεταλλεύονται δίκτυο καλωδιακής τηλεόρασης, ιδρύοντας προς τούτο άλλα νομικά πρόσωπα ή συμμετέχοντας σε άλλα νομικά πρόσωπα.

3. Η Ε.Ε.Τ.Τ. με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της ελέγχει κατά πόσο υφίσταται αποτελεσματικός ανταγωνισμός στην παροχή υποδομής και υπηρεσιών και ενημερώνει αναλόγως την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στις πληροφορίες που παρέχονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή περιλαμβάνεται η λεπτομερής περιγραφή της διάρθρωσης της αγοράς. Οι σχετικές πληροφορίες τίθενται στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου κατόπιν σχετικής αίτησης, αφού ληφθεί υπόψη το έννομο συμφέρον των επιχειρήσεων να προστατεύουν τα επαγγελματικά τους απόρρητα.

Άρθρο 33 **Λογιστικός διαχωρισμός**

1. Οι επιχειρήσεις που παρέχουν δημόσια δίκτυα ή δημόσιες υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και έχουν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα παροχής υπηρεσιών σε άλλες αγορές πλην των αγορών δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος- μέλος της Ε.Ε., οφείλουν:

α) να τηρούν χωριστούς λογαριασμούς, στο πλαίσιο εφαρμογής των εκάστοτε ισχυουσών διατάξεων περί φορολογικών βιβλίων και στοιχείων των επιχειρήσεων και οργανισμών και των αρχών της λογιστικής, για τις δραστηριότητες που συνδέονται με την παροχή δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ως διαφορετικά νομικά πρόσωπα. Στους λογαριασμούς αναφέρονται τα στοιχεία κόστους και εσόδων, η βάση υπολογισμού τους και η χρησιμοποιούμενη λεπτομερής μέθοδος απονομής τους, συμπεριλαμβανομένης της αναλυτικής κατάστασης των παγίων στοιχείων του ενεργητικού και των διαρθρωτικών δαπανών που συνδέονται με τις δραστηριότητες παροχής δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ή

β) να διαχωρίζουν διαρθρωτικά τις δραστηριότητές τους που σχετίζονται με την παροχή δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, από δραστηριότητές τους που δεν έχουν σχέση με τα ανωτέρω.

Οι απαιτήσεις του πρώτου εδαφίου εφαρμόζονται μόνο σε επιχειρήσεις των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών για τις δραστηριότητες που σχετίζονται με την παροχή δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια ευρώ.

2. Οι επιχειρήσεις που υπόκεινται στις υποχρεώσεις που επιβάλλονται δυνάμει της προηγούμενης παραγράφου καταρτίζουν και υποβάλλουν τις οικονομικές εκθέσεις τους σε ανεξάρτητο ελεγκτή και τις δημοσιεύουν κατά την επόμενη παράγραφο, εκτός εάν υπόκεινται στο εταιρικό δίκαιο ή εμπίπτουν στα κριτήρια μικρομεσαίων επιχειρήσεων των κοινοτικών λογιστικών κανόνων. Ο έλεγχος αυτός διεξάγεται σύμφωνα με τις διατάξεις του κοινοτικού δικαίου και του παρόντος.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, μετά από εισήγηση της Ε.Ε.Τ.Τ., καθορίζεται το περιεχόμενο των οικονομικών εκθέσεων, ο τρόπος δημοσιότητάς τους και ο λογιστικός έλεγχος

στον οποίο υπόκεινται οι επιχειρήσεις που παρέχουν δημόσια δίκτυα ή υπηρεσίες επικοινωνιών, εφόσον δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις των νόμων περί εταιρειών ή δεν εμπίπτουν στα κριτήρια των κοινοτικών λογιστικών κανόνων περί μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Άρθρο 34 **Επίλυση διαφορών μεταξύ επιχειρήσεων**

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων που αφορούν στις αρμοδιότητες της Ε.Ε.Τ.Τ. σχετικά με τον έλεγχο και τη ρύθμιση και την εποπτεία της αγοράς των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και την επιβολή των σχετικών κυρώσεων, καθώς και των διατάξεων του παρόντος νόμου περί διαιτησίας, η Ε.Ε.Τ.Τ. επιλύει διαφορές που αναφύονται μεταξύ επιχειρήσεων που παρέχουν δίκτυα ή / και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Ελληνική επικράτεια, ή μεταξύ των επιχειρήσεων αυτών και άλλων επιχειρήσεων που επωφελούνται από τις υποχρεώσεις πρόσβασης ή/και διασύνδεσης, σχετικά με υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα νόμο ή και τις Αποφάσεις και τους Κανονισμούς της Ε.Ε.Τ.Τ..

2. Η Ε.Ε.Τ.Τ. επιλαμβάνεται της διαφοράς κατόπιν εγγράφου αιτήματος ενός εκ των μερών και, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, εκδίδει, το ταχύτερο δυνατόν και, πάντως, εντός τεσσάρων μηνών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις, δεσμευτική για τα μέρη απόφαση για την επίλυση της.

3. Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να αρνείται την επίλυση διαφοράς, αν υπάρχουν άλλοι μηχανισμοί, οι οποίοι κατά την κρίση της Ε.Ε.Τ.Τ. θα μπορούσαν να συμβάλλουν καλύτερα στην έγκαιρη επίλυσή της, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3. Στην περίπτωση αυτή η Ε.Ε.Τ.Τ. ενημερώνει το συντομότερο δυνατόν τα ενδιαφερόμενα μέρη για την απόφασή της αυτή, εκθέτοντας συγχρόνως και τους λόγους που οδήγησαν στη λήψη της. Αν η διαφορά δεν έχει επιλυθεί μετά την παρέλευση τεσσάρων (4) μηνών από την υποβολή του αιτήματος στην Ε.Ε.Τ.Τ. και το αιτούν μέρος, κατά το διάστημα αυτό, δεν έχει προσφύγει σχετικώς σε δικαστήριο, η Ε.Ε.Τ.Τ. επιλαμβάνεται της διαφοράς κατόπιν αιτήματος ενός εκ των μερών και εκδίδει δεσμευτική απόφαση εντός προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών.

4. Όλα τα μέρη τα οποία εμπλέκονται άμεσα στη διαφορά οφείλουν να συνεργάζονται με την Ε.Ε.Τ.Τ. προς το σκοπό της ταχείας και αποτελεσματικής επίλυσής της.

5. Η σχετική απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ., συνοδευόμενη από έκθεση των λόγων επί των οποίων βασίζεται, κοινοποιείται στους ενδιαφερόμενους από την Ε.Ε.Τ.Τ. και, τηρουμένου του επιχειρηματικού απορρήτου, δημοσιεύεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

6. Η διαδικασία επίλυσης διαφοράς, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια ρυθμίζεται στον Κανονισμό Ακροάσεων της Ε.Ε.Τ.Τ..

7. Η διαδικασία που αναφέρεται στο παρόν άρθρο δεν στερεί από το ενδιαφερόμενο μέρος τη δυνατότητα να προβεί σε καταγγελία ότι άλλος πάροχος παραβιάζει διατάξεις του παρόντος ή του ν. 3959/2011 (Α' 93) ή να ζητά τη λήψη εκτάκτων προσωρινών μέτρων ενώπιον της Ε.Ε.Τ.Τ., σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 77 ή και να προσφύγει ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων.

Άρθρο 35**Επίλυση διασυνοριακής διαφοράς**

1. Στην περίπτωση διασυνοριακής διαφοράς που προκύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος ή άλλης ειδικής νομοθεσίας περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών, μεταξύ επιχείρησης παροχής δικτύων ή / και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που έχει την έδρα της στην Ελληνική Επικράτεια και επιχείρησης που είναι εγκατεστημένη σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφαρμόζεται η διαδικασία των επόμενων παραγράφων 2, 3 και 4.

2. Η Ε.Ε.Τ.Τ., εφόσον επιληφθεί της διαφοράς κατόπιν σχετικού αιτήματος ενός τουλάχιστον των μερών, συντονίζει τις προσπάθειές της με τις αντίστοιχες Ρυθμιστικές Αρχές των άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δύναται να ζητήσει τη γνώμη του BEREC προκειμένου να επιτευχθεί επίλυση της διαφοράς σύμφωνα με τους στόχους και τις αρχές του άρθρου 3.

3. Η Ε.Ε.Τ.Τ. στο πλαίσιο επίλυσης διασυνοριακής διαφοράς δύναται να ζητήσει από το BEREC να εκδώσει γνώμη ως προς τις ενέργειες που πρέπει να αναληφθούν. Στην περίπτωση αυτή, η Ε.Ε.Τ.Τ. αναμένει τη γνώμη του BEREC προτού προβεί σε ενέργειες για την επίλυση της διαφοράς, με την επιφύλαξη της δυνατότητας των εμπλεκόμενων Ρυθμιστικών Αρχών να λάβουν επείγοντα μέτρα όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο. Η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται να επιβάλλει υποχρεώσεις στις επιχειρήσεις στο πλαίσιο της επίλυσης διαφοράς σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, λαμβάνοντας ιδιαίτερως υπόψη τη γνώμη που έχει εκδώσει ο BEREC.

4. Η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται από κοινού με τις αντίστοιχες Ρυθμιστικές Αρχές των άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αρνείται την επίλυση διαφοράς, ενημερώνοντας άμεσα τα εμπλεκόμενα μέρη, αν υπάρχουν άλλοι μηχανισμοί οι οποίοι θα μπορούσαν να συμβάλλουν αποτελεσματικότερα στην έγκαιρη επίλυση της διαφοράς. Στην περίπτωση αυτή, αν η διαφορά δεν έχει επιλυθεί μετά την παρέλευση τεσσάρων μηνών και δεν εκκρεμεί ενώπιον δικαστηρίου, η Ε.Ε.Τ.Τ. σε συνεργασία με τις αντίστοιχες Ρυθμιστικές Αρχές των άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιλαμβάνεται της διαφοράς κατόπιν αιτήματος ενός των μερών σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, λαμβάνοντας ιδιαίτερως υπόψη τη γνώμη που έχει εκδώσει ο BEREC.

5. Η διαδικασία που περιγράφεται στην παράγραφο 2 δεν στερεί από κανένα εμπλεκόμενο μέρος τη δυνατότητα να προσφύγει ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων.

Άρθρο 36**Διαιτησία**

1. Συνιστάται στην Ε.Ε.Τ.Τ. θεσμός μόνιμης διαιτησίας για την επίλυση των διαφορών που αναφέρονται μεταξύ επιχειρήσεων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή μεταξύ αυτών και του Δημοσίου ή χρηστών και άπτονται της εφαρμογής της νομοθεσίας περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή των κανόνων του ανταγωνισμού στον τομέα αυτό.

2. Στη μόνιμη διαιτησία της Ε.Ε.Τ.Τ. υπάγονται ιδίως οι παρακάτω διαφορές, που ανακύπτουν:

α) Από την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως πρόσβαση, διασύνδεση, πρόσβαση στον τοπικό βρόχο, συνεγκατάσταση.

β) Από την εγκατάσταση δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ιδίως κατά την πρόσβαση ή / και διέλευση σε ή και μέσω δημοσίων πραγμάτων ή και κοινόχρηστων χώρων ή / και ιδιοκτησίας τρίτων.

γ) Από την εγκατάσταση και λειτουργία κατασκευών κεραιών και τερματικού εξοπλισμού.

δ) Από την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού και της προστασίας του καταναλωτή στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, στο μέτρο που το αντικείμενο της διαφοράς υπόκειται στην εξουσία διάθεσης των ενδιαφερομένων.

3. Στη μόνιμη διαιτησία της Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να προσφύγει οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ενώσεις προσώπων με ή χωρίς νομική προσωπικότητα.

4. Για να υπαχθούν οι διαφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στη διαιτησία της Ε.Ε.Τ.Τ. απαιτείται είτε προηγούμενη έγγραφη συμφωνία των ενδιαφερομένων είτε αίτηση υπαγωγής του ενός μέρους και ρητή έγγραφη αποδοχή από το άλλο.

5. Σε περίπτωση έγγραφης συμφωνίας, στο έγγραφο προσδιορίζεται η διαφορά ή οι διαφορές που τα μέρη επιθυμούν να υπαγάουν στη διαιτησία. Στο έγγραφο αυτοί οι συμβαλλόμενοι μπορούν να καθορίζουν ορισμένες συμβάσεις ή έννομες σχέσεις και να συμφωνούν ότι όσες διαφορές προκύπτουν κατά την εφαρμογή τους υπάγονται στη διαιτησία αυτή, καθώς και ειδικότερες συμφωνίες τους για θέματα διαδικασίας, εφόσον δεν είναι αντίθετες με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

6. Οι διαιτητές εφαρμόζουν το ελληνικό ουσιαστικό δίκαιο και, αν πρόκειται για διεθνείς διαφορές ιδιωτικού δικαίου, το εφαρμοστέο δίκαιο κρίνεται κατά τις διατάξεις του ισχύοντος στην Ελλάδα ιδιωτικού διεθνούς δικαίου.

7. Η Ολομέλεια της Ε.Ε.Τ.Τ. ορίζει επιτροπή που είναι αρμόδια για το διορισμό των διαιτητών ή επιδιαιτητών, την αντικατάστασή τους σε περίπτωση θανάτου, αρνήσεως, κωλύματος ή ανάκλησής τους, τον προσδιορισμό των εξόδων, καθώς και για κάθε άλλο θέμα της διαιτησίας, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο. Η Επιτροπή είναι τριμελής και αποτελείται από τον Πρόεδρο ή τον αναπληρωτή του και δύο τακτικά μέλη με ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη. Η θητεία των μελών της Επιτροπής είναι τριετής και λήγει αυτοδίκαια σε περίπτωση λήξης της θητείας τους ως μέλη της Ε.Ε.Τ.Τ..

8. Όπου, στο παρόν άρθρο, γίνεται λόγος για τριμελή Επιτροπή, νοείται η προβλεπόμενη από την παράγραφο 7 του άρθρου αυτού.

9. Καθήκοντα γραμματέα σε κάθε διαιτησία αναλαμβάνει υπάλληλος της Ε.Ε.Τ.Τ., που ορίζεται από τον Πρόεδρο της Ε.Ε.Τ.Τ. ή τον αναπληρωτή του, ύστερα από αίτημα της τριμελούς Επιτροπής.

10. Ο γραμματέας τηρεί τα πρακτικά της διαιτησίας και όλα τα διαδικαστικά έγγραφα, τηρεί το βιβλίο του πρωτοκόλλου, το βιβλίο δημοσίευσης των εκδιδόμενων διαιτητικών αποφάσεων, το συνολικό αρχείο και τα πρωτότυπα των αποφάσεων της τριμελούς Επιτροπής και του Προέδρου της Ολομέλειας της Ε.Ε.Τ.Τ. και γενικά κάνει ό,τι είναι αναγκαίο για τη διεκπεραίωση του έργου της Γραμματείας της μόνιμης διαιτησίας, φροντίζοντας ιδιαίτερα για την κίνηση της διαδικασίας διαιτησίας και την τήρηση των προθεσμιών.

11. Ο γραμματέας είναι υπεύθυνος για τη φύλαξη των εγγράφων που παραδίδονται από τους συμβαλλόμενους για τη διεξαγωγή της διαιτησίας και το σχηματισμό του φακέλου της υπόθεσης.

12. Τα έγγραφα της Γραμματείας και των διαιτητών επιδίδονται με δικαστικό επιμελητή ή υπάλληλο της Ε.Ε.Τ.Τ., ο οποίος συντάσσει και υπογράφει τη σχετική έκθεση επίδοσης.

13. Η Ολομέλεια της Ε.Ε.Τ.Τ., εντός εξήντα ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, συντάσσει κατάλογο διαιτητών ιδίως από μέλη των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας και του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.), ο οποίος τοιχοκολλάται στα γραφεία της Ε.Ε.Τ.Τ., του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών και του Τ.Ε.Ε. και δημοσιεύεται σε μία καθημερινή εφημερίδα πανελλαδικής κυκλοφορίας, καθώς και στο διαδίκτυο. Ο κατάλογος αυτός ανανεώνεται κάθε χρόνο εντός τους μηνός Δεκεμβρίου με την ίδια δημοσιότητα. Οι διαιτητές επιλέγονται με κριτήριο την επιστημονική κατάρτιση και την εξειδικευμένη εμπειρία τους σε θέματα εφαρμογής της νομοθεσίας περί τηλεπικοινωνιών ή των κανόνων του ανταγωνισμού. Από τον κατάλογο αποκλείονται εκείνοι που ορίστηκαν διαιτητές ή επιδαιτητές μέσα στην προηγούμενη τριετία ή δεν περάτωσαν τη διαιτησία που τους είχε ανατεθεί προηγούμενα. Αποκλείονται ομοίως και τα μέλη της Ε.Ε.Τ.Τ. κατά τη διάρκεια της θητείας τους και για πέντε χρόνια μετά την, με οποιονδήποτε τρόπο, λήξη αυτής.

14. Οι ενδιαφερόμενοι επιλέγουν τους διαιτητές και τον επιδαιτητή από τον κατάλογο της προηγούμενης παραγράφου. Επίσης επιλέγουν τους αναπληρωτές τους, σε αριθμό μεγαλύτερο του αναγκαίου, ώστε να είναι δυνατή η άμεση αναπλήρωση με βάση την επιθυμία του ενδιαφερομένου σε περιπτώσεις κωλύματος.

15. Στην περίπτωση προηγούμενης συμφωνίας για την υπαγωγή ορισμένης διαφοράς σε διαιτησία, μπορούν να ορισθούν από τους συμβαλλόμενους οι διαιτητές, ένας από τον κάθε συμβαλλόμενο και ο επιδαιτητής. Αν οι συμβαλλόμενοι δεν επιλέξουν τον επιδαιτητή, οι διαιτητές ορίζουν τον επιδαιτητή μεταξύ των προσώπων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο διαιτητών. Αν δεν οριστεί από τους διαιτητές επιδαιτητής, αυτός ορίζεται από την τριμελή Επιτροπή και μέχρι τη σύστασή της ή, σε αδυναμία λειτουργίας της, από τον Πρόεδρο της Ε.Ε.Τ.Τ. ή το νόμιμο αναπληρωτή του.

16. Αν με τη συμφωνία δεν ορίζονται οι διαιτητές, ο επιδαιτητής και οι αναπληρωτές τους ή σε περίπτωση μη ύπαρξης προηγούμενης συμφωνίας για την υπαγωγή ορισμένης διαφοράς στη διαιτησία, ο επισπεύδων, με αίτησή του στην Ε.Ε.Τ.Τ., που υποβάλλεται σύμφωνα με την παράγραφο 23, ορίζει έναν διαιτητή και προτείνει το πρόσωπο του επιδαιτητή. Αντίγραφο της αίτησης αυτής κοινοποιεί στον προτεινόμενο διαιτητή και επιδαιτητή προς αποδοχή του διορισμού τους, καθώς και στον ή στους συμβαλλόμενους, με την πρόσκληση να ορίσουν τον ή τους διαιτητές τους και να συμφωνήσουν στο πρόσωπο του επιδαιτητή μέσα σε οκτώ ημέρες από την κοινοποίηση της κλήσης. Η προθεσμία αυτή είναι 30ήμερη αν ο καλούμενος κατοικεί οπουδήποτε στο εξωτερικό.

17. Αν δεν ορισθεί εμπρόθεσμα διαιτητής από το καλούμενο μέρος ή οι συμβαλλόμενοι ή οι διαιτητές δεν συμφωνήσουν στο πρόσωπο του επιδαιτητή ή σε οποιαδήποτε περίπτωση που τα συμβαλλόμενα μέρη δεν προτείνουν διαιτητές και επιδαιτητή, η τριμελής επιτροπή ή, μέχρι τη σύστασή της ή σε περίπτωση αδυναμίας λειτουργίας της ο Πρόεδρος της Ε.Ε.Τ.Τ. ορίζει αυτούς, καθώς και τους αναπληρωτές τους από τον κατάλογο της παραγράφου 13.

18. Σε περίπτωση που τα συμβαλλόμενα μέρη προτείνουν περισσότερα πρόσωπα για διαιτητές ή επιδαιτητές, από όσα προβλέπει η συμφωνία της διαιτησίας ή απαιτείται, η σειρά με την οποία καταχωρούνται στις σχετικές δηλώσεις ή αιτήσεις δεσμεύει την τριμελή Επιτροπή ή τον Πρόεδρο της Ε.Ε.Τ.Τ..

19. Εκείνος που ορίζεται διαιτητής ή επιδαιτητής δεν είναι υποχρεωμένος να αποδεχτεί το διορισμό.

20. Εκείνος που τον αποδέχθηκε μπορεί να απαλλαγεί από την εκπλήρωση των καθηκόντων του για σοβαρούς λόγους, ύστερα από άδεια του Προέδρου της Ε.Ε.Τ.Τ..

21. Οι διαιτητές και ο επιδαιτητής μπορούν να προτείνουν την εξαίρεσή τους ή να εξαιρεθούν από τους συμβαλλόμενους, σύμφωνα με το άρθρο 883 παράγραφος 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

22. Σε περίπτωση που ο διορισμένος διαιτητής κωλύεται ή εξαιρεθεί ή αρνηθεί ή καταστεί ανίκανος ή αποβιώσει, το μέρος που τον διόρισε, εφόσον δεν υπάρχει αναπληρωτής, πρέπει να ορίσει άλλον διαιτητή και τον αναπληρωτή του μέσα σε δέκα ημέρες από τότε που θα κληθεί με σχετικό έγγραφο για αυτό από τη Γραμματεία της παραγράφου 9. Αν περάσει άπρακτη η προθεσμία αυτή, η τριμελής Επιτροπή ή, μέχρι τη σύστασή της ή σε περίπτωση αδυναμίας λειτουργίας της, ο Πρόεδρος της Ε.Ε.Τ.Τ. διορίζει το νέο διαιτητή από το σχετικό κατάλογο μέσα σε πέντε ημέρες από την αίτηση του ενδιαφερομένου.

23. Για την έναρξη της διαδικασίας της μόνιμης διαιτησίας είναι απαραίτητο να κατατεθεί αίτηση από ένα τουλάχιστον από τα ενδιαφερόμενα μέρη στην Ε.Ε.Τ.Τ., στην οποία περιέχονται τα κάτωθι στοιχεία:

α) Ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο, επάγγελμα, Α.Φ.Μ. και διεύθυνση κατοικίας για καθένα από τα συμβαλλόμενα μέρη. Αν συμβαλλόμενος είναι εταιρία, πρέπει να ορίζεται με ακρίβεια η μορφή, η επωνυμία, η έδρα και η διεύθυνση και, αν είναι αλλοδαπή εταιρεία, να γίνεται ορισμός αντιπροσώπου και αντικλήτου της στην περιφέρεια του Πρωτοδικείου Αθηνών.

β) Ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο και διεύθυνση κατοικίας του αντικλήτου.

γ) Ιστορικό της διαφοράς που υποβάλλεται σε διαιτησία και συνοπτική έκθεση των απόψεων και ισχυρισμών των συμβαλλομένων.

δ) Το ονοματεπώνυμο των διαιτητών, των αναπληρωτών τους, καθώς και του επιδαιτητή, εφόσον έχουν οριστεί.

24. Μαζί με την αίτηση υποβάλλεται αντίγραφο της συμφωνίας υπαγωγής της διαφοράς στη διαιτησία της Ε.Ε.Τ.Τ. ή, σε περίπτωση μη ύπαρξης προηγούμενης συμφωνίας, αντίγραφο της πρόσκλησης του επισπεύδοντος προς το άλλο μέρος της διαφοράς και της έγγραφης συναίνεσης αυτού για την υπαγωγή της διαφοράς στη διαιτησία.

25. Η παραπάνω αίτηση, όταν κατατίθεται στην Ε.Ε.Τ.Τ., συνοδεύεται από έκθεση που υπογράφεται από τους αιτούντες ή τους πληρεξούσιους δικηγόρους τους και τον γραμματέα της μόνιμης διαιτησίας της Ε.Ε.Τ.Τ.. Η ημερομηνία της έκθεσης αυτής καθορίζει την έναρξη της διαδικασίας της διαιτησίας.

26. Η Γραμματεία αποστέλλει το φάκελο της υπόθεσης στην τριμελή Επιτροπή, η οποία ορίζει διαιτητές και επιδαιτητή, αν δεν έχουν οριστεί από τους συμβαλλόμενους και καθορίζει τις δαπάνες που πρέπει να προκαταβληθούν.

27. Η τριμελής επιτροπή αφού λάβει υπόψη της το φά-

κελο της διαιτησίας, όπως αυτός διαμορφώνεται κατά την υπαγωγή της διαφοράς στην Ε.Ε.Τ.Τ., ορίζει τα έξοδα φακέλου της διαιτησίας, σύμφωνα με την παράγραφο 45. Η επιτροπή αυτή ορίζει επίσης προσωρινά τις αμοιβές των διαιτητών, του επιδαιτητή, καθώς και τα έξοδα της διαιτησίας και επιμερίζει σε καθένα από τα συμβαλλόμενα μέρη τα άνω ποσά, που πρέπει να καταβληθούν πριν από τον ορισμό δικασίμου.

28. Η Γραμματεία κοινοποιεί στους συμβαλλόμενους τα ονόματα των διαιτητών και του επιδαιτητή και τα σχετικά έγγραφα και γνωστοποιεί το ποσό που υποχρεώνονται να καταβάλουν στο ταμείο της Ε.Ε.Τ.Τ..

29. Αν ο ένας συμβαλλόμενος δυστροπεί ή αρνείται να καταβάλει το ποσό που του αναλογεί, η τριμελής Επιτροπή έχει την εξουσία να αποφασίσει αν θα προχωρήσει τη διαιτησία χωρίς την καταβολή αυτού του ποσού ή αν πρέπει να καταβάλει το άλλο μέρος ολόκληρο το ποσό αυτό ή τμήμα του.

30. Για την είσπραξη της παραπάνω δαπάνης εκδίδεται τριπλότυπη απόδειξη της Ε.Ε.Τ.Τ.. Από τα τριπλότυπα, το ένα παραδίδεται στον συμβαλλόμενο που κατέβαλε και το άλλο επισυνάπτεται στη δικογραφία.

31. Ο προσδιορισμός της ημέρας για συζήτηση της υπόθεσης γίνεται μετά την προκαταβολή της παραπάνω δαπάνης και κοινοποιείται με φροντίδα της Γραμματείας της μόνιμης διαιτησίας της Ε.Ε.Τ.Τ. τουλάχιστον τριάντα ημέρες πριν από τη δικάσιμο στα συμβαλλόμενα μέρη, τους διαιτητές και τον επιδαιτητή. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά τριάντα ημέρες αν οι διάδικοι είναι κάτοικοι ή έχουν την έδρα τους στο εξωτερικό.

32. Η διεξαγωγή της συζήτησης και η αποδεικτική διαδικασία καθορίζεται από τους διαιτητές και τον επιδαιτητή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού. Δεν λαμβάνεται υπόψη και δεν εφαρμόζεται όρος της συμφωνίας αυτής που αντίκειται στην ημεδαπή δημόσια τάξη ή αποκλείει την υπαγωγή της διαφοράς στην κρίση των τακτικών δικαστηρίων.

33. Ο επιδαιτητής προεδρεύει στις συνεδριάσεις των διαιτητών και διευθύνει τη συζήτηση.

34. Οι συμβαλλόμενοι παρίστανται κατά τη συζήτηση της υπόθεσής τους είτε οι ίδιοι προσωπικά είτε με αντιπρόσωπο ειδικά εξουσιοδοτημένο. Έχουν το δικαίωμα να εκπροσωπηθούν από έναν ή περισσότερους δικηγόρους και να ζητήσουν τη βοήθεια τεχνικών συμβούλων που έχουν ειδικές γνώσεις για το αντικείμενο της διαιτησίας.

35. Ο διορισμός των αντιπροσώπων και των πληρεξούσιων δικηγόρων γίνεται με έγγραφο ιδιωτικό που φέρει ημερομηνία και υπογραφή του εντολέα, βεβαιωμένη από δημόσια αρχή, ή με απλή δήλωση κατά την πρώτη συνεδρίαση των διαιτητών, που καταχωρείται στα πρακτικά.

36. Οι συμβαλλόμενοι έχουν τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις. Στην πρώτη δικάσιμο καλούνται να αναπτύξουν τους ισχυρισμούς τους γραπτά ή προφορικά και να προσκομίσουν τα αποδεικτικά τους στοιχεία, καθώς και κατάλογο μαρτύρων στη Γραμματεία, στο χρόνο που ορίζουν οι διαιτητές.

37. Η απουσία ενός ή όλων των συμβαλλομένων σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, εφόσον νόμιμα κλήθηκαν, δεν επηρεάζει τη συνέχεια της διαιτητικής διαδικασίας. Δύνανται όμως οι διαιτητές να αναβάλουν τη συζήτηση για άλλη δικάσιμο σε σύντομο χρόνο και να διατάξουν την κλήση εκείνων που δεν εμφανίστηκαν.

38. Τα μέσα και τα θέματα για απόδειξη ορίζουν ελεύ-

θερα οι διαιτητές. Μπορούν συνεπώς να εξετάζουν τους συμβαλλόμενους, μάρτυρες με όρκο ή χωρίς όρκο, να κάνουν αυτοψίες, να διατάσσουν πραγματογνωμοσύνη διορίζοντας τους πραγματογνώμονες και γενικά να ζητούν και να λαμβάνουν υπόψη τους οποιαδήποτε πρόσφορη απόδειξη, χωρίς να δεσμεύονται από αποδεικτικούς κανόνες. Εάν επιτευχθεί συμβιβασμός, συντάσσεται πρακτικό συμβιβασμού, που περιέχει τους όρους αυτούς και υπογράφεται από τα συμβαλλόμενα μέρη, τους διαιτητές, τον επιδαιτητή και τον γραμματέα.

39. Η διαιτητική απόφαση πρέπει να εκδοθεί εντός προθεσμίας τριών μηνών από την τελευταία συνεδρίαση.

40. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο προθεσμία δύναται να παραταθεί:

α) Με συμφωνία των μερών.

β) Με απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου, εφόσον υπάρχει βάσιμος λόγος και πάντως όχι πέραν των συνολικά έξι μηνών μετά την τελευταία συνεδρίαση.

41. Η διαιτητική απόφαση λαμβάνεται κατά πλειοψηφία, εκτός αν η συμφωνία υπαγωγής σε διαιτησία ορίζει διαφορετικά. Αν δεν σχηματιστεί πλειοψηφία υπερισχύει η γνώμη του επιδαιτητή. Στην απόφαση αυτή διατυπώνεται και η γνώμη της μειοψηφίας χωριστά για κάθε θέμα.

42. Η διαιτητική απόφαση συντάσσεται σε δύο πρωτότυπα, από τα οποία το ένα παραμένει στο αρχείο της Ε.Ε.Τ.Τ. σε ειδικό βιβλίο και το άλλο διαβιβάζεται στο Πρωτοδικείο Αθηνών μετά την υπογραφή του από τους διαιτητές, τον επιδαιτητή και τον γραμματέα. Αν κάποιο από τα πρόσωπα αυτά αρνείται να υπογράψει, η απόφαση που υπογράφεται από τους υπόλοιπους πρέπει να βεβαιώνει τόσο την άρνηση υπογραφής όσο και το γεγονός της συμμετοχής του στη διαιτητική διαδικασία και τη διάσκεψη.

43. Η απόφαση περιέχει συνοπτικά το ιστορικό της διαφοράς, τη συμφωνία περί διαιτησίας, το ονοματεπώνυμο των διαιτητών, του επιδαιτητή, των συμβαλλομένων και των πληρεξουσίων τους, τον τόπο και την ημερομηνία έκδοσης, έκθεση των πραγματικών στοιχείων και των νομικών ισχυρισμών όλων των συμβαλλομένων, αιτιολογημένο πλήρως σκεπτικό και σαφές διατακτικό.

44. Οι αμοιβές των διαιτητών, του επιδαιτητή, καθώς και τα έξοδα διαιτησίας καθορίζονται στο σύνολό τους, σύμφωνα με την παράγραφο 46 του παρόντος άρθρου, από τους διαιτητές στην οριστική απόφασή τους, στην οποία προσδιορίζεται η αμοιβή του καθενός από τα μέλη της διαιτησίας.

45. Το ύψος των εξόδων του φακέλου της διαιτησίας καθορίζεται ανάλογα με την αξία του αντικειμένου της διαφοράς με βάση τον επόμενο πίνακα:

α) μέχρι 1.467 ευρώ, 146,7 ευρώ,

β) από 1.468 - 5.869 ευρώ, 440 ευρώ,

γ) από 5.870 - 14.673 ευρώ, 880 ευρώ,

δ) από 14.674 - 29.347 ευρώ, 1.320 ευρώ,

ε) από 29.348 - 146.735 ευρώ, 1.760 ευρώ,

στ) από 146.736 - 293.470 ευρώ, 4.402 ευρώ,

ζ) από 293.471 ευρώ και άνω, 5.869 ευρώ.

Η αμοιβή των διαιτητών και τα έξοδά τους σε περίπτωση αυτοψίας, πραγματογνωμοσύνης, μετακίνησης μαρτύρων, υπολογίζονται πλέον του ως άνω παραβόλου.

46. Το ύψος της συνολικής αμοιβής των διαιτητών και του επιδαιτητή υπολογίζεται σε ποσοστό επί της αξίας του αντικειμένου της διαφοράς, με βάση τον επόμενο πίνακα:

α) μέχρι 1.467 ευρώ	6% - 8%
β) από 1.468 - 5.869 ευρώ	5% - 7%
γ) από 5.870 - 14.673 ευρώ	4% - 6%
δ) από 14.674 - 29.347 ευρώ	3% - 5%
ε) από 29.348 - 146.735 ευρώ	2% - 4%
στ) από 146.736 ευρώ και άνω	1% - 3%

Στον τελικό καθορισμό της αμοιβής εκτιμάται το αντικείμενο και η φύση της διαφοράς, ο χρόνος που χρειάστηκε για τη μελέτη του φακέλου και η διάρκεια της διαιτητικής δίκης.

47. Τα έξοδα διαιτησίας περιλαμβάνουν οτιδήποτε έχει δαπανηθεί για τη διεξαγωγή της, όπως τη διεξαγωγή αυτοψίας, πραγματογνωμοσύνης, τα έξοδα μετακίνησης μαρτύρων, καθώς και την αμοιβή της Γραμματείας.

48. Οι συμμετέχοντες στη διαιτησία δύνανται να αποφασίσουν τη διακοπή και ματαίωση της διαιτητικής δίκης. Στην περίπτωση αυτή, ο συμβαλλόμενος που έχει την πρωτοβουλία της διακοπής είτε και όλοι οι συμβαλλόμενοι μπορούν, με έγγραφη δήλωσή τους προς τους διαιτητές που έχουν αναλάβει την επίλυση της διαφοράς, να ζητήσουν τον καθορισμό μειωμένης αμοιβής διαιτητών και εξόδων, ανάλογα με την εργασία που είχε γίνει μέχρι την ημέρα της ματαίωσης της διαιτησίας. Αν παραλείψουν την έγγραφη δήλωση, υποχρεούνται να καταβάλουν ολόκληρη την αμοιβή σύμφωνα με τις παραγράφους 45 και 46 του παρόντος άρθρου.

49. Ο συμβαλλόμενος που χάνει τη διαιτητική δίκη καταδικάζεται να καταβάλει τις αμοιβές των διαιτητών και τα έξοδα. Οι διαιτητές μπορούν να αποφασίζουν τον επιμερισμό και καταλογισμό της δαπάνης (αμοιβής και εξόδων) στα συμβαλλόμενα μέρη, ανάλογα με το βαθμό υπαιτιότητας του καθενός.

50. Οι αμοιβές των διαιτητών και τα έξοδα της διαιτησίας καταβάλλονται από τους υπόχρεους σε τραπεζικό λογαριασμό της Ε.Ε.Τ.Τ., στους οποίους παραδίδεται έγγραφη απόδειξη πληρωμής. Οι διαιτητές εισπράττουν την αμοιβή τους από την αρμόδια υπηρεσία της Ε.Ε.Τ.Τ., η οποία εκδίδει τα αντίστοιχα εντάλματα πληρωμής, σύμφωνα με σχετικό έγγραφο της Γραμματείας της Επιτροπής. Η διάταξη του άρθρου 161 του ν.δ. 3026/1954 (Α' 235) εφαρμόζεται και στις αμοιβές των δικηγόρων από διαιτησίες.

51. Οι διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας για τη διαιτησία εφαρμόζονται συμπληρωματικά σε κάθε περίπτωση που δεν ρυθμίζεται ειδικά ή διαφορετικά από το παρόν άρθρο.

Άρθρο 37

Ασφάλεια και ακεραιότητα δικτύων και υπηρεσιών

1. Οι επιχειρήσεις που παρέχουν δημόσια δίκτυα επικοινωνιών ή υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών που διατίθενται στο κοινό λαμβάνουν πρόσφορα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την κατάλληλη διαχείριση του κινδύνου όσον αφορά στην ασφάλεια των δικτύων και υπηρεσιών. Τα μέτρα αυτά, λαμβάνοντας υπόψη τις πλέον πρόσφατες τεχνικές δυνατότητες, πρέπει να εξασφαλίζουν επίπεδο ασφάλειας ανάλογο προς τον υφιστάμενο κίνδυνο. Οι επιχειρήσεις αυτές λαμβάνουν ιδίως μέτρα για την αποτροπή και ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από περιστατικά ασφαλείας που επηρεάζουν τους χρήστες και τα διασυνδεδεμένα δίκτυα.

2. Οι επιχειρήσεις που παρέχουν δημόσια δίκτυα επι-

κοινωνιών λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την εξασφάλιση της ακεραιότητας των δικτύων τους έτσι ώστε να διασφαλίζεται η συνέχεια της παροχής των υπηρεσιών που διανέμονται μέσω των δικτύων αυτών.

3. Τα μέτρα των παραγράφων 1 και 2 καθορίζονται από την Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.) με κανονιστικές πράξεις.

4. Οι επιχειρήσεις που παρέχουν πρόσβαση σε δημόσια δίκτυα επικοινωνιών ή σε υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών που διατίθενται στο κοινό κοινοποιούν στην Ε.Ε.Τ.Τ. κάθε παραβίαση της ασφάλειας ή απώλεια της ακεραιότητας που είχε σημαντικό αντίκτυπο στη λειτουργία δικτύων ή υπηρεσιών, η οποία με τη σειρά της κοινοποιεί κάθε παραβίαση της ασφάλειας ή απώλεια της ακεραιότητας στην Α.Δ.Α.Ε., κατ' εφαρμογή της παραγράφου 8.

5. Κατά περίπτωση, η Α.Δ.Α.Ε. ενημερώνει τις αρμόδιες εθνικές αρχές στα άλλα κράτη - μέλη, καθώς και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών (ENISA). Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να ενημερώσει το κοινό ή να απαιτήσει την ενημέρωση αυτή από τις επιχειρήσεις, εφόσον κρίνει ότι η αποκάλυψη της παραβίασης είναι προς το δημόσιο συμφέρον.

Η Ε.Ε.Τ.Τ. υποβάλλει κατ' έτος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στον ENISA συνοπτική έκθεση σχετικά με τις κοινοποιήσεις που έχει παραλάβει και τη δράση που έχει αναλάβει σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο.

6. Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να εκδίδει δεσμευτικές υποδείξεις, στο πλαίσιο εφαρμογής των κανονιστικών πράξεων των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος, όσον αφορά στην ασφάλεια των δικτύων και υπηρεσιών και στην εξασφάλιση της ακεραιότητας των δικτύων τους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τις προθεσμίες εφαρμογής, προς τις επιχειρήσεις που παρέχουν δημόσια δίκτυα επικοινωνιών ή υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών διαθέσιμες στο κοινό.

7. Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να απαιτεί από τις επιχειρήσεις που παρέχουν δημόσια δίκτυα επικοινωνιών ή υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών που διατίθενται στο κοινό να παρέχουν πληροφορίες απαραίτητες για την εκτίμηση της ασφάλειας και της ακεραιότητας των υπηρεσιών και δικτύων τους, περιλαμβανομένων τεκμηριωμένων πολιτικών ασφαλείας, κατ' εφαρμογή των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος.

8. Ο έλεγχος ασφαλείας διενεργείται από την Α.Δ.Α.Ε., η οποία θέτει τα σχετικά πορίσματά της στη διάθεση της Ε.Ε.Τ.Τ.. Το κόστος του ελέγχου επιβαρύνει την ελεγχόμενη επιχείρηση.

9. Η Α.Δ.Α.Ε., κατά την άσκηση του ελέγχου της, έχει την εξουσία και τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από το ν. 3115/2003 (Α' 47), το ν. 703/1977 (Α' 278) και το ν. 3674/2008 (Α' 136), όπως ισχύουν.

Άρθρο 38

Παροχή πληροφοριών

1. Οι επιχειρήσεις που λειτουργούν υπό καθεστώς Γενικής Άδειας υποχρεούνται να παρέχουν όλες τις πληροφορίες στην Ε.Ε.Τ.Τ., κατόπιν αιτήματός της, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών πληροφοριών που απαιτούνται, προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωσή τους προς τις διατάξεις της νομοθεσίας

για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και ιδίως για τον έλεγχο προς τους όρους της Γενικής Άδειας, τους όρους των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων ή / και αριθμών, και δικαιώματα εγκατάστασης ευκολιών ή τις ειδικές υποχρεώσεις οι οποίες προβλέπονται στα άρθρα 44, 47 παράγραφοι 1, 2, 4 και 5 και 49 του παρόντος νόμου. Οι πληροφορίες αφορούν:

α) στον έλεγχο συμμόρφωσης με τους όρους 1 και 2 του Μέρους Α΄, τους όρους 2 και 6 του Μέρους Β΄ και τους όρους 2 και 7 του Μέρους Γ΄ του Παραρτήματος VII και τις ειδικές υποχρεώσεις οι οποίες προβλέπονται στα άρθρα 44, 47 παράγραφοι 1, 2, 4 και 5 και 49 του παρόντος,

β) στον έλεγχο της συμμόρφωσης με τους όρους του Παραρτήματος VII, σε περίπτωση που η Ε.Ε.Τ.Τ. διεξάγει αυτεπάγγελτα έρευνα ή κατόπιν καταγγελίας,

γ) στις διαδικασίες και την αξιολόγηση αιτήσεων για τη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης,

δ) στη δημοσίευση συγκριτικών επισκοπήσεων της ποιότητας και της τιμής των υπηρεσιών προς όφελος των καταναλωτών,

ε) στην παροχή στοιχείων για στατιστικούς σκοπούς, στ) στην ανάλυση της αγοράς για τους σκοπούς των άρθρων περί πρόσβασης και καθολικής υπηρεσίας του παρόντος, καθώς και για την παροχή στοιχείων προσδιορισμού των επιχειρήσεων με σημαντική ισχύ στην αγορά,

ζ) στη διασφάλιση της αποδοτικής χρήσης και αποτελεσματικής διαχείρισης των ραδιοσυχνοτήτων,

η) στην αξιολόγηση των μελλοντικών εξελίξεων στα δίκτυα ή τις υπηρεσίες που ενδέχεται να έχουν επιπτώσεις στις υπηρεσίες χονδρικής που διατίθενται σε ανταγωνιστές.

2. Σε καμία περίπτωση οι ως άνω πληροφορίες, εκτός από την περίπτωση γ΄ της προηγούμενης παραγράφου του παρόντος άρθρου, δεν μπορούν να απαιτούνται εκ των προτέρων ούτε να αποτελούν όρο για την είσοδο επιχείρησης στην αγορά.

3. Οι επιχειρήσεις που λειτουργούν υπό καθεστώς Γενικής Άδειας υποχρεούνται να παρέχουν στην Ε.Ε.Τ.Τ. πληροφορίες σχετικά με μελλοντικές εξελίξεις στα δίκτυα ή τις υπηρεσίες τους που θα μπορούσαν να έχουν επιπτώσεις στις υπηρεσίες χονδρικής που διαθέτουν σε ανταγωνιστές τους. Οι επιχειρήσεις με σημαντική ισχύ στις αγορές χονδρικής υποχρεούνται να υποβάλλουν στην Ε.Ε.Τ.Τ., κατόπιν σχετικού αιτήματός της, λογιστικά στοιχεία για τις αγορές λιανικής που συνδέονται με τις εν λόγω αγορές χονδρικής.

4. Σε κάθε περίπτωση, η Ε.Ε.Τ.Τ. οφείλει να χρησιμοποιεί τις πληροφορίες μόνο για το συγκεκριμένο σκοπό για τον οποίο τις ζητεί, καθώς και να ενημερώνει σχετικά τις επιχειρήσεις.

5. Πέραν των υποχρεώσεων που τυχόν απορρέουν από διατάξεις άλλων νόμων, οι επιχειρήσεις παρέχουν τις ως άνω πληροφορίες σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και το βαθμό λεπτομέρειας που καθορίζει η Ε.Ε.Τ.Τ., η οποία πρέπει να αιτιολογεί το αίτημά της για παροχή πληροφοριών, που πρέπει να είναι αντικειμενικό, ορισμένο και ανάλογο με την εκτέλεση συγκεκριμένου καθήκοντός της. Αν δεν ορίζεται προθεσμία, οι πληροφορίες παρέχονται στην Ε.Ε.Τ.Τ. εντός είκοσι εργάσιμων ημερών από την υποβολή του σχετικού αιτήματός της. Σε κάθε περίπτωση, η τασόμενη προθεσμία δεν μπορεί να είναι βραχύτερη των πέντε εργάσιμων ημερών.

Άρθρο 39

Δημοσίευση πληροφοριών

1. Όλες οι συναφείς πληροφορίες για δικαιώματα, όρους, διαδικασίες, επιβαρύνσεις, τέλη και αποφάσεις που αφορούν σε Γενικές Άδειες και δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνοτήτων και αριθμών, δικαιώματα εγκατάστασης ευκολιών, προσδιορισμό ειδικών αγορών προϊόντων - υπηρεσιών και γεωγραφικών αγορών, καθώς και κάθε άλλης πληροφορίας που συμβάλλει στη δημιουργία ανοικτής και ανταγωνιστικής αγοράς, δημοσιεύονται στον ιστοχώρο της Ε.Ε.Τ.Τ. και ενημερώνονται με κατάλληλο τρόπο, ώστε οι εν λόγω πληροφορίες να είναι ευχερώς προσιτές σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, λαμβάνοντας υπόψη το επιχειρηματικό απόρρητο.

2. Η Ε.Ε.Τ.Τ. δημοσιεύει, όπου απαιτούνται, τους όρους πρόσβασης του κοινού στις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1, συμπεριλαμβανομένων διαδικασιών για την παροχή της εν λόγω πρόσβασης.

3. Όταν οι προαναφερόμενες πληροφορίες, ιδίως δε οι πληροφορίες που αφορούν στις διαδικασίες και τους όρους για δικαιώματα εγκατάστασης ευκολιών, τηρούνται από άλλες αρμόδιες δημόσιες αρχές, η Ε.Ε.Τ.Τ. καταβάλλει κάθε εύλογη προσπάθεια, λαμβάνοντας υπόψη το σχετικό κόστος, για την εκπόνηση εύχρηστης σύνοψης όλων αυτών των πληροφοριών, καθώς και πληροφοριών σχετικά με τις εκάστοτε αρμόδιες αρχές της διοίκησης, προκειμένου να διευκολύνεται η υποβολή αιτήσεων δικαιωμάτων εγκατάστασης ευκολιών.

4. Το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και η Ε.Ε.Τ.Τ. κοινοποιούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αντίγραφο των αποφάσεών τους σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 40

Τυποποίηση και πιστοποίηση εξοπλισμού και υπηρεσιών – Ηλεκτρομαγνητική συμβατότητα

1. Για την παροχή υπηρεσιών, τεχνικών διεπαφών ή / και λειτουργιών δικτύων, εφαρμόζονται τα υποχρεωτικά πρότυπα ή οι προδιαγραφές που θεσπίζονται σε κοινοτικό επίπεδο και έχουν αντίστοιχα δημοσιευθεί σε κατάλογο προτύπων ή / και προδιαγραφών στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

2. Για την παροχή υπηρεσιών, τεχνικών διεπαφών ή / και λειτουργιών δικτύων, στο βαθμό που αυτό είναι απολύτως απαραίτητο για την εξασφάλιση της διαλειτουργικότητας των υπηρεσιών και για τη βελτίωση της δυνατότητας επιλογής του χρήστη, εφαρμόζονται τα μη δεσμευτικά πρότυπα ή οι προδιαγραφές που θεσπίζονται σε κοινοτικό επίπεδο και έχουν δημοσιευθεί σε κατάλογο προτύπων ή / και προδιαγραφών στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

3. Ελλείψει τέτοιων προτύπων ή / και προδιαγραφών, εφαρμόζονται τα εθνικά πρότυπα ή/και προδιαγραφές, εφόσον υπάρχουν. Η κύρωση ή η θέση σε εφαρμογή αυτών γίνεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων δημοσιευόμενη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ελλείψει όλων των ανωτέρω προτύπων ή/και προδιαγραφών εφαρμόζονται κατά σειράν πρότυπα ή/και προδιαγραφές που θεσπίζονται από τους Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς Τυποποίησης (ενδεικτικά ETSI, CENELEC, CEN), την Ευρωπαϊκή Διάσκεψη Διοικήσεων Ταχυδρομείων και Τηλεπικοινωνιών (CEPT) είτε

διεθνή πρότυπα ή συστάσεις που εγκρίνονται από τη Διεθνή Ένωση Τηλεπικοινωνιών (ITU), το Διεθνή Οργανισμό Τυποποίησης (ISO) ή τη Διεθνή Ηλεκτροτεχνική Επιτροπή (IEC).

4. Με αποφάσεις του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ή της Ε.Ε.Τ.Τ., κατά το λόγο της αρμοδιότητας καθενός από αυτούς, μπορεί να ανατίθεται στον Ελληνικό Οργανισμό Τυποποίησης (ΕΛΟΤ) ή σε άλλους Οργανισμούς Τυποποίησης κάθε έργο που είναι αναγκαίο για την εφαρμογή της ανωτέρω τυποποίησης. Το κόστος του έργου βαρύνει το αποθεματικό της Ε.Ε.Τ.Τ..

5. Για τον έλεγχο του πάσης φύσεως ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που διατίθεται ή πρόκειται να διατεθεί στην αγορά, όσον αφορά στην ηλεκτρομαγνητική συμβατότητα, διενεργούνται από τις οικείες Περιφέρειες αυτεπάγγελτοι έλεγχοι ή έλεγχοι μετά από έγγραφες καταγγελίες που υποβάλλονται στο Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, στις Περιφέρειες ή στην Ε.Ε.Τ.Τ..

6. Οι αυτεπάγγελτοι έλεγχοι διενεργούνται από τριμελή συνεργεία ελέγχου, τα οποία συγκροτούνται με Απόφαση Περιφερειάρχη, από τρεις υπαλλήλους της οικείας Περιφέρειας. Σε περίπτωση αδυναμίας συγκρότησης τριμελούς συνεργείου ελέγχου από κάποια Περιφέρεια, μπορεί να διατίθεται, ύστερα από αίτηση του οικείου Περιφερειάρχη, ένας εκπρόσωπος από τη Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ή την Ε.Ε.Τ.Τ.. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Εσωτερικών και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών καθορίζεται η διαδικασία διενέργειας των αυτεπάγγελτων ελέγχων, ο προγραμματισμός, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια. Αν απαιτείται εργαστηριακός έλεγχος, τότε αυτός πραγματοποιείται σε διαπιστευμένα εργαστήρια ηλεκτρομαγνητικής συμβατότητας, των οποίων το πεδίο διαπίστευσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της υπ' αριθ. 5268/5137/13.9.2007 κ.υ.α. (Β' 1853) όπως ισχύει, και τα οποία ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Τα δείγματα προς έλεγχο δεσμεύονται από τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 2 της υπ' αριθ. Οικ. 72145/2315/7.1.2009 κ.υ.α. (Β' 21) όπως ισχύει. Η δαπάνη για τη διενέργεια των αυτεπάγγελτων ελέγχων, καθώς και των εργαστηριακών ελέγχων βαρύνει τον προϋπολογισμό της οικείας Περιφέρειας.

7. Τα συνεργεία για τους αυτεπάγγελτους ελέγχους δύνανται, προς διαπίστωση των παραβάσεων της κείμενης νομοθεσίας για την ηλεκτρομαγνητική συμβατότητα, να ελέγχουν τα πάσης φύσεως βιβλία, στοιχεία και λοιπά έγγραφα των ελεγχόμενων επιχειρήσεων, να ενεργούν έρευνες στα γραφεία, αποθήκες και λοιπές εγκαταστάσεις των τελευταίων, να λαμβάνουν ένορκες ή ανωμοτί κατά την κρίση τους καταθέσεις, με την επιφύλαξη του άρθρου 212 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ή οποιoδήποτε άλλο στοιχείο θεωρείται αναγκαίο για τον έλεγχο της εφαρμογής του παρόντος άρθρου. Επιπλέον έχουν το δικαίωμα να προβαίνουν σε κατάσχεση παντός είδους σχετικού εξοπλισμού και κάθε άλλου αντικειμένου το οποίο θεωρείται αναγκαίο ή χρήσιμο για την επιβεβαίωση ύπαρξης παράβασης διατάξεων του παρόντος άρθρου, τηρουμένων των διατάξεων περί αυτοφώρου

των άρθρων 242 επόμενα του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

8. Οι έλεγχοι μετά από έγγραφες καταγγελίες διενεργούνται από τις Περιφέρειες με ίδια μέσα ή μπορούν να ανατίθενται, με Απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, σε διαπιστευμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή / και ανεξάρτητους ειδικούς πραγματογνώμονες με ειδικές τεχνικές ή / και νομικές γνώσεις, οι οποίοι επιλέγονται από τον πίνακα πραγματογνώμωνων της επόμενης παραγράφου του παρόντος άρθρου. Με την ίδια Απόφαση καθορίζεται το χρονικό διάστημα, μέσα στο οποίο πρέπει να υποβληθεί το τελικό πόρισμα ελέγχου. Η δαπάνη για τη διενέργεια των ελέγχων μετά από καταγγελίες βαρύνει τον προϋπολογισμό της οικείας Περιφέρειας.

9. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ορίζεται η διαδικασία κατάρτισης πίνακα πραγματογνώμωνων, που ανανεώνεται ανά διετία, από τον οποίο οι Περιφέρειες, με εντολή ανάθεσης του οικείου Περιφερειάρχη, προβαίνουν σε κατά περίπτωση επιλογή πραγματογνώμονα και ανάθεση συγκεκριμένου έργου σε αυτόν. Με την ίδια απόφαση προσδιορίζεται ο τρόπος λειτουργίας, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με την άσκηση των καθηκόντων των πραγματογνώμωνων. Προκειμένου περί νομικών προσώπων, οι πραγματογνώμονες πρέπει να είναι διαπιστευμένοι για το πεδίο δραστηριότητάς τους.

10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Εσωτερικών και Οικονομικών καθορίζονται οι αμοιβές των συνεργείων ελέγχου για τη διενέργεια των αυτεπάγγελτων ελέγχων και οι αμοιβές των πραγματογνώμωνων που διενεργούν ελέγχους μετά από καταγγελίες, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για τον τρόπο καταβολής αυτών.

11. Για τη διενέργεια ελέγχου μετά από καταγγελία απαιτείται η καταβολή παραβόλου από τον καταγγέλλοντα. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Εσωτερικών και Οικονομικών προσδιορίζεται το ύψος του παραβόλου για την υποβολή έγγραφης καταγγελίας, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια. Το παράβολο αυτό αποτελεί έσοδο της οικείας Περιφέρειας. Σε περίπτωση που η καταγγελία κριθεί μη βάσιμη ή το πρόβλημα αποδειχθεί ότι οφείλεται σε υπαιτιότητα του καταγγέλλοντα, τότε το κόστος για τη διενέργεια του ελέγχου βαρύνει τον καταγγέλλοντα.

12. Με Απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη συγκροτείται σε κάθε Περιφέρεια Επιτροπή Ακροάσεων για την εξέταση των γραπτών ή προφορικών απόψεων του καταγγέλλοντα ή του καταγγελλόμενου επί της έγγραφης καταγγελίας. Για την επιβολή κυρώσεων, προσωρινών μέτρων ή/και προστίμων, όταν διαπιστώνονται παραβάσεις από τα συνεργεία ελέγχου είτε στους αυτεπάγγελτους ελέγχους είτε στους ελέγχους μετά από έγγραφες καταγγελίες έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 15, 16 και 17 της κ.υ.α. 50268/5137/2007 (Β' 1853) για την Ηλεκτρομαγνητική Συμβατότητα. Αρμόδιος για την επιβολή των κυρώσεων είναι ο Περιφερειάρχης της οικείας Περιφέρειας. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου αυτού εισπράττονται υπέρ του προϋπολογισμού των οικείων Περιφερειών.

13. Για την επιμόρφωση των υπαλλήλων που συγκροτούν τα συνεργεία ελέγχου των Περιφερειών διεξάγονται σεμινάρια σε εξειδικευμένα θέματα ηλεκτρομαγνητικής συμβατότητας, τα οποία οργανώνονται από τη Γε-

νική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται οι θεματικές ενότητες των σεμιναρίων, η εξεταστέα ύλη, το σύστημα εξετάσεων, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. Το κόστος διοργάνωσης των σεμιναρίων αυτών βαρύνει το αποθεματικό της Ε.Ε.Τ.Τ..

14. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που εκδίδεται κατόπιν εισήγησης της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.), θεσπίζεται κανονισμός του αεροναυτικού ραδιοεξοπλισμού, που αναφέρεται στις παραγράφους 5 και 6 του Παραρτήματος Ι' του π.δ. 44/2002 (Α' 44), η εφαρμογή του οποίου ανατίθεται στην Ε.Ε.Τ.Τ.. Στον κανονισμό αεροναυτικού ραδιοεξοπλισμού ορίζονται οι σχετικοί όροι, προϋποθέσεις και διαδικασίες εισαγωγής και διάθεσης του εξοπλισμού αυτού και ρυθμίζεται η εξέταση της καταλληλότητας του εξοπλισμού, η πιστοποίηση, ο έλεγχος, η επιβολή διοικητικών κυρώσεων και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

15. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του Υπουργού στον οποίο ανατίθεται εκάστοτε οι αρμοδιότητες του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα, προκειμένου να μη διατίθεται στην ελληνική αγορά τηλεοπτικός εξοπλισμός ευρείας κατανάλωσης που δεν πληροί τις προϋποθέσεις του Παραρτήματος ΙΧ.

16. Οι ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου δεν θίγουν την ισχύ των διατάξεων του π.δ. 44/2002 (Α' 44), με το οποίο έχει ενσωματωθεί η Οδηγία 1999/5/ΕΚ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' **ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΙΣΧΥ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ**

Άρθρο 41 **Επιχειρήσεις με σημαντική ισχύ στην αγορά**

1. Μία επιχείρηση θεωρείται ότι κατέχει σημαντική ισχύ σε μία αγορά εφόσον, ατομικά ή σε συνεργασία με άλλες επιχειρήσεις, βρίσκεται σε θέση ισοδύναμη προς δεσπόζουσα, δηλαδή βρίσκεται σε θέση οικονομικής ισχύος που της επιτρέπει να συμπεριφέρεται, σε σημαντικό βαθμό, ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές, τους πελάτες και τους καταναλωτές. Εάν μια επιχείρηση έχει σημαντική ισχύ σε μια συγκεκριμένη αγορά (πρώτη αγορά), είναι δυνατόν να οριστεί ως έχουσα σημαντική ισχύ και σε μια στενά συνδεδεμένη με αυτήν αγορά (δεύτερη αγορά), εάν οι δεσμοί μεταξύ των δύο αγορών είναι τέτοιοι ώστε να είναι δυνατή η εκμετάλλευση της ισχύος στην πρώτη αγορά στο πλαίσιο της δεύτερης αγοράς, με αποτέλεσμα την ενδυνάμωση της θέσης ισχύος της επιχείρησης. Κατά συνέπεια, είναι δυνατόν να ληφθούν στη δεύτερη αγορά επανορθωτικά μέτρα, με στόχο την αποτροπή της εκμετάλλευσης αυτής, σύμφωνα με τα άρθρα 50 και 52 του παρόντος και, εάν τα εν λόγω μέτρα αποδειχθούν ανεπαρκή, είναι δυνατόν να επιβληθούν επανορθωτικά μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 44 του παρόντος.

2. Όταν η Ε.Ε.Τ.Τ. εξετάζει κατά πόσο δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις κατέχουν συλλογική δεσπόζουσα θέση σε μία σχετική αγορά, ενεργεί σύμφωνα με τους εθνικούς και κοινοτικούς κανόνες, λαμβάνοντας ιδιαίτερως

υπόψη τις εκάστοτε κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ανάλυση της αγοράς και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος σε αυτή, εφαρμόζει δε τα κριτήρια του Παραρτήματος Ι.

3. Η διαδικασία ανάλυσης της αγοράς περιλαμβάνει τον ορισμό των σχετικών αγορών, τη διενέργεια ανάλυσης του επιπέδου του ανταγωνισμού, τον ορισμό επιχειρήσεων με σημαντική ισχύ και τον προσδιορισμό των κατά περίπτωση κατάλληλων και αναλογικών ειδικών κανονιστικών υποχρεώσεων. Κατά τη διαδικασία ανάλυσης των σχετικών αγορών, καθώς και κάθε φορά που το κρίνει αναγκαίο, για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της από τον παρόντα νόμο, η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να ζητά τη συνδρομή της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

4. Οι κάθετα ολοκληρωμένοι όμιλοι δημόσιων επιχειρήσεων, στους οποίους εντάσσονται επιχειρήσεις που παρέχουν δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, δεν επιτρέπεται να κάνουν διακρίσεις υπέρ των δικών τους δραστηριοτήτων, εφόσον κατέχουν δεσπόζουσα θέση στη σχετική αγορά.

Άρθρο 42 **Διαδικασία ορισμού αγορών**

1. Με αποφάσεις της Ε.Ε.Τ.Τ. ορίζονται οι σχετικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών με βάση τις συνθήκες που επικρατούν στον τομέα ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην ελληνική αγορά, τις σχετικές γεωγραφικές αγορές εντός της Ελληνικής Επικράτειας, λαμβάνοντας ιδιαίτερως υπόψη τις ισχύουσες σχετικές Συστάσεις και Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και τις αρχές του δικαίου του ανταγωνισμού.

2. Αν η Ε.Ε.Τ.Τ. προτίθεται να καθορίσει διαφορετικές σχετικές αγορές από εκείνες που ταυτοποιούνται στη Σύσταση Σχετικών Αγορών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ακολουθεί τη διαδικασία των άρθρων 16, 17 και 45.

3. Οι αγορές που ορίζονται για το σκοπό επιβολής υποχρεώσεων βάσει του παρόντος νόμου δεν περιορίζουν τον ορισμό σχετικών αγορών βάσει του δικαίου του ανταγωνισμού.

Άρθρο 43 **Διαδικασία ανάλυσης αγοράς**

1. Κατόπιν της ολοκλήρωσης του ορισμού των σχετικών αγορών, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 42, η Ε.Ε.Τ.Τ. υποχρεούται να διεξαγάγει ανάλυση της αποτελεσματικότητας του ανταγωνισμού, σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, λαμβάνοντας ιδιαίτερως υπόψη τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Ε.Ε.Τ.Τ. καθορίζει, με βάση την ανάλυση της αγοράς, κατά πόσο μία σχετική αγορά είναι επαρκώς ανταγωνιστική, προκειμένου να αποφασίσει αν θα επιβάλει, διατηρήσει, τροποποιήσει ή άρει υποχρεώσεις σε επιχειρήσεις, δυνάμει της παρούσας παραγράφου, του άρθρου 44 ή των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 47. Η Ε.Ε.Τ.Τ. εφόσον διαπιστώσει, με βάση την ανάλυση της αγοράς ότι:

α. Η σχετική αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική, εντοπίζει την επιχείρηση ή τις επιχειρήσεις οι οποίες μεμονωμένα ή από κοινού με άλλες έχουν σημαντική ισχύ στην εν λόγω αγορά και επιβάλλει τις ενδεδειγμένες ειδικές υποχρεώσεις ή διατηρεί ή τροποποιεί τις εν λόγω υποχρεώσεις, εφόσον αυτές υφίστανται ήδη.

β. Η σχετική αγορά είναι επαρκώς ανταγωνιστική, δεν επιβάλλει ούτε διατηρεί οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις και, σε περίπτωση που έχει επιβάλει υποχρεώσεις σε παρόχους με σημαντική ισχύ στη σχετική αγορά, οφείλει να άρει αυτές. Τα μέρη που επηρεάζονται από την άρση των υποχρεώσεων ειδοποιούνται εντός δέκα πέντε ημερών από την έναρξη ισχύος της απόφασης.

2. Η Ε.Ε.Τ.Τ συνεργάζεται με τις Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές των εμπλεκόμενων χωρών της Ε.Ε. για την από κοινού ανάλυση των διακρατικών αγορών, οι οποίες ορίζονται με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, λαμβάνοντας ιδιαίτερως υπόψη τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αποφασίζει σε συνεννόηση με τις ως άνω Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές, για την επιβολή, διατήρηση ή άρση των υποχρεώσεων στις εν λόγω αγορές σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

3. Για τη λήψη μέτρων σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1, η Ε.Ε.Τ.Τ. ακολουθεί τη διαδικασία των άρθρων 16, 17 και 45. Η Ε.Ε.Τ.Τ. διενεργεί ανάλυση της σχετικής αγοράς και κοινοποιεί το αντίστοιχο σχέδιο μέτρου σύμφωνα με το άρθρο 45:

α) εντός τριών ετών από τη θέσπιση του προηγούμενου μέτρου για την αγορά αυτή. Ωστόσο, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η περίοδος αυτή μπορεί να παραταθεί μέχρι τρία επιπλέον έτη, μετά από αιτιολογημένη πρόταση της Ε.Ε.Τ.Τ. προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και εφόσον η τελευταία δεν διατυπώσει αντιρρήσεις εντός μηνός από την κοινοποιούμενη πρόταση,

β) εντός δύο ετών από την έγκριση αναθεωρημένης Σύστασης Σχετικών Αγορών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για αγορές που δεν έχουν προηγουμένως κοινοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

4. Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να αιτηθεί τη συνδρομή του BEREC όταν δεν έχει ολοκληρώσει την ανάλυση της σχετικής αγοράς εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην ανωτέρω παράγραφο. Η Ε.Ε.Τ.Τ., με τη συνδρομή του BEREC, κοινοποιεί εντός έξι μηνών το σχέδιο μέτρου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με τα άρθρα 16 και 45.

5. Κατά τη διαδικασία ανάλυσης αγορών η Ε.Ε.Τ.Τ. λαμβάνει υπόψη τις αναμενόμενες ή προβλεπόμενες μελλοντικές τεχνολογικές ή οικονομικές εξελίξεις για τη χρονική περίοδο έως την επόμενη εξέταση της σχετικής αγοράς.

Άρθρο 44

Ρυθμιστικοί έλεγχοι των λιανικών υπηρεσιών

1. Η Ε.Ε.Τ.Τ. επιβάλλει κατάλληλες υποχρεώσεις στις επιχειρήσεις οι οποίες, σύμφωνα με το άρθρο 41 του παρόντος νόμου, έχουν σημαντική ισχύ σε μία συγκεκριμένη αγορά διάθεσης υπηρεσιών στο ευρύ κοινό (λιανική αγορά) υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η οποία ορίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 42 του παρόντος, εφόσον η αγορά αυτή δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική σύμφωνα με το άρθρο 43 και οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με τα άρθρα 50, 51 και 52 του παρόντος νόμου δεν επαρκούν για την εκπλήρωση των στόχων του άρθρου 3 του παρόντος νόμου.

2. Οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου βασίζονται στη φύση του εντοπιζόμενου προβλήματος και πρέπει να είναι δι-

καιολογημένες και ανάλογες του επιδιωκόμενου σκοπού τους. Οι επιβαλλόμενες υποχρεώσεις μπορούν να περιλαμβάνουν ιδίως την υποχρέωση των επιχειρήσεων με σημαντική ισχύ στην αγορά να μη χρεώνουν υπερβολικές τιμές, να μην παρεμποδίζουν την είσοδο νεοεισερχόμενων επιχειρήσεων στην αγορά, να μην προκαλούν στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό με τον καθορισμό ιδιαίτερα χαμηλών τιμών για την προσέλκυση πελατών, να μην παρέχουν, με αθέμιτο τρόπο, προνόμια σε συγκεκριμένους τελικούς χρήστες ούτε να δεσμοποιούν, χωρίς εύλογη αιτία, τις υπηρεσίες. Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να επιβάλλει στις επιχειρήσεις αυτές κατάλληλα μέτρα περιορισμού των τιμών λιανικής, μέτρα για τον έλεγχο των επί μέρους τιμολογίων ή μέτρα για προσανατολισμό των τιμολογίων στο κόστος ή των τιμών σε συγκρίσιμες αγορές, προκειμένου να προστατευθούν τα συμφέροντα των τελικών χρηστών και παράλληλα να προωθηθεί ο πραγματικός ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων.

3. Η Ε.Ε.Τ.Τ. εξασφαλίζει ότι, όταν μία επιχείρηση υπόκειται σε ρύθμιση τιμολογίου ή σε άλλους σχετικούς ελέγχους λιανικής, εφαρμόζει τα αναγκαία και ενδεδειγμένα συστήματα λογιστικής καταγραφής κόστους. Η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται να ορίζει τη μορφή και τη λογιστική μεθοδολογία (μεθοδολογία κοστολόγησης) που πρέπει να χρησιμοποιούνται. Η τήρηση ενδεδειγμένου συστήματος λογιστικής καταγραφής του κόστους ελέγχεται από άλλον εξειδικευμένο φορέα, ιδιωτικό ή δημόσιο, ανεξάρτητο και από εκείνη και από τον υπόχρεο φορέα εκμετάλλευσης, που ορίζεται από την Ε.Ε.Τ.Τ., η οποία εξασφαλίζει την κατ' έτος δημοσίευση δήλωσης συμμόρφωσης.

4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 61 παράγραφος 2 και του άρθρου 62 του παρόντος, η Ε.Ε.Τ.Τ. δεν επιβάλλει τους μηχανισμούς ελέγχου λιανικών υπηρεσιών που αναφέρονται στο παρόν άρθρο σε επί μέρους αγορές στις οποίες θεωρεί ότι επικρατεί αποτελεσματικός ανταγωνισμός.

Άρθρο 45

Διαδικασία λήψης μέτρων

1. Εάν δεν προβλέπεται άλλως σε συστάσεις ή/και κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην περίπτωση κατά την οποία η Ε.Ε.Τ.Τ., κατόπιν της διενέργειας διαβούλευσης σύμφωνα με το άρθρο 17 του παρόντος νόμου, προτίθεται να αποφασίσει επί θέματος το οποίο:

α) εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 42 ή 43 ή 47 του παρόντος νόμου και

β) είναι πιθανόν να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών - μελών, κοινοποιεί και καθιστά το σχέδιο μέτρου προσβάσιμο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο BEREC και στις Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές των άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 16 του παρόντος. Η Ε.Ε.Τ.Τ. λαμβάνει υπόψη τις παρατηρήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του BEREC και των Εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών των άλλων κρατών - μελών μόνον εφόσον υποβληθούν εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός μηνός.

2. Η λήψη της απόφασης αναβάλλεται για δύο ακόμη μήνες, χωρίς η προθεσμία αυτή να μπορεί να παραταθεί περαιτέρω, σε περίπτωση που το σχέδιο μέτρου το οποίο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου αποσκοπεί:

α) στο να καθορίσει μια σχετική αγορά που διαφέρει

από εκείνες που ορίζονται στη Σύσταση Σχετικών Αγορών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή

β) στο να καθορίσει αν μία επιχείρηση κατέχει μόνη της ή από κοινού με άλλες σημαντική ισχύ στην αγορά, βάσει των παραγράφων 1 ή 2 του άρθρου 43 του παρόντος και το εν λόγω σχέδιο μέτρου θα επηρέαζε το εμπόριο μεταξύ των κρατών - μελών ενώ η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει δηλώσει στην Ε.Ε.Τ.Τ. ότι το σχέδιο μέτρου θα δημιουργούσε φραγμούς στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά ή έχει σοβαρές αμφιβολίες για τη συμβατότητά του προς το κοινοτικό δίκαιο, ιδίως όσον αφορά στους στόχους του άρθρου 3 του παρόντος.

3. Στην περίπτωση που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εντός της δέσμης προθεσμίας της παραγράφου 2, εκδώσει απόφαση με την οποία ζητά από την Ε.Ε.Τ.Τ. να αποσύρει το σχέδιο μέτρου, η Ε.Ε.Τ.Τ. τροποποιεί ή αποσύρει το σχέδιο μέτρου εντός εξαμήνου από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στην περίπτωση που το σχέδιο μέτρου τροποποιείται, η Ε.Ε.Τ.Τ. διενεργεί δημόσια διαβούλευση σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου 17 του παρόντος και κοινοποιεί εκ νέου το τροποποιημένο σχέδιο μέτρου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

4. Κατά τη λήψη απόφασης για τη θέσπιση του σχεδίου μέτρου, η Ε.Ε.Τ.Τ. λαμβάνει ιδιαιτέρως υπόψη της τα σχόλια των άλλων Εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών, του BEREC και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και κοινοποιεί την απόφαση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

5. Η Ε.Ε.Τ.Τ. κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στον BEREC όλα τα εγκεκριμένα τελικά μέτρα που εμπíπνουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 στοιχεία α' και β' του παρόντος άρθρου.

6. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, κατά τις οποίες συντρέχει επείγουσα ανάγκη ανάληψης δράσης προκειμένου να διασφαλισθεί ο ανταγωνισμός και να προστατευθούν τα συμφέροντα των χρηστών, η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή της, παρεκκλίνοντας από τη διαδικασία των παραγράφων 1 και 2, να λάβει άμεσα αναλογικά και προσωρινά μέτρα τα οποία κοινοποιεί άμεσα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στον BEREC και στις άλλες Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές. Με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ., η οποία εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου, τα προσωρινά μέτρα γίνονται οριστικά ή παρατείνεται η διάρκεια ισχύος τους.

7. Εάν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εντός της προθεσμίας του ενός μηνός που προβλέπεται στην παράγραφο 1, γνωστοποιήσει στην Ε.Ε.Τ.Τ. και στον BEREC τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι το σχέδιο μέτρου με το οποίο επιβάλλονται υποχρεώσεις από την Ε.Ε.Τ.Τ., είτε δημιουργεί φραγμούς στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά είτε αμφισβητεί σοβαρά τη συμβατότητά του με το κοινοτικό δίκαιο, η Ε.Ε.Τ.Τ. δεν εγκρίνει το σχέδιο μέτρου για τρεις ακόμη μήνες μετά τη σχετική γνωστοποίηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Εάν δεν υπάρξει σχετική γνωστοποίηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται να εγκρίνει το σχέδιο μέτρου, λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τα σχόλια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του BEREC ή όποιας άλλης Εθνικής Ρυθμιστικής Αρχής.

8. Κατά την τρίμηνη περίοδο η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 7, η Ε.Ε.Τ.Τ. συνεργάζεται στενά με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον BEREC για την εξεύρεση του καταλληλότερου και αποτελεσματικότερου μέτρου σύμφωνα με τους στόχους του άρθρου 3 του παρόντος, λαμ-

βάνοντας υπόψη τις απόψεις των φορέων της αγοράς, καθώς και την ανάγκη διασφάλισης συνεπούς ρυθμιστικής πρακτικής.

9. Εάν στην αιτιολογημένη γνώμη του BEREC, η οποία εκδίδεται εντός έξι εβδομάδων από την έναρξη της αναφερόμενης στην παράγραφο 7 τρίμηνης περιόδου, ο BEREC συμμερίζεται τις σοβαρές αμφιβολίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Ε.Ε.Τ.Τ. συνεργάζεται στενά με τον BEREC για την εξεύρεση του καταλληλότερου και αποτελεσματικότερου μέτρου. Πριν την εκπνοή της αναφερόμενης στην παράγραφο 7 τρίμηνης περιόδου, η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται:

α) να τροποποιήσει ή να αποσύρει το σχέδιο μέτρου λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη της την αναφερόμενη στην παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου κοινοποίηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και τη γνώμη και τις συστάσεις του BEREC ή

β) να διατηρήσει το σχέδιο μέτρου.

10. Σε περίπτωση:

α) που ο BEREC δεν συμμερίζεται τις σοβαρές αμφιβολίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή δεν γνωμοδοτεί ή σε περίπτωση που η Ε.Ε.Τ.Τ. τροποποιεί ή διατηρεί το σχέδιο μέτρου της σύμφωνα με την παράγραφο 9 και

β) η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εντός μηνός από την εκπνοή της αναφερόμενης στην παράγραφο 7 τρίμηνης περιόδου:

βα) εκδώσει Σύσταση απαιτώντας από την Ε.Ε.Τ.Τ. να τροποποιήσει ή να αποσύρει το σχέδιο μέτρου της, περιλαμβάνοντας συγκεκριμένες προτάσεις και εκθέτοντας τους λόγους για τους οποίους αιτιολογείται η σύστασή της, ιδίως στην περίπτωση που ο BEREC δεν συμμερίζεται τις σοβαρές αμφιβολίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή ββ) λάβει Απόφαση με την οποία αίρει τις σύμφωνα με την παράγραφο 7 επιφυλάξεις της,

η Ε.Ε.Τ.Τ., εντός ενός μηνός από την έκδοση της Σύστασης σύμφωνα με το σημείο βΑ' ή λήψης Απόφασης σύμφωνα με το σημείο βΒ', κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στον BEREC το εγκεκριμένο τελικό μέτρο. Η εν λόγω περίοδος δύναται να παραταθεί, προκειμένου να δοθεί στην Ε.Ε.Τ.Τ. η δυνατότητα να διενεργήσει δημόσια διαβούλευση σύμφωνα με το άρθρο 17 του παρόντος.

11. Σε περίπτωση που η Ε.Ε.Τ.Τ. αποφασίσει να μην τροποποιήσει ή να μην αποσύρει το σχέδιο μέτρου βάσει της εκδοθείσας, σύμφωνα με την περίπτωση βΑ' της παραγράφου 10 του παρόντος άρθρου, Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, παρέχει τεκμηριωμένη αιτιολόγηση.

12. Η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται να αποσύρει το προτεινόμενο σχέδιο μέτρου σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΠΑΡΟΧΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ

Άρθρο 46

Δικαιώματα και υποχρεώσεις επιχειρήσεων

1. Επιχειρήσεις εγκατεστημένες στην Ελλάδα ή σε άλλα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που παρέχουν δίκτυα ή / και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών μπορούν να διαπραγματεύονται στην Ελλάδα, μεταξύ τους, χωρίς περιορισμούς, τεχνικές και εμπορικές συμφωνίες για πρόσβαση ή / και διασύνδεση. Επιχείρηση, η οποία είναι εγκατεστημένη σε άλλο Κράτος - Μέλος της

Ευρωπαϊκής Ένωσης και παρέχει δίκτυα ή / και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, σύμφωνα με τη νομοθεσία του συγκεκριμένου κράτους - μέλους, δεν απαιτείται να υπαχθεί σε καθεστώς Γενικής Άδειας, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, ως προϋπόθεση για να ζητήσει πρόσβαση ή διασύνδεση στην Ελλάδα, εκτός αν δραστηριοποιείται παρέχοντας υπηρεσίες ή δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Ελλάδα.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 73 του παρόντος και των όρων του Παραρτήματος VII, καταργούνται ενδεχόμενα διοικητικά ή νομοθετικά μέτρα που υποχρεώνουν τους παρόχους, όταν χορηγούν πρόσβαση ή διασύνδεση, να παρέχουν ισοδύναμες υπηρεσίες με διαφορετικούς όρους και προϋποθέσεις σε διαφορετικές επιχειρήσεις ή/και να επιβάλλουν υποχρεώσεις που δεν έχουν σχέση με τις υπηρεσίες πρόσβασης και διασύνδεσης.

3. Οι πάροχοι δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών έχουν το δικαίωμα και, όταν ζητείται από άλλες επιχειρήσεις που λειτουργούν υπό καθεστώς Γενικής Άδειας, την υποχρέωση να διαπραγματεύονται τη μεταξύ τους διασύνδεση για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών διαθέσιμων στο κοινό. Με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις που επιβάλλονται στους παρόχους για την παροχή πρόσβασης και διασύνδεσης σε άλλες επιχειρήσεις, σύμφωνα με τα άρθρα 47 και 49.

4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 38, οι πληροφορίες που περιέχονται σε μία επιχείρηση από μία άλλη επιχείρηση πριν την έναρξη των διαπραγματεύσεων, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας διαπραγμάτευσης συμφωνιών πρόσβασης ή διασύνδεσης, καθώς και μετά την ολοκλήρωση αυτής, είναι εμπιστευτικές και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνον για το σκοπό για τον οποίο παρασχέθηκαν. Η εμπιστευτικότητα των ως άνω πληροφοριών τηρείται και έναντι άλλων τμημάτων της ίδιας επιχείρησης, θυγατρικών εταιρειών και συνεργατών της, στους οποίους η απόκτηση των πληροφοριών θα μπορούσε να παράσχει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

5. Τα δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών που εγκαθίστανται για τη μετάδοση ψηφιακών τηλεοπτικών υπηρεσιών, οφείλουν να είναι σε θέση να μεταδίδουν υπηρεσίες και προγράμματα τηλεόρασης ευρείας οθόνης. Οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων που λαμβάνουν και αναμεταδίδουν υπηρεσίες ή προγράμματα τηλεόρασης ευρείας οθόνης έχουν την υποχρέωση να διατηρούν αυτό το σχήμα οθόνης.

Άρθρο 47

Επιβολή, τροποποίηση ή άρση υποχρεώσεων, όσον αφορά στην πρόσβαση και στη διασύνδεση

1. Η Ε.Ε.Τ.Τ., με σκοπό την επίτευξη των στόχων του άρθρου 3 του παρόντος, εξασφαλίζει την πρόσβαση και τη διασύνδεση, καθώς και τη διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών, λαμβάνοντας μέτρα που προάγουν την οικονομική απόδοση, το βιώσιμο ανταγωνισμό, τις αποδοτικές επενδύσεις και την καινοτομία και μεγιστοποιούν το όφελος για τους τελικούς χρήστες.

Με την επιφύλαξη των μέτρων που μπορούν να ληφθούν για τις επιχειρήσεις με σημαντική ισχύ στην αγορά σύμφωνα με τις παραγράφους 4 και 5 του παρόντος άρθρου, η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να επιβάλλει:

α) σε επιχειρήσεις που ελέγχουν την πρόσβαση στους

τελικούς χρήστες, στο βαθμό που αυτό είναι απαραίτητο για να εξασφαλισθεί η δυνατότητα τελικής διασύνδεσης, υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένης, σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, της υποχρέωσης διασύνδεσης των δικτύων τους όταν αυτό δεν συμβαίνει ήδη,

β) σε επιχειρήσεις που ελέγχουν την πρόσβαση στους τελικούς χρήστες, σε δικαιολογημένες περιπτώσεις και στο βαθμό που αυτό είναι απαραίτητο, την υποχρέωση να καθιστούν τις υπηρεσίες τους διαλειτουργικές,

γ) σε επιχειρήσεις την υποχρέωση να παρέχουν πρόσβαση στις Διεπαφές Προγράμματος Εφαρμογής (API) και στους Ηλεκτρονικούς Οδηγούς Προγραμμάτων (EPG), υπό δίκαιους, εύλογους και αμερόληπτους όρους, στο βαθμό που αυτό είναι απαραίτητο ώστε να εξασφαλίζεται η δυνατότητα πρόσβασης των τελικών χρηστών σε συγκεκριμένες υπηρεσίες ψηφιακών ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών, οι οποίες ορίζονται με απόφαση του Υπουργού στον οποίο ανατίθενται εκάστοτε οι αρμοδιότητες του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

2. Οι υποχρεώσεις και οι προϋποθέσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 βασίζονται σε αντικειμενικά, διαφανή, αναλογικά και αμερόληπτα κριτήρια και εφαρμόζονται σύμφωνα με τις διαδικασίες των άρθρων 16, 17 και 45 του παρόντος. Με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. εκδίδεται Κανονισμός, με τον οποίο ρυθμίζονται ειδικότερα οι όροι και οι προϋποθέσεις εφαρμογής της προηγούμενης παραγράφου, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

3. Όσον αφορά στην πρόσβαση και στη διασύνδεση, όπως αναφέρονται στην παράγραφο 1, η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται να παρεμβαίνει αυτεπαγγέλτως, εφόσον απαιτείται προκειμένου να διασφαλίσει την τήρηση των γενικών αρχών του άρθρου 3 του παρόντος, ακολουθώντας κατά περίπτωση τις διαδικασίες των άρθρων 16, 17, 34, 35 και 45 του παρόντος.

4. Η Ε.Ε.Τ.Τ., μετά από ανάλυση της αγοράς, η οποία πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 43 του παρόντος, μπορεί να επιβάλει, κατά περίπτωση, σε φορείς εκμετάλλευσης με σημαντική ισχύ σε συγκεκριμένη αγορά τις υποχρεώσεις των άρθρων 50, 51 και 52 του παρόντος. Οι υποχρεώσεις αυτές είναι αναλογικές και δικαιολογημένες και επιβάλλονται κατόπιν διαβούλευσης σύμφωνα με τα άρθρα 16, 17 και 45 του παρόντος.

5. Η Ε.Ε.Τ.Τ. δεν επιβάλλει τις υποχρεώσεις των άρθρων 50, 51 και 52 του παρόντος σε φορείς εκμετάλλευσης οι οποίοι δεν έχουν σημαντική ισχύ σε συγκεκριμένη αγορά, με την επιφύλαξη των διατάξεων:

α) της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, των άρθρων 29, 33, 49, 68, της παραγράφου 3 περίπτωση γ' και της παραγράφου 5 του άρθρου 70 και του άρθρου 72 του παρόντος νόμου,

β) περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών,

γ) για τη συμμόρφωση σε υποχρεώσεις που επιβάλλονται κατά την εκχώρηση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυνοτήτων με διαδικασία ανταγωνιστικής ή συγκριτικής επιλογής, σύμφωνα με τον όρο 7 του Β' Μέρους του Παραρτήματος VII του παρόντος,

δ) για τη συμμόρφωση σε υποχρεώσεις που απορρέουν από διεθνείς συνθήκες και συμφωνίες. Στην περίπτωση αυτή η Ε.Ε.Τ.Τ. κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επι-

τροπή την επιβολή, τροποποίηση ή άρση των υποχρεώσεων σύμφωνα με τη διαδικασία των άρθρων 16 και 45 του παρόντος.

Εφόσον η Ε.Ε.Τ.Τ., σε εξαιρετικές περιστάσεις, προτίθεται να επιβάλει σε επιχειρήσεις με σημαντική ισχύ στην αγορά υποχρεώσεις πρόσβασης ή διασύνδεσης διαφορετικές από τις υποχρεώσεις των άρθρων 50, 51 και 52 του παρόντος, υποβάλλει σχετικό αίτημα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή η οποία αποφασίζει για την έγκρισή τους.

Για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο εκκρεμεί η λήψη σχετικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Ε.Ε.Τ.Τ. απέχει από την επιβολή των εν λόγω υποχρεώσεων.

Άρθρο 48

Διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών αλληλεπιδραστικής ψηφιακής τηλεόρασης

1. Οι φορείς παροχής υπηρεσιών αλληλεπιδραστικής ψηφιακής τηλεόρασης, οι οποίες παρέχονται από τις νέες ψηφιακές πλατφόρμες αλληλεπιδραστικής τηλεόρασης και διανέμονται σε άλλο ή άλλα κράτη – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανεξαρτήτως τρόπου εκπομπής, υποχρεούνται να χρησιμοποιούν ανοικτή Διεπαφή Προγράμματος Εφαρμογής (API), σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου 40 του παρόντος.

2. Οι φορείς παροχής κάθε προηγμένου ψηφιακού τηλεοπτικού εξοπλισμού που έχει αναπτυχθεί για τη λήψη αμφίδρομων υπηρεσιών ψηφιακής τηλεόρασης που παρέχονται από τις νέες ψηφιακές πλατφόρμες αλληλεπιδραστικής τηλεόρασης υποχρεούνται να τηρούν ανοικτή Διεπαφή Προγράμματος Εφαρμογής (API), σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου 40 του παρόντος.

3. Οι πάροχοι υπηρεσιών και εξοπλισμού ψηφιακής τηλεόρασης υποχρεούνται να συνεργάζονται στην παροχή διαλειτουργικών τηλεοπτικών υπηρεσιών για τελικούς χρήστες με αναπηρίες.

4. Με την επιφύλαξη της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 47 του παρόντος, οι κάτοχοι δικαιωμάτων Διεπαφής Προγράμματος Εφαρμογής (API) οφείλουν να διαθέτουν, έναντι κατάλληλης αποζημίωσης, υπό δικαίου, εύλογους και αμερόληπτους όρους, όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες που επιτρέπουν στους φορείς παροχής αμφίδρομων υπηρεσιών ψηφιακής τηλεόρασης την παροχή των υπηρεσιών που υποστηρίζονται από τη Διεπαφή Προγράμματος Εφαρμογής (API) κατά τρόπο πλήρως λειτουργικό.

Άρθρο 49

Συστήματα υπό όρους πρόσβασης και λοιπές ευκολίες

1. Η υπό όρους πρόσβαση σε ψηφιακές ραδιοηλεκτρονικές υπηρεσίες που μεταδίδονται σε θεατές και ακροατές στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ανεξάρτητα από τον τρόπο μετάδοσης, συνάδει με τις αρχές του Παραρτήματος VIII. Η Ε.Ε.Τ.Τ. εποπτεύει και ελέγχει εάν οι όροι πρόσβασης συνάδουν με τις αρχές του ως άνω Παραρτήματος VIII.

2. Παρά τις διατάξεις της παραγράφου 1, η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται να επανεξετάζει τους τεθέντες όρους, διεξάγο-

ντας ανάλυση της αγοράς σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της πρώτης παραγράφου του άρθρου 43 του παρόντος, για να αποφασίσει εάν θα διατηρηθούν, θα τροποποιηθούν ή θα ανακληθούν οι ισχύοντες όροι.

Όταν, σύμφωνα με την ανάλυση της αγοράς, η Ε.Ε.Τ.Τ. διαπιστώσει ότι, ένας ή περισσότεροι φορείς εκμετάλλευσης δεν διαθέτουν σημαντική ισχύ στη συγκεκριμένη αγορά, δύναται να τροποποιήσει ή να ανακαλέσει τους όρους σε ό,τι αφορά στους εν λόγω φορείς εκμετάλλευσης, με τη διαδικασία των άρθρων 16, 17 και 45 του παρόντος, μόνον εφόσον:

α) η δυνατότητα πρόσβασης των τελικών χρηστών στις συγκεκριμένες ραδιοηλεκτρονικές μεταδόσεις, τους διαύλους και υπηρεσίες ραδιοηλεκτρονικής μετάδοσης, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 73 του παρόντος, δεν επηρεάζεται δυσμενώς από την εν λόγω τροποποίηση ή ανάκληση και

β) οι προοπτικές αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις αγορές των λιανικών ψηφιακών ραδιοηλεκτρονικών υπηρεσιών και των συστημάτων υπό όρους πρόσβασης και άλλων συναφών ευκολιών δεν επηρεάζονται δυσμενώς από την εν λόγω τροποποίηση ή ανάκληση.

Τα μέρη που επηρεάζονται από την εν λόγω τροποποίηση ή ανάκληση όρων ενημερώνονται σχετικά σε εύλογο διάστημα πριν από την πραγματοποίηση της τροποποίησης ή της ανάκλησης των όρων.

3. Οι ισχύοντες όροι δεν περιορίζουν τη δυνατότητα της Ε.Ε.Τ.Τ. να επιβάλλει υποχρεώσεις σε σχέση με τον τρόπο παρουσίασης οδηγών ηλεκτρονικών προγραμμάτων και παρόμοιων ευκολιών παρουσίασης καταχωρίσεων και πλοήγησης.

Άρθρο 50

Υποχρεώσεις διαφάνειας, αμεροληψίας και λογιστικού διαχωρισμού

1. Με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να επιβάλλονται στους φορείς εκμετάλλευσης όσον αφορά στην πρόσβαση ή / και τη διασύνδεση, υποχρεώσεις:

α) Διαφάνειας:

αα) Βάσει των οποίων απαιτείται από τους φορείς η δημοσίευση συγκεκριμένων πληροφοριών, όπως λογιστικές πληροφορίες, τεχνικές προδιαγραφές, χαρακτηριστικά δικτύου, τιμές, καθώς και όροι και προϋποθέσεις παροχής και χρήσης, συμπεριλαμβανομένων των όρων περιορισμού της πρόσβασης ή/και της χρήσης υπηρεσιών και εφαρμογών, εφόσον οι εν λόγω όροι είναι σύμφωνοι με το κοινοτικό δίκαιο. Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να καθορίσει αναλυτικά τις πληροφορίες που πρέπει να διατίθενται, τις απαιτούμενες λεπτομέρειες και τον τρόπο δημοσίευσής τους.

αβ) Βάσει των οποίων μπορεί να απαιτείται η δημοσίευση Υποδείγματος Προσφοράς Αναφοράς υπηρεσίας πρόσβασης ή διασύνδεσης, ιδίως σε περίπτωση που ο φορέας εκμετάλλευσης υπέχει τις υποχρεώσεις του εδαφίου β'. Το Υπόδειγμα Προσφοράς Αναφοράς πρέπει να είναι επαρκώς αναλυτικό, να περιγράφει τις σχετικές προσφορές διαχωρισμένες ανά στοιχείο ανάλογα με τις ανάγκες της αγοράς, καθώς και τους συναφείς όρους πρόσβασης ή διασύνδεσης συμπεριλαμβανομένων των τιμών, προκειμένου οι επιχειρήσεις να μην πληρώνουν για ευκολίες οι οποίες δεν είναι αναγκαίες για τη ζητούμενη υπηρεσία. Τα Υποδείγματα Προσφοράς Αναφοράς υποβάλλονται στην Ε.Ε.Τ.Τ., η οποία μπορεί μεταξύ άλλ-

λων να ελέγχει τη συμμόρφωσή τους με τους όρους του παρόντος και να τα τροποποιεί για την εκπλήρωση τυχόν υποχρεώσεων, που επιβάλλονται δυνάμει του παρόντος.

α) Βάσει των οποίων μπορεί να απαιτείται η δημοσίευση Υποδείγματος Προσφοράς Αναφοράς, το οποίο περιέχει τουλάχιστον τα στοιχεία του Παραρτήματος ΙΙ, εφόσον ο φορέας εκμετάλλευσης υπέχει υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε δίκτυο υποδομής για την παροχή χονδρικών υπηρεσιών σύμφωνα με το άρθρο 51 του παρόντος.

β) Αμεροληψίας, προκειμένου να διασφαλιστεί, ότι ο φορέας εκμετάλλευσης παρέχει:

βα) αφ' ενός μεν πρόσβαση ή / και διασύνδεση εφαρμόζοντας ισοδύναμους όρους σε ισοδύναμες περιστάσεις, σε άλλες επιχειρήσεις που παρέχουν ισοδύναμες υπηρεσίες,

ββ) αφ' ετέρου δε υπηρεσίες και πληροφορίες σε τρίτους με τους ίδιους όρους και την ίδια ποιότητα με εκείνες που παρέχει για τις δικές του υπηρεσίες ή τις υπηρεσίες των θυγατρικών του ή των συνεργατών του.

γ) Λογιστικού διαχωρισμού. Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να απαιτεί από μια καθετοποιημένη επιχείρηση να καθιστά διακριτές και διαφανείς τις τιμές χονδρικής πώλησης και τις εσωτερικές της τιμολογήσεις προκειμένου να ελεγχεται, μεταξύ άλλων, η τήρηση της υποχρέωσης αμεροληψίας και να αποτρέπεται ενδεχόμενη άδικη διεπίδωξη. Για το σκοπό αυτόν, η Ε.Ε.Τ.Τ. με απόφασή της μπορεί να καθορίζει τα τηρούμενα στοιχεία, χωρίς να τίγονται οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί φορολογικών βιβλίων και στοιχείων των επιχειρήσεων και οργανισμών, και τη λογιστική μέθοδο που πρέπει να χρησιμοποιείται για καθορισμένες δραστηριότητες.

2. Με την απόφαση της παραγράφου 1 μπορεί να καθορίζεται αναλυτικά το περιεχόμενο, ο απαιτούμενος βαθμός λεπτομέρειας, ο τρόπος δημοσίευσης κάθε Υποδείγματος Προσφοράς Αναφοράς υπηρεσίας διασύνδεσης ή / και πρόσβασης για συγκεκριμένη μορφή πρόσβασης συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας υποβολής, ελέγχου και έγκρισής του από την Ε.Ε.Τ.Τ., καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

3. Προκειμένου να διαπιστωθεί η συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις της παραγράφου 1, η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί, τηρουμένων των διατάξεων των άρθρων 16 και 38 του παρόντος, να ζητά την υποβολή λογιστικών βιβλίων κατόπιν αιτήματος, συμπεριλαμβανομένων και των δεδομένων για έσοδα από τρίτους, καθώς και να προβαίνει σε έλεγχο αυτών και σε δημοσίευσή τους, τηρουμένων των διατάξεων περί επιχειρηματικού απορρήτου και εμπιστευτικότητας των πληροφοριών.

Άρθρο 51

Υποχρεώσεις πρόσβασης και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου

1. Με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να επιβάλλεται σε φορείς εκμετάλλευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 47 του παρόντος, η υποχρέωση ικανοποίησης ευλόγων αιτημάτων πρόσβασης ή χρήσης ειδικών στοιχείων του δικτύου και συναφών ευκολιών. Τούτο, μεταξύ άλλων, συντρέχει και σε περιπτώσεις που η Ε.Ε.Τ.Τ. κρίνει ότι η άρνηση πρόσβασης ή η επιβολή καταχρηστικών όρων και προϋποθέσεων αντίκεινται στο συμφέρον των τελικών χρηστών ή δυ-

σχεραίνουν τη δημιουργία βιώσιμης ανταγωνιστικής αγοράς υπηρεσιών σε επίπεδο λιανικής.

Ειδικότερα, η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να επιβάλει στους φορείς εκμετάλλευσης, υπό ισότιμους, εύλογους και έγκαιρου χαρακτήρα όρους, τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

α) την παροχή σε τρίτους πρόσβασης σε καθορισμένα στοιχεία ή / και ευκολίες του δικτύου, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε μη ενεργά στοιχεία δικτύου ή/και της αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο, ώστε, ανάμεσα σε άλλα, να είναι εφικτή η επιλογή ή η προεπιλογή φορέα ή/και η μεταπώληση της συνδρομητικής γραμμής,

β) την καλόπιστη διαπραγμάτευση με επιχειρήσεις που ζητούν πρόσβαση,

γ) τη μη ανάκληση ήδη χορηγηθείσας πρόσβασης σε ευκολίες,

δ) την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών σε επίπεδο χονδρικής για μεταπώληση από τρίτους,

ε) τη χορήγηση ανοικτής πρόσβασης σε τεχνικές διεπαφές, πρωτόκολλα ή άλλες βασικές τεχνολογίες που είναι απαραίτητες για τη διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών ή των υπηρεσιών εικονικού δικτύου,

στ) την παροχή συνεγκατάστασης ή άλλων μορφών από κοινού χρήσης συναφών ευκολιών,

ζ) την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών που είναι αναγκαίες για τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας διατεματικών υπηρεσιών που παρέχονται σε χρήστες, συμπεριλαμβανομένων των ευκολιών για υπηρεσίες ευφών δικτύων ή περιαγωγής σε κινητά δίκτυα,

η) την παροχή πρόσβασης σε συστήματα λειτουργικής υποστήριξης ή παρόμοια συστήματα λογισμικού, απαραίτητα για την εξασφάλιση ισότιμου ανταγωνισμού στην παροχή των υπηρεσιών,

θ) τη διασύνδεση δικτύων ή ευκολιών δικτύου,

ι) την παροχή πρόσβασης σε συναφείς υπηρεσίες, όπως ταυτοποίησης, εντοπισμού θέσης και παρουσίας.

2. Η Ε.Ε.Τ.Τ., κατά την εξέταση επιβολής των υποχρεώσεων του παρόντος άρθρου κατ' αναλογία των στόχων του άρθρου 3 του παρόντος, λαμβάνει υπόψη της τους εξής παράγοντες:

α) την τεχνική και οικονομική βιωσιμότητα της χρήσης ή της εγκατάστασης ανταγωνιστικών ευκολιών ανάλογα με το ρυθμό ανάπτυξης της αγοράς, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και τον τύπο της διασύνδεσης ή/και της πρόσβασης στις οποίες αφορά, συμπεριλαμβανομένης της βιωσιμότητας άλλων προϊόντων ανάντη πρόσβασης όπως η πρόσβαση σε αγωγούς,

β) τη δυνατότητα παροχής της προτεινόμενης πρόσβασης σε συνάρτηση με τη διαθέσιμη χωρητικότητα,

γ) την αρχική επένδυση του κατόχου της ευκολίας, λαμβάνοντας υπόψη τις όποιες δημόσιες επενδύσεις, καθώς και τους συναφείς επενδυτικούς κινδύνους,

δ) την ανάγκη διασφάλισης του ανταγωνισμού μακροπρόθεσμα και ειδικότερα του ανταγωνισμού που στηρίζεται σε οικονομικά αποδοτικές υποδομές,

ε) κατά περίπτωση, τα συναφή δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας,

στ) την παροχή πανευρωπαϊκών υπηρεσιών.

3. Στο πλαίσιο της επιβολής υποχρεώσεων για παροχή πρόσβασης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται να καθορίζει τις τεχνικές ή λειτουργικές προϋποθέσεις που οφείλουν να πληρούν ο πάροχος ή/και οι δικαιούχοι αυτής της πρόσβασης εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο για την εξασφάλιση της ο-

μαλής λειτουργίας του δικτύου. Οι υποχρεώσεις για την τήρηση συγκεκριμένων τεχνικών προτύπων ή προδιαγραφών είναι σύμφωνες με τα πρότυπα και τις προδιαγραφές που ορίζονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου 40 του παρόντος.

Άρθρο 52

Υποχρεώσεις ελέγχου τιμών και κοστολόγησης

1. Σε περίπτωση που από την ανάλυση της αγοράς προκύπτει ότι υπάρχει έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού με συνέπεια ένας φορέας εκμετάλλευσης να μπορεί να παρέχει υπηρεσίες σε ιδιαίτερα υψηλές τιμές ή να συμπιέζει τις τιμές σε βάρος των τελικών χρηστών, η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί, με απόφασή της, να επιβάλλει υποχρεώσεις σχετικά με την ανάκτηση κόστους και ελέγχου τιμών, συμπεριλαμβανομένων υποχρεώσεων κοστοστρέφειας, καθώς και υποχρεώσεων σχετικών με τα συστήματα κοστολόγησης για την παροχή ειδικών τύπων διασύνδεσης ή/και πρόσβασης. Προκειμένου να ενθαρρύνει τις επενδύσεις του φορέα εκμετάλλευσης, μεταξύ άλλων και σε δίκτυα επόμενης γενιάς, η Ε.Ε.Τ.Τ. κατά τη λήψη απόφασης λαμβάνει υπόψη την επένδυση του εν λόγω φορέα εκμετάλλευσης και επιτρέπει στο φορέα αυτόν έναν εύλογο συντελεστή απόδοσης επί ενός επαρκούς επενδεδυμένου κεφαλαίου, συνεκτιμώντας τους κινδύνους που σχετίζονται με το συγκεκριμένο επενδυτικό πλάνο δικτύου.

2. Η Ε.Ε.Τ.Τ. εξασφαλίζει, ότι κάθε επιβαλλόμενος μηχανισμός ανάκτησης κόστους ή μέθοδος τιμολόγησης προάγει την οικονομική απόδοση, το βιώσιμο ανταγωνισμό, και μεγιστοποιεί το όφελος για τους καταναλωτές. Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί επίσης να λαμβάνει υπόψη τις διαθέσιμες τιμές σε συγκρίσιμες ανταγωνιστικές αγορές.

3. Σε περίπτωση υποχρέωσης καθορισμού κοστοστρεφών τιμών, ο φορέας εκμετάλλευσης φέρει το βάρος της απόδειξης ότι τα τέλη υπολογίζονται με βάση το κόστος, συμπεριλαμβανομένου ενός εύλογου συντελεστή απόδοσης της επένδυσης.

4. Για τον υπολογισμό του κόστους αποτελεσματικής παροχής υπηρεσιών, η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να χρησιμοποιεί διαφορετικά κοστολογικά πρότυπα από εκείνα που χρησιμοποιεί ο φορέας εκμετάλλευσης. Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να απαιτεί από τον φορέα εκμετάλλευσης να αιτιολογεί πλήρως τις τιμές του, και κατά περίπτωση να απαιτεί την προσαρμογή τους. Σε περίπτωση έλλειψης λεπτομερών δεδομένων για τον καθορισμό του κόστους, η Ε.Ε.Τ.Τ. εφαρμόζει τη μέθοδο σύγκρισης τιμών (benchmarking), λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τις διαθέσιμες τιμές σε συγκρίσιμες ανταγωνιστικές αγορές κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. Η μη υποβολή στοιχείων ή η μη προσήκουσα αιτιολόγηση των τιμών από τον υπόχρεο ή η υπαίτια μη έγκαιρη υποβολή από αυτόν τυχόν επιβαλλόμενων από την Ε.Ε.Τ.Τ. τιμών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, δεν τον απαλλάσσει από την υποχρέωση εφαρμογής των συγκεκριμένων τιμών σε χρόνο, που αρχικά έχει υποδείξει η Ε.Ε.Τ.Τ. σύμφωνα με τον παρόντα νόμο.

6. Τα βασικά στοιχεία των εγκεκριμένων από την Ε.Ε.Τ.Τ. κοστολογικών συστημάτων, τα οποία πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον τις βασικές κατηγορίες κόστους και τους κανόνες για την κατανομή του, δημοσιεύονται στον ιστοχώρο της Ε.Ε.Τ.Τ. και του εκάστοτε υπόχρεου παρόχου.

7. Ο έλεγχος συμμόρφωσης με το εγκεκριμένο από την Ε.Ε.Τ.Τ. σύστημα κοστολόγησης ανατίθεται από αυτήν σε άλλον εξειδικευμένο φορέα, ιδιωτικό ή δημόσιο, ανεξάρτητο και από εκείνη και από τον υπόχρεο φορέα εκμετάλλευσης.

8. Η Ε.Ε.Τ.Τ. δημοσιεύει ετησίως στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως Δήλωση σχετικά με τη συμμόρφωση του υπόχρεου φορέα εκμετάλλευσης με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 53

Λειτουργικός διαχωρισμός

1. Όταν η Ε.Ε.Τ.Τ. καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι υποχρεώσεις των άρθρων 50, 51 και 52 του παρόντος απέτυχαν να εξασφαλίσουν αποτελεσματικό ανταγωνισμό και ότι υφίστανται σημαντικά προβλήματα ανταγωνισμού ή/και αποτυχίες της αγοράς όσον αφορά στη χονδρική παροχή ορισμένων αγορών προϊόντων πρόσβασης, μπορεί, ως εξαιρετικό μέτρο, σύμφωνα με τις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου 47 του παρόντος, να επιβάλλει την υποχρέωση σε καθετοποιημένες επιχειρήσεις να μεταθέσουν τις δραστηριότητες χονδρικής παροχής συναφών προϊόντων πρόσβασης σε επιχειρησιακή μονάδα που λειτουργεί ανεξάρτητα.

Η εν λόγω επιχειρησιακή μονάδα προμηθεύει προϊόντα και υπηρεσίες πρόσβασης σε όλες τις επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων άλλων επιχειρησιακών μονάδων της μητρικής εταιρείας, στα ίδια χρονικά περιθώρια, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένου του επιπέδου τιμής και υπηρεσίας, και μέσω των ίδιων συστημάτων και διαδικασιών.

2. Όταν η Ε.Ε.Τ.Τ. πρόκειται να επιβάλει την υποχρέωση λειτουργικού διαχωρισμού, υποβάλλει αίτηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία περιλαμβάνει:

α) τεκμηρίωση η οποία αιτιολογεί το συμπέρασμά της, σύμφωνα με την παράγραφο 1,

β) τεκμηρίωση από την οποία προκύπτει ότι οι προοπτικές για αποτελεσματικό και βιώσιμο ανταγωνισμό υποδομών εντός εύλογου χρονικού διαστήματος είναι ελάχιστες ή ανύπαρκτες,

γ) ανάλυση της εκτιμώμενης επίπτωσης στην Ε.Ε.Τ.Τ., στην επιχείρηση και ιδίως στο προσωπικό της ανεξάρτητης επιχειρησιακής μονάδας, στο σύνολο του τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και στα κίνητρα για επενδύσεις στον τομέα αυτόν, δεδομένης της ανάγκης για διασφάλιση κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, σε άλλους ενδιαφερομένους, και ιδιαίτερως της αναμενόμενης επίπτωσης στον ανταγωνισμό, καθώς και των ενδεχόμενων συνεπειών για τους καταναλωτές,

δ) ανάλυση των λόγων για τους οποίους η υποχρέωση αυτή αποτελεί το αποτελεσματικότερο ρυθμιστικό μέσο για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του ανταγωνισμού και των αποτυχιών της αγοράς.

3. Το σχέδιο μέτρου περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

α) τον ακριβή χαρακτήρα και το επίπεδο του διαχωρισμού, προσδιορίζοντας ειδικά το νομικό καθεστώς της ανεξάρτητης επιχειρησιακής μονάδας,

β) προσδιορισμό των στοιχείων ενεργητικού της ανεξάρτητης επιχειρησιακής μονάδας, καθώς και τα προϊόντα ή υπηρεσίες που θα προμηθεύει,

γ) τις αναγκαίες οργανωτικές ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας του προσωπικού που απασχολεί-

ται στην εν λόγω επιχειρηματική μονάδα, καθώς και τη σχετική διάρθρωση των κινήτρων.

δ) τους κανόνες για την εξασφάλιση συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις,

ε) τους κανόνες για την εξασφάλιση της διαφάνειας των επιχειρησιακών διαδικασιών, ιδίως προς τους άλλους ενδιαφερόμενους,

στ) το πρόγραμμα παρακολούθησης της συμμόρφωσης, το οποίο περιλαμβάνει τη δημοσίευση ετήσιας έκθεσης.

4. Έπειτα από την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επί του προτεινόμενου σχεδίου μέτρου, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 47 του παρόντος, η Ε.Ε.Τ.Τ. διεξάγει συντονισμένη ανάλυση όλων των αγορών που σχετίζονται με το δίκτυο πρόσβασης σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 43 του παρόντος. Σύμφωνα με την ανάλυσή της, η Ε.Ε.Τ.Τ. επιβάλλει, διατηρεί, τροποποιεί ή καταργεί υποχρεώσεις, σύμφωνα με τα άρθρα 16, 17 και 45 του παρόντος.

5. Επιχείρηση στην οποία έχει επιβληθεί λειτουργικός διαχωρισμός μπορεί να υπάγεται σε οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις που ορίζονται στα άρθρα 50, 51 και 52 του παρόντος, σε οποιαδήποτε αγορά στην οποία έχει καθορισθεί ως κατέχουσα σημαντική ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 43 του παρόντος ή σε κάθε άλλη υποχρέωση σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 47 του παρόντος.

Άρθρο 54

Εθελούσιος διαχωρισμός από κατετοποιημένη επιχείρηση

1. Επιχειρήσεις οι οποίες έχουν ορισθεί ως κατέχουσες σημαντική ισχύ σε μία ή περισσότερες σχετικές αγορές σύμφωνα με το άρθρο 43 του παρόντος και οι οποίες προτίθενται να μεταβιβάσουν στοιχεία του τοπικού τους δικτύου πρόσβασης ή σημαντικό μέρος αυτού σε διακριτή νομική οντότητα υπό διαφορετική ιδιοκτησία ή να ιδρύσουν ανεξάρτητη επιχειρηματική μονάδα προκειμένου να παρέχουν σε επιχειρήσεις λιανικής, συμπεριλαμβανομένων και της δικής τους λιανικής μονάδας, ισοδύναμα προϊόντα πρόσβασης, ενημερώνουν την Ε.Ε.Τ.Τ. εκ των προτέρων και εγκαίρως προκειμένου η Ε.Ε.Τ.Τ. να είναι σε θέση να αξιολογήσει την επίπτωση της εν λόγω μεταβίβασης. Οι επιχειρήσεις ενημερώνουν επίσης την Ε.Ε.Τ.Τ. για την όποια τυχόν αλλαγή του σκοπού της μεταβίβασης, καθώς και για την έκβαση της διαδικασίας διαχωρισμού.

2. Η Ε.Ε.Τ.Τ. αξιολογεί τις επιπτώσεις της επιδιωκόμενης μεταβίβασης σε υφιστάμενες υποχρεώσεις, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο.

Για το σκοπό αυτόν, η Ε.Ε.Τ.Τ. διεξάγει συντονισμένη ανάλυση όλων των αγορών που σχετίζονται με το δίκτυο πρόσβασης σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 43. Με βάση την ανάλυσή της, η Ε.Ε.Τ.Τ. επιβάλλει, διατηρεί, τροποποιεί ή καταργεί υποχρεώσεις, σύμφωνα με τα άρθρα 16, 17 και 45 του παρόντος.

3. Η νομικά ή/και λειτουργικά ανεξάρτητη επιχειρησιακή μονάδα μπορεί να υπάγεται σε οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις των άρθρων 50, 51 και 52 του παρόντος, σε οποιαδήποτε αγορά στην οποία έχει ορισθεί ως κατέχουσα σημαντική ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 43 του παρόντος, ή οποιαδήποτε άλλη υποχρέωση που έχει εγκρι-

θεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 47 του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Άρθρο 55

Περιεχόμενο της Καθολικής Υπηρεσίας

1. Η παροχή Καθολικής Υπηρεσίας περιλαμβάνει τουλάχιστον τις ακόλουθες υπηρεσίες:

α) Παροχή πρόσβασης σε σταθερές θέσεις και παροχή τηλεφωνικών υπηρεσιών, σύμφωνα με το άρθρο 57 του παρόντος.

β) Υπηρεσία πληροφοριών τηλεφωνικού καταλόγου και κατάλογοι συνδρομητών σύμφωνα με το άρθρο 58 του παρόντος.

γ) Κοινόχρηστα τηλέφωνα και άλλα σημεία πρόσβασης στην κοινόχρηστη φωνητική τηλεφωνία, σύμφωνα με το άρθρο 59 του παρόντος.

δ) Ειδικές ρυθμίσεις για τελικούς χρήστες με αναπηρία, σύμφωνα με το άρθρο 60 του παρόντος.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μετά από εισήγηση της Ε.Ε.Τ.Τ., μπορεί να εξειδικεύεται το περιεχόμενο της Καθολικής Υπηρεσίας και να καθορίζονται πρόσθετες υπηρεσίες. Με όμοια απόφαση καθορίζεται, όποτε κρίνεται αναγκαίο, και η τεχνολογία της Καθολικής Υπηρεσίας κατά τρόπο που να ελαχιστοποιούνται οι στρεβλώσεις στην αγορά, ιδίως όσον αφορά στην παροχή υπηρεσιών με τιμές ή άλλους όρους και προϋποθέσεις που αποκλίνουν από τους συνήθεις εμπορικούς όρους.

Άρθρο 56

Καθορισμός των επιχειρήσεων που παρέχουν Καθολική Υπηρεσία

1. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μετά από εισήγηση της Ε.Ε.Τ.Τ. καθορίζονται οι προϋποθέσεις, τα κριτήρια επιλογής και η διαδικασία που θα ακολουθηθεί για τον καθορισμό επιχείρησης ή επιχειρήσεων, οι οποίες υπέχουν υποχρέωση παροχής Καθολικής Υπηρεσίας (καθορισμένες επιχειρήσεις), προκειμένου να εξασφαλιζόταν το περιεχόμενο της Καθολικής Υπηρεσίας, όπως ορίζεται στα άρθρα 55, 57, 58, 59, 60 και ανάλογα με την περίπτωση το άρθρο 61 παράγραφος 2 του παρόντος, στο σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας. Η Ε.Ε.Τ.Τ. είναι υπεύθυνη για τη διαδικασία επιλογής των επιχειρήσεων, που θα καθοριστούν σύμφωνα με τις αρχές της αντικειμενικότητας, της διαφάνειας και της αμεροληψίας, ώστε να εξασφαλιζόταν, ότι καμία επιχείρηση δεν αποκλείεται εκ των προτέρων από τον καθορισμό, ότι η Καθολική Υπηρεσία παρέχεται με τρόπο οικονομικά αποδοτικό και ότι μπορεί να ορίζονται διαφορετικές επιχειρήσεις ή ομάδες επιχειρήσεων για την παροχή διαφόρων υπηρεσιών της Καθολικής Υπηρεσίας ή για την κάλυψη διαφορετικών περιοχών της Ελληνικής Επικράτειας, τριουμένων των διατάξεων της επόμενης παραγράφου.

2. Με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. ορίζονται οι επιχειρήσεις οι οποίες παρέχουν υπηρεσίες Καθολικής Υπηρεσίας (καθορισμένες επιχειρήσεις) σύμφωνα με τα άρθρα 57, 58, 59 και 60, και το άρθρο 61 παράγραφος 2 του παρό-

ντος, όπου απαιτείται. Οι επιχειρήσεις αυτές, ανάλογα με την περίπτωση, υπέχουν υποχρέωση να παρέχουν τιμολογιακές επιλογές ή δέσμες τιμολογίων σύμφωνα με την κοινή απόφαση της παραγράφου 2 του άρθρου 61 του παρόντος. Η Ε.Ε.Τ.Τ. κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τις επωνυμίες των καθορισμένων επιχειρήσεων, καθώς και, σε περίπτωση αλλαγής της επωνυμίας τους, τη νέα επωνυμία των επιχειρήσεων αυτών.

3. Η Ε.Ε.Τ.Τ. κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τις υποχρεώσεις καθολικής υπηρεσίας που επιβάλλει στις επιχειρήσεις οι οποίες ορίστηκαν ως έχουσες υποχρεώσεις παροχής καθολικής υπηρεσίας, καθώς και κάθε μεταβολή που επηρεάζει αυτές τις υποχρεώσεις ή τις επιχειρήσεις που θίγονται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου.

4. Η διαδικασία καθορισμού επιχείρησης ή επιχειρήσεων οι οποίες υπέχουν υποχρέωση παροχής Καθολικής Υπηρεσίας μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να προσδιοριζέται το καθαρό κόστος της υποχρέωσης παροχής Καθολικής Υπηρεσίας σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 64 του παρόντος.

5. Σε περίπτωση που μία καθορισμένη σύμφωνα με την παράγραφο 2 επιχείρηση προτίθεται να διαθέσει σημαντικό μέρος ή το σύνολο των στοιχείων του δικτύου της τοπικής πρόσβασης σε διακριτή νομική οντότητα υπό διαφορετική ιδιοκτησία, ενημερώνει την Ε.Ε.Τ.Τ. τουλάχιστον έξι (6) μήνες πριν τη μεταβίβαση, ούτως ώστε η Ε.Ε.Τ.Τ. να μπορέσει να εκτιμήσει τις επιπτώσεις της σχεδιαζόμενης μεταβίβασης στην παροχή πρόσβασης σε σταθερές θέσεις, καθώς και στην παροχή τηλεφωνικών υπηρεσιών, σύμφωνα με το άρθρο 57. Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να επιβάλλει, να τροποποιεί ή να καταγγέλλει ειδικές υποχρεώσεις σύμφωνα με τα εδάφια 3 και 4 της παραγράφου 5 του άρθρου 18 του παρόντος.

6. Ο έλεγχος συμμόρφωσης των καθορισμένων επιχειρήσεων με τις υποχρεώσεις Καθολικής Υπηρεσίας, οι οποίες τους επιβάλλονται δυνάμει του παρόντος Κεφαλαίου, ασκείται από την Ε.Ε.Τ.Τ., η οποία ενεργεί σύμφωνα με τις αρχές της αντικειμενικότητας, της διαφάνειας, της αμεροληψίας και της αναλογικότητας.

Άρθρο 57

Παροχή πρόσβασης σε σταθερές θέσεις και παροχή τηλεφωνικών υπηρεσιών

1. Η παροχή πρόσβασης σε σταθερές θέσεις και η παροχή τηλεφωνικών υπηρεσιών στους τελικούς χρήστες περιλαμβάνει:

α) Σύνδεση σε σταθερές θέσεις με το δημόσιο δίκτυο επικοινωνιών που παρέχεται από μία τουλάχιστον επιχείρηση στο σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας, εφόσον το σχετικό αίτημα είναι εύλογο. Η παρεχόμενη σύνδεση επιτρέπει την υποστήριξη φωνητικών επικοινωνιών, τηλεομοιοτυπικών επικοινωνιών και επικοινωνιών δεδομένων με ρυθμούς μεταφοράς δεδομένων που επιτρέπουν τη λειτουργική πρόσβαση στο διαδίκτυο, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες τεχνολογίες που χρησιμοποιεί η πλειοψηφία των συνδρομητών, καθώς και το κατά πόσον η σύνδεση είναι τεχνικώς εφικτή.

β) Τηλεφωνική υπηρεσία, που παρέχεται από μία τουλάχιστον επιχείρηση, μέσω της σύνδεσης με το δίκτυο που προβλέπεται στην ως άνω περίπτωση α' της παραγράφου 1, η οποία υπηρεσία επιτρέπει τη δημιουργία και

τη λήψη εθνικών και διεθνών κλήσεων, εφόσον το σχετικό αίτημα είναι εύλογο.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μετά από εισήγηση της Ε.Ε.Τ.Τ., καθορίζεται και εξειδικεύεται η έννοια, τα κριτήρια και το περιεχόμενο του εύλογου σε σχέση με τις διατάξεις των ως άνω περιπτώσεων α' και β'.

2. Προς εφαρμογή των ανωτέρω, ο Πάροχος Καθολικής Υπηρεσίας υποχρεούται να δημοσιεύει και να επικαιροποιεί άμεσα στο δικτυακό του τόπο αναλυτικές πληροφορίες αναφορικά με το υφιστάμενο δίκτυο του. Τα ανωτέρω στοιχεία κοινοποιούνται στην Ε.Ε.Τ.Τ. σε μορφή που η ίδια έχει προκαθορίσει.

Άρθρο 58

Υπηρεσία πληροφοριών καταλόγου και κατάλογοι

1. Στους τελικούς χρήστες διατίθεται στο πλαίσιο παροχής της Καθολικής Υπηρεσίας:

α. ένας τουλάχιστον πλήρης κατάλογος, που καλύπτει όλους τους καταχωρημένους συνδρομητές τηλεφώνου και τους αριθμούς, σταθερούς, κινητούς και προσωπικούς, σε εγκεκριμένη από την Ε.Ε.Τ.Τ. μορφή, έντυπη ή ηλεκτρονική, ο οποίος ενημερώνεται τακτικά, τουλάχιστον μια φορά ετησίως και

β. τουλάχιστον μία αντίστοιχη ολοκληρωμένη τηλεφωνική υπηρεσία πληροφοριών καταλόγου. Η υπηρεσία αυτή είναι διαθέσιμη στους τελικούς χρήστες, συμπεριλαμβανομένων και των χρηστών κοινόχρηστων τηλεφώνων.

2. Οι κατάλογοι που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο περιλαμβάνουν, με την επιφύλαξη της κείμενης νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όλους τους συνδρομητές των διαθέσιμων στο κοινό τηλεφωνικών υπηρεσιών. Οι επιχειρήσεις που στο πλαίσιο της προηγούμενης παραγράφου προβαίνουν σε επεξεργασία πληροφοριών που τους διατίθενται από άλλες επιχειρήσεις τηρούν την αρχή της αμεροληψίας.

3. Με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. καθορίζεται η μορφή των καταλόγων συνδρομητών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

4. Η δραστηριότητα του παρόχου Καθολικής Υπηρεσίας στον τομέα παροχής υπηρεσιών καταλόγου και της έκδοσης καταλόγων γίνεται κατά τρόπο που δεν περιορίζει τον ανταγωνισμό.

Άρθρο 59

Κοινόχρηστα τηλέφωνα και λοιπά σημεία πρόσβασης στην κοινόχρηστη φωνητική τηλεφωνία

1. Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί, με απόφασή της, να επιβάλλει υποχρεώσεις στις επιχειρήσεις με στόχο τη διασφάλιση της παροχής κοινόχρηστων τηλεφώνων ή λοιπών σημείων πρόσβασης στην κοινόχρηστη φωνητική τηλεφωνία, ιδίως σε κοινόχρηστους χώρους, χώρους αποβίβασης και επιβίβασης επιβατών, αθλητικές εγκαταστάσεις κ.λπ., για την ικανοποίηση εύλογων αναγκών των τελικών χρηστών, όσον αφορά τη γεωγραφική κάλυψη, τον αριθμό των τηλεφώνων ή λοιπών σημείων πρόσβασης, την ευκολία πρόσβασης από χρήστες με αναπηρίες και την ποιότητα των υπηρεσιών.

2. Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να μην επιβάλλει τις υποχρεώσεις

της παραγράφου 1, στο σύνολο ή σε μέρος της Ελληνικής Επικράτειας, εφόσον, μετά από διαβούλευση, σύμφωνα με το άρθρο 17 του παρόντος κρίνει ότι οι εν λόγω ευκολίες ή παρεμφερείς υπηρεσίες είναι ευρέως διαθέσιμες.

3. Οι κλήσεις έκτακτης ανάγκης με χρήση του ενιαίου ευρωπαϊκού αριθμού κλήσης έκτακτης ανάγκης «112», καθώς και άλλων εθνικών αριθμών έκτακτης ανάγκης, όπως αυτοί ορίζονται στο Εθνικό Σχέδιο Αριθμοδότησης, πραγματοποιούνται μέσω των κοινοχρήστων τηλεφώνων ατελώς στο σύνολό τους και χωρίς υποχρέωση χρήσης οποιουδήποτε μέσου πληρωμής.

Άρθρο 60

Ειδικά μέτρα για τελικούς χρήστες με αναπηρία

1. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, μετά από εισήγηση της Ε.Ε.Τ.Τ., όπου απαιτείται, λαμβάνονται μέτρα ώστε να διασφαλίζεται ότι η πρόσβαση για τους τελικούς χρήστες με αναπηρία παρέχεται με οικονομικά προσιτό τρόπο στις υπηρεσίες που προσδιορίζονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 57 και στο άρθρο 58 του παρόντος και σε επίπεδο ισοδύναμο με εκείνο της πρόσβασης που παρέχεται σε άλλους τελικούς χρήστες.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μετά από εισήγηση της Ε.Ε.Τ.Τ., δύνανται να λαμβάνονται ειδικά μέτρα, προκειμένου οι τελικοί χρήστες με αναπηρίες να μπορούν να επιλέγουν μεταξύ επιχειρήσεων και παρόχους υπηρεσιών που είναι διαθέσιμοι στην πλειονότητα των τελικών χρηστών, ανεξαρτήτως του αν προσφέρουν Καθολική Υπηρεσία.

3. Οι εισηγήσεις της Ε.Ε.Τ.Τ. που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, λαμβάνουν υπόψη τη συμμόρφωση με τα σχετικά πρότυπα ή προδιαγραφές που δημοσιεύονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου 40 και του άρθρου 48 του παρόντος.

Άρθρο 61

Εξασφάλιση προσιτών τιμολογίων

1. Η Ε.Ε.Τ.Τ. παρακολουθεί, ιδίως σε σχέση με το δείκτη τιμών καταναλωτή και την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών, την εξέλιξη και το επίπεδο λιανικών τιμολογίων των υπηρεσιών, οι οποίες σύμφωνα με τα άρθρα 55, 57, 58, 59 και 60 του παρόντος περιλαμβάνονται στην Καθολική Υπηρεσία και είτε παρέχονται από καθορισμένες επιχειρήσεις είτε διατίθενται στην αγορά, εάν δεν έχουν καθοριστεί επιχειρήσεις για τις υπηρεσίες αυτές.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ύστερα από εισήγηση της Ε.Ε.Τ.Τ., μπορεί να επιβάλλεται στις καθορισμένες επιχειρήσεις η υποχρέωση να παρέχουν τιμολογιακές επιλογές ή τιμολογιακά πακέτα για τους καταναλωτές, τα οποία διαφοροποιούνται από τα διαθέσιμα υπό τους συνήθεις εμπορικούς όρους, προκειμένου ιδίως να εξασφαλίζεται ότι τα άτομα με χαμηλό εισόδημα ή με ειδικές κοινωνικές ανάγκες δεν αποκλείονται από την πρόσβαση στο δίκτυο που αναφέρεται στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 57 του παρόντος ή τη

χρήση των υπηρεσιών που προσδιορίζονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 57 και στα άρθρα 58, 59 και 60 του παρόντος όπως προκύπτουν από τις υποχρεώσεις Καθολικής Υπηρεσίας και παρέχονται από καθορισμένες επιχειρήσεις, καθώς και να εφαρμόζουν ενιαία τιμολόγια, συμπεριλαμβανομένης της γεωγραφικής στάθμισης τιμών ή άλλων παρόμοιων μεθόδων προσδιορισμού τιμής, στο σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας, υπό το πρίσμα των εθνικών συνθηκών, ή να τηρούν ανώτατα όρια τιμών.

3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, μετά από εισήγηση της Ε.Ε.Τ.Τ., μπορούν να προβλέπονται πρόσθετα μέτρα στήριξης των καταναλωτών με χαμηλό εισόδημα ή με ειδικές κοινωνικές ανάγκες, ανεξάρτητα από τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται στις καθορισμένες επιχειρήσεις με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

4. Η Ε.Ε.Τ.Τ. διασφαλίζει ότι, αν μια καθορισμένη επιχείρηση υπέχει τις υποχρεώσεις της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, οι όροι παροχής χαρακτηρίζονται από πλήρη διαφάνεια και εφαρμόζονται σύμφωνα με την αρχή της αμεροληψίας. Οι όροι παροχής δημοσιεύονται με ευθύνη της καθορισμένης επιχείρησης σε δύο τουλάχιστον εφημερίδες υψηλής κυκλοφορίας, μία τοπική και μία πανελληνίας κυκλοφορίας, καθώς και στον ιστοχώρο της και κοινοποιούνται στην Ε.Ε.Τ.Τ. είκοσι (20) ημέρες πριν την έναρξη ισχύος τους. Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να απαιτήσει την τροποποίηση ή την ανάκληση του συστήματος που εφαρμόζει μία επιχείρηση, εφόσον παραβιάζει τις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 62

Έλεγχος δαπανών

Η Ε.Ε.Τ.Τ. ελέγχει ότι οι καθορισμένες επιχειρήσεις που υπέχουν υποχρεώσεις, δυνάμει των άρθρων 55, 57, 58, 59, 60 και 61 παράγραφος 2 του παρόντος:

α) κατά την παροχή ευκολιών και υπηρεσιών πέραν αυτών που προβλέπονται στα άρθρα 55, 57, 58, 59, 60 και 61 παράγραφος 2 του παρόντος δεν επιβάλλουν όρους και προϋποθέσεις που συνεπάγονται την οικονομική επιβάρυνση των συνδρομητών, για ευκολίες ή υπηρεσίες που δεν είναι απαραίτητες ούτε υποχρεωτικές για την αιτούμενη υπηρεσία και

β) παρέχουν τις ειδικές ευκολίες και υπηρεσίες που περιγράφονται στο Παράρτημα ΙΙΙ, Μέρος Α', προκειμένου οι συνδρομητές να μπορούν να παρακολουθούν και να ελέγχουν τις δαπάνες τους και να αποφεύγουν τυχόν αδικαιολόγητη αποσύνδεση της υπηρεσίας. Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να μην επιβάλλει τις απαιτήσεις αυτές σε ολόκληρη την Ελληνική Επικράτεια ή σε τμήμα της, εάν κρίνει ότι οι ευκολίες είναι ευρέως διαθέσιμες.

Άρθρο 63

Ποιότητα υπηρεσιών των καθορισμένων επιχειρήσεων

1. Οι καθορισμένες επιχειρήσεις που υπέχουν υποχρεώσεις, δυνάμει των άρθρων 55, 57, 58, 59, 60 και 61 παράγραφος 2 του παρόντος, δημοσιεύουν στον ιστοχώρο τους και σε μία τουλάχιστον εφημερίδα πανελληνίας, υψηλής κυκλοφορίας, επαρκείς και ενημερωμένες πληρο-

φορίες σχετικά με τις επιδόσεις τους στην παροχή Καθολικής Υπηρεσίας, βάσει των παραμέτρων, των ορισμών και των μεθόδων μέτρησης της ποιότητας της υπηρεσίας που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα V. Οι δημοσιεύμενες πληροφορίες διαβιβάζονται στην Ε.Ε.Τ.Τ. εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών από τη δημοσίευσή τους. Η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται να προσδιορίσει επιπλέον το περιεχόμενο, τη μορφή, καθώς και τον τρόπο δημοσίευσής τους, ώστε να εξασφαλίζεται, ότι οι τελικοί χρήστες και οι καταναλωτές έχουν πρόσβαση σε πλήρεις, συγκρίσιμες και εύχρηστες πληροφορίες.

2. Η Ε.Ε.Τ.Τ., εφόσον το κρίνει αναγκαίο, μπορεί:

α) στην περίπτωση που έχουν καθοριστεί οι σχετικές παράμετροι, να ορίζει, μεταξύ άλλων, πρόσθετα πρότυπα ποιότητας της υπηρεσίας για την αξιολόγηση της απόδοσης των επιχειρήσεων όσον αφορά στην παροχή υπηρεσιών σε τελικούς χρήστες και καταναλωτές με αναπηρίες. Πληροφορίες σχετικά με τα παραπάνω δημοσιεύονται και διατίθενται στην Ε.Ε.Τ.Τ. σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου,

β) να θέτει στόχους επιδόσεων για τις επιχειρήσεις που υπέχουν υποχρεώσεις Καθολικής Υπηρεσίας, κατόπιν διαβούλευσης σύμφωνα με το άρθρο 17 του παρόντος,

γ) να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την τήρηση των στόχων αυτών. Ιδίως μπορεί να διατάζει ανεξάρτητους ελέγχους ή παρόμοιες εξετάσεις των στοιχείων επιδόσεων, το κόστος των οποίων καλύπτεται από τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, προκειμένου να εξασφαλίζεται η ακρίβεια και η συγκρισιμότητα των δεδομένων που διαθέτουν οι επιχειρήσεις με υποχρεώσεις Καθολικής Υπηρεσίας.

3. Η κατ' επανάληψη αδυναμία μιας επιχείρησης να τηρήσει τους στόχους επιδόσεων μπορεί να προκαλέσει την επιβολή από την Ε.Ε.Τ.Τ. των κυρώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 77 του παρόντος.

Άρθρο 64

Κόστος και χρηματοδότηση των υποχρεώσεων Καθολικής Υπηρεσίας

1. Με αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, κατόπιν εισήγησης της Ε.Ε.Τ.Τ., καθορίζονται ο τρόπος χρηματοδότησης της Καθολικής Υπηρεσίας και ο μηχανισμός αποζημίωσης καθορισμένης επιχείρησης για το καθαρό κόστος της Καθολικής Υπηρεσίας, υπό διαφανείς συνθήκες, από τους παρόχους δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Με όμοια απόφαση, κατόπιν εισήγησης της Ε.Ε.Τ.Τ., καθορίζεται ο μηχανισμός επιμερισμού, τον οποίο διαχειρίζεται η Ε.Ε.Τ.Τ. ή φορέας ανεξάρτητος από τους δικαιούχους που εποπτεύεται από την Ε.Ε.Τ.Τ., οι αρχές που διέπουν τον ως άνω μηχανισμό, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια. Το συνολικό ποσό της αποζημίωσης σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το καθαρό κόστος. Από την υποχρέωση συνεισφοράς μπορούν να εξαιρούνται επιχειρήσεις ο κύκλος εργασιών των οποίων δεν υπερβαίνει ένα εύλογο όριο, το οποίο καθορίζεται στην ίδια απόφαση.

2. Η εισήγηση της Ε.Ε.Τ.Τ. εκδίδεται κατόπιν αιτήματος καθορισμένης επιχείρησης και εφόσον, βάσει του υπολογισμού του καθαρού κόστους, αποφανθεί η Ε.Ε.Τ.Τ. ότι η εν λόγω επιχείρηση υφίσταται αθέμιτη επιβάρυνση.

Μόνο το καθαρό κόστος των υποχρεώσεων που θεσπίζονται με τα άρθρα 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61 και 62 του παρόντος μπορεί να χρηματοδοτείται.

Συγκεκριμένα, η Ε.Ε.Τ.Τ.:

α) υπολογίζει το καθαρό κόστος της υποχρέωσης Καθολικής Υπηρεσίας, λαμβάνοντας υπόψη το αγοραίο όφελος που αποκομίζει μια καθορισμένη επιχείρηση, σύμφωνα με το Παράρτημα VI, Μέρος Α', ή

β) χρησιμοποιεί το καθαρό κόστος παροχής Καθολικής Υπηρεσίας, το οποίο υπολογίζεται με διαδικασία καθορισμού, σύμφωνα με το άρθρο 56 του παρόντος.

3. Ο μηχανισμός επιμερισμού τηρεί τις αρχές της διαφάνειας, της ελάχιστης δυνατής στρέβλωσης της αγοράς, της αμεροληψίας και της αναλογικότητας, σύμφωνα με τις αρχές του Παραρτήματος VI, Μέρος Β' του παρόντος.

4. Με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. προσδιορίζεται χωριστά για κάθε επιχείρηση η επιβάρυνση που σχετίζεται με τον επιμερισμό του κόστους των υποχρεώσεων Καθολικής Υπηρεσίας. Η εν λόγω επιβάρυνση δεν επιβάλλεται σε επιχειρήσεις που δεν παρέχουν υπηρεσίες στην Ελληνική Επικράτεια.

5. Η Ε.Ε.Τ.Τ., με την επιφύλαξη του επιχειρηματικού απορρήτου, δημοσιεύει στον ιστοχώρο της ετήσια έκθεση, στην οποία αναφέρεται το υπολογιζόμενο κόστος των υποχρεώσεων Καθολικής Υπηρεσίας και προσδιορίζονται οι συνεισφορές όλων των ενδιαφερόμενων (υπόχρεων) επιχειρήσεων και το τυχόν αγοραίο όφελος που αποκομίζουν ενδεχομένως οι επιχειρήσεις που έχουν καθοριστεί για την παροχή Καθολικής Υπηρεσίας.

6. Οι λογαριασμοί ή άλλες πληροφορίες, στις οποίες βασίζεται ο υπολογισμός της παραγράφου 2, περίπτωση α', ελέγχονται από την Ε.Ε.Τ.Τ. ή φορέα ανεξάρτητο από τα ενδιαφερόμενα μέρη, που ορίζεται από την Ε.Ε.Τ.Τ.. Τα αποτελέσματα του υπολογισμού κόστους και τα πορίσματα του ελέγχου δημοσιεύονται σε μία ημερήσια εφημερίδα και στον ιστοχώρο της Ε.Ε.Τ.Τ..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΤΕΛΙΚΩΝ ΧΡΗΣΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Άρθρο 65

Περιεχόμενο των συμβάσεων που συνάπτουν οι τελικοί χρήστες

1. Όταν οι καταναλωτές και άλλοι τελικοί χρήστες είναι συνδρομητές υπηρεσιών παροχής σύνδεσης σε δημόσιο δίκτυο επικοινωνιών ή / και διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εφόσον το ζητήσουν, δικαιούνται να συνάπτουν σύμβαση με επιχείρηση ή επιχειρήσεις που παρέχουν τη σύνδεση ή/και τις υπηρεσίες αυτές.

Με την επιφύλαξη του ν. 2251/1994 (Α' 191), η σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ συνδρομητή ή τελικού χρήστη και επιχείρησης παροχής σύνδεσης ή / και πρόσβασης στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο ή μεταξύ καταναλωτή ή τελικού χρήστη και άλλων παρόχων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών περιλαμβάνει, με σαφή, συνολική και ευκόλως προσβάσιμη μορφή, τουλάχιστον τα εξής:

- α) Τα στοιχεία και τη διεύθυνση της επιχείρησης.
- β) Τις παρεχόμενες υπηρεσίες, όπου περιλαμβάνονται ειδικότερα:
- το αν παρέχεται πρόσβαση σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης και σε πληροφορίες για τον εντοπισμό του καλούντος, καθώς και τυχόν περιορισμούς αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης σύμφωνα με το άρθρο 70 του παρόντος,
  - πληροφορίες σχετικά με τυχόν άλλους όρους που περιορίζουν την πρόσβαση σε υπηρεσίες και εφαρμογές ή/και τη χρήση τους, όπου, βάσει του εθνικού και κοινοτικού δικαίου, επιτρέπεται η ύπαρξη τέτοιων όρων,
  - τα ελάχιστα προσφερόμενα επίπεδα ποιότητας υπηρεσιών, ιδίως το χρονικό διάστημα της αρχικής σύνδεσης και, κατά περίπτωση, άλλες παράμετροι της ποιότητας της υπηρεσίας, όπως ορίζονται από την Ε.Ε.Τ.Τ.,
  - πληροφορίες σχετικά με τυχόν μεθόδους που εφαρμόζει η επιχείρηση για τη μέτρηση και τη διαμόρφωση της κίνησης στο σημείο ζεύξης, προκειμένου να αποφεύγεται η φόρτωση του σημείου ζεύξης μέχρι το όριο χωρητικότητάς του ή η υπερφόρτωσή του, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο που οι μέθοδοι αυτές θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ποιότητα της υπηρεσίας,
  - οι μορφές των παρεχόμενων υπηρεσιών συντήρησης και υποστήριξης των πελατών, καθώς και οι δυνατοί τρόποι επικοινωνίας με τις υπηρεσίες αυτές,
  - τυχόν περιορισμοί που επιβάλλονται από τον πάροχο όσον αφορά στη χρήση του παρεχόμενου τερματικού εξοπλισμού.
- γ) Τις επιλογές του συνδρομητή σχετικά με το εάν τα προσωπικά του δεδομένα θα περιληφθούν σε κατάλογο συνδρομητών και το είδος αυτών των δεδομένων.
- δ) Τις λεπτομέρειες των τιμών και των τιμολογίων, τα μέσα με τα οποία δύναται να αποκτώνται επικαιροποιημένες πληροφορίες για όλα τα ισχύοντα τιμολόγια και τα τέλη συντήρησης, οι προσφερόμενες μέθοδοι πληρωμής και κάθε διαφορά κόστους που οφείλεται στη μέθοδο πληρωμής.
- ε) Τη διάρκεια της σύμβασης και τους όρους για την ανανέωση και τον τερματισμό παροχής των υπηρεσιών, καθώς και της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων και:
- κάθε ελάχιστου ορίου χρήσης ή διάρκειας που απαιτείται για να επωφεληθεί ο συνδρομητής από προσφορές,
  - κάθε επιβάρυνσης για τη φορητότητα αριθμών και άλλων σχετικών αναγνωριστικών,
  - κάθε επιβάρυνσης κατά τον τερματισμό της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένης της ανάκτησης του κόστους του τερματικού εξοπλισμού.
- στ) Κάθε ρύθμιση για αποζημίωση και επιστροφή σε περίπτωση αθέτησης της σύμβασης όσον αφορά το επίπεδο ποιότητας της υπηρεσίας.
- ζ) Το μηχανισμό εκκίνησης των διαδικασιών εξώδικης επίλυσης διαφοράς σύμφωνα με την παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου.
- η) Τα μέτρα που ενδέχεται να λάβει η επιχείρηση προκειμένου να αντιμετωπίσει περιστατικά που αφορούν στην ασφάλεια, την ακεραιότητα, τυχόν απειλές και άλλες αδυναμίες των συστημάτων.
- θ) Τη χρήση της ελληνικής γλώσσας για οποιαδήποτε παρεχόμενη υπηρεσία.
2. Οι συνδρομητές έχουν το δικαίωμα να καταγγέλλουν τις συμβάσεις του χωρίς κυρώσεις, όταν τους κοινοποιούνται τροποποιήσεις των συμβατικών όρων που

προτείνουν οι επιχειρήσεις παροχής δικτύων ή/και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να ενημερώνουν τουλάχιστον μέσω του λογαριασμού τους συνδρομητές σχετικά με τις τροποποιήσεις και το δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης, τουλάχιστον ένα μήνα πριν από την έναρξη ισχύος τους, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων μείωσης τιμολογίων. Με Απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. καθορίζεται η μορφή και ο τρόπος ενημέρωσης των τελικών χρηστών ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική και έγκαιρη ενημέρωσή τους.

3. Η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται με απόφασή της να επιβάλλει στις επιχειρήσεις την υποχρέωση οι συμβάσεις που συνάπτουν με τους συνδρομητές τους να περιλαμβάνουν κάθε είδους πληροφορία παρεχόμενη από τις σχετικές δημόσιες αρχές που αφορά στη χρήση των δικτύων και των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών με σκοπό τη συμμετοχή σε παράνομες δραστηριότητες ή τη διανομή υλικού επιβλαβούς περιεχομένου, καθώς και τα μέσα προστασίας έναντι των κινδύνων για την προσωπική ασφάλεια, την ιδιωτική ζωή και τα προσωπικά δεδομένα που αναφέρονται στο άρθρο 66 παράγραφος 4 και αφορούν την παρεχόμενη υπηρεσία.

4. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή, σε συνεργασία με την Ε.Ε.Τ.Τ. όπου κρίνεται αναγκαίο, αντιμετωπίζει τις ανεπίλυτες διαφορές μεταξύ αφ ενός των καταναλωτών, των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και άλλων τελικών χρηστών και αφ ετέρου των επιχειρήσεων παροχής δικτύων ή/και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι οποίες αφορούν τους συμβατικούς όρους ή/και την εκτέλεση συμβάσεων παροχής των εν λόγω δικτύων ή/και υπηρεσιών όπως προκύπτουν από τον παρόντα νόμο. Με απόφαση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, κατόπιν εισήγησης του Συνηγόρου του Καταναλωτή, καθορίζονται διαφανείς, απλές και μη δαπανηρές εξώδικες διαδικασίες, ώστε να εξασφαλιστεί η αμερόληπτη, δίκαιη και ταχεία επίλυση των ως άνω διαφορών, θεσπίζοντας διαδικασία επιστροφής χρημάτων ή αποζημίωσης σε περίπτωση επαρκώς αιτιολογημένων αιτημάτων, βάσει και του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου προστασίας του Καταναλωτή. Στο διάστημα μέχρι την έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης, οι ανεπίλυτες διαφορές που ανακύπτουν αντιμετωπίζονται από το Συνήγορο του Καταναλωτή. Οι καταναλωτές και οι άλλοι τελικοί χρήστες διατηρούν κάθε άλλη δυνατότητα νομικής προστασίας -δικαστικής ή μη- που τους παρέχεται από την έννομη τάξη. Οι παρούσες διατάξεις δε θίγουν τη λειτουργία των γραφείων παραπόνων και την παροχή υπηρεσιών ανοικτής γραμμής που διευκολύνουν την πρόσβαση των καταναλωτών και των άλλων τελικών χρηστών.

Άρθρο 66

Διαφάνεια και δημοσίευση πληροφοριών

1. Η Ε.Ε.Τ.Τ. με απόφασή της, μετά από δημόσια διαβούλευση, σύμφωνα με το άρθρο 17 του παρόντος, απαιτεί από τις επιχειρήσεις δημόσιας παροχής δικτύου ή/και δημόσια διαθέσιμων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών να δημοσιεύουν διαφανείς, συγκρίσιμες, κατάλληλες και επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τις ισχύουσες τιμές και τα τιμολόγια, τυχόν τέλη λόγω τερματισμού μιας σύμβασης, πληροφορίες σχετικά με τους

τυποποιημένους όρους και προϋποθέσεις όσον αφορά στην πρόσβαση στις υπηρεσίες που παρέχονται στους τελικούς χρήστες και καταναλωτές, καθώς και τη χρήση των υπηρεσιών αυτών σύμφωνα με το Παράρτημα IV του παρόντος. Οι εν λόγω πληροφορίες δημοσιεύονται με σαφή, κατανοητή και εύκολα προσβάσιμη μορφή. Η Ε.Ε.Τ.Τ. με την ανωτέρω απόφασή της δύναται να προσδιορίζει επιπρόσθετες απαιτήσεις σε σχέση με τον τρόπο δημοσίευσης των πληροφοριών αυτών.

2. Η Ε.Ε.Τ.Τ., λαμβάνοντας κατάλληλα μέτρα, διασφαλίζει ότι διατίθενται ευκολίες με τις οποίες οι τελικοί χρήστες και οι καταναλωτές προβαίνουν σε ανεξάρτητη αξιολόγηση του κόστους εναλλακτικών πακέτων χρήσης υπηρεσιών μέσω, ιδίως διαδραστικών εφαρμογών ή άλλων σχετικών τεχνικών. Στην περίπτωση όπου η Ε.Ε.Τ.Τ. διαπιστώνει ότι αυτές οι ευκολίες δεν είναι διαθέσιμες στο κοινό δωρεάν ή σε εύλογη τιμή, μεριμνά ώστε είτε η ίδια είτε μέσω τρίτων φορέων είτε διαπιστευμένοι από την ίδια φορείς, να τις διαθέτουν στο κοινό. Η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται με απόφασή της να χορηγεί σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, κατόπιν αιτήσεως, σχετικό πιστοποιητικό συμμόρφωσης. Με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. ρυθμίζεται κάθε σχετικό θέμα, συμπεριλαμβανομένων και των τυχόν τελών και ιδίως η διαδικασία για την υποβολή της σχετικής αίτησης, καθώς και τα κριτήρια που θα πρέπει να πληρούνται για τη χορήγηση του ανωτέρω πιστοποιητικού συμμόρφωσης. Η Ε.Ε.Τ.Τ. με απόφασή της, κατόπιν διαβούλευσης σύμφωνα με το άρθρο 17 του παρόντος, καθορίζει τις πληροφορίες, τη μορφή και τη συχνότητα στην οποία πρέπει να παρέχονται από τους παρόχους δικτύων ή/και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, προκειμένου να υπάρχουν οι αναγκαίες πληροφορίες για τη διάθεση των ως άνω ευκολιών στο κοινό. Τρίτα μέρη έχουν το δικαίωμα να χρησιμοποιούν ατελώς τις πληροφορίες που δημοσιεύθηκαν από τις επιχειρήσεις παροχής δικτύων ή/και δημόσια διαθέσιμων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, με σκοπό την πώληση ή τη διάθεση των ως άνω διαδραστικών εφαρμογών ή άλλων σχετικών τεχνικών.

3. Η Ε.Ε.Τ.Τ. με απόφασή της, μετά από δημόσια διαβούλευση, σύμφωνα με το άρθρο 17 του παρόντος, δύναται να απαιτεί από τις επιχειρήσεις παροχής δημόσιου δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή/και δημόσια διαθέσιμων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών μεταξύ άλλων:

α) να παρέχουν στους συνδρομητές πληροφορίες για τα ισχύοντα τιμολόγια σχετικά με οποιοδήποτε αριθμό ή οποιαδήποτε υπηρεσία που υπόκειται σε ιδιαίτερους όρους τιμολόγησης. Όσον αφορά στις επί μέρους κατηγορίες υπηρεσιών, η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να απαιτεί οι πληροφορίες αυτές να παρέχονται πριν από τη σύνδεση με τον καλούμενο αριθμό,

β) να ενημερώνουν τους συνδρομητές σχετικά με οποιαδήποτε αλλαγή όσον αφορά στην πρόσβαση σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης ή τις πληροφορίες εντοπισμού του καλούντος στην υπηρεσία για την οποία έχουν συνδρομή,

γ) να ενημερώνουν τους συνδρομητές για οποιαδήποτε αλλαγή στους όρους που περιορίζουν την πρόσβαση σε υπηρεσίες και εφαρμογές ή/και τη χρήση τους, όπου, βάσει του εθνικού και κοινοτικού δικαίου, επιτρέπεται η ύπαρξη τέτοιων όρων,

δ) να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τυχόν μεθόδους που εφαρμόζει ο πάροχος για τη μέτρηση και τη

διαμόρφωση της κίνησης, προκειμένου να αποφεύγεται η φόρτωση της ζεύξης μέχρι το όριο χωρητικότητας της ή η υπερφόρτωσή της, καθώς και σχετικά με τον τρόπο που οι μέθοδοι αυτές θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ποιότητα της υπηρεσίας,

ε) να ενημερώνουν τους συνδρομητές σχετικά με το δικαίωμά τους να αποφασίζουν εάν επιθυμούν ή όχι να περιληφθούν τα στοιχεία προσωπικού χαρακτήρα που τους αφορούν σε δημόσιο κατάλογο συνδρομητών, καθώς και τη μορφή των στοιχείων αυτών σύμφωνα με τη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων και

στ) να ενημερώνουν σε τακτά διαστήματα τους συνδρομητές με αναπηρία σχετικά με τις λεπτομέρειες των διαθέσιμων προϊόντων και υπηρεσιών που έχουν σχεδιαστεί ειδικά για αυτούς.

Πριν από την επιβολή οποιασδήποτε υποχρέωσης, η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται να προωθήσει μέτρα αυτορύθμισης ή συρρόθμισης, εφόσον αυτά κρίνονται κατάλληλα.

4. Η Ε.Ε.Τ.Τ. με απόφασή της δύναται να απαιτήσει από τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου να διανέμουν πληροφορίες δημοσίου ενδιαφέροντος σε υφιστάμενους και νέους συνδρομητές, όπου αυτό κρίνεται σκόπιμο, με τα ίδια μέσα που χρησιμοποιούν συνήθως οι επιχειρήσεις για την επικοινωνία τους με συνδρομητές. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, αυτές οι πληροφορίες παρέχονται από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές σε τυποποιημένη μορφή και καλύπτουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα θέματα:

α) τις πιο κοινές χρήσεις των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών με σκοπό τη συμμετοχή σε πάρομοιες ενέργειες ή τη διανομή υλικού επιβλαβούς περιεχομένου, ιδίως σε τομείς που θα μπορούσαν να καταστρατηγήσουν τις αρχές του σεβασμού των δικαιωμάτων και των ελευθεριών, περιλαμβανομένων και των παραβιάσεων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων και των νομικών τους επιπτώσεων και

β) τα μέσα προστασίας του συνδρομητή κατά κινδύνων που απειλούν την προσωπική ασφάλεια, την ιδιωτική ζωή και τα προσωπικά δεδομένα κατά τη χρήση των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Άρθρο 67

Ποιότητα και διαθεσιμότητα παρεχόμενων υπηρεσιών

1. Η Ε.Ε.Τ.Τ. με απόφασή της, μετά από δημόσια διαβούλευση, σύμφωνα με το άρθρο 17 του παρόντος, απαιτεί από τις επιχειρήσεις που παρέχουν διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών να δημοσιεύουν συγκρίσιμες, επαρκείς και ενημερωμένες πληροφορίες, σχετικά με την ποιότητα των υπηρεσιών προς τους τελικούς χρήστες και σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται ώστε να εξασφαλίζεται ισοδύναμη πρόσβαση σε τελικούς χρήστες με αναπηρία. Η απόφαση αυτή καθορίζει τις προς μέτρηση παραμέτρους ποιότητας της υπηρεσίας και το περιεχόμενο, τη μορφή, τον τρόπο και το χρόνο δημοσίευσης των πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων μηχανισμών πιστοποίησης ποιότητας, προκειμένου να εξασφαλίζεται η πρόσβαση των τελικών χρηστών, συμπεριλαμβανομένων των τελικών χρηστών με αναπηρία, σε πλήρεις, συγκρίσιμες, αξιόπιστες και εύχρηστες πληροφορίες. Ανάλογα με την περίπτωση, μπορούν να χρησιμοποιούνται οι παράμετροι, οι ορισμοί και οι μέθοδοι μέτρησης που περιλαμβάνονται

στο Παράρτημα V του παρόντος. Οι πληροφορίες υποβάλλονται στην Ε.Ε.Τ.Τ. πριν δημοσιευθούν, κατόπιν εγγράφου αιτήματός της.

2. Προκειμένου να αποτραπεί η υποβάθμιση της υπηρεσίας και η παρακώλυση ή η επιβράδυνση της δικτυακής κίνησης, η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται με απόφασή της να θεσπίζει ελάχιστες απαιτήσεις ποιότητας της υπηρεσίας για την επιχείρηση ή τις επιχειρήσεις παροχής δημόσιων δικτύων επικοινωνιών.

Η Ε.Ε.Τ.Τ. παρέχει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έγκαιρα πριν από τον καθορισμό τέτοιων απαιτήσεων, περίληψη των λόγων που επιβάλλουν την ανάληψη δράσης, των σχεδιαζόμενων απαιτήσεων και του προτεινόμενου τρόπου δράσης. Οι πληροφορίες αυτές διατίθενται επίσης στον Φορέα Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (BEREC). Η Ε.Ε.Τ.Τ. όταν λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με τη θέσπιση απαιτήσεων, λαμβάνει ιδίως υπόψη τις παρατηρήσεις ή τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

3. Προκειμένου οι επιχειρήσεις που παρέχουν διαθέσιμες στο κοινό τηλεφωνικές υπηρεσίες μέσω δημόσιων δικτύων επικοινωνιών να εξασφαλίζουν τη μέγιστη δυνατή διαθεσιμότητα αυτών σε περιπτώσεις καταστροφικής βλάβης δικτύου ή σε περίπτωση ανωτέρας βίας, υποχρεούνται να λαμβάνουν όλα τα απαιτούμενα μέτρα. Οι ανωτέρω επιχειρήσεις υποχρεούνται να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίζουν αδιάλειπτη πρόσβαση σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης. Προς υλοποίηση των ανωτέρω, η Ε.Ε.Τ.Τ. έχει τη δυνατότητα να ζητά από τις επιχειρήσεις την παροχή σχετικών πληροφοριών και δύναται κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης να εισηγηθεί την υιοθέτηση κατάλληλων και αναγκαίων μέτρων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, κατόπιν εισήγησης της Ε.Ε.Τ.Τ., καθορίζονται οι ελάχιστες υποχρεώσεις, προς τις οποίες οφείλουν να συμμορφώνονται οι επιχειρήσεις. Αρμόδιος φορέας για τον έλεγχο των επιχειρήσεων σχετικά με την τήρηση των ανωτέρω ελάχιστων υποχρεώσεων είναι η Ε.Ε.Τ.Τ..

4. Η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται με απόφασή της να καθορίζει με εύλογο και αναλογικό τρόπο τις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν οι επιχειρήσεις παροχής διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι οι τελικοί χρήστες με αναπηρία:

α) μπορούν να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών ισοδύναμες με τις παρεχόμενες στην πλειονότητα των τελικών χρηστών και

β) έχουν τη δυνατότητα επιλογής μεταξύ των επιχειρήσεων και των υπηρεσιών που απολαμβάνει η πλειονότητα των τελικών χρηστών.

5. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, κατόπιν γνώμης της Ε.Ε.Τ.Τ., μπορεί να λαμβάνονται μέτρα προκειμένου να ενθαρρύνεται η διαθεσιμότητα εξοπλισμού κατάλληλου για τελικούς χρήστες με αναπηρίες.

Άρθρο 68

Διευκόλυνση αλλαγής παρόχου

1. Όλοι οι συνδρομητές με αριθμούς που είναι καταχωρημένοι στο Εθνικό Σχέδιο Αριθμοδότησης μπορούν, μετά από σχετική αίτηση, να διατηρούν τον ή τους αριθ-

μούς τους, ανεξαρτήτως της επιχείρησης που παρέχει την υπηρεσία (φορητότητα αριθμού), σύμφωνα με τις διατάξεις του Παραρτήματος III, Μέρος Γ του παρόντος.

2. Η τιμολόγηση μεταξύ φορέων εκμετάλλευσης ή/και παρόχων υπηρεσιών όσον αφορά στην παροχή φορητότητας είναι κοστοστρεφής και οι τυχόν επιβαρύνσεις των συνδρομητών δεν πρέπει να λειτουργούν αποτρεπτικά για την αλλαγή του παρόχου υπηρεσιών από τους συνδρομητές.

3. Η Ε.Ε.Τ.Τ. δεν επιβάλλει τιμολόγια λιανικής για τη μεταφορά αριθμού κατά τρόπο που να στρεβλώνει τον ανταγωνισμό, όπως θεσπίζοντας ειδικά ή ενιαία τιμολόγια λιανικής.

4. Η μεταφορά αριθμών και η επακόλουθη ενεργοποίησή τους πραγματοποιείται εντός της συντομότερης δυνατής προθεσμίας. Εν πάση περιπτώσει, η ενεργοποίηση του αριθμού για τους συνδρομητές που έχουν συνάψει συμφωνία για τη μεταφορά αριθμού σε νέα επιχείρηση γίνεται μέσα σε μια εργάσιμη ημέρα. Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να καθορίζει τη συνολική διαδικασία μεταφοράς αριθμών, καθώς και τη μέγιστη κατά περίπτωση επιτρεπόμενη προθεσμία για τη μεταφορά αριθμών, έχοντας υπόψη τις εθνικές διατάξεις σχετικά με τις συμβάσεις, τη δυνατότητα τεχνικής υλοποίησης, καθώς και την αναγκαιότητα διασφάλισης της συνέχειας της υπηρεσίας προς τον συνδρομητή. Σε κάθε περίπτωση, η απώλεια υπηρεσίας κατά τη διαδικασία δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μία εργάσιμη ημέρα. Η Ε.Ε.Τ.Τ. λαμβάνει επίσης υπόψη, αν χρειαστεί, μέτρα με τα οποία να εξασφαλίζεται ότι οι συνδρομητές προστατεύονται καθ' όλη τη διαδικασία αλλαγής φορέα και δεν μεταφέρονται σε άλλο φορέα παρά τη θέλησή τους. Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να επιβάλει κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 77, στους παρόχους υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης και της υποχρέωσης να αποζημιώνουν τους συνδρομητές σε περίπτωση καθυστέρησης μεταφοράς ή καταχρηστικής μεταφοράς από τους ίδιους ή για λογαριασμό τους.

Επιπροσθέτως, για την υλοποίηση της φορητότητας, οι πάροχοι δότες δύνανται να θέτουν ως προϋπόθεση την εξόφληση όλων των οφειλών του συνδρομητή που προβαίνει σε φορητότητα του αριθμού του, μέχρι και την ημερομηνία υλοποίησης της φορητότητας, συμπεριλαμβανομένων των υπολοίπων επιδοτήσεων. Στην περίπτωση αυτή ο πάροχος δότης ενημερώνει άμεσα τον συνδρομητή για τις οφειλές του, μέχρι την ημέρα υλοποίησης της φορητότητας. Η σχετική διαδικασία καθορίζεται από την Ε.Ε.Τ.Τ. κατά τα ανωτέρω οριζόμενα.

5. Οι συμβάσεις οι οποίες συνάπτονται μεταξύ καταναλωτών και επιχειρήσεων που παρέχουν υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών δεν επιβάλλουν αρχική περίοδο δέσμευσης η οποία υπερβαίνει τους 24 μήνες, ενώ οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να προσφέρουν στους χρήστες τη δυνατότητα να συνάπτουν συμβάσεις με μέγιστη διάρκεια 12 μήνες.

6. Η Ε.Ε.Τ.Τ. ελέγχει εάν, με την επιφύλαξη της οποίας ελάχιστης διάρκειας σύμβασης, οι όροι και οι διαδικασίες καταγγελίας της σύμβασης λειτουργούν αποτρεπτικά για την αλλαγή των παρόχων υπηρεσιών.

Άρθρο 69

Υπηρεσίες πληροφοριών τηλεφωνικού καταλόγου

1. Κάθε συνδρομητής δημόσιων τηλεφωνικών υπηρεσιών έχει δικαίωμα καταχώρισης των στοιχείων του στο

διαθέσιμο στο κοινό κατάλογο, που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 58 του παρόντος.

2. Κάθε επιχείρηση η οποία χορηγεί αριθμούς τηλεφώνου σε συνδρομητές υποχρεούται να ικανοποιεί κάθε εύλογο αίτημα για τη διάθεση, στο πλαίσιο της παροχής διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών πληροφοριών καταλόγου ή/και καταλόγων, των σχετικών πληροφοριών σε συμφωνημένη μορφή και κατά τρόπο δίκαιο, αντικειμενικό, κοστοστρεφής και αμερόληπτο. Με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. καθορίζεται κάθε λεπτομέρεια σχετικά με τον τρόπο και το κόστος διάθεσης των απαιτούμενων στοιχείων, υπό δίκαιους, αμερόληπτους και κοστοστρεφείς όρους.

3. Κάθε τελικός χρήστης, στον οποίο παρέχεται διαθέσιμη στο κοινό τηλεφωνική υπηρεσία, έχει πρόσβαση σε υπηρεσίες πληροφοριών καταλόγου, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

4. Η Ε.Ε.Τ.Τ. με απόφασή της δύναται να επιβάλλει αντικειμενικές, ισότιμες και διαφανείς υποχρεώσεις και όρους στις επιχειρήσεις που ελέγχουν την πρόσβαση στους τελικούς χρήστες για την παροχή υπηρεσιών πληροφοριών καταλόγου σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 47 του παρόντος.

5. Προκειμένου να διασφαλιστεί η άμεση πρόσβαση των τελικών χρηστών κράτους - μέλους άλλου, πλην της Ελλάδος, στην υπηρεσία πληροφοριών καταλόγου η οποία παρέχεται στην Ελληνική Επικράτεια ή / και η πρόσβαση τελικών χρηστών στην Ελληνική Επικράτεια στην υπηρεσία πληροφοριών καταλόγου που παρέχεται σε άλλα κράτη - μέλη, μέσω τηλεφωνικής κλήσης ή με αποστολή σύντομων μηνυμάτων (SMS), καταργείται κάθε υφιστάμενος σχετικός περιορισμός. Η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται με απόφασή της να καθορίσει κατάλληλα μέτρα για την εξασφάλιση της πρόσβασης αυτής σύμφωνα με το άρθρο 72 του παρόντος.

6. Όλες οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν με την επιφύλαξη των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας περί επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής.

Άρθρο 70

Ενιαίος ευρωπαϊκός αριθμός κλήσης έκτακτης ανάγκης – Ευρωπαϊκοί τηλεφωνικοί κωδικοί πρόσβασης

1. Οι κλήσεις έκτακτης ανάγκης με χρήση του ενιαίου ευρωπαϊκού αριθμού κλήσης έκτακτης ανάγκης «112», καθώς και άλλων εθνικών αριθμών έκτακτης ανάγκης, όπως αυτοί ορίζονται στο Εθνικό Σχέδιο Αριθμοδότησης, πραγματοποιούνται για εξερχόμενες εθνικές κλήσεις μέσω οποιασδήποτε επιχείρησης παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων των κοινόχρηστων τηλεφώνων, ατελώς στο σύνολό τους και χωρίς υποχρέωση χρήσης οποιουδήποτε μέσου πληρωμής. Αρμόδιος φορέας για την υλοποίηση και λειτουργία της Υπηρεσίας Ενιαίου Ευρωπαϊκού Αριθμού Κλήσης Έκτακτης Ανάγκης 112 (ΥΚΕΑ 112) είναι η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.

Η υλοποίηση της ΥΚΕΑ 112 θα πραγματοποιείται με την τηλεπικοινωνιακή διασύνδεση των καλούντων τον αριθμό «112» με τους κατά περίπτωση και κατά τόπους αρμόδιους φορείς παροχής υπηρεσιών εκτάκτου ανάγκης (ΕΛ.ΑΣ., Πυροσβεστικό Σώμα, ΕΚΑΒ, Λ.Σ.) ανάλο-

γα με το είδος του συμβάντος που αναφέρει ο καλών, καθώς και με την Εθνική Τηλεφωνική Γραμμή για τα Παιδιά SOS «1056» και την Ευρωπαϊκή Ανοιχτή Τηλεφωνική Γραμμή για Αγνοούμενα Παιδιά «116000», όταν πρόκειται για περιστατικό παιδιού σε κίνδυνο ή παιδιού που έχει εξαφανισθεί.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη και των κατά περίπτωση αρμοδίων Υπουργών καθορίζονται ειδικότερα θέματα που αφορούν στην υλοποίηση και λειτουργία της ΥΚΕΑ 112 και κάθε άλλο συναφές με την ΥΚΕΑ 112 θέμα.

Η δαπάνη λειτουργίας της ΥΚΕΑ 112 θα βαρύνει τις πιστώσεις του ετήσιου τακτικού προϋπολογισμού εξόδων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.

2. Με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. καθορίζονται όλα τα αναγκαία μέτρα, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι η πρόσβαση τελικών χρηστών με αναπηρία σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, ακόμα και όταν πρόκειται για επισκέπτες από άλλα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι ισότιμη με την πρόσβαση των άλλων τελικών χρηστών. Τα μέτρα που καθορίζονται για το σκοπό αυτόν βασίζονται κατά το μέγιστο δυνατό βαθμό στα ευρωπαϊκά πρότυπα ή προδιαγραφές.

3. Οι επιχειρήσεις εγκαθιστούν όλο τον αναγκαίο εξοπλισμό στο δικτύό τους αναλαμβάνοντας το σχετικό κόστος προκειμένου να:

α) διεκπεραιώνουν τις κλήσεις προς τον αριθμό κλήσης έκτακτης ανάγκης «112» όπως καθίσταται κατά περίπτωση αναγκαίο και μέσω εθνικής περιαγωγής ή ακόμα και χωρίς να έχει πραγματοποιηθεί ταυτοποίηση της Κάρτας Ταυτοποίησης Χρήστη (SIM card).

β) Διαθέτουν ατελώς όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για τον εντοπισμό της θέσης του καλούντος στις αρμόδιες αρχές για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης αμέσως όταν η κλήση ληφθεί από τις εν λόγω αρχές για όλες τις κλήσεις στον ενιαίο ευρωπαϊκό αριθμό κλήσης έκτακτης ανάγκης «112».

γ) Διεκπεραιώνουν όλες τις κλήσεις προς και από τον Ευρωπαϊκό Χώρο Τηλεφωνικής Αριθμοδότησης (ΕΧΤΑ), με τιμές παρόμοιες με εκείνες που ισχύουν για τις κλήσεις προς και από τα άλλα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη, καθορίζονται κριτήρια με τα οποία η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας δύναται να διαπιστώνει την ακρίβεια και την αξιοπιστία των παρεχόμενων πληροφοριών θέσης.

4. Οι κλήσεις προς τον ενιαίο ευρωπαϊκό αριθμό κλήσης έκτακτης ανάγκης «112» απαντώνται δεόντως και διεκπεραιώνονται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και τουλάχιστον τόσο γρήγορα και αποτελεσματικά όσο και οι κλήσεις προς τον εθνικό αριθμό ή τους εθνικούς αριθμούς έκτακτης ανάγκης. Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη είναι αρμόδια για την ενημέρωση των πολιτών και ιδιαίτερα των προσώπων που ταξιδεύουν μεταξύ των κρατών-μελών, για την ύπαρξη και χρήση του ενιαίου ευρωπαϊκού αριθμού κλήσης έκτακτης ανάγκης «112», καθώς και για τη δυνατότητα εντοπισμού της θέσης του καλούντος, σύμφωνα και με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού ρυθμίζονται, όπου αυτό απαιτείται, ειδικότερα θέματα σχετικά με την ενημέρωση των πολιτών για την ύπαρξη και χρήση του ενιαίου ευρωπαϊκού αριθμού κλήσης έκτακτης ανάγκης «112».

5. Ο κωδικός «00» είναι ο τυποποιημένος διεθνής κωδικός πρόσβασης.

Άρθρο 71

Εναρμονισμένοι αριθμοί για εναρμονισμένες υπηρεσίες κοινωνικού ενδιαφέροντος, περιλαμβανομένης της ανοικτής τηλεφωνικής γραμμής για αγνοούμενα παιδιά

1. Η Ε.Ε.Τ.Τ. προωθεί ειδικούς αριθμούς στο πεδίο αριθμοδότησης που αρχίζει με «116» και προσδιορίζεται στην απόφαση 2007/116/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 15ης Φεβρουαρίου 2007, σχετικά με τη δέσμευση της εθνικής περιοχής αριθμοδότησης που αρχίζει με «116» για εναρμονισμένους αριθμούς που αφορούν εναρμονισμένες υπηρεσίες κοινωνικού ενδιαφέροντος.

2. Η Ε.Ε.Τ.Τ. με απόφασή της καθορίζει μέτρα που εξασφαλίζουν ότι οι τελικοί χρήστες με αναπηρία μπορούν να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες οι οποίες παρέχονται στο πεδίο αριθμοδότησης «116» στο μέγιστο δυνατό βαθμό. Τα μέτρα αυτά είναι σύμφωνα προς τα σχετικά πρότυπα ή προδιαγραφές.

3. Η Ε.Ε.Τ.Τ. σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς ενημερώνει τους πολίτες για την ύπαρξη και τη χρήση υπηρεσιών που παρέχονται στο πεδίο αριθμοδότησης «116», ιδίως μέσω πρωτοβουλιών που στοχεύουν ειδικά τα άτομα που ταξιδεύουν σε άλλα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Η Ε.Ε.Τ.Τ., σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς, εκτός των μέτρων που αφορούν όλους τους αριθμούς στο πεδίο αριθμοδότησης «116» και λαμβάνονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 3, καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε οι πολίτες να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσία που διαχειρίζεται γραμμή εκτάκτου ανάγκης για την αναφορά περιστατικών που αφορούν αγνοούμενα παιδιά. Η εν λόγω γραμμή εκτάκτου ανάγκης διατίθεται στον αριθμό «116000» και η λειτουργία της αναφορικά με την πρόσβαση κατά τη διεθνή περιαγωγή προσαρμόζεται στα τυχόν τεχνικά πρότυπα που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Άρθρο 72

Πρόσβαση σε αριθμούς και υπηρεσίες

1. Η Ε.Ε.Τ.Τ. λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα, προκειμένου να εξασφαλίσει ότι όπου είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό, και πλην της περίπτωσης κατά την οποία καλούμενος συνδρομητής έχει επιλέξει για εμπορικούς λόγους να περιορίσει την πρόσβαση από καλούντες που βρίσκονται σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές, οι τελικοί χρήστες μπορούν:

α) να έχουν πρόσβαση και να χρησιμοποιούν υπηρεσίες μέσω μη γεωγραφικών αριθμών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και

β) να έχουν πρόσβαση σε όλους τους αριθμούς που παρέχονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται οι αριθμοί που υπάρχουν στα εθνικά σχέδια αριθμοδότησης των κρατών - μελών, οι αριθμοί

του Ευρωπαϊκού Χώρου Τηλεφωνικής Αριθμοδότησης (ΕΧΤΑ) και οι Παγκόσμιοι Διεθνείς Αριθμοί Ατελών Κλήσεων, ανεξαρτήτως της τεχνολογίας και των συσκευών που χρησιμοποιεί ο πάροχος της υπηρεσίας.

2. Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να ζητά από τις επιχειρήσεις παροχής δημόσιων δικτύων επικοινωνιών ή/και διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών να παρεμποδίζουν κατά περίπτωση την πρόσβαση σε αριθμούς ή υπηρεσίες, όταν αυτό δικαιολογείται για λόγους απάτης ή κατάχρησης και να απαιτεί σε τέτοιες περιπτώσεις οι πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών να παρακρατούν τα σχετικά έσοδα διασύνδεσης ή έσοδα από άλλες υπηρεσίες.

Άρθρο 73

Υποχρεώσεις των επιχειρήσεων για μεταφορά σήματος και Παροχή Πρόσθετων Ευκολιών

1. Ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, καθώς και εκείνος στον οποίο ανατίθενται εκάστοτε οι αρμοδιότητες του Υπουργείου Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης μπορούν, με κοινή απόφασή τους, να επιβάλλουν σε παρόχους δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών εκπομπών στο κοινό εύλογες, αναλογικές και διαφανείς υποχρεώσεις μεταφοράς σήματος για τη μετάδοση εκπομπών συγκεκριμένων ραδιοτηλεοπτικών καναλιών και συμπληρωματικών υπηρεσιών, ιδίως υπηρεσιών για την εξασφάλιση της δέουσας πρόσβασης τελικών χρηστών με αναπηρία. Οι υποχρεώσεις αυτές επιβάλλονται μόνο σε περιπτώσεις που:

α) τούτο απαιτείται για την επίτευξη σαφώς καθορισμένων στόχων δημόσιου συμφέροντος και αναθεωρούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα και

β) τα δίκτυα αυτά χρησιμοποιούνται από σημαντικό αριθμό τελικών χρηστών ως το κύριο μέσο λήψης ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών εκπομπών. Εάν προβλέπεται αποζημίωση για τις ως άνω υποχρεώσεις, αυτή καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, καθώς και εκείνου στον οποίο ανατίθενται εκάστοτε οι αρμοδιότητες του Υπουργείου Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, με βάση τις αρχές της διαφάνειας και της αναλογικότητας.

2. Οι υποχρεώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου επανεξετάζονται και αναθεωρούνται το αργότερο κατ' έτος από τη θέση τους σε ισχύ.

3. Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να απαιτεί από επιχειρήσεις που παρέχουν διαθέσιμες στο κοινό τηλεφωνικές υπηρεσίες ή/και πρόσβαση σε δημόσια δίκτυα επικοινωνιών, να διαθέτουν στους τελικούς χρήστες όλες ή μερικές από τις ευκολίες του Μέρους Α' και Β' του Παραρτήματος ΙΙΙ του παρόντος, εφόσον αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό.

4. Στην περίπτωση που η Ε.Ε.Τ.Τ. κρίνει, αφού λάβει υπόψη της τις απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών, ότι υπάρχει επαρκής πρόσβαση στις ανωτέρω ευκολίες δύναται να μην επιβάλει τις υποχρεώσεις της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου στο σύνολο ή μέρος της Ελληνικής Επικράτειας.

5. Ο εξοπλισμός ψηφιακής τηλεοπτικής λήψης ευρείας κατανάλωσης που προορίζεται για πώληση ή μίσθωση ή άλλου είδους διάθεση πρέπει να είναι συμβατός με τα οριζόμενα στο παράρτημα ΙΧ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 74 Τέλη

1. Με αποφάσεις της Ε.Ε.Τ.Τ. επιβάλλονται, κατά περίπτωση, στους παρόχους ηλεκτρονικών επικοινωνιών τα ακόλουθα τέλη, που περιέρχονται σε αυτήν:

α) τέλη στο πλαίσιο των Γενικών Αδειών, ιδίως από τη διαχείριση, τον έλεγχο τους και την επιβολή του συστήματος Γενικών Αδειών,

β) τέλη στο πλαίσιο της χορήγησης των δικαιωμάτων χρήσης, ιδίως για τη διαχείριση και τον έλεγχο των αιτήσεων των παρόχων,

γ) τέλη στο πλαίσιο των ειδικών υποχρεώσεων που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις δυνάμει των άρθρων 44, 47 παράγραφοι 1, 2, 4 και 5 και 49 του παρόντος,

δ) τέλη στο πλαίσιο της εκχώρησης ονομάτων χώρου,

ε) τέλη στο πλαίσιο του ελέγχου και της εποπτείας του φάσματος.

2. Τα προβλεπόμενα στην προηγούμενη παράγραφο τέλη:

α) των σημείων α΄, β΄, γ΄ και ε΄ της παραγράφου 1 καλύπτουν, συνολικά, μόνον τις διοικητικές δαπάνες της Ε.Ε.Τ.Τ., που προκύπτουν από τη διαχείριση, τον έλεγχο και την επιβολή του συστήματος Γενικών Αδειών και των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων ή / και αριθμών, ως και των ειδικών υποχρεώσεων οι οποίες προβλέπονται στα άρθρα 44, 47 παράγραφοι 1, 2, 4 και 5 και 49 του παρόντος, οι οποίες μπορούν να περιλαμβάνουν δαπάνες για διεθνή συνεργασία και ιδίως για την ενεργή συμμετοχή και συνεισφορά στον Φορέα Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών στις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (BEREC) εναρμόνιση και τυποποίηση, ανάλυση αγοράς, παρακολούθηση της συμμόρφωσης και άλλους ελέγχους της αγοράς, καθώς και κανονιστικές πράξεις που περιλαμβάνουν την εκπόνηση και την επιβολή παράγωγου δικαίου και διοικητικών αποφάσεων, όπως αποφάσεων για την πρόσβαση και τη διασύνδεση, τις δαπάνες του άρθρου 13 του παρόντος, με σκοπό την εξασφάλιση επαρκών χρηματοδοτικών και ανθρώπινων πόρων για την εκτέλεση των καθηκόντων της όπως ορίζονται στο παρόντα νόμο και

β) επιβάλλονται στους παρόχους κατά αντικειμενικό, διαφανή και αναλογικό τρόπο, προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, ώστε να ελαχιστοποιούνται οι πρόσθετες διοικητικές δαπάνες και οι συναφείς δαπάνες.

3. Για τον προσδιορισμό του ύψους των τελών, η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται να εφαρμόσει είτε μία κλειδα κατανομής βάσει του κύκλου εργασιών των παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών είτε ένα σύστημα κατ' αποκοπήν επιβάρυνσης αυτών. Οι μέθοδοι αυτοί μπορούν να χρησιμοποιηθούν είτε η καθεμία μόνη της είτε σε συνδυασμό.

4. Η Ε.Ε.Τ.Τ. δημοσιεύει στο τέλος κάθε ημερολογιακού έτους σε μία τουλάχιστον εφημερίδα πανελλαδικής κυκλοφορίας, καθώς και στο διαδίκτυο, ανασκόπηση των τελών τα οποία ορίζονται στο παρόν άρθρο και το συνολικό ποσό των τελών που έχουν καταβληθεί σε αυτήν.

5. Στο τέλος εκάστου ημερολογιακού έτους η Ε.Ε.Τ.Τ. εξετάζει το συνολικό ποσό των εισπραχθέντων τελών, καθώς και το συνολικό ποσό των δαπανών αυτής, για τη διασφάλιση της διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειάς της σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 6 του πα-

ρόντος. Σε περίπτωση διαπίστωσης οποιασδήποτε διαφοράς μεταξύ αυτών, η Ε.Ε.Τ.Τ. προβαίνει σε σχετικές αναπροσαρμογές για τα τέλη του επερχόμενου έτους, συνυπολογίζοντας ποσό που επιτρέπει σε κάθε περίπτωση τη διατήρηση αποθεματικού της Ε.Ε.Τ.Τ., ίσου με το τριάντα τοις εκατό (30%) των προϋπολογιζόμενων δαπανών.

Άρθρο 75 Τέλη για δικαιώματα χρήσης

1. Εκτός των προβλεπόμενων στο προηγούμενο άρθρο διοικητικών τελών, η Ε.Ε.Τ.Τ. καθορίζει και επιβάλλει στους παρόχους ηλεκτρονικών επικοινωνιών τέλη για δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνοτήτων και δικαιώματα χρήσης αριθμών, τα οποία αντανakλούν την ανάγκη διασφάλισης της βέλτιστης χρήσης των πόρων αυτών. Επίσης, η Ε.Ε.Τ.Τ. καθορίζει και επιβάλλει τέλη για δικαιώματα χρήσης ονομάτων χώρου τα οποία στοχεύουν στη διασφάλιση βέλτιστης χρήσης των πόρων αυτών.

2. Η Ε.Ε.Τ.Τ. επιβάλλει τα τέλη της παραγράφου 1 κατά τρόπο αντικειμενικό, διαφανή, αμερόληπτο και αναλογικά προς τον επιδιωκόμενο σκοπό και λαμβάνει υπόψη τους στόχους του άρθρου 3 του παρόντος.

3. Τα τέλη που καταβάλλονται για την παροχή δικαιώματος χρήσης ραδιοσυχνοτήτων υπό συνθήκες περιορισμού του αριθμού τους καταβάλλονται σε τραπεζικούς λογαριασμούς της Ε.Ε.Τ.Τ., η οποία, αφού αφαιρέσει από αυτά ποσό ίσο με το συνολικό κόστος της προετοιμασίας και διενέργειας της διαγωνιστικής διαδικασίας στο οποίο υπεβλήθη η Ε.Ε.Τ.Τ., συμπεριλαμβανομένου και του κόστους της διαδικασίας που οδήγησε στον περιορισμό του αριθμού των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων και του κόστους του ενδεχόμενου αναγκαστικού συγχροτήτων, τα αποδίδει στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

4. Η Ε.Ε.Τ.Τ. με αποφάσεις της ρυθμίζει τον τρόπο υπολογισμού, τον τρόπο και την προθεσμία καταβολής των τελών που προβλέπονται στο άρθρο 74 του παρόντος και στο παρόν άρθρο, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

5. Στην Ε.Ε.Τ.Τ., με την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων του παρόντος νόμου, αποδίδεται και περιέρχεται επίσης κάθε άλλο ποσό το οποίο εισπράττεται από οποιαδήποτε διοικητική ή δικαστική αρχή ή άλλον τρίτο ως χρηματική ποινή, πρόστιμο ή προϊόν δήμευσης σε σχέση με τις αρμοδιότητές της, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο. Τα προβλεπόμενα στο παρόν άρθρο τέλη, όπως και κάθε άλλο εισπραττόμενο ποσό, καταβάλλονται απευθείας ως έσοδο στο όνομα και για λογαριασμό της Ε.Ε.Τ.Τ. και κατατίθενται σε τραπεζικούς λογαριασμούς αυτής.

6. Αν από την ανωτέρω οικονομική διαχείριση της Ε.Ε.Τ.Τ., εκάστης διετίας, προκύπτει θετικό οικονομικό αποτέλεσμα (έσοδα - έξοδα), ποσοστό του αποτελέσματος αυτού αποδίδεται στον Κρατικό Προϋπολογισμό, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ως δημόσιο έσοδο και διατίθεται πρωτίστως για την εξυπηρέτηση των σκοπών του παρόντος. Το αποδιδόμενο ποσοστό, που δεν θα υπερβαίνει το 80%, καθώς και οι σχετικές λεπτομέρειες, καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Το υπόλοιπο ποσοστό, που παραμένει στην Ε.Ε.Τ.Τ., μπορεί να διατίθεται, μετά από απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και για δαπάνες για θέμα-

τα αρμοδιότητας, προμήθειας εξοπλισμού και λειτουργίας της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, για ειδικές δράσεις αυτής, που καθορίζονται στον παρόντα νόμο, καθώς και επιστημονική, μελετητική και συμβουλευτική υποστήριξη αυτής, αμοιβές επιτροπών και ομάδων εργασίας, συμμετοχή, οργάνωση ή / και χρηματοδότηση συνόδων ή συνεδρίων ή σεμιναρίων που διοργανώνονται από τη Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων ή άλλους φορείς, καθώς και έργων, ειδικών εργασιών ή μελετών από ειδικούς επιστήμονες Πανεπιστημίων, ΑΤΕΙ, ερευνητικών κέντρων ή ομάδες εργασίας, εφόσον άπτονται ζητημάτων της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων. Ως πρώτη διετία για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, θεωρείται αυτή που έληξε την 31.12.2011. Οι διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 4024/2011 (Α' 226) όπως εκάστοτε ισχύει εφαρμόζονται σε ότι αφορά τις αποδοχές του συνόλου του προσωπικού και της Ολομέλειας της Ε.Ε.Τ.Τ..

7. Ο έλεγχος των οικονομικών στοιχείων και ετήσιων λογαριασμών και οικονομικών καταστάσεων της Ε.Ε.Τ.Τ. γίνεται από ορκωτούς ελεγκτές. Τα στοιχεία αυτά και οι οικονομικές καταστάσεις δημοσιεύονται ετησίως σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες και στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καταχωρούνται δε στον ιστοχώρο της Ε.Ε.Τ.Τ..

8. Ο τρόπος οικονομικής διαχείρισης της Ε.Ε.Τ.Τ. καθορίζεται με Κανονισμό, που εκδίδεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μετά από εισήγηση της Ε.Ε.Τ.Τ..

Άρθρο 76 **Ποινικές κυρώσεις**

1. Η παράβαση των διατάξεων που αφορούν στα δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνοτήτων ή / και αριθμών, η χρήση ραδιοσυχνοτήτων ή αριθμών χωρίς να έχει προηγηθεί εκχώρηση σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, καθώς και η παράνομη εμπορία ή χρήση τερματικού εξοπλισμού και ραδιοεξοπλισμού τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και με χρηματική ποινή ύψους από τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ.

2. Ο τεχνικός εξοπλισμός και τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για την τέλεση των παραπάνω αξιόποινων πράξεων κατάσχονται και, με την έκδοση αμετάκλητης απόφασης ποινικού δικαστηρίου, δημεύονται.

Άρθρο 77 **Διοικητικές κυρώσεις**

Πέραν των διοικητικών κυρώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 16 του π.δ. 44/2002 (Α' 44):

1. Εάν η Ε.Ε.Τ.Τ. διαπιστώσει ότι πάροχος ηλεκτρονικών επικοινωνιών δεν τηρεί έναν ή περισσότερους όρους της Γενικής Άδειας, των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων ή / και αριθμών, των ειδικών υποχρεώσεων, που προβλέπονται στα άρθρα 44, 47 παράγραφοι 1, 2, 4, 5 και 49 του παρόντος, των υποχρεώσεων του ως καθορισμένη επιχείρηση, της νομοθεσίας περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών, του Κανονισμού Διεθνούς Περιοχής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή δεν παρέχει τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου

38 του παρόντος, κοινοποιεί σε αυτόν την εν λόγω διαπίστωση και του παρέχει τη δυνατότητα να εκθέσει τις απόψεις του στο πλαίσιο σχετικής ακρόασης ή/και να αποκαταστήσει τη νομιμότητα εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

2. Η Ε.Ε.Τ.Τ. με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της και ύστερα από προηγούμενη ακρόαση των ενδιαφερομένων, δύναται να απαιτήσει την παύση της παράβασης στην οποία αναφέρεται η παράγραφος 1, είτε αμέσως είτε εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, και να λαμβάνει κατάλληλα και αναλογικά μέτρα που αποβλέπουν στην εξασφάλιση της συμμόρφωσης και να επιβάλλει μία ή περισσότερες από τις παρακάτω κυρώσεις:

α) Σύσταση.

β) Πρόστιμο έως 3.000.000 ευρώ το οποίο εισπράττεται σύμφωνα με τον Κώδικα Εισπράξεων Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.) και το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει περιοδικές ποινές με αναδρομικό αποτέλεσμα. Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να προβλέψει την καταβολή του ποσού του προστίμου σε δόσεις.

γ) Αναστολή ή ανάκληση των δικαιωμάτων παροχής δικτύων ή/και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών λειτουργίας υπό καθεστώς Γενικής Άδειας, καθώς και των δικαιωμάτων χρήσης, ειδικών υποχρεώσεων σε περίπτωση σοβαρών και επανειλημμένων παραβάσεων. Στην περίπτωση αυτή, η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να επιβάλλει αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις και ποινές που θα καλύπτουν τη χρονική περίοδο κάθε παράβασης, ακόμη και εάν η παράβαση έχει μετέπειτα παύσει να υφίσταται.

δ) Διαταγή να διακοπεί ή να καθυστερήσει η παροχή υπηρεσίας ή ομάδας υπηρεσιών η οποία, εάν συνεχιζόταν, θα κατέληγε σε σοβαρή στρέβλωση του ανταγωνισμού, ενώ εκκρεμεί η συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις πρόσβασης που έχουν επιβληθεί μετά από ανάλυση αγοράς σύμφωνα με το άρθρο 43 του παρόντος.

3. Κατ' εξαίρεση των όσων ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, σε περιπτώσεις παραβάσεων των διατάξεων που διέπουν τα ονόματα χώρου στο διαδίκτυο, τους καταχωρητές ονομάτων χώρου ή τις ηλεκτρονικές υπογραφές, ή τη διάθεση στην αγορά, την ελεύθερη κυκλοφορία και τη θέση σε λειτουργία του ραδιοεξοπλισμού και του τηλεπικοινωνιακού τερματικού εξοπλισμού, η Ε.Ε.Τ.Τ. με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της και ύστερα από προηγούμενη ακρόαση των ενδιαφερομένων, δύναται να επιβάλλει μία ή περισσότερες από τις παρακάτω κυρώσεις:

α) Σύσταση. Ειδικότερα, σύσταση μπορεί να επιβάλλεται και στους διανομείς ραδιοεξοπλισμού και του τηλεπικοινωνιακού τερματικού εξοπλισμού, για παραβάσεις των διατάξεων του π.δ. 44/2002 (Α' 44).

β) Πρόστιμο έως 20.000 ευρώ σε περιπτώσεις παραβάσεων των διατάξεων που διέπουν τα ονόματα χώρου στο διαδίκτυο και έως 100.000 ευρώ σε περιπτώσεις παραβάσεων των διατάξεων που διέπουν τους καταχωρητές ονομάτων χώρου και τις ηλεκτρονικές υπογραφές. Για όλες τις περιπτώσεις παραβάσεων του π.δ. 44/2002 (Α' 44) για τις οποίες δεν προβλέπεται κύρωση στο άρθρο 16 αυτού, πρόστιμο έως εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ στους κατασκευαστές, εξουσιοδοτημένους αντιπροσώπους αυτών και εισαγωγείς/υπεύθυνους για τη διάθεση στην κοινοτική αγορά ραδιοεξοπλισμού και τηλεπικοινωνιακού τερματικού εξοπλισμού. Πρόστιμο έως εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ στους διανομείς ραδιοε-

ξοπλισμού και τηλεπικοινωνιακού τερματικού εξοπλισμού για παραβάσεις διατάξεων του π.δ. 44/2002 (Α' 44).

γ) Αναστολή ή ανάκληση των δικαιωμάτων που απορρέουν από τις σχετικές αποφάσεις της Ε.Ε.Τ.Τ., σε περίπτωση σοβαρών και επανειλημμένων παραβάσεων.

4. Η απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. κοινοποιείται στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση εντός δέκα (10) εργασιμών ημερών από τη λήψη της. Πριν από την κοινοποίηση αυτή, η Ε.Ε.Τ.Τ. δεν δημοσιοποιεί την απόφαση ή τμήμα αυτής σε οποιονδήποτε τρίτο και με οποιονδήποτε τρόπο.

5. Σε περίπτωση επιβολής της διοικητικής κυρώσεως του προστίμου, εάν ο υπόχρεος για την καταβολή του το καταβάλει εντός τριάντα (30) ημερών, από την κοινοποίηση σε αυτόν της σχετικής απόφασης της Ε.Ε.Τ.Τ., το πρόστιμο μειώνεται αυτοδικαίως στα 2/3 του επιβληθέντος ποσού. Η παρούσα διάταξη εφαρμόζεται και για τις κυρώσεις που επιβάλλονται από την Ε.Ε.Τ.Τ. δυνάμει του π.δ. 44/2002.

6. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και όταν η Ε.Ε.Τ.Τ. έχει αποχρώσει ενδείξεις ότι η παράβαση όρων της κείμενης νομοθεσίας περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών ενέχει άμεση, σοβαρή και επικείμενη απειλή για τη δημόσια ασφάλεια, τη δημόσια τάξη ή τη δημόσια υγεία ή θα προξενήσει σοβαρά οικονομικά ή λειτουργικά προβλήματα σε άλλες επιχειρήσεις ή χρήστες δικτύων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή άλλους χρήστες ραδιοφάσματος, μπορεί να λαμβάνει έκτακτα προσωρινά μέτρα προς αντιμετώπιση της κατάστασης, πριν τη λήψη οριστικής απόφασης, η οποία λαμβάνεται μετά από ακρόαση της ενδιαφερόμενης επιχείρησης. Η απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. περί των προσωρινών μέτρων είναι άμεσα εκτελεστή και μπορεί να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο μέχρι εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ για κάθε ημέρα μη συμμόρφωσης. Η διαδικασία λήψεως Προσωρινών Μέτρων καθορίζεται με τον Κανονισμό Ακροάσεων της Ε.Ε.Τ.Τ., ο οποίος δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση παρέχεται εν συνεχεία δυνατότητα να εκθέσει τις απόψεις της και να προτείνει μέτρα αποκατάστασης. Εάν αυτά κριθούν επαρκή, ή με την οριστική της απόφαση, η Ε.Ε.Τ.Τ. ανακαλεί τα προσωρινά μέτρα και επικυρώνει τα προτεινόμενα από την επιχείρηση μέτρα αποκατάστασης. Τα προσωρινά μέτρα της Ε.Ε.Τ.Τ. έχουν ισχύ μέγιστης διάρκειας τριών μηνών, η οποία, σε περιπτώσεις μη ολοκλήρωσης των διαδικασιών συμμόρφωσης, μπορεί να παραταθεί για ακόμη τρεις μήνες.

7. Τα ανωτέρω πρόστιμα που προβλέπονται στο παρόν άρθρο εισπράττονται στο όνομα και για λογαριασμό της Ε.Ε.Τ.Τ. και αποδίδονται σε αυτήν.

Άρθρο 78

Ένδικο βοηθήματα

1. Κατά των κανονιστικών αποφάσεων της Ε.Ε.Τ.Τ. ασκείται αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Κατά των αποφάσεων της Ε.Ε.Τ.Τ. με τις οποίες επιβάλλονται κυρώσεις, ασκείται προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών. Κατά των λοιπών ατομικών διοικητικών αποφάσεων της Ε.Ε.Τ.Τ. ασκείται αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

2. Η προθεσμία για την άσκηση της αίτησης ακύρωσης ή της προσφυγής, κατά περίπτωση, και η άσκησή της δεν αναστέλλουν την εκτέλεση των προσβαλλόμενων απο-

φάσεων της Ε.Ε.Τ.Τ., εκτός εάν, μετά από αίτηση του αιτούντος ή του προσφεύγοντος, το δικαστήριο, με αιτιολογημένη απόφασή του, αναστείλει εν όλω ή εν μέρει την εκτέλεση της πράξης, κατά τις ισχύουσες διατάξεις.

3. Για το παραδεκτό της συζήτησης των προσφυγών, που ασκούνται κατά των αποφάσεων της Ε.Ε.Τ.Τ., ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου, με τις οποίες επιβάλλονται πρόστιμα, απαιτείται η κατάθεση στην Ε.Ε.Τ.Τ. ποσού ίσου με το τριάντα τοις εκατό (30%) του επιβαλλόμενου προστίμου, το οποίο ποσοστό δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 500.000 ευρώ.

4. Κατά των αποφάσεων του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών που εκδίδονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 μπορεί να ασκηθεί, κατά περίπτωση, αίτηση αναιρέσης ή έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατά τις ισχύουσες διατάξεις.

5. Η Ε.Ε.Τ.Τ. διατηρεί στοιχεία αναφορικά με τα θέματα των ανωτέρω προσφυγών, τη διάρκεια των διαδικασιών προσφυγής, καθώς και τον αριθμό των αποφάσεων για λήψη προσωρινών μέτρων. Τα στοιχεία αυτά διαβιβάζονται από την Ε.Ε.Τ.Τ. στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στον BEREC κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Άρθρο 79

Μεταβατικές διατάξεις

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 24 του παρόντος, η Ε.Ε.Τ.Τ. προσαρμόζει τις γενικές άδειες και τα μεμονωμένα δικαιώματα χρήσης που υφίστανται ήδη στις 31 Δεκεμβρίου 2009 σύμφωνα με τα άρθρα 18, 21, 22 και 23 και το παράρτημα VII του παρόντος, το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος. Εφόσον η εφαρμογή του ανωτέρω εδαφίου επιφέρει περιορισμό των δικαιωμάτων ή επέκταση των υποχρεώσεων βάσει ήδη υφιστάμενων αδειών και μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης, η Ε.Ε.Τ.Τ. με απόφασή της μπορεί να παρατείνει την ισχύ αυτών των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2012 το αργότερο, υπό τον όρο ότι, με τον τρόπο αυτό, δεν θίγονται τα δικαιώματα άλλων επιχειρήσεων βάσει του κοινοτικού δικαίου. Η Ε.Ε.Τ.Τ. κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τις παρατάσεις αυτές δηλώνοντας τους σχετικούς λόγους.

2. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, τυχόν διαγωνιστικές διαδικασίες που διενεργούνται από την Ε.Ε.Τ.Τ. ή το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και ευρίσκονται σε εξέλιξη ολοκληρώνονται σύμφωνα με τη σχετική προκήρυξη.

3. Ο καθορισμός και η ανάλυση σχετικών αγορών, καθώς και οι εν εξελίξει διαβουλεύσεις ή/και κοινοποιήσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι οποίες άρχισαν πριν τη θέση σε εφαρμογή του παρόντος, λαμβάνονται υπόψη για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος.

4. Μέχρι τη ρύθμιση θεμάτων για τα κρατικά δίκτυα που δεν ρυθμίζονται με τον παρόντα νόμο, την αρμοδιότητα χορήγησης των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων ή ζωνών ραδιοσυχνοτήτων έχει το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

5. Η υπ' αριθ. 457/14.12.2001 απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων σχετικά με τη χορήγηση Ειδικής Άδειας στην εταιρεία «Hellas Sat A.E.» και διακριτικό τίτλο «ΕΛΛΑΣ SAT» και «HELLAS SAT» παραμένει σε ισχύ.

6. Προγενέστερες Αποφάσεις ή Πράξεις της Ε.Ε.Τ.Τ. και του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων παραμένουν εν ισχύ στο μέτρο που δεν αντιβαίνουν με τις διατάξεις του παρόντος.

7. Αιτήσεις που έχουν υποβληθεί στην Ε.Ε.Τ.Τ. πριν τη θέση σε ισχύος του παρόντος και εκκρεμούν, εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

8. Σε περίπτωση που λόγω της αλλαγής αρίθμησης προγενέστερα νομοθετήματα αναφέρονται σε άρθρα που δεν έχουν σχέση με την προσδοκώμενη ρύθμιση, ισχύει η νέα αρίθμηση.

9. Μέχρι την 31.12.2011 διατηρείται σε ισχύ το αποθεματικό της Ε.Ε.Τ.Τ., που είχε ήδη σχηματισθεί με βάση τις διατάξεις του ν. 3431/2006, το οποίο διαμορφώνεται από την οικονομική χρήση έτους 2012 σύμφωνα με τα οριζόμενα ανωτέρω στα άρθρα 74 και 75 του παρόντος.

10. Το τακτικό προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που μεταφέρθηκε στην Ε.Ε.Τ.Τ. σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3717/2008 (Α' 239), και δυνάμει των κοινών υπουργικών αποφάσεων 40977/1388/5.8.2010, 42227/1434/2.9.2010 και 53855/1703/26.10.2010, και έχει καταλάβει προσωποπαγείς θέσεις και υπηρετεί στην Ε.Ε.Τ.Τ. κατά την ψήφιση του παρόντος καταλαμβάνει αυτοδικαίως και σύμφωνα με τα τυπικά του προσόντα, τις θέσεις που συστήνονται στο σημείο Β', παράγραφος 5 του άρθρου 13 του παρόντος καταργουμένων αντιστοιχώς των προσωποπαγών θέσεων.

11. Το υπηρετούν, κατά την ψήφιση του παρόντος, προσωπικό της Ε.Ε.Τ.Τ. κατατάσσεται σε αντίστοιχες θέσεις που ήδη καταλαμβάνει, και όπως συστήνονται στο άρθρο 13 του παρόντος, σύμφωνα με τα τυπικά του προσόντα και το καθεστώς που προσελήφθη.

12. Οι ρυθμίσεις του άρθρου 14 του ν. 3592/2007 για τη μετάβαση στην επίτευξη ψηφιακή εκπομπή ισχύουν μέχρι την ημερομηνία πάυσης μετάδοσης τηλεοπτικού σήματος με αναλογικό τρόπο σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κοινή απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του Υπουργού στον οποίο ανατίθενται εκάστοτε οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας – Γενικής Γραμματείας Μέσων Ενημέρωσης της παραγράφου 3 του άρθρου 8 του ν. 4038/2012.

Άρθρο 80

Τροποποιούμενες και καταργούμενες διατάξεις

1. Από της ενάρξεως ισχύος του παρόντος νόμου τροποποιούνται οι κάτωθι διατάξεις ως εξής:

α) Το άρθρο 1 παρ. 5 του ν. 2801/2000 (Α' 46), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Α) Η εγκατάσταση σταθμού εκπομπής ή/και λήψης ραδιοσήματος και κατασκευής κεραιάς χωρίς άδεια ή έγκριση, εφόσον αυτή απαιτείται, η χρήση σταθμού εκπομπής ραδιοσήματος χωρίς άδεια ή η παραχώρηση ηλεκτρικού ρεύματος σε εγκαταστάσεις άλλου, ο οποίος κατέχει ή λειτουργεί σταθμό εκπομπής ή/και λήψης ραδιοσήματος με ή χωρίς άδεια, η παραχώρηση της κατασκευής σε άλλον για την εγκατάσταση κεραιάς χωρίς άδεια, εφόσον απαιτείται, καθώς και η παρεμπόδιση ή παρενόχληση των αρμόδιων οργάνων να πραγματοποιήσουν έλεγχο των σταθμών εκπομπής ή/και λήψης ραδιοσήματος και των εγκαταστάσεων αυτών ή η παροχή με δόλο εσφαλμένων πληροφοριών για την άσκηση του ελέγχου, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέχρι δύο (2) ετών και

χρηματική ποινή από επτά χιλιάδες πεντακόσια (7.500) ευρώ έως τριάντα οκτώ χιλιάδες (38.000) ευρώ. Σε περίπτωση καταδίκης διατάσσεται η αφαίρεση της τυχόν υφιστάμενης άδειας και η δήμευση του εξοπλισμού του σταθμού και των συναφών εγκαταστάσεών του.

Β) Με φυλάκιση μέχρι δύο (2) έτη τιμωρείται όποιος προκαλεί επιβλαβείς παρενοχλήσεις (παρεμβολές), διαπιστωμένες από την αρμόδια Αρχή, σε άλλο νόμιμο χρήστη, όπως και όποιος εκπέμπει χωρίς άδεια σε ζώνες ραδιοσυχνότητων που δεν προβλέπεται για τη συγκεκριμένη υπηρεσία στον Εθνικό Κανονισμό Κατανομής Ζωνών Συχνότητων. Σε περίπτωση παράβασης των ανωτέρω, αφαιρείται η τυχόν υφιστάμενη άδεια από το όργανο που την εξέδωσε. Επίσης κατάσχεται όλος ο εξοπλισμός του σταθμού και οι συναφείς εγκαταστάσεις και δημεύεται με αμετάκλητη απόφαση του ποινικού δικαστηρίου.

Τα αδικήματα των περιπτώσεων Α' και Β' θεωρούνται αυτόφωρα, σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 242 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Γ) Με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ., μετά από τεχνική έκθεση της αρμόδιας υπηρεσίας, στους κατόχους κατασκευών κεραιών στην ξηρά:

α) που δεν διαθέτουν άδεια ούτε πιστοποιητικό πληρότητας ή

β) που διαθέτουν άδεια ή πιστοποιητικό πληρότητας φακέλου τα οποία έχουν εκδοθεί επί τη βάσει ψευδών, ανακριβών ή παραποιημένων στοιχείων,

επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ μέχρι και τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ. Θεωρείται επιβαρυντική περίπτωση ιδίως η ψευδής αναγραφή ή η παραποίηση στοιχείων ή η υποτροπή. Τα πρόστιμα αυτά αποτελούν έσοδα του Δημοσίου, συνυπολογίζονται στο ποσοστό εκ του αποθεματικού που καταβάλει η Ε.Ε.Τ.Τ. στο Δημόσιο και εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Εισπράξεων Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.).

Δ) Με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, ύστερα από έκθεση των αρμόδιων οργάνων της Περιφέρειας, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο υπέρ της οικείας Περιφέρειας ύψους μέχρι είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, στους κατόχους κατασκευών κεραιών που δεν φροντίζουν για την κατεδάφιση των κατασκευών μετά την, για οποιονδήποτε λόγο, διακοπή λειτουργίας των κεραιών ή δεν τηρούν τις υποχρεώσεις τους, που προκύπτουν από τις διατάξεις περί σήμανσης των κατασκευών κεραιών.

Ε) Μετά από κοινοποίηση των ως άνω αποφάσεων επιβολής ποινών στην αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία, ή με πρωτοβουλία αυτής, διατάσσεται η κατεδάφιση παράνομων ή μη λειτουργουσών κατασκευών κεραιών σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 267/1998 (Α' 195).

ΣΤ) Η επιβολή των ως άνω διοικητικών προστίμων δεν υποκαθιστά τυχόν άλλες ποινές που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία. Τυχόν άσκηση των προβλεπόμενων διοικητικών ή ένδικων μέσων δεν αναστέλλει την είσπραξη του προστίμου. Εφόσον τα πρόστιμα εξοφλούνται εντός μηνός από την έκδοση της σχετικής απόφασης επιβολής τους, και μόνον τότε, μειώνονται αυτομάτως κατά τριάντα τοις εκατό (30%). Μετά την παρέλευση του μηνός η είσπραξη των προστίμων πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε..»

β) Στο άρθρο 186 «Αρμοδιότητες Περιφερειών», του ν. 3852/2010 (Α' 87), τομέας Ε. Μεταφορών - Επικοινωνιών προστίθεται νέα παράγραφος 40, ως εξής:

«40. Ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων για την η-

λεκτρομαγνητική συμβατότητα σύμφωνα με τις κοινές υπουργικές αποφάσεις 50268/5137/2007 (Β' 1853) και 15492/1178/05/2007 (Β' 523) και ο καθορισμός των οργάνων τήρησης αυτών.»

γ) Στο τέλος του εδαφίου δ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του β.δ. 220/1971 (Α' 63) προστίθεται η εξής φράση: «..... ή από τη Σχολή Πολιτικής Αεροπορίας (ΣΠΟΑ) της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ), να του έχουν χορηγηθεί τα πιστοποιητικά παρακολούθησης των προγραμμάτων «Εισαγωγικής Εκπαίδευσης Τηλεπικοινωνιακών - Α' κύκλου» και «Προχωρημένης Εκπαίδευσης Τηλεπικοινωνιακών» και να ανήκει στον κλάδο Τηλεπικοινωνιακών (ΠΕ3 ή ΤΕ3) της ΥΠΑ.»

δ) Η παρ. 1 του άρθρου 4 του β.δ. 220/1971 (Α' 63) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η εξέταση των υποψηφίων για την απόκτηση Γενικού Πτυχίου Χειριστού Ασυρμάτου (Γενικού Πτυχίου Ραδιοτηλεγραφητού ή Γενικού Πτυχίου Ραδιοτηλεφωνητού) διενεργείται από πενταμελή Επιτροπή αποτελούμενη από δύο υπαλλήλους του Δημοσίου, δύο εκπροσώπους του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων (ΕΟΠΠ) και έναν εμπειρογνώμονα. Όλα τα μέλη που μετέχουν στην Επιτροπή πρέπει να κατέχουν τίτλο σπουδών ΑΕΙ συναφή με το αντικείμενο της εξέτασης. Η λειτουργία της Επιτροπής παρακολουθείται και υποστηρίζεται από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων.»

ε) Οι παράγραφοι 20 και 21 του τομέα Ε Μεταφορών-Επικοινωνιών, του άρθρου 186 Αρμοδιότητες Περιφερειών του ν. 3852/2010 (Α' 87) τροποποιούνται ως ακολούθως:

«20. Η επιβολή διοικητικών κυρώσεων στους παραβάτες των κανονισμών λειτουργίας ερασιτεχνικών και ραδιοσταθμών CB.

21. Η χορήγηση αδειών κατασκευής, κατοχής, εγκατάστασης και λειτουργίας ερασιτεχνικών σταθμών ασυρμάτου, καθώς και η ανάκληση αδειών λειτουργίας αυτών.»

στ) Το άρθρο 13 του ν. 3592/2007 (Α' 161) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 13
Επίγεια ψηφιακή τηλεόραση
και ραδιόφωνο

1. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου αφορούν αποκλειστικά επίγεια ψηφιακή τηλεόραση και ραδιόφωνο. Η παροχή τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών υπηρεσιών μέσω επίγεια ψηφιακής τεχνολογίας με χρήση ραδιοσυχνοτήτων που έχουν χορηγηθεί για την εκπομπή τηλεοπτικού και ραδιοφωνικού ψηφιακού σήματος, αποτελεί παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία και προϋποθέτει τον πάροχο δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τον πάροχο περιεχομένου. Ο πάροχος δικτύου και ο πάροχος περιεχομένου απαιτείται να είναι διαφορετικά νομικά πρόσωπα, με την επιφύλαξη του καθεστώτος που διέπει τη λειτουργία της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε.

2. Στον πάροχο δικτύου χορηγούνται δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνοτήτων επίγεια ψηφιακής ευρυεκπομπής από την Ε.Ε.Τ.Τ.. Για τον πάροχο δικτύου, η κατά τα ως άνω παροχή ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών λαμβάνει χώρα υπό το καθεστώς Γενικής Αδείας και σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Ο πάροχος δικτύου παρέχει υπηρεσίες πολυπλεξίας στους παρόχους περιεχομένου.

3. Για τον πάροχο περιεχομένου επίγεια ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής απαιτείται, πριν την έναρξη εκπομπής, η χορήγηση άδειας κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας. Η διαγωνιστική διαδικασία διεξάγεται από το Ε.Σ.Ρ. το οποίο εκδίδει και τη σχετική προκήρυξη.

4. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού στον οποίο ανατίθενται εκάστοτε οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας - Γενικής Γραμματείας Μέσων Ενημέρωσης, μετά από γνώμη του Ε.Σ.Ρ., καθορίζονται τα κριτήρια αδειοδότησης, οι συντελεστές βαρύτητας αυτών, το πλαίσιο διαδικασίας αδειοδότησης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με τη χορήγηση αδειών.

Οι διατάξεις των παραγράφων 5, 7, 8α, 8β και 8γ, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 20 του άρθρου 6 του παρόντος εφαρμόζονται αναλόγως.

5. Με απόφαση του Υπουργού στον οποίο ανατίθενται εκάστοτε οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας - Γενικής Γραμματείας Μέσων Ενημέρωσης, μετά από γνώμη του Ε.Σ.Ρ. και δημόσια διαβούλευση, καθορίζεται ο αριθμός των αδειών παρόχου περιεχομένου ανά κατηγορία λήψης (ελεύθερης ή συνδρομητικής), εμβέλειας (εθνική ή περιφερειακή) και χαρακτηριστικά του προγράμματος (ενημερωτικός ή μη ενημερωτικός).

Προκηρύξεις από το Ε.Σ.Ρ. είναι δυνατό να εκδίδονται ξεχωριστά ανά κατηγορία αδειών.

Με την προκήρυξη καθορίζονται τα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομίσουν οι υποψήφιοι, κατά τη διεκτέλεση της διαγωνιστικής διαδικασίας αδειοδότησης, για την απόδειξη της συνδρομής των προϋποθέσεων συμμετοχής τους στη διαγωνιστική διαδικασία αδειοδότησης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Οι συμμετέχοντες στη διαγωνιστική διαδικασία καταβάλλουν στο Ε.Σ.Ρ. παράβολο συμμετοχής, το ύψος του οποίου καθορίζεται από το Ε.Σ.Ρ. στη σχετική προκήρυξη. Το Ε.Σ.Ρ., μετά το πέρας της διαγωνιστικής διαδικασίας, καταρτίζει πίνακα στον οποίο, με βάση τη βαθμολογία που συγκέντρωσαν, κατατάσσονται κατά σειρά οι υποψήφιοι, ανάλογα με την κατηγορία για την οποία αιτήθηκαν τη χορήγηση άδειας. Οι άδειες παροχής περιεχομένου επίγεια ψηφιακής τηλεόρασης χορηγούνται από το Ε.Σ.Ρ. στους συμμετέχοντες στη διαγωνιστική διαδικασία, σύμφωνα με τη σειρά κατάταξής τους.

Ως προς τους όρους και το περιεχόμενο της άδειας εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 2, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 του άρθρου 11 του παρόντος.

6. Οι παράγραφοι 3, 4 και 5 του παρόντος άρθρου, καθώς και οι διατάξεις των παραγράφων 4, 6, 7, 8, 9α έως 9δ, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17 και 18 του άρθρου 8 του παρόντος νόμου, εφαρμόζονται αναλόγως και για τη χορήγηση αδειών σε παρόχους περιεχομένου επίγεια ψηφιακής ραδιοφωνικής ευρυεκπομπής.

7. Όσοι έχουν λάβει, κατά τα ως άνω, άδεια παρόχου περιεχομένου, υποχρεούνται να συμβάλλονται εντός έτους από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της άδειας με νόμιμα αδειοδοτημένο από την Ε.Ε.Τ.Τ. πάροχο δικτύου, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

8. Η παροχή περιεχομένου επίγεια ψηφιακής ραδιοτηλεοπτικής ευρυεκπομπής λαμβάνει χώρα, κατά τα λοιπά, σύμφωνα με τις σχετικές κείμενες διατάξεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας.

9. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του Υπουργού στον οποίο ανατί-

θενται εκάστοτε οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας - Γενικής Γραμματείας Μέσων Ενημέρωσης, μετά από γνώμη της Ε.Ε.Τ.Τ., καθορίζονται οι Χάρτες Συχνότητων επίγειας ψηφιακής ευρυεκπομπής τηλεοπτικού σήματος. Ειδικότερα, με τους Χάρτες Συχνότητων δύνανται να καθορίζονται οι συχνότητες, οι ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές εκπομπής που πρέπει να πληρούν οι πάροχοι δικτύου, συμπεριλαμβανομένης και της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε., οι περιορισμοί εκπομπής στους οποίους υπόκεινται οι πάροχοι δικτύου, τα επιτρεπτά κέντρα εκπομπής, η γεωγραφική περιοχή κάλυψης του κάθε κέντρου εκπομπής, καθώς και η διαδικασία περιοδικού ελέγχου των ανωτέρω περιορισμών εκπομπής. Οι ως άνω Χάρτες Συχνότητων διαμορφώνονται σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση Τηλεπικοινωνιών, τον προσαρτημένο σε αυτήν Κανονισμό Ραδιοεπικοινωνιών και τις Διεθνείς Συμβάσεις εκχώρησης συχνότητων.

Η δικτύωση μεταξύ τηλεοπτικών πομπών δεν επιτρέπεται να γίνεται με χρήση συχνότητων που έχουν χορηγηθεί για την εκπομπή τηλεοπτικού σήματος. Εάν η συμμόρφωση σε διεθνείς κανόνες επιβάλλει την τροποποίηση του Χάρτη Συχνότητων, οι πάροχοι δικτύου, συμπεριλαμβανομένης της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε., υποχρεούνται να αποδεχθούν τη συχνότητα ή τις συχνότητες και τις τεχνικές προδιαγραφές που θα προβλεφθούν με την τροποποίηση αυτή και να εκπέμπουν εντός του χρονικού διαστήματος και στη συχνότητα που θα καθοριστούν από την Ε.Ε.Τ.Τ. υπό τις νέες προδιαγραφές.

10. Με όμοια απόφαση ρυθμίζονται θέματα αντίστοιχα με αυτά της προηγούμενης παραγράφου για τη μετάδοση επίγειας ψηφιακής ραδιοφωνικής ευρυεκπομπής.»

ζ) Το εδάφιο β΄ της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3592/2007 (Α΄ 161) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. β) η παροχή τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών υπηρεσιών, μέσω επίγειας ψηφιακής τεχνολογίας, με χρήση συχνότητων που έχουν χορηγηθεί για την εκπομπή τηλεοπτικού και ραδιοφωνικού ψηφιακού σήματος.»

η) Η παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 3592/2007 (Α΄ 161) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η παροχή τηλεοπτικών υπηρεσιών της περίπτωσης β΄ της παρ. 2 ρυθμίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 13 του παρόντος.»

θ) Η περίπτωση α΄ της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 3592/2007 (Α΄ 161) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. α) Η Ε.Ρ.Τ. Α.Ε., πέραν των υφιστάμενων ψηφιακών προγραμμάτων της, υποχρεούται, μέσω των ψηφιακών συχνότητων της, να εκπέμπει ψηφιακά το πρόγραμμα της Βουλής των Ελλήνων. Η Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. μπορεί να αναθέτει σε φορείς του δημόσιου τομέα την παραγωγή προγράμματος που θα εκπέμπεται ψηφιακά, το κόστος του οποίου αναλαμβάνουν οι φορείς αυτοί. Μέσω των ψηφιακών συχνότητων της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. μπορεί να αναμεταδίδονται διεθνή ξενόγλωσσα προγράμματα.»

ι) Η παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 3592/2007 (Α΄ 161) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η μετάδοση και πολυπλεξία του προγράμματος των τηλεοπτικών σταθμών εθνικής, περιφερειακής ή τοπικής εμβέλειας με ψηφιακή τεχνολογία μπορεί να αναλαμβάνεται από φορέα που θα συσταθεί από τους τηλεοπτικούς σταθμούς που μεταδίδονται ψηφιακά ή από φορέα με τους οποίους αυτοί θα συμβληθούν, εξαιρουμένης της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε.»

ια) Η παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3592/2007 (Α΄ 161) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η παροχή ραδιοηλεκτρονικών υπηρεσιών μέσω ευρυζωνικών δικτύων προϋποθέτει τον πάροχο δικτύου και τον πάροχο περιεχομένου, οι οποίοι μπορεί να είναι το ίδιο ή και διαφορετικά νομικά πρόσωπα.»

ιβ) Η παρ. 18 του άρθρου 11 του ν. 3592/2007 (Α΄ 161) αντικαθίσταται ως εξής:

«18. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, καθώς και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, καθορίζονται και χωροθετούνται συγκεκριμένα ακίνητα για τη λειτουργία των πάρκων κεραιών. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που εκδίδεται μετά από γνώμη της Ε.Ε.Τ.Τ., καθορίζονται ο τρόπος οργάνωσης των πάρκων κεραιών, οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την υποχρεωτική τοποθέτηση των κατασκευών κεραιών εντός αυτών, καθώς και το χρονοδιάγραμμα μετακίνησης των ήδη υφιστάμενων κεραιών, οι όροι και οι διαδικασίες ανάδειξης των διαχειριστών των πάρκων κεραιών, εφόσον η παρουσία τους κρίνεται σκόπιμη, οι υποχρεώσεις των διαχειριστών και των κατόχων των εγκατεστημένων εντός των πάρκων κεραιών κατασκευών κεραιών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.»

ιγ) Η περίπτωση β΄ της παρ. 7 του άρθρου 14 του ν. 3592/2007 (Α΄ 161) αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι αναλογικές συχνότητες για τη μετάδοση συνδρομητικών τηλεοπτικών υπηρεσιών με αναλογική μορφή οι οποίες απελευθερώνονται κατά τα προβλεπόμενα στο τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 7 του άρθρου 14 διατίθενται προς χρήση με αποφάσεις του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Η ισχύς της παρούσας παύει σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κοινή απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του Υπουργού στον οποίο ανατίθεται εκάστοτε οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας - Γενικής Γραμματείας Μέσων Ενημέρωσης της παραγράφου 3 του άρθρου 8 του ν. 4038/2012.»

ιδ) Το εδάφιο 2.1.3 της παρ. 2.1 του άρθρου 2 του π.δ. 151/2004 (Α΄ 107) μεταφέρεται στο τέλος της παραγράφου 2.4 του ίδιου άρθρου και λαμβάνει την αρίθμηση 2.4.5 με αντίστοιχη μεταβολή στο σχεδιάγραμμα του οργανισμού του άρθρου 2 του π.δ. 151/2004 (Α΄ 107).

ιε) Στο τέλος του άρθρου 6 του π.δ. 151/2004 (Α΄ 107) προστίθεται παράγραφος 7 ως ακολούθως:

«7. Προβαίνει ως αρμόδια μονάδα σε άμεση αναζήτηση των απαραίτητων πληροφοριών για τον εντοπισμό της θέσης καλούντος στο 112 σύμφωνα με την Πράξη της Α.Δ.Α.Ε. «για την επεξεργασία κλήσεων έκτακτης ανάγκης για την παροχή πληροφοριών στους αρμόδιους για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορείς», όπως κάθε φορά ισχύει και τη γνωστοποίηση - ανάθεση των απαραίτητων στοιχείων στον αρμόδιο επιχειρησιακά φορέα έκτακτης ανάγκης.»

ιστ) Στο άρθρο 9 του π.δ. 151/2004 (Α΄ 107) προστίθεται ως πρώτο εδάφιο το ακόλουθο:

«Το Τμήμα Διαχείρισης του Ενιαίου Αριθμού Κλήσης Έκτακτης Ανάγκης «112» υπάγεται στη Διεύθυνση Οικονομικού και Διοικητικής Υποστήριξης.» Στο ίδιο άρθρο προστίθεται δεύτερη και τρίτη παράγραφος ως ακολούθως:

«Επίσης είναι αρμόδιο για την παρακολούθηση των θεμάτων λειτουργίας του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Αριθμού

Κλήσης Έκτακτης Ανάγκης «112», που αφορούν την εφαρμογή του πλαισίου υλοποίησης και λειτουργίας του «112» σύμφωνα με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, τη συνεργασία με τους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους, την εισήγηση θεσμικών ρυθμίσεων για τη βελτίωση της λειτουργίας της ΥΚΕΑ 112, την ενημέρωση του κοινού για το «112» και για τη δυνατότητα εντοπισμού της θέσης του καλούντος, τη συνεργασία με αντίστοιχους φορείς της Ε.Ε. και εθνικούς φορείς κρατών - μελών της ΕΕ για θέματα που αφορούν το «112», την παροχή στοιχείων για τη λειτουργία της υπηρεσίας του «112» σε εθνικούς και διεθνείς φορείς και την παρακολούθηση κάθε άλλου συναφούς με το «112» θέματος.»

«Για τη στελέχωση του Τμήματος Διαχείρισης του Ενιαίου Αριθμού Κλήσης Έκτακτης Ανάγκης «112» εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 25 παράγραφος α' και γ', του άρθρου 26 παράγραφος 2, του άρθρου 27 και του άρθρου 28 παράγραφος 3.»

ιζ) Στο τέλος του άρθρου 20 του π.δ. 151/2004 (Α' 107) προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:

«Η Διεύθυνση Οικονομικού και Διοικητικής Υποστήριξης είναι επίσης αρμόδια για τη διαχείριση θεμάτων που αφορούν τον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Αριθμό Κλήσης Έκτακτης Ανάγκης 112.»

2. Από της ενάρξεως ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) Ο ν. 3431/2006 (Α' 13), όπως έχει τροποποιηθεί και ίσχυε μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, με εξαίρεση την παράγραφο 2 του άρθρου 70, το άρθρο 73 και τις διατάξεις που αφορούν τον τομέα παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών.

β) Η υπ' αριθ. 44465/27.12.2001 (Β' 7/2002) υπουργική απόφαση,

γ) Το π.δ. 123/1998 (Α' 103) σχετικά με την κατάργηση των περιορισμών στη χρήση καλωδιακών τηλεοπτικών δικτύων για την παροχή απελευθερωμένων υπηρεσιών, σε προσαρμογή προς την Οδηγία 90/388/ΕΟΚ, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την Οδηγία 95/51/ΕΚ.

δ) Το π.δ. 124/1998 (Α' 103) περί κινητών και προσωπικών επικοινωνιών σε προσαρμογή προς την Οδηγία 90/388/ΕΟΚ, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την Οδηγία 96/2/ΕΚ.

ε) Το π.δ. 212/1997 (Α' 166) περί εναρμονίσεως της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 94/46/ΕΚ.

στ) Τα προεδρικά διατάγματα 165/1999 (Α' 159), 181/1999 (Α' 170) και 40/1996 (Α' 27), όπως ισχύουν, καθώς και το π.δ. 157/1999 (Α' 153).

ζ) Το π.δ. 388/2002 (Α' 335).

η) Κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη νόμου, προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή απόφασης της Ε.Ε.Τ.Τ., που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος ή κατά το μέρος που ρυθμίζει κατά διάφορο τρόπο θέματα που ρυθμίζονται με τον παρόντα νόμο.

θ) Κάθε γενική ή ειδική διάταξη, γενικού ή ειδικού νόμου ή διατάγματος ή απόφασης, σχετική με τη διαδικασία έκδοσης άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας ειδικών ραδιοδικτύων, που είναι αντίθετη με τον παρόντα νόμο. Ειδικότερα καταργούνται:

αα) Από το ν.δ. 1244/1972 (Α' 181), όπως ισχύει, τα άρθρα 9 και 10.

ββ) Από το π.δ. 271/1976 (Α' 102), όπως τροποποιήθηκε με το π.δ. 347/1986, το άρθρο 1 παρ. 9 εδάφια θ' και ιβ' αυτού.

γγ) Η υπ' αριθ. 15917/1982 υπουργική απόφαση (Β' 896).

δδ) Από το π.δ. 482/1987 (Α' 220) τα άρθρα 1 παράγραφος 2, 2 παράγραφοι 1 και 5.

εε) Από το π.δ. 587/1988 (Α' 282) το άρθρο 5 παράγραφοι 1, 5, 6, 7 και 8.

ι) Οι περιπτώσεις 27 της παραγράφου Α.Ι.Ι.γ και 22 της παραγράφου Β.Μ.β.ε του Δεύτερου Κεφαλαίου Α' του Παραρτήματος του π.δ. 43/2002 (Α' 43).

ια) Το άρθρο 16 του ν. 3592/2008 (Α' 161).

ιβ) Η παράγραφος 11 του τομέα Ζ Υγείας, του άρθρου 186 Αρμοδιότητες Περιφερειών του ν. 3852/2010 (Α' 87).

ιγ) Το εδάφιο «Από 20 Ιουλίου 2009 στα Μικτά Συνεργεία Ελέγχου και στις Νομαρχιακές Επιτροπές Ακροάσεων του άρθρου 15 της παρούσας περιλαμβάνεται τουλάχιστον ένα πρόσωπο ανά όργανο, που διαθέτει «Πιστοποιητικό Επόπτη Αγοράς» για Ηλεκτρομαγνητική Συμβατότητα (ΗΜΣ)» της παραγράφου 3 του άρθρου 14 της κ.υ.α. 50268/5137/2007 (Β' 1853).

ιδ) Η παρ. 5 του άρθρου 14 του ν. 3592/2007 (Α' 161).

Άρθρο 81

Τελικές διατάξεις

1. Με προεδρικό διάταγμα, μετά από πρόταση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, καθορίζονται οι ελάχιστες απαιτήσεις (όπως προδιαγραφές) που πρέπει να πληροί η μελέτη, η υλοποίηση, η λειτουργία και η επίβλεψη, Δικτύων Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Συστημάτων Πληροφορικής, οι κυρώσεις και λοιπές συνέπειες που συνεπάγεται η παράβαση των εν λόγω απαιτήσεων, η πιστοποίηση της εκπλήρωσης των ως άνω απαιτήσεων και ο έλεγχός τους, καθώς και κάθε άλλο συναφές με τα ανωτέρω θέμα.

2. Με προεδρικό διάταγμα, μετά από πρόταση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθορίζονται για τους τομείς Δικτύων Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Συστημάτων Πληροφορικής οι αντίστοιχες άδειες άσκησης επαγγέλματος για τις δραστηριότητες της παραγράφου 1 του παρόντος, οι απαιτήσεις (τίτλοι σπουδών και ισοτιμίες, προϋπηρεσίες, δικαιολογητικά), οι διαδικασίες χορήγησης των σχετικών αδειών άσκησης επαγγέλματος, όπου δεν υπάρχουν σχετικές ρυθμίσεις, και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα.

3. Με προεδρικό διάταγμα, μετά από πρόταση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, καθορίζονται οι ελάχιστες απαιτήσεις (όπως οι προδιαγραφές) που πρέπει να πληροί η μελέτη, η κατασκευή, η συντήρηση, η λειτουργία και η επίβλεψη ηλεκτρονικών – ηλεκτρικών εγκαταστάσεων (συμπεριλαμβανομένων και των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων της Β' ειδικότητας), οι κυρώσεις και λοιπές συνέπειες που συνεπάγεται η παράβαση των εν λόγω απαιτήσεων, η πιστοποίηση της εκπλήρωσης των ως άνω απαιτήσεων και ο έλεγχός τους, καθώς και κάθε άλλο συναφές με τα ανωτέρω θέμα.

4. Όπου στις διατάξεις που διατηρούνται σε ισχύ μνημονεύεται ο όρος «τηλεπικοινωνίες» και τα παράγωγα αυτού, νοούνται οι «ηλεκτρονικές επικοινωνίες».

5. Το προβλεπόμενο στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2644/1998 (Α' 233) αίτημα για την ανανέωση της άδειας παροχής συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών μέσω καλωδιακών δικτύων ή δορυφόρου μπορεί να υποβληθεί στο Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, εντός των τριών (3) τελευταίων ετών πριν από τη λήξη της διάρκειάς της.

6. Το προβλεπόμενο στο άρθρο 9 παρ. 7 του ν. 2644/1998 (Α' 233) ετήσιο οικονομικό αντάλλαγμα το οποίο οφείλει να καταβάλλει η κάτοχος άδειας συνδρομητικών υπηρεσιών μέσω δορυφόρου ή καλωδιακών δικτύων, καθορίζεται στο μισό τοις εκατό (0,5%) επί των αντίστοιχων ακαθάριστων εσόδων της, αυξανόμενο κάθε δύο έτη κατά το ίδιο ποσοστό (0,5% για το πρώτο και δεύτερο έτος, 1% για το τρίτο και τέταρτο έτος κ.λπ.) και μέχρι του ποσοστού του 3% επί των ανωτέρω εσόδων κατ' ανώτατο όριο.

7. Όπου στις διατάξεις του ν. 3592/2007 γίνεται αναφορά στις ρυθμίσεις του ν. 3431/2006 νοείται στις αντίστοιχες του παρόντος νόμου.

ΜΕΡΟΣ Β' **ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΠΙΒΑΤΗΓΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ** **ΧΡΗΣΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Άρθρο 82 **Γενικοί κανόνες - Ορισμοί**

Για τους σκοπούς του μέρους αυτού:

1. Επιβατηγά δημόσιας χρήσης (Ε.Δ.Χ.) αυτοκίνητα είναι τα επιβατηγά αυτοκίνητα που έχουν από κατασκευής έως εννέα (9) θέσεις, περιλαμβανομένης και της θέσης του οδηγού και μεταφέρουν επιβάτες αναλόγως προς την κατηγορία τους. Διακρίνονται σε: α) Ε.Δ.Χ. πέντε (5) θέσεων με μετρητή (ΤΑΞΙ) και β) Ε.Δ.Χ. από έξι (6) μέχρι εννέα (9) θέσεων Ειδικής Μίσθωσης (ΕΙΔΜΙΣΘ) χωρίς μετρητή.

2. Ιδιοκτήτης Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου είναι κάθε φυσικό πρόσωπο ή εταιρεία και συνεταιρισμός συσταθέντα κατά το άρθρο 87 του παρόντος νόμου, που έχουν στην κυριότητά τους ή που έχουν αγοράσει με τον όρο παρακράτησης της κυριότητας από τον πωλητή μέχρι την αποπληρωμή του τιμήματος, ολόκληρο ή ιδανικό μερίδιο Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου.

3. Οδηγός Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου: Το φυσικό πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία και οδήγηση αυτού, καθώς και για την παροχή εξυπηρέτησης, όπως αυτή καθορίζεται κάθε φορά και από τους κανονισμούς λειτουργίας των Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων.

4. Διαδρομή: Η ακολουθητέα πορεία του Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου προς τον τόπο προορισμού που επιλέγει ο επιβάτης. Η κάθε διαδρομή εκτελείται με καταβολή του προβλεπόμενου κομίστρου.

5. Μισθωμένο Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητο: Το αυτοκίνητο το οποίο εκτελεί διαδρομή ύστερα από προηγηθείσα μίσθωση, με καταβολή του προβλεπόμενου ή συμφωνηθέντος, εφόσον πρόκειται για Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητο ΕΙΔΜΙΣΘ, κομίστρου. Η μίσθωση γίνεται από τον επιβάτη προσωπικά ή τηλεφωνικά ή μέσω ειδικού ραδιοδικτύου ταξί ή ηλεκτρονικά ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο.

6. Έναρξη - Τέλος διαδρομής ΤΑΞΙ: Η έναρξη της δια-

δρομής του μισθωμένου Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου ΤΑΞΙ προκειμένου να αρχίσει να υπολογίζεται το κόμιστρο διαδρομής, καθώς και το τέλος αυτής, προσδιορίζονται ως εξής:

Α. Έναρξη διαδρομής:

α) Η εκκίνηση του Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου ΤΑΞΙ: Όταν αυτό βρίσκεται εντός των διοικητικών ορίων της έδρας του, σημείο εκκίνησης είναι το σημείο παραλαβής του επιβάτη. Όταν ο επιβάτης βρίσκεται εκτός των διοικητικών ορίων της έδρας του Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου ΤΑΞΙ, σημείο εκκίνησης είναι τα διοικητικά όρια της έδρας του Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου ΤΑΞΙ.

β) Η επιβίβαση του επιβάτη: Αυτή γίνεται μέσα ή έξω από τα διοικητικά όρια της έδρας του Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου ΤΑΞΙ. Εάν ο επιβάτης βρίσκεται έξω από τα διοικητικά όρια της έδρας του Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου ΤΑΞΙ, τότε η εκκίνηση του Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου ΤΑΞΙ για την παραλαβή του επιβάτη, θα γίνει από τα διοικητικά όρια της έδρας του με τελικό προορισμό του επιβάτη την έδρα του Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου ΤΑΞΙ.

Β. Τέλος διαδρομής: Η αποβίβαση του επιβάτη.

7. Έναρξη - Τέλος διαδρομής Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου ΕΙΔΜΙΣΘ: Η έναρξη της διαδρομής του μισθωμένου Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου ΕΙΔΜΙΣΘ, καθώς και το τέλος αυτής, προκειμένου να συμφωνηθεί το κόμιστρο διαδρομής, προσδιορίζονται ως εξής:

Α. Έναρξη διαδρομής: Σημείο εκκίνησης είναι το σημείο παραλαβής του επιβάτη.

Β. Τέλος διαδρομής: Η αποβίβαση του επιβάτη.

8. Προμίσθωση: Η εκ των προτέρων μίσθωση Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων από φυσικό ή νομικό πρόσωπο, με σημείο επιβίβασης που βρίσκεται είτε εντός των ορίων της έδρας του Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου είτε εκτός των ορίων αυτής και με σημείο αποβίβασης, αποκλειστικό, εντός των ορίων της έδρας του Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου. Η προμίσθωση για τα Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα ΕΙΔΜΙΣΘ είναι υποχρεωτική.

9. Περιμετρική ζώνη: Τα όρια της περιοχής μέσα στην οποία για την παρεχόμενη εξυπηρέτηση από Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητο ΤΑΞΙ εφαρμόζεται το τιμολόγιο 1 (μονή ταρίφα) και έξω από αυτήν το τιμολόγιο 2 (διπλή ταρίφα). Τα όρια αυτά είναι τα σημεία αλλαγής του τιμολογίου 1 σε τιμολόγιο 2.

10. Ταξίμετρο: Η συσκευή που υπολογίζει αυτόματα και καταγράφει κάθε χρονική στιγμή το πληρωτέο για μεταφορά με Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητο ΤΑΞΙ χρηματικό ποσό, εκτός από τις ειδικές επιβαρύνσεις που ισχύουν κάθε φορά.

11. Έτος αδειοδοτήσεως: το ημερολογιακό έτος εντός του οποίου διενεργείται διαδικασία αδειοδότησεως Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 83 **Έννοια έδρας**

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν στα Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα, η έδρα αποτελεί τη διοικητική μονάδα ή την ενιαία διοικητική μονάδα για την εξυπηρέτηση της οποίας δίνεται το δικαίωμα κυκλοφορίας του αυτοκινήτου.

2. Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου:

α) Ως έδρες - διοικητικές μονάδες νοούνται τα τοπικά διαμερίσματα που καθορίστηκαν με το ν. 2539/1997 (Α'

244) σε συνδυασμό με το άρθρο 2 παρ. 4 του ν. 3463/2006 (Α' 114).

β) Ως έδρες - ενιαίες διοικητικές μονάδες νοούνται:

αα) η Περιφέρεια Αττικής, πλην της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων, όπως συγκροτήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 3852/2010 (Α' 87),

ββ) η Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, πλην των Δήμων Βόλβης, Λαγκαδά και Χαλκηδόνος, όπως συγκροτήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 3852/2010 (Α' 87),

3. Με απόφαση του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου, η οποία εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καθορίζονται οι έδρες οι οποίες μπορούν να προκύπτουν από συνένωση υφιστάμενων όμορων εδρών εντός της ίδιας Περιφερειακής Ενότητας ή της διατήρησης των εδρών ως αυτές ορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 84

Καθορισμός έδρας - Αλλαγή έδρας

1. Τα Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα, τα οποία είχαν έδρα δήμο ή κοινότητα, που καταργήθηκε και συνενώθηκε σε νέο δήμο ή κοινότητα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 2539/1997 (Α' 244) και δεν είχαν αλλάξει, μέχρι τη θέση σε ισχύ του ν.3109/2003 (Α' 38), έδρα κατ' εφαρμογή του ν. 2801/2000 (Α' 46), διατηρούν ως έδρα το δημοτικό διαμέρισμα, που υπήχθη στο διευρυμένο Δήμο και στο οποίο είχαν την έδρα τους προ της ισχύος του ν. 2801/2000 (Α' 46).

2. Σε περίπτωση που το Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητο ΕΙΔΜΙΣΘ προκύπτει από μετατροπή Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου ΤΑΞΙ, τότε έχει ως έδρα την έδρα που είχε το Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητο ΤΑΞΙ.

3. Δεν επιτρέπεται η αλλαγή έδρας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου, πλην των κάτωθι περιπτώσεων:

α. Με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, επιτρέπεται η αλλαγή έδρας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου όταν η νέα έδρα βρίσκεται στην ίδια Περιφερειακή ενότητα και εφόσον η νέα έδρα είναι διοικητική μονάδα στην οποία δεν εδρεύει Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητο της ίδιας κατηγορίας.

β. Με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη όταν πρόκειται για αμοιβαία αλλαγή των εδρών Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ΤΑΞΙ εντός της ίδιας Περιφέρειας αλλά σε διαφορετικές Περιφερειακές ενότητες αυτής και με κοινή απόφαση των οικείων Περιφερειάρχων, εφόσον πρόκειται για έδρες που ανήκουν σε διαφορετική Περιφέρεια η καθεμία, υπό τον όρο ότι οι Περιφέρειες αυτές και οι Περιφερειακές ενότητες στις οποίες ανήκουν οι διοικητικές μονάδες των εδρών τους είναι όμορες.

4. Με κοινή απόφαση των οικείων Περιφερειάρχων, επιτρέπεται σε Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητο ΤΑΞΙ για χρονικό διάστημα μέχρι έξι (6) μήνες ανά έτος, να σταθμεύει σε έδρα άλλη από αυτήν που αναγράφεται στην άδεια κυκλοφορίας του, υπό τον όρο ότι η άλλη έδρα ανήκει σε διαφορετική Περιφέρεια από αυτήν στην οποία ανήκει η έδρα του.

5. Με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, επιτρέπεται η μεταστάθμευση Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ΤΑΞΙ από μία έδρα σε άλλη έδρα της ίδιας Περιφέρειας και για το χρονικό διάστημα από 1ης Ιουνίου μέχρι 30ής Σεπτεμβρίου, για εξυπηρέτηση εποχιακών συγκοινωνιακών αναγκών.

Άρθρο 85

Αριθμός και έκδοση αδειών κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ανά έδρα

1. Ο μέγιστος αριθμός αδειών κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων (ΤΑΞΙ και ΕΙΔΜΙΣΘ) ανά έδρα καθορίζεται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη σύμφωνα με τα οριζόμενα στην επόμενη παράγραφο του παρόντος άρθρου. Με την ίδια απόφαση επιμερίζεται για κάθε έδρα ο αριθμός αυτός ως προς τις άδειες Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ΤΑΞΙ και τις άδειες Ε.Δ.Χ. ΕΙΔΜΙΣΘ. Στην ίδια απόφαση αναφέρεται ο υφιστάμενος αριθμός αδειών Ε.Δ.Χ. ΤΑΞΙ και Ε.Δ.Χ. ΕΙΔΜΙΣΘ ανά έδρα, καθώς και η διαφορά αυτών σε σχέση με τον οριζόμενο αριθμό.

2. Ο μέγιστος αριθμός αδειών κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ανά έδρα ευρίσκεται από τον ακόλουθο μαθηματικό τύπο:

$$A = \{[(\Pi + \Pi\nu)/1000]\} * \Sigma$$

όπου:

A είναι ο προκύπτων αριθμός Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ανά έδρα.

Π είναι ο Μόνιμος Πληθυσμός της έδρας σύμφωνα με την τελευταία απογραφή της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής.

Πν είναι το σύνολο διανυκτερεύσεων στην έδρα κατά τα τρία τελευταία έτη πριν από τον υπολογισμό, το οποίο είναι διαθέσιμο από την Ελληνική Στατιστική Αρχή, δια τον αριθμό 1095 = (365 X 3).

Σι είναι ο βασικός συντελεστής και ισούται με 3 για την υποπερίπτωση αα' της περιπτώσεως β' της παραγράφου 2 του άρθρου 83, με 1,8 για την υποπερίπτωση ββ' της περιπτώσεως β' της παραγράφου 2 του άρθρου 83 και με 1,50 για τις λοιπές περιπτώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 83.

Ο βασικός συντελεστής Σι μπορεί να προσαυξάνεται από τον Περιφερειάρχη με την απόφαση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου από ένα δέκατο (0,10) έως και πέντε δέκατα (0,50). Η προσαύξηση του βασικού συντελεστή αιτιολογείται ειδικά λαμβανομένων ιδίως υπ' όψη της δομής του συγκοινωνιακού ιστού εκάστης διοικητικής μονάδας, τις ανάγκες μεταφοράς του επιβατικού κοινού σε συνδυασμό με τον βαθμό καλύψεώς τους από τα μέσα μαζικής μεταφοράς, της δυνατότητας μεταφοράς με ιδιωτικά μέσα, της αποφυγής υπέρμετρης συγκοινωνιακής επιβαρύνσεως, της γενικότερης υφιστάμενης και πιθανολογούμενης μέχρι την έκδοση της επομένης αποφάσεως περιβαλλοντικής επιβαρύνσεως εκάστης έδρας από την κυκλοφορία αυτοκινήτων, του κατά το δυνατόν περιορισμού των όποιων αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την κυκλοφορία των Ε.Δ.Χ., του αριθμού των κυκλοφορούντων αυτοκινήτων στην περιοχή της έδρας, του δείκτη αυξήσεως των κυκλοφορούντων οχημάτων ανά έτος, του μέσου ετήσιου όρου του δείκτη ιδιοκτησίας επιβατικών αυτοκινήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην έδρα ή στην Περιφερειακή ενότητα στην οποία ανήκει η έδρα, του ποσοστού των κυκλοφορούντων αυτοκινήτων που είναι τεχνολογίας EURO V και νεώτερης. Όταν από τον υπολογισμό του τύπου προκύπτουν δεκαδικά ψηφία, γίνεται στρογγυλοποίηση στην πλησιέστερη ακέραιη μονάδα. Ο βασικός συντελεστής Σι δύναται να επανακαθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων που εκδίδεται

τουλάχιστον ύστερα από δύο έτη από τη δημοσίευση του νόμου ή από την προηγούμενη έκδοση όμοιας απόφασης, χωρίς ποτέ να επιτρέπεται να είναι μικρότερος από 1,50.

3. Η απόφαση αυτή εκδίδεται μετά από προηγούμενη γνώμη επιτροπής που αποτελείται από τους Προϊσταμένους των Γενικών Διευθύνσεων Μεταφορών και Περιβάλλοντος της οικείας Περιφέρειας ή τους νόμιμους αναπληρωτές τους, έναν (1) εκπρόσωπο της Διεύθυνσης Τροχαίας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, έναν (1) εκπρόσωπο της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων της ίδιας αυτής Περιφέρειας και έναν (1) εκπρόσωπό του ή των σωματείων επιτηδευματιών Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ΤΑΞΙ και ΕΙΔΜΙΣΘ της Περιφέρειας αυτής, έναν (1) εκπρόσωπο του σωματίου εργαζομένων οδηγών Ταξί της Περιφέρειας αυτής και έναν (1) εκπρόσωπο από τα Εμπορικά Επιμελητήρια της Περιφέρειας αυτής. Η επιτροπή αυτή συγκροτείται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη και συνεδριάζει και αποφαινεται εγκύρως εφόσον παρίστανται και υπογράφουν την σχετική γνώμη της τρία (3) από τα μέλη της.

4. Για την επίτευξη βέλτιστης ρυθμίσεως με την απόφαση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων με αίτημα της οικείας Περιφέρειας και Δικτύων μπορεί να συγκροτεί Επιστημονική Ομάδα Εργασίας που αποτελείται από καθηγητές Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, μέλη ινστιτούτων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και αναγνωρισμένων εν γένει επιστημονικών φορέων, σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Μεταφορών και Οδικής Ασφάλειας της Περιφέρειας ή τις Γενικές Διευθύνσεις Μεταφορών και Οδικής Ασφάλειας του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων αντιστοίχως, με σκοπό την εκπόνηση σχετικής μελέτης.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων που εκδίδεται τουλάχιστον ένα έτος μετά την θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου, ανατίθεται στην επιτροπή αυτή η εκπόνηση εκθέσεως για την εκτίμηση των αποτελεσμάτων από την εφαρμογή του.

5. Σε περίπτωση που από την απόφαση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου προκύπτουν για κάποια έδρα λιγότερες άδειες Ε.Δ.Χ. από αυτές που υφίστανται κατά το χρόνο πριν τον υπολογισμό, οι επιπλέον άδειες δεν αφαιρούνται ούτε ανακαλούνται, αλλά δεν συνεχίζεται η διαδικασία εκδόσεως νέων αδειών κατά τα άρθρα 106 και επόμενα του παρόντος νόμου. Στην περίπτωση αυτή όμως επιτρέπεται, με απόφαση του αρμόδιου Περιφερειάρχη, να μετατραπούν, με αίτηση των ιδιοκτητών, άδειες Ε.Δ.Χ. ΤΑΞΙ σε άδειες Ε.Δ.Χ. ΕΙΔΜΙΣΘ ή και το αντίστροφο, εφόσον τέτοιες άδειες δεν υφίστανται ή ο αριθμός τους υπολείπεται του αναλογούντος στην διοικητική μονάδα αριθμού αδειών Ε.Δ.Χ. ΕΙΔΜΙΣΘ ή ΤΑΞΙ αντιστοίχα.

6. Η άδεια αυτοκινήτου Ε.Δ.Χ. ΤΑΞΙ ή ΕΙΔΜΙΣΘ εκδίδεται από τον αρμόδιο Περιφερειάρχη, αφού καταβληθεί παράβολο που δεν θα υπερβαίνει το διοικητικό κόστος της διαδικασίας αδειοδοτήσεως και το ύψος του οποίου καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Δεν επιτρέπεται η απόκτηση από ένα πρόσωπο πέραν του πέντε τοις εκατό (5%) του συνόλου των επιτρεπόμενων αδειών κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων σε μία έδρα του άρθρου 83 παράγραφος 2 περίπτωση (α) και του τρία τοις εκατό (3%) σε μία ενιαία διοικητική μονάδα - έδρα του

άρθρου 83 παράγραφος 2 περίπτωση (β) του παρόντος νόμου. Όταν προκύπτουν δεκαδικά ψηφία, γίνεται στρογγυλοποίηση στην επόμενη ακέραια μονάδα. Εάν ο αριθμός των Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων σε μια έδρα είναι μικρότερος ή ίσος με είκοσι (20), δεν επιτρέπεται η απόκτηση από ένα πρόσωπο πέραν των δύο (2) αδειών ή αθροίσματος ιδανικών μεριδίων που υπερβαίνει τον ανωτέρω αριθμό.

Άρθρο 86

Μητρώο Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων

1. Σε κάθε Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών των Περιφερειακών ενότητων των Περιφερειών της χώρας τηρείται μητρώο αδειών Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων. Το μητρώο περιλαμβάνει τα παρακάτω στοιχεία:

- α. είδος αδειας Ε.Δ.Χ. (ΤΑΞΙ ή ΕΙΔΜΙΣΘ), αριθμό κυκλοφορίας αυτοκινήτου και αριθμό πλαισίου του,
- β. έδρα αυτοκινήτου,
- γ. στοιχεία ιδιοκτήτη αυτοκινήτου (ονοματεπώνυμο ή επωνυμία, διεύθυνση κατοικίας ή έδρας, αριθμός φορολογικού μητρώου και, για τα φυσικά πρόσωπα, επάγγελμα),
- δ. εργοστάσιο κατασκευής αυτοκινήτου, μοντέλο οχήματος και έτος κατασκευής,
- ε. κατηγορία αυτοκινήτου ως προς την αντιρρυπαντική τεχνολογία του.

2. Ο ιδιοκτήτης υποχρεούται να ενημερώνει την αρμόδια υπηρεσία που τηρεί το μητρώο αδειών Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων σε κάθε περίπτωση αλλαγής των προαναφερόμενων στοιχείων.

3. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μπορεί να καθορίζονται και άλλα στοιχεία πλέον των οριζόμενων στην παράγραφο 1, που περιλαμβάνονται στο μητρώο Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων.

Άρθρο 87

Σύσταση εταιρειών – συνεταιρισμών

1. Επιτρέπεται η σύσταση εταιρειών με νομική προσωπικότητα και συνεταιρισμών του ν. 1667/1986 (Α' 196) για την εκμετάλλευση Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων. Η σύσταση γίνεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και ανάλογα με τον εταιρικό τύπο.

2. Η εταιρεία ή ο συνεταιρισμός που συστήνεται από την έναρξη ισχύος του άρθρου αυτού οφείλει να διαθέτει επαρκείς και κατάλληλους χώρους στάθμευσης του συνόλου των οχημάτων που διαθέτει και εγκαταστάσεις για την φύλαξη και συντήρησή τους, σε περίπτωση που κατέχει στο όνομά της/του περισσότερες από πέντε (5) άδειες κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων.

3. Ιδιοκτήτης Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου μπορεί με έγγραφη σύμβαση που θεωρείται, επί ποινή ακυρότητας, από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. και με αποζημίωση που υπολογίζεται ανά χιλιόμετρο ή με το χρόνο παραχώρησης, να παραχωρεί την εκμετάλλευση του Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου σε εταιρεία ή συνεταιρισμό που έχει αντίστοιχο σκοπό ή σε φυσικό πρόσωπο που διαθέτει ειδική άδεια οδήγησης Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου.

Άρθρο 88

Προμίσθωση Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου ΤΑΞΙ

1. Επιτρέπεται η προμίσθωση των Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων

ΤΑΞΙ από κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εντός των διοικητικών ορίων της έδρας τους.

2. Η προμίσθωση εκτός των διοικητικών ορίων της έδρας των Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ΤΑΞΙ επιτρέπεται μόνο αν η ανάθεση αυτή γίνεται όταν το Ε.Δ.Χ. βρίσκεται εντός των ορίων της έδρας του και ο προορισμός του επιβάτη βρίσκεται επίσης εντός των διοικητικών ορίων της έδρας του Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου. Στις περιπτώσεις αυτές οι οδηγοί των Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ΤΑΞΙ είναι απαραίτητα εφοδιασμένοι με αποδεικτικό της προμίσθωσης, όπου αναφέρεται η συγκεκριμένη ημέρα και ώρα της προμίσθωσης, η διάρκεια της, καθώς και η τοποθεσία παραλαβής, μεταφοράς και αποβίβασης των επιβατών, που σχετίζονται με την προμίσθωση.

3. Όταν πρόκειται για παραλαβή επιβατών από αεροδρόμια, λιμάνια, τελωνεία συνόρων, σιδηροδρομικούς σταθμούς και σταθμούς υπεραστικών λεωφορείων, το αποδεικτικό της μίσθωσης περιέχει απαραίτητα τα ονοματεπώνυμα των επιβατών και τα στοιχεία της άφιξής τους (όπως αριθμός πτήσης, όνομα πλοίου, πιθανή ώρα άφιξης).

4. Η προμίσθωση ΤΑΞΙ μπορεί να γίνει και με τηλεφωνική κλήση. Στην περίπτωση αυτή αποδεικνύεται από τη λειτουργία του ταξιμέτρου.

Άρθρο 89

Χαρακτηριστικά αυτοκινήτων Ε.Δ.Χ. ΤΑΞΙ - Όργανα και Εξαρτήματα - Εξωτερικές ενδείξεις - Αντικατάσταση Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ΤΑΞΙ - Διαφήμιση

1. Για την κυκλοφορία Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ΤΑΞΙ απαιτείται αυτά:

α. Να διαθέτουν τουλάχιστον τέσσερις (4) κύριες πόρτες.

β. Να διαθέτουν πέντε (5) θέσεις, της θέσης του οδηγού περιλαμβανομένης.

γ. Να διαθέτουν σύστημα κλιματισμού.

δ. Να έχουν κυβισμό μηχανής τα βενζινοκίνητα τουλάχιστον 1.550 κυβικά εκατοστά και άνω, τα πετρελαιοκίνητα κυβισμό μηχανής τουλάχιστον 1.450 κυβικά εκατοστά και άνω, τα υβριδικά, τα υγραεριοκίνητα και τα φυσικού αερίου 1.200 κυβικά εκατοστά και άνω, μπορούν δε να είναι οποιουδήποτε τύπου και παντός εδάφους.

ε. Να εξασφαλίζουν τη δυνατότητα μεταφοράς αποσκευών σε ειδικό για το σκοπό αυτόν χώρο.

2. Τα Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα ΤΑΞΙ φέρουν τα παρακάτω:

α. Ταξίμετρο, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 90, σε εμφανές μέρος του οχήματος.

β. Οδηγό δρόμων, πλατειών και χάρτη της περιοχής λειτουργίας.

γ. Πινακίδα αναρτημένη σε εμφανές μέρος του οχήματος με τα στοιχεία του αυτοκινήτου, του οδηγού, τα τιμολόγια που ισχύουν, σε ελληνική και αγγλική γλώσσα και την ειδική άδεια του οδηγού Ε.Δ.Χ..

δ. Κανονισμό λειτουργίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ΤΑΞΙ.

3. α. Απαγορεύεται η ύπαρξη σχάρας, μπαγκαζιέρασ οροφής, κοτσαδόρων και οποιουδήποτε άλλου εξαρτήματος ή συσκευής, εσωτερικά και εξωτερικά του αυτοκινήτου, που δεν προβλέπονται από τους κανονισμούς λειτουργίας των Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων. Κατ' εξαίρεση επιτρέπονται:

I. Οι συσκευές αναπαραγωγής ήχου ή/και εικόνας.

II. Οι συσκευές ραδιοεπικοινωνίας εφόσον έχει δοθεί αρμοδίως άδεια λειτουργίας τους.

III. Συσκευές για τις οποίες χορηγείται έγκριση με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων κατά τις κείμενες διατάξεις.

β. Οι διατάξεις του Κ.Ο.Κ., των Κανονισμών λειτουργίας Ε.Δ.Χ. και των προεδρικών διαταγμάτων 243/1987 και 244/1987, όπως εκάστοτε ισχύουν, έχουν εφαρμογή για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται ανωτέρω.

4. Επιτρέπεται η τοποθέτηση εμπορικών διαφημίσεων στα Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα ΤΑΞΙ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις, το περιεχόμενο, το είδος και ο τρόπος της διαφήμισης, τα σημεία, εξωτερικά ή εσωτερικά, όπου επιτρέπεται η αναγραφή των διαφημίσεων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

5. α. Όσα Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα ΤΑΞΙ έχουν έδρα τις ενιαίες διοικητικές μονάδες των υποπεριπτώσεων αα' και ββ' της περιπτώσεως β' της παραγράφου 2 του άρθρου 83, αποσύρονται από την κυκλοφορία με τη συμπλήρωση δεκαπέντε (15) ετών, αν έχουν κυβισμό μηχανής μέχρι 1.950 κυβικά εκατοστά και με τη συμπλήρωση δεκαοκτώ (18) ετών, αν έχουν κυβισμό μηχανής 1.950 κυβικά εκατοστά και άνω.

β. Όσα Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα ΤΑΞΙ έχουν έδρα εκτός των ενιαίων διοικητικών μονάδων της ανωτέρω περιπτώσεως α' της παρούσας παραγράφου, αποσύρονται από την κυκλοφορία με τη συμπλήρωση είκοσι (20) ετών. Τα Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα ΤΑΞΙ που έχουν έδρα διοικητικές μονάδες με πληθυσμό λιγότερο από 3.000 κατοίκους, αποσύρονται από την κυκλοφορία με τη συμπλήρωση είκοσι τεσσάρων (24) ετών.

γ. Τα όρια απόσυρσης υπολογίζονται για αυτά που ταξινομήθηκαν ως καινούργια από το έτος της πρώτης κυκλοφορίας τους και για όσα ταξινομήθηκαν ως μεταχειρισμένα από το έτος κατασκευής τους, αυτού μη συνυπολογιζομένου.

δ. Τα Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα ΤΑΞΙ, που τίθενται για πρώτη φορά σε κυκλοφορία, πρέπει να είναι καινούργια, κατηγορίας EURO V ή και νεότερης τεχνολογίας. Μπορούν επίσης να είναι μεταχειρισμένα της τελευταίας διετίας, του έτους θέσης σε κυκλοφορία μη συμπεριλαμβανομένου.

Άρθρο 90

Ταξίμετρο - Συνεργεία επισκευής και τοποθέτησης

1. α. Το ταξίμετρο υποχρεωτικά ενσωματώνεται ή συνδέεται με ειδικό μηχανισμό έκδοσης αποδείξεων και καταγραφής εσόδων σε φορολογική μνήμη του ν. 1809/1989 (Α' 222) (φορολογικό ταξίμετρο), οπότε για την έγκρισή του απαιτείται άδεια καταλληλότητας από την ειδική διακομματική επιτροπή του άρθρου 7 του ν. 1809/1988 (Α' 222).

β. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται η διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις, οι λεπτομέρειες για τη χορήγηση άδειας καταλληλότητας φορολογικού ταξιμέτρου, το περιεχόμενο των εκδιδόμενων αποδείξεων, το είδος των ενδείξεων των ταξιμέτρων, όπως και οι γεωγραφικές περιοχές της χώρας που θα εφαρμοστεί το μέτρο αυτό.

2. Τα ταξίμετρα είναι τοποθετημένα εσωτερικό και στο

εμπρόσθιο τμήμα του αυτοκινήτου και σε τέτοιο σημείο ώστε να διακρίνονται καθαρά από οδηγό και επιβάτες.

3. Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα ΤΑΞΙ, των οποίων το ταξίμετρο δεν λειτουργεί, δεν επιτρέπεται ούτε να σταθμεύουν σε σταθμούς ούτε να παρέχουν εξυπηρέτηση. Όταν ο οδηγός διαπιστώσει ότι υπάρχει βλάβη στο ταξίμετρο, καλύπτει την πινακίδα οροφής και αποσύρει το αυτοκίνητο για επιδιόρθωση της βλάβης.

4. Η επισκευή και συντήρηση των ταξιμέτρων και η αναπροσαρμογή του τιμολογίου σε αυτά επιτρέπεται μόνο από εξουσιοδοτημένα συνεργεία που έχουν άδεια άσκησης επαγγέλματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1575/1985 (Α' 207). Σε κάθε περίπτωση στο ταξίμετρο πραγματοποιείται σφράγιση και χορηγείται υποχρεωτικά από τα συνεργεία σχετική βεβαίωση, η οποία βρίσκεται πάντα στο αυτοκίνητο ΤΑΞΙ.

5. Τα ταξίμετρα ελέγχονται για την καλή λειτουργία τους από όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Άρθρο 91

Ειδικοί κανόνες λειτουργίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ΕΙΔΜΙΣΘ.

1. Επιβατηγά δημόσιας χρήσης αυτοκίνητα ειδικής μίσθωσης (ΕΙΔΜΙΣΘ) είναι ειδικής κατηγορίας αυτοκίνητα που εκτελούν διαδρομές ύστερα από προηγούμενη ειδική μίσθωση αυτών από φυσικά ή νομικά πρόσωπα έναντι ελευθέρως συμφωνημένου ανταλλάγματος. Η ειδική μίσθωση του αυτοκινήτου μαζί με τον οδηγό συνάπτεται αποκλειστικώς είτε εγγράφως, είτε μέσω τηλεφωνικού κέντρου ή οποιουδήποτε άλλου μέσου τηλεπικοινωνίας νομίμως καταγεγραμμένης από τον πάροχο των υπηρεσιών αυτών.

2. Απαγορεύεται η μίσθωση Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ΕΙΔΜΙΣΘ χωρίς προηγούμενη καταγεγραμμένη συνεννόηση με τον πελάτη. Απαγορεύεται επίσης η καθ' οιονδήποτε τρόπο προσέγγιση πελατών από οδηγούς Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ΕΙΔΜΙΣΘ, όταν αυτά βρίσκονται σε κίνηση ή σε χώρους στάσης ή στάθμευσης (πιάτσες). Η παραβίαση της διάταξης αυτής επισύρει την πειθαρχική ποινή της αφαίρεσης της ειδικής άδειας του οδηγού του αυτοκινήτου. Η υπόθεση εξετάζεται κατά απόλυτη προτεραιότητα από το Πειθαρχικό Συμβούλιο του άρθρου 103 του παρόντος νόμου.

3. Οι οδηγοί των Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ΕΙΔΜΙΣΘ παρέχουν υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών μόνον εφόσον είναι εφοδιασμένοι με το αποδεικτικό στοιχείο της μίσθωσης, όπου αναφέρεται το ονοματεπώνυμο του μισθωτή, η ημερομηνία και η ώρα της μίσθωσης, το συμφωνηθέν κόμιστρο, καθώς και η τοποθεσία παραλαβής και αποβίβασης των επιβατών.

4. Το αντάλλαγμα για την παροχή υπηρεσιών με Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητο ΕΙΔΜΙΣΘ μπορεί να καθορίζεται είτε με προσχώρηση των επιβατών σε αναλυτικό και δεσμευτικό για τον πάροχο των υπηρεσιών τιμοκατάλογο μηνιαίας τουλάχιστον ισχύος, είτε ελευθέρως μετά από διαπραγμάτευση με τον πελάτη. Ο ως άνω τιμοκατάλογος είναι δεσμευτικός για τον πάροχο, αναρτάται στο διαδίκτυο σε ειδική ιστοσελίδα που αναγκαίως διατηρεί ο πάροχος για το σκοπό αυτό και ισχύει για ένα (1) τουλάχιστον μήνα από την ανάρτησή του.

5. Κάθε πάροχος υπηρεσιών με Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα ΕΙΔΜΙΣΘ υποχρεούται να τηρεί αρχείο των τελευταίων εκατόν ογδόντα (180) ημερολογιακών ημερών με όλες τις

τηλεφωνικές και τηλεπικοινωνιακές μέσω διαδικτύου κλήσεις που έχει λάβει για μίσθωση, καθώς και τις συμβάσεις που έχει εκτελέσει κατά το ίδιο διάστημα.

Άρθρο 92

Χαρακτηριστικά Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ΕΙΔΜΙΣΘ - Όργανα και Εξαρτήματα - Εξωτερικές ενδείξεις - Αντικατάσταση Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ΕΙΔΜΙΣΘ - Διαφήμιση

1. Για την κυκλοφορία Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ΕΙΔΜΙΣΘ απαιτείται αυτά:

α. Να διαθέτουν τουλάχιστον τέσσερις (4) κύριες πόρτες.

β. Να διαθέτουν από έξι (6) μέχρι εννέα (9) θέσεις, της θέσης του οδηγού περιλαμβανομένης, μπορούν δε να είναι οποιουδήποτε τύπου και παντός εδάφους.

γ. Να διαθέτουν σύστημα κλιματισμού.

δ. Να έχουν ενιαίο χρωματισμό σε ολόκληρη την επικράτεια, ο οποίος καθορίζεται με το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στο άρθρο 99.

2. Τα Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα ΕΙΔΜΙΣΘ φέρουν πινακίδα αναρτημένη σε εμφανές μέρος του οχήματος με τα στοιχεία του αυτοκινήτου, του οδηγού και την ειδική άδεια του οδηγού Ε.Δ.Χ..

4. Επιτρέπεται η τοποθέτηση εμπορικών διαφημίσεων στα Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα ΕΙΔΜΙΣΘ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις, το περιεχόμενο, το είδος και ο τρόπος της διαφήμισης, τα σημεία, εξωτερικά ή εσωτερικά, όπου επιτρέπεται η αναγραφή των διαφημίσεων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

5.α. Όσα Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα ΕΙΔΜΙΣΘ έχουν έδρα τις ενιαίες διοικητικές μονάδες των υποπεριπτώσεων α' και ββ' της περιπτώσεως β' της παραγράφου 2 του άρθρου 83, αποσύρονται από την κυκλοφορία με τη συμπλήρωση δώδεκα (12) ετών, αν έχουν κυβισμό μηχανής μέχρι 1.950 κυβικά εκατοστά και με τη συμπλήρωση δεκαπέντε (15) ετών, αν έχουν κυβισμό μηχανής 1.950 κυβικά εκατοστά και άνω.

β. Όσα Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα ΕΙΔΜΙΣΘ έχουν έδρα εκτός των ενιαίων διοικητικών μονάδων της ανωτέρω περιπτώσεως α' της παρούσας παραγράφου, αποσύρονται από την κυκλοφορία με τη συμπλήρωση δεκαεπτά (17) ετών.

γ. Τα όρια απόσυρσης υπολογίζονται για αυτά που ταξινομήθηκαν ως καινούργια από το έτος της πρώτης κυκλοφορίας τους και για όσα ταξινομήθηκαν ως μεταχειρισμένα από το έτος κατασκευής τους, αυτού μη συνυπολογιζόμενου.

δ. Τα Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα ΕΙΔΜΙΣΘ, που τίθενται για πρώτη φορά σε κυκλοφορία, πρέπει να είναι καινούργια, κατηγορίας EURO V ή και νεότερης τεχνολογίας. Μπορούν επίσης να είναι μεταχειρισμένα της τελευταίας διετίας, του έτους θέσης σε κυκλοφορία μη συμπεριλαμβανομένου.

Άρθρο 93

Προδιαγραφές ασφαλείας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων διατίθεται μία συχνότητα κινδύνου για τα Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι προδιαγραφές τοποθέτησης συστημάτων ασφαλείας για

τους οδηγούς Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων (σύστημα G.P.S., διαχωριστικά και άλλα) και κάθε σχετικό θέμα.

Άρθρο 94

Οδηγοί αυτοκινήτων δημόσιου τομέα

Δεν επιτρέπεται ο διορισμός ή η πρόσληψη σε θέσεις μονίμων υπαλλήλων ή με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, κλάδου ή ειδικότητας οδηγών στο δημόσιο τομέα, όπως αυτός καθορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 9 του ν. 1232/1982 και στο ερμηνευτικό άρθρο 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 (Α' 65), υποψηφίων που είναι ιδιοκτήτες Ε.Δ.Χ. ή εκμεταλλεύονται στο όνομά τους αυτοκίνητο Ε.Δ.Χ., ολόκληρο ή κατά ιδανικό μερίδιο.

Άρθρο 95

Ειδική άδεια οδήγησης Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου

1. Η ειδική άδεια οδήγησης Ε.Δ.Χ. χορηγείται από την Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφερειακής Ενότητας της οικείας Περιφέρειας. Η ειδική αυτή άδεια δίνει στον κάτοχό της το δικαίωμα να οδηγεί Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητο που στην άδεια κυκλοφορίας του αναγράφεται ως έδρα διοικητική μονάδα που βρίσκεται μέσα στα διοικητικά όρια της ίδιας αυτής Περιφερειακής Ενότητας.

2. Για να χορηγηθεί ή ανανεωθεί η ειδική άδεια οδήγησης Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου απαιτείται ο υποψήφιος:

α. να μην υπηρετεί με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στο Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. του δημόσιου τομέα του ν. 1256/1982 (Α' 65), όπως ισχύει κάθε φορά,

β. να μην έχει συνταξιοδοτηθεί ως άμεσα ασφαλισμένος από οποιοδήποτε ασφαλιστικό ταμείο ή από το Δημόσιο,

γ. να μην έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για ένα από τα αδικήματα του άρθρου 100 της περίπτωσης α' του παρόντος,

δ. να έχει σε ισχύ άδεια οδήγησης αυτοκινήτου,

ε. εφόσον δεν είναι Έλληνας υπήκοος, να ομιλεί με επάρκεια την Ελληνική γλώσσα,

στ. εφόσον είναι Έλληνας υπήκοος, να είναι απόφοιτος τουλάχιστον υποχρεωτικής εκπαίδευσης ή αναγνωρισμένης ισότιμης σχολής του εξωτερικού,

ζ. να είναι υγιής με βάση τις ιατρικές εξετάσεις που καθορίζονται με υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατ'εξουσιοδότηση της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου,

η. να κατέχει ήδη άδεια οδήγησης αυτοκινήτου τουλάχιστον κατηγορίας Β' για ελάχιστο διάστημα είκοσι τεσσάρων (24) μηνών πριν από την υποβολή της αιτήσεως.

θ. να υποβάλει παράβολο υπέρ του Δημοσίου ποσού πενήντα (50) ευρώ. Το ποσό αυτό μπορεί να αναπροσαρμόζεται κάθε δύο (2) χρόνια με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

3. α. Με την αίτηση για την χορήγηση ειδικής άδειας οδήγησης Ε.Δ.Χ., ο ενδιαφερόμενος, για την απόδειξη συνδρομής των προϋποθέσεων που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο, υποβάλλει ως αναγκαία δικαιολογητικά τα εξής: για τις περιπτώσεις των εδαφίων α' και β' υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986, για την περίπτωση του εδαφίου γ' υποβάλλει πιστοποιητικό ποινικού μητρώου γενικής χρήσης, για την περίπτωση του εδαφίου δ' υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση, για την περίπτωση του εδαφίου ε' υποβάλλει πιστοποιητικό Ελληνομάθειας

τουλάχιστον ειδικού επαγγελματικού σκοπού (Επίπεδο Α2), που χορηγείται από το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, για την περίπτωση του εδαφίου στ' υποβάλλει επικυρωμένο αντίγραφο τίτλου σπουδών ή αντίστοιχο πιστοποιητικό, για την περίπτωση του εδαφίου ζ' υποβάλλει ιατρικό πιστοποιητικό, ο τύπος και το περιεχόμενο του οποίου καθορίζονται με την υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατ'εξουσιοδότηση της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου και για την περίπτωση του εδαφίου η' υποβάλλει επικυρωμένο αντίγραφο της άδειάς του οδηγήσεως. Επιπλέον αυτών υποβάλλει επικυρωμένο φωτοαντίγραφο αστυνομικής ταυτότητας εφόσον είναι Έλληνας υπήκοος ή διαβατηρίου σε ισχύ εφόσον είναι αλλοδαπός και δύο πρόσφατες έγχρωμες φωτογραφίες μεγέθους και τύπου ταυτότητας.

β. Με την αίτηση για την ανανέωση της ειδικής άδειας οδήγησης Ε.Δ.Χ., ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στην προηγούμενη περίπτωση α. της παραγράφου αυτής, πλην των δικαιολογητικών που αποδεικνύουν την συνδρομή των προϋποθέσεων των περιπτώσεων ε', στ' και η' της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

4. Για τη χορήγηση της ειδικής άδειας οδήγησης της προηγούμενης παραγράφου οι υποψήφιοι εξετάζονται γραπτώς, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Η διαδικασία, καθώς και το περιεχόμενο των εξετάσεων και κάθε άλλο σχετικό θέμα σχετικό με τα ζητήματα που ρυθμίζονται με το παρόν άρθρο, όπως και το είδος των δικαιολογητικών και το είδος των ιατρικών εξετάσεων και αντιστοιχών πιστοποιητικών της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

5. Αν διαπιστωθεί από τα όργανα του άρθρου 104 ότι η ειδική άδεια οδήγησης οδηγού Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου έχει λήξει, επιβάλλεται στον οδηγό, με απόφαση του αρμόδιου Περιφερειάρχη, διοικητικό πρόστιμο τριακοσίων (300) ευρώ. Αν διαπιστωθεί από τα προαναφερόμενα όργανα ότι απασχολείται ως οδηγός Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου πρόσωπο, χωρίς να έχει εκδοθεί στο όνομα του ειδική άδεια οδήγησης Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου, επιβάλλεται χωριστά στον οδηγό και στον ιδιοκτήτη του Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου διοικητικό πρόστιμο δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ και αφαίρεση της άδειας κυκλοφορίας και των κρατικών πινακίδων του Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών, ενώ σε περίπτωση υποτροπής και για κάθε επιπλέον φορά για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών. Το ύψος των επιβαλλόμενων προστίμων και ο χρόνος αφαίρεσης της άδειας κυκλοφορίας και των κρατικών πινακίδων στις προηγούμενες περιπτώσεις μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Τα πρόστιμα αυτά εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων υπέρ του Δημοσίου.

Άρθρο 96

Μητρώο Οδηγών Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων

1. Σε κάθε υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών κάθε Περιφέρειας τηρείται Μητρώο Οδηγών Ε.Δ.Χ., στο οποίο καταγράφονται οι παραβάσεις του νόμου αυτού και των Κανονισμών Λειτουργίας των Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων, που διαπράττονται από τους κατόχους ειδικής άδειας οδήγησης Ε.Δ.Χ., καθώς και οι επιβαλλόμενες σε αυτούς

διοικητικές κυρώσεις και οι κάθε είδους επερχόμενες μεταβολές.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζεται το περιεχόμενο των καταχωρίσεων του Μητρώου Οδηγών, ο τρόπος, η διαδικασία και τα αρμόδια για την καταχώριση των παραβάσεων διοικητικά όργανα.

Άρθρο 97 **Υποχρέωση παραμονής**

Τα Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα παραμένουν υποχρεωτικά στην έδρα που αναγράφεται στην άδεια κυκλοφορίας του αυτοκινήτου, με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 3, 4 και 5 του άρθρου 84 του παρόντος.

Άρθρο 98 **Υποχρεώσεις οδηγών Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων**

1. Στους οδηγούς Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων απαγορεύεται:
  - α. η επιλογή επιβατών και προορισμών για τους οδηγούς ΤΑΞΙ,
  - β. η διακοπή της μίσθωσης ήδη μισθωμένου Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου,
  - γ. η είσπραξη κομίστρου πέραν του νομίμου για τους οδηγούς ΤΑΞΙ και πέραν του συμφωνηθέντος για τους οδηγούς οχημάτων ΕΙΔΜΙΣΘ,
  - δ. η άρνηση της μίσθωσης μη μισθωμένου Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου ΤΑΞΙ,
  - ε. η μη συμμόρφωση προς τις υποδείξεις του επιβάτη ως προς τη διαδρομή και τον προορισμό,
  - στ. η απρεπής συμπεριφορά προς τους επιβάτες,
  - ζ. το κάπνισμα εντός του οχήματος.
2. Στους παραβάτες των παραπάνω διατάξεων επιβάλλεται, με απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου του άρθρου 103, διοικητικό πρόστιμο ως εξής:
  - α. για πρώτη φορά, τετρακόσια (400) ευρώ,
  - β. για δεύτερη φορά, επτακόσια (700) ευρώ,
  - γ. για τρίτη και κάθε επόμενη φορά, χίλια διακόσια (1.200) ευρώ.
3. Αν ο οδηγός είναι και κύριος του Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου κατά ποσοστό 100% και παραβαίνει τις διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, επιβάλλεται σε αυτόν, με απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου του άρθρου 103, διοικητικό πρόστιμο ως εξής:
  - α. για πρώτη φορά, εξακόσια (600) ευρώ,
  - β. για δεύτερη φορά, χίλια (1.000) ευρώ,
  - γ. για τρίτη και κάθε επόμενη φορά, χίλια οκτακόσια (1.800) ευρώ.
4. Τα παραπάνω διοικητικά πρόστιμα μπορεί να αναπροσαρμόζονται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Τα πρόστιμα αυτά εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Εισπράξεως Δημολογίων Εσόδων υπέρ του Δημοσίου.

Άρθρο 99 **Κανονισμός λειτουργίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων**

Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ρυθμίζονται οι κανόνες λειτουργίας των Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων (ΤΑΞΙ και ΕΙΔΜΙΣΘ), οι υποχρεώσεις των ιδιοκτητών, κατόχων και των οδηγών κατά τη λειτουργία αυτών για την εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού, οι κανόνες ευπρε-

πούς εμφάνισης και τα προσόντα των οδηγών, η κατάσταση των οχημάτων, οι συσκευές και τα εξαρτήματα που μπορούν αυτά να φέρουν εσωτερικά και εξωτερικά. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις διάθεσης των Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων (ΤΑΞΙ και ΕΙΔΜΙΣΘ) για την εκτέλεση μεταφορικού έργου, οι ενδείξεις και οι πινακίδες, τα σήματα των εδρών, θέματα χρήσης των ταξιμέτρων και η τοποθέτηση αυτών επί του οχήματος, καθώς και οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται για την παράβαση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Κανονισμό λειτουργίας, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα, για όσα ζητήματα δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα νόμο. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα μπορούν να καταργούνται προϊσχύουσες αντίθετες διατάξεις.

Άρθρο 100 **Ανακλήσεις αδειών κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων**

Η άδεια κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου ανακαλείται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη:

(α) Όταν ο ιδιοκτήτης του Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου καταδικαστεί αμετάκλητα για ένα από τα αδικήματα της συγκρότησης ή ένταξης ως μέλος σε εγκληματική οργάνωση, παραχάραξης, κυκλοφορίας παραχαραγμένων νομισμάτων, πλαστογραφίας, πλαστογραφίας και κατάχρησης ενσήμων, δωροδοκίας, ανθρωποκτονίας με πρόθεση, ληστείας, αρπαγής, βιασμού, κατάχρησης σε ασέλγεια, αποπλάνησης παιδιών, διευκόλυνσης ακολασίας άλλων, πορνογραφίας ανηλίκων, μαστροπείας, εκμετάλλευσης πόρνης, σωματεμπορίας, ασέλγειας σε ανήλικο έναντι αμοιβής, κλοπής, υπεξαίρεσης, εκβίασης, απάτης, απιστίας, παράβασης της νομοθεσίας περί όπλων, εμπορίας και χρήσης ναρκωτικών, παράβασης των διατάξεων του νόμου για πρόληψη και καταστολή νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, παράνομης μεταφοράς λαθρομεταναστών, λιποταξίας, ανυποταξίας και παράνομης απασχόλησης εργαζομένων. Σε περίπτωση που ιδιοκτήτης είναι νομικό πρόσωπο, οι συνέπειες επέρχονται σε βάρος του νομικού προσώπου εάν καταδικαστεί αμετάκλητα: (i) ο Διευθύνων Σύμβουλος ή μέλος Διοικητικού Συμβουλίου Ανώνυμης Εταιρείας, ο Διευθυντής ή μέλος Διοικητικού Συμβουλίου συνεταιρισμού ή ο Διαχειριστής ΕΠΕ και δεν αντικατασταθούν εντός (15) ημερών από την έκδοση της απόφασης, (ii) ο Διαχειριστής της εταιρείας σε κάθε άλλη περίπτωση.

(β) Όταν το Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητο κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 97 απουσιάζει συστηματικά -έστω και αν διακόπτεται σποραδικά η απουσία- από την έδρα του. Σε περίπτωση παράβασης της διάταξης αυτής με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη ανακαλείται η άδεια κυκλοφορίας του συγκεκριμένου Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου για χρονικό διάστημα δύο (2) μηνών, σε περίπτωση υποτροπής για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών και σε περίπτωση νέας υποτροπής οριστικά.

(γ) Όταν ο οδηγός που είναι κύριος του Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου κατά ποσοστό 100% παραβαίνει τις διατάξεις του άρθρου 98 του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη ανακαλούνται η άδεια κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου και αφαιρούνται οι κρατικές του πινακίδες από έναν (1) έως έξι (6) μήνες και σε περίπτωση κάθε νέας υποτροπής από έξι (6) μήνες έως ένα (1) έτος.

(δ) Όταν διαπιστωθεί ότι τα Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα βρίσκονται σε ακινησία πέραν των τριών μηνών από την κατά-

θεση της άδειας κυκλοφορίας και των κρατικών πινακίδων για οποιονδήποτε λόγο. Στην περίπτωση αυτή, με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη ανακαλείται η άδεια κυκλοφορίας και αφαιρούνται οι κρατικές πινακίδες.

Άρθρο 101
Ανάκληση ειδικής άδειας οδήγησης Ε.Δ.Χ.
αυτοκινήτου

Η ειδική άδεια οδήγησης Ε.Δ.Χ. ανακαλείται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη:

α. Για χρονικό διάστημα από έναν (1) έως τρεις (3) μήνες, αν ο οδηγός τιμωρηθεί από Πειθαρχικό Συμβούλιο για παραβάσεις των Κανονισμών Λειτουργίας των Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων, όπως ισχύουν, με τρία (3) πειθαρχικά παραπτώματα, εντός χρονικού διαστήματος δύο (2) ετών.

β. Για χρονικό διάστημα από τρεις (3) έως (6) μήνες, αν ο οδηγός εντός του ίδιου ως άνω χρονικού διαστήματος της παραγράφου α' ή των επομένων δύο (2) ετών τιμωρηθεί για δύο (2) επιπλέον της παραγράφου α' πειθαρχικά παραπτώματα.

γ. Για χρονικό διάστημα από (6) μήνες έως ένα (1) έτος, αν ο οδηγός στο ίδιο χρονικό διάστημα της παραγράφου β' τιμωρηθεί με επιπλέον ένα (1) των παραπάνω πειθαρχικό παράπτωμα ή σε περίπτωση που ο οδηγός έχει ήδη προηγουμένως τιμωρηθεί για δέκα (10) πειθαρχικά παραπτώματα. Ακόμη ανακαλείται οριστικά σε περίπτωση οδήγησης Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου κατά το χρονικό διάστημα που του έχει ανακληθεί προσωρινά η ειδική άδεια οδήγησης, όπως και σε περίπτωση αμετάκλητης καταδίκης του οδηγού για ένα από τα αδικήματα του εδαφίου α' του άρθρου 100.

Άρθρο 102
Μεταβίβαση αδειών κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ.
αυτοκινήτων

1. Οι άδειες κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων μεταβιβάζονται με δωρεά εν ζωή ή αιτία θανάτου, με κληρονομιά ή από επαχθή αιτία. Η μεταβίβαση από δωρεά εν ζωή ή από επαχθή αιτία γίνεται εγγράφως, με έγγραφο βεβαίας χρονολογίας.

2. Για την έκδοση της νέας άδειας κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου κατόπιν μεταβίβασης, ο αγοραστής υποχρεούται να προσκομίσει στην αρμόδια υπηρεσία μεταφορών και επικοινωνιών τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

(α) Εάν είναι φυσικό πρόσωπο.

(αα) Αντίγραφο ποινικού μητρώου, από το οποίο να προκύπτει ότι δεν έχει καταδικαστεί αμετακλήτως για ένα από τα αδικήματα του εδαφίου α' του άρθρου 19 του παρόντος νόμου.

(ββ) Φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα.

(γγ) Σε περίπτωση που το πρόσωπο κατέχει στο όνομα του περισσότερες από πέντε (5) άδειες κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων, αντίγραφα συμβολαίων ιδιοκτησίας ή θεωρημένων από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. συμβάσεων μίσθωσης χώρων για τη στάθμευση, φύλαξη και συντήρηση των οχημάτων και κατάλληλο σχέδιο ή τοπογραφικό διάγραμμα μηχανικού, κατάλληλα υπογεγραμμένο, που βεβαιώνει την καταλληλότητα των χώρων και την επάρκειά τους για τη στάθμευση του συνόλου των Ε.Δ.Χ. οχημάτων. Οι χώροι δεν απαιτείται να είναι ενιαίοι.

(β) Εάν είναι νομικό πρόσωπο.

(αα) ΦΕΚ δημοσίευσης του καταστατικού της εταιρεί-

ας ή αν αυτό δεν δημοσιεύεται κυρωμένο αντίγραφο από το αρμόδιο Πρωτοδικείο.

(ββ) Φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα.

(γγ) Αντίγραφο ποινικού μητρώου των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου σε περίπτωση Α.Ε. και συνεταιρισμού ή των διαχειριστών στους λοιπούς τύπους εταιρειών, από το οποίο να προκύπτει ότι δεν έχουν καταδικαστεί αμετακλήτως για ένα από τα αδικήματα του εδαφίου α' του άρθρου 100 του παρόντος νόμου.

(δδ) Σε περίπτωση που το νομικό πρόσωπο κατέχει στο όνομα του περισσότερες από πέντε (5) άδειες κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων, αντίγραφα συμβολαίων ιδιοκτησίας ή θεωρημένων από την αρμόδια ΔΟΥ συμβάσεων μίσθωσης χώρων για τη στέγαση γραφείων, τη στάθμευση, φύλαξη και συντήρηση των οχημάτων και κατάλληλο σχέδιο ή τοπογραφικό διάγραμμα μηχανικού, κατάλληλα υπογεγραμμένο, που βεβαιώνει την καταλληλότητα των χώρων και την επάρκειά τους για τη στάθμευση του συνόλου των Ε.Δ.Χ. οχημάτων. Οι χώροι δεν απαιτείται να είναι ενιαίοι.

3. Ο τρόπος φορολόγησης των μεταβιβάσεων Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων θα ρυθμιστεί με νόμο. Μέχρι τη νομοθετική ρύθμιση του ζητήματος αυτού, οι μεταβιβάσεις των Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων φορολογούνται με τις ισχύουσες κατά τη δημοσίευση του παρόντος διατάξεις.

Άρθρο 103
Πειθαρχικό Συμβούλιο - Λοιπά όργανα

1. Συνιστάται στην έδρα κάθε Περιφέρειας Πειθαρχικό Συμβούλιο, το οποίο είναι αρμόδιο για τον έλεγχο της τήρησης και την επιβολή κυρώσεων σχετικά με τους κανονισμούς λειτουργίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων και των υποχρεώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 98 του παρόντος. Στις Περιφέρειες που διαθέτουν περισσότερες από μία Διευθύνσεις Μεταφορών και Επικοινωνιών επιτρέπεται, με απόφαση του Περιφερειάρχη, η σύσταση Πειθαρχικού Συμβουλίου σε κάθε Διεύθυνση.

2. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο αποφασίζει μέσα σε προθεσμία ενός μηνός, από τη διαβίβαση σε αυτό από τα αρμόδια όργανα εκθέσεων παραβάσεων οδηγών Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων του άρθρου 104 παράγραφο 1 του παρόντος νόμου ή τυχόν αναφορών ή καταγγελιών επιβατών, να λάβει την απόφασή του και να επιβάλει τις προβλεπόμενες κυρώσεις.

3. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο κάθε τρίμηνο υποβάλλει στην αρμόδια Γενική Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών της οικείας Περιφέρειας και στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων αναλυτική κατάσταση με τις υποθέσεις, που διεκπεραιώθηκαν ή εκκρεμούν σε αυτό.

4. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρωτοβουλία των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, καθορίζονται η σύνθεση, ο κανονισμός λειτουργίας του Πειθαρχικού Συμβουλίου, διοικητικές κυρώσεις που δεν καθορίζονται με τον παρόντα νόμο ή τους κανονισμούς λειτουργίας και η διαδικασία επιβολής αυτών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 104
Όργανα ελέγχου

Αρμόδια όργανα για τον έλεγχο τήρησης του νόμου αυτού και των υποχρεώσεων που απορρέουν από τους

εκάστοτε Κανονισμούς λειτουργίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων και κάθε άλλης συναφούς διατάξεως, ορίζονται τα Μικτά Κλιμάκια Ελέγχου, που έχουν συσταθεί και λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2800/2000 (Α' 41), του ν. 2801/2000 (Α' 46) και ν. 3446/2006 (Α' 49), η Ελληνική Αστυνομία, το Λιμενικό Σώμα για τους χώρους ευθύνης του και το Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Τα ανωτέρω όργανα μπορούν, ανεξαρτήτως των άλλων κυρώσεων που προβλέπονται στον παρόντα ή άλλους νόμους, να αφαιρούν επιτόπου από τον οδηγό, που διέπραξε τις παραβάσεις της παρ. 1 του άρθρου 98 του νόμου αυτού, την ειδική άδεια οδήγησης Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου, για χρονικό διάστημα δεκαπέντε (15) ημερών. Στις περιπτώσεις διαπίστωσης παραβάσεων του νόμου αυτού και των Κανονισμών Λειτουργίας τα αρμόδια όργανα διαβιβάζουν την έκθεση διαπίστωσης στο αρμόδιο Πειθαρχικό Συμβούλιο.

Άρθρο 105

Τιμολόγιο Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ΤΑΞΙ

1. Το τιμολόγιο των Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ΤΑΞΙ περιλαμβάνει τα εξής:

α) Το δικαίωμα εκκίνησης - σημαία (ευρώ ανά μίσθωση).

β) Το κόμιστρο διαδρομής (ευρώ ανά χιλιόμετρο των τιμολογίων 1 και 2).

γ) Την αποζημίωση αναμονής.

δ) Το κόμιστρο ελάχιστης διαδρομής.

ε) Ειδικές επιβαρύνσεις (για μεταφερόμενα αντικείμενα, ειδικό τέλος νυκτερινής εξυπηρέτησης, ειδικό τέλος εκκίνησης από σταθμούς, δώρο Χριστουγέννων και Πάσχα, ειδικές εξυπηρετήσεις).

2. Το τιμολόγιο, που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

3. Τα διόδια, καθώς και ο ναύλος οχηματαγωγών πλοίων (FERRY BOAT) βαρύνουν τον επιβάτη.

4. α. Οι ιδιοκτήτες των Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων επιτρέπεται να συνάπτουν συμβάσεις με ολική ή μερική εκμίσθωση των Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων, με οδηγό, με το Δημόσιο ή με Ν.Π.Δ.Δ., με κόμιστρο που διαμορφώνεται με έγγραφη συμφωνία των συμβαλλόμενων μερών, με την επιφύλαξη της περιπτώσεως γ'.

β. Αντίγραφο του συμφωνητικού της μίσθωσης, θεωρημένο επί ποινή ακυρότητας από την αρμόδια Δ.Ο.Υ., υπάρχει στο αυτοκίνητο με μέριμνα του εκμισθωτή, άλλως επιβάλλεται σε αυτόν διοικητικό πρόστιμο εκατό (100) ευρώ. Κατά τις ώρες και ημέρες της μίσθωσης, που περιγράφονται ρητά στο εν λόγω συμφωνητικό, δεν απαιτείται η λειτουργία του ταξιμέτρου κατά την εκτέλεση των προβλεπόμενων στο συμφωνητικό διαδρομών.

γ. Όταν η σύμβαση συνάπτεται με το Δημόσιο, τότε εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις περί συμβάσεων και προμηθειών του Δημοσίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΟΡΩΝ, ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΝΕΩΝ ΑΔΕΙΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ Ε.Δ.Χ. ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

Άρθρο 106

Διαδικασία χορηγήσεως και δικαιούχοι νέων αδειών κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων

1. Άδειες για νέα θέση σε κυκλοφορία Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ΤΑΞΙ ή ΕΙΔΜΙΣΘ εκδίδονται από τους Περιφερειαρχες, στην τοπική αρμοδιότητα των οποίων υπάγεται η αντίστοιχη έδρα.

2. Η διαδικασία εκδόσεως νέων αδειών διενεργείται σε όλες τις Περιφέρειες της Ελληνικής Επικράτειας ανά δύο (2) χρόνια, ήτοι κάθε δεύτερο έτος από την προηγούμενη διαδικασία. Μέρος της διαδικασίας και προϋπόθεση για την έκδοση νέων αδειών αποτελεί η έκδοση από τον εκάστοτε Περιφερειάρχη της αποφάσεως του άρθρου 85 του παρόντος.

3. Εντός του μηνός Ιανουαρίου κάθε έτους αδειοδοτήσεως, δημοσιεύεται πρόσκληση κάθε οικείου Περιφερειάρχη, με την οποία καλούνται οι ενδιαφερόμενοι για την απόκτηση νέων αδειών αυτοκινήτων Ε.Δ.Χ. ή για μετατροπή υφισταμένων αδειών σε άλλο τύπο να υποβάλουν σχετική αίτηση στην αντίστοιχη Περιφέρεια (διαδικασία εκδηλώσεως ενδιαφέροντος για απόκτηση άδειας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου). Στην πρόσκληση αυτή διευκρινίζεται ότι το εάν θα εκδοθούν άδειες, για ποιες έδρες και τι είδους άδειες θα είναι αυτές, θα προσδιοριστεί με απόφαση του Περιφερειάρχη που θα εκδοθεί μετά το μέρος της διαδικασίας εκδηλώσεως ενδιαφέροντος για απόκτηση άδειας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου. Η πρόσκληση τυγχάνει της ευρύτερης δυνατής δημοσιότητας εντός της Περιφέρειας και δη: (α) τοιχοκολλάται στο κατάστημα της Περιφέρειας, στα καταστήματα και τα ΚΕΠ όλων των Δήμων της Περιφέρειας, (β) ανακοινώνεται σε τοπικά μαζικά μέσα ενημέρωσης (ραδιόφωνο, τηλεόραση), (γ) δημοσιεύεται σε δύο (2) ημερήσιες και μία (1) εβδομαδιαία εφημερίδα που κυκλοφορούν στην περιφέρεια, (δ) αναρτάται στις ιστοσελίδες του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, της Περιφέρειας και των Δήμων και μέσω του προγράμματος «Διαύγεια» και (ε) αποστέλλεται στα επαγγελματικά σωματεία και οργανώσεις αυτοκινητιστών.

Μέρος των νέων αδειών που τυχόν προκύπτουν, χορηγείται σε πολυτέκνους και τριτέκνους με ανήλικα τέκνα, καθώς και σε φυσικά πρόσωπα που έχουν τέκνα με αναπηρία σε ποσοστό άνω του 67%. Σε περίπτωση υπέρθεσης περισσότερων ενδιαφερομένων από τις αντίστοιχες άδειες, διενεργείται μεταξύ τους κλήρωση. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται τα αναγκαία δικαιολογητικά, ο τρόπος υποβολής τους και το ποσοστό εκ του συνόλου των νέων αδειών που χορηγούνται στα πρόσωπα αυτά.

4. Η διαδικασία εκδηλώσεως ενδιαφέροντος για από-

κτηση άδειας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου και καταθέσεως αιτήσεων κατά την προηγούμενη παράγραφο διαρκεί μέχρι και την τελευταία εργάσιμη ημέρα και ώρα του μηνός Μαρτίου του έτους αδειοδοτήσεως.

5. Η αίτηση που υποβάλλεται από κάθε ενδιαφερόμενο προσδιορίζει την έδρα ή τις έδρες της αντίστοιχης Περιφέρειας για τις οποίες ζητείται άδεια, το είδος άδειας (ή αδειών) και τον αριθμό τους ανά έδρα και συνοδεύεται από όλα τα οριζόμενα στα άρθρα 109 και 110 του παρόντος νόμου δικαιολογητικά. Κατά την κατάθεση των αιτήσεων λαμβάνεται αριθμός πρωτοκόλλου. Μετά τον έλεγχο από την αρμόδια υπηρεσία της πληρότητας των νομίμων δικαιολογητικών και της πληρώσεως, με βάση αυτά, των προϋποθέσεων του παρόντος νόμου για την κτήση άδειας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου, οι αιτούντες, με το όνομα ή την επωνυμία τους αιτούντος προσώπου, καταχωρούνται ηλεκτρονικά σε κατάσταση ανά έδρα, είδος Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου (ΤΑΞΙ ή Ε.Δ.Χ. ΕΙΔΜΙΣΘ), αύξοντα αριθμό καταθέσεως αίτησεως, αναφερομένου για κάθε αιτούντα του αντιστοίχου αριθμού αιτουμένων αδειών. Οι καταστάσεις αυτές αναρτώνται στο διαδίκτυο και στο δικτυακό τόπο του Υπουργείου Μεταφορών, Υποδομών και Δικτύων. Μετά από την ανάρτηση των καταστάσεων στο δικτυακό τόπο του Υπουργείου Μεταφορών, Υποδομών και Δικτύων, ουδεμία τροποποίησή τους επιτρέπεται. Ο έλεγχος των αιτήσεων, η κατάρτιση των καταστάσεων και η ανάρτησή τους στο διαδίκτυο ολοκληρώνονται μέχρι την 15η Μαΐου του έτους αδειοδοτήσεως.

6. Μετά την ανάρτηση των καταστάσεων της προηγούμενης παραγράφου στο διαδίκτυο και μέχρι την 31η Μαΐου του έτους αδειοδοτήσεως, κάθε Περιφερειάρχης εκδίδει την προβλεπόμενη στο άρθρο 85 παρ. 1 του παρόντος νόμου απόφασή του.

7. Για την χορήγηση των αδειών στους νομίμως αιτησμένους, εφόσον ο συνολικός αριθμός των αιτηθέντων ανά έδρα αδειών είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό που ορίζεται με την απόφαση του άρθρου 85 παρ. 1 του οικείου Περιφερειάρχη ότι μπορούν να χορηγηθούν για κάθε έδρα και για κάθε είδος Ε.Δ.Χ. (ΤΑΞΙ ή ΕΙΔΜΙΣΘ), ακολουθείται η εξής διαδικασία:

α) Εφόσον ο συνολικός αριθμός των αιτησμένων φυσικών ή νομικών προσώπων άδεια για κάθε ένα είδος Ε.Δ.Χ. (ΤΑΞΙ ή ΕΙΔΜΙΣΘ), οι οποίοι πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις, είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό των αντιστοιχών νέων αδειών που ορίζεται ότι μπορούν να εκδοθούν στην αντίστοιχη έδρα, διενεργείται ηλεκτρονική κλήρωση μεταξύ των αιτησάντων, στην οποία συμμετέχει κάθε αιτησάμενος με μία (1) συμμετοχή. Άδειες χορηγούνται στους επιλαχόντες από την κλήρωση.

β) Εφόσον ο αριθμός των νέων αδειών για κάθε είδος Ε.Δ.Χ. (ΤΑΞΙ ή ΕΙΔΜΙΣΘ) που ορίζεται ότι μπορούν να εκδοθούν στην αντίστοιχη έδρα επαρκεί προκειμένου να χορηγηθεί τουλάχιστον μία άδεια σε όλους τους νομίμως αιτησμένους, αλλά δεν επαρκεί προκειμένου να χορηγηθούν άδειες σε όσους αιτήθηκαν νομίμως παραπάνω από μία άδεια, τότε χορηγείται σε όλους από μία άδεια και για τις εναπομένουσες διενεργείται ηλεκτρονική κλήρωση μεταξύ των αιτησμένων πλείονες της μίας άδειες. Στην κλήρωση αυτή συμμετέχει καθένας από τους αιτησμένους πλείονες της μίας άδειες με τόσες συμμετοχές, όσες οι άδειες που αιτήθηκε μειωμένες κατά μία. Οι εναπομένουσες άδειες χορηγούνται στους επιλαχόντες από την κλήρωση.

8. Οι ηλεκτρονικές κληρώσεις της παραγράφου 7 του παρόντος άρθρου διενεργούνται, για όλες τις έδρες Ε.Δ.Χ., από την Διεύθυνση Οργάνωσης και Πληροφορικής του Υπουργείου Μεταφορών, Υποδομών και Δικτύων μέχρι την 20ή Ιουνίου του έτους αδειοδοτήσεως. Με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών, Υποδομών και Δικτύων καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τις διαδικασίες που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

9. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας και την αποστολή στον Περιφερειάρχη των καταλόγων κληρωθέντων, ο Περιφερειάρχης εντός δέκα (10) ημερών εκδίδει απόφασή του για κάθε δικαιούχο με την οποία εγκρίνεται στο όνομα αυτού η παραχώρηση για να θέσει σε κυκλοφορία Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητο. Ταυτόχρονα ο Περιφερειάρχης επιστρέφει σε όλους τους αιτησμένους τις καταθεσίες από αυτούς εγγυητικές επιστολές.

Άρθρο 107

Προϋποθέσεις συμμετοχής φυσικών προσώπων

1. Για να μπορούν να συμμετάσχουν στη διαδικασία εκδηλώσεως ενδιαφέροντος για απόκτηση άδειας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου, τα φυσικά πρόσωπα πρέπει να έχουν αθροιστικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) Να έχουν την υπηκοότητα κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(β) Να μην έχουν καταδικαστεί αμετάκλητα για κανένα από τα αδικήματα του άρθρου 100 περίπτωση α' του παρόντος νόμου.

(γ) Να είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμεροι.

(δ) Να έχουν ικανή οικονομική επιφάνεια για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας εκμεταλλεύσεως Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων, ανάλογα με τον αριθμό των αδειών που επιθυμούν.

(ε) Να διαθέτουν κατάλληλους χώρους για τη στάθμευση, φύλαξη και συντήρηση του συνόλου των οχημάτων τους, σε περίπτωση που κατέχουν στο όνομά τους περισσότερες από πέντε (5) άδειες κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων.

Άρθρο 108

Προϋποθέσεις συμμετοχής νομικών προσώπων

Για να μπορούν να συμμετάσχουν στη διαδικασία εκδηλώσεως ενδιαφέροντος για απόκτηση άδειας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου, τα νομικά πρόσωπα πρέπει να έχουν αθροιστικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) Να έχουν έδρα εντός κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(β) Να μην έχουν καταδικαστεί αμετάκλητα τα πρόσωπα που ασκούν διοίκηση αυτών των νομικών προσώπων για κανένα από τα αδικήματα του άρθρου 100 περίπτωση α' του παρόντος νόμου. Ως τέτοια νοούνται για τις Α.Ε. τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, για κάθε άλλο εταιρικό τύπο οι Διαχειριστές και για τις ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες οι ομόρρυθμοι εταίροι.

(γ) Να είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερα.

(δ) Να έχουν ικανή οικονομική επιφάνεια για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας εκμεταλλεύσεως Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων, ανάλογα με τον αριθμό των αδειών που επιθυμούν.

(ε) Να διαθέτουν κατάλληλους χώρους για τη στάθμευση, φύλαξη και συντήρηση του συνόλου των οχημάτων.

των τους, σε περίπτωση που κατέχουν στο όνομά τους περισσότερες από πέντε (5) άδειες κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου.

Άρθρο 109 **Αίτηση – Δικαιολογητικά**

1. Οι ενδιαφερόμενοι για απόκτηση άδειας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου υποχρεούνται να καταθέσουν στην οικεία Περιφέρεια: (α) αίτηση με τα στοιχεία της παρ. 5 του άρθρου 106 του παρόντος νόμου, υπογεγραμμένη από τον ενδιαφερόμενο ή τον νόμιμο εκπρόσωπό του και (β) φάκελο δικαιολογητικών, κατά τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους.

2. Για την απόδειξη της συνδρομής των προϋποθέσεων που αναφέρονται στα άρθρα 107 και 108 του παρόντος, οι ενδιαφερόμενοι οφείλουν να προσκομίσουν τα ακόλουθα δικαιολογητικά που πρέπει να έχουν εκδοθεί μετά την πρώτη ημερομηνία δημοσίευσης της Ανακοίνωσης:

(Α) Για τα φυσικά πρόσωπα

(i) Επικυρωμένο φωτοαντίγραφο δελτίου αστυνομικής ταυτότητας ή ισχύοντος διαβατηρίου.

(ii) Απόσπασμα ποινικού μητρώου γενικής χρήσης από το οποίο να προκύπτει ότι δεν έχουν καταδικαστεί αμετάκλητα για κανένα από τα αδικήματα του άρθρου 100 περ. (α) του παρόντος νόμου.

(iii) Φορολογική ενημερότητα.

(iv) Ασφαλιστική ενημερότητα από τον κύριο φορέα ασφάλισης.

(v) Εγγυητική επιστολή με τα στοιχεία του άρθρου 110 του παρόντος νόμου, ποσού 5.000 ευρώ για κάθε μία αιτούμενη άδεια Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου.

(vi) Εάν κατέχουν στο όνομά τους περισσότερες από πέντε (5) άδειες Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων, αντίγραφα συμβολαίων ιδιοκτησίας ή θεωρημένων από την αρμόδια ΔΟΥ συμβάσεων μίσθωσης χώρων για τη στάθμευση, φύλαξη και συντήρηση των οχημάτων και κατάλληλο σχέδιο κάτοψης ή τοπογραφικό διάγραμμα μηχανικού, κατάλληλα υπογεγραμμένο, που βεβαιώνει την καταλληλότητα των χώρων και την επάρκειά τους για τη στάθμευση του συνόλου των Ε.Δ.Χ. οχημάτων. Οι χώροι δεν απαιτείται να είναι ενιαίοι.

(B) Για τα νομικά πρόσωπα

(i) ΦΕΚ δημοσίευσης καταστατικού ή, εάν αυτό δεν δημοσιεύεται, επικυρωμένο φωτοαντίγραφο του τελευταίου καταστατικού από το αρμόδιο πρωτοδικείο και πιστοποιητικό μεταβολών του από την αρμόδια υπηρεσία.

(ii) ΦΕΚ με τη δημοσίευση της συγκρότησης σε σώμα του εν ισχύ Διοικητικού Συμβουλίου και του διορισμού Διευθύνοντος Συμβούλου ή νομίμου εκπροσώπου, εάν πρόκειται για Α.Ε..

(iii) Πιστοποιητικό ότι δεν τελούν σε πτώχευση, εκκαθάριση, παύση εργασιών, αναγκαστική διαχείριση ή πτώχευση και ότι δεν έχει κινηθεί σε βάρος τους διαδικασία για τα παραπάνω.

(iv) Απόσπασμα ποινικού μητρώου γενικής χρήσης από το οποίο να προκύπτει ότι δεν έχουν καταδικαστεί αμετάκλητα για κανένα από τα αδικήματα του άρθρου 100 περίπτωση α' τα πρόσωπα που ορίζονται στην περίπτωση β' του άρθρου 108 του παρόντος νόμου.

(v) Φορολογική ενημερότητα.

(vi) Ασφαλιστική ενημερότητα.

(vii) Εγγυητική επιστολή με τα στοιχεία του άρθρου

110 του παρόντος νόμου, ποσού 5.000 ευρώ για κάθε μία αιτούμενη άδεια Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου.

(viii) Εάν κατέχουν στο όνομά τους περισσότερες από πέντε (5) άδειες Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων, αντίγραφα συμβολαίων ιδιοκτησίας ή θεωρημένων από την αρμόδια ΔΟΥ συμβάσεων μίσθωσης χώρων για τη στάθμευση, φύλαξη και συντήρηση των οχημάτων και κατάλληλο σχέδιο κάτοψης ή τοπογραφικό διάγραμμα μηχανικού, κατάλληλα υπογεγραμμένο, που βεβαιώνει την καταλληλότητα των χώρων και την επάρκειά τους για τη στάθμευση του συνόλου των Ε.Δ.Χ. οχημάτων. Οι χώροι δεν απαιτείται να είναι ενιαίοι.

Άρθρο 110 **Εγγυητική Επιστολή**

1. Για την απόδειξη της υπέρθεως ικανής οικονομικής επιφανείας στο πρόσωπό τους, τα πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 106 του παρόντος οφείλουν μαζί με την αίτησή τους να καταθέσουν και εγγυητική επιστολή υπέρ Δημοσίου, ποσού πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000 ευρώ) για καθεμία άδεια για την οποία ενδιαφέρονται.

2. Οι εγγυητικές επιστολές εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα ή άλλα νομικά πρόσωπα που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχουν το δικαίωμα αυτό. Οι εγγυητικές επιστολές πρέπει να είναι συντεταγμένες στην Ελληνική ή να συνοδεύονται απαραίτητα από επίσημη μετάφραση.

3. Η εγγυητική επιστολή συμμετοχής πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

(α) την ημερομηνία έκδοσης,

(β) τον εκδότη,

(γ) τον αριθμό της εγγύησης,

(δ) το ποσό που καλύπτει η εγγύηση,

(ε) τα στοιχεία του ενδιαφερομένου υπέρ του οποίου εκδίδεται.

4. Η εγγυητική επιστολή πρέπει να περιλαμβάνει και τους ακόλουθους όρους:

(α) η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται της ενστάσεως διζήσεως,

(β) το ποσόν της εγγύησης τηρείται στη διάθεση της υπηρεσίας και θα καταβληθεί ολικά ή μερικά μέσα σε τρεις (3) ημέρες μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση,

(γ) σε περίπτωση κατάπτωσης της εγγύησης, το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται σε πάγιο τέλος χαρτοσήμου,

(δ) να είναι διάρκειας ενός (1) έτους.

Άρθρο 111 **Μεταβατικές διατάξεις**

1. Οι ειδικές άδειες οδήγησης Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων των οποίων η ισχύς έχει λήξει ή θα λήξει, ανανεώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 95 του παρόντος νόμου.

2. Υποθέσεις που εκκρεμούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος, στο πρωτοβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο, εξακολουθούν να εκδικάζονται από αυτό μέχρι τη συγκρότηση του Πειθαρχικού Συμβουλίου του άρθρου 103.

3. Με δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εφαρμόζεται για πρώτη φορά η διαδικασία των άρθρων 106 έως και 110, σε συνδυασμό με το άρθρο 85. Για την περίπτωση αυτή και μόνον, οι προθεσμίες και διορίες που προβλέπονται στο άρθρο 106 για τη διαδικασία εκδηλώσεως ενδιαφέροντος για α-

πόκτηση άδειας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου, καταθέσεως αιτήσεων και εκδόσεως των σχετικών αδειών εφαρμόζονται αντίστοιχα. Ειδικά για την πρώτη εφαρμογή του νόμου, οι αποφάσεις των Περιφερειάρχων που θα εκδοθούν σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 85 για τις ακόλουθες έδρες, θα περιλαμβάνουν την προκήρυξη θέσης σε κυκλοφορία τουλάχιστον των εξής νέων αδειών Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ΕΙΔΜΙΣΘ ανά έδρα:

α) για την έδρα - ενιαία διοικητική μονάδα της υποπεριπτώσεως αα' της περιπτώσεως β' της παρ. 2 του άρθρου 83, προκήρυξη τουλάχιστον εκατό (100) αδειών Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ΕΙΔΜΙΣΘ, εκ των οποίων τα τριάντα (30) θα είναι ειδικά διασκευασμένα ώστε να μπορούν να μεταφέρουν Άτομα Με Ειδικές Ανάγκες (ΑΜΕΑ),

β) για την έδρα - ενιαία διοικητική μονάδα της υποπεριπτώσεως ββ' της περιπτώσεως β' της παρ. 2 του άρθρου 83, προκήρυξη τουλάχιστον τριάντα (30) αδειών Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ΕΙΔΜΙΣΘ, εκ των οποίων τα εννέα (9) θα είναι ειδικά διασκευασμένα ώστε να μπορούν να μεταφέρουν Άτομα Με Ειδικές Ανάγκες (ΑΜΕΑ),

γ) για τις έδρες - διοικητικές μονάδες των πόλεων της Πάτρας, Ηρακλείου και Λάρισας, προκήρυξη τουλάχιστον δέκα (10) αδειών Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ΕΙΔΜΙΣΘ σε κάθε μία, εκ των οποίων τα τρία (3) θα είναι ειδικά διασκευασμένα ώστε να μπορούν να μεταφέρουν Άτομα Με Ειδικές Ανάγκες (ΑΜΕΑ).

Οι ως άνω άδειες Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ΕΙΔΜΙΣΘ, εφ' όσον δεν ζητηθούν από ιδιοκτήτες Ε.Δ.Χ. ΤΑΞΙ σε αντικατάσταση αυτών των αδειών σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, χορηγούνται σε όποιον έχει κάνει σχετική αίτηση σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος νόμου.

4. Κατά την διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου, οι κατέχοντες άδεια Ε.Δ.Χ. ΤΑΞΙ που επιθυμούν να την μετατρέψουν σε Ε.Δ.Χ. ΕΙΔΜΙΣΘ, υποβάλλουν σχετική αίτηση σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, αλλά αντί εγγυητικής επιστολής υποβάλλουν επικυρωμένο αντίγραφο της υφισταμένης άδειάς τους Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου ΤΑΞΙ.

5. Οι κάτωθι κατηγορίες Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων χαρακτηρίζονται Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα ΕΙΔΜΙΣΘ και λειτουργούν σύμφωνα με τις σχετικές για την κατηγορία αυτή διατάξεις, πλην των διατάξεων περί έδρας για τις περιπτώσεις α και β:

α. Τα Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα οι άδειες των οποίων έχουν χορηγηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 12 και 13 του άρθρου 16 του ν. 2465/1997 (Α' 28) και της υπ' αριθμ. ΟΙΚ.Β.ΟΙΚ.21336/462/9.7.1997 (Β' 46) απόφασης του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών.

β. Τα Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα οι άδειες των οποίων έχουν χορηγηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της περιπτώσεως (α) της παρ. 10 του άρθρου 6 του ν. 3109/2003 (Α' 38), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 του ν. 3446/2006 (Α' 49).

6. Τα Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα (λιμουζίνες) τα οποία έχουν χαρακτηριστεί τουριστικά σύμφωνα με την αριθμ. 500321/1996 (Β' 391) απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.) εξακολουθούν να λειτουργούν με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις.

Άρθρο 112

Καταργούμενες διατάξεις

Από της ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται:

1. Κάθε διάταξη που είναι αντίθετη στις διατάξεις των άρθρων 82 έως και 111 του παρόντος ή ρυθμίζει διαφορετικά όσα θέματα ρυθμίζονται στις διατάξεις αυτές.

2. Τα άρθρα 1, 2, 3, 4, οι παράγραφοι 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 και η περίπτωση (α) της παραγράφου 10 του άρθρου 6 και τα άρθρα 7, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 20, 22 και 23 του ν. 3109/2003 (Α' 38).

3. Το άρθρο 2, η παρ. 5 του άρθρου 3, οι παράγραφοι 1, 2 και 3 του άρθρου 4 και το άρθρο 5 του ν. 1437/1984 (Α' 59).

4. Τα άρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 και 10 του π.δ. 458/1984 (Α' 165).

5. Οι παράγραφοι 9 και 11 του άρθρου 24 του ν. 3710/2008 (Α' 216).

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΟΔΗΓΩΝ

Άρθρο 113

1. Η παράγραφος 7 του άρθρου 94 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας που κυρώθηκε με το ν. 2696/1999 (Α' 57) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, καθορίζονται:

α) Οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Σχολής Οδηγών και κέντρων θεωρητικής εκπαίδευσης υποψήφιων οδηγών (ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο.) αυτοκινήτων, τρίτροχων οχημάτων και μοτοσικλετών.

β) Τα της άσκησης του επαγγέλματος του εκπαιδευτή υποψήφιων οδηγών αυτοκινήτων και μοτοσικλετών και της λειτουργίας σχολών και κέντρων θεωρητικής εκπαίδευσης υποψήφιων οδηγών (ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο.) οδηγών αυτοκινήτων και μοτοσικλετών.

γ) Τα της εκπαίδευσης των εξεταστών και των υποψήφιων οδηγών αυτοκινήτων, μοτοσικλετών, τρίτροχων και τετράτροχων με την καθιέρωση υποχρεωτικών μαθημάτων πριν από την εξέταση, καθώς και τα της επιμόρφωσης των εξεταστών και των εκπαιδευτών υποψήφιων οδηγών.

δ) Τα των διοικητικών και ποινικών κυρώσεων για τους παραβάτες των διατάξεων του διατάγματος αυτού.»

2. Η παρ. 10 του άρθρου 15 του ν. 3534/2007 (Α' 40), αντικαθίστανται ως εξής:

«10. Η παροχή θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης από εκπαιδευτές οδήγησης δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά τις δεκατέσσερις (14) εκπαιδευτικές ώρες ημερησίως. Για τον υπολογισμό του παραπάνω ανώτατου η-

μερήσιου αριθμού ωρών εκπαίδευσης, υπολογίζονται και οι ώρες απασχόλησης του εκπαιδευτή σε τυχόν δεύτερη εργασία, καθώς και οι ώρες πρακτικής εξέτασης υποψηφίων οδηγών. Η παράβαση της παρούσας διάταξης επισύρει διοικητικές κυρώσεις, που καθορίζονται με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 7 του άρθρου 94 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας που κυρώθηκε με το ν. 2696/1999 (Α' 57) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.»

3. Η παράγραφος 6 του άρθρου 5 του π.δ. 208/2002 (Α' 194), όπως έχει τροποποιηθεί με την παράγραφο 4 του άρθρου 3 του π.δ. 337/2003 (Α' 291), αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Οι εξετάσεις των υποψηφίων εκπαιδευτών περιλαμβάνουν δύο φάσεις, τη θεωρητική και την πρακτική και διενεργούνται στην Αθήνα, στη Θεσσαλονίκη και στο Ηράκλειο Κρήτης από εξεταστικές επιτροπές που συγκροτούνται από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.). Ειδικά για την πρακτική εξέταση οι ανωτέρω επιτροπές αποτελούνται από 3 μέλη των κλάδων ΠΕ ή ΤΕ Μηχανικών, κατόχους αδειών οδήγησης τουλάχιστον κατηγορίας Β'. Το ένα τουλάχιστον των μελών είναι υπάλληλος και εξεταστής υποψηφίων οδηγών, των κλάδων ΠΕ ή ΤΕ Μηχανικών του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων ή αντίστοιχου κλάδου των Διευθύνσεων Μεταφορών και Επικοινωνιών των Περιφερειών Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας και Κρήτης αντίστοιχα, που ορίζεται από τον Υπουργό Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, μετά από πρόταση των οικείων Περιφερειάρχων για διπλάσιο αριθμό υπαλλήλων. Τα άλλα μέλη των επιτροπών προέρχονται από το Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων ή τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.»

4. Τα άρθρα 14, 15, 16, 17 και 18 του Κεφαλαίου Δ' (Κυρώσεις) του π.δ. 208/2002 (Α' 194) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 14 Πειθαρχικά Συμβούλια

1. Στην έδρα κάθε Περιφερειακής Ενότητας συγκροτείται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, Πρωτοβάθμιο και Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο. Δύναται εφόσον κριθεί απαραίτητο με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη να συγκροτηθεί ένα κοινό Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο για όλη την Περιφέρεια και στην έδρα της οικείας Περιφέρειας.

Έργο των Πειθαρχικών Συμβουλίων είναι η εκδίκαση των παραβάσεων και η επιβολή των σχετικών κυρώσεων, όπως αυτές προβλέπονται στο παρόν διάταγμα.

Οι παραβάσεις αυτές εκδικάζονται από τα Πειθαρχικά Συμβούλια της Περιφερειακής Ενότητας, όπου έχει έδρα η Σχολή ή το ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο..

2. Μέλη του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου ορίζονται:

α) Ο Προϊστάμενος του Τμήματος εκδόσεως αδειών οδήγησης, ή αν δεν υφίσταται τέτοιο Τμήμα Προϊστάμενος άλλου Τμήματος της οικείας Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών, ή αν δεν υφίσταται και τέτοιο Προϊστάμενος Τμήματος άλλης Διεύθυνσης της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, ως πρόεδρος.

β) Ο αρχαιότερος υπάλληλος του Τμήματος εκδόσεως αδειών οδήγησης ή αν δεν υφίσταται τέτοιο τμήμα ο αρχαιότερος υπάλληλος άλλου τμήματος της Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών ή αν δεν υφίσταται και τέτοιο ο αρχαιότερος υπάλληλος άλλης Διεύθυνσης της

οικείας Περιφερειακής Ενότητας του κλάδου ΠΕ ή ΤΕ, με τον αναπληρωτή του.

γ) Κοινός εκπρόσωπος των πρωτοβάθμιων σωματείων εκπαιδευτών της Περιφερειακής Ενότητας, με τον αναπληρωτή του. Σε περίπτωση διαφωνίας τα πρωτοβάθμια σωματεία ορίζουν τουλάχιστον δύο εκπροσώπους τους και από αυτούς επιλέγονται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, ο κοινός εκπρόσωπος και ο αναπληρωτής του, με κλήρωση.

Σε περίπτωση που σε συγκεκριμένη Περιφερειακή Ενότητα δεν υπάρχουν πρωτοβάθμια σωματεία, ο εκπρόσωπος και ο αναπληρωτής του επιλέγονται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη από κατάλογο τριών τουλάχιστον μελών που συντάσσεται για τη συγκεκριμένη Περιφερειακή Ενότητα από τα Δευτεροβάθμια Συνδικαλιστικά Όργανα των Εκπαιδευτών.

3. Μέλη του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου ορίζονται:

α) Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών ή αν δεν υφίσταται άλλης Διεύθυνσης της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, ως πρόεδρος.

β) Ένας Προϊστάμενος Τμήματος των Διευθύνσεων Μεταφορών και Επικοινωνιών ή αν δεν υφίσταται άλλης Διεύθυνσης της οικείας Περιφερειακής Ενότητας με τον αναπληρωτή του.

γ) Ένας εκπρόσωπος των Δευτεροβάθμιων Συνδικαλιστικών Οργάνων των Εκπαιδευτών με τον αναπληρωτή του που επιλέγονται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη από κατάλογο πέντε τουλάχιστον μελών τα οποία προτείνονται από τα όργανα αυτά για τη συγκεκριμένη Περιφερειακή Ενότητα.

Σε περίπτωση διαφωνίας των ανωτέρω συνδικαλιστικών οργάνων τα πέντε μέλη ορίζονται κατ' αναλογία της δύναμής τους.

4. Σε περίπτωση συγκρότησης κοινού Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου μέλη ορίζονται:

α) Ένας από τους Προϊσταμένους των Διευθύνσεων Μεταφορών και Επικοινωνιών ή αν δεν υφίσταται άλλης Διεύθυνσης της οικείας Περιφέρειας, ως πρόεδρος.

β) Ένας Προϊστάμενος Τμήματος των Διευθύνσεων Μεταφορών και Επικοινωνιών ή αν δεν υφίσταται άλλης Διεύθυνσης της οικείας Περιφέρειας με τον αναπληρωτή του.

γ) Ένας εκπρόσωπος των Δευτεροβάθμιων Συνδικαλιστικών Οργάνων των Εκπαιδευτών με τον αναπληρωτή του που επιλέγονται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη από κατάλογο πέντε τουλάχιστον μελών τα οποία προτείνονται από τα όργανα αυτά για τη συγκεκριμένη Περιφερειακή Ενότητα.

Σε περίπτωση διαφωνίας των ανωτέρω συνδικαλιστικών οργάνων τα πέντε μέλη ορίζονται κατ' αναλογία της δύναμής τους.

5. Αν τα σωματεία, πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια, δεν ορίσουν εκπροσώπους εντός μηνός από τη σχετική ειδοποίηση, τότε το τρίτο μέλος του Πειθαρχικού Συμβουλίου, με τον αναπληρωτή του, το ορίζει ο Περιφερειάρχης εκ των εκπαιδευτών που έχουν έδρα στην οικεία Περιφερειακή Ενότητα.

6. Τα Πειθαρχικά Συμβούλια Α' και Β' βαθμού συνεδριάζουν με πρωτοβουλία του προέδρου και υποστηρίζονται από γραμματέα, ο οποίος:

- α) τηρεί ειδικό πρωτόκολλο και μητρώο παραβάσεων,
- β) δέχεται τις έγγραφες καταγγελίες για τη διάπραξη των παραβάσεων, τις απόψεις, εξηγήσεις και απολογίες όσων έχουν καταγγεληθεί ή έχουν διαπράξει παράβαση και τις προωθεί στους προέδρους των Συμβουλίων,

γ) διεκπεραιώνει τη σχετική αλληλογραφία,
δ) εισηγείται στους προέδρους για τις ημερομηνίες συνεδριάσεων των Πειθαρχικών Συμβουλίων,

ε) παρίσταται στις συνεδριάσεις των Συμβουλίων, χωρίς δικαίωμα διατύπωσης γνώμης, και μεριμνά για την τήρηση των πρακτικών.

7. Στην απόφαση συγκρότησης του Πειθαρχικού Συμβουλίου ορίζεται ως αναπληρωτής του Προέδρου το υπό στοιχείο (β) τακτικό μέλος του Πρωτοβάθμιου ή Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου αντίστοιχα. Οι γραμματείς των Πειθαρχικών Συμβουλίων ορίζονται αντίστοιχα με τους ισάριθμους αναπληρωτές τους. Μέλη (τακτικά και αναπληρωματικά) των Πρωτοβάθμιων Πειθαρχικών Συμβουλίων δεν μπορούν να οριστούν ταυτόχρονα και ως μέλη (τακτικά και αναπληρωματικά) των Δευτεροβάθμιων Πειθαρχικών Συμβουλίων.

Άρθρο 15

Κυρώσεις εκπαιδευτών υποψηφίων οδηγών

Καθιερώνεται σύστημα κυρώσεων για παραβάσεις κατά την άσκηση του επαγγέλματος του εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών, ως ακολούθως:

1. Η άδεια άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών αφαιρείται προσωρινά, όταν αφαιρείται για οποιοδήποτε λόγο η άδεια οδήγησης που κατέχει και για όσο χρόνο διαρκεί η αφαίρεση αυτή. Στην περίπτωση αυτή ο εκπαιδευτής δύναται να παρέχει μόνο θεωρητικά μαθήματα και υποχρεούται να καταθέσει εντός ενός (1) μηνός, στην αρμόδια Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών την άδεια άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή. Σε αντίθετη περίπτωση, η Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών προβαίνει στην αφαίρεση της άδειας, με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, που εκδίδεται σε ένα (1) μήνα από τότε που με οποιοδήποτε τρόπο, έλαβε γνώση.

2. Η άδεια άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών αφαιρείται οριστικά, όταν για τον εκπαιδευτή εκδοθεί αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση ποινικού δικαστηρίου για τα αδικήματα της παράνομης άσκησης του επαγγέλματος Εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών, κλοπής, υπεξαίρεσης, απάτης, εκβίασης, πλαστογραφίας, λαθρεμπορίας, παράβασης της νομοθεσίας για ναρκωτικά, απιστίας, παράβασης καθήκοντος, εγκλήματος κατά της γενετήσιας ελευθερίας, εγκλήματος οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, λιποταξίας ή ανυποταξίας σε περίοδο πολέμου, καθώς και για οποιοδήποτε άλλο αδίκημα με ποινές πάνω από δέκα (10) μήνες φυλάκισης αθροιστικά ή σε ποινές πάνω από ενενήντα (90) ημέρες φυλάκισης ή κράτησης αθροιστικά για παράβαση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας ή της νομοθεσίας για τα αυτοκίνητα γενικά. Στην περίπτωση αυτή, ο εκπαιδευτής υποχρεούται να καταθέσει εντός ενός (1) μηνός, στην αρμόδια υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών, την άδεια άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών. Σε αντίθετη περίπτωση, η Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών προβαίνει στην αφαίρεση της άδειας, με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, που εκδίδεται σε ένα (1) μήνα από τότε που με οποιοδήποτε τρόπο, έλαβε γνώση.

3. Η άδεια άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών αφαιρείται οριστικά, όταν για τον εκπαιδευτή εκδοθεί αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση ποι-

νικού δικαστηρίου για το αδίκημα της παθητικής ή ενεργητικής δωροδοκίας. Στην περίπτωση αυτή, ο εκπαιδευτής υποχρεούται να καταθέσει εντός ενός (1) μηνός, στην αρμόδια Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών, την ανωτέρω άδεια. Σε αντίθετη περίπτωση, η Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών προβαίνει στην αφαίρεση της άδειας, με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, που εκδίδεται σε ένα (1) μήνα από τότε που με οποιοδήποτε τρόπο, έλαβε γνώση.

4. Η άδεια άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών αφαιρείται προσωρινά, αν παύσει να πληρούται οποιαδήποτε από τις λοιπές προϋποθέσεις χορήγησης της, που προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις και για όσο διάστημα αυτή διαρκεί. Στην περίπτωση αυτή ο εκπαιδευτής υποχρεούται να καταθέσει εντός ενός (1) μηνός, στην αρμόδια υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών την άδεια αυτή. Σε αντίθετη περίπτωση, η Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών προβαίνει στην αφαίρεση της άδειας, με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, που εκδίδεται σε ένα (1) μήνα από τότε που με οποιοδήποτε τρόπο, έλαβε γνώση.

5. Η άδεια άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών αφαιρείται για ένα (1) μήνα, όταν ο εκπαιδευτής παρακρατεί και δεν παραδίνει στον κάτοχο του το δελτίο εκπαίδευσης και εξέτασης (ΔΕΕ) υποψηφίου οδηγού που αποδεδειγμένα το ζήτησε. Σε περίπτωση υποτροπής, επιβάλλεται η ποινή της αφαίρεσης της άδειας άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών για δύο (2) μήνες.

6. Η άδεια άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών αφαιρείται έως ένα (1) μήνα, όταν ο εκπαιδευτής διακόπτει την πρακτική εξέταση του υποψηφίου εκπαιδευτή ή οδηγού στην οποία παρίσταται και αρνείται να συνεχίσει την παράσταση, με υπαιτιότητα του. Σε περίπτωση υποτροπής, επιβάλλεται η ποινή της αφαίρεσης της ανωτέρω άδειας για πάνω από τρεις (3) μήνες έως έξι (6) μήνες.

7. Το δικαίωμα συμμετοχής του εκπαιδευτή στις πρακτικές εξετάσεις υποψηφίων οδηγών αναστέλλεται για ένα (1) μήνα, όταν ο εκπαιδευτής παρεμβαίνει με οποιοδήποτε τρόπο μεταξύ εξεταστή και εξεταζόμενου, κατά τη διάρκεια της εξέτασης του υποψηφίου, αντιδρώντας ανοίκεια και αδικαιολόγητα στις εντολές του εξεταστή. Σε περίπτωση υποτροπής, αναστέλλεται το δικαίωμα συμμετοχής του εκπαιδευτή στις πρακτικές εξετάσεις υποψηφίων οδηγών για δύο (2) μήνες.

8. Η άδεια άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών αφαιρείται πάνω από ένα (1) μήνα και έως τρεις (3) μήνες, όταν ο εκπαιδευτής παρεμβαίνει με οποιοδήποτε τρόπο κατά τη διάρκεια της πρακτικής εξέτασης, με σκοπό την υποβοήθηση του υποψηφίου οδηγού, εκτός εάν τούτο είναι αναγκαίο για την αποτροπή τροχαίου ατυχήματος. Σε περίπτωση υποτροπής, επιβάλλεται η ποινή της αφαίρεσης της ανωτέρω άδειας για πάνω από έξι (6) μήνες και έως δύο (2) χρόνια.

Οι ίδιες ποινές επιβάλλονται στις περιπτώσεις όπου εκπαιδευτής, ο οποίος παρίσταται σε εξετάσεις υποψηφίων εκπαιδευτών, παρεμβαίνει με οποιοδήποτε τρόπο κατά τη διάρκεια της πρακτικής εξέτασης, με σκοπό την υποβοήθηση του υποψηφίου εκπαιδευτή, ή αποχωρεί αδικαιολόγητα από το χώρο των εξετάσεων ή συμπεριφέρεται ανοίκεια και με απρέπεια με αποτέλεσμα να διακόπτεται η διαδικασία των εξετάσεων υποψηφίων εκπαιδευτών.

9. Η άδεια άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών αφαιρείται για ένα (1) μήνα, όταν ο εκπαιδευτής συμπεριφέρεται με απρέπεια προς εξεταστή ή εξεταζόμενο ή άλλο εκπαιδευτή ή δεν παρέχει τα αναγκαία στοιχεία για την διενέργεια ελέγχων από το Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών του ΥΜΕ ή άλλο αρμόδιο ελεγκτικό όργανο. Σε περίπτωση υποτροπής, επιβάλλεται η ποινή της αφαίρεσης της ανωτέρω άδειας για τρεις (3) μήνες.

10. Η άδεια άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών αφαιρείται για ένα (1) έτος, όταν ο εκπαιδευτής, στο όνομα του οποίου λειτουργεί Σχολή Οδηγών ή ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο., χρησιμοποιεί ως εκπαιδευτές πρόσωπα στερούμενα των προβλεπόμενων τυπικών προσόντων ή πρόσωπα τα οποία δεν εργάζονται με οποιαδήποτε εργασιακή σχέση στη Σχολή Οδηγών ή το ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο.. Σε περίπτωση υποτροπής, επιβάλλεται η ποινή της αφαίρεσης της άδειας άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών για δύο (2) έτη.

11. Η άδεια άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών αφαιρείται για πάνω από έξι (6) μήνες έως και δύο (2) χρόνια, όταν ο εκπαιδευτής εκπαιδεύει υποψήφιους οδηγούς σε Σχολή Οδηγών ή ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο. χωρίς άδεια λειτουργίας. Σε περίπτωση υποτροπής, επιβάλλεται η ποινή της οριστικής αφαίρεσης της άδειας άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών.

12. Η άδεια άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών αφαιρείται για τρεις (3) μήνες, όταν ο εκπαιδευτής εκπαιδεύει υποψήφιους οδηγούς, χωρίς να εργάζεται με εξαρτημένη σχέση εργασίας σε Σχολή Οδηγών ή ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο.. Σε περίπτωση υποτροπής, επιβάλλεται η ποινή της αφαίρεσης της άδειας άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών για ένα (1) έτος.

13. Επιβάλλεται η κύρωση της οριστικής αφαίρεσης της άδειας άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών, όταν ο εκπαιδευτής υποβάλει ψευδή υπεύθυνη δήλωση περί διενέργειας μαθημάτων θεωρητικής ή πρακτικής εκπαίδευσης.

14. Επιβάλλεται η κύρωση της έγγραφης επίπληξης, όταν ο εκπαιδευτής παρέχει πρακτική εκπαίδευση με όχημα το οποίο δε φέρει την υποχρεωτική, από τις ισχύουσες διατάξεις, σήμανση. Σε περίπτωση υποτροπής για δεύτερη φορά, αφαιρείται η άδεια άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών για ένα (1) μήνα, για τρίτη φορά, αφαιρείται η ανωτέρω άδεια για έξι (6) μήνες και για τέταρτη φορά ή περισσότερες φορές, αφαιρείται η άδεια αυτή για δύο (2) έτη.

Στις περιπτώσεις υποτροπής για τρίτη και τέταρτη ή περισσότερες φορές στην παραπάνω παράβαση, επιβάλλεται και αφαίρεση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας της Σχολής Οδηγών ή ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο., η οποία ανήκει ή στην οποία εργάζεται ή συνεργάζεται ο εκπαιδευτής, για τρεις (3) μήνες και δύο (2) έτη αντίστοιχα.

15. Η άδεια άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών αφαιρείται για τρεις (3) μήνες, όταν ο εκπαιδευτής παραβιάσει τον ανώτατο ημερήσιο αριθμό ωρών εκπαίδευσης, που ορίζεται στην παρ. 10 του άρθρου 15 του ν. 3534/2007, όπως ισχύει κάθε φορά. Σε περίπτωση υποτροπής για δεύτερη φορά, αφαιρείται η ανωτέρω άδεια για έξι (6) μήνες και για τρίτη ή περισσότερες φορές, αφαιρείται η άδεια αυτή για δώδεκα (12) μήνες.

Για τον υπολογισμό του παραπάνω ανώτατου ημερήσι-

ου αριθμού ωρών εκπαίδευσης, υπολογίζονται και οι ώρες απασχόλησης του εκπαιδευτή σε τυχόν δεύτερη εργασία, καθώς και οι ώρες πρακτικής εξέτασης υποψηφίων οδηγών.

16. Η άδεια άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών αφαιρείται οριστικά, όταν ο εκπαιδευτής καταδικαστεί αμετάκλητα για τα αδικήματα της δωροδοκίας ή απόπειρας δωροδοκίας εξεταστών με σκοπό τη λήψη άδειας οδήγησης από τον υποψήφιο οδηγό.

Η ίδια ποινή επιβάλλεται όταν ο εκπαιδευτής καταδικαστεί αμετάκλητα για αδικήματα που αφορούν στην παρεμβάση, με οποιοδήποτε τρόπο, στη διαδικασία θεωρητικής εξέτασης με το μηχανογραφικό σύστημα (Μ.Σ.Θ.Ε.Υ.Ο.) με σκοπό την υποβοήθηση υποψήφιου οδηγού στη λήψη άδειας οδήγησης.

Στις περιπτώσεις αυτές, ο εκπαιδευτής υποχρεούται να καταθέσει εντός (1) μηνός, στην αρμόδια Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών, την ανωτέρω άδεια. Σε αντίθετη περίπτωση, η Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών προβαίνει στην αφαίρεση της άδειας, με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, που εκδίδεται σε ένα (1) μήνα από τότε που με οποιοδήποτε τρόπο, έλαβε γνώση.

17. Η αφαίρεση της άδειας άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών, για οποιοδήποτε λόγο, εκτελείται από τον οικείο Περιφερειάρχη, στην περιοχή της Περιφέρειας του οποίου έχει την έδρα της η σχολή οδηγών της οποίας υπάλληλός της, ή ιδιοκτήτης ή συνιδιοκτήτης είναι ο συγκεκριμένος εκπαιδευτής, μετά από αιτιολογημένη απόφαση του Πρωτοβαθμίου Πειθαρχικού Συμβουλίου ή μετά από έφεση και απόφαση του Δευτεροβαθμίου Πειθαρχικού Συμβουλίου.

Όλες οι παραπάνω αποφάσεις, και μέχρι της δημιουργίας ενιαίου μηχανογραφικού αρχείου εκπαιδευτών υποψηφίων οδηγών, κοινοποιούνται στη Διεύθυνση Οδικής Κυκλοφορίας του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων.

18. Προκειμένου για την εφαρμογή των κυρώσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 7 του παρόντος άρθρου, οι οικείες Διευθύνσεις Μεταφορών και Επικοινωνιών, αφαιρούν την άδεια άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών για το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα και χορηγούν βεβαίωση στους ενδιαφερόμενους, με την οποία επιτρέπεται μόνο η πραγματοποίηση θεωρητικών μαθημάτων για όσο χρόνο ισχύει η κύρωση που έχει επιβληθεί.

19. Σε περίπτωση όπου η άσκηση επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών γίνεται με αναγγελία έναρξης ή ανανέωσης σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 3919/2011 (Α' 32), αντί της προσωρινής ή οριστικής αφαίρεσης της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών, εκδίδεται αντίστοιχα πράξη απαγόρευσης της άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών προσωρινά ή οριστικά.

Άρθρο 16

Κυρώσεις Σχολών Οδηγών και Κέντρων Θεωρητικής Εκπαίδευσης Υποψηφίων Οδηγών (ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο.)

1. Η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας Σχολής Οδηγών ή ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο. αφαιρείται όταν παύσει να πληρούται έστω και μια από τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη χορήγηση της. Η άδεια επαναχορηγείται, μόνο εφόσον θεραπευθεί η έλλειψη αυτή και εφόσον πληρούνται και οι υπόλοιπες προϋποθέσεις χορήγησής της.

2. Η άδεια λειτουργίας Σχολής Οδηγών ή ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο. αφαιρείται για έξι (6) μήνες, όταν η Σχολή Οδηγών ή το ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο. χρησιμοποιεί ως εκπαιδευτές άτομα, που δεν έχουν τα προβλεπόμενα τυπικά προσόντα ή δεν κατέχουν άδεια άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών ή η άδειά τους έχει αφαιρεθεί για οποιοδήποτε λόγο. Σε περίπτωση υποτροπής, η άδεια λειτουργίας της Σχολής Οδηγών ή του ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο. αφαιρείται για δύο (2) έτη.

3. Η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας Σχολής Οδηγών ή ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο. ανακαλείται οριστικά, όταν το πρόσωπο (φυσικό ή νομικό) στο οποίο αυτή έχει χορηγηθεί, παύει για οποιοδήποτε λόγο να εκμεταλλεύεται τη Σχολή Οδηγών ή το ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο..

4. Η άδεια λειτουργίας Σχολής Οδηγών ή ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο. αφαιρείται για ένα (1) μήνα, όταν η Σχολή Οδηγών ή το ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο. δεν τηρεί τις προβλεπόμενες, από τις κείμενες διατάξεις, λεπτομέρειες λειτουργίας τους. Σε περίπτωση υποτροπής για δεύτερη φορά, η άδεια λειτουργίας αφαιρείται για τρεις (3) μήνες, για τρίτη φορά, η άδεια λειτουργίας αφαιρείται για έξι (6) μήνες και για τέταρτη ή περισσότερες φορές, η άδεια λειτουργίας αφαιρείται για δύο (2) έτη.

5. Η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας Σχολής Οδηγών ή ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο. ανακαλείται οριστικά, όταν χορηγηθεί ψευδής υπεύθυνη δήλωση περί διενέργειας μαθημάτων θεωρητικής ή πρακτικής εκπαίδευσης.

6. Η αφαίρεση ή ανάκληση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Σχολής Οδηγών ή ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο. για οποιοδήποτε λόγο, εκτελείται από τον οικείο Περιφερειάρχη, του οποίου έχει την έδρα της Σχολής Οδηγών ή ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο. μετά από αιτιολογημένη απόφαση του Πρωτοβαθμίου Πειθαρχικού Συμβουλίου μετά από έφεση και απόφαση του Δευτεροβαθμίου Πειθαρχικού Συμβουλίου.

7. Σε περίπτωση όπου η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας Σχολής Οδηγών ή ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο. γίνεται με αναγγελία έναρξης ή ανανέωσης σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 3919/2011 (Α' 32), αντί της προσωρινής ή οριστικής αφαίρεσης της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Σχολής Οδηγών ή ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο., εκδίδεται αντίστοιχα πράξη απαγόρευσης της λειτουργίας της Σχολής Οδηγών ή του ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο προσωρινά ή οριστικά.

Άρθρο 17 Κλήση σε απολογία

Οι διοικητικές κυρώσεις των άρθρων 15 και 16 επιβάλλονται αφού ο εκπαιδευτής ή ο ιδιοκτήτης ή ο νόμιμος εκπρόσωπος της Σχολής Οδηγών ή του ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο. κληθεί, να εκθέσει γραπτά τις απόψεις του μέσα σε διάστημα 15 ημερών. Αν περάσει η προθεσμία των 15 ημερών και ο ενδιαφερόμενος δεν υποβάλλει τις απόψεις του, η υπόθεση εκδικάζεται και επιβάλλονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις.

Ο παραβάτης μέσα σε διάστημα 15 ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτόν της επιβληθείσης ποινής έχει δικαίωμα να υποβάλλει γραπτή έφεση στο γραμματέα του Δευτεροβαθμίου Πειθαρχικού Συμβουλίου, το οποίο αφού μελετήσει τα σχετικά στοιχεία απορρίπτει ή δέχεται την έφεση με αιτιολογημένη απόφαση. Ομοίως μπορεί να αυξήσει ή να μειώσει την ποινή που επέβαλε το Πρωτοβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο.

Οι αποφάσεις των Πειθαρχικών Συμβουλίων υποβάλλονται στον οικείο Περιφερειάρχη, ο οποίος τις εκτελεί.

Άρθρο 18 Ποινικές κυρώσεις

Τα φυσικά πρόσωπα στο όνομα των οποίων λειτουργεί Σχολή Οδηγών ή ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο. και στην περίπτωση νομικών προσώπων ο νόμιμος εκπρόσωπός τους, που χρησιμοποιούν ως εκπαιδευτές πρόσωπα στερούμενα των προβλεπόμενων τυπικών προσόντων, εκτός από τις διοικητικές κυρώσεις τιμωρούνται με φυλάκιση από ένα (1) μέχρι έξι (6) μήνες. Η κοινοποίηση της σχετικής παράβασης στον αρμόδιο Εισαγγελέα, γίνεται από τον Προϊστάμενο της οικείας Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών.»

5. Η υπ' αριθμ. 4905/636/2008 (Β' 2187) απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών καταργείται.

6. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, όλες οι υποθέσεις που εκκρεμούν στα Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Πειθαρχικά Συμβούλια που προβλέπονται στο άρθρο 14 του π.δ.208/2002 (Α' 194) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, κρίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου.

7. Στο τέλος του άρθρου 3 του π.δ. 355/1994 (Α' 189) προστίθεται παράγραφος 8 ως ακολούθως:

«8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Προστασίας του Πολίτη δύναται να ανατίθεται στη Διεύθυνση Διαβατηρίων της Ελληνικής Αστυνομίας η εκτύπωση των πιστοποιητικών επαγγελματικής κατάρτισης οδηγών οχημάτων μεταφοράς επικίνδυνων εμπορευμάτων (ADR), που εκδίδονται από τις Διευθύνσεις Μεταφορών και Επικοινωνιών των Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι προδιαγραφές ασφαλείας των παραπάνω πιστοποιητικών και ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη προμήθειά των, τη διαδικασία εκτύπωσης τους, τη διαβίβαση τους από και προς τις αρμόδιες υπηρεσίες καθώς και άλλο σχετικό με την εκτύπωση τους ζήτημα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΘΕΜΑΤΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΠΡΑΤΗΡΙΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 114

1. Η παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3897/2010 που έχει προστεθεί στην παράγραφο 6 του άρθρου 1 του ν.δ. 511/1970 (Α' 91), τροποποιείται ως εξής:

«Οι εγκαταστάσεις διάθεσης υγρών και αερίων καυσίμων, συνεργείων οχημάτων, πλυντηρίων – λιπαντηρίων και χώρων στάθμευσης που εξυπηρετούν τα μέσα μαζικής μεταφοράς των εταιρειών ΟΣΥ ΑΕ και ΣΤΑΣΥ Α.Ε. και αυτών που υπάγονται στο ν. 2963/2001(Α' 268) καθώς και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και των Επιχειρήσεών τους που χωροθετούνται εντός των αμαξοστασίων τους, κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων παραμένουν και λειτουργούν ως έχουν, επί πέντε (5) έτη από την ισχύ του παρόντος, εφόσον διαθέτουν πιστοποιητικό πυρασφαλείας.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υποδομών και Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται οι όροι και οι προϋ-

ποθέσεις για την ίδρυση και λειτουργία των εφεξής ιδρυομένων εγκαταστάσεων υγρών και αερίων καυσίμων των παραπάνω αναφερόμενων εταιρειών, καθώς και η προσαρμογή των ήδη λειτουργούντων στις διατάξεις αυτής.»

2. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 9 του ν. 3710/2008 (Α' 216), όπως προστέθηκε με τη παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 3897/2010 (Α' 208), αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«γ. Επιτρέπεται η έκδοση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας συνεργείων ασχολουμένων με τη τοποθέτηση, επισκευή και συντήρηση συσκευών και εξαρτημάτων υγραερίου αυτοκινήτων, βάσει των σχετικών διατάξεων του π.δ. 78/1988 (Α' 34), όπως αυτό ισχύει, καθώς και η χορήγηση αδειών άσκησης επαγγέλματος τεχνίτη υγραερίου αυτοκινήτων βάσει των σχετικών διατάξεων του ν. 1575/1985 (Α' 207), όπως αυτός ισχύει, επί τρία (3) έτη από της δημοσίευσής του προβλεπόμενου στο εδάφιο α της παρούσας παραγράφου προεδρικού διατάγματος τηρουμένων των διαδικασιών των άρθρων 1, 2 και 3 του ν. 3919/2011 (Α' 23).»

3. Πρατήρια υγρών καυσίμων ή μικτά ή αμιγώς υγραερίου (LPG) και εγκαταστάσεις του άρθρου 24 του β.δ. 465/1970, όπως ισχύει, που έλαβαν εγκρίσεις κυκλοφοριακών συνδέσεων ή τυχόν καταλληλότητας θέσεως ή άδειες ίδρυσης, στο χρονικό διάστημα μεταξύ της έναρξώς ισχύος του β.δ. 465/1970 και της έκδοσης του π.δ. 143/1989 (Α' 69), αυτές οι χορηγηθείσες παντοειδείς εγκρίσεις εξακολουθούν ισχύουσες, υπό τους όρους και προϋποθέσεις, βάσει των οποίων χορηγήθηκαν. Στις περιπτώσεις αυτές επαναφέρονται σε ισχύ, οι με βάση τις εγκρίσεις αυτές, τυχόν χορηγηθείσες άδειες ίδρυσης πρατηρίων και εγκαταστάσεων του άρθρου 24 του β.δ. 465/1970, όπως ισχύει, οι οποίες προωθούνται μέχρι του τελικού σταδίου της άδειας λειτουργίας τους, με τις ισχύουσες διατάξεις, ή αντιστοίχως, οι χορηγηθείσες, προ της έκδοσης του π.δ. 143/1989 (Α' 69), άδειες λειτουργίας των πρατηρίων και εγκαταστάσεων αυτών επαναφέρονται σε ισχύ.

4. Στο άρθρο 11 του ν. 3897/2010 προστίθεται νέα παράγραφος 11 ως εξής:

«11. Με την έναρξη ισχύος του παρόντος και σε περιπτώσεις όπου από τις χρήσεις γης δεν επιτρέπεται η ίδρυση νέων πρατηρίων υγρών καυσίμων, αλλά ως προς τα υφιστάμενα πρατήρια υγρών καυσίμων είτε δεν προβλέπεται η απομάκρυνσή τους είτε επιτρέπεται να συνεχίσουν να λειτουργούν και να εκσυγχρονίζονται, επιτρέπεται η προσθήκη εγκαταστάσεων παροχής υγραερίου (LPG) και γενικότερα συμπιεσμένων αερίων καυσίμων (CNG) για τη κίνηση τροχοφόρων οχημάτων.»

5. Στο άρθρο 10 του ν. 3710/2008 (Α' 216) προστίθεται νέα παράγραφος 9 ως εξής:

«9. α. Με την έναρξη ισχύος του παρόντος και εφ' εξής επιτρέπεται η προσθήκη εγκαταστάσεων υγραερίου (LPG) αποκλειστικά και μόνο στον ακάλυπτο χώρο, δημόσιας χρήσης, νομίμων λειτουργούντων στεγασμένων σταθμών αυτοκινήτων μεγάλου μεγέθους με αντλίες υγρών καυσίμων.

Στις περιπτώσεις αυτές η προσθήκη εγκαταστάσεων υγραερίου (LPG) αποτελεί διαδικασία εκσυγχρονισμού εγκαταστάσεων η οποία υλοποιείται κατόπιν εγκρίσεως σχεδιαγραμμάτων και χορήγησης νέας άδειας λειτουργίας σταθμού αυτοκινήτων με αντλίες υγρών και αερίων καυσίμων, υπό τους όρους του π.δ. 595/1984 (Α' 218)

και του π.δ. 455/1976 (Α' 169), διατηρώντας τον υπάρχοντα κόμβο σύνδεσής τους. Επίσης, υποχρεωτική προϋπόθεση για τη προσθήκη εγκαταστάσεων υγραερίου (LPG) στους ανωτέρω λειτουργούντες Σταθμούς Αυτοκινήτων είναι ότι, οι επιτρεπόμενες ισχύουσες χρήσεις εντός αυτών πρέπει αποκλειστικά να είναι της στάθμευσης αυτοκινήτων και η άσκηση συμπληρωματικών δραστηριοτήτων με αποκλειστικό σκοπό την εξυπηρέτηση των σταθμευόντων και διακινούμενων οχημάτων και τη παροχή διαφόρων υπηρεσιών προς τους διακινούμενους επιβάτες αυτών.

β. Η παραπάνω προσθήκη δεν επιτρέπεται στις περιπτώσεις αμιγώς υπόγειων σταθμών αυτοκινήτων, ανεξαρτήτου μεγέθους και σε λειτουργούντες στεγασμένους Σταθμούς Αυτοκινήτων που χωροθετούνται στα ισόγεια πολυώροφων κτισμάτων, όπου οι επιτρεπόμενες χρήσεις των υπερκείμενων ορόφων είναι αυτές που αναφέρονται στη παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 2801/2000 (Α' 46), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τη παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 3897/2010 (Α' 208).»

γ. Επιπλέον, υποχρεωτικές προϋποθέσεις για τη προσθήκη εγκαταστάσεων υγραερίου (LPG) στους στεγασμένους σταθμούς που αναφέρονται στο εδάφιο α' της παρούσας παραγράφου είναι οι εξής: 1) η υποχρεωτική τοποθέτηση κατάλληλου συστήματος ή συσκευής ανίχνευσης διαρροής υγραερίου σε κάθε επίπεδο των τυχόν υπόγειων χώρων τους, καθώς επίσης και 2) η υποβολή προς έγκριση στην οικεία περιφερειακή υπηρεσία μεταφορών και επικοινωνιών, κατά τη διαδικασία έγκρισης σχεδιαγραμμάτων, μελέτης, που θα συνταχθεί από τον κατά νόμο υπεύθυνο διπλωματούχο ή τεχνολόγο μηχανικό, για την εγκατάσταση κατάλληλου συστήματος εξαερισμού, το οποίο θα δύναται να λειτουργεί τόσο χειροκίνητα όσο και αυτόματα μέσω της ενεργοποίησης του συστήματος ανίχνευσης διαρροής υγραερίου, καθώς και φωτισμού σε κάθε επίπεδο των τυχόν υπόγειων χώρων του σταθμού, ο οποίος πρέπει να είναι τοποθετημένος όσο το δυνατόν πιο ψηλά και εντός αεροστεγών θαλάμων. Τα υπόψη μέτρα πυροπροστασίας λαμβάνονται ως πρόσθετα, πέραν αυτών που προβλέπονται από τις διατάξεις των π.δ. 455/1976 και π.δ. 595/1984, όπως ισχύουν, για τη περαιτέρω ενίσχυση των μέτρων πυρασφάλειας στους χώρους που αυτά αναφέρονται και τη, κατά το δυνατόν, αποφυγή των όποιων κινδύνων ανάφλεξης δύναται να προκύψουν από την οποιαδήποτε διαρροή υγραερίου (LPG) στις εγκαταστάσεις αυτές.

δ. Με την έναρξη ισχύος του παρόντος επιτρέπεται η ίδρυση και λειτουργία νέων δημόσιας χρήσης στεγασμένων σταθμών αυτοκινήτων μεγάλων μεγέθους, εξοπλισμένων με αντλίες υγρών και αερίων καυσίμων, με την προϋπόθεση ότι οι εγκαταστάσεις υγρών καυσίμων των υπόψη νέων σταθμών θα τηρούν τους όρους και προϋποθέσεις των β.δ. 465/1970 και π.δ. 1224/1981, όπως έχουν τροποποιηθεί με το π.δ. 118/2006 και τον ν. 3897/2010 και ισχύουν καθώς επίσης και του π.δ. 455/1976, όπως ισχύει, και επιπλέον αυτές των εγκαταστάσεων υγραερίου (LPG) των σταθμών αυτών θα τηρούν τους όρους και προϋποθέσεις των εδαφίων α', β' και γ' της παρούσας παραγράφου, καθώς επίσης και αυτές των π.δ. 455/1976 και π.δ. 595/1984, όπως ισχύουν.»

6. Στο άρθρο 10 του ν. 3710/2008 (Α' 216) προστίθεται νέα παράγραφος 10 ως εξής:

«10. Με την έναρξη ισχύος του παρόντος και εφ' εξής

θεσπίζεται η υποχρεωτική τήρηση και λήψη των ενεργειών και πρόσθετων όρων και προϋποθέσεων μέτρων πυρασφάλειας, που αναφέρονται στο εδάφιο γ' της παραγράφου 9 του παρόντος, για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας νέων εφ' εξής μικτών ή αμιγώς υγραερίου πρατηρίων, ή λειτουργούντων πρατηρίων υγρών καυσίμων που αιτηθούν τη μετατροπή τους σε μικτά πρατήρια και διαθέτουν τυχόν υπόγειους χώρους.»

7. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος εισάγεται νέος όρος των «Πρατηρίων παροχής Καυσίμων και Ενέργειας» ο οποίος πλέον θα περιλαμβάνει εκτός των αμιγών πρατηρίων, υγρών καυσίμων, τα μικτά ή αμιγώς υγραερίου πρατήρια, καθώς και πρατήρια φυσικού αερίου. Τα υπόψη πρατήρια θα έχουν πλέον τη δυνατότητα να διαθέτουν σε διερχόμενα τροχοφόρα οχήματα, πλέον των παραπάνω καυσίμων και βιοαιθανόλη, βιοντήζελ, ηλεκτρική ενέργεια και υδρογόνο. Με απόφαση των Υπουργών Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων Ενέργειας Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, η οποία θα εκδοθεί εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, θα καθοριστούν οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι τεχνικές προδιαγραφές για την εγκατάσταση συσκευών ταχείας φόρτισης συσσωρευτών ηλεκτροκίνητων οχημάτων, όπως επίσης και για την εγκατάσταση διατάξεων παροχής καυσίμων όπως βιοκαύσιμο, βιοαιθανόλη, υδρογόνο κ.ά. στα υφιστάμενα πρατήρια υγρών και αερίων καυσίμων.

8. Οι διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 28 του π.δ. 118/2006 (Α' 119) εφαρμόζονται και για τις περιπτώσεις εγκατάστασης δεξαμενών υγρών καυσίμων, αλλά και δεξαμενών υγραερίου χωρητικότητας έως 9,0 κ.μ., σε πρατήρια υγρών καυσίμων, αμιγώς υγραερίου, εξ' ύπαρξης μικτά, σε πρατήρια υγρών καυσίμων που έχουν μετατραπεί σε μικτά πρατήρια υγρών καυσίμων και υγραερίου (LPG) και σε σταθμούς με αντλίες υγρών καυσίμων που μετατρέπονται σε σταθμούς αυτοκινήτων με αντλίες υγρών και αερίων καυσίμων, τα οποία χωροθετούνται τόσο σε εντός όσο και σε εκτός σχεδίου πόλεως περιοχές.

9. Η παρ. 3 του άρθρου 37 του ν. 2963/2001 (Α' 268) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ο τεχνικός έλεγχος οχημάτων στα Δημόσια και Ιδιωτικά Κ.Τ.Ε.Ο. διενεργείται από ελεγκτικό προσωπικό, που επιμορφώνεται υποχρεωτικά στα αντικείμενα της εργασίας του, λαμβάνοντας αντίστοιχη πιστοποίηση από αρμόδιους φορείς. Ειδικότερα:

α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται για το ελεγκτικό προσωπικό των Δημοσίων και Ιδιωτικών Κ.Τ.Ε.Ο. που διενεργεί τους τεχνικούς ελέγχους των οχημάτων, πλην αυτών της επόμενης περίπτωσης β', τα θέματα επιμόρφωσης και πιστοποίησής τους. Ειδικότερα καθορίζονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι φορείς επιμόρφωσης, οι υποχρεώσεις τους, το πρόγραμμα επιμόρφωσης που θα εφαρμόζουν, η διαδικασία των εξετάσεων των υποψηφίων, ο τύπος, τα στοιχεία και η διάρκεια ισχύος του πιστοποιητικού ελεγκτή Κ.Τ.Ε.Ο., η διαδικασία πιστοποίησης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Φορείς επιμόρφωσης ορίζονται τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.), τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) και τα πιστοποιημένα από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσα-

νατολισμού (Ε.Ο.Π.Ε.Π.) Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.), που πληρούν τις προϋποθέσεις της ανωτέρω αναφερόμενης κοινής υπουργικής απόφασης. Εξεταστικός φορέας και φορέας πιστοποίησης ορίζεται η αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

β. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται τα θέματα αρχικής-περιοδικής επιμόρφωσης-κατάρτισης και πιστοποίησης του ελεγκτικού προσωπικού Δημοσίων και Ιδιωτικών Κ.Τ.Ε.Ο., που διενεργεί τον έλεγχο οχημάτων μεταφοράς επικίνδυνων εμπορευμάτων σύμφωνα με τη διεθνή συμφωνία ADR και ευπαθών τροφίμων σύμφωνα με την συμφωνία ATP, όπως: οι όροι και οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και οι φορείς επιμόρφωσης, ο εξεταστικός φορέας, οι υποχρεώσεις των φορέων αυτών, το πρόγραμμα αρχικής και περιοδικής επιμόρφωσης-κατάρτισης, ο τύπος, τα στοιχεία και η διάρκεια ισχύος του πιστοποιητικού ελεγκτή Κ.Τ.Ε.Ο. οχημάτων μεταφοράς επικίνδυνων εμπορευμάτων (ADR) και/ή μεταφοράς ευπαθών τροφίμων (ATP), η πιστοποίησή τους, καθώς και κάθε άλλη διαδικαστική λεπτομέρεια. Φορείς επιμόρφωσης ορίζονται τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) που πληρούν τις προϋποθέσεις της ανωτέρω αναφερόμενης κοινής υπουργικής απόφασης και Εξεταστικός Φορέας ορίζεται Α.Ε.Ι. που πληροί τις προϋποθέσεις της ίδιας κοινής απόφασης. Φορέας πιστοποίησης ορίζεται η αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

γ. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται, οι λοιπές υποχρεώσεις των ιδιωτικών Κ.Τ.Ε.Ο. για τη συγκέντρωση, επεξεργασία και αποστολή στοιχείων των διενεργούμενων από αυτά τεχνικών ελέγχων στο Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, η σχετική διαδικασία, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

Άρθρο 115

Η προσωρινή άδεια λειτουργίας των λειτουργουσών επιχειρήσεων επιδιορθώσεως μικροφθορών επιβατικών αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων του άρθρου 4 του π.δ. 163/2009 (Α' 201) παρατείνεται μέχρι 31.12.2012.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΘΕΜΑΤΑ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΙΚΩΝ - ΕΠΙΒΑΤΙΚΩΝ – ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 116

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3887/2010 (Α' 174) αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου έχουν εφαρμογή και στις περιπτώσεις μετατροπής ή συγχώνευσης μεταφορικών επιχειρήσεων που λειτουργούσαν πριν από την ισχύ του παρόντος, εφόσον ολοκληρώσουν την διαδικασία μετατροπής μέσα σε πέντε (5) χρόνια από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3887/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η χορήγηση αδειών κυκλοφορίας Φ.Δ.Χ. αυτοκινήτων επιτρέπεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέ-

πεται στο άρθρο 5 σε μεταφορικές επιχειρήσεις που έχουν συσταθεί ή θα συσταθούν μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι παρακάτω προϋποθέσεις:».

3. Το άρθρο 10 του ν. 3887/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1.Φ.Δ.Χ. αυτοκίνητα κάθε κατηγορίας που κυκλοφόρησαν πριν την έναρξη εφαρμογής του ν. 3887/2010, επιτρέπεται να μεταβιβάζονται δια πράξεως εν ζωή ή με κληρονομικό δικαίωμα με την άδειά τους σε όλες τις μεταφορικές επιχειρήσεις οι οποίες πληρούν τις διατάξεις του Κανονισμού 1071/2009, με την καταβολή φόρου που ανέρχεται σε 2% επί της αξίας του οχήματος. Ο φόρος καταβάλλεται πριν από την υπογραφή της πράξης μεταβίβασης της άδειας. Ως αξία του οχήματος για τον προσδιορισμό της υπεραξίας κατά τη μεταβίβασή του, λογίζεται η πραγματική αξία πώλησης αυτού, η οποία αναγράφεται στο προβλεπόμενο στοιχείο του Κ.Β.Σ..

2. Ο φόρος της παραγράφου 1 δεν καταβάλλεται σε περίπτωση μεταβιβάσεων Φ.Δ.Χ. αυτοκινήτων που γίνονται λόγω συγχωνεύσεων ή μετατροπής μεταφορικών επιχειρήσεων.»

4. Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 13 του ν. 3887/2010 (Α' 174) αντικαθίσταται ως εξής:

«Για την αποκατάσταση ζημίας που επήλθε στον φορτωτή από ευθύνη του μεταφορέα, κάθε μεταφορική επιχείρηση υποχρεούται να έχει ασφαλιστική κάλυψη μέχρι του ποσού των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ. Σε περίπτωση που το μεταφερόμενο φορτίο είναι μεγαλύτερης αξίας, ο φορτωτής υποχρεούται να το δηλώσει στον μεταφορέα και να καταβάλει την διαφορά ασφαλίσεων.»

5. Στο τέλος της παραγράφου 7 του άρθρου 14 του ν. 3887/2010 (Α' 174) όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 5 του ν. 4038/2012 (Α' 14) προστίθενται νέα εδάφια ως εξής:

«Μετά το πέρας της μεταβατικής περιόδου της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού δεν καταβάλλεται εφάπαξ εισφορά υπέρ του Δημοσίου για τη χορήγηση αδειών κυκλοφορίας Φ.Δ.Χ. και η άυλη υπεραξία των αδειών Φ.Δ.Χ. κατά την αποτίμηση του εισφερόμενου κεφαλαίου στις συνιστώμενες εταιρίες είναι μηδενική. Τα ποσά της παραγράφου αυτής εξακολουθούν να ισχύουν για την εφαρμογή του άρθρου 18 του ν. 3888/2010.»

Άρθρο 117

Το άρθρο 12 του ν. 3534/2007 (Α' 40) όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 του ν. 3897/2010 (Α' 208) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 12
Κυρώσεις

1. Στους οδηγούς, τις μεταφορικές επιχειρήσεις και τα εξουσιοδοτημένα συνεργεία που παραβιάζουν τις διατάξεις του Κανονισμού 3821/1985 του Συμβουλίου και του Κανονισμού 561/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ή κατά περίπτωση της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας της Γενεύης του 1970 για την Εργασία των Πληρωμάτων των Οχημάτων που εκτελούν Διεθνείς Οδικές Μεταφορές (AETR), όπως έχει κυρωθεί και ισχύει κάθε φορά στην Ελλάδα, επιβάλλονται οι ακόλουθες κυρώσεις:

α. Στον οδηγό, διοικητικό πρόστιμο από πενήντα (50)

ευρώ μέχρι χίλια (1.000) ευρώ. Σε περίπτωση υποτροπής σε πολύ σοβαρή παράβαση εντός έτους αφαιρείται η άδεια οδήγησης για χρονικό διάστημα από δέκα (10) ημέρες μέχρι ένα (1) μήνα.

β. Στη μεταφορική επιχείρηση, διοικητικό πρόστιμο από διακόσια (200) ευρώ μέχρι τέσσερις χιλιάδες (4.000) ευρώ. Με την υπουργική απόφαση της παραγράφου 2 του παρόντος μπορεί να ορίζεται για ορισμένες ή όλες τις πολύ σοβαρές παραβάσεις ως πρόσθετη διοικητική κύρωση η αφαίρεση της άδειας κυκλοφορίας και των κρατικών πινακίδων του οχήματος για χρονικό διάστημα πινακίδων από δέκα (10) ημέρες έως δύο (2) μήνες.

γ. Στο εξουσιοδοτημένο συνεργείο, διοικητικό πρόστιμο από δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ μέχρι τέσσερις χιλιάδες (4.000) ευρώ. Σε περίπτωση υποτροπής αφαιρείται η άδεια λειτουργίας για χρονικό διάστημα από έναν (1) μέχρι τρεις (3) μήνες.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων κατατάσσονται οι παραβάσεις του Κανονισμού 3821/1985 του Συμβουλίου, του Κανονισμού 561/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας της Γενεύης του 1970 για την Εργασία των Πληρωμάτων των Οχημάτων που εκτελούν Διεθνείς Οδικές Μεταφορές (AETR) από τους οδηγούς και τις μεταφορικές επιχειρήσεις σε κατηγορίες ανάλογα με τη σοβαρότητά τους και καθορίζονται οι διοικητικές κυρώσεις εντός των ορίων της παραγράφου 1 και ανάλογα με τη σοβαρότητα κάθε παράβασης.

3. Για την επιβολή και είσπραξη των παραπάνω διοικητικών κυρώσεων από τα όργανα ελέγχου του ν. 3446/2006 (Α' 49) εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 3446/2006 όπως ισχύει κάθε φορά και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του».

Άρθρο 118

Η παρ. 1 του άρθρου 53 του ν. 3996/2011 (Α' 170) καταργείται και οι παράγραφοι 2 έως και 5 αναριθμούνται αντιστοίχως σε παραγράφους 1 έως και 4.

Άρθρο 119

1. Στο τέλος της παραγράφου 6 του άρθρου 3 του ν. 2963/2001 προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Κ.Τ.Ε.Λ. που βάσει της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου μετατράπηκαν σε ανώνυμες εταιρείες με την μορφή της περίπτωσης β' της παραγράφου αυτής, μπορούν με τις προϋποθέσεις του άρθρου αυτού, να μετατρέπονται σε ανώνυμες εταιρείες με την μορφή της περίπτωσης α' της ίδιας παραγράφου.»

2. Η παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 2963/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Κ.Τ.Ε.Λ. στα οποία είναι εντεταγμένα μέχρι δώδεκα λεωφορεία, δύνανται να διατηρήσουν τη νομική μορφή που έχουν κατά την ημερομηνία ισχύος του παρόντος ή μπορούν και μετά την παρέλευση της προθεσμίας της παραγράφου 1 του άρθρου 3 και με τις προϋποθέσεις του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, να μετατρέπονται σε ανώνυμες εταιρείες με τη μορφή της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του παρόντος.»

3. Το άρθρο 25 του π.δ. 246/2006 (Α' 261) «Γενικός Κανονισμός Προσωπικού των ΚΤΕΛ Α.Ε. και των ΚΤΕΛ του ν. 2963/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο εκπρόσωπος των εργαζομένων, μετά του αναπληρωτή του, ορίζεται από την αντιπροσωπευτικότερη ομοσπονδία των εργαζομένων στα ΚΤΕΛ. Ο ορισμός του εκπροσώπου των εργαζομένων γίνεται μέχρι την 1η Δεκεμβρίου κάθε έτους και η θητεία του είναι διετής αρχίζει δε την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του δευτέρου έτους από το έτος ορισμού του.»

4. Καταργείται η παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 2963/2001 (Α' 268), όπως προστέθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 22 του ν. 3333/2005 (Α' 91) ενώ η παράγραφος 1 του ίδιου άρθρου 11, αντικαθίσταται ως εξής:

«Η μεταφορά προσώπων διενεργείται με αστικά ή υπεραστικά λεωφορεία δημόσιας χρήσης. Τα λεωφορεία αυτά, όταν για πρώτη φορά σε κυκλοφορία, είτε καινούργια είτε μεταχειρισμένα, πρέπει να είναι ηλικίας μέχρι δέκα πέντε (15) ετών από το έτος κατασκευής του πλαισίου, του έτους αυτού μη συμπεριλαμβανομένου. Μετά τη συμπλήρωση είκοσι επτά (27) ετών από το έτος κατασκευής του πλαισίου, του έτους αυτού μη συμπεριλαμβανομένου, αυτά αποσύρονται υποχρεωτικά από την εκτέλεση του συγκοινωνιακού έργου. Οι ρυθμίσεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται αναλογικά και στα λεωφορεία που ταξινομήθηκαν με βάση την ημερομηνία έκδοσης της πρώτης άδειας κυκλοφορίας στην ημεδαπή ή αλλοδαπή.»

5. Στο τέλος της περιπτώσεως β' της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 2963/2001 προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Στους χώρους στέγασης ή στάθμευσης και συντήρησης των λεωφορείων των ΚΤΕΛ Α.Ε. επιτρέπεται η τοποθέτηση δεξαμενών αποθήκευσης καυσίμων αποκλειστικά για τον εφοδιασμό των ιδιοκτητών ή μισθωμένων λεωφορείων. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας, εκτός από την υποβολή Πιστοποιητικού Πυρασφάλειας, το οποίο χορηγείται από την αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία. Η παρούσα διάταξη ισχύει και για τους χώρους στέγασης ή στάθμευσης και συντήρησης των τουριστικών λεωφορείων.»

6. Στην περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 3891/2010 (Α' 188) προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Οι όροι και προϋποθέσεις ανάπτυξης, οργάνωσης και εκμετάλλευσης του ως άνω μεταφορικού έργου καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.»

7. Η παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 711/1977 «Περί ειδικών τουριστικών λεωφορείων» (Α' 284), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 του ν. 2446/1996 (Α' 276) και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Στις περιπτώσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, το υφιστάμενο ειδικό τουριστικό λεωφορείο μπορεί να αντικατασταθεί από:

1. καινούργιο

2. μεταχειρισμένο προέλευσης εσωτερικού ή μεταχειρισμένο προέλευσης χώρας μέλους της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ., υπό την προϋπόθεση ότι ο χρόνος κυκλοφορίας τους δεν έχει υπερβεί το κατά την παρ. 1 του άρθρου 7 του νόμου αυτού, επιτρεπόμενο όριο και εφόσον κριθεί κατάλληλο ως προς την ασφαλή κυκλοφορία του από τις αρμόδιες περιφερειακές Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών και κατάλληλο ως προς την εμφάνιση, τις προσφερόμενες υπηρεσίες και τις παρεχόμενες ανέσεις

από τον Ε.Ο.Τ. Η ημερομηνία της πρώτης κυκλοφορίας του μεταχειρισμένου λεωφορείου προέλευσης εξωτερικού, πιστοποιείται από την προηγούμενη άδεια κυκλοφορίας αυτού.

8. Στο άρθρο 13 του ν. 711/1977 (Α' 284), όπως τελευταία αντικαταστάθηκε με την περίπτωση α' της παραγράφου 10 του ν. 4002/2011 (Α' 180), προστίθεται παράγραφος 2, αριθμούμενης της προηγούμενης παραγράφου ως παραγράφου 1, ως εξής:

«2. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων είναι δυνατή η καθιέρωση της υποχρέωσης των νομίμως κυκλοφορούντων ειδικών τουριστικών λεωφορείων δημόσιας χρήσης να φέρουν ηλεκτρονικά αναγνώσιμο σήμα. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται το περιεχόμενο και ο τύπος αυτού, η διαδικασία χορήγησης, οι όροι, οι προϋποθέσεις και ο φορέας χορήγησης και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.»

9. Στην παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 2963/2001 (Α' 268), όπως έχει τροποποιηθεί με το ν. 3717/2008 (Α' 239) προστίθεται πέμπτο και έκτο εδάφιο ως εξής:

«Για τις προβλεπόμενες του άρθρου 12 παράγραφος 2 εδάφιο δ' του ν. 2963/2001 (Α' 208) επενδύσεις διατίθεται συμπληρωματικό ποσό έως 45.000.000 ευρώ από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, από το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, για την κάλυψη των αιτήσεων που έχουν υποβληθεί μέχρι 31.7.2009, σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 3717/2008 (Α' 239) και εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζει ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθμ. 1998/2006 σχετικά με τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L 379/28.12.2006).

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να προσκομίσουν συμπληρωματικά έγγραφα που καλύπτουν τους όρους και τις προϋποθέσεις του Κανονισμού 1998/2006. Η εκταμίευση θα γίνει τμηματικά με βάση την ισχύουσα κάθε φορά Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία.»

10. Οι υποπαράγραφοι γ' και δ' της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 711/1977 (Α' 284), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 του ν. 2446/1996 (Α' 276), αντικαθίστανται ως εξής:

«γ. Τα τουριστικά λεωφορεία δημόσιας χρήσης αποσύρονται της κυκλοφορίας μετά τη συμπλήρωση είκοσι επτά (27) ετών από την ημερομηνία της πρώτης κυκλοφορίας τους στην ημεδαπή ή αλλοδαπή.

δ. Τα αποσυρόμενα της κυκλοφορίας ειδικά τουριστικά λεωφορεία δημόσιας χρήσης διαγράφονται από το ειδικό μητρώο του Ε.Ο.Τ., του άρθρου 13 του παρόντος, απαγορευομένης περαιτέρω της κυκλοφορίας τους ως τουριστικών λεωφορείων δημόσιας χρήσης.»

Άρθρο 120

Στη διάταξη της παραγράφου 7, υποπαράγραφος β' του άρθρου 37 του ν. 3986/2011 (Α' 152), όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 34 του ν. 4024/2011 (Α' 226) και συμπληρώθηκε με τη διάταξη της παραγράφου 10 του άρθρου 1 της από 31.12.2011 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 268) προστίθεται περίπτωση υπό στοιχείο στστ' ως εξής:

«στστ) των κλάδων: i) Πτυχιούχων Μηχανικών ΤΕ, ii) Τεχνικών Υπαλλήλων – Σχεδιαστών, iii) Τεχνιτών Μηχανοστασίων – Εργοστασίων, iv) Τεχνιτών Ηλεκτρολόγων - Ηλεκτρονικών, v) Χειριστών Μηχανημάτων Γραμμής & Έργων και vi) Τεχνιτών Γραμμής, του προσωπικού

της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. (ΟΣΕ)». Η διάταξη αυτή ισχύει για τους εργαζόμενους στην ανωτέρω εταιρεία, υπό την προϋπόθεση ότι κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος της διάταξης της παραγράφου 10 του άρθρου 1 της από 31.12.2011 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 268), παρείχαν την εργασία τους στο αντικείμενο του κλάδου στον οποίο ανήκουν, που διαπιστώνεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.»

Άρθρο 121

Τροποποιήσεις – Προσθήκες στο ν. 3920/2011 (Α' 33)

1. Η δεύτερη πρόταση της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικά όσον αφορά την ανάπτυξη και επέκταση του δικτύου αστικού σιδηροδρόμου και ΤΡΑΜ στην Περιφέρεια Αττικής ο σχεδιασμός των σχετικών έργων εκπονείται από τον ΟΑΣΑ και η μελέτη και εκτέλεση γίνεται από την ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.. Επίσης η ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. από την δημοσίευση του παρόντος νόμου υπεισέρχεται αυτοδικαίως και χωρίς άλλη διατύπωση στις αρμοδιότητες και τα δικαιώματα του Κυρίου του Έργου και της αναθέτουσας Αρχής, σε όλες τις διαδικασίες για την σύναψη οποιασδήποτε μορφής και είδους σύμβασης κατόπιν διαγωνισμού, που βρίσκεται σε εξέλιξη και προκηρύχθηκε από τις εταιρείες ΤΡΑΜ Α.Ε. και ΗΣΑΠ Α.Ε., οι οποίες αφορούν την υλοποίηση της ανάπτυξης και επέκτασης των αντίστοιχων δικτύων. Οι συμβάσεις μελετών ή έργων ή προμηθειών των εταιρειών ΤΡΑΜ Α.Ε. και ΗΣΑΠ Α.Ε., που βρίσκονται σε εξέλιξη, θα ολοκληρωθούν, θα παραληφθούν, και θα εκκαθαριστούν από την ΣΤΑΣΥ Α.Ε. στην οποία απορροφήθηκαν οι ανωτέρω ανώνυμες εταιρείες.»

2. Η περίπτωση η' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο σχεδιασμός σταθμών μετεπιβίβασης μεταξύ των δημόσιων συγκοινωνιακών μέσων, καθώς και μεταξύ ιδιωτικών επιβατικών αυτοκινήτων και δημόσιων μέσων μεταφοράς, ενώ τα αντίστοιχα έργα μελετώνται και εκτελούνται από την ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.»

3. Στο τέλος της περίπτωσης ιε' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 και μετά τις λέξεις «ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.», προστίθεται η φράση: «και οι οποίες μελέτες και προμήθειες των οχημάτων σταθερής τροχιάς διενεργούνται από την εταιρεία ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.»

4. Η περίπτωση δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 αναδιατυπώνεται ως εξής:

«δ. συντήρηση, επισκευή, χρησιμοποίηση και αξιοποίηση του τροχαίου και λοιπού υλικού τους σε συμφωνία με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου και».

5. Η περίπτωση στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 αναδιατυπώνεται ως εξής:

«στ. Αναφορικά με τα έργα που εκτελεί η ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. για λογαριασμό του ΟΑΣΑ, η ΣΤΑΣΥ Α.Ε. θα συμπράττει σε όλα τα στάδια παραλαβής με συμμετοχή εκπροσώπων της στις αντίστοιχες επιτροπές.»

Άρθρο 122

Η παρ. 20 άρθρου 14Α του ν. 3429/2005, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 36 του ν. 3913/2011, τροποποιείται ως ακολούθως:

«Για χρονικό διάστημα σαράντα οκτώ (48) μηνών από

της δημοσίευσής της αποφάσεως του Εφετείου περί θέσεως της επιχείρησης σε ειδική εκκαθάριση, αναστέλλεται προσωρινά κάθε μέτρο, εκκρεμές ή όχι, ατομικής ή συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης κατά της επιχείρησης, καθώς και η λήψη ασφαλιστικών μέτρων εναντίον της.»

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ

Άρθρο 123

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2882/2001 (Α' 17) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση, για την εκτέλεση έργων αρμοδιότητας του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, τα οποία εντάσσονται στο Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών ή συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε), η απαλλοτρίωση των αναγκαίων ακινήτων κηρύσσεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.»

2. Η παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2882/2001 (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων κατά περίπτωση, αποστέλλει στο Υπουργείο Οικονομικών και στο αρμόδιο εκ του σκοπού της απαλλοτρίωσης Υπουργείο αντίγραφο της απαλλοτριωτικής πράξης και δύο αντίτυπα του οικείου κτηματολογικού διαγράμματος και πίνακα. Τα ίδια στοιχεία αποστέλλονται επίσης στον Προϊστάμενο της αρμόδιας Δασικής Υπηρεσίας για τη διερεύνηση δικαιωμάτων του Δημοσίου σε ακίνητα που φέρονται ως ιδιωτικά ή διεκδικούνται από ιδιώτες και εμπίπτουν στο καθεστώς προστασίας του ν. 3208/2003 (Α' 303). Προς τούτο συντάσσεται σχετική έκθεση εντός τριών (3) μηνών από τη διαβίβαση των παραπάνω κτηματολογικών στοιχείων και κοινοποιείται αυτή υποχρεωτικά στην Αρχή που κήρυξε την απαλλοτρίωση, στην οικεία Κτηματική Υπηρεσία και στον βαρυνόμενο με την δαπάνη της απαλλοτρίωσης.»

3. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 2882/2001 (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«Το τίμημα της εξαγοράς καθορίζεται, κατ' ανώτατο όριο, ή από την εκτιμητική επιτροπή του άρθρου 15, ή από Ανεξάρτητο Πιστοποιημένο Εκτιμητή.»

Άρθρο 124

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2882/2001 (Α' 17) προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Σε επείγουσες περιπτώσεις, οι οποίες αιτιολογούνται επαρκώς από τον φορέα εκτέλεσης του έργου, η απαλλοτρίωση μπορεί να κηρύσσεται με απλό διάγραμμα οριζοντιογραφίας, κλίμακας ανάλογης προς την πυκνότητα των ακινήτων, επί του οποίου δέον να εμφανίζεται, ευκρινώς και με σχετική ακρίβεια, το όριο της απαλλοτρίωσης και να έχει υπολογισθεί το συνολικό εμβαδό της απαλλοτριούμενης έκτασης. Στην περίπτωση αυτή, το κτηματολογικό διάγραμμα και ο πίνακας ιδιοκτησιών πρέπει να

συντάσσονται και εγκρίνονται από την αρμόδια Υπηρεσία που πρότεine την κήρυξη της απαλλοτρίωσης, εντός εννέα (9) μηνών από την κήρυξη της απαλλοτρίωσης, άλλως η απαλλοτρίωση αίρεται αυτοδίκαια.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 2882/2001 (Α΄ 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«Το κτηματολογικό διάγραμμα και ο πίνακας συντάσσονται υποχρεωτικά με βάση τις τελευταίες αποτυπώσεις των ιδιοκτησιών από δημόσια αρχή, εφόσον υφίστανται και εκτός των άλλων αποτυπώνουν και τα τμήματα των ιδιοκτησιών που μένουν εκτός απαλλοτρίωσης, σε ικανή επιφάνεια, ώστε να διευκολύνεται ο καθορισμός της μείωσης της αξίας ή η ωφέλεια αυτών από την απαλλοτρίωση και τις επιπτώσεις του έργου.»

3. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 2882/2001 (Α΄ 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«Για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης απαιτείται επίσης, σε κάθε περίπτωση, ανακοίνωση της Υπηρεσίας ή του Φορέα που ζητεί την απαλλοτρίωση, στην οποία αναφέρεται ο σκοπός αυτής και προσδιορίζεται η απαλλοτριωτέα έκταση ως προς τα όρια της επί οριζοντιογραφικού διαγράμματος σε ανάλογη κλίμακα με την πυκνότητα των ιδιοκτησιών, ευθύς ως οριστικοποιηθεί το εύρος της ζώνης κατάληψης του έργου. Με την ανακοίνωση, καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να προβούν σε προσφορά ή υπόδειξη καταλλήλων για τον σκοπό της απαλλοτρίωσης ακινήτων».

4. Στο τέλος του άρθρου 4 του ν. 2882/2001 (Α΄ 17) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Το εύρος της απαλλοτριούμενης έκτασης προσδιορίζεται από τις οριογραμμές της απαλλοτρίωσης και περιλαμβάνει όλα τα ιδιωτικά ακίνητα που βρίσκονται εντός αυτής, είτε έχουν εξ αρχής καταγραφεί ως ιδιωτικά και αποζημιούμενα στον οικείο κτηματολογικό πίνακα και το διάγραμμα της κήρυξης είτε διαπιστωθεί η ιδιότητά τους ως ιδιωτικών, μεταγενέστερα της κήρυξης και καταγραφούν ως αποζημιούμενα σε διορθωτικό κτηματολογικό πίνακα και διάγραμμα, μέχρι την κατάληψη αυτών και σε κάθε περίπτωση εντός τεσσάρων (4) ετών από την κήρυξη της απαλλοτρίωσης ύστερα από υποβολή αιτήματος παντός ενδιαφερομένου.»

Άρθρο 125

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 7Α του ν. 2882/2001 (Α΄ 17), που προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2985/2002 (Α΄ 18), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Με απόφασή του το Υπουργικό Συμβούλιο μπορεί να εξουσιοδοτεί το αρμόδιο για την κήρυξη της απαλλοτριώσεως όργανο, να προβαίνει στην κήρυξη απαλλοτριώσεων για την εκτέλεση του έργου, στις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου αυτού.»

2. Μετά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 7Α του ν. 2882/2001 (Α΄ 17), που προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2985/2002 (Α΄ 18), προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Η απόφαση του Εφετείου με την οποία παρέχεται η άδεια προσωρινής κατάληψης και καθορίζεται η εύλογη αποζημίωση δεν υπόκειται σε ένδικο μέσο και δεν παράγει δεδικασμένο ως προς τον καθορισμό του ύψους της πλήρους αποζημίωσης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 19 και 20.»

3. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 7Α του ν. 2882/2001 (Α΄ 17), που προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 1 του

ν. 2985/2002 (Α΄ 18), προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφια, ως εξής:

«Με την απόφαση του Εφετείου διατάσσεται ταυτόχρονα η αποβολή του κατόχου από το ακίνητο, με τον όρο της κατάθεσης στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, κατά την προηγούμενη παράγραφο 3, του ευλόγου τμήματος της αποζημίωσης. Η απόφαση δεν υπόκειται σε ένδικο μέσο.»

4. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 7Α του ν. 2882/2001 (Α΄ 17), που προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2985/2002 (Α΄ 18), αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο βαρυνόμενος με τη δαπάνη της απαλλοτρίωσης, πριν από την κατάληψη του ακινήτου με τις παραπάνω προϋποθέσεις, προβαίνει υποχρεωτικά στην έκδοση υπέρ του δικαιούχου, ειδικού ομολόγου διάρκειας όχι μεγαλύτερης των δεκαοκτώ (18) μηνών, για το υπόλοιπο της αποζημίωσης αυτής ή στην ισόποση παρακατάθεση αυτής υπέρ του δικαιούχου με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που εκδίδεται το ειδικό ομόλογο.»

Άρθρο 126

1. Η παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 2882/2001 (Α΄ 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων υποχρεούται να ενημερώνει αμελλητί και σε κάθε περίπτωση εντός τριάντα (30) ημερών, τον καταθέτη της αποζημίωσης σχετικά με την έκδοση εντάλματος πληρωμής και την είσπραξη αποζημίωσης από αναγκαστική απαλλοτρίωση.»

2. Στο άρθρο 8 του ν. 2882/2001 (Α΄ 17) προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Μετά την παρέλευση δεκαετίας από τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων υποχρεούται να επιστρέψει άμεσα στον καταθέτη τα τυχόν αδιάθετα υπόλοιπα του συσταθέντος γραμματίου παρακαταθήκης, με εξαίρεση εκείνα για τα οποία συντρέχουν οι λόγοι διακοπής της παραγραφής και είναι ενήμερο το Τ.Π.Δ. ή ο υπόχρεος προς καταβολή της αποζημίωσης. Προς τούτο ο καταθέτης γνωστοποιεί στο Τ.Π.Δ. είτε τον οικείο λογαριασμό του, είτε ζητεί τη σύσταση νέου γραμματίου παρακαταθήκης για την αποπληρωμή άλλων απαλλοτριώσεων αρμοδιότητας του υπό όρους και προϋποθέσεις που κανονίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Εφόσον η αξίωση του ιδιοκτήτη δεν έχει παραγραφεί, κατά το άρθρο 10, αυτός στρέφεται κατά του υπόχρεου προς πληρωμή. Από την κοινοποίηση σχετικής εκτελεστής απόφασης, ο δικαιούχος της απαλλοτριώσεως δικαιούται τόκων υπερημερίας, μέχρι την εξόφληση.»

3. Στο άρθρο 9 του ν. 2882/2001 (Α΄ 17) προστίθεται, μετά την παράγραφο 4, νέα παράγραφος 5, ως εξής:

«Όταν η εκτέλεση δημοσίων έργων επισπεύδεται από το δημόσιο, η αποβολή των εγκατεστημένων στα ακίνητα διατάσσεται οριστικά και τελεσίδικα με την απόφαση καθορισμού της προσωρινής αποζημίωσης, υπό τον όρο της προηγούμενης συντέλεσής της, κατά τις διατάξεις του άρθρου 7. Για την εφαρμογή της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου, υποβάλλεται σχετικό αίτημα από το δημόσιο, με την αίτηση καθορισμού της αποζημίωσης ή και με τις προτάσεις του που κατατίθενται στην περίπτωση αυτή δύο (2) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν τη δικάσιμο.»

4. Η παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2882/2001 (Α΄ 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η αξίωση για την είσπραξη της αποζημίωσης που προσδιορίστηκε προσωρινά ή οριστικά παραγράφεται μετά την παρέλευση οκταετίας από την αποδεδειγμένη κατάληψη του απαλλοτριωθέντος ακινήτου και σε κάθε περίπτωση μετά την παρέλευση δεκαετίας από τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7. Εάν η οριστική αποζημίωση καθορισθεί μετά τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης και την κατάληψη του ακινήτου, η αξίωση για την είσπραξη της τυχόν διαφοράς μεταξύ οριστικής και προσωρινής αποζημίωσης παραγράφεται μετά την παρέλευση πενταετίας από τη δημοσίευση της απόφασης που καθορίζει την οριστική τιμή.»

5. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 2882/2001 (Α΄ 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«Εάν η απόφαση κήρυξης της απαλλοτρίωσης ακυρωθεί δικαστικώς ή ανακληθεί διοικητικώς ως παράνομη ή έχουν καταληφθεί τα απαλλοτριούμενα ακίνητα με τη διαδικασία της επίταξης, επιτρέπεται η κήρυξη απαλλοτρίωσης του ίδιου ακινήτου και για τον ίδιο σκοπό, με τις νόμιμες προϋποθέσεις και διαδικασία, χωρίς την υποχρέωση τήρησης των προθεσμιών των δύο πρώτων εδαφίων της παρούσας παραγράφου.»

Άρθρο 127

1. Τα εδάφια πρώτο, δεύτερο και τρίτο της παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 2882/2001 (Α΄ 17) όπως αντικαταστάθηκε το τρίτο εδάφιο με την παράγραφο 4 του άρθρου 17 του ν. 3986/2011 (Α΄ 152) αντικαθίστανται ως εξής:

«Η κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου ολική ή μερική ανάκληση της απαλλοτρίωσης, γίνεται με απόφαση της Αρχής η οποία την έχει κηρύξει και με την διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 1, ύστερα από καταβολή, στο δημόσιο ή άλλο πρόσωπο που βαρύνεται με την δαπάνη της απαλλοτρίωσης, αποζημίωσης ίσης με την αξία του ακινήτου κατά τον χρόνο προσδιορισμού αυτής, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στην παράγραφο 4.

Ο καθορισμός της καταβλητέας αποζημίωσης γίνεται: α) με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, εάν η απαλλοτρίωση έχει κηρυχθεί υπέρ του Δημοσίου και β) με απόφαση του υπέρ ου η απαλλοτρίωση σε κάθε άλλη περίπτωση.

Ο καθορισμός του ποσού της αποζημίωσης του ακινήτου, γνωμοδοτεί η Επιτροπή της παραγράφου 1 του άρθρου 15, ή Ανεξάρτητος Πιστοποιημένος Εκτιμητής κατά την κρίση του αρμόδιου φορέα, εντός δύο μηνών από τη διαβίβαση του σχετικού φακέλου. Ως κριτήρια για την εκτίμηση της αξίας του ακινήτου λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, η αξία που έχουν κατά τον κρίσιμο χρόνο καθορισμού της, παρακείμενα και ομοειδή ακίνητα, καθώς και οι δυνατότητες προσόδου του ακινήτου. Η εκτιμώμενη αξία του ακινήτου δεν μπορεί να είναι μικρότερη της αντικειμενικής του αξίας.

Σε περίπτωση διαφωνίας ως προς το ύψος της επιστρεπτέας αποζημίωσης, ο οριστικός καθορισμός της γίνεται κατόπιν αιτήσεως κάθε ενδιαφερομένου στα αρμόδια δικαστήρια κατά τα άρθρα 18 έως 25 του παρόντος, η οποία ασκείται εντός εξήντα (60) ημερών, από της κοινοποίησης της απόφασης καθορισμού της. Στην περίπτωση αυτή, ο αρμόδιος δικαστής προσδιορίζει δικάσιμο προς συζήτηση της αίτησης σε χρόνο όχι βραχύτερο από τριάντα (30) ημέρες και όχι μακρότερο από εξήντα (60)

ημέρες από την κατάθεσή της και συγχρόνως διατάσσει να επιδοθεί η αίτηση με την πράξη προσδιορισμού δικαίωσιν, με επιμέλεια του αιτούντος και τουλάχιστον είκοσι (20) ημέρες πριν από την δικάσιμο, σε κάθε ενδιαφερόμενο. Κατά τα λοιπά ισχύουν, αναλογικώς εφαρμοζόμενα, οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 19.»

2. Η παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 2882/2001 (Α΄ 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η ανάκληση της απαλλοτρίωσης θεωρείται ότι έχει συντελεσθεί με την εφάπαξ παρακατάθεση ποσού ίσου με το 30% της αξίας του ακινήτου που έχει καθορισθεί αρμοδίως, κατά την προηγούμενη παράγραφο, στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων με δικαιούχο το φορέα υπέρ του οποίου έχει συντελεσθεί η απαλλοτρίωση. Το ως άνω ποσοστό παρακατατίθεται εντός τριών μηνών από την κοινοποίηση της απόφασης καθορισμού της αξίας του ακινήτου από την αρμόδια για την ανάκληση της απαλλοτρίωσης αρχή. Το υπόλοιπο της επιστρεπτέας αποζημίωσης παρακατατίθεται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, σε τέσσερις τριμηνιαίες δόσεις. Τα ως άνω ποσά αποδίδονται εκ μέρους του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων στο δικαιούχο μετά την κατάθεση του συνόλου της επιστρεπτέας αποζημίωσης. Αν οι δόσεις δεν παρακατατεθούν εντός του προβλεπόμενου χρόνου, η αρμόδια αρχή του εδαφίου β΄ της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου δύναται να κηρύξει, με απόφασή της, ματαιωθείσα την ανάκληση της απαλλοτρίωσης και επιστρεπτέα τα ποσά που κατέβαλε ο αιτών την άρση, ως αχρεωστήτως καταβληθέντα. Νέα αίτηση για άρση της απαλλοτρίωσης δεν δύναται να κατατεθεί πριν την παρέλευση πενταετίας από την έκδοση της απόφασης με την οποία κηρύσσεται ματαιωθείσα η ανάκληση.»

Άρθρο 128

1. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 2882/2001 (Α΄ 17), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ομοίως, δεν λαμβάνεται υπόψη ενδεχόμενη μεταβολή της αξίας του απαλλοτριωμένου, μετά την θεσμοθέτηση ζώνης αστικής ανάπτυξης ή μετά τη θεσμοθέτηση ζωνών για μελλοντική πολεοδομία.»

2. Η παρ. 4 του άρθρου 13 του ν. 2882/2001 (Α΄ 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Εάν απαλλοτριωθεί τμήμα ακινήτου με αποτέλεσμα η αξία του τμήματος που απομένει στον ιδιοκτήτη να μειωθεί σημαντικά σε σχέση με την κύρια ή αποδεδειγμένως υφιστάμενη δευτερεύουσα κατά προορισμό χρήση, μπορεί να προσδιορίζεται με την απόφαση καθορισμού της αποζημίωσης και ιδιαίτερη αποζημίωση για το τμήμα που απομένει στον ιδιοκτήτη και η οποία καταβάλλεται μαζί με την αποζημίωση για το απαλλοτριούμενο. Για τον προσδιορισμό της ιδιαίτερης αποζημίωσης λαμβάνονται υπόψη από το δικαστήριο, ιδίως, η κατάσταση του ακινήτου πριν και μετά την απαλλοτρίωση, η σημαντική επιδείνωση των γεωμετρικών στοιχείων και της οικονομικής και εμπορικής εκμεταλλεύσεως αυτού, όπως επίσης ότι η ζημία του απομένοντος θα επέλθει μετά βεβαιότητας μετά την απότμηση του απαλλοτριούμενου τμήματος.»

Άρθρο 129

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 2882/2001 (Α΄ 17), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η σύνθεση της Επιτροπής μπορεί να διευρύνεται μέχρι πέντε (5) μέλη, υπαλλήλους που κατέχουν ειδικές γνώσεις πολεοδομίας, τοπογραφίας, καθώς και οικοδομικών κατασκευών, γεωπονίας ή δασολογίας ή ηλεκτρολογίας ή μηχανολογίας και μεταλλειολογίας, μέλη των επίσημων επαγγελματικών οργανώσεων της ειδικότητάς τους, στις περιπτώσεις που στα απαλλοτριούμενα περιλαμβάνονται κτήρια, γεωργικές εκμεταλλεύσεις, φυτείες και φυτώρια, δασικές εκτάσεις, ουσιαστικές ηλεκτρομηχανολογικές παραγωγικές εγκαταστάσεις και μεταλλεία αντίστοιχα κατά την κρίση του Προϊσταμένου της Κτηματικής Υπηρεσίας. Οι ανωτέρω εντός δέκα (10) ημερών προτείνονται από τον Προϊστάμενο της υπηρεσίας τους, ύστερα από σχετικό αίτημα του Προϊσταμένου της Κτηματικής Υπηρεσίας.»

2. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 2882/2001 (Α' 17), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μπορεί να καθορίζονται πρότυπα για την σύνταξη των εκθέσεων της παραγράφου αυτής, κατ' είδος απαλλοτριούμενου ακινήτου και επικειμένου, με τα οποία θα προσδιορίζονται ορισμένοι από τους προσδιοριστικούς παράγοντες της αξίας τους, που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την σύνταξη της έκθεσης του άρθρου αυτού.»

3. Η παρ. 6 του άρθρου 15 του ν. 2882/2001 (Α' 17) όπως έχει τροποποιηθεί με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν. 3193/2003 (Α' 266) και της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του ν. 2985/2002 (Α' 18) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Σε περιπτώσεις απαλλοτριώσεων μεγάλου οικονομικού ενδιαφέροντος, ο υπέρ ου η απαλλοτρίωση ή ο υπόχρεος προς αποζημίωση δύναται να ζητήσει τη σύνταξη έκθεσης εκτίμησης των απαλλοτριούμενων από ανεξάρτητο και πιστοποιημένο Εκτιμητή, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας καθορισμού της αποζημίωσης. Η εν λόγω Έκθεση εκτίμησης, μπορεί να αντικαθιστά την Έκθεση προεκτίμησης της Επιτροπής του παρόντος άρθρου, ή να χρησιμοποιείται παράλληλα για την απόδειξη της αξίας των απαλλοτριωθέντων. Η έκθεση του ανεξάρτητου Εκτιμητή καλύπτει το σύνολο της αξίας των απαλλοτριούμενων ακινήτων και των επικειμένων τους, την μείωση της αξίας των απομενόντων τμημάτων μετά την απαλλοτρίωση και την ύπαρξη ή μη ωφέλειας των παροδίων ιδιοκτητών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 653/1977 (Α' 214).»

4. Η παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 2882/2001 (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η αίτηση υποβάλλεται στην υπηρεσία ή το φορέα που συνέταξε ή ενέκρινε το κτηματολογικό διάγραμμα και τον πίνακα και εξετάζεται χωρίς καθυστέρηση. Αν η αίτηση διόρθωσης γίνει δεκτή, η υπηρεσία υποβάλλει προς έγκριση, στην αρμόδια ως εκ του σκοπού της απαλλοτρίωσης υπηρεσία, διορθωτικό κτηματολογικό διάγραμμα και πίνακα. Μετά την έγκριση της διόρθωσης των κτηματολογικών στοιχείων, η σχετική απόφαση αναρτάται στο δικτυακό τόπο του αρμόδιου Υπουργείου ή Φορέα. Εφόσον η Υπηρεσία που είναι αρμόδια, ως εκ του σκοπού της απαλλοτρίωσης, είναι διαφορετική από την Αρχή που κήρυξε την απαλλοτρίωση, κοινοποιείται στην τελευταία η απόφαση έγκρισης της διόρθωσης με δυο αντίγραφα του διορθωτικού Κτηματολογικού Διαγράμματος και Πίνακα προς ενημέρωση του φακέλου της απαλλοτρίωσης.»

5. Η παρ. 8 του άρθρου 16 του ν. 2882/2001 (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Κάθε αμφισβήτηση για την ακρίβεια ή την πληρότητα των στοιχείων του κτηματολογικού διαγράμματος και του πίνακα, λύεται κατά τη δίκη για την αναγνώριση των δικαιούχων, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων, υπό την προϋπόθεση να έχει υποβληθεί το σχετικό αίτημα, τουλάχιστον εξήντα (60) ημέρες πριν από την αρχική ή την μετ' αναβολή δικάσιμο, στην αρχή που τα συνέταξε, προκειμένου να τηρηθεί η διαδικασία διόρθωσης των κτηματολογικών στοιχείων κατά τις προηγούμενες παραγράφους.»

Άρθρο 130

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 2882/2001 (Α' 17), όπως αντικαταστάθηκε με την περ. ε' του άρθρου 31 του ν. 3130/2003 (Α' 76), αντικαθίσταται ως εξής:

«Η δικαστική δαπάνη, μαζί με τη νόμιμη, κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 92 του Κώδικα Δικηγόρων, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 5 του ν. 3919/2011 (Α' 32), αμοιβή των πληρεξουσίων δικηγόρων, βαρύνει τον υπόχρεο προς αποζημίωση, επιδικάζεται από το Δικαστήριο με την ίδια απόφαση, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από το νόμο αυτόν και παρακατατίθεται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (Τ.Π.Δ.) υπέρ του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου.»

2. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 2882/2001 (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«Όταν υπόχρεος προς αποζημίωση είναι φορέας που υπάγεται στη Γενική Κυβέρνηση κατά την έννοια του άρθρου 1B του ν. 2362/1995 (Α' 247) η επιδικαζόμενη από τα Δικαστήρια αμοιβή του πληρεξουσίου δικηγόρου των δικαιούχων αποζημίωσης στις περιπτώσεις που υπολογίζεται με βάση την αξία του αντικειμένου της δίκης, καθορίζεται υποχρεωτικά έως το ήμισυ των νόμιμων αμοιβών του Κώδικα Δικηγόρων.»

3. Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 18 του ν. 2882/2001 (Α' 17) προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Η αίτηση για την ιδιαίτερη αποζημίωση υποβάλλεται στην οικεία Κτηματική Υπηρεσία ή στην αρμόδια για την εκτέλεση του έργου υπηρεσία, εφόσον η προεκτίμηση διενεργείται ή διενεργήθηκε από ανεξάρτητο Εκτιμητή, εξήντα (60) τουλάχιστον ημέρες πριν την εκδίκαση του αιτήματος από το αρμόδιο για τον καθορισμό της προσωρινής ή οριστικής αποζημίωσης δικαστήριο. Με την αίτηση, συνοποβάλλονται υποχρεωτικά α) απόσπασμα του κτηματολογικού διαγράμματος, επί του οποίου εμφανίζεται το απομένον εδαφικό τμήμα του ακινήτου μετά την απαλλοτρίωση και επισημειωματική δήλωση, ύστερα από έλεγχο των τίτλων του ακινήτου, την οποία υπογράφει διπλωματούχος μηχανικός, ο οποίος βεβαιώνει περί της πολεοδομικής κατάστασης του ακινήτου, των ισχυόντων όρων δόμησης, της αρτιότητας και οικοδομησιμότητας του ακινήτου, πριν και μετά την απαλλοτρίωση, με ρητή αναφορά περί της τυχόν ισχύουσας παρέκκλισης, β) πλήρεις τίτλοι ιδιοκτησίας και σε περίπτωση έκτακτης χρησιμότητας κάθε δημόσιο έγγραφο από το οποίο να προκύπτει το ακριβές εμβαδό και η θέση του ακινήτου.

Αν δεν συνοποβληθούν τα παραπάνω στοιχεία, η αρμόδια Υπηρεσία εκδίδει σχετική βεβαίωση και το δικαστήριο ελέγχει, στην περίπτωση αυτή, κατά τη συζήτηση του αιτήματος επιδίκασης ιδιαίτερης αποζημίωσης, τα

στοιχεία που επικαλείται ο καθ' ου η απαλλοτρίωση, για την απόδειξη της μείωσης της αξίας των απομενόντων τμημάτων, όπως, ιδίως, του εμβαδού και των λοιπών προσδιοριστικών στοιχείων τους και του όγκου των κτισμάτων.»

4. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 19 του ν. 2882/2001 (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι διάδικοι δύνανται να καταθέσουν υπόμνημα, στο οποίο να αναπτύσσουν τους ισχυρισμούς που πρόβαλλαν, μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από τη συζήτηση και να αντικρούσουν τους ισχυρισμούς του αντιδίκου τους μέσα στις δύο επόμενες εργάσιμες ημέρες.»

5. Στο τέλος της παρ. 9 του άρθρου 19 του ν. 2882/2001 (Α' 17) προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως ακολούθως:

«Οι μαρτυρίες προσώπων που δεν έχουν ειδικές γνώσεις επιστήμης ή τέχνης δεν λαμβάνονται υπόψη για τη διάγνωση της αξίας των απαλλοτριούμενων ακινήτων, όταν αυτή υπερβαίνει το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ για κάθε είδος αποζημιούμενου αυτοτελώς περιουσιακού στοιχείου.»

Άρθρο 131

1. Μετά την παρ. 9 του άρθρου 20 του ν. 2882/ 2001 (Α' 17) προστίθεται παράγραφος 10 ως εξής:

«10. Εφόσον η απαλλοτρίωση έχει αρθεί αυτοδικαίως, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 3 του άρθρου 11 ή ανακληθήκε νομίμως, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου 11, δεν υφίσταται δικαίωμα του καθ' ου η απαλλοτρίωση για την έγερση καταψηφιστικής αγωγής με αντικείμενο την καταβολή της οριστικής αποζημίωσης.»

2. Στο άρθρο 22 του ν. 2882/2001 (Α' 17) προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Σε περίπτωση που ο αριθμός των αναιρεσιβλήτων υπερβαίνει τους είκοσι (20), η κλήτευσή τους στη δίκη μπορεί διενεργηθεί κατά τις διατάξεις του δεύτερου, τρίτου και τέταρτου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 19. Για την προθεσμία κλήτευσης ισχύουν οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 568 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Η αίτηση μπορεί να κοινοποιηθεί επίσης, είτε στο δικηγόρο που εκπροσώπησε τον αναιρεσιβλήτο κατά την τελευταία συζήτηση της υπόθεσης στα δικαστήρια της ουσίας, είτε στον πληρεξούσιο δικηγόρο που υπέγραψε το τελευταίο δικόγραφο, είτε στον αναιρεσιβλήτο στη διεύθυνση που δήλωσε στα δικαστήρια της ουσίας. Ο δικηγόρος οφείλει να παραδώσει αμελλητί τα έγγραφα στον αναιρεσιβλήτο. Σε κάθε περίπτωση, επί των υποθέσεων αναγκαστικής απαλλοτρίωσης ακινήτων, δεν εφαρμόζεται η παράγραφος 3 του άρθρου 576 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και η υπόθεση χωρίζεται και η συζήτηση της αίτησης αναίρεσης χωρεί νομίμως, ως προς όσους έχουν κλητευθεί.

3. Η παρ. 5 του άρθρου 23 του ν. 2882/2001 (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η εντολή προς τον δικαστικό εκπρόσωπο του Δημοσίου για παράσταση περιλαμβάνει και την κατάρτιση συμβιβασμού, εάν η συνολική αποζημίωση κατά δικαιούχο δεν υπερβαίνει το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ».

4. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 2882/2001 (Α' 17) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Πριν από την παροχή εγγυήσεως, ο δικαιούχος της αποζημίωσης δεν μπορεί να αναλάβει ποσό μεγαλύτερο

από το 70% της αποζημίωσης που έχει καθορισθεί προσωρινά.»

Άρθρο 132

1. Οι παράγραφοι 3, 4 και 5 του άρθρου 26 του ν. 2882/2001 (Α' 17) όπως έχουν τροποποιηθεί με τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 1 του ν. 2985/2002 (Α' 18), αντικαθίστανται ως εξής:

«3. Οποιοσδήποτε από τους διαδικούς μπορεί, με δικόγραφο κοινοποιούμενο στους αντιδίκους δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από την συζήτηση της, κατά το άρθρο 18 και επόμενα του παρόντος, αίτησης για τον προσωρινό ή οριστικό καθορισμό της αποζημίωσης, να ζητήσει την αναγνώριση των δικαιούχων της αποζημίωσης με την ίδια απόφαση. Η αίτηση, επί ποινή απαραδέκτου συνοδεύεται με βεβαίωση του Προϊσταμένου της Κτηματικής Υπηρεσίας περί προβολής ή μη των δικαιωμάτων του Δημοσίου στο απαλλοτριούμενο και στη περίπτωση που η έκταση είναι δασικού χαρακτήρα, βεβαίωση της Δασικής Υπηρεσίας περί προβολής ή μη δικαιωμάτων κυριότητας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 10 του ν. 3208/2003 (Α' 303). Δεν είναι δυνατή η συζήτηση του αιτήματος αναγνώρισης, εφόσον α) εκκρεμεί αίτηση διόρθωσης ή συμπλήρωσης του κτηματολογικού διαγράμματος και πίνακα, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 16, ή β) δεν έχει υποβληθεί αίτηση διόρθωσης και το απαλλοτριούμενο, όπως περιγράφεται στην αίτηση, δεν συμπίπτει με τα στοιχεία του κτηματολογικού πίνακα και του διαγράμματος. Αν το Δικαστήριο απορρίψει το αίτημα, η αναγνώριση δικαιούχων γίνεται κατά τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους.

4. Η αίτηση για την αναγνώριση δικαιούχων κοινοποιείται, με επιμέλεια του ενδιαφερόμενου, στους Προϊσταμένους της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας και της οικείας δασικής αρχής, οι οποίοι υποχρεούνται, εντός δύο (2) μηνών από την κοινοποίηση, να χορηγήσουν στον ενδιαφερόμενο ή να υποβάλλουν απευθείας στο Δικαστήριο έγγραφο βεβαίωση περί προβολής ή μη δικαιωμάτων του Δημοσίου στο απαλλοτριούμενο, σύμφωνα με τις ισχύουσες περί δημοσίων κτημάτων διατάξεις και τις αντίστοιχες της δασικής νομοθεσίας. Η κοινοποιούμενη ως άνω αίτηση συνοδεύεται υποχρεωτικά με όλα τα απαιτούμενα για την απόδειξη του δικαιώματος ιδιοκτησίας του αιτούντος έγγραφα και διαγράμματα.

5. Η παράλειψη χορήγησης ή υποβολής των βεβαιώσεων από τα όργανα της προηγούμενης παραγράφου, εντός της προθεσμίας, συνιστά παράβαση καθήκοντος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ισχύοντος κάθε φορά Υπαλληλικού Κώδικα».

2. Η παρ. 11 του άρθρου 26 του ν. 2882/2001 (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«11. Το δικαστήριο απέχει να εκδώσει απόφαση αναγνώρισης των δικαιούχων της αποζημίωσης: α) εάν η κυριότητα του απαλλοτριωμένου ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα επ' αυτού πιθανολογείται ότι ανήκει στο Δημόσιο, β) εάν η κυριότητα του απαλλοτριωμένου ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα επ' αυτού διεκδικείται από περισσότερους και είναι δυσχερής η διακρίβωση του δικαιούχου, γ) εάν το αίτημα του αξιούντος την αναγνώριση δεν είναι σύμφωνο με τον κτηματολογικό πίνακα και διάγραμμα και δεν έχει υποβάλλει σχετικό αίτημα, προ τριμήνου, από την συζήτηση στην αρμόδια Υπηρεσία για την διόρθωση των κτηματολογικών στοιχείων, σύμφωνα με τα

προβλεπόμενα από το άρθρο 16 και δ) εάν δεν αποδεικνύεται το δικαίωμα του αξιούντος να αναγνωρισθεί ως δικαιούχος της αποζημίωσης. Στην τελευταία αυτή περίπτωση ο επικαλούμενος νέα στοιχεία δύναται με αυτοτελή αίτηση να ζητήσει μόνο μια φορά ακόμη να αναγνωρισθεί ως δικαιούχος κατά τη διαδικασία του παρόντος άρθρου, επιτρεπομένης και πραγματοποιησύννης, που διατάσσεται και διεξάγεται κατ' ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 7 του άρθρου 20. Εάν το δικαστήριο απόσχει να εκδώσει απόφαση αναγνώρισης του δικαιούχου της αποζημίωσης, η κυριότητα του απαλλοτριουμένου και τα άλλα εμπράγματα δικαιώματα επ' αυτού, κρίνονται κατά την τακτική διαδικασία.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 133

1. Η παρ. 4 του άρθρου 92 του ν. 3669/2008 (Α' 116) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Οι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.Ε.Π. εργοληπτικές επιχειρήσεις οφείλουν να γνωστοποιούν στην υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.Ε.Π. κάθε επικείμενη αντικατάσταση των προσώπων που αποτελούν τη στελέχωση της επιχείρησης. Αντικατάσταση στελέχους επιτρέπεται μόνο για σοβαρό λόγο και εγκρίνεται από την Επιτροπή Μ.Ε.Ε.Π. ύστερα από εισήγηση της Υπηρεσίας τήρησης του Μ.Ε.Ε.Π.. Ύστερα από την έγκριση εκδίδεται νέα βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π. Αίτηση αποδέσμευσης από την επιχείρηση μπορεί να υποβάλλεται και από τα στελέχη. Η αίτηση κοινοποιείται και στην επιχείρηση και εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 98.»

2. Μετά την παράγραφο 4 του άρθρου 110 του ν. 3669/2008 (Α' 116) προστίθεται παράγραφος 5, ως εξής:

«5. Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μπορεί να επανακαθορίζονται, συμπληρώνονται και τροποποιούνται οι κατηγορίες έργων ή οι εξειδικευμένες εργασίες του Μητρώου Εμπειρίας Κατασκευαστών στις οποίες μπορούν να εγγράφονται οι διπλωματούχοι ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και οι πτυχιούχοι τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και πρώην ανώτερων τεχνικών σχολών ημεδαπής και αλλοδαπής, ανάλογα με την ειδικότητά τους και να τίθενται οι ειδικότερες προϋποθέσεις εγγραφής και κατάταξης, ήτοι, ιδίως, το χρονικό διάστημα που πρέπει να παρέλθει από την απόκτηση του τίτλου σπουδών, για την εγγραφή ή την προαγωγή του πτυχίου και το επίπεδο εμπειρίας που πρέπει να διαθέτουν οι αιτούντες για την εξέλιξή τους και να ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα που αφορούν την τήρηση του Μητρώου. Το προεδρικό διάταγμα εκδίδεται ύστερα από γνωμοδότηση των Επιτροπών Μ.Ε.Κ. και Μ.Ε.ΕΠ., οι οποίες συνεδριάζουν από κοινού για το σκοπό αυτόν, ύστερα από πρόσκληση του προέδρου της Επιτροπής Μ.Ε.ΕΠ.. Η γνωμοδότηση αφορά την υπόδειξη μιας τουλάχιστον κατηγορίας έργων ή εξειδικευμένων εργασιών, η οποία αντιστοιχεί στο αντικείμενο σπουδών των συγκεκριμένων ειδικοτήτων.»

Άρθρο 134

1. Η παρ. 3 του άρθρου 53 του ν. 3669/2008 (Α' 116) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Μετά τη λήξη κάθε μήνα ή άλλης χρονικής περιόδου που ορίζει η σύμβαση για τις τμηματικές πληρωμές, ο ανάδοχος συντάσσει λογαριασμό των ποσών από εργασίες που εκτελέστηκαν, τα οποία οφείλονται σ' αυτόν. Οι λογαριασμοί αυτοί στηρίζονται στις επιμετρήσεις των εργασιών και στα πρωτόκολλα παραλαβής αφανών εργασιών. Απαγορεύεται να περιλαμβάνονται στο λογαριασμό εργασίες που δεν έχουν επιμετρηθεί. Κατ' εξαίρεση, για τμήματα του έργου, για τα οποία, κατά την κρίση του επιβλέποντος μηχανικού, δεν ήταν δυνατή η σύμβαση επιμετρήσεων κατά διακριτά και αυτοτελώς επιμετρήσιμα τμήματα του έργου, επιτρέπεται να περιλαμβάνονται στο λογαριασμό εργασίες βάσει προσωρινών επιμετρήσεων, για τις οποίες όμως έχουν ληφθεί επιμετρητικά στοιχεία. Η αξία των εργασιών που πιστοποιούνται βάσει προσωρινών επιμετρήσεων απαγορεύεται να υπερβαίνει το 20% της αξίας του συνόλου των εργασιών του λογαριασμού.»

2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 53 του ν. 3669/2008 (Α' 116) αντικαθίσταται ως εξής:

«Από κάθε νεότερο λογαριασμό αφαιρούνται τα ποσά που πληρώθηκαν με τους προηγούμενους λογαριασμούς, καθώς και ποσά που δεν αντιστοιχούν σε εγκεκριμένες επιμετρήσεις ή αφορούν σε λάθη εγκεκριμένων λογαριασμών.»

3. Η παρ. 8 του άρθρου 53 του ν. 3669/2008 (Α' 116) αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Οι λογαριασμοί υποβάλλονται στη διευθύνουσα υπηρεσία που τους ελέγχει και τους διορθώνει μέσα σε ένα μήνα. Αν ο λογαριασμός που έχει υποβληθεί έχει ασάφειες ή ανακρίβειες, σε βαθμό που να είναι δυσχερής η διόρθωσή του, η διευθύνουσα υπηρεσία, με εντολή της προς τον ανάδοχο, επισημαίνει τις ανακρίβειες ή ασάφειες που διαπιστώθηκαν από τον έλεγχο και παραγγέλλει την ανασύνταξη και επανυποβολή του. Στην περίπτωση αυτή η οριζόμενη μηνιαία προθεσμία για τον έλεγχο του λογαριασμού αρχίζει από την επανυποβολή, ύστερα από την ανασύνταξη από τον ανάδοχο. Ο έλεγχος του λογαριασμού μπορεί να γίνει και από συνεργείο της υπηρεσίας, στο οποίο συμμετέχει ο επιβλέπων το έργο. Ο επιβλέπων υπογράφει το λογαριασμό, βεβαιώνοντας έτσι ότι οι ποσότητες είναι σύμφωνες με τις επιμετρήσεις και τα επιμετρητικά στοιχεία, οι τιμές σύμφωνες με τη σύμβαση και τις σχετικές διατάξεις και γενικά ότι έχουν διενεργηθεί στο λογαριασμό όλες οι περιεκτικές ή εκπτώσεις ποσών, που προκύπτουν από το νόμο και την εφαρμογή της σύμβασης. Ο λογαριασμός, μετά τον έλεγχο, εγκρίνεται από τη διευθύνουσα υπηρεσία. Ο εγκεκριμένος λογαριασμός αποτελεί την πιστοποίηση για την πληρωμή του αναδόχου («πληρωτέο εργολαβικό αντάλλαγμα»). Λογαριασμός που πληρώθηκε χωρίς έλεγχο, λόγω παρέλευσης της πιο πάνω μηνιαίας προθεσμίας (πλασματική έγκριση), ελέγχεται, διορθώνεται και εγκρίνεται μέσα σε προθεσμία τριών μηνών από την υποβολή ή επανυποβολή του και οι τυχόν προκύπτουσες διαφοροποιήσεις λαμβάνονται υπόψη σε επόμενο λογαριασμό. Η διευθύνουσα υπηρεσία μπορεί να εγκρίνει τον λογαριασμό και χωρίς την υπογραφή του επιβλέποντος.

Όταν συντρέχει περίπτωση σύνταξης αρνητικού λογαριασμού, αυτός μπορεί να συνταχθεί από τη διευθύνουσα υπηρεσία και το ποσό του πρέπει να καταβληθεί από τον ανάδοχο μέσα σε ένα μήνα από την κοινοποίηση του λογαριασμού σε αυτόν, άλλως καταπίπτει αναλόγως σε βάρος του η εγγυητική επιστολή. Αν ασκηθεί ένσταση

κατά του αρνητικού λογαριασμού, η κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής αναστέλλεται μέχρι την έκδοση απόφασης επί αυτής».

4. Η παρ. 11 του άρθρου 53 του ν. 3669/2008 (Α' 116) αντικαθίσταται ως εξής:

«11. Απαγορεύεται η εκχώρηση του εργολαβικού ανταλλάγματος ή η κατάσχεσή του στα χέρια του κυρίου του έργου, καθ' όλη τη διάρκεια της εκτέλεσής του και για ένα μήνα μετά την περαίωσή του. Κατ' εξαίρεση επιτρέπονται: α) η αρχική ή η εκ των υστέρων εκχώρηση, εν όλω ή εν μέρει, του πληρωτέου εργολαβικού ανταλλάγματος, όπως αυτό προσδιορίζεται στους λογαριασμούς που υποβάλλονται και εγκρίνονται, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 8, κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του έργου, όταν πρόκειται για την κάλυψη οφειλής του αναδόχου από την προμήθεια υλικών και μηχανημάτων προς εκτέλεση του έργου ή από παροχή εργασίας που παρασχέθηκε από εργάτες ή υπαλλήλους αυτού, στην εκτέλεση του έργου, ή σε αναγνωρισμένες τράπεζες ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και β) η κατάσχεση του εργολαβικού ανταλλάγματος από τους προμηθευτές υλικών και μηχανημάτων του έργου ή από τους εργάτες και τους υπαλλήλους του, όπως και τους υπεργολάβους που αποδεδειγμένα χρησιμοποιούνται στο έργο από τον ανάδοχο. Επιτρέπεται επίσης ο συμψηφισμός εκκαθαρισμένων απαιτήσεων του κυρίου του έργου κατά του αναδόχου, που προέρχονται από την εκτέλεση άλλων έργων και μέχρι ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) από κάθε πιστοποίηση του εκτελούμενου έργου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, μπορεί να ορίζεται ότι επιτρέπεται η εκχώρηση από μέρους του αναδόχου απαίτησης από εγκεκριμένη πιστοποίηση ή μέρους της προς τον κύριο του έργου για την εξόφληση οποιασδήποτε οφειλής του προς αυτόν και να καθορίζονται οι όροι και η διαδικασία αυτής».

5. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 13 του άρθρου 53 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με την έγκριση του τελικού λογαριασμού εκκαθαρίζονται οι εκατέρωθεν απαιτήσεις από την σύμβαση εκτέλεσης, εκτός από τις απαιτήσεις που προκύπτουν από μεταγενέστερες διαδικασίες διοικητικής, συμβιβαστικής ή δικαστικής επίλυσης διαφορών.»

Άρθρο 135

1. Μετά την παρ. 2 του άρθρου 59 του ν. 3669/ 2008 (Α' 116) προστίθεται παράγραφος 2Α, ως εξής:

«2Α. Η επίβλεψη της εφαρμογής των Προγραμμάτων Ποιότητας Έργων, η υλοποίηση των Σχεδίων ελέγχων και δοκιμών, καθώς και η αξιολόγηση των εργαστηριακών ελέγχων και δοκιμών, μπορεί να ανατίθενται σε διαπιστευμένους φορείς Επιθεώρησης – Πιστοποίησης, σύμφωνα με τα πρότυπα ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17021 για συστήματα διαχείρισης ποιότητας ΕΛΟΤ EN ISO 9001 κατ' ελάχιστο στο πεδίο εφαρμογής ΕΑ 28 στην Ελλάδα ή σε χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για συστήματα διαχείρισης περιβάλλοντος κατά ΕΛΟΤ EN ISO 14001, για συστήματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία κατά ΕΛΟΤ 1801 και ΟHSAS 18001».

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται τα όρια

των αμοιβών για τις πιο πάνω προσφερόμενες υπηρεσίες, μέσα στα όρια που προβλέπονται στην παράγραφο 4.»

2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 60 του ν. 3669/2008 (Α' 116) αντικαθίσταται ως εξής:

«Με την ειδική διαταγή προσδιορίζονται τα ελαττώματα, καθορίζεται αν είναι ουσιώδη, επουσιώδη ή και επικίνδυνα και τάσσεται εύλογη προθεσμία για την αποκατάστασή τους».

3. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 61 του ν. 3669/2008 (Α' 116) προστίθεται περίπτωση στ' ως εξής:

«στ) Διαπιστωθεί ότι προσκόμισε πλαστή εγγυητική επιστολή».

Άρθρο 136

1. Η παρ. 1 του άρθρου 71 του ν. 3669/2008 (Α' 116) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Όταν λήξει η προθεσμία περάτωσης του συνόλου ή τμημάτων του έργου, ο επιβλέπων αναφέρει στη διευθύνουσα υπηρεσία, μέσα σε διάστημα δέκα (10) ημερών από τη λήξη του εγκεκριμένου χρόνου περαίωσης, αν τα έργα έχουν περατωθεί και έχουν υποστεί ικανοποιητικά τις δοκιμασίες που προβλέπονται στη σύμβαση ή αν τα έργα δεν έχουν περατωθεί, οπότε αναφέρει συγκεκριμένα τις εργασίες που απομένουν για εκτέλεση. Αν οι εργασίες έχουν περατωθεί, ο προϊστάμενος της διευθύνουσας υπηρεσίας, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την παραλαβή της πιο πάνω αναφοράς, εκδίδει βεβαίωση για την ημέρα που περατώθηκαν οι εργασίες του έργου (βεβαίωση περάτωσης των εργασιών). Εάν η βεβαίωση δεν εκδοθεί μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, τότε θεωρείται ότι έχει εκδοθεί αυτοδίκαια τριάντα (30) ημέρες μετά την υποβολή από τον ανάδοχο σχετικής έγγραφης δήλωσης και επιβάλλονται στα υπαίτια όργανα του φορέα κατασκευής του έργου οι πειθαρχικές ποινές που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 40. Την έκδοση της βεβαίωσης μπορεί να ζητήσει ο ανάδοχος και πριν από τη λήξη των προθεσμιών αν έχει περατώσει τα έργα. Η βεβαίωση περάτωσης των εργασιών δεν αναπληρώνει την παραλαβή των έργων, η οποία διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων άρθρων».

2. Η παρ. 2 του άρθρου 73 του ν. 3669/2008 (Α' 116) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η προσωρινή παραλαβή διενεργείται μέσα σε έξι (6) μήνες από τη βεβαιωμένη περάτωση του έργου ή, στην περίπτωση του άρθρου 71 παράγραφος 2, από την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής βεβαίωσης περάτωσης των εργασιών, αν υποβληθούν από τον ανάδοχο, μέσα σε δύο (2) μήνες από τις πιο πάνω ημερομηνίες, η τελική επιμέτρηση και το μητρώο του έργου, το οποίο περιλαμβάνει τα βασικά στοιχεία του έργου "όπως κατασκευάστηκε". Αν η τελική επιμέτρηση και το μητρώο του έργου υποβληθούν από τον ανάδοχο μεταγενέστερα, η πιο πάνω προθεσμία για τη διενέργεια της παραλαβής αρχίζει από την υποβολή της τελικής επιμέτρησης και του μητρώου έργου. Αν δεν υποβληθεί τελική επιμέτρηση και το μητρώο έργου από τον ανάδοχο, η προθεσμία για τη διενέργεια της παραλαβής αρχίζει από την κοινοποίηση στον ανάδοχο της τελικής επιμέτρησης που συντάχθηκε από την υπηρεσία. Αν η παραλαβή δεν διενεργηθεί ή το πρωτόκολλο δεν εγκριθεί μέσα στις πιο πάνω προθε-

σμίες, η παραλαβή θεωρείται ότι έχει συντελεσθεί αυτοδίκαια τριάντα (30) ημέρες μετά την υποβολή από τον ανάδοχο σχετικής όχλησης για τη διενέργειά της και επιβάλλονται στα υπαίτια όργανα του φορέα κατασκευής του έργου οι πειθαρχικές ποινές που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 40. Αν ο ανάδοχος δεν παραστεί κατά την παραλαβή ή υπογράψει "με επιφύλαξη" το σχετικό πρωτόκολλο, η παραλαβή θεωρείται ότι έχει συντελεστεί αυτοδίκαια εξήντα (60) ημέρες μετά την υποβολή ειδικής όχλησης.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζεται το περιεχόμενο του «μητρώου έργου», τα τεύχη, οι εκθέσεις, τα σχέδια, οι πίνακες, τα ηλεκτρονικά δεδομένα και τα λοιπά στοιχεία που το συνοδεύουν, καθώς και η μορφή των στοιχείων αυτών. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του ίδιου Υπουργού καθορίζονται οι κυρώσεις που επιβάλλονται στον ανάδοχο σε περίπτωση μη υποβολής του μητρώου, η διαδικασία επιβολής των κυρώσεων, τα αρμόδια όργανα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα».

3. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 3669/2008 (Α' 116) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η επιτροπή παραλαβής παραλαμβάνει το έργο ποσοτικά και ποιοτικά, ελέγχει κατά το δυνατόν τις επιμετρήσεις, με γενικές ή σποραδικές καταμετρήσεις, καταγράφει στο πρωτόκολλο τις ποσότητες της τελικής επιμέτρησης, όπως διορθώνονται από τους ελέγχους που γίνονται, χωρίς να δεσμεύεται από το περιεχόμενο του τελικού συνοπτικού επιμετρητικού πίνακα, στον οποίο μπορεί να επέμβει διορθωτικά, αιτιολογεί τις τροποποιήσεις στις ποσότητες και αναγράφει τις παρατηρήσεις της για εργασίες που έχουν εκτελεσθεί με υπέρβαση των εγκεκριμένων ποσοτήτων ή κατά τροποποίηση των εγκεκριμένων σχεδίων».

4. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 75 του ν. 3669/2008 (Α' 116) αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν η οριστική παραλαβή δεν διενεργηθεί μέσα σε αυτήν την προθεσμία, θεωρείται ότι έχει συντελεσθεί αυτοδίκαια εξήντα (60) ημέρες μετά την υποβολή από τον ανάδοχο σχετικής όχλησης για τη διενέργειά της και επιβάλλονται στα υπαίτια όργανα του φορέα κατασκευής του έργου οι πειθαρχικές ποινές που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 40.».

Άρθρο 137

1. Μετά το άρθρο 75 του ν. 3669/2008 (Α' 116) προστίθεται άρθρο 75Α ως εξής:

«Άρθρο 75Α

Απόσβεση δικαιωμάτων αναδόχου

Με την επιφύλαξη μικρότερων προθεσμιών που προβλέπονται στον παρόντα νόμο τα εν γένει δικαιώματα του αναδόχου από τη σύμβαση αποσβέννυνται και οποιαδήποτε εξ αυτών αξίωση παραγράφεται, εάν αυτά δεν ασκηθούν, με σχετική αίτησή του προς τη διευθύνουσα υπηρεσία, μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την εμφάνιση της γενεσιουργού τους αιτίας».

2. Η παρ. 6 του άρθρου 75 του ν. 3669/2008 (Α' 116) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Η συντέλεση της οριστικής παραλαβής αποτελεί την αφετηρία της παραγραφής των απαιτήσεων του αναδόχου από την εργολαβική σύμβαση που δεν έχουν ήδη

παραγραφεί, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος νόμου.»

Άρθρο 138

Ρυθμίσεις για εποπτευόμενα νομικά πρόσωπα

1. Στην παρ. 4 του άρθρου 6 του ν.δ. 3026/1954 (Α' 235), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 4 του ν. 723/1977 (Α' 300), προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Η άσκηση ασκούμενων δικηγόρων μπορεί επίσης να γίνει και στο Γραφείο Δικαστικού του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας. Ο αριθμός των ασκούμενων δεν δύναται να υπερβεί τους τέσσερις (4) και η τοποθέτησή τους ενεργείται με πράξη υπογραφόμενη από τον Πρόεδρο και το Νομικό Σύμβουλο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, ο οποίος χορηγεί και το πιστοποιητικό για την άσκησή τους».

2. α. Μετά το άρθρο 41 του π.δ. της 27.11/14.12.1926 (Α' 430) όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 4 του ν. 1484/1984 (Α' 161) προστίθεται άρθρο 41Α ως εξής:

«Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.) υποχρεούται να αναρτά στην ιστοσελίδα του οικονομικά και διοικητικά στοιχεία, όπως τον προϋπολογισμό, απολογισμό, ισολογισμό, αιμοιβή του προέδρου και των μελών της διοικούσας επιτροπής, στατιστικά στοιχεία για πειθαρχικές κυρώσεις, αναφορές, καταγγελίες φυσικών και νομικών προσώπων, με την επιφύλαξη των κανόνων για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και τον Κώδικα Δεοντολογίας και τις τυχόν τροποποιήσεις του. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων προσδιορίζεται ειδικότερα το είδος και το περιεχόμενο των στοιχείων αυτών και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης».

β. Η παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 3316/2005 (Α' 42) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στις διαδικασίες του νόμου αυτού, πλην της περίπτωσης της παραγράφου 2 του άρθρου 10, αναρτάται περιληψη της προκήρυξης στην ιστοσελίδα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.) και στο δικτυακό τόπο της αναθέτουσας αρχής, σε μία ημερήσια εφημερίδα της πρωτεύουσας με πανελλήνια κυκλοφορία και μία ημερήσια εφημερίδα της πρωτεύουσας του νομού στον οποίο πρόκειται να κατασκευασθεί το έργο το οποίο αφορά η μελέτη ή η υπηρεσία ή της έδρας της Περιφέρειας, αν στην έδρα του νομού δεν εκδίδεται ημερήσια εφημερίδα ή αν το έργο θα εκτελεστεί σε περισσότερους νομούς».

γ. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η απόφαση ανάθεσης σύμβασης του νόμου αυτού, καθώς και σύμβασης ανάθεσης έργου που περιλαμβάνει μελέτη και κατασκευή, αποστέλλεται για ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.) και στο δικτυακό τόπο της αναθέτουσας αρχής».

3. Στο άρθρο 4 του ν. 2938/2001 (Α' 178) προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Στις συμβάσεις μίσθωσης χώρων και εγκαταστάσεων σε Σταθμούς Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών που είχε συνάψει η εταιρεία Τ.Ε.Ο. Α.Ε. με τρίτους και στις οποίες υπεισήλθαν ως εκμισθωτές οι Παραχωρησιούχοι των συμβάσεων παραχώρησης των αυτοκινητοδρόμων, με τις διατάξεις των κυρωτικών των συμβάσεων νόμων, οι μισθωτές υπέχουν υποχρέωση για τη συμμόρφωση και εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων που περιλαμβάνουν

νται στις οικείες συμβάσεις παραχώρησης και στα συνοδευτικά αυτών συμβατικά τεύχη και η αφορούν το μίσθιο».

4. Η εταιρία ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε. μπορεί να συμβάλλεται με τα νομικά πρόσωπα που μνημονεύονται στις διατάξεις των άρθρων 225 παρ. 1 του ν. 3463/2006 (Α' 114) και 100 παρ. 1 του ν. 3852/2010 (Α' 87) στο πλαίσιο προγραμματικών συμβάσεων για την μελέτη και εκτέλεση έργων και προγραμμάτων μιας περιοχής, καθώς και για την παροχή συναφών υπηρεσιών. Προγραμματικές συμβάσεις μεταξύ των παραπάνω νομικών προσώπων και της εταιρίας ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ που έχουν συναφθεί, θεωρούνται έγκυρες για κάθε συνέπεια.

5. Στο τέλος του άρθρου 22Θ του ν. 2937/2001 (Α' 169) προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζεται αποζημίωση για τον Πρόεδρο, τα μέλη και τον Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου, για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις αυτού».

Άρθρο 139

1. Για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων και εξειδικευμένων αναγκών μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, να καλύπτονται προσωρινά κενές θέσεις στο οικείο Υπουργείο, στα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου και στις δημόσιες επιχειρήσεις, κατά την έννοια των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 1 του ν. 3429/2005 (Α' 314), που εποπτεύονται από τον πιο πάνω Υπουργό, με αποσπάσεις μονίμων υπαλλήλων ή υπαλλήλων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου όλων των παραπάνω νομικών προσώπων κατά παρέκκλιση από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη, ρήτρα, όρο συλλογικής ή ατομικής σύμβασης εργασίας και συμφωνίας. Όταν πρόκειται για απόσπαση από Ν.Π.Ι.Δ. ή δημόσια επιχείρηση απαιτείται και συγκατάθεση του αρμοδίου οργάνου διοίκησης αυτών.

2. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, τα αρμόδια όργανα του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, καθώς και τα διοικητικά συμβούλια των νομικών προσώπων και δημοσίων επιχειρήσεων της παραγράφου 1 καθορίζουν, κατά κλάδο και ειδικότητα, τον αριθμό των θέσεων που επιθυμούν να καλυφθούν με απόσπαση. Οι σχετικές αποφάσεις εγκρίνονται με αντίστοιχες αποφάσεις του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Οι ενδιαφερόμενοι υπάλληλοι, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι δικηγόροι με έμμισθη εντολή των πιο πάνω νομικών προσώπων και επιχειρήσεων, οι οποίοι πρέπει να έχουν τα προσόντα που προβλέπονται για τις θέσεις που πρόκειται να καλυφθούν υποβάλλουν αίτηση στην υπηρεσία στην οποία απασχολούνται, καθορίζοντας και το φορέα, στον οποίο επιθυμούν να αποσπαστούν. Αν οι ενδιαφερόμενοι είναι περισσότεροι από τις θέσεις αποφασίζει σχετικά ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων για υπαλλήλους του οικείου Υπουργείου ή τα διοικητικά συμβούλια των νομικών προσώπων ή επιχειρήσεων προέλευσης και υποδοχής στις λοιπές περιπτώσεις, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τα προσόντα και την προϋπηρεσία των αιτούντων. Σε περίπτωση αντίθεσης μεταξύ των παραπάνω αποφάσεων των διοικητικών συμβουλίων των νομικών προσώπων ή επιχειρήσεων προέλευσης και αποδοχής, αποφασίζει τελικά ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Αν οι υποβαλλόμενες αιτήσεις δεν επαρκούν για να καλύψουν

τις θέσεις μπορεί, με αποφάσεις των παραπάνω οργάνων, να αποφασιστεί και η υποχρεωτική απόσπαση χωρίς αίτηση του απασχολούμενου. Οι αποδοχές του αποσπώμενου προσωπικού καθορίζονται κατά τις κείμενες διατάξεις.

3. Η απόσπαση του πιο πάνω προσωπικού διαρκεί για τρία (3) έτη και μπορεί να παρατείνεται για δύο ακόμη τριετίες. Μετά τη λήξη της, ο υπάλληλος επανέρχεται αυτοδίκαια στην Υπηρεσία του και στη θέση που κατείχε πριν από την απόσπαση. Ο χρόνος απόσπασης λογίζεται ως πραγματική υπηρεσία στο φορέα προέλευσης για όλες τις νόμιμες συνέπειες και κατά τη διάρκειά της δεν διακόπτεται η βαθμολογική και μισθολογική του εξέλιξη. Αν η θέση που κατείχε ή στην οποία έχει εξελιχθεί δεν είναι κενή ή έχει καταργηθεί, επανέρχεται σε ομοίοβαθη θέση του κλάδου του, που συνιστάται αυτοδίκαια και καταργείται με την αποχώρησή του από την Υπηρεσία.

4. Στην απόφαση του Υπουργού καθορίζεται η διαδικασία για την πλήρωση των παραπάνω θέσεων με απόσπαση, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Στην ίδια απόφαση μπορεί να προβλέπεται η απολογιστική, ανά μήνα, καταβολή από το φορέα υποδοχής στο φορέα προέλευσης των αποδοχών και των ασφαλιστικών ή λοιπών εισφορών των αποσπασμένων και να ρυθμίζεται κάθε σχετικό θέμα.

Άρθρο 140

1. Κατά την αληθή έννοια της διατάξεως της παραγράφου ε' του άρθρου 163 του ν. 3852/2010 (Α' 87), αρμόδιο για την κήρυξη των απαλλοτριώσεων ακινήτων για έργα αρμοδιότητάς της Περιφέρειας είναι το Περιφερειακό Συμβούλιο.

2. Τα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3021/2002 (Α' 143), όπως ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με το άρθρο 26 παρ. 1 του ν. 3937/2011 (Α' 60), αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Η διαχείριση και η εν γένει λειτουργία και συντήρηση του δικτύου καλωδιακής τηλεόρασης που έχει εγκατασταθεί από το Ελληνικό Δημόσιο στις περιοχές Πλάκας, Εξαρχείων και Κολωνακίου του Δήμου Αθηναίων, ανήκουν εφεξής στην Περιφέρεια Αττικής. Με απόφαση του Περιφερειάρχη Αττικής το ανωτέρω δίκτυο μπορεί να επεκτείνεται και σε άλλες περιοχές του Νομού Αττικής».

Οι σχετικές πιστώσεις για την άσκηση της αρμοδιότητας αυτής μεταφέρονται από το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων στην Περιφέρεια Αττικής. Οι εκκρεμείς διαδικασίες και συμβάσεις συντήρησης και λειτουργίας του δικτύου καλωδιακής τηλεόρασης, στις γεωγραφικές περιοχές της παραγράφου 1 του παρόντος εκτελούνται και ολοκληρώνονται από την Περιφέρεια Αττικής».

3. Η παρ. 7 του άρθρου 27 του ν. 1068/1980 (Α' 190), που προστέθηκε με το άρθρο 9 του ν. 2576/1998 (Α' 25), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 του ν. 3481/2006 (Α' 162), αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων συγκροτείται στη Γενική Γραμματεία Δημόσιων Έργων (Γ.Γ.Δ.Ε.) Κεντρική Συντονιστική Επιτροπή (Κ.Σ.Ε.), με σκοπό το συντονισμό και την ιεράρχηση της μελέτης και κατασκευής των έργων της αντιπλημμυρικής προστασίας Αττικής, τα οποία εκτελούνται από τις υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων

Έργων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και τους λοιπούς φορείς του δημόσιου φορέα καθώς επίσης και των αντιπλημμυρικών έργων και μελετών που εκτελούνται από τους Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού και την Περιφέρεια Αττικής.

Η ανωτέρω Επιτροπή απαρτίζεται από:

α. τον Γενικό Διευθυντή Υδραυλικών Έργων της Γενικής Γραμματείας Δημόσιων Έργων (Γ.Γ.Δ.Ε.) με αναπληρωτή τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ7),

β. έναν εκπρόσωπο της αρμόδιας Υπηρεσίας του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ή του φορέα του οποίου το θέμα εισάγεται προς συζήτηση, με τον νόμιμο αναπληρωτή του,

γ. τον Γενικό Διευθυντή της Περιφέρειας Αττικής με αναπληρωτή τον Διευθυντή Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας,

δ. έναν εκπρόσωπο της Περιφέρειας Αττικής με τον αναπληρωτή του, που ορίζεται από το Περιφερειακό Συμβούλιο,

ε. έναν εκπρόσωπο των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού με τον αναπληρωτή του, που υποδεικνύονται από την Περιφερειακή Ένωση Δήμων (Π.Ε.Δ.).

Η Επιτροπή συνεδριάζει υπό την προεδρία του Γενικού Διευθυντή Υδραυλικών Έργων της Γ.Γ.Δ.Ε. και γνωμοδοτεί για τα θέματα που εισηγείται ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ7), αναπληρούμενος, κατά περίπτωση, από τον Προϊστάμενο του Τμήματος Μελετών και Προγραμματισμού της Διεύθυνσης. Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, καθώς και οι λοιποί φορείς που σχεδιάζουν, μελετούν και εκτελούν έργα αντιπλημμυρικής προστασίας ή έργα που θα μπορούσαν να έχουν σημαντική συμβολή στην αντιπλημμυρική προστασία της Αττικής, υποχρεούνται να υποβάλλουν αίτημα για έκδοση γνωμοδότησης της Κ.Σ.Ε., η ύπαρξη της οποίας αποτελεί προϋπόθεση για την έγκριση της μελέτης από τα αρμόδια όργανα. Τα αιτήματα υποβάλλονται στη Διεύθυνση Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ7), η οποία παρέχει γραμματειακή υποστήριξη στην Κεντρική Συντονιστική Επιτροπή.

Για τη συγκρότηση, λειτουργία και έκδοση των γνωμοδοτήσεων της Επιτροπής, εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις των άρθρων 13 έως 15 του 2690/1999 (Α' 45).»

Άρθρο 141

Οι βεβαιώσεις εγγραφής των εγγεγραμμένων επιχειρήσεων στις τάξεις 3η έως 7η του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.), που τηρείται στην Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, σύμφωνα με το άρθρο 92 του ν. 3669/2008 (Α' 116) που έχουν ημερομηνία λήξης από 1.1.2012 έως 30.6.2012, παρατείνονται μέχρι τις 31.12.2012, εφόσον οι επιχειρήσεις υποβάλλουν σχετικό αίτημα έως και εξήντα (60) ημέρες μετά την δημοσίευση του παρόντος νόμου ή έχουν υποβάλλει στην Υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. αίτηση αναθεώρησης. Η υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. θέτει σημείωση επί του πτυχίου της εταιρείας για τη χορηγηθείσα παράταση. Πτυχία χωρίς τη σχετική σημείωση λήγουν κατά τις ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 142

Πολοδομικές ρυθμίσεις

1. Στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου τέταρτου του ν. 3555/2007 (Α' 81) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι εγκρίσεις μελετών εφαρμογής Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινήτων (Σ.Ε.Α.), Κέντρων Διοίκησης Αυτοκινητοδρόμων (Κ.Δ.Α.) και Σταθμών Διοδίων (Σ.Δ.) που έγιναν πριν την έναρξη ισχύος του ν. 2300/1995 (Α' 69), επέχουν θέση οικοδομικής άδειας και οι εγκαταστάσεις που κατασκευάστηκαν βάσει αυτών θεωρούνται νόμιμες από κάθε άποψη εφόσον πληρούν τους όρους των αντίστοιχων εγκεκριμένων μελετών. Αποκλειστική αρμοδιότητα για τον έλεγχο νομιμότητας των κάθε φύσης κτηριακών έργων και των επ' αυτών εργασιών και λοιπών εγκαταστάσεων που ανεγείρονται, επισκευάζονται, αξιολογούνται, χρησιμοποιούνται ή παραχωρούνται στα πλαίσια σύμβασης παραχώρησης και την επιβολή οποιασδήποτε κύρωσης σχετικής με αυτά έχει το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.»

2. Στο τέλος της παραγράφου 7 του άρθρου 4 του ν. 3891/2010 (Α' 188) προστίθεται νέα παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Όλες οι οικοδομικές άδειες, οι οποίες απαιτούνται για την κατασκευή οποιωνδήποτε τεχνικών έργων, κτηρίων και εγκαταστάσεων αμιγώς σιδηροδρομικού ενδιαφέροντος, τα οποία ανατίθενται προς εκτέλεση ή εκτελούνται από την εταιρεία «ΕΡΓΑ Ο.Σ.Ε. Α.Ε.», στο πλαίσιο του σκοπού και των αρμοδιοτήτων της, με την επιφύλαξη του άρθρου 21 του ν. 4030/2011 (Α' 249), εκδίδονται από οργανωτική μονάδα του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (ΥΠ.Υ.ΜΕ.ΔΙ.) που καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και σχετική γνωμοδότηση του αρμόδιου Κεντρικού Συμβουλίου Πολοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.), άρθρο 36 του ν. 4030/2011 και με την επιφύλαξη του άρθρου 21 του ν. 4030/2011 (Α' 249) καθορίζεται ο τρόπος, η ισχύς και η ακριβής διαδικασία έκδοσης των οικοδομικών αδειών, καθώς επίσης οι χρήσεις γης, οι όροι δόμησης και οι προδιαγραφές που θα ορισθούν το πλαίσιο κατασκευής τεχνικών έργων, κτηρίων και εγκαταστάσεων που συνιστούν τμήμα ευρύτερων σιδηροδρομικών έργων.»

Άρθρο 143

Ρυθμίσεις για τους αυτοκινητόδρομους του Διευρωπαϊκού Δικτύου Οδικών Μεταφορών και μέτρα ρύθμισης οδικής κυκλοφορίας

1. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, η οποία εκδίδεται μετά την παρέλευση της αρχικής συμβατικής προθεσμίας περάτωσης τμημάτων και υποτμημάτων αυτοκινητοδρόμων που έχουν παραχωρηθεί σε αναδόχους με συμβάσεις παραχώρησης, οι οποίες έχουν κυρωθεί με τους νόμους 3555/2007 (Α' 81), 3597/2007 (Α' 168), 3605/2007 (Α' 190), 3559/2007 (Α' 102), και 3621/2007 (Α' 279) και επί των οποίων προβλέπεται συμβατικά η θέση σε λειτουργία σταθμών διο-

δίων, μπορεί να επιτρέπεται η λειτουργία των σταθμών αυτών και στην περίπτωση μερικής ολοκλήρωσης του οικείου υπομημάτος ή λειτουργικά αυτοτελούς τμήματος του υπομημάτος, εφόσον η ολοκλήρωση της κατασκευής του καθυστέρησε με υπαιτιότητα του Δημοσίου.

Η Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών του υπόψη υπομημάτος ή τμήματος του υπομημάτος εκδίδεται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό του αντίστοιχου έργου, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων της αντίστοιχης σύμβασης παραχώρησης που καθορίζουν τη διαδικασία έκδοσης της Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας. Τα τέλη διοδίων στην περίπτωση αυτή επιβάλλονται και αφορούν μόνο το μήκος του περαιωμένου τμήματος του υπόψη υπομημάτος. Η πιο πάνω ρύθμιση ισχύει αναλογικά και για τα υπομημάτα ή τμήματα των υπομημάτων στα οποία περιλαμβάνεται και νέο υπομήμα που έχει κατασκευαστεί ή κατασκευάζεται από το Δημόσιο, εφόσον επ' αυτού προβλέπεται συμβατικά σταθμός διοδίων. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται κατά περίπτωση η ανά χιλιόμετρο χρέωση Διοδίων Τελών, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 0,04 ευρώ ανά χιλιόμετρο (προ Φ.Π.Α.) σε τιμές Ημέρας Τιμής Βάσης, όπως αυτή ορίζεται στην οικεία σύμβαση παραχώρησης.

2. Μετά το τέλος της παρ. 12 του άρθρου 34 του ν. 2696/1999 (Α' 57) προστίθεται παράγραφος 12Α, ως εξής:

«12Α. Απαγορεύεται η καθ' οιονδήποτε τρόπο κατάληψη μέρους ή ολόκληρου του οδοστρώματος και των εγκατεστημένων σε αυτό σταθμών διοδίων των αυτοκινητοδρόμων, καθώς και η παρεμπόδιση ή διακοπή (μερική ή ολική) της λειτουργίας των σταθμών διοδίων με οποιονδήποτε τρόπο. Αυτοί που παραβαίνουν με πρόθεση τη διάταξη του προηγούμενου εδαφίου τιμωρούνται με τις ποινές της παραγράφου 1 του άρθρου 292 του Ποινικού Κώδικα.»

3. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 103 του ν. 2696/1999 (Α' 57) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η εξαίρεση αυτή δεν ισχύει για παραβάσεις, οι οποίες αναφέρονται σε ελλείψεις ή ελαττωματική λειτουργία του οχήματος, που επηρεάζουν δυσμενώς την οδική ασφάλεια ή σε εκπομπές επικίνδυνων καυσαερίων και την πρόκληση υπερβολικών θορύβων (άρθρα 15 παράγραφοι 1 και 2, 53, 55, 57, 61, 62, 64, 68, 70, 78, 79 και 81 παράγραφοι 1, 7, 8, 11, 12 και 13 και 88 παρ. 3 του παρόντος Κώδικα), για παραβάσεις της παραγράφου 10 του άρθρου 29 του παρόντος, καθώς και για την παράβαση του άρθρου 5 του ν. 489/1976.»

4. Το άρθρο 19 του ν. 3897/2010 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 19 - Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να αναστέλλεται εν όλω ή εν μέρει η λειτουργία σταθμών διοδίων ή να ενοποιούνται σταθμοί διοδίων αυτοκινητοδρόμων, περιλαμβανομένων και αυτών που έχουν παραχωρηθεί σε αναδόχους με συμβάσεις παραχώρησης, οι οποίες έχουν κυρωθεί με τους νόμους 3555/2007 (Α' 81), 3597/2007 (Α' 168), 3605/2007 (Α' 190), 3559/2007 (Α' 102), και 3621/2007 (Α' 279) και να καθορίζεται ο εγγύτερος προς αυτούς σταθμός στον οποίο θα εισπράττονται και τα τέλη διέλευσης του σταθμού του οποίου η λειτουργία αναστέλλεται. Τα έσοδα του σταθμού διοδίων, η λειτουργία του οποίου αναστέλλεται με την ανωτέρω απόφαση, θα απο-

δίδονται στον δικαιούχο τους από τον εκάστοτε λειτουργό του καθοριζόμενου με την ως άνω απόφαση σταθμού διοδίων. Με όμοια απόφαση, καθορίζεται η διαδικασία προσδιορισμού, επαλήθευσης και κατανομής μεταξύ των δικαιούχων των τελών διέλευσης, η προθεσμία και η διαδικασία απόδοσής τους στους δικαιούχους και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

5. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 29 του ν. 2696/1999 (Α' 57) «Κύρωση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας», όπως αυτή προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 3920/2011 (Α' 33), αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Η βεβαίωση της παράβασης γίνεται από τα αρμόδια αστυνομικά όργανα που τη διαπιστώνουν είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω τεχνικών ή ηλεκτρονικών μέσων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 104 του παρόντος.»

6. (α) Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων που εκδίδεται κατά την περίοδο μελετών - κατασκευών των αυτοκινητοδρόμων του Διευρωπαϊκού Δικτύου Οδικών Μεταφορών που κατασκευάζονται με συμβάσεις παραχώρησης, οι οποίες έχουν κυρωθεί με τους νόμους 3555/2007 (Α' 81), 3597/2007 (Α' 168), 3605/2007 (Α' 190), 3559/2007 (Α' 102) και 3621/2007 (Α' 279) μπορεί να καθορίζονται διόδια τέλη σε επίπεδο χαμηλότερο του συμβατικά προβλεπόμενου λόγω μη οφειλόμενης στον παραχωρησιούχο καθυστέρησης στην ολοκλήρωση τμημάτων είτε υπό ταυτόχρονη κατασκευή και κυκλοφορία ή παραλληλίων προς υπό κυκλοφορία τμημάτων εθνικών οδών. Η ανωτέρω απόφαση εκδίδεται μετά από συμφωνία με τον οικείο παραχωρησιούχο με την οποία καθορίζονται όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες.

(β) Αν δεν έχει επιτευχθεί συμφωνία με τον παραχωρησιούχο, η ανωτέρω απόφαση μπορεί να εκδίδεται με πρόβλεψη αποζημίωσης του παραχωρησιούχου εκ μέρους του Δημοσίου, σύμφωνα με τις διατάξεις της οικείας σύμβασης παραχώρησης, για την τυχόν μείωση των εσόδων του λόγω μείωσης του διοδίου τέλους. Από την αποζημίωση αφαιρείται το σύνολο της τυχόν ωφέλειας του παραχωρησιούχου από τυχόν αύξηση της κυκλοφορίας και των εσόδων του που οφείλεται στη μείωση του διοδίου τέλους.

7. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων που εκδίδεται κατά την περίοδο μελετών - κατασκευών των αυτοκινητοδρόμων του Διευρωπαϊκού Δικτύου Οδικών Μεταφορών που κατασκευάζονται με συμβάσεις παραχώρησης, οι οποίες έχουν κυρωθεί με τους νόμους 3555/2007 (Α' 81), 3597/2007 (Α' 168), 3605/2007 (Α' 190), 3559/2007 (Α' 102) και 3621/2007 (Α' 279), μπορεί να καθορίζονται τα διόδια τέλη σε ολοκληρωμένα αυτοτελή τμήματα των αυτοκινητοδρόμων έως το ύψος του Ανώτατου Ορίου Διοδίων Τελών της οικείας σύμβασης παραχώρησης, ανεξαρτήτως της επίτευξης από τον Παραχωρησιούχο των Αποκλειστικών Τμηματικών Προθεσμιών, εφόσον η μη επίτευξη των προθεσμιών αυτών οφείλεται σε υπαιτιότητα του Δημοσίου.

8. Μετά το δεύτερο εδάφιο της υποπαραγράφου δ' της παραγράφου 11 του άρθρου 21 του β.δ. 465/1970 (Α' 150) προστίθενται δύο (2) νέα εδάφια ως ακολούθως:

«Σε τμήματα των οδών που έχουν χαρακτηριστεί ως οδοί ταχείας κυκλοφορίας ή αυτοκινητοδρόμοι και τα οποία λειτουργούν, εκμεταλλεύονται ή συντηρούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, κατά παραχώρηση δημόσιας

υπηρεσίας βάσει των οικείων Συμβάσεων Παραχώρησης, η αναφερθείσα επιτροπή αποτελείται από τον Προϊστάμενο του φορέα με αρμοδιότητα την εποπτεία της μελέτης και κατασκευής του έργου της σύμβασης παραχώρησης, τον Προϊστάμενο του φορέα με αρμοδιότητα την παρακολούθηση λειτουργίας του έργου της σύμβασης παραχώρησης και τον Διοικητή της Αστυνομικής Διεύθυνσης του νομού όπου βρίσκονται τα πρατήρια υγρών καυσίμων και οι λοιπές εγκαταστάσεις που εξακολουθούν να λειτουργούν με άμεση κυκλοφοριακή σύνδεση με την κύρια οδό.

Για τις ανάγκες της παρούσας υποπαραγράφου δ' ως Εποπτεύουσα Υπηρεσία για τα έργα παραχώρησης νοείται η Γενική Διεύθυνση Συγκοινωνιακών Έργων με Συμβάσεις Παραχώρησης του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και ως Διευθύνουσα Υπηρεσία ο Φορέας που είναι επιφορτισμένος με την εποπτεία της μελέτης και κατασκευής του έργου της υπόψη σύμβασης παραχώρησης.»

9. Η παράγραφος 4 του άρθρου 52 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας που κυρώθηκε με το ν. 2696/1999 (Α' 57) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Με βάση κυκλοφοριακές μελέτες, που έχουν εκπονηθεί ή εγκριθεί από κοινού από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ή της οικείας Περιφέρειας ή του οικείου Δήμου και του Φορέα ή της Υπηρεσίας που είναι κατά περίπτωση αρμόδιος για τις Υπηρεσίες δημόσιας οδικής μαζικής μεταφοράς και με απόφαση του οικείου Δημάρχου, μπορούν να καθορίζονται οδοί ή λωρίδες κυκλοφορίας, στις οποίες κυκλοφορούν μόνο μέσα δημόσιας οδικής μαζικής μεταφοράς προσώπων, συμπεριλαμβανομένων των τροχιοδρομικών οχημάτων. Με όμοια απόφαση που λαμβάνεται μετά από σχετική μελέτη και πρόταση των αρμόδιων υπηρεσιών εκπόνησης ή έγκρισης των κυκλοφοριακών μελετών, είναι δυνατόν να επιτρέπεται στις προαναφερόμενες οδοί ή λωρίδες η κυκλοφορία δίκυκλων μοτοσικλετών, μοτοποδηλάτων και ποδηλάτων, καθώς επίσης και η εφαρμογή των μέτρων αυτών για ορισμένες ημέρες και ώρες. Για την περιοχή αρμοδιότητας του Ο.Α.Σ.Α. και σε όλες τις περιπτώσεις καθορισμού οδών ή λωρίδων της παραγράφου αυτής, η επιλογή του είδους και του υλικού διαχωρισμού, η συνοδευτική οριζόντια και κατακόρυφη σήμανση εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των υπηρεσιών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Η υλοποίηση της σήμανσης, η τοποθέτηση και συντήρηση των διαχωριστικών μέσων ανήκουν στην αρμοδιότητα των εποπτευόμενων από αυτό Οργανισμών που βαρύνονται και με τις σχετικές δαπάνες. Οι προδιαγραφές και τα τεχνικά χαρακτηριστικά του υλικού και των στοιχείων διαχωρισμού καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Για την περιοχή αρμοδιότητας του ΣΑΣΘ οι σχετικές δαπάνες που αφορούν τη συντήρηση των λωρίδων κυκλοφορίας δημόσιας οδικής μαζικής μεταφοράς προσώπων, βαρύνουν το φορέα λειτουργίας κατά 50% και κατά 50% τον αντίστοιχο δήμο. Η παράβαση των αποφάσεων που εκδίδονται κατ'εξουσιοδότηση της παρούσας παραγράφου τιμωρείται με το πρόστιμο που προβλέπεται στην παράγραφο 6 του άρθρου αυτού για τους παραβάτες των μέτρων περιορισμού ή απαγόρευσης της κυκλοφορίας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη και Υποδο-

μών, Μεταφορών και Δικτύων μπορεί να καθορισθεί η αρμόδια Υπηρεσία Τροχαίας και οι διαδικασίες για την αφαίρεση της άδειας κυκλοφορίας και οδήγησης στους ανωτέρω παραβάτες για ορισμένο χρονικό διάστημα, από δέκα (10) ημέρες μέχρι τρεις (3) μήνες.»

Άρθρο 144

1. Η παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 3913/2011 (Α' 18) καταργείται, αφότου ίσχυσε.

2. Μετατάξεις ή μεταφορές προσωπικού που είχαν ολοκληρωθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του ανωτέρω νόμου, διατηρούνται σε ισχύ.

3. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, το προσωπικό του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του καταργούμενου άρθρου 26 του ν. 3913/2011 δύναται με αίτησή του η οποία δεν είναι δεσμευτική για την υπηρεσία, να τοποθετείται σε οργανικές μονάδες της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.), σύμφωνα με τις υπηρεσιακές ανάγκες ή να μεταφέρεται στην Αρχή Συντονισμού Πτήσεων ή στην Επιτροπή Διερεύνησης Αεροπορικών Ατυχημάτων.

4. Η τοποθέτηση του ανωτέρου προσωπικού σε οργανικές μονάδες της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, καθώς και η μεταφορά του στην Αρχή Συντονισμού Πτήσεων ή στην Επιτροπή Διερεύνησης Αεροπορικών Ατυχημάτων θα πραγματοποιείται μετά από ένταξή του σε υφιστάμενους κλάδους των ως άνω Υπηρεσιών, ανεξάρτητα από τα τυπικά τους προσόντα, όπως ορίζονται στο π.δ. 50/2001, σε κενές οργανικές θέσεις ή σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

Άρθρο 145

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 2 του Κεφαλαίου Α' του ν. 1955/1991 (Α' 112) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Σκοπός της Εταιρείας

Σκοπός της Εταιρείας είναι: (α) η μελέτη, κατασκευή, οργάνωση, διοίκηση, λειτουργία, εκμετάλλευση και ανάπτυξη του δικτύου αστικού σιδηροδρόμου του Νομού Αττικής και του Νομού Θεσσαλονίκης και γενικά των ηλεκτρικών σιδηροδρόμων του Νομού Αττικής και Νομού Θεσσαλονίκης, εκτός από το σιδηροδρομικό δίκτυο Ο.Σ.Ε. (με ηλεκτροκίνηση ή χωρίς), καθώς και η σύμπραξη και συνεργασία με άλλους οργανισμούς και φορείς συγκοινωνιών του Νομού Αττικής και του Νομού Θεσσαλονίκης, καθώς και του δικτύου ΤΡΑΜ σε όλη την επικράτεια, (β) η υλοποίηση αστικών παρεμβάσεων, αναπλάσεων δημοσίων χώρων, πεζοδρομήσεων ή άλλων κυκλοφοριακών ρυθμίσεων στην ευρύτερη περιοχή των έργων αρμοδιότητας της εταιρείας.»

2. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 2 του Κεφαλαίου Α' του ν. 1955/1991 (Α' 112) προστίθεται το σημείο ε' ως εξής:

«(ε) να εκπονεί για λογαριασμό τρίτων, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, αντί αμοιβής, μελέτες μεταφορών, μελέτες συγκοινωνιακών έργων, οποιουδήποτε τύπου και σταδίου, μελέτες οργάνωσης και διαχείρισης, επίβλεψη, ερευνητικά προγράμματα, καθώς και να παρέχει υπηρεσίες υποστήριξης και διαχείρισης αντίστοιχων έργων σε τρίτους.»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**Άρθρο 146
Μεταβατικές διατάξεις**

1. Επιφυλασσομένων των διατάξεων των παραγράφων 2 έως 10, οι διατάξεις του Α΄ Κεφαλαίου του παρόντος Μέρους Δ΄ εφαρμόζονται στις απαλλοτριώσεις που κηρύσσονται από την έναρξη ισχύος του και εφεξής.

2. Η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2882/2001 (Α΄ 17), όπως τροποποιείται με την παρ. 3 του άρθρου 123 του παρόντος νόμου, εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που δεν έχει υπογραφεί, μέχρι την έναρξη ισχύος του, η σύμβαση εξαγοράς του ακινήτου.

3. Οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 3 και του άρθρου 4 του ν. 2882/2001 (Α΄ 17), όπως τροποποιούνται με τις παραγράφους 2 και 4 του άρθρου 124 του παρόντος, εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που δεν έχουν αρμοδίως εγκριθεί, μέχρι την έναρξη ισχύος του, τα κτηματολογικά στοιχεία της απαλλοτρίωσης.

4. Οι διατάξεις του άρθρου 7Α του ν. 2882/2001 (Α΄ 17), όπως τροποποιούνται με τις διατάξεις του άρθρου 125 του παρόντος, εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που δεν έχει κατατεθεί, μέχρι την έναρξη της ισχύος του, αίτηση του υπόχρεου φορέα για ειδική άδεια για προσωρινή κατάληψη και προσδιορισμό εύλογης αποζημίωσης από το αρμόδιο Εφετείο.

5. Η διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 2882/2001 (Α΄ 17), που προστίθεται με την παράγραφο 2 του άρθρου 126 του παρόντος, εφαρμόζεται από τη δημοσίευση του παρόντος, στις απαλλοτριώσεις που έχει οποτεδήποτε πριν την ημερομηνία αυτή συμπληρωθεί δεκαετία από της συντελέσεώς τους. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος νόμου, οι καταθέτες των γραμματίων συστάσεως παρακαταθήκης εξ απαλλοτριώσεως γνωστοποιούν στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων τα στοιχεία των απαλλοτριώσεων που εμπίπτουν στην υποχρέωση επιστροφής των αδιάθετων υπολοίπων.

6. Η διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 2882/2001 (Α΄ 17), που προστίθεται με την παρ. 3 του άρθρου 126 του παρόντος, εφαρμόζεται στις απαλλοτριώσεις που δεν έχει συζητηθεί η αίτηση καθορισμού προσωρινής τιμής μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου.

7. Η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2882/2001 (Α΄ 17), όπως αντικαθίσταται με την παράγραφο 4 του άρθρου 126 του παρόντος, ισχύει και στις συντελεσμένες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος απαλλοτριώσεις και εφόσον δεν μπορεί να αποδειχθεί ο χρόνος καταλήψεως του ακινήτου, η προθεσμία παραγραφής δεν συμπληρώνεται προ της παρόδου έξι μηνών από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

8. Η παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 2882/2001 (Α΄ 17), όπως τροποποιείται με τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 127 του παρόντος και οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 12 του ν. 2882/2001 (Α΄ 17), όπως τροποποιούνται με το άρθρο 128 του παρόντος νόμου, εφαρμόζονται και στις απαλλοτριώσεις που κηρύχθηκαν πριν την έναρξη ισχύος του και εφόσον κατά το χρόνο αυτόν έχει ήδη καθορισθεί και κοινοποιηθεί στον αιτούντα την ανάκληση της απαλλοτρίωσης το ύψος της καταβλητέας αποζημίωσης, για την παρακατάθεσή της ισχύουν οι διατάξεις των τριών πρώτων εδαφίων της παραγράφου 4 και η ανάκληση θεωρείται συντελεσθείσα με την παρακατάθεση της πρώτης δόσης.

9. Οι παράγραφοι: α) 2 και 4 του άρθρου 13, β) 1 και 6 του άρθρου 15, γ) 4 και 8 του άρθρου 16, δ) 4 και 6 του άρθρου 18, ε) 8 και 10 του άρθρου 19, στ) 1, 8 και 9, ζ) 1 του άρθρου 24 και η) 3, 4, 5 και 11 του άρθρου 26 του ν. 2882/2001 (Α΄ 17), όπως τροποποιούνται με τις διατάξεις των άρθρων 128, 129, 130, 131 και 132 του παρόντος νόμου, εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος απαλλοτριώσεις.

10. Η παρ. 4 του άρθρου 22 του ν. 2882/2001 (Α΄ 17), που προστίθεται με την παρ. 4 του άρθρου 132 του παρόντος νόμου, εφαρμόζεται και στις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αιτήσεις αναιρέσεως.

11. Όπου στις διατάξεις των νόμων 3316/2005 (Α΄ 42) και 3669/2008 (Α΄ 116) αναφέρονται το Υπουργείο και ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, νοούνται αντίστοιχα το Υπουργείο και ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, πλην αν ορίζεται άλλως στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

12. Τα «νομαρχιακά μητρώα» των άρθρων 105 και 106 του ν. 3669/2008 (Α΄ 116) μετονομάζονται σε «μητρώα περιφερειακών ενοτήτων» και τηρούνται από τις Διευθύνσεις Τεχνικών Έργων των περιφερειακών ενοτήτων των περιφερειών του ν. 3852/2010 (Α΄ 87). Οι σχετικές με την τήρηση των μητρώων αρμοδιότητες των νομαρχιακών συμβουλίων δημοσίων έργων του άρθρου 4 του π.δ. 186/1996 (Α΄ 213) ασκούνται από τα περιφερειακά τεχνικά συμβούλια του προεδρικού διατάγματος του άρθρου 186 περίπτωση VII. α. του ν. 3852/2010 (Α΄ 87), μετά τη συγκρότησή τους.

Άρθρο 147

Καταργούμενες διατάξεις

Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καταργείται η ειδική εισφορά που επιβλήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ. 2168/1952 (Α΄ 200) στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.), υπέρ της Σιβιτανιδείου Δημόσιας Σχολής Τεχνών και Επαγγελματιών. Οι διατάξεις του ν.δ. 867/1971 (Α΄ 79) έχουν ανάλογη εφαρμογή και στην ανωτέρω περίπτωση.

ΜΕΡΟΣ Ε΄

**ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΕΥΚΟΛΥΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Άρθρο 148

**Ειδική Υπηρεσία Προώθησης και Αδειοδότησης
Τουριστικών Επενδύσεων στον ΕΟΤ**

1. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του ν. 4002/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«Της υπηρεσίας προϊστάται υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ή ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών. Η κάλυψη της ανωτέρω θέσης γίνεται, κατά παρέκκλιση από κάθε σχετική διάταξη, είτε με τοποθέτηση υπαλλήλου του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού ή του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού είτε με απόσπαση υπαλλήλου από οποιαδήποτε υπηρεσία του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 (Α΄ 28), ύστερα από γνώμη του

αρμόδιου οργάνου διοίκησης της υπηρεσίας ή του νομικού προσώπου και με την επιφύλαξη της παραγράφου 16 του άρθρου ένατου του ν. 4057/2012 (Α' 54). Ο Προϊστάμενος ορίζεται με θητεία διάρκειας μέχρι τρία έτη με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης. Η θητεία του υπαλλήλου που τοποθετείται ή αποσπάται στην ανωτέρω θέση λογίζεται ως πραγματική υπηρεσία για όλες τις συνέπειες και κατά τη διάρκειά της δεν διακόπτεται η βαθμολογική και μισθολογική του εξέλιξη. Ο χρόνος της θητείας στην ανωτέρω θέση θεωρείται, για την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 3528/2007, όπως κάθε φορά ισχύουν, ως χρόνος άσκησης καθηκόντων Διευθυντή Υπουργείου. Ο υπάλληλος επανέρχεται αυτοδικαίως μετά τη για οποιονδήποτε λόγο λήξη της θητείας του στη θέση που κατείχε πριν από την τοποθέτηση ή απόσπασή του. Αν η θέση που κατείχε ή στην οποία έχει εξελιχθεί δεν είναι κενή ή έχει καταργηθεί, επανέρχεται σε τουλάχιστον ομοίβαθμη ή αντίστοιχη, με βάση την εξέλιξη του οργανογράμματος, θέση του κλάδου του, η οποία τυχόν είναι κενή ή άλλως συνιστάται προσωποπαγής θέση με απόφαση των αρμόδιων Υπουργών, αντίστοιχη με τα τυπικά προσόντα του, με παράλληλη δέσμευση κενής οργανικής θέσης μόνιμου προσωπικού, η οποία δεν πληρούται για όσο χρόνο υφίσταται η προσωποπαγής θέση. Η προσωποπαγής θέση καταργείται με την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρηση του υπαλλήλου.

2. Η παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 4002/2011, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 46 του ν. 4030/2011, αντικαθίσταται ως εξής:

«3.α. Εντός της ανωτέρω υπηρεσίας συνιστάται Πολεοδομικό Γραφείο, υπαγόμενο απευθείας στον Διευθυντή της υπηρεσίας αυτής. Του Πολεοδομικού Γραφείου προϊστάται υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ή ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών. Η κάλυψη της ανωτέρω θέσης γίνεται, κατά παρέκκλιση από κάθε σχετική διάταξη, είτε με τοποθέτηση υπαλλήλου του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού ή του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού είτε με απόσπαση υπαλλήλου από οποιαδήποτε υπηρεσία του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 (Α' 28), ύστερα από γνώμη του αρμόδιου οργάνου διοίκησης της υπηρεσίας ή του νομικού προσώπου και με την επιφύλαξη της παραγράφου 16 του άρθρου ένατου του ν. 4057/2012. Ο Προϊστάμενος ορίζεται με θητεία διάρκειας μέχρι τρία έτη με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης. Η θητεία του υπαλλήλου που τοποθετείται ή αποσπάται στην ανωτέρω θέση λογίζεται ως πραγματική υπηρεσία για όλες τις συνέπειες και κατά τη διάρκειά της δεν διακόπτεται η βαθμολογική και μισθολογική του εξέλιξη. Ο χρόνος της θητείας στην ανωτέρω θέση θεωρείται, για την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 3528/2007, όπως κάθε φορά ισχύουν, ως χρόνος άσκησης καθηκόντων προϊσταμένου Τμήματος Υπουργείου. Ο υπάλληλος επανέρχεται αυτοδικαίως μετά τη για οποιονδήποτε λόγο λήξη της θητείας του στη θέση που κατείχε πριν από την απόσπασή του. Αν η θέση που κατείχε ή στην οποία έχει εξελιχθεί δεν είναι κενή ή έχει καταργηθεί, επανέρχεται σε τουλάχιστον ομοίβαθμη ή αντίστοιχη, με βάση την εξέλιξη του οργανογράμματος, θέση του κλάδου του, η οποία τυχόν είναι κενή ή άλλως συνιστάται προσωποπαγής θέση με απόφαση των αρμόδιων Υπουργών, αντίστοιχη με τα τυπικά προσόντα του, με παράλληλη δέσμευση κενής οργανικής θέσης μόνιμου

προσωπικού, η οποία δεν πληρούται για όσο χρόνο υφίσταται η προσωποπαγής θέση. Η προσωποπαγής θέση καταργείται με την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρηση του υπαλλήλου.

β. Το Πολεοδομικό Γραφείο έχει τις εξής αρμοδιότητες:

αα) Γνωμοδοτεί ως προς την καταλληλότητα ή/και σκοπιμότητα, γηπέδων και οικοπέδων για την ίδρυση των τουριστικών καταλυμάτων ή ειδικών τουριστικών υποδομών.

ββ) Παραλαμβάνει και ελέγχει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έγκριση αρχιτεκτονικών μελετών των τουριστικών καταλυμάτων που υπάγονται στην αρμοδιότητα της Ειδικής Υπηρεσίας, εγκρίνει αρχιτεκτονικές μελέτες και τηρεί το σχετικό αρχείο.

γγ) Παραλαμβάνει τα δικαιολογητικά και τις μελέτες που απαιτούνται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για τη χορήγηση και αναθεώρηση άδειας δόμησης τουριστικών καταλυμάτων που υπάγονται στην αρμοδιότητα της Ειδικής Υπηρεσίας, τηρεί το σχετικό αρχείο και κοινοποιεί τις εκδοθείσες άδειες δόμησης, τα αντίγραφα των σχετικών φακέλων και την «ταυτότητα» του κτιρίου, μετά την έναρξη ισχύος της, στην αρμόδια υπηρεσία Δόμησης του οικείου Δήμου.

δδ) Παραλαμβάνει και ελέγχει τα δικαιολογητικά για την έκδοση Ειδικού Σήματος Λειτουργίας των τουριστικών καταλυμάτων, που υπάγονται στην αρμοδιότητα της Ειδικής Υπηρεσίας, καθώς και των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος και κολυμβητικών δεξαμενών εντός αυτών και εκδίδει το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας.

εε) Χορηγεί βεβαιώσεις σύνδεσης με δικτυα οργανισμών κοινής ωφελείας, εγκρίσεις εργασιών μικρής κλίμακας, καθώς και βεβαιώσεις για άδεια λειτουργίας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος.

στστ) Επεξεργάζεται σχέδια γενικών οδηγιών, εγκυκλιών και αποφάσεων για τη διευκόλυνση της αδειοδότησης στις πιο πάνω περιπτώσεις.

ζζ) Ενημερώνει τους επενδυτές για τις προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία διαδικασίες τακτοποίησης ή διατήρησης ή κατεδάφισης αυθαίρετων κτισμάτων ή κατασκευών και έχει τη δυνατότητα ενεργοποίησης της διαδικασίας κατεδάφισης των αυθαίρετων ή/και επικίνδυνων κτισμάτων με κοινοποίηση προς ενέργειες στην αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης του οικείου Δήμου.»

3. Η παράγραφος 4 του άρθρου 12 του ν. 4002/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«4.α. Η Ειδική Υπηρεσία Προώθησης και Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων διαρθρώνεται σε επίπεδο Διεύθυνσης και αποτελείται από:

αα. Το Τμήμα Προσέλκυσης και Ενημέρωσης Επενδυτών, το οποίο είναι υπεύθυνο για την προσέλκυση τουριστικών επενδύσεων, για την πληροφόρηση και εξατομικευμένη υποστήριξη των ενδιαφερόμενων επενδυτών σχετικά με τους όρους, τις διαδικασίες και τις προδιαγραφές δημιουργίας σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων, για τα τυχόν παρεχόμενα κίνητρα επενδύσεων, καθώς και για την προβολή και προώθηση των δυνατοτήτων για τουριστική ανάπτυξη σε υποψήφιους επενδυτές στο εσωτερικό και το εξωτερικό και την ανάδειξη του έργου της Υπηρεσίας.

ββ. Το Τμήμα Υποστήριξης Επενδυτών, το οποίο είναι υπεύθυνο για την παραλαβή και έλεγχο των φακέλων των επενδυτών, ενημέρωση για τυχόν ελλείψεις και συμπληρώσεις του φακέλου, τη διαβίβαση των φακέλων

στους κατά περίπτωση αρμόδιους φορείς, την παρακολούθηση, συντονισμό και συγκέντρωση των απαραίτητων γνωμοδοτήσεων και εγκρίσεων από αρμόδιους φορείς, τη μέριμνα έκδοσης κοινής υπουργικής απόφασης δημιουργίας σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 9, την παροχή στους επενδυτές κάθε απαραίτητης πληροφορίας και υπόδειξη για το στάδιο στο οποίο βρίσκονται οι σχετικές διαδικασίες, καθώς και τη διατύπωση προτάσεων και την υπόδειξη λύσεων για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των διοικητικών δυσχερειών και προβλημάτων τα οποία προκύπτουν κατά την αδειοδοτική ή άλλη συναφή διαδικασία.

γγ. το Πολεοδομικό Γραφείο, το οποίο έχει τις αρμοδιότητες της παραγράφου 3.

β. Στην Ειδική Υπηρεσία Προώθησης και Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων συνιστώνται είκοσι οκτώ (28) οργανικές θέσεις προσωπικού, οι οποίες καλύπτονται με υπαλλήλους, μόνιμους ή αορίστου χρόνου, που μετατάσσονται από το Δημόσιο, από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή και από Ο.Τ.Α., καθώς και από νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου του ευρύτερου δημόσιου τομέα, το μετοχικό κεφάλαιο των οποίων ανήκει εξ ολοκλήρου ή κατά πλειοψηφία στο Ελληνικό Δημόσιο, με αντίστοιχη κατάργηση της οργανικής τους θέσης. Οι θέσεις αυτές μπορεί να καλύπτονται και με απόσπαση προσωπικού από υπηρεσίες του Δημοσίου, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και από φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης. Η διάρκεια της απόσπασης ορίζεται σε τρία έτη με δυνατότητα ανανέωσης για ίσο χρονικό διάστημα. Οι θέσεις αυτές κατανέμονται ως εξής: πέντε (5) θέσεις του κλάδου ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, μία (1) θέση του Κλάδου ΠΕ Χωροτακτών Μηχανικών, δύο (2) θέσεις του κλάδου ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών, μία (1) θέση του κλάδου ΠΕ Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ή Μηχανολόγων Μηχανικών ή Ηλεκτρολόγων - Μηχανολόγων Μηχανικών, δύο (2) θέσεις του κλάδου ΠΕ Περιβάλλοντος, μία (1) θέση του κλάδου ΠΕ Τοπογράφων Μηχανικών ή Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών, τέσσερις (4) θέσεις του κλάδου ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού, δύο (2) θέσεις του κλάδου ΠΕ Πληροφορικής, δύο (2) θέσεις του κλάδου ΤΕ Πληροφορικής, μία (1) θέση του κλάδου ΤΕ Λογιστικής, μία (1) θέση του κλάδου ΤΕ Δομικών Έργων ή Τοπογραφικών Εφαρμογών, τέσσερις (4) θέσεις κατηγορίας ΔΕ Διοικητικού - Οικονομικού, δύο (2) θέσεις κατηγορίας ΥΕ βοηθητικού προσωπικού.

γ. Με απόφαση του Προέδρου του Ε.Ο.Τ. οι οργανικές θέσεις κατανέμονται και ανακατανέμονται στα τμήματα της Ειδικής Υπηρεσίας. Με όμοια απόφαση μπορούν να εξειδικεύονται τα καθήκοντα των επί μέρους τμημάτων, τα προσόντα των προϊσταμένων, καθώς και κάθε αναγκαίο σχετικό θέμα για τη λειτουργία της Ειδικής Υπηρεσίας.»

4. Στο τέλος του άρθρου 5 του π.δ. 343/2001 (Α' 231) προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Στην Κεντρική Υπηρεσία ανήκει και η Ειδική Υπηρεσία Προώθησης και Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων, η οποία υπάγεται απευθείας στον Γενικό Γραμματέα του Ε.Ο.Τ.»

5. Στο τέλος του άρθρου 12 του ν. 4002/2011 προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Πολιτισμού και

Τουρισμού συγκροτείται στην Ειδική Υπηρεσία Προώθησης και Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι αρμοδιότητες, η σύνθεση, η διάρκεια της θητείας και κάθε θέμα σχετικό με τη λειτουργία του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής.»

6. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του ν. 4002/2011 προστίθεται περίπτωση γ' ως εξής:

«γ. Για τη σύσταση διηρημένων ιδιοκτησιών επί των σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων δεν έχει εφαρμογή η παράγραφος 2 του άρθρου 1 του ν.δ. 1024/1971 (Α' 232).»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο 149 Ορισμοί

Για την εφαρμογή των άρθρων 150, 151, 152 και 153 ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. Ειδικό Σήμα Λειτουργίας: είναι η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας τουριστικού καταλύματος, η οποία επέχει θέση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος και κολυμβητικών δεξαμενών που λειτουργούν εντός του ίδιου τουριστικού καταλύματος.

2. Προέγκριση Ειδικού Σήματος Λειτουργίας: είναι το προσωρινό ειδικό σήμα λειτουργίας που χορηγείται με την υποβολή πλήρους φακέλου στην αρμόδια υπηρεσία.

3. Παραρτήματα Ειδικού Σήματος Λειτουργίας: είναι οι επί μέρους άδειες λειτουργίας για κάθε κατάσταση υγειονομικού ενδιαφέροντος ή κολυμβητική δεξαμενή εντός του ίδιου τουριστικού καταλύματος.

Άρθρο 150 Δικαιολογητικά αδειοδότησης

1. Για τη χορήγηση της προέγκρισης του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας τουριστικού καταλύματος κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 2160/1993, ο αιτών υποβάλλει στην αρμόδια Υπηρεσία του Ε.Ο.Τ. τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α. Αίτηση - Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75), στην οποία αναγράφονται τα στοιχεία του αιτούντος φυσικού ή νομικού προσώπου, ο αριθμός φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.) και η Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) στην οποία ανήκει. Για το νομικό πρόσωπο η αίτηση υποβάλλεται από τον κατά περίπτωση νόμιμο εκπρόσωπό του και συνοδεύεται από τα έγγραφα που αποδεικνύουν τη νόμιμη σύσταση και λειτουργία του. Στην ίδια αίτηση για τα κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα υποδεικνύεται ο υπεύθυνος διευθυντής του καταλύματος και για τα μη κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα δηλώνεται η έννομη σχέση του αιτούντος (εμπράγματα ή ενοχική) με το ακίνητο.

β. Αντίγραφο ποινικού μητρώου γενικής χρήσης, από το οποίο να προκύπτει ότι ο αιτών δεν έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για κακούργημα ή για κάποιο από τα πλημμελήματα της κλοπής, υπεξαίρεσης, απάτης, εκβίασης, πλαστογραφίας, παραχάραξης, βαριάς σωματικής βλάβης, παράβασης των διατάξεων περί ναρκωτικών ή των διατάξεων που αναφέρονται στα ήθη. Το ανωτέρω δικαι-

ολογητικό αναζητείται υπηρεσιακά εφόσον εκδίδεται από ημεδαπή αρχή. Φυσικά πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια άλλου κράτους υποβάλλουν ισοδύναμο έγγραφο που έχει εκδοθεί από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή του κράτους-μέλους με το οποίο βεβαιώνεται η μη καταδίκη για τα ανωτέρω αδικήματα. Αν στη χώρα καταγωγής ή προέλευσης δεν προβλέπεται η έκδοση εγγράφου ισοδύναμου προς το απόσπασμα ποινικού μητρώου, τότε είναι δυνατόν να αντικατασταθεί από ένορκη βεβαίωση ή, για τα κράτη όπου δεν υφίσταται τέτοια, από υπεύθυνη δήλωση, η οποία υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο ενώπιον της αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής ή κατά περίπτωση ενώπιον συμβολαιογράφου της χώρας καταγωγής ή προέλευσης, οι οποίοι χορηγούν βεβαίωση περί παροχής της ένορκης βεβαίωσης ή της υπεύθυνης δήλωσης. Το αντίγραφο του ποινικού μητρώου γενικής χρήσης, καθώς και τα ανωτέρω έγγραφα δεν είναι δυνατόν να υποβληθούν μετά την πάροδο τριών μηνών από την ημερομηνία έκδοσής τους.

γ. Άδεια δόμησης, η οποία εκδίδεται από την υπηρεσία δόμησης του οικείου Ο.Τ.Α. ή άλλη αρμόδια αρχή. Για χώρους που έχουν διατηρηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 5 και 6 του ν. 3843/2010 (Α' 62) προσκομίζεται αντίγραφο της αίτησης όπου βεβαιώνεται η περαίωση της διαδικασίας διατήρησης του χώρου σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 6 του ν. 3843/2010. Για κατασκευές ή χρήσεις που έχουν υπαχθεί στις ρυθμίσεις του άρθρου 24 του ν. 4014/2011 (Α' 209) προσκομίζεται η βεβαίωση περαίωσης της διαδικασίας σύμφωνα με το άρθρο 2 της 41498/26.9.2011 απόφασης των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Β' 2167).

δ. Πιστοποιητικό πυρασφάλειας για το σύνολο της εγκατάστασης, το οποίο εκδίδεται από την οικεία Πυροσβεστική Υπηρεσία, για τα τουριστικά καταλύματα δυναμικότητας τουλάχιστον είκοσι (20) κλινών και για τις οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις (camping) ανεξαρτήτου δυναμικότητας. Στο πιστοποιητικό μνημονεύονται όλες οι εγκαταστάσεις και λειτουργίες του τουριστικού καταλύματος, συμπεριλαμβανομένων και: α) των τμημάτων που έχουν διατηρηθεί κατά τις διατάξεις των άρθρων 5 και 6 του ν. 3843/2010 και του άρθρου 24 του ν. 4014/2011 και β) των τμημάτων που έχουν τακτοποιηθεί λειτουργικά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 2160/1993, των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 21 του ν. 2741/1999 (Α' 199), της παραγράφου 1 του άρθρου 18 του ν. 2919/2001 (Α' 128), της παρ. 2 του άρθρου 41 του ν. 3105/2003 (Α' 29) και των άρθρων 1 και 2 του ν. 3766/2009 (Α' 102).

ε. Βεβαίωση καλής λειτουργίας του αποχετευτικού συστήματος του καταλύματος ή βεβαίωση σύνδεσης με το αποχετευτικό δίκτυο του δήμου, οι οποίες εκδίδονται από τον οικείο φορέα λειτουργίας του αποχετευτικού συστήματος. Στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει σύνδεση με αποχετευτικό δίκτυο, η βεβαίωση θα εκδίδεται από τις οικείες πολεοδομικές αρχές, όπως προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις. Η βεβαίωση καλής λειτουργίας του αποχετευτικού συστήματος μπορεί να αντικαθίσταται με βεβαίωση διπλωματούχου ή πτυχιούχου μηχανολόγου μηχανικού ή ηλεκτρολόγου μηχανικού ή μηχανικού Ενεργειακής Τεχνολογίας ή χημικού μηχανικού ή μηχανικού αντίστοιχης ειδικότητας πτυχιούχου ή διπλωματού-

χου με τεκμηρίωση τεχνικών στοιχείων ως προς την επάρκεια των εγκαταστάσεων διάθεσης υγρών αποβλήτων σύμφωνα με την ισχύουσα υγειονομική νομοθεσία και με υπεύθυνη δήλωση του ίδιου μηχανικού και του ιδιοκτήτη του τουριστικού καταλύματος ή του νομίμου εκπροσώπου, αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο, ότι πληρούνται οι προδιαγραφές της ισχύουσας νομοθεσίας. Για την περίπτωση αυτή ενημερώνεται το Ηλεκτρονικό Μητρώο του Έργου (Η.Μ.Ε.) και η Ταυτότητα Κτιρίου μετά την έναρξη ισχύος των σχετικών διατάξεων. Η βεβαίωση σύνδεσης με το αποχετευτικό δίκτυο του οικείου Ο.Τ.Α. (ή Δημοτικής Επιχείρησης ή Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης) μπορεί να αντικαθίσταται από λογαριασμό καταβολής τελών αποχέτευσης.

στ. Υπεύθυνη δήλωση, με την οποία ορίζεται είτε ο ιδιοκτήτης, σε περίπτωση φυσικού προσώπου, είτε ο νόμιμος εκπρόσωπος ή ένα εκ των μελών της διοίκησης της επιχείρησης, σε περίπτωση νομικού προσώπου, ως υπεύθυνος για την τήρηση των απαιτήσεων των εκάστοτε ισχυουσών υγειονομικών διατάξεων για το σύνολο των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, που λειτουργούν εντός του κύριου τουριστικού καταλύματος.

ζ. Αντίγραφο εγκεκριμένης από τον Ε.Ο.Τ., σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2160/1993, κάτοψης του καταλύματος, στην οποία γίνεται πρόβλεψη των προς αδειοδότηση καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος και κολυμβητικών δεξαμενών.

2. Για τα κύρια τουριστικά καταλύματα, υποβάλλονται επιπλέον τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α. Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) ή Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (Π.Π.Δ.) από την αρμόδια υπηρεσία, όπου απαιτείται.

β. Βεβαίωση του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδας (Ξ.Ε.Ε.) περί ενημερότητας των προς αυτό υποχρεώσεων με αναφορά στη νομική μορφή της επιχείρησης. Η βεβαίωση αυτή αναζητείται υπηρεσιακά.

γ. Υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 του αιτούντος για τον ορισμό διευθυντή, όπου απαιτείται, και υπεύθυνη δήλωση του υποδεικνυόμενου ως διευθυντή ότι αποδέχεται τη θέση του διευθυντή και πληροί όλες τις κατά νόμο προβλεπόμενες προϋποθέσεις για να εκτελεί χρέη διευθυντή σε τουριστικό κατάλυμα της συγκεκριμένης κατηγορίας.

Άρθρο 151

Προέγκριση Ειδικού Σήματος Λειτουργίας

1. Για τη χορήγηση της προέγκρισης του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας (Ε.Σ.Λ.) τουριστικού καταλύματος, ο αιτών υποβάλλει στην αρμόδια υπηρεσία του Ε.Ο.Τ. τα δικαιολογητικά του άρθρου 150.

2. Για τη χορήγηση της προέγκρισης η αρμόδια υπηρεσία διαπιστώνει την πληρότητα των δικαιολογητικών του άρθρου 150. Παρατηρήσεις για ελλείψεις ή λάθη που διαπιστώνονται κατά τον έλεγχο διατυπώνονται αιτιολογημένα επί του φύλλου ελέγχου μέσα σε δέκα (10) ημέρες και καλείται εγγράφως ο αιτών προκειμένου να γίνουν οι απαραίτητες συμπληρώσεις ή διορθώσεις μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη σχετική ειδοποίηση.

3. Μετά τη διαπίστωση της πληρότητας των δικαιολογητικών η προέγκριση χορηγείται από την αρμόδια υπηρεσία μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία υποβολής των δικαιολογητικών. Σε περίπτωση παρέλευ-

σης άπρακτης της ανωτέρω προθεσμίας τεκμαίρεται ότι η προέγκριση έχει εκδοθεί σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 14 του ν. 3844/2010 (Α' 63) και ο αιτών μπορεί να ζητήσει σχετική βεβαίωση από την αρμόδια για τη χορήγηση της προέγκρισης αρχή. Η διάρκεια της προέγκρισης παύει αυτοδικαίως με την έκδοση του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας.

4. Η προέγκριση του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας τουριστικού καταλύματος επέχει θέση προέγκρισης για την ίδρυση καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος εντός του ίδιου τουριστικού καταλύματος. Για τη χορήγησή της ο αιτών υποβάλλει προς έλεγχο στην αρμόδια υπηρεσία του Ε.Ο.Τ. τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στη ΔΙΑΔΠ/Φ.Α.3.1./21220 απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Εσωτερικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Πολιτισμού και Τουρισμού (Β' 2496), καθώς και στις οικείες υγειονομικές και λοιπές διατάξεις κατά τη διαδικασία των παραγράφων 1 έως 3 του άρθρου αυτού. Η προέγκριση του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας επέχει επίσης θέση προέγκρισης για την άδεια λειτουργίας κολυμβητικής δεξαμενής εντός του ίδιου τουριστικού καταλύματος. Για τη χορήγησή της ο αιτών υποβάλλει τα δικαιολογητικά του άρθρου 154. Από τη χορήγηση της προέγκρισης και μέχρι την τυχόν ανάκλησή της σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 153 επιτρέπεται η λειτουργία της επιχείρησης.

5. Με τη χορήγηση της προέγκρισης ο φάκελος διαβιβάζεται μέσα σε πέντε (5) ημέρες το αργότερο στην αρμόδια υγειονομική υπηρεσία για τον υγειονομικό έλεγχο καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος και των κολυμβητικών δεξαμενών που λειτουργούν εντός τουριστικών καταλυμάτων.

6. Η αρμόδια υπηρεσία του Ε.Ο.Τ. και η αρμόδια υγειονομική υπηρεσία οφείλουν μέσα σε πενήντα (50) ημέρες από τη χορήγηση της προέγκρισης να έχουν προβεί σε έλεγχο ορθότητας των υποβληθέντων δικαιολογητικών και επιτόπιο έλεγχο στο τουριστικό κατάλυμα. Με απόφαση του Διευθυντή της κατά τόπο αρμόδιας Υπηρεσίας του Ε.Ο.Τ. συστήνεται μικτό κλιμάκιο ελέγχου αποτελούμενο από δύο υπαλλήλους του Ε.Ο.Τ. και έναν υπάλληλο της αρμόδιας υγειονομικής υπηρεσίας για τον επιτόπιο έλεγχο του τουριστικού καταλύματος. Εντός της προθεσμίας της παραγράφου 5 ο Ε.Ο.Τ. ζητά από την αρμόδια υγειονομική υπηρεσία να ορίσει έναν υπάλληλο ως μέλος του μικτού κλιμακίου ελέγχου. Οι αρμόδιες υγειονομικές υπηρεσίες οφείλουν μέσα σε πέντε (5) ημέρες από τη λήψη της σχετικής ειδοποίησης του Ε.Ο.Τ. να ορίσουν έναν υπάλληλο ως μέλος του μικτού κλιμακίου ελέγχου. Το μικτό κλιμάκιο ελέγχου οφείλει να ορίσει ημερομηνία για τη διεξαγωγή του επιτόπιου ελέγχου στο τουριστικό κατάλυμα και να τη γνωστοποιήσει στον αιτούντα.

7. Κατά τη διεξαγωγή του επιτόπιου ελέγχου συντάσσεται έκθεση ελέγχου, η οποία υπογράφεται από τους υπαλλήλους του Ε.Ο.Τ. σε σχέση με την τήρηση της τουριστικής νομοθεσίας και από τον υγειονομικό υπάλληλο σε σχέση με τον υγειονομικό έλεγχο. Επί της έκθεσης αναγράφονται τα πορίσματα του ελέγχου, καθώς και παρατηρήσεις ή διαπιστούμενες παραβάσεις. Ο φάκελος επιστρέφεται από την αρμόδια υγειονομική υπηρεσία στον Ε.Ο.Τ. για την έκδοση του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας μαζί με την έκθεση υγειονομικού ελέγχου.

Άρθρο 152 Ειδικό Σήμα Λειτουργίας

1. Το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας τουριστικού καταλύματος εκδίδεται από την αρμόδια υπηρεσία του Ε.Ο.Τ. μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την ολοκλήρωση της διαδικασίας των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 151 με την επιστροφή του φακέλου από την αρμόδια υγειονομική υπηρεσία στην αρμόδια υπηρεσία του Ε.Ο.Τ. και εφόσον πληρούνται όλες οι νόμιμες προϋποθέσεις. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των δέκα (10) ημερών τεκμαίρεται ότι το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας έχει εκδοθεί σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 14 του ν. 3844/2010 και ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ζητήσει σχετική βεβαίωση από την αρμόδια για τη χορήγησή του αρχή, η οποία οφείλει να τη χορηγήσει.

2. Το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας είναι αόριστης διάρκειας. Τα δικαιολογητικά, των οποίων η ισχύς λήγει, αντικαθίστανται υποχρεωτικά προ της λήξης τους, άλλως το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας ανακαλείται με απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας υπηρεσίας του Ε.Ο.Τ.. Οποιαδήποτε αλλαγή στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εκμεταλλεύεται το τουριστικό κατάλυμα συνεπάγεται έκδοση νέου Ειδικού Σήματος Λειτουργίας με μόνη την υποβολή των πιο πάνω δικαιολογητικών α' και β' της παραγράφου 1 και β' της παραγράφου 2 του άρθρου 150.

3. Το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας τουριστικού καταλύματος με τα παραρτήματά του επέχει θέση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος του άρθρου 80 του ν. 3463/2006 (Α' 114) και άδειας λειτουργίας κολυμβητικής δεξαμενής, που υπάρχουν εντός του ίδιου τουριστικού καταλύματος, με σχετική μνεία επί του χορηγούμενου σήματος. Η χορήγηση γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες υγειονομικές και λοιπές διατάξεις, που διέπουν τις αντίστοιχες άδειες, όπως τροποποιούνται με τις διατάξεις του νόμου αυτού. Ειδικότερα στην περίπτωση των κολυμβητικών δεξαμενών η εν λόγω χορήγηση γίνεται με την προϋπόθεση ότι πληρούνται όλοι οι κατασκευαστικοί όροι που προβλέπονται στη Γ1/443/73 Υγειονομική Διάταξη (Υ.Δ.). Σε κάθε περίπτωση ισχύουν όσα ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 2 του ν. 3766/2009 (Α' 102).

4. Το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας με τα παραρτήματά του για κάθε κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος ή κολυμβητική δεξαμενή εντός τουριστικού καταλύματος αναρτάται υποχρεωτικά σε εμφανές σημείο της επιχείρησης. Τα παραρτήματα του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας, που αφορούν σε κάθε επί μέρους κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος ή κολυμβητική δεξαμενή, αναρτώνται υποχρεωτικά σε εμφανές σημείο του καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος ή της κολυμβητικής δεξαμενής. Το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας και τα παραρτήματά του αναρτώνται στο διαδίκτυο σύμφωνα με όσα ορίζονται στις διατάξεις του ν. 3861/2010 (Α' 112).

5. Η επιχείρηση με την υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 150 οφείλει να ορίσει είτε τον ιδιοκτήτη, σε περίπτωση φυσικού προσώπου, είτε το νόμιμο εκπρόσωπο ή ένα εκ των μελών της διοίκησης, σε περίπτωση νομικού προσώπου, ως υπεύθυνο για την τήρηση των απαιτήσεων των εκάστοτε ισχυουσών υγειονομικών διατάξεων για το σύνολο των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος που λειτουργούν εντός του τουριστικού

καταλύματος, με σχετική μνεία επί του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας και των παραρτημάτων αυτού. Η διάταξη αυτή δεν ισχύει για τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος που έχουν εκμισθωθεί σε τρίτους. Ο Ε.Ο.Τ. οφείλει να ενημερώσει σχετικά τις αρμόδιες υγειονομικές και αστυνομικές αρχές.

6. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Ε.Ο.Τ. καθορίζεται υπόδειγμα για τη μορφή και το περιεχόμενο της προέγκρισης του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας, του φύλλου ελέγχου του υποβαλλόμενου κάθε φορά φακέλου, της έκθεσης ελέγχου του μικτού κλιμακίου ελέγχου του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας και των παραρτημάτων αυτού. Με όμοια απόφαση κωδικοποιούνται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την αδειοδότηση καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος και κολυμβητικών δεξαμενών εντός των εγκαταστάσεων τουριστικού καταλύματος σύμφωνα με τις οικείες υγειονομικές και λοιπές διατάξεις. Ειδικότερα στη περίπτωση των κολυμβητικών δεξαμενών τα απαιτούμενα δικαιολογητικά θα εξασφαλίζουν ότι πληρούνται όλοι οι κατασκευαστικοί όροι που προβλέπονται στη Γ1/443/73 απόφαση του Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών (Β' 87). Σε κάθε περίπτωση ισχύουν όσα ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3766/2009.

7. Για κάθε τουριστικό κατάλυμα τηρείται στην αρμόδια υπηρεσία του Ε.Ο.Τ. ενιαίος φάκελος στον οποίο κατατίθενται και τηρούνται όλα τα κατά νόμο απαραίτητα δικαιολογητικά για τη χορήγηση της προέγκρισης του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας και του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας. Στον ίδιο φάκελο κατατίθενται και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την αδειοδότηση των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος και των κολυμβητικών δεξαμενών εντός των εγκαταστάσεων του τουριστικού καταλύματος. Δικαιολογητικά που είναι ήδη κατατεθειμένα στο φάκελο δεν αναζητούνται.

Άρθρο 153

Έλεγχος - Ανάκληση - Κυρώσεις

1. Ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να τηρεί πάντοτε στην έδρα του πλήρη φάκελο με τα δικαιολογητικά για τη χορήγηση της προέγκρισης Ειδικού Σήματος Λειτουργίας και του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας, ο οποίος πρέπει να είναι οποτεδήποτε διαθέσιμος στα αρμόδια ελεγκτικά όργανα.

2. Ο Ε.Ο.Τ. και οι υγειονομικές υπηρεσίες είναι αρμόδιες να προβαίνουν οποτεδήποτε, είτε αυτοτελώς είτε συστήνοντας μικτά κλιμάκια ελέγχου κατά τη διαδικασία της παραγράφου 6 του άρθρου 151, ακόμη και μετά τη χορήγηση του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας, σε ελεγκτικές ενέργειες για τη διαπίστωση της τήρησης των διατάξεων της τουριστικής και υγειονομικής νομοθεσίας για τους όρους λειτουργίας των τουριστικών καταλυμάτων, των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος και των κολυμβητικών δεξαμενών εντός τουριστικών καταλυμάτων.

3. Εάν διαπιστωθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες της παραγράφου 2 κατά τη διάρκεια ισχύος της προέγκρισης ότι δεν πληρούνται οι διατάξεις και προδιαγραφές της οικείας τουριστικής και υγειονομικής νομοθεσίας, η προέγκριση ανακαλείται ολικώς ή μερικώς ως προς το τουριστικό κατάλυμα, το κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος ή την κολυμβητική δεξαμενή, στην οποία αφορά η παράβαση, με απόφαση της αρχής που την εξέδωσε, κα-

τόπιον σχετικής εισήγησης της αρμόδιας υπηρεσίας, στην οποία αναφέρονται ειδικά οι διατάξεις που παραβιάστηκαν. Με την ίδια απόφαση υποδεικνύονται οι απαραίτητες ενέργειες και εργασίες για τη συμμόρφωση της επιχείρησης προς αυτές και χορηγείται προθεσμία είκοσι (20) έως σαράντα (40) ημερών προς συμμόρφωση. Εφόσον χορηγείται προθεσμία προς συμμόρφωση, η προέγκριση ανακαλείται μετά την πάροδο της ως άνω προθεσμίας και τη διαπίστωση της μη συμμόρφωσης του επιχειρηματία.

4. Αν ανακληθεί η προέγκριση η εκδούσα αρχή σφραγίζει το τουριστικό κατάλυμα ή το κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος ή την κολυμβητική δεξαμενή εντός των εγκαταστάσεων του τουριστικού καταλύματος, στο οποίο αναφέρεται η απόφαση ανάκλησης, σύμφωνα με τις διατάξεις τις ισχύουσας σχετικής νομοθεσίας και, εφόσον απαιτείται, ζητά τη συνδρομή της αρμόδιας αστυνομικής αρχής. Η αρμόδια αρχή μπορεί να επιτρέψει το άνοιγμα των θυρών του τουριστικού καταλύματος ή του καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος ή της κολυμβητικής δεξαμενής εντός των εγκαταστάσεων του τουριστικού καταλύματος, στο οποίο αφορά η απόφαση ανάκλησης, με αποκλειστικό σκοπό την εκτέλεση των ενεργειών και εργασιών που υπέδειξε η αρμόδια υπηρεσία για τη συμμόρφωση της επιχείρησης προς τις ισχύουσες διατάξεις, εφόσον η ενδιαφερόμενη επιχείρηση υποβάλει υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 ότι δεν θα θέσει σε λειτουργία το τουριστικό κατάλυμα ή το κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος ή την κολυμβητική δεξαμενή εντός των εγκαταστάσεων του τουριστικού καταλύματος, στο οποίο αφορά η απόφαση ανάκλησης.

5. Αν παραλειφθεί η πραγματοποίηση των απαραίτητων ελεγκτικών ενεργειών μέσα στη διάρκεια που ισχύει η προέγκριση του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας, οι αρμόδιοι υπάλληλοι υπέχουν πειθαρχική ευθύνη σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

6. Αν δεν συμμορφωθεί η επιχείρηση προς τους υγειονομικούς και λοιπούς όρους λειτουργίας ενός ή περισσότερων από τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος ή των κολυμβητικών δεξαμενών του τουριστικού καταλύματος μετά τη χορήγηση του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας, αναστέλλεται η ισχύς τούτου ή ανακαλείται μόνον ως προς το συγκεκριμένο κατάστημα ή την κολυμβητική δεξαμενή, στην οποία αφορά η μη συμμόρφωση, με σχετική μνεία επί αυτού και του οικείου παραρτήματος. Η απόφαση ανάκλησης τοιχοκολλάται με φροντίδα της εκδούσας αρχής σε εμφανή σημεία στην είσοδο της τουριστικής εγκατάστασης και των επί μέρους καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος και της κολυμβητικής δεξαμενής, στα οποία αφορά η απόφαση ανάκλησης. Αφαίρεση, απομάκρυνση ή κάλυψή τους με οποιονδήποτε τρόπο και από οποιονδήποτε άλλο εκτός της αρμόδιας αρχής επισύρει ως κύρωση την αναστολή της διαδικασίας ελέγχου του επανυποβαλλόμενου φακέλου άρσης των διαπιστωμένων ελλείψεων επί εξάμηνου.

7. Εάν διαπιστωθεί οποτεδήποτε από τις αρμόδιες υγειονομικές υπηρεσίες ότι οι βεβαιώσεις και υπεύθυνες δηλώσεις διπλωματούχων μηχανικών του Τ.Ε.Ε. ή πτυχιούχων μηχανικών της Ε.Ε.Τ.Ε.Μ., που προβλέπονται από την περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 150 για την επάρκεια των εγκαταστάσεων διάθεσης υγρών αποβλήτων και από τις περιπτώσεις β' και γ' της παρα-

γράφου 2 του άρθρου 154 για την τήρηση των υγειονομικών και λοιπών προδιαγραφών και όρων των κολυμβητικών δεξαμενών δεν πληρούν τις προδιαγραφές των οικείων υγειονομικών διατάξεων, επιβάλλονται σε βάρος του βεβαιούντος και δηλούντος μηχανικού οι κυρώσεις της παρ. 9 του άρθρου 7 του ν. 4030/2011 (Α' 249) σύμφωνα με τη διαδικασία της περίπτωσης γ' της παρ. 9 του άρθρου 7 του ν. 4030/2011. Στην περίπτωση αυτή στο εποπτικό συμβούλιο του άρθρου 17 του ν. 4030/2011 συμμετέχει στη θέση του Βοηθού Επιθεωρητή Δόμησης της Ειδικής Υπηρεσίας Επιθεωρητών Δόμησης και Ενέργειας (ΕΥΕΔΕΝ), ο Διευθυντής της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με τον αναπληρωτή του. Παράλληλα με την υποβολή κυρώσεων, ο φάκελος διαβιβάζεται υποχρεωτικά από τον Ε.Ο.Τ. στην κατά τόπο αρμόδια εισαγγελία πρωτοδικών για την άσκηση ποινικής δίωξης σε βάρος του υπευθύνως δηλούντος για παράβαση του ν. 1599/1986.

Άρθρο 154 **Κολυμβητικές δεξαμενές**

1. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 2 του ν. 3766/2009 εφαρμόζονται και για νέες κολυμβητικές δεξαμενές που κατασκευάζονται εντός τουριστικών καταλυμάτων και με την προϋπόθεση ότι πληρούνται όλοι οι κατασκευαστικοί όροι που προβλέπονται στη Γ1/443/1973 απόφαση του Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών (Β' 87), όπως τροποποιήθηκε με τη Γ4/1150/1976 απόφαση του Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών (Β' 937) Διάταξη και τη ΔΥΓ2/80825/2005 (Β' 120/2006) απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Σε κάθε περίπτωση ισχύουν όσα ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3766/2009.

2. Για την προέγκριση και τη χορήγηση του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας τουριστικού καταλύματος, που επέχουν αντίστοιχα θέση προέγκρισης και άδειας λειτουργίας κολυμβητικών δεξαμενών εντός τουριστικού καταλύματος υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία του Ε.Ο.Τ. κατά τη διαδικασία των άρθρων 151 και 152 τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α. Αίτηση-Υπεύθυνη δήλωση, η οποία επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 1599/1986, στην οποία αναγράφονται τα στοιχεία του αιτούντος φυσικού ή νομικού προσώπου, ο αριθμός φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.) και η Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) στην οποία ανήκει. Για τα νομικά πρόσωπα η αίτηση υποβάλλεται από τον κατά περίπτωση νόμιμο εκπρόσωπο και συνοδεύεται από τη σχετική βεβαίωση του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Ξ.Ε.Ε.), η οποία αναζητείται από την αρμόδια υπηρεσία του Ε.Ο.Τ..

β. Βεβαίωση αρμόδιου διπλωματούχου μηχανικού μέλους του Τ.Ε.Ε. ή πτυχιούχου μηχανικού μέλους της Ε.Ε.Τ.Ε.Μ. σύμφωνα με τα επαγγελματικά του δικαιώματα ότι η κολυμβητική δεξαμενή είναι κατασκευασμένη κατά τρόπο άρτιο και σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές ηλεκτρομηχανολογικής επάρκειας.

γ. Υπεύθυνη δήλωση αρμόδιου διπλωματούχου μηχανικού μέλους του Τ.Ε.Ε. ή πτυχιούχου μηχανικού μέλους της Ε.Ε.Τ.Ε.Μ. και του ιδιοκτήτη ή του νόμιμου εκπροσώπου της επιχείρησης του τουριστικού καταλύματος ότι η κολυμβητική δεξαμενή πληροί τις προδιαγραφές της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3766/2009.

δ. Άδεια δόμησης εφόσον απαιτείται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Για χώρους που έχουν διατηρηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3843/2010 προσκομίζεται αντίγραφο της αίτησης όπου βεβαιώνεται η περαίωση της διαδικασίας διατήρησης του χώρου σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 3843/2010. Για κατασκευές ή χρήσεις που έχουν υπαχθεί στις ρυθμίσεις του άρθρου 24 του ν. 4014/2011 προσκομίζεται η βεβαίωση της καταχώρησης που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4014/2011.

ε. Τα δικαιολογητικά της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3766/2009.

3. Υπεύθυνος λειτουργίας της κολυμβητικής δεξαμενής είναι το φυσικό πρόσωπο στο όνομα του οποίου εκδίδεται η Προέγκριση και το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας του τουριστικού καταλύματος.

4. Τα υπό ανακυκλοφορία ύδατα κολύμβησης των κολυμβητικών δεξαμενών που τροφοδοτούνται με θαλασσινό νερό δεν απαιτείται να υποβληθούν σε ελάχιστη επεξεργασία (ισοδύναμη απλής καθίζησης δύο ωρών), εφόσον τηρούνται πλήρως οι όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας της κολυμβητικής δεξαμενής (ανανέωση νερού, καθαρισμός νερού υπό ανακυκλοφορία κ.λπ.) και εφόσον η διάθεση γίνεται σύμφωνα με τους όρους που τίθενται από την απόφαση ποιοτικών χαρακτηριστικών υδάτινου αποδέκτη και τις απαιτήσεις προστασίας υπόγειων και επιφανειακών νερών και γενικότερα αποφυγής υγειονομικών προβλημάτων στο πλαίσιο εφαρμογής των οικείων υγειονομικών διατάξεων. Τα ανωτέρω δεν ισχύουν για τα λύματα των βοηθητικών εγκαταστάσεων των κολυμβητικών δεξαμενών, καθώς και των υγρών αποβλήτων, που προκύπτουν από το σύστημα διύλισης (καθαρισμός φίλτρων), τα οποία θα πρέπει να διατίθενται σύμφωνα με τις εκάστοτε διατάξεις της νομοθεσίας για τη διάθεση αποβλήτων.

Άρθρο 155 **Διευθυντές τουριστικών καταλυμάτων**

Προσόντα και προϋποθέσεις για τον ορισμό Διευθυντή τουριστικών καταλυμάτων είναι οι εξής:

α. Ξενοδοχεία κλασσικού τύπου, ξενοδοχεία τύπου επιπλωμένων διαμερισμάτων, ξενοδοχεία τύπου μοτέλ, ξενοδοχεία μικτού τύπου, κύρια τουριστικά καταλύματα εντός παραδοσιακών κτισμάτων:

αα. Για ξενοδοχεία 2 αστέρων και 3 αστέρων άνω των 20 κλινών, απολυτήριο τίτλος ελληνικού λυκείου ή άλλος ισότιμος τίτλος σχολικής μονάδας της ημεδαπής ή αλλοδαπής. Για ξενοδοχεία 2 αστέρων και 3 αστέρων άνω των 100 κλινών απαιτείται επιπλέον αποδεικνυόμενη επαγγελματική εμπειρία τουλάχιστον τριών (3) ετών στον κλάδο των τουριστικών επαγγελματιών.

Για ξενοδοχεία 4 αστέρων και 5 αστέρων πτυχίο ή δίπλωμα ΑΕΙ, ΑΤΕΙ, ΤΕΙ, Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ) ή Προγραμμάτων Σπουδών Επιλογής (ΠΣΕ) ΑΕΙ ή των Ανωτέρων Σχολών Τουριστικής Εκπαίδευσης του Οργανισμού Τουριστικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΟΤΕΚ) ή ισότιμος και αντίστοιχος τίτλος της αλλοδαπής και αποδεικνυόμενη εμπειρία τουλάχιστον πέντε (5) ετών στον κλάδο των τουριστικών επαγγελματιών ή αποδεικνυόμενη εμπειρία τουλάχιστον πέντε (5) ετών σε θέση Διευθυντή Ξενοδοχείου 4 αστέρων ή 5 αστέρων.

ββ. Πολύ καλή γνώση μίας ξένης γλώσσας. Η γνώση μπορεί να αποδεικνύεται και με απολυτήριο ή πτυχίο

σχολείου της αλλοδαπής δευτεροβάθμιας ή μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης τριετούς τουλάχιστον φοίτησης. Δεν απαιτείται η απόδειξη της γνώσης της ξένης γλώσσας εάν οι επικαλούμενοι τίτλοι σπουδών έχουν αποκτηθεί στο εξωτερικό, όπου τα μαθήματα διδάσκονται στην ίδια γλώσσα.

γγ. Αντίγραφο ποινικού μητρώου γενικής χρήσης, έκδοσης τελευταίου τριμήνου, από το οποίο να προκύπτει ότι ο υποδεικνυόμενος ως διευθυντής του καταλύματος δεν έχει καταδικαστεί τελεσίδικα για κακούργημα ή σε ποινή φυλάκισης μεγαλύτερη από 3 μήνες για κλοπή, εκβίαση, απάτη, υπεξαίρεση, πλαστογραφία, λαθρεμπόριο, χρήση και εμπόριο ναρκωτικών, εγκλήματα κατά των ηθών. Τούτο αναζητείται υπηρεσιακά εφόσον εκδίδεται από ημεδαπή αρχή.

β. Τουριστικές Οργανωμένες Κατασκηνώσεις Α' και Β' τάξης:

αα. Οποιοσδήποτε τίτλος μεταδευτεροβάθμιας (Ι.Ε.Κ.) ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή άλλος ισότιμος και αντίστοιχος τίτλος σχολικών μονάδων της αλλοδαπής και αποδεικνυόμενη επαγγελματική εμπειρία τουλάχιστον τριών (3) ετών στον κλάδο των τουριστικών επαγγελμάτων.

ββ. Πολύ καλή γνώση μίας ξένης γλώσσας. Η γνώση μπορεί να αποδεικνύεται και με απολυτήριο ή πτυχίο σχολείου της αλλοδαπής δευτεροβάθμιας ή μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης τριετούς τουλάχιστον φοίτησης. Δεν απαιτείται η απόδειξη της γνώσης της ξένης γλώσσας εάν οι επικαλούμενοι τίτλοι σπουδών έχουν αποκτηθεί στο εξωτερικό, όπου τα μαθήματα διδάσκονται στην ίδια γλώσσα.

γγ. Αντίγραφο ποινικού μητρώου γενικής χρήσης, έκδοσης τελευταίου τριμήνου, από το οποίο να προκύπτει ότι ο υποδεικνυόμενος ως διευθυντής του καταλύματος δεν έχει καταδικαστεί τελεσίδικα για κακούργημα ή σε ποινή φυλάκισης μεγαλύτερη από τρεις (3) μήνες για κλοπή, εκβίαση, απάτη, υπεξαίρεση, πλαστογραφία, λαθρεμπόριο, χρήση και εμπόριο ναρκωτικών, εγκλήματα κατά των ηθών. Τούτο αναζητείται υπηρεσιακά εφόσον εκδίδεται από ημεδαπή αρχή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' **ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΓΙΑ** **ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ** **ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 156

1. Η παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 2160/1993 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. «Τουριστικός λιμένας» σκαφών αναψυχής είναι ο χερσαίος και θαλάσσιος χώρος που προορίζεται κατά κύριο λόγο για/και υποστηρίζει λειτουργικά τον ελλιμενισμό σκαφών αναψυχής και ναυταθλητισμού. Οι τουριστικοί λιμένες διακρίνονται σε μαρίνες, καταφύγια και αγκυροβόλια.

«Μαρίνα» είναι ο τουριστικός λιμένας που διαθέτει χερσαίες και θαλάσσιες εγκαταστάσεις και υποδομές προδιαγραφών που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 31, για την εξυπηρέτηση των σκαφών αναψυχής και των χρηστών τους.

«Καταφύγιο» είναι ο τουριστικός λιμένας με βασικές κτιριοδομικές υποδομές τουλάχιστον 100 τ.μ. με παρο-

χές και εξυπηρετήσεις ύδατος, ρεύματος, τηλεφώνου, καυσίμων, περισυλλογής καταλοίπων και απορριμμάτων, πυρόσβεσης, ενδίαιτησης και υγιεινής.

«Αγκυροβόλιο» είναι ο τουριστικός λιμένας που δημιουργείται εντός προστατευμένου όρμου, εντός λιμνών και ποταμών, με ελαφρύ εξοπλισμό, ο οποίος δεν προκαλεί οριστική αλλοίωση του περιβάλλοντος με περιορισμένο αριθμό θέσεων ελλιμενισμού και βασικές εγκαταστάσεις.»

Άρθρο 157

1. Η παρ. 6 του άρθρου 29 του ν. 2160/1993 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. α) Για τη δημιουργία νέου τουριστικού λιμένα ή για την επέκταση, συμπλήρωση ή μετατροπή υπάρχοντος λιμένα σε τουριστικό, εφαρμόζονται αποκλειστικά οι διατάξεις του νόμου αυτού. Το ίδιο ισχύει και για τη λειτουργία και τη διαχείριση του συνόλου των τουριστικών λιμένων ανεξαρτήτως του χρόνου δημιουργίας τους και του καθεστώτος διαχείρισής τους.

β) Η αποκατάσταση ζημιών και οι μικρές συμπληρωματικές εργασίες, πλην ανέγερσης σταθερών κατασκευών, στη χερσαία ζώνη του λιμένα, δεν λογίζονται - στο βαθμό που δεν θίγεται η εγκεκριμένη χωροθέτηση - ως μετατροπή, συμπλήρωση ή επέκταση του τουριστικού λιμένα και εκτελούνται με ευθύνη και δαπάνες του Φορέα Διαχείρισης και υποχρέωση προηγούμενης γνωστοποίησης στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού.»

Άρθρο 158

1. Η παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 2160/1993 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η διοίκηση, διαχείριση, εκμετάλλευση και έλεγχος των τουριστικών λιμένων ανήκει στη Γενική Γραμματεία Τουρισμού του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού. Οι κατά το νόμο αυτόν αρμοδιότητες χωροθέτησης, διοίκησης, διαχείρισης, εκμετάλλευσης, ελέγχου, παρακολούθησης λειτουργίας, τήρησης ηλεκτρονικού μητρώου χωροθετημένων και λειτουργούντων λιμένων του νόμου αυτού και σταδίων λειτουργίας τους, ανατίθενται στην αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού.

Στην αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού δημιουργείται και τηρείται Ηλεκτρονικό Μητρώο Πληροφοριών Τουριστικών Λιμένων (ΗΜΤΛ) που αφορά στη διαδικασία χωροθέτησης, τροποποίησης χωροθέτησης, έκδοσης άδειας λειτουργίας, καθώς και στην παρακολούθηση της λειτουργίας τους.»

2. Η παρ. 4 του άρθρου 30 του ν. 2160/1993 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Για τη χωροθέτηση, τροποποίηση, συμπλήρωση, έγκριση των χρήσεων γης και των όρων και περιορισμών δόμησης του τουριστικού λιμένα ή τη μετατροπή υπάρχοντος λιμένα σε τουριστικό, απαιτείται η γνώμη της πιο πάνω Επιτροπής.

Η Επιτροπή, στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων της, μπορεί να διενεργεί αυτοψίες, καθώς και να ζητεί πληροφορίες, τεχνικά ή άλλα στοιχεία από τη διεύθυνση τεχνικών υπηρεσιών της κατά τόπο αρμόδιας Περιφέρειας ή Δήμου. Η χωροθέτηση, η έγκριση χρήσεων γης και όρων και περιορισμών δόμησης κατά τη διαδικασία του νόμου αυτού δεν απαιτείται εάν η θέση δημιουργίας του τουριστικού λιμένα έχει νομίμως εγκριθεί με βάση άλλες διατάξεις πριν από την ισχύ του νόμου αυτού.»

3. Μετά την παρ. 6 του άρθρου 30 του ν. 2160/1993, προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. α) Απαγορεύεται ο ελλιμενισμός σκαφών αναψυχής σε αλιευτικούς λιμένες ή καταφύγια, εφόσον σε απόσταση μικρότερη των 5 ναυτικών μιλίων λειτουργεί χωροθετημένος και αδειοδοτημένος τουριστικός λιμένας σκαφών αναψυχής. Από την πιο πάνω απαγόρευση εξαιρούνται τα σκάφη για τα οποία ο φορέας διαχείρισης του τουριστικού λιμένα βεβαιώνει την αδυναμία ελλιμενισμού τους.

β) Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Πολιτισμού και Τουρισμού και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, προσδιορίζονται οι κυρώσεις, η διαδικασία και το όργανο επιβολής τους για παράβαση των διατάξεων της περίπτωσης α' της παραγράφου αυτής.»

Άρθρο 159

Στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 30 του ν. 2160/1993 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού επιτρέπεται η τροποποίηση της χωροθέτησης των τουριστικών λιμένων των στοιχείων α' μέχρι ιστ' ως προς τα όρια της χερσαίας και θαλάσσιας ζώνης, τις προσχώσεις, τις χρήσεις γης και τους όρους και περιορισμούς δόμησης κατόπιν γνώμης της Επιτροπής Τουριστικών Λιμένων.»

Άρθρο 160

Το άρθρο 31 του ν. 2160/1993 αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 31: Δημιουργία μαρίνων. Πρωτοβουλία - Διαδικασία - Εκμετάλλευση

1. Μαρίνα μπορεί να δημιουργηθεί με πρωτοβουλία της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού ή οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου. Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο πρέπει να είναι κύριος ή επικαρπωτής του παράκτιου ακινήτου, έμπροσθεν του οποίου ενδιαφέρεται να χωροθετήσει και να κατασκευάσει μαρίνα.

2. Για εισαγωγή προς συζήτηση στην Επιτροπή Τουριστικών Λιμένων αιτήματος για χωροθέτηση και δημιουργία μαρίνας απαιτείται η υποβολή στην αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού των πιο κάτω δικαιολογητικών:

(α) Γενικό Τοπογραφικό Διάγραμμα κλίμακας 1:10.000 ή απόσπασμα χάρτη, στο οποίο εμφανίζονται η ακριβής θέση του έργου, καθώς και οι χρήσεις γης της ευρύτερης περιοχής.

(β) Τοπογραφικό Διάγραμμα κλίμακας 1:1.000 ή 1:2.000, στο οποίο εμφανίζονται η αιτούμενη ζώνη του λιμένα, τα όρια της ιδιοκτησίας, η τυχόν καθορισμένη οριογραμμή του αιγιαλού και της παραλίας και του παλαιού αιγιαλού και η πρόταση καθορισμού των τυχόν νέων οριογραμμών αιγιαλού και παραλίας.

(γ) Σχέδιο γενικής διάταξης κλίμακας 1:500 ή 1:1.000 των προτεινόμενων έργων και κατασκευών, στο οποίο θα εμφανίζονται τα στοιχεία της περίπτωσης β', η έκταση των προτεινόμενων προσχώσεων στο θαλάσσιο χώρο, η οριοθέτηση της χερσαίας ζώνης, οι προτεινόμενες χρήσεις γης, οι όροι και περιορισμοί δόμησης, η έκταση της περιφράξης κ.λπ.. Ο συντελεστής δόμησης δεν θα υπερ-

βαίνει το 0,4 στο σύνολο της χερσαίας ζώνης, τα δε κτίρια ανεγείρονται μέχρι τη γραμμή της παραλίας.

(δ) Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

(ε) Τεχνική έκθεση γενικής περιγραφής των προτεινόμενων λιμενικών έργων, που απαιτούνται για τη δημιουργία του λιμένα, καθώς και των προτεινόμενων χρήσεων γης και όρων και περιορισμών δομήσεως και των βασικών έργων υποδομής, συμπεριλαμβανομένων των έργων υποδομής για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία, για τη λειτουργία, εκμετάλλευση και οικονομική βιωσιμότητα αυτών.

(στ) Προβλεπόμενο ύψος επένδυσης.

(ζ) Τίτλοι κυριότητας ή δικαιώματα επικαρπίας.

(η) Έκθεση Αναλυτικής Αρχαιολογικής Τεκμηρίωσης (Ε.Ε.Α.Τ.) για τη χερσαία και τη θαλάσσια ζώνη της μαρίνας, που εκδίδεται - μετά από σχετικό αίτημα του αιτούντος τη χωροθέτηση προς το «Γραφείο Συντονισμού και Παρακολούθησης Αρχαιολογικών Ερευνών και Εργασιών στο Πλαίσιο των Μεγάλων Έργων» - εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος.

Για την έκδοση της υπουργικής απόφασης χωροθέτησης πέραν των ως άνω α' έως η' δικαιολογητικών απαιτείται και απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων. Επιτρέπεται κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του ν. 2971/2001 (Α' 285) να συντάσσεται από την Επιτροπή η σχετική έκθεση εξαιρετικά και μόνο στις περιπτώσεις όπου απαιτείται να γίνει ο προσωρινός καθορισμός των οριογραμμών αιγιαλού και παραλίας για τις ανάγκες σύσταξης του τοπογραφικού διαγράμματος της περίπτωσης β' ανωτέρω. Η έκθεση μαζί με το διάγραμμα εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Η αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού ελέγχει την πληρότητα των υποβαλλόμενων δικαιολογητικών, διαβιβάζει πλήρη σειρά δικαιολογητικών στον οικείο Δήμο προκειμένου να εκφέρει την απόψή του εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την λήψη του σχετικού φακέλου περί της σκοπιμότητας δημιουργίας της νέας μαρίνας και εισηγείται στην Επιτροπή. Σε περίπτωση μη απάντησης του οικείου Δήμου εντός της ανωτέρω προθεσμίας τεκμαίρεται συμφωνία για τη χωροθέτηση της νέας μαρίνας.

4. Μέσα σε τέσσερις (4) μήνες από την υποβολή της αίτησης με όλα τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, η Επιτροπή Τουριστικών Λιμένων αποφαινεται για τη σκοπιμότητα δημιουργίας της μαρίνας και γνωμοδοτεί σχετικά. Κατά της γνωμοδότησης της Επιτροπής χωρεί αίτηση θεραπείας εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίησή της στον αιτούντα. Η έγκριση της χωροθέτησης, των απαιτούμενων προσχώσεων και των χρήσεων αυτών, των χρήσεων γης και των όρων και περιορισμών δόμησης συντελείται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού μετά από γνώμη της Επιτροπής Τουριστικών Λιμένων. Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5. Αν χωροθετηθεί νέα μαρίνα με πρωτοβουλία της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού απαιτούνται τα δικαιολογητικά, που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, τα οποία συντάσσονται με μέριμνα και δαπάνες της ή άλλων δημόσιων φορέων.

6. Μετά τη χωροθέτηση μαρίνας η εκτέλεση όλων των έργων που απαιτούνται για τη δημιουργία, λειτουργία,

εκμετάλλευση και οικονομική βιωσιμότητά της, μπορεί να παραχωρείται σε επιχείρηση ή επιχειρήσεις (δημόσιες ή ιδιωτικές) ή σε όμιλο επιχειρήσεων (δημόσιων ή ιδιωτικών). Η παραχώρηση γίνεται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ύστερα από πρόσκληση του Υπουργού για εκδήλωση ενδιαφέροντος με δημόσιο διαγωνισμό. Στη σχετική προκήρυξη του διαγωνισμού καθορίζονται οι όροι διενέργειάς του και η διαδικασία μέχρι την υπογραφή της σύμβασης, της παραγράφου 9 του άρθρου αυτού. Επιτροπή του διαγωνισμού είναι η Επιτροπή του άρθρου 30. Η κατακύρωση του διαγωνισμού γίνεται μετά από εισήγηση της Επιτροπής και απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού.

Το συνολικό κόστος κατασκευής των χερσαίων και λιμενικών έργων των μαρίνων που παραχωρούνται, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, μπορεί να συγχρηματοδοτείται από το Δημόσιο μέσω του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων.

Στην περίπτωση αυτή απαιτείται προ της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος:

α. Η σύνταξη χρηματοοικονομικής μελέτης κόστους οφέλους για τη βιωσιμότητα και ανταποδοτικότητα της μαρίνας, η οποία υποβάλλεται στο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και στο Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού (Γενική Γραμματεία Τουρισμού).

β. Η έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Πολιτισμού και Τουρισμού με την οποία ορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η σχετική διαδικασία της συγχρηματοδότησης του κόστους της επένδυσης μέσω του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων.

Το κόστος κατασκευής των χερσαίων και λιμενικών έργων των μαρίνων, που παραχωρούνται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο, δεν υπάγεται στο καθεστώς ενισχύσεων της κείμενης νομοθεσίας.

Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου έχουν εφαρμογή, με εξαίρεση τις προϋποθέσεις των περιπτώσεων α' και β', και στις περιπτώσεις των μαρίνων για τις οποίες έχει διενεργηθεί διαγωνισμός, έχει γίνει κατακύρωση και δεν έχει υπογραφεί κατά τη δημοσίευση του παρόντος η σύμβαση παραχώρησης που προβλέπεται στην παράγραφο 9 του παρόντος άρθρου.

Οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία, το ύψος της συγχρηματοδότησης και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια καθορίζεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού.

7. Εντός οκταμήνου από την υπογραφή της σύμβασης παραχώρησης ο φορέας διαχείρισης μαρίνας υποχρεούται να υποβάλει στη Γενική Γραμματεία Τουρισμού φάκελο με σειρά παραστατικών που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού μέσα σε ένα τρίμηνο από τη δημοσίευση του νόμου αυτού.

8. Η αρμόδια Διεύθυνση ελέγχει τις υποβαλλόμενες από τον φορέα διαχείρισης της μαρίνας μελέτες και σχέδια που αναφέρονται στα πάσης φύσεως έργα της μαρίνας και των εγκαταστάσεών της και εφόσον συμφωνούν με την υπουργική απόφαση της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού ή τη σύμβαση παραχώρησης τις προωθεί μέσα σε είκοσι (20) ημέρες στις αρμόδιες υπηρεσίες προ-

κειμένου να εκδοθούν οι απαραίτητες οικοδομικές και λοιπές άδειες για τη δημιουργία της μαρίνας. Οι άδειες χορηγούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες εντός τετραμήνου από την υποβολή των σχετικών μελετών και σχεδίων από την αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού.

9. Η παραχώρηση της χρήσης και εκμετάλλευσης της ζώνης της μαρίνας στον φορέα διαχείρισης διέπεται από τους όρους της σύμβασης, τις διατάξεις του παρόντος νόμου και του Αστικού Κώδικα. Η σύμβαση υπογράφεται για λογαριασμό του Δημοσίου από τον Υπουργό Πολιτισμού και Τουρισμού, καθώς και από τον φορέα διαχείρισης της μαρίνας μέσα σε οκτώ (8) μήνες από τη δημοσίευση της υπουργικής απόφασης χωροθέτησης. Εάν παρέλθει άπρακτη η πιο πάνω προθεσμία ανακαλείται η πιο πάνω υπουργική απόφαση χωροθέτησης.

Η σύμβαση περιλαμβάνει, τουλάχιστον, λεπτομερή περιγραφή των έργων που αναλαμβάνει να κατασκευάσει ο φορέας διαχείρισης της μαρίνας, το ελάχιστο ποσό της επένδυσης που απαιτείται και τον τρόπο κάλυψης αυτής, τη χρονική διάρκεια της παραχώρησης, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 99 έτη κατ' ανώτατο όριο, το καταβλητέο στο Δημόσιο αντάλλαγμα για όλη τη χρονική διάρκεια της παραχώρησης, τις ποινικές ρήτρες για παραβάσεις της σύμβασης, τους λόγους λύσης της σύμβασης, την επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν μεταξύ του Δημοσίου και του φορέα διαχείρισης της μαρίνας ενώπιον των καθ' ύλην και κατά τόπο αρμόδιων Ελληνικών δικαστηρίων και οποιονδήποτε άλλο όρο συνδεόμενο με την παραχώρηση ή την εκμετάλλευση της μαρίνας και την εξασφάλιση των δικαιωμάτων του Δημοσίου. Στη σύμβαση προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της όλες οι μελέτες, τα σχέδια, το χρονοδιάγραμμα και λοιπά στοιχεία που ορίζονται στην απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 5 του άρθρου αυτού.

Με τη σύμβαση μπορεί να καθορίζεται και αριθμός θέσεων για ελλιμενισμό ναυταθλητικών σκαφών.

10.1. Ο φορέας διαχείρισης του τουριστικού λιμένα οφείλει μέσα σε δύο (2) μήνες από την ολοκλήρωση του συνόλου των έργων να υποβάλλει αίτηση για την έκδοση άδειας λειτουργίας στη Γενική Γραμματεία Τουρισμού στην οποία θα επισυνάπτονται τα εξής έγγραφα και παραστατικά στοιχεία: α. Οικοδομικές άδειες από τις αρμόδιες αρχές. β. Σχέδια «ως κατασκευάστηκε». γ. Ειδικός Κανονισμός Λειτουργίας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 16 του παρόντος. δ. Ασφαλιστήριο συμβόλαιο κάλυψης περιουσίας κατά παντός κινδύνου και αστικής ευθύνης έναντι τρίτων. ε. Βεβαίωση Πυροσβεστικής Υπηρεσίας για την υποβολή μελετών ενεργητικής και παθητικής πυροπροστασίας για την έκδοση πιστοποιητικού πυρασφάλειας. στ. Άδειες εκτέλεσης λιμενικών έργων και ζ. Φωτοσήμανση των λιμενικών έργων σύμφωνα με τις οδηγίες της Υπηρεσίας Φάρων.

Σε διάστημα δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της αίτησης, η αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού ελέγχει τα υποβληθέντα δικαιολογητικά ως προς την πληρότητά τους και ενημερώνει τον φορέα διαχείρισης για τυχόν ελλείψεις ή εκδίδει προέγκριση της άδειας λειτουργίας τουριστικού λιμένα. Εάν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου, η προέγκριση τεκμαίρεται χορηγηθείσα. Τα πιο πάνω παραστατικά είναι δυνατόν να τροποποιηθούν με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού.

10.2. Η αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού, σε διάστημα δύο (2) μηνών από την έκδοση της προέγκρισης για την άδεια λειτουργίας του τουριστικού λιμένα, πραγματοποιεί τον έλεγχο του τουριστικού λιμένα ως προς τη συμβατότητά του με το περιεχόμενο της σχετικής απόφασης χωροθέτησης - βάσει των εγκεκριμένων οριστικών μελετών των έργων και των αντίστοιχων αδειών εκτέλεσής τους - και συντάσσει σχετική έκθεση με παρατηρήσεις, την οποία αποστέλλει στον φορέα διαχείρισης ή, εάν δεν υπάρχουν παρατηρήσεις, εκδίδει την άδεια λειτουργίας. Εάν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου, η άδεια λειτουργίας τεκμαίρεται χορηγηθείσα. Άρνηση της αρμόδιας για την έκδοση της άδειας υπηρεσίας να εκδώσει την άδεια εξαιτίας έλλειψης της προϋπόθεσης του πρώτου εδαφίου αυτής της υποπαραγράφου, συνεπάγεται ταυτόχρονη άρση της ισχύος της χορηγηθείσας προέγκρισης.

10.3. Ο φορέας διαχείρισης υποχρεούται να μεριμνήσει για τον οριστικό καθορισμό της νέας οριογραμμής αιγιαλού και παραλίας και για την καταγραφή του δημόσιου κτήματος που δημιουργήθηκε με την ολοκλήρωση των έργων της μαρίνας. Στον φορέα διαχείρισης της μαρίνας μπορεί να χορηγηθούν από τη Γενική Γραμματεία Τουρισμού και τμηματικές άδειες για τη λειτουργία διακεκριμένων τμημάτων της υπό κατασκευή μαρίνας μέσα σε ένα δίμηνο από την υποβολή σχετικής αίτησής του, που συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που προβλέπονται από την παράγραφο 10.1, τα οποία απαιτούνται για τη λειτουργία των διακεκριμένων τμημάτων.

11. Η μέριμνα για τη συντήρηση των έργων και εγκαταστάσεων της μαρίνας, η καθαριότητα, με επιφύλαξη των υποχρεώσεων των Ο.Τ.Α. για αποκομιδή των απορριμμάτων, η ανανέωση του τεχνικού εξοπλισμού και κάθε άλλη σχετική ενέργεια εμπίπτει στις υποχρεώσεις του φορέα διαχείρισης. Ο έλεγχος της λειτουργίας των μαρίνων ανήκει στην αρμόδια Υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού.

12. Οι οργανισμοί κοινής ωφέλειας (Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., Ε.Υ.Δ.Α.Π. κ.λπ.), καθώς και οι οικείοι Ο.Τ.Α. οφείλουν να εκτελούν τα απαραίτητα έργα υποδομής για τη σύνδεση της μαρίνας με τα δίκτυά τους. Εάν οι πιο πάνω φορείς αδυνατούν ή καθυστερούν την εκτέλεση των έργων υποδομής, δύναται να επιτραπεί με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη η χρησιμοποίηση άλλων τρόπων εξυπηρέτησης της μαρίνας (αυτοδύναμη παραγωγή ενέργειας, βιολογικός καθαρισμός κ.λπ.)»

Άρθρο 161

Το άρθρο 31α του ν. 2160/1993 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 31α

Κανονισμοί λειτουργίας τουριστικών λιμένων

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Πολιτισμού και Τουρισμού και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, θεσπίζεται Γενικός Κανονισμός Λειτουργίας Τουριστικών Λιμένων. Ο Κανονισμός έχει εφαρμογή σε όλες τις μαρίνες, στις ζώνες αγκυροβολίου και στα καταφύγια τουριστικών σκαφών ανεξάρτητα από τον φορέα διαχείρισής τους (δημόσιο ή ιδιωτικό) και από το χρόνο έναρξης λειτουργίας τους.

2. Με το Γενικό Κανονισμό Λειτουργίας Τουριστικών Λιμένων ρυθμίζονται θέματα λειτουργίας και ασφάλειας των λιμένων αυτών, όπως:

α. Τα μέτρα ασφαλείας και προστασίας από πυρκαγιά, ρύπανση και κάθε άλλο κίνδυνο εντός της ζώνης του λιμένα που δεν είναι δυνατόν να αποτραπεί με την επίδειξη της δέουσας, κατά τα συναλλακτικά ήθη, επιμέλειας.

β. Η προστασία περιβάλλοντος, καθαριότητα και ευταξία του λιμένα.

γ. Οι πέραν της καταβολής της αξίας των τιμολογίων υποχρεώσεις και ευθύνες των ιδιοκτητών των ελλιμενιζόμενων σκαφών και όσων κάνουν χρήση των εξυπηρετήσεων του τουριστικού λιμένα.

δ. Ο είσπλους και έκπλους των σκαφών, η αγκυροβολία, πρυμνοδέτηση ή πλαγιοδέτηση αυτών, καθώς και η κατάληψη θέσης και η παραμονή αυτών στον τουριστικό λιμένα.

ε. Η κίνηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, φορτηγών και επιβατηγών αυτοκινήτων, καθώς και λοιπών τροχοφόρων εντός του τουριστικού λιμένα.

στ. Οι παρεχόμενες ευκολίες και εξυπηρετήσεις των σκαφών.

ζ. Κάθε άλλο θέμα σχετικό με την ασφάλεια, προστασία και την εύρυθμη λειτουργία των τουριστικών λιμένων.

3. Στους παραβάτες των κανονισμών λειτουργίας των τουριστικών λιμένων επιβάλλονται από την αρμόδια Λιμενική Αρχή, ανεξάρτητα από άλλες κυρώσεις που μπορεί να προβλέπονται, οι κυρώσεις του άρθρου 157 του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου. (ν.δ. 187/1973, Α' 261).

4. Μετά την έκδοση της άδειας λειτουργίας ο φορέας διαχείρισης υποβάλλει στη Γενική Γραμματεία Τουρισμού Ειδικό Κανονισμό Λειτουργίας του Τουριστικού Λιμένα. Με αποφάσεις του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εγκρίνονται οι Ειδικοί Κανονισμοί για ένα έκαστο από τους λιμένες της παραγράφου 1. Οι εγκριτικές αποφάσεις του προηγούμενου εδαφίου εκδίδονται εντός ενός μηνός από την υποβολή των Ειδικών Κανονισμών στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού. Σε περίπτωση άπρακτης παρόδου του πιο πάνω χρονικού διαστήματος οι Ειδικοί Κανονισμοί τεκμαίρονται εγκεκριμένοι.

Οι κανονισμοί αυτοί ρυθμίζουν τους ειδικούς όρους λειτουργίας και εκμετάλλευσης κάθε τουριστικού λιμένα και ιδίως τα εξής θέματα:

α. Την οργάνωση της διοίκησης, τη στελέχωση και τις ειδικές συνθήκες λειτουργίας του τουριστικού λιμένα.

β. Το σαφή προσδιορισμό των ορίων της ζώνης (χερσαίας και θαλάσσιας) του λιμένα.

γ. Το μέγεθος (ελάχιστο-μέγιστο) κατά μονάδα και τον αριθμό κατά κατηγορία σκάφους, καθώς και το συνολικό αριθμό των σκαφών, που μπορούν να ελλιμενιστούν.

δ. Τον τρόπο διαθέσεως των θέσεων ελλιμενισμού των σκαφών στο λιμένα και το σύστημα αγκυροβολίας τους.

ε. Τις παρεχόμενες υπηρεσίες και εξυπηρετήσεις, συμπεριλαμβανομένων των εξυπηρετήσεων ατόμων με αναπηρία.

στ. Τα μέτρα ασφάλειας και προστασίας των σκαφών και των χρηστών του λιμένα.

ζ. Η διάταξη κυκλοφορίας, στάσης και στάθμευσης τροχοφόρων και της αντίστοιχης σήμανσης εντός του τουριστικού λιμένα κατ' αναλογική εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας.

η. Κάθε άλλο θέμα σχετικό με την ομαλή και εύρυθμη λειτουργία του λιμένα.

5. Μετά την έκδοση της άδειας λειτουργίας ο φορέας διαχείρισης υποβάλλει στη Γενική Γραμματεία Τουρισμού τιμολόγια ελλιμενισμού και λοιπών παρεχόμενων υπηρεσιών του τουριστικού λιμένα. Με αποφάσεις του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εγκρίνονται τα τιμολόγια ελλιμενισμού και των λοιπών παρεχόμενων προς τα σκάφη υπηρεσιών από τους τουριστικούς λιμένες της παραγράφου 1. Οι εγκριτικές αποφάσεις του προηγούμενου εδαφίου εκδίδονται εντός δέκα ημερών από την υποβολή των τιμολογίων στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού. Αν παρέλθει άπρακτο το πιο πάνω χρονικό διάστημα τα τιμολόγια τεκμαίρονται εγκεκριμένα.

6. Οι Ειδικόι Κανονισμοί και τα Τιμολόγια των τουριστικών λιμένων καταρτίζονται από τους φορείς διαχείρισης και υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού για έγκριση σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 4 και 5.

7. Όσοι κάνουν χρήση των τουριστικών λιμένων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 υπόκεινται στους ελέγχους που προβλέπουν οι κείμενες διατάξεις για τις ζώνες των λιμένων (λιμενικούς, τελωνειακούς και λοιπούς ελέγχους).»

Άρθρο 162

Το άρθρο 33 του ν. 2160/1993 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο φορέας διαχείρισης τουριστικού λιμένα δικαιούται να παραχωρεί σε τρίτους διαρκή ή πολυετή ενοχικά δικαιώματα, είτε για επιχειρηματικές δραστηριότητες σε σκάφη αναψυχής που ελλιμενίζονται εντός της ζώνης του τουριστικού λιμένα είτε για την εκμετάλλευση των εγκαταστάσεων της χερσαίας ζώνης του (ιδίως μίσθωση ή παραχώρηση εκμετάλλευσης εστιατορίων, μπαρ, τουριστικών καταλυμάτων, οικιών, διαμερισμάτων, σταθμού ανεφοδιασμού) είτε τέλος για επιχειρηματικές δραστηριότητες στο σύνολο του τουριστικού λιμένα. Κατά τα λοιπά ισχύει ο ν. 1652/1986 (Α' 167). Αντίγραφα όλων των σχετικών συμβάσεων υποβάλλονται, επί ποινή ακυρότητας, στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, και την καθ' ύλην αρμόδια Δ.Ο.Υ. εντός ενός μηνός από την σύναψή τους.

Κατά τη λήξη ή την καθ' οιονδήποτε τρόπο λύση της σύμβασης παραχώρησης του Δημοσίου με τον φορέα διαχείρισης τουριστικού λιμένα, οι μισθώσεις ή άλλα ενοχικά δικαιώματα οποιασδήποτε φύσης, που αφορούν τον τουριστικό λιμένα και τις εγκαταστάσεις αυτού καταργούνται.

2. Ο φορέας διαχείρισης του τουριστικού λιμένα δικαιούται να ζητήσει από την Επιτροπή την υποκατάστασή του εν όλω ή εν μέρει στη σύμβαση παραχώρησης και σε οποιαδήποτε από τα δικαιώματα και υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτήν. Η υποκατάσταση συντελείται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού μετά από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής. Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Σε περίπτωση πρόσκαιρης εθνικής ανάγκης και της συνεπείας αυτής χρησιμοποίησης των εγκαταστάσεων του τουριστικού λιμένα δεν οφείλεται αποζημίωση στον

φορέα διαχείρισης τουριστικού λιμένα ή στον καθ' οιονδήποτε τρόπο εκμεταλλευόμενο τις εγκαταστάσεις του. Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου είναι δυνατόν με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού να παραταθεί η διάρκεια της παραχώρησης του τουριστικού λιμένα.

4. Μετά τη λήξη της σύμβασης ή την καθ' οιονδήποτε τρόπο λύση της, η ζώνη τουριστικού λιμένα και όλες οι εντός αυτής εγκαταστάσεις περιέρχονται στο Δημόσιο χωρίς καμία αποζημίωση του φορέα διαχείρισης τουριστικού λιμένα. Στην περίπτωση αυτή το Δημόσιο δύναται να προβεί σε νέα παραχώρηση κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου.»

Άρθρο 163

1. Η παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 2160/1993 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Για τη συζήτηση στην Επιτροπή Τουριστικών Λιμένων της χωροθέτησης και παραχώρησης ζωνών αγκυροβολίου και καταφυγίων τουριστικών σκαφών απαιτείται η υποβολή αντίστοιχου αιτήματος. Το αίτημα μπορεί να υποβάλλεται είτε από τη Γενική Γραμματεία Τουρισμού είτε κατόπιν αίτησης οποιουδήποτε ενδιαφερόμενου προς την ανωτέρω Γενική Γραμματεία. Εφόσον υποβληθούν στη Γενική Γραμματεία Τουρισμού περισσότερες της μίας αιτήσεις για χωροθέτηση-παραχώρηση αγκυροβολίου-καταφυγίου τουριστικών σκαφών έμπροσθεν των εγκαταστάσεων λειτουργούσας ξενοδοχειακής μονάδας, παρέχεται δικαίωμα στον ιδιοκτήτη της ανωτέρω μονάδας, όπως υποβάλει εντός εξήντα (60) ημερών από της σχετικής ειδοποίησης τα παρακάτω δικαιολογητικά. Παρερχομένης απράκτου της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου διενεργείται διαγωνισμός σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 31. Το έργο οφείλει να έχει ολοκληρωθεί εντός δύο ετών από την παρέλευση της παραπάνω προθεσμίας, άλλως διενεργείται διαγωνισμός σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 31.

Για το σκοπό αυτόν απαιτείται η υποβολή των παρακάτω δικαιολογητικών:

α) Γενικό τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας 1:10.000 ή απόκομμα χάρτου στο οποίο εμφανίζεται η ακριβής θέση των έργων.

β) Τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας 1:1.000 στο οποίο εμφανίζεται η αιτούμενη θαλάσσια ζώνη.

γ) Σχέδιο γενικής διάταξης κλίμακας 1:1.000 των προτεινόμενων έργων και εγκαταστάσεων.

δ) Έκθεση γενικής περιγραφής λιμενικών έργων και των λοιπών έργων και εγκαταστάσεων της θαλάσσιας ζώνης.

ε) Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

στ) Έκθεση Αναλυτικής Αρχαιολογικής Τεκμηρίωσης (Ε.Ε.Α.Τ.) για το χερσαίο τμήμα και τη θαλάσσια ζώνη του αγκυροβολίου ή του καταφυγίου τουριστικών σκαφών, που εκδίδεται - μετά από σχετικό αίτημα του αιτούντος τη χωροθέτηση προς το «Γραφείο Συντονισμού και Παρακολούθησης Αρχαιολογικών Ερευνών και Εργασιών στο Πλαίσιο των Μεγάλων Έργων» - εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος.

Για την έκδοση της υπουργικής απόφασης χωροθέτησης-παραχώρησης πέραν των ως άνω α' έως στ' δικαιολογητικών απαιτείται και έκδοση απόφασης περιβαλλοντικών όρων. »

2. Μετά την παρ. 8 του άρθρου 34 του ν. 2160/1993 προστίθεται παράγραφος 9 ως εξής:

«9. Οι διατάξεις των παραγράφων 3, 6, 8, 9 και 10 του άρθρου 31 εφαρμόζονται αναλόγως και στις ζώνες αγκυροβολίου και στα καταφύγια τουριστικών σκαφών.»

Άρθρο 164

Ωράριο λειτουργίας εμπορικών καταστημάτων

Στο τέλος του άρθρου 23 του ν. 2224/1994 (Α' 112) προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται για εμπορικά καταστήματα μέσα στη χερσαία ζώνη τουριστικών λιμένων. Το ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων αυτών μπορεί να διευρύνεται για την εξυπηρέτηση των αναγκών των τουριστικών σκαφών από τον φορέα διαχείρισης ύστερα από γνωστοποίηση προς την αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού.»

Άρθρο 165

1. Στο τέλος του άρθρου 4 του ν. 393/1976, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 3 της 1597/2011 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Πολιτισμού και Τουρισμού (Β' 108) προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Επιτρέπεται η λειτουργία τουριστικών γραφείων, τα οποία μπορούν να παρέχουν αποκλειστικά και μόνο μέσω διαδικτύου τις υπηρεσίες που προβλέπονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 393/1976 (Α' 199). Τα τουριστικά αυτά γραφεία οφείλουν στο διακριτικό τίτλο τους να περιέχουν τον όρο «Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες» (e-service). Για τη χορήγηση Ειδικού Σήματος Λειτουργίας των ανωτέρω γραφείων απαιτείται η ύπαρξη ιδιαίτερης εγκατάστασης, η οποία γνωστοποιείται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και στον Ε.Ο.Τ., και υποβάλλονται τα δικαιολογητικά του άρθρου 4. Ειδικά για τη ρυθμιζόμενη περίπτωση, στη θέση του δικαιολογητικού της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 υποβάλλεται αντίγραφο της έναρξης επιτηδεύματος από την οικεία Δ.Ο.Υ. και υπεύθυνη δήλωση του αιτούντος, φυσικού ή νομικού προσώπου, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 1599/1986, στην οποία θα αναφέρεται ότι αυτός θα παρέχει αποκλειστικά και μόνον τις υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 393/1976 μέσω διαδικτύου. Επίσης υποβάλλεται εγγυητική επιστολή, το ύψος της οποίας καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού.»

2. Μετά από το άρθρο 37 του ν. 3498/2006 (Α' 230) προστίθεται νέο άρθρο με τον αριθμό 37Α, ως εξής:

«Άρθρο 37Α

Μητρώο διακριτικών τίτλων επιχειρήσεων ενοικιαζομένων δωματίων»

Ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.) τηρεί Μητρώο διακριτικών τίτλων των επιχειρήσεων ενοικιαζόμενων δωματίων και διαμερισμάτων, ανεξαρτήτως αν πρόκειται για εγγεγραμμένα μέλη των τοπικών συλλόγων ή των Ομοσπονδιών του κλάδου τους. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Ε.Ο.Τ., καθορίζονται οι ειδι-

κότερες λεπτομέρειες που αφορούν την τήρηση του Μητρώου.»

3. Σε όλες τις διαφημιστικές καταχωρήσεις των τουριστικών επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 2160/1993, οι οποίες προβάλλονται στην Ελλάδα ή το εξωτερικό σε ραδιοφωνικούς ή τηλεοπτικούς σταθμούς, τον ημερήσιο ή περιοδικό τύπο, ιστοσελίδες ή ιστολόγια του διαδικτύου, αναγράφεται υποχρεωτικά ο αριθμός μητρώου της επιχείρησης (ΜΗΤ.Ε.) με τρόπο ώστε να καθίσταται με σαφήνεια και ευκρίνεια αντιληπτός από τον αποδέκτη του διαφημιστικού μηνύματος. Στους παραβάτες της ανωτέρω διάταξης επιβάλλεται με απόφαση του Προϊσταμένου της οικείας Περιφερειακής Υπηρεσίας Τουρισμού (Π.Υ.Τ.) του Ε.Ο.Τ., πρόστιμο ύψους χιλίων (1.000) ευρώ υπέρ του Ε.Ο.Τ.. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Ε.Ο.Τ. ορίζονται οι ειδικότερες λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής. Με όμοια απόφαση δύναται να αναπροσαρμόζεται το ύψος του ανωτέρω προστίμου.

4. Τα τρία τελευταία εδάφια της περίπτωσης στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. 3766/2009 αντικαθίστανται ως εξής:

«Δεν απαιτείται ο ορισμός Υπευθύνου Ασφαλείας στην περίπτωση κολυμβητικής δεξαμενής τουριστικού καταλύματος, η οποία εξυπηρετεί αποκλειστικά τους ενοίκους μεμονωμένων τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και τουριστικών επιπλωμένων επαύλεων της 530992/1987 απόφασης του Γενικού Γραμματέα Ε.Ο.Τ. (Β' 557). Υπεύθυνος λειτουργίας για όλες τις κολυμβητικές δεξαμενές του παραπάνω εδαφίου δύναται να ορίζεται το ίδιο φυσικό πρόσωπο ανεξαρτήτως του αριθμού αυτών. Στην ανωτέρω περίπτωση η τουριστική επιχείρηση υποχρεούται να αναρτά σε εμφανές σημείο πλησίον εκάστης δεξαμενής ανακοίνωση που να ενημερώνει τον πελάτη για τους κανόνες υγιεινής και ασφαλείας κατά την κολύμβηση σύμφωνα με την ισχύουσα υγειονομική διάταξη για τις κολυμβητικές δεξαμενές και να προσαρτά τους ανωτέρω κανόνες αναλυτικά στα ιδιωτικά συμφωνητικά που καταρτίζει με τους πελάτες της.»

5. Το άρθρο 2 του ν. 3342/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για τη λειτουργία των ολυμπιακών εγκαταστάσεων του άρθρου 9 ή τμημάτων αυτών, για τις επιτρεπόμενες χρήσεις του ν. 3342/2005 απαιτείται άδεια λειτουργίας, η οποία χορηγείται από την αρμόδια κατά τις κείμενες σχετικές διατάξεις υπηρεσία.

2. Η διαδικασία, τα δικαιολογητικά, οι προϋποθέσεις, που απαιτούνται για την έκδοση άδειας λειτουργίας, καθώς και η διάρκεια των αδειών αυτών, καθορίζονται από τις κατά περίπτωση κείμενες διατάξεις. Σε κάθε περίπτωση ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει πιστοποιητικό πυροπροστασίας της εγκατάστασης ή του τμήματός της, για το οποίο ζητείται η άδεια, εφόσον αυτό αποτελεί ανεξάρτητη από άποψη πυροπροστασίας ενότητα, καθώς και Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.ΠΟ.), όπου απαιτείται.

3. Η εποπτεία και ο έλεγχος τήρησης των όρων της κατά το άρθρο 2 άδειας ίδρυσης και λειτουργίας, καθώς και του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος και των λοιπών εμπορικών χρήσεων, που λειτουργούν μέσα στα συγκροτήματα του άρθρου 9, ασκείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες για τη χορήγηση των αδειών αυτών κατά τις κείμενες σχετικές διατάξεις.»

Άρθρο 166
Μεταβατικές διατάξεις

1. Αιτήσεις για χορήγηση Ειδικού Σήματος Λειτουργίας τουριστικών καταλυμάτων, για τις οποίες έχουν υποβληθεί πλήρεις φάκελοι στις αρμόδιες Υπηρεσίες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, εκδίδονται σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις.

2. Ειδικά σήματα λειτουργίας τουριστικών καταλυμάτων, καθώς και άδειες ίδρυσης και λειτουργίας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος εντός τουριστικών καταλυμάτων, που έχουν εκδοθεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, εξακολουθούν να ισχύουν και ανανεώνονται μόνο τα δικαιολογητικά που έχουν ημερομηνία λήξης.

3. Κολυμβητικές δεξαμενές, στις οποίες έχει χορηγηθεί άδεια λειτουργίας οκταετούς διάρκειας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 3766/2009, αδειοδοτούνται μετά τη λήξη της άδειας λειτουργίας τους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 154.

4. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού κάθε τουριστικός λιμένας κατατάσσεται από την αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού στις κατηγορίες του άρθρου 156.

5. Τουριστικοί λιμένες που κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού έχουν χωροθετηθεί σύμφωνα με το άρθρο 35 του ν. 2160/1993, το οποίο καταργείται με τον παρόντα νόμο, όπως και αιτήσεις χωροθέτησης που έχουν υποβληθεί μαζί με τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού, διέπονται από την παραπάνω καταργούμενη διάταξη.

6. Για τις μαρίνες, των οποίων τη χρήση και διαχείριση έχει η εταιρεία «Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου Α.Ε.» δεν απαιτείται η διαδικασία υποβολής σχεδίων ούτε ο έλεγχος από την αρμόδια υπηρεσία για την έκδοση της άδειας λειτουργίας της μαρίνας.

7. Για τους υφιστάμενους και εν λειτουργία, κατά τη ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου, τουριστικούς λιμένες οι οποίοι δεν έχουν λάβει άδεια λειτουργίας, αυτή χορηγείται άνευ ελέγχου από την αρμόδια Υπηρεσία για την έκδοση άδειας λειτουργίας εφόσον ο φορέας διαχείρισης του λιμένα υποβάλλει στην αρμόδια Υπηρεσία αίτηση συνοδευόμενη με τη νόμιμη σύμβαση παραχώρησης δικαιωμάτων εκμετάλλευσης που έχει με τον εκπρόσωπο της Δημόσιας Αρχής (ΕΤΑ, ΟΤΑ, Περιφερειακή Αρχή κ.λπ.), απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων σε ισχύ, καθώς και τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στην παράγραφο 10.1 του άρθρου 160 με στοιχεία γ', δ' και ε', ΦΕΚ χωροθέτησης ή, για τους προ του ν. 2160/1993 τουριστικούς λιμένες, αποφάσεις με τις οποίες η δημιουργία και λειτουργία τους έχει νομίμως εγκριθεί. Σε διάστημα δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της αίτησης, η αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού εκδίδει την άδεια λειτουργίας τουριστικού λιμένα. Εάν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου, η άδεια τεκμαίρεται χορηγηθείσα.

8. Οι φορείς διαχείρισης των τουριστικών λιμένων που δημιουργήθηκαν με τις προ της δημοσίευσης του ν. 2160/1993 διατάξεις υποβάλλουν αίτηση αδειοδότησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 7 και υποχρεούνται να συνάψουν εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος σύμβαση με το Ελληνικό Δημόσιο. Παρερχομένης απράκτου της ως άνω προθεσμίας

τυχόν χορηγηθείσα άδεια λειτουργίας ανακαλείται. Η πιο πάνω άδεια λειτουργίας χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού.

9. Άδειες λειτουργίας των εγκαταστάσεων του άρθρου 9 του ν. 3342/2005, καθώς και άδειες ίδρυσης και λειτουργίας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος εντός αυτών, που έχουν εκδοθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, διατηρούνται σε ισχύ. Οι φάκελοι και το αρχείο της Γνωμοδοτικής Επιτροπής του άρθρου 3 του ν. 3342/2005 παραδίδονται εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος στους φορείς, στους οποίους έχουν ανατεθεί, κατά περίπτωση, η διοίκηση και διαχείριση εκάστης εγκατάστασης.

Άρθρο 167
Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται:

1. Το άρθρο 34 του ν. 3498/2006 (Α' 230) και το άρθρο 1 της υπ' αριθ. ΔΙΑΔΠ/Φ.Α.2.1/1622/19.1.2011 υπουργικής απόφασης (Β' 27) μετά την έναρξη ισχύος των άρθρων 3 έως 7.

2. Το άρθρο 35 του ν. 2160/1993.

3. Η παρ. 4 του άρθρου 36 του ν. 2160/1993.

4. Το άρθρο 37 του ν. 2160/1993.

5. Τα άρθρα 3, 4, 6 και η παράγραφος 4 του άρθρου 27 του ν. 3342/2005.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΕΝΝΟΜΗ
ΤΑΞΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2009/136/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 25ΗΣ
ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2009, ΚΑΤΑ ΤΟ ΜΕΡΟΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ
ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2002/58/ΕΚ,
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΚΑΙ
ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΣΤΟΝ
ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Άρθρο 168

1. Στο άρθρο 2 του ν. 3471/2006 (Α' 133):

α) το στοιχείο αρ. 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. «δεδομένα θέσης»: τα δεδομένα που υποβάλλονται σε επεξεργασία σε δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή από μια υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών και που υποδεικνύουν τη γεωγραφική θέση του τερματικού εξοπλισμού του χρήστη μια διαθέσιμη στο κοινό υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών.»

β) Το στοιχείο αρ. 6 διαγράφεται και τα στοιχεία με αρ. 7 έως 11 αναριθμούνται σε στοιχεία με αρ. 6 έως 10.

γ) Στο στοιχείο με αρ. 8 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Στον ορισμό αυτόν, περιλαμβάνονται τα σύντομα μηνύματα κειμένου, μηνύματα πολυμέσων και άλλες παρεμφερείς εφαρμογές.»

δ) Προστίθεται στοιχείο με αρ. 11 ως εξής:

«11. «παραβίαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα»: η παραβίαση της ασφάλειας που οδηγεί σε τυχαία ή παράνομη καταστροφή, απώλεια, αλλοίωση, μη εξουσιοδοτημένη διάδοση ή προσπέλαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διαβιβάστηκαν, αποθηκεύτηκαν ή υποβλήθηκαν κατά οποιονδήποτε άλλο τρόπο σε επεξε-

γασία σε συνάρτηση με την παροχή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών.»

Άρθρο 169

Η παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3471/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 17 του παρόντος νόμου έχουν εφαρμογή κατά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών, στο πλαίσιο της παροχής διαθεσίμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, περιλαμβανομένων αυτών που υποστηρίζουν συσκευές συλλογής δεδομένων και ταυτοποίησης. Για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιείται στο πλαίσιο μη διαθεσίμων στο κοινό δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εφαρμόζεται ο ν. 2472/1997 (Α΄ 50), όπως ισχύει.»

Άρθρο 170

Στο άρθρο 4 του ν. 3471/2006, η παράγραφος 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η αποθήκευση πληροφοριών ή η απόκτηση πρόσβασης σε ήδη αποθηκευμένες πληροφορίες στον τερματικό εξοπλισμό συνδρομητή ή χρήστη επιτρέπεται μόνο αν ο συγκεκριμένος συνδρομητής ή χρήστης έχει δώσει τη συγκατάθεσή του μετά από σαφή και εκτενή ενημέρωση κατά την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 2472/1997, όπως ισχύει. Η συγκατάθεση του συνδρομητή ή χρήστη μπορεί να δίδεται μέσω κατάλληλων ρυθμίσεων στο φυλλομετρητή ιστού ή μέσω άλλης εφαρμογής. Τα παραπάνω δεν εμποδίζουν την οποιαδήποτε τεχνική φύσεως αποθήκευση ή πρόσβαση, αποκλειστικός σκοπός της οποίας είναι η διενέργεια της διαβίβασης μίας επικοινωνίας μέσω δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή η οποία είναι αναγκαία για την παροχή υπηρεσίας της κοινότητας της πληροφορίας, την οποία έχει ζητήσει ρητά ο χρήστης ή ο συνδρομητής. Με πράξη της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Α.Π.Δ.Π.Χ.) ορίζονται ειδικότερα οι τρόποι παροχής πληροφοριών και δήλωσης της συγκατάθεσης.»

Άρθρο 171

1. Το άρθρο 5 του ν. 3471/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, περιλαμβανομένων των δεδομένων κίνησης και θέσης, πρέπει να περιορίζεται στο απολύτως αναγκαίο μέτρο για την εξυπηρέτηση των σκοπών της.

2. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον εφόσον:

α) ο συνδρομητής ή ο χρήστης μετά από ενημέρωση για το είδος των δεδομένων, το σκοπό και την έκταση της επεξεργασίας, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών έχει συγκατατεθεί, ή

β) η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση σύμβασης, στην οποία ο συνδρομητής ή ο χρήστης είναι συμβαλλόμενο μέρος, ή για τη λήψη μέτρων κατά το προσυμβατικό στάδιο, μετά από αίτηση του συνδρομητή.

3. Όπου ο παρών νόμος απαιτεί τη συγκατάθεση του συνδρομητή ή χρήστη, η σχετική δήλωση δίδεται εγγρά-

φως ή με ηλεκτρονικά μέσα. Στην τελευταία περίπτωση, ο υπεύθυνος επεξεργασίας εξασφαλίζει ότι ο συνδρομητής ή χρήστης ενεργεί με πλήρη επίγνωση των συνεπειών που έχει η δήλωσή του η οποία καταγράφεται με ασφαλή τρόπο, είναι ανά πάσα στιγμή προσβάσιμη στον χρήστη ή συνδρομητή και μπορεί οποτεδήποτε να ανακληθεί.

4. Ο σχεδιασμός και η επιλογή των τεχνικών μέσων και των πληροφοριακών συστημάτων, καθώς και ο εξοπλισμός για την παροχή διαθεσίμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, πρέπει να γίνονται με βασικό κριτήριο την επεξεργασία όσο το δυνατόν λιγότερων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

5. Ο φορέας παροχής διαθεσίμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών οφείλει, στο βαθμό που αυτό είναι τεχνικώς εφικτό και με την επιφύλαξη του ν. 3783/2009 (Α΄ 136), όπως ισχύει, να καθιστά δυνατή τη χρήση και πληρωμή των υπηρεσιών αυτών ανωνύμως ή με ψευδώνυμο. Σε περίπτωση αμφισβήτησης της τεχνικής δυνατότητας της ανώνυμης και ψευδώνυμης χρήσης και πληρωμής των υπηρεσιών αυτών, γνωμοδοτεί η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.).»

2. Το άρθρο 6 του ν. 3471/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Τα δεδομένα κίνησης που αφορούν συνδρομητές και χρήστες, τα οποία υποβάλλονται σε επεξεργασία και αποθηκεύονται από τον φορέα παροχής δημοσίου δικτύου ή και διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών, με τη λήξη της επικοινωνίας καταστρέφονται ή καθίστανται ανώνυμα, με την επιφύλαξη του ν. 3917/2011 (Α΄ 22), καθώς και των παραγράφων 2 έως 6 του παρόντος άρθρου.

2. Για τη χρέωση των συνδρομητών και την πληρωμή των διασυνδέσεων, εφόσον είναι αναγκαίο, ο φορέας παροχής δημοσίου δικτύου ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, επιτρέπεται να επεξεργάζεται τα δεδομένα κίνησης. Ο φορέας παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ενημερώνει τον συνδρομητή σχετικά με τον τύπο των δεδομένων κίνησης που υποβάλλονται σε επεξεργασία, καθώς και σχετικά με τη διάρκεια της επεξεργασίας. Η επεξεργασία αυτή για το σκοπό της χρέωσης και πληρωμής επιτρέπεται για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες από την ημερομηνία της επικοινωνίας, εκτός και αν αμφισβητήθηκε ο λογαριασμός ή δεν εξοφλήθηκε. Στην περίπτωση αυτή η επεξεργασία επιτρέπεται μέχρι την αμετάκλητη επίλυση της διαφοράς. Η διαβίβαση των δεδομένων κίνησης σε άλλο φορέα παροχής δημοσίου δικτύου ή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών επιτρέπεται για το σκοπό της χρέωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών, υπό τον όρο ότι ο συνδρομητής ή ο χρήστης ενημερώνεται με τρόπο σαφή και πρόσφορο, εγγράφως ή με ηλεκτρονικά μέσα, κατά την κατάρτιση της σύμβασης ή πριν τη διαβίβαση. Ομοίως, επιτρέπεται η διαβίβαση των αναγκαίων δεδομένων κίνησης και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν στη σύμβαση με αποκλειστικό σκοπό την είσπραξη του λογαριασμού, υπό τον όρο ότι ο συνδρομητής ή ο χρήστης ενημερώνεται με τρόπο σαφή και πρόσφορο, εγγράφως ή με ηλεκτρονικά μέσα, κατά την κατάρτιση της σύμβασης ή πριν τη διαβίβαση.

3. Για την εμπορική προώθηση των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή για την παροχή υπηρεσιών

προστιθέμενης αξίας, ο φορέας παροχής διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών δύναται να επεξεργάζεται τα δεδομένα κίνησης στην απαιτούμενη έκταση και για την απαιτούμενη διάρκεια, αντιστοίχως, μόνον εφόσον ο συνδρομητής ή χρήστης έχει προηγουμένως συγκατατεθεί αφού ενημερωθεί σχετικά με τον τύπο των δεδομένων κίνησης που υποβάλλονται σε επεξεργασία, καθώς και σχετικά με τη διάρκεια της επεξεργασίας. Η συγκατάθεση μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε. Αν ανακληθεί και εφόσον τα δεδομένα έχουν εντωμεταξύ ανακοινηθεί σε τρίτους, η ανάκληση ανακοινώνεται σε αυτούς με φροντίδα του φορέα. Ο φορέας παροχής δημοσίου δικτύου ή και διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, απαγορεύεται να εξαρτά την παροχή των υπηρεσιών αυτών προς το συνδρομητή ή το χρήστη από τη συγκατάθεσή του στην επεξεργασία των δεδομένων αυτών, για σκοπούς άλλους από εκείνους που εξυπηρετούν άμεσα την παροχή των υπηρεσιών στις οποίες αφορούν τα άρθρα του παρόντος νόμου.

4. Επιτρέπεται η επεξεργασία δεδομένων που υποδεικνύουν τη γεωγραφική θέση του τερματικού εξοπλισμού του συνδρομητή ή χρήστη δημόσιου δικτύου ή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών για την παροχή υπηρεσίας προστιθέμενης αξίας, μόνον εφόσον αυτά καθίστανται ανώνυμα ή με τη ρητή συγκατάθεση του συνδρομητή ή χρήστη, στην απαιτούμενη έκταση και για την απαιτούμενη διάρκεια για την παροχή μίας υπηρεσίας προστιθέμενης αξίας. Ο φορέας παροχής υπηρεσιών ενημερώνει τον χρήστη ή τον συνδρομητή, πριν από τη χορήγηση της συγκατάθεσής του, σχετικά με τον τύπο των δεδομένων που υποβάλλονται σε επεξεργασία, τους σκοπούς και τη διάρκεια της εν λόγω επεξεργασίας, καθώς και σχετικά με το ενδεχόμενο μετάδοσής τους σε τρίτους για το σκοπό παροχής της υπηρεσίας προστιθέμενης αξίας. Η συγκατάθεση μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε. Στον χρήστη ή συνδρομητή πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα, σε κάθε σύνδεση με το δίκτυο ή μετάδοση μίας επικοινωνίας, να αρνείται προσωρινά την επεξεργασία των εν λόγω δεδομένων με απλά μέσα και ατελώς.

5. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται, χωρίς προηγούμενη συγκατάθεση του συνδρομητή ή του χρήστη, η επεξεργασία δεδομένων θέσης από τους φορείς παροχής δημοσίου δικτύου ή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών, προκειμένου να παρέχουν στις αρμόδιες για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης αρχές, όπως στις δικτυικές αρχές, στις υπηρεσίες πρώτων βοηθειών και πυρόσβεσης, τις απαραίτητες πληροφορίες για τον εντοπισμό του καλούντος και μόνο για το συγκεκριμένο αυτό σκοπό. Με πράξη της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.), καθορίζονται οι διαδικασίες, ο τρόπος και κάθε άλλη τεχνική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης.

6. Οι παράγραφοι 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται όταν η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) ενημερώνεται από τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα για τα δεδομένα κίνησης, με σκοπό την επίλυση διαφορών που σχετίζονται ιδίως με τη διασύνδεση ή τη χρέωση, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.»

Άρθρο 172

1. Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 11 του ν. 3471/2006 αντικαθίστανται ως εξής:

«3. Τα στοιχεία επαφής ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που αποκτήθηκαν νομίμως, στο πλαίσιο της πώλησης προϊόντων ή υπηρεσιών ή άλλης συναλλαγής, μπορούν να χρησιμοποιούνται για την απευθείας προώθηση παρόμοιων προϊόντων ή υπηρεσιών του προμηθευτή ή για την εξυπηρέτηση παρόμοιων σκοπών, ακόμη και όταν ο αποδέκτης του μηνύματος δεν έχει δώσει εκ των προτέρων τη συγκατάθεσή του, υπό την προϋπόθεση ότι του παρέχεται κατά τρόπο σαφή και ευδιάκριτο η δυνατότητα να αντιτάσσεται, με εύκολο τρόπο και δωρεάν, στη συλλογή και χρησιμοποίηση των ηλεκτρονικών του στοιχείων, και αυτό κατά τη συλλογή των στοιχείων επαφής, καθώς και σε κάθε μήνυμα, σε περίπτωση που ο χρήστης αρχικά δεν είχε διαφωνήσει σε αυτή τη χρήση.

4. Απαγορεύεται η αποστολή μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, που έχουν σκοπό την άμεση εμπορική προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και κάθε είδους διαφημιστικούς σκοπούς, όταν δεν αναφέρεται ευδιάκριτα και σαφώς η ταυτότητα του αποστολέα ή του προσώπου προς όφελος του οποίου αποστέλλεται το μήνυμα, καθώς επίσης και μια έγκυρη διεύθυνση στην οποία ο αποδέκτης του μηνύματος μπορεί να ζητεί τον τερματισμό της επικοινωνίας, ή κατά παράβαση του άρθρου 5 του π.δ. 131/2003 (Α' 116), ως ισχύει, ή όταν ενθαρρύνονται οι αποδέκτες να επισκεφθούν ιστοσελίδες που παραβιάζουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το παρόν άρθρο.»

2. Μετά την παράγραφο 4 προστίθενται παράγραφοι, 5 και 6, ως εξής:

«5. Οι φορείς παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών έχουν την υποχρέωση να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα, που καθορίζονται με κοινή πράξη της Α.Π.Δ.Π.Χ. και της Α.Δ.Α.Ε., για την αποτροπή της μη ζητηθείσας επικοινωνίας. Από τον φορέα παροχής διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που παραβίασε από αμέλεια την υποχρέωση αυτή, καθώς και την υποχρέωση που προβλέπεται στο εδάφιο β' της παραγράφου 2, οι αποδέκτες μη ζητηθείσας επικοινωνίας, έχουν το δικαίωμα να αξιώσουν αποζημίωση για κάθε περιουσιακή ζημία ή χρηματική ικανοποίηση για ηθική βλάβη. Για τη χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, εφαρμόζεται αναλογικώς η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου. Ο φορέας παροχής διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών δεν υποχρεούται σε αποζημίωση και στη λήψη μέτρων ώστε να μην επαναληφθεί η παραβίαση στο μέλλον εφόσον αποδείξει ότι δεν τον βαρύνει αμέλεια.

6. Εκτός της αποζημίωσης σύμφωνα με το άρθρο 14 του παρόντος νόμου, οι αποδέκτες μη ζητηθείσας επικοινωνίας, καθώς και οι φορείς παροχής διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών έχουν δικαίωμα, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 14 παρ. 3 του παρόντος νόμου, να απαιτήσουν από όποιον παραβιάζει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 έως 4 του παρόντος άρθρου, να μην επαναλάβει την παραβίαση στο μέλλον, με απειλή χρηματικής ποινής.»

3. Η παρ. 5 του άρθρου 11 του ν. 3471/2006 αναριθμείται σε παράγραφο 7.

4. Στο άρθρο 11 του ν. 3471/2006, προστίθεται παράγραφος 8, ως εξής:

«8. Η Α.Π.Δ.Π.Χ. ορίζεται ως αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του Κανονισμού 2006/2004/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 364, 9.12.2004) στον τομέα της μη ζητηθείσας επικοινωνίας. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η κ.υ.α. Ζ1-827/2006 (Β' 1086, 9.8.2006), όπως ισχύει.»

Άρθρο 173

1. Ο τίτλος του άρθρου 12 του ν. 3471/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ασφάλεια Επεξεργασίας».

2. Μετά την παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3471/2006 προστίθενται παράγραφοι 3 έως 10, ως εξής:

«3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 10 του ν. 2472/1997, όπως ισχύει, με τα μέτρα του παρόντος άρθρου κατ' ελάχιστον:

α) εξασφαλίζεται ότι πρόσβαση σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να έχει μόνον εξουσιοδοτημένο προσωπικό για νομίμως εγκεκριμένους σκοπούς,

β) προστατεύονται τα αποθηκευμένα ή διαβιβασθέντα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα από τυχαία ή παράνομη καταστροφή, τυχαία απώλεια ή αλλοίωση και από μη εξουσιοδοτημένη ή παράνομη επεξεργασία, συμπεριλαμβανομένης της αποθήκευσης, πρόσβασης ή αποκάλυψης και

γ) διασφαλίζεται η εφαρμογή πολιτικής ασφάλειας σε σχέση με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Συναφείς ειδικές διατάξεις, καθώς και Κανονισμοί Ανεξαρτήτων Αρχών, εξακολουθούν να ισχύουν.

4. Οι αρμόδιες αρχές εκδίδουν συστάσεις σχετικά με βέλτιστες πρακτικές όσον αφορά το επίπεδο ασφαλείας το οποίο πρέπει να επιτυγχάνεται με τα μέτρα των προηγούμενων παραγράφων.

5. Σε περίπτωση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ο φορέας παροχής διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών γνωστοποιεί αμελλητί την παραβίαση στην Α.Π.Δ.Π.Χ. και στην Α.Δ.Α.Ε.. Η γνωστοποίηση προς τις αρμόδιες αρχές περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον περιγραφή της φύσης της παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και των σημείων επαφής από τα οποία μπορούν να αποκτηθούν περισσότερες πληροφορίες. Περιγράφονται επίσης οι συνέπειες της παραβίασης και τα μέτρα που προτάθηκαν ή λήφθηκαν από τον φορέα για την αντιμετώπιση της παραβίασης.

6. Όταν η παραβίαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ενδέχεται να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή την ιδιωτική ζωή του συνδρομητή ή άλλου ατόμου, ο φορέας ενημερώνει αμελλητί για την παραβίαση αυτή και τον θιγόμενο συνδρομητή ή το θιγόμενο άτομο. Η ενημέρωση του προηγούμενου εδαφίου περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον περιγραφή της φύσης της παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και των σημείων επαφής από τα οποία μπορούν να αποκτηθούν περισσότερες πληροφορίες, καθώς και συστάσεις που δύνανται να περιορίσουν ενδεχόμενα δυσμενή αποτελέσματα της παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

7. Η ενημέρωση του θιγόμενου συνδρομητή ή του θιγόμενου ατόμου για την παραβίαση δεδομένων προσω-

πικού χαρακτήρα δεν είναι αναγκαία, εάν ο φορέας έχει αποδείξει κατά ικανοποιητικό τρόπο στις αρμόδιες αρχές, ότι έχει εφαρμόσει τα κατάλληλα τεχνολογικά μέτρα προστασίας και ότι τα μέτρα αυτά εφαρμόστηκαν για τα δεδομένα που αφορούσε η παραβίαση της ασφάλειας. Αυτά τα τεχνολογικά μέτρα προστασίας πρέπει, κατ' ελάχιστον, να περιλαμβάνουν ασφαλή κρυπτογράφηση των δεδομένων, ώστε να μην είναι δυνατή η μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση. Αν ο φορέας δεν έχει προβεί σε ενημέρωση σύμφωνα με την παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου, οι αρμόδιες αρχές, αφού εξετάσουν τις πιθανές δυσμενείς επιπτώσεις της παραβίασης, δύνανται να του ζητήσουν να το πράξει.

8. Με κοινή πράξη τους, η Α.Π.Δ.Π.Χ. και η Α.Δ.Α.Ε. δύνανται να εκδίδουν οδηγίες σχετικά με τις περιστάσεις κατά τις οποίες απαιτείται από τον φορέα η γνωστοποίηση των παραβιάσεων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το μορφότυπο της εν λόγω γνωστοποίησης, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να γίνεται η γνωστοποίηση αυτή.

9. Οι φορείς που παρέχουν διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών τηρούν αρχείο παραβιάσεων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιλαμβάνει την περιγραφή των σχετικών περιστατικών, τα αποτελέσματά τους και τις διορθωτικές ενέργειες στις οποίες προέβησαν, με στοιχεία επαρκή ώστε να δύνανται οι αρμόδιες αρχές να διαπιστώνουν τη συμμόρφωση με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. Το εν λόγω αρχείο περιλαμβάνει μόνον τις πληροφορίες που απαιτούνται προς το σκοπό αυτόν.

10. Για τη διαχείριση των παραβιάσεων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, οι αρμόδιες αρχές ενημερώνονται αμοιβαία για τα μέτρα που προτίθενται να λάβουν.»

3. Η παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 3471/2006 αναριθμείται ως παράγραφος 11.

ΜΕΡΟΣ Ζ' ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Άρθρο 174 Σκοπός

Σκοπός των διατάξεων των άρθρων 176 έως και 186 είναι η ανάπτυξη, η οργάνωση και η εποπτεία δραστηριοτήτων και επιχειρηματικότητας μικρής κλίμακας στο πεδίο του Αλιευτικού Τουρισμού, με επιδίωξη τη στήριξη του αλιευτικού εισοδήματος και της τοπικής οικονομίας, στο πλαίσιο εμπλουτισμού και διαφοροποίησης του εγχώριου τουριστικού προϊόντος, καθώς και αύξησης της ελκυστικότητας και της ανταγωνιστικότητάς του.

Άρθρο 175 Ορισμοί

1. Αλιευτικός Τουρισμός είναι ειδική μορφή Τουρισμού Υπαίθρου η οποία συνίσταται στο σύνολο των δραστηριοτήτων παροχής επιχειρηματικά οργανωμένων τουριστικών υπηρεσιών και αγαθών, που συνδέονται με την αλιευτική, σπογγαλιευτική και υδατοκαλλιεργητική παραγωγή, το πολιτιστικό περιβάλλον των αλιευτικών κοινοτήτων, τις αλιευτικές, τις σπογγαλιευτικές και τις υδατοκαλλιεργητικές ασχολίες και τις αντίστοιχες πρακτικές

και τα τοπικά έθιμα, που σχετίζονται με αυτές, τα τοπικά προϊόντα, την παραδοσιακή κουζίνα και τοπική γαστρονομία σε σχέση με την αλιεία, την σπογγαλιεία και την υδατοκαλλιέργεια, τη διοργάνωση γιορτών και εκδηλώσεων στις αγροτικές και αλιευτικές περιοχές με βάση τα τοπικά έθιμα, τον τοπικό πολιτισμό και τις τοπικές παραδόσεις.

2. Ο Αλιευτικός Τουρισμός περιλαμβάνει επίσης:

α. την επίδειξη τεχνικών αλιείας, σπογγαλιείας, και μεθόδων εκτροφής και καλλιέργειας υδρόβιων οργανισμών και της χρήσης συγκεκριμένων μεθόδων και εργαλείων από τους ίδιους τους τουρίστες-επισκέπτες ή και την άμεση και ενεργό συμμετοχή των τουριστών-επισκεπτών σε αυτές τις δραστηριότητες και πρακτικές, τόσο στον υδάτινο χώρο όσο και σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους στην παράκτια, παρόχθια και παραλίμνια ζώνη,

β. την παροχή υπηρεσιών φιλοξενίας, εστίασης σε παράκτιες, παρόχθιες και παραλίμνιες περιοχές αλιευτικών κοινοτήτων,

γ. την παροχή υπηρεσιών ενημέρωσης, παρακολούθησης ή συμμετοχής σε δράσεις, ενέργειες ή δραστηριότητες που μπορούν να αναπτυχθούν με στόχο την ψυχαγωγία και την απόκτηση γνώσεων και εμπειριών του επισκέπτη-τουρίστα μέσω της επαφής του με την αλιεία και την σπογγαλιεία και το φυσικό, κοινωνικό και πολιτιστικό περιβάλλον της και τέλος την διοργάνωση εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών σεμιναρίων για όλα τα ανωτέρω.

3. Επιχείρηση Αλιευτικού Τουρισμού, είναι κάθε επιχείρηση η οποία παρέχει τις υπηρεσίες των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου και πρέπει: α) να ανήκει σε επαγγελματία αλιέα ή επαγγελματίες αλιείς ή συνεταιρισμούς αυτών ή υδατοκαλλιεργητές ή το κεφάλαιό της να ανήκει τουλάχιστον κατά 50% σε επαγγελματία αλιέα ή επαγγελματίες αλιείς ή συνεταιρισμούς αυτών ή υδατοκαλλιεργητές και β) να χρησιμοποιεί επαγγελματικά αλιευτικά ή και σπογγαλιευτικά σκάφη που είναι επίσημα καταχωρισμένα στο Εθνικό Αλιευτικό Μητρώο ή στο Μητρώο Αλιευτικών σκαφών Εσωτερικών Υδάτων.

4. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, επαγγελματίας αλιέας θεωρείται οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο που είναι νόμιμος κάτοχος επαγγελματικού αλιευτικού ή σπογγαλιευτικού σκάφους έστω και σε ποσοστό και το σκάφος είναι καταχωρισμένο στο Εθνικό Αλιευτικό Μητρώο ή στο Μητρώο Αλιευτικών Σκαφών Εσωτερικών Υδάτων και διεξάγει ατομικά ή σε συνεργασία με άλλα πρόσωπα τη δραστηριότητα της επαγγελματικής αλιείας ή της σπογγαλιείας ή τη σύλληψη ή την καλλιέργεια ή τη συγκομιδή υδρόβιων οργανισμών σε γλυκά, υφάλμυρα ή θαλάσσια ύδατα, για εμπορικούς σκοπούς.

Άρθρο 176

Αδειοδότηση δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων Αλιευτικού Τουρισμού

1. Προκειμένου μια επιχείρηση Αλιευτικού Τουρισμού να ασκήσει νομίμως οποιαδήποτε δραστηριότητα του άρθρου 177, εκτός από τις δραστηριότητες του εδαφίου α' της παραγράφου 2 του άρθρου 177, θα πρέπει να διαθέτει όλες τις σχετικές με τη δραστηριότητα αυτή προβλεπόμενες άδειες ή μπορεί να συνεργαστεί με νόμιμα αδειοδοτημένους παρόχους της υπηρεσίας αυτής.

2. Συμβάσεις μεταξύ επιχειρήσεων Αλιευτικού Τουρισμού και τουριστικών γραφείων, ταξιδιωτικών οργανισμών ή διοργανωτών οργανωμένων ταξιδιών ή οποιασδήποτε άλλης επιχείρησης, για παροχή στους πελάτες τους αντιστοίχων τουριστικών υπηρεσιών για δραστηριότητες του άρθρου 177 είναι απολύτως άκυρες, αν η επιχείρηση που πρόκειται να παράσχει υπηρεσίες για δραστηριότητες του άρθρου 177 δεν διαθέτει σε ισχύ την Ειδική Άδεια Αλιευτικού Τουρισμού του άρθρου 183.

3. Η αδειοδότηση των δραστηριοτήτων του εδαφίου α' της παραγράφου 2 του άρθρου 177, διέπεται αποκλειστικά από τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

4. Στο μητρώο τουριστικών επιχειρήσεων, που τηρείται από τον Ε.Ο.Τ. σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 3 του ν. 2160/1993, καταχωρούνται και οι Επιχειρήσεις Αλιευτικού Τουρισμού του παρόντος νόμου.

5. Κάθε επιχείρηση Αλιευτικού Τουρισμού μπορεί να χρησιμοποιεί μικρά λεωφορεία τύπου «βαν», καθώς και αυτοκίνητα τύπου «4Χ4», νομίμως αδειοδοτημένα στο όνομα της επιχείρησης ή νομίμως μισθωμένα με απλή μίσθωση ή με τη διαδικασία leasing, αποκλειστικώς και μόνο για την εξυπηρέτηση της λειτουργίας της και των πελατών της κατά την παροχή των υπηρεσιών της σε δραστηριότητες Αλιευτικού Τουρισμού.

Άρθρο 177

Άσκηση δραστηριοτήτων αλιευτικού τουρισμού επί αλιευτικών σκαφών

1. Η αλιεία και η σπογγαλιεία, ως δραστηριότητα αλιευτικού τουρισμού, πραγματοποιείται αποκλειστικά από αλιευτικό ή σπογγαλιευτικό σκάφος καταχωρισμένο στο Εθνικό Αλιευτικό Μητρώο ή στο Μητρώο Αλιευτικών Σκαφών Εσωτερικών Υδάτων εφοδιασμένο αντίστοιχα με επαγγελματική άδεια αλιείας ή επαγγελματική άδεια σπογγαλιείας με δυνατότητα επιβίβασης και ενδιάτησης σε αυτό ατόμων που δεν ανήκουν στο πλήρωμα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

2. Ο επαγγελματίας αλιέας, κάτοχος επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους, μπορεί να αναπτύξει επιχειρηματικές δραστηριότητες αλιευτικού τουρισμού, εφόσον αυτές διεξάγονται με τη χρήση επαγγελματικών μέσων και εξοπλισμού σύμφωνα με τον Αλιευτικό Κώδικα (ν.δ. 420/1970) και τους εκάστοτε ισχύοντες Γενικούς Κανονισμούς Λιμένα.

3. Κατά παρέκκλιση από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις επιτρέπεται αλιευτικά ή σπογγαλιευτικά σκάφη εφοδιασμένα με επαγγελματική άδεια αλιείας και Ειδική Άδεια Αλιευτικού Τουρισμού, να χρησιμοποιούνται, για την επιχειρηματική άσκηση αλιευτικού τουρισμού και να επιβιβάζονται σε αυτά επισκέπτες-τουρίστες για τη συμμετοχή τους μόνο σε δραστηριότητες αλιευτικού τουρισμού.

Άρθρο 178

Επισκέπτες – τουρίστες αλιευτικού τουρισμού

1. Η άδεια επιβίβασης επισκεπτών-τουριστών σε επαγγελματικό αλιευτικό ή σπογγαλιευτικό σκάφος εκδίδεται από τη Λιμενική Αρχή που έχει καταγράψει στα οικεία μητρώα το σκάφος αυτό και εφόσον συμπεριλαμβάνεται στην Ειδική Άδεια Αλιευτικού Τουρισμού του άρθρου 181.

2. Επισκέπτες - τουρίστες νεώτεροι των 14 ετών πρέπει να συνοδεύονται από ενήλικα.

3. Ατομική άδεια αλιείας για τους επισκέπτες - τουρίστες δεν απαιτείται.

4. Τα επαγγελματικά αλιευτικά ή σπογγαλιευτικά σκάφη που χρησιμοποιούνται για δραστηριότητες αλιευτικού τουρισμού, είναι υποχρεωμένα να αποβιβάζουν τους επιβαίνοντες επισκέπτες - τουρίστες στο λιμένα της επιβίβασής τους, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ασφαλείας, υγείας, καιρικών συνθηκών ή άλλα γεγονότα ανωτέρας βίας.

5. Οι διατάξεις των άρθρων 176 έως και 186 κασιχύουν οποιασδήποτε αντίθετης διάταξης των Γενικών Κανονισμών Λιμένα.

Άρθρο 179

Περιοχές άσκησης δραστηριοτήτων αλιευτικού τουρισμού

1. Ο αλιευτικός τουρισμός διεξάγεται εντός της αιγιαλίτιδας ζώνης της χώρας, καθώς και των πλεύσιμων ποταμών, λιμνών και λιμνοθαλασσών, όπου διενεργείται αλιεία, καλλιέργεια και εκτροφή υδρόβιων οργανισμών, τηρουμένων των διατάξεων για την προστασία της θαλάσσιας χλωρίδας και πανίδας, των θαλάσσιων πάρκων και των υποθαλάσσιων αρχαιολογικών μνημείων.

2. Δραστηριότητες του αλιευτικού τουρισμού δύνανται να πραγματοποιούνται, κατά περίπτωση, και στη χερσαία παράκτια, παραλίμνια και παρόχθια ζώνη.

Άρθρο 180

Περίοδοι άσκησης αλιευτικού τουρισμού, μέθοδοι και μέσα αλιείας, μέτρα ασφαλείας

1. Οι δραστηριότητες του αλιευτικού τουρισμού επί του σκάφους μπορούν να λαμβάνουν χώρα σε χρονική περίοδο και περιοχή που δεν υπάρχει απαγόρευση αλιείας για το χρησιμοποιούμενο εργαλείο, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις των Γενικών Κανονισμών Λιμένα, τους περιορισμούς της άδειας του σκάφους, τις εντολές, υποδείξεις και απαγορεύσεις της αρμόδιας λιμενικής αρχής.

2. Τα σκάφη που χρησιμοποιούνται για την άσκηση δραστηριοτήτων αλιευτικού τουρισμού μπορούν να ασκούν τις δραστηριότητες αυτές καθ' όλη την διάρκεια του έτους και στην έκταση που επιτρέπεται από τις σχετικές διατάξεις και την άδεια του σκάφους, καθώς και να είναι εφοδιασμένα με στέγαστρο, οποιασδήποτε μορφής, για προστασία των επιβαινόντων.

3. Για αλιευτικά, βοηθητικά σκάφη υδατοκαλλιέργειας και σπογγαλιευτικά σκάφη με ολικό μήκος λιγότερο από 24 μ., εφαρμόζονται τα άρθρα 20, 21, 22 των υπ' αριθ. 23 και 26 Γενικών Κανονισμών Λιμένα όπως ισχύουν (Β' 231 και Β' 441).

4. Ο αλιευτικός τουρισμός μπορεί να διεξάγεται χρησιμοποιώντας τις αλιευτικές ή τις σπογγαλιευτικές μεθόδους και εργαλεία που καθορίζονται τόσο στην αντίστοιχη επαγγελματική άδεια αλιείας ή σπογγαλιείας όσο και στην αντίστοιχη Ειδική Άδεια Αλιευτικού Τουρισμού του άρθρου 181. Στην Ειδική Άδεια Αλιευτικού Τουρισμού πρέπει να αναγράφονται τα αλιευτικά εργαλεία που χρησιμοποιούν οι επιβάτες - τουρίστες.

5. Τα αλιεύματα ανήκουν στον επαγγελματία αλιέα και μπορούν να διατεθούν προς πώληση σύμφωνα με την επαγγελματική αλιευτική άδεια του σκάφους.

6. Όλα τα επαγγελματικά αλιευτικά και σπογγαλιευτικά σκάφη που έχουν την Ειδική Άδεια Αλιευτικού Τουρισμού συμμορφώνονται, κατά τη χρήση τους, σε δραστηριότητες αλιευτικού τουρισμού, με τις αντίστοιχες απαιτήσεις ασφαλείας που ισχύουν για τα τουριστικά σκάφη, και διαθέτουν το προβλεπόμενο ιατρικό και φαρμακευτικό υλικό, καθώς και τα προβλεπόμενα σωστικά και πυροσβεστικά μέσα.

Άρθρο 181

Ειδική Άδεια Αλιευτικού Τουρισμού

1. Αλιευτικό σκάφος που διατίθεται για δραστηριότητες αλιευτικού τουρισμού εφοδιάζεται με σχετική Ειδική Άδεια Αλιευτικού Τουρισμού που εκδίδεται και χορηγείται από τη Λιμενική Αρχή που έχει καταχωρήσει το σκάφος στα οικεία μητρώα της.

2. Δικαίωμα υποβολής της αίτησης απόκτησης της Ειδικής Άδειας Αλιευτικού Τουρισμού έχει κάθε επαγγελματίας αλιέας ή σπογγαλιέας κάτοχος αδειοδοτημένου επαγγελματικού αλιευτικού ή σπογγαλιευτικού σκάφους, καθώς και κάθε υδατοκαλλιεργητής και συνεταιρισμός αλιέων που κατέχει αδειοδοτημένο αλιευτικό ή σπογγαλιευτικό σκάφος.

3. Με προεδρικό διάταγμα αρμοδιότητας των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Πολιτισμού και Τουρισμού, καθώς και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, που εκδίδεται μέσα σε έξι μήνες από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη λήψη της Ειδικής Άδειας Αλιευτικού Τουρισμού. Στο προεδρικό αυτό διάταγμα καθορίζονται οι αρμόδιες αρχές, για την παρακολούθηση και τον έλεγχο, η διαδικασία και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοση της άδειας, η διάρκεια ισχύος της, το χρονικό διάστημα εντός του οποίου εκδίδεται η άδεια, ο επιτρεπόμενος αλιευτικός και ο αναγκαίος λοιπός εξοπλισμός, τα ελάχιστα χαρακτηριστικά και οι αναγκαίοι ελάχιστοι χώροι ενδίαίτησης των αλιευτικών σκαφών, οι λεπτομέρειες που αναφέρονται στο σήμα το οποίο υποχρεούνται να φέρουν τα επαγγελματικά αλιευτικά πλοία που δραστηριοποιούνται στον αλιευτικό τουρισμό, ο μέγιστος αριθμός επιβαινόντων, η μέγιστη απόσταση από την ακτή, η ανώτατη χρονική διάρκεια του ταξιδιού, οι καιρικές συνθήκες για την εκτέλεση προγραμμάτων αλιευτικού τουρισμού, τα αναγκαία μέσα για την ασφάλεια των επιβαινόντων, καθώς και ζητήματα της ασφάλισής τους σε περίπτωση ατυχήματος, οι ελάχιστες απαιτήσεις για πρόσβαση ατόμων με αναπηρία, όπου αυτό είναι δυνατόν, και θέματα σχετικά με την εκτέλεση των προγραμμάτων του αλιευτικού τουρισμού.

4. Η αρμόδια για την έκδοση της Ειδικής Άδειας Αλιευτικού Τουρισμού του παρόντος άρθρου αρχή υποχρεούται εντός μηνός από την έκδοση, ανάκληση ή επαναχορήγηση της, να ενημερώνει εγγράφως τον ΕΟΤ για την τήρηση του κεντρικού μητρώου τουριστικών επιχειρήσεων της χώρας.

5. Οι αλιείς κάτοχοι επαγγελματικών αλιευτικών ή και σπογγαλιευτικών σκαφών που χρησιμοποιούνται σε δραστηριότητες αλιευτικού τουρισμού, πρέπει να ενημερώ-

νουν τα έγγραφα τα σχετικά με την ασφάλεια του σκάφους. Σε περίπτωση μετατροπών στα σκάφη διακόπτεται η ισχύς της ειδικής άδειας του παρόντος άρθρου από την έναρξη των εργασιών μετατροπής και οι πλοιοκτήτες ή οι εκμεταλλεζόμενοι αυτά υποχρεούνται αμέσως μετά το πέρας των εργασιών αυτών να υποβάλουν εκ νέου αίτηση για χορήγηση νέας άδειας. Η ανωτέρω διακοπή γίνεται με υπεύθυνη δήλωση του αλιέα κατόχου στην αρμόδια αρχή που χορήγησε την ειδική άδεια του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 182 Κυρώσεις

1. Οι παραβάσεις της αλιευτικής νομοθεσίας κατά την άσκηση της δραστηριότητας του Αλιευτικού Τουρισμού τιμωρούνται με τις κυρώσεις που προβλέπει το άρθρο 11 του ν.δ 420/1970 (Α' 27), όπως αντικαταστάθηκε και ισχύει.

2. Η Ειδική Άδεια Αλιευτικού Τουρισμού μπορεί να ανακληθεί για ένα το πολύ έτος, με αιτιολογημένη απόφαση του οργάνου που την εξέδωσε, εάν ο υπεύθυνος για το επαγγελματικό αλιευτικό σκάφος παραβιάζει την ισχύουσα αλιευτική ή τουριστική νομοθεσία. Η παρούσα κύρωση επιβάλλεται συμπληρωματικά των ειδικών κυρώσεων που προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις της Αλιευτικής και Τουριστικής Νομοθεσίας. Μετά την πάροδο του χρόνου της ανάκλησης ο ενδιαφερόμενος δύναται να υποβάλει εκ νέου δικαιολογητικά και να ακολουθήσει τη διαδικασία για την έκδοση νέας άδειας.

3. Μετά από δύο ανακλήσεις μέσα σε διάστημα πέντε (5) ετών, δεν επιτρέπεται η χορήγηση της Ειδικής Άδειας Αλιευτικού Τουρισμού για τον ασκούντα την επιχείρηση επαγγελματία αλιέα, σπογγαλιέα ή υδατοκαλλιεργητή.

Άρθρο 183

Φορολογικές και ασφαλιστικές ρυθμίσεις για τους αλιείς που παρέχουν υπηρεσίες αλιευτικού τουρισμού

1. Οποιοδήποτε εισόδημα προέρχεται από τον αλιευτικό τουρισμό δηλώνεται και φορολογείται ως αλιευτικό εισόδημα, σύμφωνα με τις ειδικές φορολογικές διατάξεις.

2. Οι επαγγελματίες αλιείς και σπογγαλιείς που είναι πλοιοκτήτες επαγγελματικού αλιευτικού ή σπογγαλιευτικού σκάφους και τα αντίστοιχα πληρώματα των σκαφών αυτών κατά την απασχόλησή τους στον αλιευτικό τουρισμό ως συμπληρωματική απασχόληση της κύριας απασχόλησής τους, ασφαλιζονται στον Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων, εφόσον το καθαρό ατομικό αλιευτικό ή/και αγροτικό εισόδημά τους υπερβαίνει το 50% του συνόλου του ατομικού εισοδήματός τους.

Άρθρο 184

1. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 15 του Γενικού Κανονισμού Λιμένα αρ. 23, (Β' 231/1.3.2000) προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:

«Επαγγελματικά αλιευτικά σκάφη στα οποία επιτρέπεται να έχουν άδεια να μεταφέρουν επιβάτες για δραστηριότητες αλιευτικού τουρισμού.»

2. Στις τουριστικές επιχειρήσεις του άρθρου 2 του ν. 2160/1993 προστίθενται, ως αριθμός 7.α., οι επιχειρήσεις Αλιευτικού Τουρισμού.

3. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 117 του Κεφαλαίου ΣΤ: Κεφάλαιο Δυτών του Βιβλίου Δεύτερου του ν.δ. 420/1970 - Αλιευτικός Κώδικας, προστίθεται στο τέλος της, περίπτωση στ' ως ακολούθως:

«στ. Επιχορηγήσεις προς το Κεφάλαιο Δυτών για τη λειτουργία και την ανάπτυξη της Σχολής Δυτών Καλύμνου: 1. Επιτρέπεται και είναι νόμιμη η κατάθεση χρημάτων από το Δήμο Καλυμνίων, την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, καθώς και από κάθε φυσικό πρόσωπο ή επιχείρηση ή σωματείο ή σύλλογο, στον ειδικό λογαριασμό του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (ΝΑΤ) με την επωνυμία «Κεφάλαιο Δυτών», ως επιχορήγηση του λογαριασμού αυτού και με σκοπό αποκλειστικά και μόνο την κάλυψη των πάσης φύσεως δαπανών λειτουργίας και ανάπτυξης της Σχολής Δυτών Καλύμνου τηρουμένων κατά τα λοιπά των εκάστοτε ισχυουσών διατάξεων για τη χρηματοδότηση και λειτουργία της σχολής αυτής, καθώς και των ισχυουσών διατάξεων για τη νομιμότητα των δαπανών εκάστου από τους ανωτέρω επιχορηγούντες. 2. Πριν την κατάθεση στον ανωτέρω ειδικό λογαριασμό οποιουδήποτε ποσού από τους ανωτέρω επιχορηγούντες, θα πρέπει ο εκάστοτε επιχορηγών να αποστείλει προς τη Διοίκηση του ΝΑΤ έγγραφη γνωστοποίηση της σχετικής του απόφασης με αιτιολόγηση και αναγραφή σε αυτήν του συγκεκριμένου ποσού, καθώς και των όρων και του σκοπού της σκοπούμενης επιχορήγησης και στη συνέχεια θα πρέπει η Διοίκηση του ΝΑΤ να αποστείλει προς τον επιχορηγούντα αντίστοιχο έγγραφο αποδοχής της απόφασης αυτής, καθώς και της αντίστοιχης επιχορήγησης.»

Άρθρο 185

1. Το εδάφιο α' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του ν. 3897/2010 (Α' 208) αντικαθίσταται ως εξής:

«Απαγορεύεται εφεξής η εγκατάσταση πρατηρίων υγρών καυσίμων και σταθμών αυτοκινήτων εξοπλισμένων με αντλίες καυσίμων, σε θέσεις που απέχουν από το πλησιέστερο σημείο του κτιρίου εκκλησιών, νοσοκομείων, κλινικών, ασύλων ανιάτων, γηροκομείων, οίκων ευγηρίας και γενικότερα κτιρίων υγείας και πρόνοιας, όπως αυτά ταξινομούνται σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κτιριοδομικού Κανονισμού (υ.α. 3046/304/1989 Δ' 59/3.2.1989) και εκπαιδευτηρίων, ανεξαρτήτως αριθμού ατόμων, καθώς και κτιρίων ξενοδοχείων, γραφείων, καταστημάτων και χώρων συνάθροισης κοινού, των οποίων η χωρητικότητα ξεπερνά τα πενήντα (50) άτομα, απόσταση μικρότερη από τριάντα (30) μέτρα, μετρούμενη προς πάσα κατεύθυνση (ακτινικά και επί οριζοντίου επιπέδου προβολής) από το κέντρο της νησίδας των αντλιών ή των φρεατίων της δεξαμενής καυσίμου ή της προβολής του στομίου του σωλήνα εξαερώσεως, με την προϋπόθεση ότι οι ανωτέρω κτιριακές εγκαταστάσεις και χώροι βρίσκονται σε περιοχές όπου είτε επιτρέπονται από τις αντίστοιχες θεσμοθετημένες ισχύουσες χρήσεις γης και υφίστανται νομίμως είτε δεν υπάρχει ρητή απαγόρευση για την ίδρυση και λειτουργία τους σε περιοχές όπου δεν έχουν θεσμοθετηθεί χρήσεις γης.

Επιπλέον, είναι δυνατή η μείωση της ελάχιστης απόστασης ασφαλείας των τριάντα (30) μέτρων για την ίδρυση νέων πρατηρίων υγρών καυσίμων και σταθμών αυτοκινήτων εξοπλισμένων με αντλίες καυσίμων, από το πλησιέστερο σημείο των κτιρίων ή χώρων, με χρήσεις

μίας εξ αυτών που αναφέρονται στο εδάφιο α' της παρούσας παραγράφου, εφόσον τα υπόψη υπό ίδρυση πρατήρια υγρών καυσίμων ή σταθμοί αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης εξοπλισμένοι με αντλίες καυσίμων, λάβουν συγκεκριμένα κατάλληλα προστατευτικά μέτρα ασφαλείας, των οποίων οι προδιαγραφές θα οριστούν και θα εξειδικευθούν με σχετική απόφαση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, η οποία θα εκδοθεί εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

2. Το εδάφιο γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του ν. 3897/2010 (Α' 208) αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε κάθε περίπτωση που εντός του αυτού ή ομόρου ή τρίτου οικοπέδου ή γηπέδου, όπου υφίσταται ήδη ή πρόκειται να ιδρυθεί πρατήριο καυσίμων, υφίσταται ήδη ή θα ιδρυθεί κτίριο ή χώρος με χρήση μία εξ αυτών που αναφέρονται στο εδάφιο α' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, το πρατήριο υγρών καυσίμων θα τηρεί την ελάχιστη απόσταση ασφαλείας των τριάντα (30) μέτρων του εδαφίου α' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Εφόσον οι εγκαταστάσεις των κτιρίων ή χώρων - οικοπέδων με χρήση μία εξ' αυτών που αναφέρονται στο εδάφιο α' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου υφίστανται ή πρόκειται να ιδρυθούν εντός θεσμοθετημένων χρήσεων γης τότε τα πρατήρια υγρών καυσίμων ή και οι σταθμοί αυτοκινήτων εξοπλισμένοι με αντλίες καυσίμων, υποχρεούνται να λάβουν συγκεκριμένα κατάλληλα προστατευτικά μέτρα ασφαλείας, των οποίων οι προδιαγραφές θα οριστούν και θα εξειδικευθούν με τη σχετική απόφαση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής του εδαφίου α' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, αν η απόσταση ασφαλείας των τριάντα (30) μέτρων απαιτείται να μειωθεί.

Οικόπεδα είτε κτιριακές εγκαταστάσεις με θεσμοθετημένες χρήσεις γης του εδαφίου α' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου δεν υπάγονται, σε καμία περίπτωση, στην υποχρέωση τήρησης της απόστασης των τριάντα (30) μέτρων από λειτουργούντα πρατήρια υγρών καυσίμων ή και σταθμούς αυτοκινήτων που είναι εξοπλισμένοι με αντλίες καυσίμων και επιπλέον στη λήψη συγκεκριμένων κατάλληλων προστατευτικών μέτρων ασφαλείας.

Σε περίπτωση όπου πρόκειται να ιδρυθεί πρατήριο υγρών καυσίμων εντός οικοπέδου ή γηπέδου υπεραγοράς τροφίμων ή άλλων ειδών δεν απαιτείται η κατασκευή ανεξάρτητης κυκλοφοριακής σύνδεσης για το πρατήριο καυσίμων και η είσοδος ή έξοδος των οχημάτων από και προς αυτό πραγματοποιείται από τον υπάρχοντα κόμβο σύνδεσης ή είσοδο - έξοδο της υπεραγοράς τροφίμων ή άλλων ειδών.»

3. Το εδάφιο β' της παραγράφου 3 του άρθρου 11 του ν. 3897/2010 (Α' 208) αντικαθίσταται ως εξής:

«Υφιστάμενα πρατήρια υγρών καυσίμων ή σταθμοί αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης εξοπλισμένοι με αντλίες καυσίμων, που λειτουργούν σε θέσεις που απέχουν απόσταση μικρότερη από τριάντα (30) μέτρα από κτίρια και χώρους με χρήσεις αυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, απομακρύνονται εντός επταετίας από της ισχύος του παρόντος. Εξαιρούνται μόνο οι σταθμοί αυτοκινήτων, οι οποίοι δύνανται να συνεχίσουν τη λειτουργία τους στις υφιστάμενες θέσεις τους εφόσον εφοδιαστούν με άδεια λειτουργίας μόνο

στο μέρος που αφορά τη στάθμευση και τις τυχόν λοιπές εξυπηρετικές εγκαταστάσεις (πλυντήρια - λιπαντήρια), πλην των αντλιών καυσίμων.

Επιπλέον, είναι δυνατή η μείωση της ελάχιστης απόστασης ασφαλείας των τριάντα (30) μέτρων, για τα υφιστάμενα πρατήρια υγρών καυσίμων και τους σταθμούς αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης που είναι εξοπλισμένοι με αντλίες καυσίμων, από το πλησιέστερο σημείο των κτιρίων ή χώρων, με χρήσεις μίας εξ αυτών που αναφέρονται στο εδάφιο α' της παρούσας παραγράφου, εφόσον τα υπόψη πρατήρια υγρών καυσίμων ή σταθμοί λάβουν συγκεκριμένα κατάλληλα προστατευτικά μέτρα ασφαλείας, των οποίων οι προδιαγραφές θα οριστούν και θα εξειδικευθούν με τη σχετική απόφαση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής του εδαφίου α' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Τα λειτουργούντα πρατήρια και οι αντλίες καυσίμων των σταθμών που, παρά τη λήψη των ανωτέρω συγκεκριμένων κατάλληλων προστατευτικών μέτρων ασφαλείας, χωροθετούνται σε απόσταση μικρότερη της νέας ελάχιστης απόστασης ασφαλείας που θα προέλθει με τη λήψη των ανωτέρω συγκεκριμένων κατάλληλων προστατευτικών μέτρων ασφαλείας, απομακρύνονται εντός επταετίας από της ισχύος του υπόψη νόμου.»

4. Η παράγραφος 6 του άρθρου 11 του ν. 3897/2010 (Α' 208) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Τα φυσικά πρόσωπα ή μέλη εταιρειών προκειμένου να τύχουν άδειας ίδρυσης και λειτουργίας πρατηρίων υγρών καυσίμων ή μικτών ή αμιγώς υγραερίου δημόσιας χρήσης, απαιτείται να είναι είτε Έλληνες υπήκοοι είτε πολίτες κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.). Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η με βάση τις διατάξεις αυτού του άρθρου, η χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων ή μικτού ή αμιγώς υγραερίου σε ομογενείς από τη Ρωσία, Β. Ήπειρο, Τουρκία και Αίγυπτο, καθώς και τα παιδιά τα οποία έχουν γεννηθεί από αυτά τα πρόσωπα. Οι ομογενείς της Τουρκίας κατά την υποβολή των δικαιολογητικών επιδεικνύουν ακόμα και το σε ισχύ δελτίο παραμονής του Κέντρου Αλλοδαπών, αφού αναγραφεί στην αίτηση ο αριθμός μητρώου του δελτίου αυτού. Για ανώνυμες εταιρείες που έχουν την έδρα τους στη χώρα, δεν εξετάζεται η υπηκοότητα των μετόχων.»

5. Οι παράγραφοι 1 και 3 του άρθρου 31 του π.δ. 595/1984, που τροποποιήθηκε με το άρθρο 27 του π.δ. 269/1998 (Α' 196), καταργούνται και η παρ. 2 του άρθρου 31 του π.δ. 595/1984, αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε κάθε περίπτωση ύπαρξης κτιριακών εγκαταστάσεων ή χώρων με θεσμοθετημένες χρήσεις γης των εδαφίων δ', ε' και στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του π.δ. 595/1984, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του π.δ. 282/1999 (Α' 242) και το άρθρο 11 του ν. 3897/2010 (Α' 208) σε απόσταση μικρότερη της ελάχιστη προβλεπόμενης στις περιπτώσεις αυτές, από εγκατάσταση λειτουργούντος ή υπό ίδρυση μικτού ή αμιγώς υγραερίου πρατηρίου ή υφιστάμενου μικτού πρατηρίου που έχει προέλθει από μετατροπή λειτουργούντος πρατηρίου υγρών καυσίμων, διατάσσεται η διακοπή της λειτουργίας του πρατηρίου εντός επταετίας από την ισχύ του παρόντος άρθρου, ανεξάρτητα αν αυτό ιδρύθηκε προγενέστερα ή μεταγενέστερα των εγκαταστάσεων αυτών. Εναλλακτικά, σε περίπτωση που τα ανωτέρω πρατήρια λά-

βουν συγκεκριμένα κατάλληλα προστατευτικά μέτρα ασφαλείας, των οποίων οι προδιαγραφές θα οριστούν και θα εξειδικευθούν με σχετική απόφαση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, είναι δυνατή η μείωση των ελάχιστων αποστάσεων ασφαλείας τους από κτίρια ή χώρους με θεσμοθετημένες χρήσεις γης των εδαφίων δ', ε' και στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του π.δ. 595/1984, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του π.δ. 282/1999 (Α' 242) και το άρθρο 11 του ν. 3897/2010 (Α' 208). Τα μικτά ή αμιγώς υγραερίου πρατήρια που, παρά τη λήψη των ανωτέρω συγκεκριμένων κατάλληλων προστατευτικών μέτρων ασφαλείας, χωροθετούνται σε αποστάσεις μικρότερες των νέων τιθέμενων ελάχιστων αποστάσεων ασφαλείας των εδαφίων δ', ε' και στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του π.δ. 595/1984, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του π.δ. 282/1999 (Α' 242) και το άρθρο 11 του ν. 3897/2010 (Α' 208), απομακρύνονται εντός επταετίας από της ισχύος του υπόψη νόμου.»

6. Η παράγραφος 10 του άρθρου 11 του ν. 3897/2010 (Α' 208) αντικαθίσταται ως εξής:

«10. Οι εξωτερικές αποστάσεις ασφαλείας των εδαφίων ε' και στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του π.δ. 595/1984, που τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 11 του ν. 3897/2010 (Α' 208), καθορίζονται σε πενήντα (50) μέτρα.»

7. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 10 του ν. 3710/2008 προστίθεται νέο εδάφιο β' ως εξής:

«β. Οι υπόγειες δεξαμενές υγρών ή αερίων καυσίμων, τα στέγαστρα και οι αντλίες υγρών ή αερίων καυσίμων των πρατηρίων υγρών ή αερίων καυσίμων μεικτών ή αμιγών, καθώς και των σταθμών αυτοκινήτων με αντλίες υγρών ή αερίων καυσίμων μεικτών ή αμιγών, επιτρέπονται στους ακάλυπτους χώρους των οικοπέδων ή γηπέδων που βρίσκονται σε εντός και σε εκτός σχεδίου περιοχές αντίστοιχα, χωρίς να προσμετρώνται στη κάλυψη και στη δόμηση, ακόμη και στην περίπτωση που υπάρχουν και άλλες χρήσεις μέσα στο ίδιο ακίνητο πέραν των χρήσεων που αφορούν την εξυπηρέτηση των πελατών του πρατηρίου.»

8. Στο άρθρο 10 του ν. 3710/2008 (Α' 216) προστίθεται νέα παράγραφος 11 ως εξής:

«11. Τα πρατήρια υγρών ή αερίων καυσίμων μεικτών ή αμιγών, καθώς και οι σταθμοί αυτοκινήτων με αντλίες υγρών ή αερίων καυσίμων μεικτών ή αμιγών, που βρίσκονται σε εκτός σχεδίου περιοχές δομούνται σύμφωνα με το άρθρο 1 του π.δ. 24.5.1985 (Δ' 270). Τα δε στέγαστρα αντλιών και οι υπόγειες δεξαμενές υγρών και αερίων καυσίμων των παραπάνω εγκαταστάσεων δεν προσμετρώνται στο ποσοστό κάλυψης και στο συντελεστή δόμησης και τοποθετούνται ελεύθερα στο γήπεδο σε θέσεις που εγκρίνει η αρμόδια υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, χωρίς να τηρούνται υποχρεωτικά οι ελάχιστες αποστάσεις από τα πλάγια όρια του γηπέδου.

Σε περίπτωση που στο ίδιο αγροτεμάχιο υφίσταται πρατήριο υγρών ή αερίων καυσίμων ή σταθμός αυτοκινήτων με αντλίες υγρών ή αερίων καυσίμων και πρόκειται να εγκατασταθεί άλλη χρήση που δεν σχετίζεται με την εξυπηρέτηση των πελατών του πρατηρίου ή του σταθμού αυτοκινήτων, ή υφίσταται στο αγροτεμάχιο άλλη χρήση και πρόκειται να εγκατασταθεί και πρατήριο υγρών ή αερίων καυσίμων ή σταθμός αυτοκινήτων με αντλίες υγρών ή αερίων καυσίμων, θα εφαρμόζονται για

το σύνολο του αγροτεμαχίου οι τυχόν δυσμενέστεροι όροι και περιορισμοί δόμησης που καθορίζονται για την κάθε επί μέρους χρήση.

9. Η παρ. 4 του άρθρου 15 του β.δ. 465/1970 (Α' 150) και του π.δ. 1224/1981 (Α' 303), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του π.δ. 118/2006 (Α' 119), αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Με την έναρξη ισχύος του παρόντος και εφ' εξής ορίζεται πως για τη λειτουργία πρατηρίου υγρών καυσίμων απαιτείται ο ορισμός Υπεύθυνου Λειτουργίας των εν λόγω εγκαταστάσεων. Ο Υπεύθυνος Λειτουργίας θα πρέπει να διαθέτει τη σχετική άδεια ασκήσεως επαγγέλματος η οποία και θα αποτελεί απαραίτητο δικαιολογητικό για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας του πρατηρίου υγρών καυσίμων. Η υπόψη άδεια ασκήσεως επαγγέλματος δύναται να χορηγείται σε:

α) εκμεταλλευτές πρατηρίων υγρών καυσίμων με αποδεδειγμένη εμπειρία στη λειτουργία πρατηρίου υγρών καυσίμων,

β) φυσικά πρόσωπα έπειτα από την επιτυχή παρακολούθηση σχετικών επιμορφωτικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την ασφαλή και ορθή λειτουργία πρατηρίων υγρών καυσίμων,

γ) διπλωματούχους ή τεχνολόγους μηχανικούς με σχέση εργασίας αποκλειστικής απασχόλησης.

Οι όροι και οι προϋποθέσεις για την απόκτηση της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος υπευθύνου λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων, η δομή, το περιεχόμενο, ο χρόνος και οι προδιαγραφές των ανωτέρω εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την απόκτηση της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος Υπεύθυνου Λειτουργίας πρατηρίων υγρών καυσίμων, θα καθοριστούν με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

10. Η περίπτωση ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 37 του ν. 2963/2001 (Α' 268), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με το άρθρο 5 παρ.1 του ν. 3897/2010 (Α' 208) αντικαθίσταται ως εξής:

«ζ. Πιστοποίηση του ΚΤΕΟ κατά το πρότυπο ISO 9001 από κατάλληλα διαπιστευμένο φορέα της Ελλάδας ή κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

η. Για χρονικό διάστημα οκτώ (8) μηνών από την ισχύ του παρόντος νόμου είναι δυνατή η έκδοση άδειας λειτουργίας Ιδιωτικού ΚΤΕΟ και πριν την Πιστοποίησή του, εφόσον κατά την έκδοσή της, έχει υποβάλει απλή αίτηση για Πιστοποίηση στον αρμόδιο φορέα. Στην περίπτωση αυτή το Πιστοποιητικό Πιστοποίησης υποβάλλεται υποχρεωτικά στην αρμόδια Υπηρεσία έκδοσης της άδειας λειτουργίας, το αργότερο μέχρι τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας, άλλως αυτή παύει να ισχύει αυτοδικαίως.

θ. Τα ιδιωτικά ΚΤΕΟ που έχουν λάβει άδεια ίδρυσης ή λειτουργίας πριν την έναρξη ισχύος της παρούσας διάταξης, εναλλακτικά, αντί της απαίτησης της παραπάνω παραγράφου, δύνανται να λάβουν άδεια λειτουργίας ή να συνεχίσουν να λειτουργούν αντίστοιχα, με διαπίστωση, μέχρι λήξης της ισχύος του σχετικού πιστοποιητικού,

ι. Τα ιδιωτικά ΚΤΕΟ, που έλαβαν άδεια λειτουργίας σύμφωνα με τα οριζόμενα στη δεύτερη περίοδο της περίπτωσης ζ' της παρ. 1 του άρθρου 37 του ν. 2963/2001, προ της παρούσας τροποποίησής της, δύνανται είτε εντός του υπολειπόμενου διαστήματος των 6 μηνών από τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας τους, να υποβάλουν στην αρμόδια υπηρεσία έκδοσης της άδειας λειτουργίας τους, το πιστοποιητικό Διαπίστευσης είτε να

πιστοποιηθούν εντός της οριζόμενης στο ανωτέρω εδάφιο α' προθεσμίας 8 μηνών, άλλως αυτή παύει να ισχύει αυτοδικαίως.»

11. Η παράγραφος 4 του άρθρου 37 του ν. 2963/2001 (Α' 268), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με το άρθρο 5 παρ. 2 του ν. 3897/2010 (Α' 208), αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Τα Δημόσια ΚΤΕΟ πιστοποιούνται κατά το πρότυπο ISO 9001 από κατάλληλα διαπιστευμένο φορέα της Ελλάδος ή κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης το αργότερο εντός οκτώ (8) μηνών από την έκδοση της απόφασης του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων περί καθορισμού των όρων και προϋποθέσεων ορθής λειτουργίας τους, της παραγράφου 3 του άρθρου 41 του παρόντος νόμου. Μετά την παρέλευση του ανωτέρω χρονικού διαστήματος τα Δημόσια ΚΤΕΟ απαγορεύεται να διενεργούν Τεχνικούς Ελέγχους και να εκδίδουν Δελτία Τεχνικού Ελέγχου μέχρι την πιστοποίησή τους.»

12. Το άρθρο 41 του ν. 2963/2001 (Α' 268), όπως συμπληρώθηκε με την παράγραφο 5 του άρθρου 11 του ν. 3082/2002 (Α' 316) και αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 5 του ν. 3897/2010 (Α' 208), αντικαθίσταται ως εξής:

« Άρθρο 41
Διοικητικές κυρώσεις

1. Σε περιπτώσεις παράβασης των σχετικών με τον τεχνικό έλεγχο των οχημάτων στη χώρα διατάξεων των νόμων 1350/1983 (Α' 55) και 3446/2006 (Α' 49) και των διατάξεων του Κεφαλαίου Β' του νόμου αυτού, καθώς και των αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή τους, δύνανται να επιβληθούν οι ακόλουθες διοικητικές κυρώσεις:

α. Στους φορείς στους οποίους χορηγείται άδεια ίδρυσης και λειτουργίας Ιδιωτικού ΚΤΕΟ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 36 και 37:

αα. πρόστιμο από πεντακόσια (500) έως χίλια (1.000) ευρώ. Αν διαπιστωθούν περισσότερες παραβάσεις στο πλαίσιο του ίδιου ελέγχου, το ανώτατο ύψος του συνολικού προστίμου μπορεί να ανέλθει έως το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ,

ββ. αφαίρεση της άδειας λειτουργίας του φορέα από δέκα (10) ημέρες έως και ένα (1) χρόνο.

β. Στο ελεγκτικό προσωπικό των παραπάνω φορέων αφαίρεση του πιστοποιητικού ελεγκτή από δέκα (10) ημέρες έως τρεις (3) μήνες.

Σε περίπτωση υποτροπής μέσα σε ένα έτος από την προηγούμενη παραβίαση επιβάλλεται διπλάσια ποινή και σε νέα υποτροπή εντός του έτους από την προηγούμενη επιβάλλεται τριπλάσια ποινή.

Σε άρνηση του υπευθύνου του Ιδιωτικού ΚΤΕΟ να υποβληθεί σε έλεγχο από το αρμοδίως εξουσιοδοτημένο όργανο αφαιρείται η άδεια λειτουργίας για τριάντα (30) ημέρες. Σε περίπτωση υποτροπής μέσα σε ένα έτος από την προηγούμενη παραβίαση επιβάλλεται διπλάσια ποινή και σε νέα υποτροπή εντός του έτους από την προηγούμενη επιβάλλεται οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας του Ιδιωτικού ΚΤΕΟ.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται οι περιπτώσεις των παραβάσεων της παραγράφου 1 του αυτού άρθρου όπου επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις, τα όργανα ελέγχου και η διαδικασία επιβολής των πιο πάνω κυρώσεων, τα κριτήρια επιμέτρησης των κυρώσεων για

παραβάσεις που αφορούν δευτερεύουσες, σοβαρές ή επικίνδυνες ελλείψεις οχημάτων ή και παραβάσεις που αφορούν διοικητικής ή οικονομικής φύσης υποχρεώσεις, τα όργανα και η διαδικασία είσπραξης των προστίμων και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Τα όργανα ελέγχου διενεργούν τους ίδιους ελέγχους και στα Δημόσια ΚΤΕΟ.

3. Με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη αναστέλλεται η λειτουργία Δημοσίου ΚΤΕΟ σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις ορθής λειτουργίας του, όπως καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και μέχρι την αποκατάστασή τους.»

13. Η παράγραφος 4 του άρθρου 19 του ν. 2671/1998 (Α' 289) καταργείται και αντικαθίσταται ως εξής:

«Η απόσπαση των Επιθεωρητών Ελεγκτών στο Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων διαρκεί τρία (3) έτη, παρατείνεται μία ή περισσότερες τριετίες, χωρίς τη γνώμη Υπηρεσιακού ή άλλου Συμβουλίου, κατά παρέκκλιση των γενικών και ειδικών διατάξεων, με κοινή απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού, κατόπιν εισήγησης του Γενικού Επιθεωρητή και είναι υποχρεωτική για την Υπηρεσία του υπαλλήλου. Η απόσπαση των ανωτέρω Επιθεωρητών- Ελεγκτών ανακαλείται ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση του Γενικού Επιθεωρητή του Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών, μόνο για λόγους αδυναμίας εκτέλεσης των καθηκόντων τους ή πλημμελούς άσκησης αυτών ή κατόπιν αίτησης των ιδίων. Ο χρόνος της απόσπασης λογίζεται για κάθε συνέπεια ως χρόνος συνεχούς και πραγματικής υπηρεσίας στην οργανική θέση του υπαλλήλου.»

14. Η παράγραφος 2 του άρθρου 17 του ν. 3534/2007 (Α' 40) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Τα σχολικά λεωφορεία ιδιωτικής χρήσης που μεταφέρουν μαθητές όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης, όταν τίθενται για πρώτη φορά σε κυκλοφορία πρέπει να είναι ηλικίας μέχρι οκτώ (8) ετών από το έτος κατασκευής του πλαισίου, του έτους αυτού μη συμπεριλαμβανομένου, ή από το έτος της πρώτης αδειας κυκλοφορίας είτε στο εσωτερικό είτε σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μετά τη συμπλήρωση είκοσι επτά (27) ετών από το έτος κατασκευής του πλαισίου, του έτους αυτού μη συμπεριλαμβανομένου, αποσύρονται υποχρεωτικά από την εκτέλεση του έργου της μεταφοράς των μαθητών.

Οι ρυθμίσεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται ανάλογα στα σχολικά λεωφορεία, που ταξινομήθηκαν με βάση την ημερομηνία έκδοσης της πρώτης άδειας κυκλοφορίας στην αλλοδαπή ή ημεδαπή.»

15. Η παράγραφος 1α του άρθρου 2 του ν. 2671/1998 (Α' 289), που αντικατέστησε την παράγραφο 1 του άρθρου 10 του ν. 1906/1990 (Α' 157), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η εξυπηρέτηση διεθνών τακτικών γραμμών γίνεται με βάση άδειες που χορηγούνται από το Υπουργείο Υποδομών και Δικτύων. Δικαιούμενα πρόσωπα για την εξυπηρέτηση διεθνών τακτικών λεωφορειακών γραμμών αποτελούν η ΤΡΑΙΝΟΣΕ και τα τουριστικά γραφεία που πληρούν τις προϋποθέσεις του π.δ. 346/2001 (Α' 233) ή του Κοινοτικού Κανονισμού 1071/2009 (L 300/51) για την εξυπηρέτηση διεθνών οδικών μεταφορών επιβατών. Η μέγιστη διάρκεια ισχύος των αδειών που αφορούν σε τακτικές γραμμές μεταξύ της Ελλάδας και των χωρών - μελών της Ε.Ε. είναι πενταετής ενώ για τις άδειες τακτικών γραμμών με χώρες που δεν είναι μέλη της Ε.Ε. η αντίστοιχη μέγιστη διάρκεια είναι τριετής.

Οι τακτικές διεθνείς λεωφορειακές γραμμές μεταξύ Ελλάδας και χωρών που δεν είναι μέλη της Ε.Ε. συνδέουν την πρωτεύουσα των χωρών αυτών με την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη. Εξαιρετικά για χώρες που δεν είναι μέλη της Ε.Ε. και είναι όμορες της Ελλάδας, οι διεθνείς τακτικές λεωφορειακές γραμμές δύναται να συνδέουν τις πρωτεύουσες των ομόρων νομών και των ομόρων περιφερειών των χωρών αυτών με τις πρωτεύουσες των ομόρων νομών και των ομόρων περιφερειών της Ελλάδας.

2. Ειδικά για τις διεθνείς τακτικές γραμμές μεταξύ της Ελλάδας και χωρών που δεν είναι μέλη της Ε.Ε., κάθε αδειοδοτούμενη ελληνική μεταφορική επιχείρηση εξυπηρετεί, το μέγιστο, το 50% των διαθέσιμων, για τις ελληνικές επιχειρήσεις, δρομολογίων. Προκειμένου για τη λειτουργία των ως άνω διεθνών τακτικών γραμμών απαιτείται η σύναψη σύμβασης συνεργασίας μεταξύ της δικαιούμενης ημεδαπής μεταφορικής επιχείρησης με αντίστοιχη επιχείρηση της χώρας προορισμού. Η σύμβαση συνεργασίας, με διάρκεια αντίστοιχη με τη διάρκεια ισχύος της άδειας, θα αφορά την από κοινού εκμετάλλευση των δρομολογίων και την αμοιβαία εκπροσώπηση κάθε μεταφορικής επιχείρησης στη χώρα προορισμού (παροχή πληροφόρησης, έκδοση εισιτηρίων κ.λπ.). Καμία από τις αντισυμβαλλόμενες επιχειρήσεις (ημεδαπή - αλλοδαπή) δεν επιτρέπεται να εξυπηρετεί περισσότερα δρομολόγια από την επιχείρηση που είναι εγκατεστημένη στην άλλη χώρα. Δεν ικανοποιούνται αιτήσεις μεταφορών για την εξυπηρέτηση διεθνών τακτικών γραμμών που περιέχουν συμβάσεις συνεργασίας μεταξύ ελληνικής και αλλοδαπής μεταφορικής επιχείρησης οι οποίες δεν συμφωνούν με τα προηγούμενα.

3. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται οι όροι, οι διαδικασίες και οι λοιπές λεπτομέρειες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

4. Οι υφιστάμενες τακτικές διεθνείς λεωφορειακές γραμμές μεταξύ Ελλάδας και χωρών που δεν είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διατηρούνται για έξι (6) μήνες από την ισχύ του παρόντος νόμου.»

Άρθρο 186

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 36 του ν. 3669/2008 (Α' 116) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η διευθύνουσα υπηρεσία ορίζει ως επιβλέποντες και βοηθούς αυτών για το έργο ή τμήματά του ή ειδη εργασιών τεχνικούς υπαλλήλους, οι οποίοι κατά προτίμηση έχουν την κατάλληλη ειδικότητα, ανάλογα με τα στελέχη που διαθέτει, τις υπηρεσιακές ανάγκες και την αξιολόγηση του έργου και του προσωπικού, καθώς και τριμελή επιτροπή τεχνικών υπαλλήλων για την παραλαβή των αφανών εργασιών και τη σύνταξη των σχετικών πρωτοκόλλων.»

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 52 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου λαμβάνονται όλα τα αναγκαία στοιχεία για την επιμέτρηση των ποσοτήτων των εκτελούμενων εργασιών. Τα επιμετρητικά στοιχεία λαμβάνονται από κοινού από τον επιβλέποντα και τον εκπρόσωπο του ανάδοχου, καταχωρούνται σε επιμετρητικά φύλλα εις διπλούν, που υπογράφονται από τα δύο μέρη και καθένα παίρνει από ένα

αντίγραφο. Ειδικά για την περίπτωση της παραλαβής φυσικού εδάφους, η Προϊσταμένη Αρχή συγκροτεί Επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν υποχρεωτικά ο Προϊστάμενος της διευθύνουσας υπηρεσίας και ο επιβλέπων.»

3. Η παράγραφος 2 του άρθρου 52 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Στο τέλος κάθε μήνα ο ανάδοχος συντάσσει επιμετρήσεις κατά διακριτά μέρη του έργου για τις εργασίες που εκτελέστηκαν τον προηγούμενο μήνα. Η επιμέτρηση περιλαμβάνει για κάθε εργασία συνοπτική περιγραφή της με ένδειξη του αντίστοιχου άρθρου του τιμολογίου ή των πρωτοκόλλων κανονισμού τιμών μονάδας νέων εργασιών που εκτελέστηκαν και τα αναγκαία γι' αυτό επιμετρητικά σχέδια, στοιχεία και διαγράμματα, με βάση τα στοιχεία απευθείας καταμέτρησης των εργασιών ή των πρωτοκόλλων της παραγράφου 3.

Οι επιμετρήσεις, συνοδευόμενες από τα αναγκαία επιμετρητικά στοιχεία και σχέδια, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, υποβάλλονται, από τον ανάδοχο στη διευθύνουσα υπηρεσία για έλεγχο το αργότερο είκοσι ημέρες μετά το τέλος του επομένου της εκτελέσεώς τους μηνός, αφού υπογράφουν από αυτόν με την ένδειξη «όπως συντάχθηκαν από τον ανάδοχο».

Οι επιμετρήσεις συντάσσονται με μέριμνα και δαπάνη του αναδόχου και υπόκεινται στον έλεγχο της διευθύνουσας υπηρεσίας, ο οποίος ολοκληρώνεται με την εγκριτική απόφαση της τελευταίας. Η διευθύνουσα υπηρεσία, μέσα σε τρεις μήνες από την υποβολή των επιμετρήσεων από τον ανάδοχο, έχει την υποχρέωση να προβεί σε έλεγχο και διόρθωση των υπολογισμών, να εγκρίνει τις επιμετρήσεις και να κοινοποιήσει στον ανάδοχο τις επιμετρήσεις που έχουν ελεγχθεί και διορθωθεί. Η κοινοποίηση αυτή θεωρείται πράξη της διευθύνουσας υπηρεσίας κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 76 και ο ανάδοχος, εάν δεν αποδέχεται τις διορθώσεις, μπορεί να ασκήσει το προβλεπόμενο δικαίωμα της ένστασης.

Εάν οι υποβαλλόμενες επιμετρήσεις παρουσιάζουν ελλείψεις, που καθιστούν αδύνατο τον έλεγχο ή τη διόρθωσή τους, η διευθύνουσα υπηρεσία επιστρέφει τις επιμετρήσεις στον ανάδοχο μέσα στην πιο πάνω τρίμηνη προθεσμία και τον καλεί για τη συμπλήρωση των συγκεκριμένων ελλείψεων. Τα στοιχεία που λείπουν και κρίνονται απαραίτητα από τη διευθύνουσα υπηρεσία πρέπει να αναφέρονται στην πρόσκληση συγκεκριμένα και αριθμημένα. Ο ανάδοχος, μέσα σε ένα μήνα, υποχρεούται να επανυποβάλει τις επιμετρήσεις συμπληρώνοντας όλα τα στοιχεία που του ζητήθηκαν με την πρόσκληση. Μετά την πιο πάνω επανυποβολή των επιμετρήσεων, η διευθύνουσα υπηρεσία δεν μπορεί να τις επιστρέψει εκ νέου στον ανάδοχο προς συμπλήρωση, αλλά υποχρεούται μέσα σε ένα μήνα να τις ελέγξει, να τις διορθώσει, να τις εγκρίνει και να τις κοινοποιήσει στον ανάδοχο.

Οι επιμετρήσεις, εάν δεν επιστραφούν εγκεκριμένες ή διορθωμένες ή για συμπλήρωση μέσα στην πιο πάνω τρίμηνη προθεσμία, ή εάν, μετά την επανυποβολή τους, αυτές δεν ελεγχθούν, διορθωθούν, εγκριθούν και κοινοποιηθούν στον ανάδοχο, μέσα στην πιο πάνω μηνιαία προθεσμία, θεωρούνται αυτοδίκαια εγκεκριμένες, μόνο υπό την έννοια ότι μπορούν να συμπεριληφθούν από τον ανάδοχο σε επόμενο λογαριασμό.

Οι επιμετρήσεις του έργου, εγκεκριμένες από τη διευθύνουσα υπηρεσία ή αυτοδίκαια εγκεκριμένες, μπορεί να ελεγχθούν εκ νέου από την επιτροπή προσωρινής παρα-

λαβής και αν διαπιστωθεί η ύπαρξη αχρεωστήτως καταβληθέντος εργολαβικού ανταλλάγματος, αυτό είναι επισημειωμένο ύστερα από σύνταξη αρνητικού λογαριασμού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 8 του άρθρου 53. Οι αυτοδίκαια εγκεκριμένες επιμετρήσεις υπόκεινται στον έλεγχο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας σε επόμενο λογαριασμό.»

4. Η παράγραφος 3 του άρθρου 52 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Όταν πρόκειται για εργασίες, η ποσοτική επαλήθευση των οποίων δεν είναι δυνατή στην τελική μορφή του έργου, όπως εργασίες που πρόκειται να επικαλυφθούν από άλλες και δεν είναι τελικά εμφανείς, ποσότητες που παραλαμβάνονται με ζύγιση ή άλλα παρόμοια, ο ανάδοχος υποχρεούται να καλέσει την επιτροπή της παραγράφου 2 του άρθρου 36 και τον επιβλέποντα, προκειμένου να προβούν από κοινού στην καταμέτρηση ή ζύγιση και να συντάξουν πρωτόκολλο παραλαβής αφανών εργασιών ή πρωτόκολλο ζυγίσεως αντίστοιχα. Το πρωτόκολλο αυτό, υπογραφόμενο από τον ανάδοχο, τον επιβλέποντα και τα μέλη της επιτροπής, αποτελεί προϋπόθεση για την πιστοποίηση των σχετικών εργασιών.»

5. Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 52 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Για τις επί μέρους επιμετρήσεις, που δεν έχουν ακόμη ελεγχθεί από την υπηρεσία, καταχωρούνται οι ποσότητες των επιμετρήσεων όπως συντάχθηκαν από τον ανάδοχο πριν από τον έλεγχο της υπηρεσίας.»

6. Η παράγραφος 7 του άρθρου 52 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Μαζί με την τελική επιμέτρηση ο ανάδοχος μπορεί να υποβάλει και κάθε άλλο αίτημά του που σχετίζεται με δικαίωμά του από την εκτέλεση της σύμβασης, αν αυτό δεν έχει αποσβεστεί και η σχετική αξίωση παραγραφεί, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 75Α ή αν το σχετικό δικαίωμα δεν έχει αποσβεστεί ή χαθεί από κάποια άλλη αιτία. Μετά την υποβολή της τελικής επιμέτρησης, ο ανάδοχος μπορεί να εγείρει σχετικές απαιτήσεις μόνο για οφισγενοί αιτίες.»

7. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του ν. 3010/2002 (Α' 91) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 3920/2011 (Α' 33) για την εξυπηρέτηση των αναγκών των σταθμών: α) του Μετρό Αθήνας και του δικτύου αστικού σιδηροδρόμου και ΤΡΑΜ της Περιφέρειας Αττικής, καθώς και του ΜΕΤΡΟ Θεσσαλονίκης που κατασκευάστηκαν ή κατασκευάζονται από την ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε., β) των θυγατρικών εταιρειών της ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. και γ) των λοιπών εταιρειών παροχής συγκοινωνιακού έργου (Ε.Π.Σ.Ε.) του ν. 3920/2011, μπορεί να καθορίζονται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Ο.Α.Σ.Α. και της Εκτελεστικής Επιτροπής του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας (Ο.Ρ.Σ.Α.) για τα έργα της Περιφέρειας Αττικής ή του Σ.Α.Σ.Θ. και του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης (Ο.Ρ.Θ.Ε.) για τα έργα της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, κατ' εξαίρεση από τις διατάξεις του ν. 1892/1990 (Α' 101) και από κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, χώροι για την κατασκευή αμαξοστασίων του μετρό και σταθμών μετεπιβίβασης και χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων, καθώς και των αναγκαίων εγκαταστάσεων και προσβάσεων.»

8. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 9 του ν. 3010/2002 οι λέξεις «Οικονομίας και» μεταξύ των λέξεων «Υπουργού» και «Οικονομικών» διαγράφονται.

9. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν. 3010/2002 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Στα Αμαξοστάσια του Μετρό μπορεί να αναπτύσσονται υπόγειοι ή και υπέργειοι χώροι με τις κατωτέρω χρήσεις:

αα) Χώρος εναπόθεσης συρμών,

ββ) Επισκευαστική βάση,

γγ) Στέγαση γραφείων και βοηθητικών υπηρεσιών του Μετρό.»

10. Η παράγραφος 4 του άρθρου 9 του ν. 3010/2002 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, κατ' εξαίρεση από κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, καθορίζονται, ύστερα από γνώμη του Ο.Ρ.Σ.Α. για την Περιφέρεια Αττικής ή του Ο.Ρ.Θ.Ε. για την Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης της Περιφερειακής Κεντρικής Μακεδονίας, οι συγκεκριμένες χρήσεις από τις παραπάνω σε καθέναν από τους χώρους αυτούς, καθώς και οι όροι και περιορισμοί δόμησης.»

11. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 9 του ν. 3010/2002 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται οι εταιρείες της παραγράφου 1 που έχουν την ευθύνη της κατασκευής και εκμετάλλευσης ή συνεκμετάλλευσης των Σταθμών Μετεπιβίβασης και των Χώρων Στάθμευσης.»

12. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 9 του ν. 3010/2002 αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν οι σταθμοί μετεπιβίβασης, οι χώροι στάθμευσης και τα αμαξοστάσια πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των όρων δόμησης και χρήσεων γης που ισχύουν στην περιοχή κατασκευής τους, ή αν αφορούν μόνο τις χρήσεις (i) έως (iv) και αα' έως και γγ' της παραγράφου 3, οι απαιτούμενες άδειες εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου έβδομου του ν. 1955/1991 (Α' 112), ύστερα από έγκριση κυκλοφοριακής μελέτης, μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και περιβαλλοντικών όρων.»

13. Οι παράγραφοι 5 και 6 του άρθρου 8 του ν. 2052/1992 (Α' 94), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το ν. 2947/2001 (Α' 228), αντικαθίστανται ως εξής:

«5. Η μελέτη και κατασκευή των παραπάνω ειδικών έργων, υπόγειων χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων ή άλλων χρήσεων, των υπόγειων διαβάσεων που απαιτούνται για την εξυπηρέτηση των υπέργειων εγκαταστάσεων και της διαμόρφωσης επίγειων χώρων, ανήκουν στην αρμοδιότητα του οικείου Δήμου. Αν τα πιο πάνω έργα εκτελούνται κάτω από χώρους οι οποίοι δεν είναι κοινόχρηστοι ούτε κοινωφελείς που ανήκουν κατά κυριότητα στο Δήμο, απαιτείται η συναίνεση του κυρίου του χώρου, η οποία, προκειμένου για χώρο που ανήκει στο Δημόσιο ή σε εποπτευόμενο νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου χορηγείται από τον αρμόδιο Υπουργό, ύστερα από γνώμη του εποπτευόμενου νομικού προσώπου, αν ο χώρος ανήκει σε αυτό.

6. Οι άδειες ίδρυσης των σταθμών χορηγούνται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ύστερα από αίτηση του οικείου Δήμου, η οποία συνοδεύεται από τα στοιχεία που προβλέπονται από το νόμο. Οι οικοδομικές και λοιπές άδειες

που απαιτούνται κατά περίπτωση χορηγούνται από τις αρμόδιες κατά νόμο υπηρεσίες. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζεται ο τρόπος, η διαδικασία χορήγησης των αδειών ίδρυσης και κάθε σχετικό θέμα.»

Άρθρο 187

Σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας Προώθησης και Ανάπτυξης Τουρισμού

1. Συνιστάται Ανώνυμη Εταιρία με την επωνυμία «MARKETING GREECE ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ» και με το διακριτικό τίτλο «MARKETING GREECE Α.Ε.». Μόνοι της μέτοχοι είναι ο Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ) και το Ελληνικό Δημόσιο και η ιδρυτική της πράξη θα διέπεται από τους όρους του παρόντος άρθρου, καθώς και εκείνους οι οποίοι θα συμφωνηθούν μεταξύ των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Πολιτισμού και Τουρισμού και του ΣΕΤΕ. Την ιδρυτική πράξη εξουσιοδοτούνται να υπογράψουν οι ανωτέρω Υπουργοί και ο Πρόεδρος του ΣΕΤΕ.

2. Έδρα της εταιρείας ορίζεται ο Δήμος Αθηναίων της Περιφέρειας Αττικής.

3. Η εταιρεία λειτουργεί υπέρ του δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας.

4. Η Εταιρεία διέπεται αποκλειστικά από τις διατάξεις του νόμου αυτού και, για τα θέματα που δεν ρυθμίζονται ρητά από το νόμο αυτόν, από τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, ενώ εξαιρείται από τις διατάξεις που αφορούν το δημόσιο τομέα.

5. Σκοπός της εταιρείας είναι η ανάπτυξη και εφαρμογή προγραμμάτων προβολής και διαφήμισης του ελληνικού τουρισμού διεθνώς, αλλά και στο εσωτερικό. Επίσης, η μελέτη και έρευνα της διεθνούς και εγχώριας τουριστικής αγοράς, η σύνταξη προτάσεων για τη δημιουργία, ανάπτυξη και εφαρμογή ενός συστήματος ταυτοποίησης (branding system) για τον ελληνικό τουρισμό σε εθνικό, περιφερειακό, τοπικό και κατά κατηγορία επίπεδο, καθώς και συναφείς με την υποστήριξη του τουρισμού δραστηριότητες.

6. Η διάρκεια της εταιρείας αρχίζει με τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2060.

7. Το μετοχικό κεφάλαιο ορίζεται σε ένα εκατομμύριο (1.000.000,00) ευρώ, διαιρούμενο σε εκατό χιλιάδες (100.000) ονομαστικές και δεσμευμένες μετοχές, ονομαστικής αξίας δέκα (10,00) ευρώ καθεμίας. Ο ΣΕΤΕ θα συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας κατά ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%), θα εισφέρει το ποσό των επτακοσίων χιλιάδων (700.000,00) ευρώ σε μετρητά και θα αναλάβει εβδομήντα χιλιάδες (70.000) ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας δέκα (10,00) ευρώ η καθεμία. Το Ελληνικό Δημόσιο θα συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%), θα εισφέρει το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000,00) ευρώ σε μετρητά και θα αναλάβει τριάντα χιλιάδες (30.000) ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας δέκα (10,00) ευρώ η καθεμία. Σε περίπτωση που το μετοχικό κεφάλαιο δεν έχει καταβληθεί στο σύνολό του εντός εννεαμήνου από την έναρξη της διάρκειας της εταιρείας, αυτή λύεται.

8. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι εννεαμελές, εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων και η ηγεσία του είναι πενταετής.

9. Ο Μέτοχος Ελληνικό Δημόσιο, με κοινή δήλωση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Πολιτισμού και Τουρισμού, έχει δικαίωμα να διορίσει το ένα τρίτο (1/3) των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 3, 4 και 5 του κ.ν. 2190/1920.

10. Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Εταιρείας ορίζεται από τον ΣΕΤΕ. Ο ΣΕΤΕ είναι υποχρεωμένος να γνωστοποιεί την επιλογή του στα μέλη που θα ορίζονται από το Ελληνικό Δημόσιο, τα οποία και έχουν δικαίωμα να εκφράσουν τις ενδεχόμενες επιφυλάξεις τους, τις οποίες ο ΣΕΤΕ είναι επίσης υποχρεωμένος να λαμβάνει σοβαρά υπόψη. Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Εταιρείας για τα τρία πρώτα έτη της λειτουργίας της θα ορίζεται με τη σύμφωνη γνώμη του Ελληνικού Δημοσίου.

11. Η εταιρεία δεν θα διανέμει κέρδη, εκτός αν υπάρχει ειδική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων η οποία λαμβάνεται με πλειοψηφία τριών τετάρτων (3/4) αυτών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Κριτήρια προς χρήση από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές κατά την εκτίμηση της κοινής δεσπόζουσας θέσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφος 2.

Δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις θεωρούνται ως ευρισκόμενες σε κοινή δεσπόζουσα θέση, κατά την έννοια του άρθρου 41, ακόμα και στην περίπτωση όπου δεν υπάρχουν διαρθρωτικοί ή άλλοι δεσμοί μεταξύ τους, εφ' όσον λειτουργούν σε μια αγορά η οποία χαρακτηρίζεται από έλλειψη πραγματικού ανταγωνισμού και στην οποία καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν έχει σημαντική ισχύ στην αγορά. Σύμφωνα με την ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία και τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την κοινή δεσπόζουσα θέση, αυτό είναι πιθανόν να συμβαίνει όταν η αγορά είναι συγκεντρωμένη και παρουσιάζει σειρά χαρακτηριστικών από τα οποία τα ακόλουθα ενδέχεται να έχουν μεγαλύτερη σημασία στο πλαίσιο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών:

- μικρή ελαστικότητα ζήτησης,
- παρόμοια μερίδια αγοράς,
- υψηλοί νομικοί ή οικονομικοί φραγμοί εισόδου,
- κάθετη ολοκλήρωση με συλλογική άρνηση παροχής,
- έλλειψη αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος,
- έλλειψη δυναμικού ανταγωνισμού.

Ο ανωτέρω κατάλογος είναι ενδεικτικός και όχι εξαντλητικός και τα κριτήρια δεν είναι σωρευτικά. Ο κατάλογος παρουσιάζει ορισμένα από τα αποδεικτικά στοιχεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη στήριξη των ισχυρισμών περί υπάρξεως κοινής δεσπόζουσας θέσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Στοιχειώδης κατάλογος στοιχείων που πρέπει να περιλαμβάνονται σε προσφορά αναφοράς για πρόσβαση σε δίκτυο υποδομής παροχής υπηρεσιών χονδρικής, συμπεριλαμβανομένης της μεριζόμενης ή πλήρως αδεσμοποίητης πρόσβασης σε σταθερό σημείο, ο οποίος πρέπει να δημοσιεύεται από τους κοινοποιημένους φορείς εκμετάλλευσης με σημαντική ισχύ στην αγορά (ΣΙΑ)

Για τους σκοπούς του παρόντος παραρτήματος, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «Τοπικός υποβρόχος» ο μερικός τοπικός βρόχος που συνδέει το σημείο τερματισμού δικτύου με το σημείο συγκέντρωσης ή προσδιορισμένο ενδιάμεσο σημείο πρόσβασης στο σταθερό δημόσιο δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών.
- β) «Αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο» η πλήρως αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και η μεριζόμενη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο. Η πρόσβαση αυτή δεν συνεπάγεται αλλαγές στο καθεστώς ιδιοκτησίας του τοπικού βρόχου.
- γ) «Πλήρως αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο» η παροχή σε δικαιούχο πρόσβασης στον τοπικό βρόχο ή στον τοπικό υπο-βρόχο του φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ, η οποία επιτρέπει τη χρήση της πλήρους χωρητικότητας της υποδομής του δικτύου
- δ) «Μεριζόμενη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο» η παροχή πρόσβασης σε δικαιούχο στον τοπικό βρόχο ή στον υποβρόχο του φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ, η οποία επιτρέπει τη χρήση χωρητικότητας συγκεκριμένου τμήματος της υποδομής του δικτύου, όπως μέρος της συχνότητας ή ισοδύναμου.

A. Προϋποθέσεις αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο

1. Στοιχεία δικτύου στα οποία παρέχεται πρόσβαση που αφορά ειδικότερα τα εξής στοιχεία μαζί με τις αντίστοιχες σχετικές εγκαταστάσεις:

- α) αδεσμοποίητη πρόσβαση σε τοπικούς βρόχους και υποβρόχους (ολική και μεριζόμενη)
- β) αδεσμοποίητη πρόσβαση σε τοπικούς βρόχους και υποβρόχους (ολική και μεριζόμενη) περιλαμβανομένης, ενδεχομένως, της πρόσβασης σε στοιχεία δικτύου που δεν είναι ενεργά με σκοπό την ανάπτυξη δικτύων οπισθόζευξης.
- γ) όπου απαιτείται, πρόσβαση σε αγωγούς που επιτρέπουν την ανάπτυξη δικτύων πρόσβασης

2. Πληροφορίες θέσεις που αφορούν τα σημεία φυσικής πρόσβασης συμπεριλαμβανομένων κυτίων πρόσβασης και πλαισίων διανομής, και την ύπαρξη τοπικών βρόχων και υποβρόχων, αγωγών και ευκολιών οπισθόζευξης σε συγκεκριμένα σημεία του δικτύου πρόσβασης και, κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με την τοποθεσία αγωγών και τη διαθεσιμότητα στους αγωγούς.

3. Τεχνικές προϋποθέσεις που αφορούν την πρόσβαση και τη χρήση των τοπικών βρόχων, υποβρόχων και αγωγών, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών χαρακτηριστικών του στρεπτού ζεύγους μεταλλικών αγωγών και ή οπτικών ινών, διανεμητών καλωδίων, αγωγών και συναφών ευκολιών και, κατά περίπτωση, τεχνικούς όρους σχετικά με την πρόσβαση σε αγωγούς.

4. Διαδικασίες παραγγελιών και εφοδιασμού, περιορισμοί χρήσης.

Β. Υπηρεσίες συνεγκατάστασης

1. Πληροφορίες σχετικά με τα υπάρχοντα σημεία πρόσβασης ή τα σημεία εξοπλισμού του φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ και την προγραμματισμένη αναβάθμισή τους. Η διάθεση των πληροφοριών αυτών μπορεί να περιορίζεται μόνο στα ενδιαφερόμενα μέρη, προκειμένου να αποφεύγονται προβλήματα δημόσιας ασφάλειας

2. Δυνατότητες συνεγκατάστασης στα σημεία που αναφέρονται στο σημείο 1 (συμπεριλαμβανομένης της φυσικής συνεγκατάστασης και, ενδεχομένως, της εξ αποστάσεως και της εικονικής συνεγκατάστασης).

3. Χαρακτηριστικά εξοπλισμού: περιορισμοί, εφόσον υπάρχουν, στον εξοπλισμό που μπορεί να συνεγκατασταθεί.

4. Θέματα ασφάλειας: μέτρα που λαμβάνονται από τους κοινοποιημένους φορείς εκμετάλλευσης για την ασφάλεια των χώρων τους.

5. Προϋποθέσεις πρόσβασης για το προσωπικό ανταγωνιστικών φορέων εκμετάλλευσης.

6. Προδιαγραφές ασφάλειας.

7. Κανόνες για τη διάθεση χώρου στις περιπτώσεις που ο χώρος συνεγκατάστασης είναι περιορισμένος.

8. Προϋποθέσεις για την επιθεώρηση, από τους δικαιούχους, των χώρων στους οποίους διατίθεται φυσική συνεγκατάσταση ή των σημείων όπου η συνεγκατάσταση δεν έχει γίνει δεκτή λόγω έλλειψης χωρητικότητας.

Γ. Συστήματα πληροφοριών

Προϋποθέσεις πρόσβασης στα συστήματα λειτουργικής υποστήριξης, στα συστήματα πληροφοριών ή στις βάσεις δεδομένων του κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης για προπαραγγελία, εφοδιασμό, παραγγελία, αιτήσεις συντήρησης και επισκευής και τιμολόγηση.

Δ. Προϋποθέσεις παροχής

1. Προθεσμία ανταπόκρισης στις αιτήσεις παροχής υπηρεσιών και ευκολιών· συμφωνίες επιπέδου υπηρεσιών, επιδιόρθωση σφαλμάτων, διαδικασίες αποκατάστασης του κανονικού επιπέδου υπηρεσιών και παράμετροι ποιότητας υπηρεσιών.

2. Τυποποιημένοι όροι συμβάσεως, συμπεριλαμβανομένης, ανάλογα με την περίπτωση, αποζημίωσης, σε περίπτωση μη τήρησης των προβλεπόμενων προθεσμιών.

3. Τιμές ή τρόποι τιμολόγησης για κάθε προαναφερόμενο χαρακτηριστικό, λειτουργία και ευκολία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Περιγραφή των ευκολιών και των υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο 62 (έλεγχος δαπανών), στο άρθρο 68 και στο άρθρο 73 παρ. 3

Μέρος Α: Ευκολίες και υπηρεσίες που αναφέρονται στο άρθρο 62 και 73 παρ. 3

α) Αναλυτικοί λογαριασμοί

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι εθνικές κανονιστικές αρχές, με την επιφύλαξη των απαιτήσεων της σχετικής νομοθεσίας περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής, μπορούν να καθορίζουν το βασικό επίπεδο ανάλυσης λογαριασμών που παρέχεται ατελώς από τις επιχειρήσεις στους συνδρομητές, ώστε οι τελευταίοι να μπορούν:

- i) να επαληθεύουν και να ελέγχουν τη χρέωσή τους για τη χρήση του δημόσιου δικτύου επικοινωνιών σε σταθερές θέσεις ή/και των συναφών διαθέσιμων στο κοινό τηλεφωνικών υπηρεσιών και
- ii) να παρακολουθούν κατάλληλα τη χρήση και τις δαπάνες τους, ελέγχοντας έτσι σε εύλογο βαθμό τους λογαριασμούς τους.

Εφόσον κρίνεται αναγκαίο, είναι δυνατόν να προσφέρεται στους συνδρομητές λεπτομερέστερη ανάλυση του λογαριασμού με εύλογη επιβάρυνση ή δωρεάν.

Κλήσεις οι οποίες είναι δωρεάν για τον καλούντα συνδρομητή, περιλαμβανομένων των κλήσεων σε γραμμές βοήθειας, δεν εμφανίζονται στον αναλυτικό λογαριασμό του καλούντος συνδρομητή.

β) Δωρεάν επιλεκτική φραγή για εξερχόμενες κλήσεις ή γραπτά μηνύματα (SMS) ή μηνύματα με πολυμέσα (MMS) πρόσθετου τέλους, ή όπου είναι τεχνικά εφικτό, για άλλα είδη συναφών εφαρμογών.

Πρόκειται για τη διευκόλυνση βάσει της οποίας ο συνδρομητής, κατόπιν αιτήματος στην καθορισμένη επιχείρηση παροχής τηλεφωνικών υπηρεσιών, μπορεί να φράσσει δωρεάν εξερχόμενες κλήσεις ή γραπτά μηνύματα (SMS) ή μηνύματα με πολυμέσα (MMS) πρόσθετου τέλους ή άλλα είδη συναφών εφαρμογών, από ή προς συγκεκριμένες κατηγορίες αριθμών.

γ) Συστήματα προπληρωμής

Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να απαιτεί από τις καθορισμένες επιχειρήσεις να παρέχουν τα μέσα ώστε οι καταναλωτές να έχουν τη δυνατότητα να προπληρώνουν την πρόσβαση στο δημόσιο δίκτυο επικοινωνιών και τη χρήση διαθέσιμων στο κοινό τηλεφωνικών υπηρεσιών.

δ) Σταδιακή αποπληρωμή τελών σύνδεσης

Η Ε.Ε.Τ.Τ. έχει τη δυνατότητα να απαιτεί από τις καθορισμένες επιχειρήσεις, να παρέχουν στους καταναλωτές τη δυνατότητα καταβολής των τελών σύνδεσης με το δημόσιο δίκτυο επικοινωνιών στη βάση χρονικά κατανεμημένων πληρωμών.

ε) Μη εξόφληση λογαριασμών

Η Ε.Ε.Τ.Τ. λαμβάνει συγκεκριμένα αναλογικά, αμερόληπτα και δημόσιου χαρακτήρα μέτρα για να καλυφθεί η μη εξόφληση τηλεφωνικών λογαριασμών των επιχειρήσεων. Τα μέτρα αυτά εξασφαλίζουν ότι ο συνδρομητής προειδοποιείται κατάλληλα για κάθε επικείμενη διακοπή υπηρεσίας ή αποσύνδεση. Εκτός από τις περιπτώσεις απάτης, επανειλημμένης καθυστέρησης εξόφλησης ή μη εξόφλησης των λογαριασμών, τα μέτρα αυτά διασφαλίζουν, στο βαθμό που αυτό είναι τεχνικά εφικτό, ότι η διακοπή υπηρεσίας περιορίζεται μόνο στη συγκεκριμένη υπηρεσία. Η αποσύνδεση λόγω μη εξόφλησης λογαριασμών, θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον ο συνδρομητής έχει ειδοποιηθεί κατάλληλα. Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να καθορίζει μια περίοδο περιορισμένης εξυπηρέτησης η οποία προηγείται της πλήρους αποσύνδεσης, και κατά τη διάρκεια της οποίας επιτρέπονται μόνο οι κλήσεις που δεν γίνονται με χρέωση του εν λόγω συνδρομητή (π.χ. οι κλήσεις προς το "112").

στ) Συμβουλές σχετικά με τα τιμολόγια

Το μέσο που επιτρέπει στους συνδρομητές να ζητούν από την επιχείρηση ενημέρωση σχετικά με χαμηλότερα τιμολόγια, αν υπάρχουν.

ζ) Έλεγχος του κόστους

Το μέσο που επιτρέπει στις επιχειρήσεις να προσφέρουν άλλους τρόπους, αν το κρίνουν σκόπιμο οι εθνικές κανονιστικές αρχές, για τον έλεγχο του κόστους των υπηρεσιών τηλεφωνίας για το κοινό, συμπεριλαμβανομένης της δωρεάν αποστολής ειδοποιήσεων προς τους καταναλωτές σε περίπτωση διαπίστωσης συστηματικά αφύσικης και υπερβολικής κατανάλωσης.

Μέρος Β: Ευκολίες που αναφέρονται στο άρθρο 73 παρ. 3

α) Τονική επιλογή ή λειτουργία πολυσυχνότητας διπλού τόνου (DTMF)

Το δημόσιο δίκτυο επικοινωνιών ή/και οι διαθέσιμες στο κοινό τηλεφωνικές υπηρεσίες υποστηρίζουν τη χρήση τόνων DTMF που ορίζονται στο ETSI ETR 207 για διατεμαχική σηματοδότηση σε όλο το δίκτυο, τόσο στο εσωτερικό κράτους μέλους όσο και μεταξύ των κρατών μελών.

β) Αναγνώριση καλούσας γραμμής

Ο αριθμός που καλεί εμφανίζεται στον δέκτη της κλήσης πριν την αποκατάσταση της κλήσης.

Η συγκεκριμένη ευκολία θα πρέπει να παρέχεται σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής, ιδίως την οδηγία 2002/58/ΕΚ (οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες).

Στο μέτρο που είναι τεχνικά εφικτό, οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να παρέχουν δεδομένα και σήματα για τη διευκόλυνση της αναγνώρισης καλούντος και της τονικής επιλογής για υπεραστικές συνδιαλέξεις μεταξύ κρατών μελών.

Μέρος Γ: Εφαρμογή των διατάξεων για τη φορητότητα αριθμού που αναφέρονται στο άρθρο 68

Η απαίτηση όλοι οι συνδρομητές με αριθμούς τηλεφώνου από το εθνικό σχέδιο αριθμοδότησης να μπορούν, εφόσον το ζητήσουν, να διατηρήσουν τον (τους) αριθμό(ούς) τους, ανεξαρτήτως της επιχείρησης παροχής της υπηρεσίας, εφαρμόζεται:

- α) εφόσον πρόκειται για γεωγραφικούς αριθμούς, σε συγκεκριμένο τόπο και
- β) εφόσον πρόκειται για μη γεωγραφικούς αριθμούς, σε οποιονδήποτε τόπο.

Το παρόν μέρος δεν ισχύει για τη μεταφορά αριθμών μεταξύ δικτύων που παρέχουν υπηρεσίες σε σταθερές θέσεις και δικτύων κινητής τηλεφωνίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV

Πληροφορίες που πρέπει να δημοσιεύονται σύμφωνα με το άρθρο 66 (διαφάνεια και δημοσίευση πληροφοριών)

Η Ε.Ε.Τ.Τ. είναι αρμόδια για τη δημοσίευση των πληροφοριών που ορίζονται στο παρόν παράρτημα, σύμφωνα με το άρθρο 66. Η Ε.Ε.Τ.Τ. αποφασίζει ποιες πληροφορίες πρέπει να δημοσιεύονται από τις επιχειρήσεις παροχής δημόσιων δικτύων επικοινωνιών ή/και διαθέσιμων στο κοινό τηλεφωνικών υπηρεσιών και ποιες πληροφορίες πρέπει να δημοσιεύονται από την ίδια, προκειμένου να διασφαλίζεται η δυνατότητα των καταναλωτών να κάνουν τις επιλογές τους με πλήρη ενημέρωση.

1. Επωνυμία(-ες) και διεύθυνση(-εις) της επιχείρησης(-ων)

Πρόκειται για τις επωνυμίες και τις διευθύνσεις των κεντρικών γραφείων των επιχειρήσεων παροχής δημόσιων δικτύων επικοινωνιών ή/και διαθέσιμων στο κοινό τηλεφωνικών υπηρεσιών.

2. Περιγραφή των προσφερόμενων υπηρεσιών**2.1. Εύρος των προσφερόμενων υπηρεσιών**

2.2. Τυποποιημένα τιμολόγια που αναφέρουν τις παρεχόμενες υπηρεσίες και το περιεχόμενο εκάστου τιμολογιακού στοιχείου (π.χ. τέλη πρόσβασης, όλα τα είδη των τελών χρήσης, τέλη συντήρησης), περιλαμβανομένων των λεπτομερειών για τις ισχύουσες συνήθειες εκπτώσεις και τα ειδικά και στοχοθετημένα τιμολογιακά καθεστάτα, καθώς και τυχόν πρόσθετα τέλη και δαπάνες που αφορούν τον τερματικό εξοπλισμό.

2.3. Πολιτική αποζημιώσεων/επιστροφής, περιλαμβανομένων των ειδικών λεπτομερειών για τα προσφερόμενα συστήματα αποζημίωσης/επιστροφής.

2.4. Τύποι παρεχόμενων υπηρεσιών συντήρησης.

2.5. Τυποποιημένοι συμβατικοί όροι, στους οποίους περιλαμβάνονται η ελάχιστη συμβατική περίοδος, η λύση της σύμβασης και οι διαδικασίες και τα άμεσα τέλη που σχετίζονται με τη φορητότητα αριθμών και άλλων αναγνωριστικών, εφόσον κρίνεται σκόπιμο.

3. Μηχανισμοί επίλυσης διαφορών, περιλαμβανομένων διαδικασιών που έχουν αναπτυχθεί από την επιχείρηση.

4. Ενημέρωση σχετικά με τα δικαιώματα που αφορούν την καθολική υπηρεσία, περιλαμβανομένων, όπου κρίνεται σκόπιμο, των ευκολιών και των υπηρεσιών που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙΙ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Παράμετροι της ποιότητας υπηρεσίας
 Παράμετροι, ορισμοί και μέθοδοι μέτρησης της ποιότητας της υπηρεσίας που
 αναφέρονται στα άρθρα 63 και 67

Για επιχειρήσεις που παρέχουν πρόσβαση σε δημόσιο δίκτυο επικοινωνιών

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ (Σημείωση 1)	ΟΡΙΣΜΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ
Χρόνος παροχής της αρχικής σύνδεσης	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Ποσοστό βλαβών ανά γραμμή πρόσβασης	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Χρόνος επισκευής βλαβών	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057

Για επιχειρήσεις που παρέχουν διαθέσιμη στο κοινό τηλεφωνική υπηρεσία

Χρόνος αποκατάστασης κλήσης (Σημείωση 2)	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Χρόνος απόκρισης για υπηρεσίες πληροφοριών καταλόγου	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Αναλογία των εν λειτουργία κοινόχρηστων τηλεφώνων με κερματοδέκτη ή υποδοχή κάρτας	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Καταγγελίες για λάθη σε λογαριασμούς	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Αναλογία ανεπιτυχών κλήσεων (Σημείωση 2)	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057

Ο αριθμός έκδοσης του ETSI EG 202 057 – 1 v. είναι 1.3.1 (Ιούλιος 2008)

Σημείωση 1

Οι παράμετροι πρέπει να επιτρέπουν την ανάλυση των επιδόσεων σε περιφερειακό επίπεδο (δηλαδή τουλάχιστον στο επίπεδο 2 της στατιστικής ονοματολογίας εδαφικών ενότητων μονάδων (NUTS) της Eurostat).

Σημείωση 2

Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να μην απαιτούν την τήρηση επικαιροποιημένων πληροφοριών για τις επιδόσεις που αφορούν τις δύο αυτές παραμέτρους, εφόσον από τα στοιχεία προκύπτει ότι οι επιδόσεις στους δύο αυτούς τομείς είναι ικανοποιητικές.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

Υπολογισμός του τυχόν καθαρού κόστους των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας και καθιέρωση μηχανισμού κάλυψης ή επιμερισμού σύμφωνα με το άρθρο 64

Μέρος Α΄

Υπολογισμός καθαρού κόστους

Ως υποχρεώσεις Καθολικής Υπηρεσίας νοούνται οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται σε μια επιχείρηση και αφορούν την παροχή δικτύου και υπηρεσίας στο σύνολο ορισμένης γεωγραφικής περιοχής, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των μέσων τιμών που επιβάλλονται στη γεωγραφική αυτή περιοχή για την παροχή της εν λόγω υπηρεσίας ή των ειδικών τιμολογιακών επιλογών για καταναλωτές με χαμηλό εισόδημα ή με ειδικές κοινωνικές ανάγκες.

Η Ε.Ε.Τ.Τ. εξετάζει όλα τα μέσα προκειμένου να εξασφαλίζει τα κατάλληλα κίνητρα στις καθορισμένες επιχειρήσεις που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 64 ώστε να αναλαμβάνουν τις υποχρεώσεις Καθολικής Υπηρεσίας με τρόπο οικονομικά αποδοτικό.

Κατά τη διεξαγωγή ενός υπολογισμού, το καθαρό κόστος των υποχρεώσεων Καθολικής Υπηρεσίας υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του καθαρού κόστους της λειτουργίας μιας καθορισμένης επιχείρησης, με υποχρεώσεις Καθολικής Υπηρεσίας και της λειτουργίας της χωρίς υποχρεώσεις Καθολικής Υπηρεσίας. Ο υπολογισμός αυτός ισχύει είτε το δίκτυο είναι πλήρως ανεπτυγμένο είτε ακόμη αναπτύσσεται και επεκτείνεται. Θα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στην ορθή εκτίμηση του κόστους που κάθε καθορισμένη επιχείρηση θα προσπαθούσε να αποφύγει εάν δεν έφερε καμιά υποχρέωση Καθολικής Υπηρεσίας. Ο υπολογισμός του καθαρού κόστους θα πρέπει να συνεκτιμά τα οφέλη, συμπεριλαμβανομένων των άυλων οφελών, που αποκομίζει ο φορέας εκμετάλλευσης Καθολικής Υπηρεσίας.

Ο υπολογισμός βασίζεται στο κόστος που προκύπτει από τα ακόλουθα:

(i) Στοιχεία των καθορισμένων υπηρεσιών οι οποίες μπορούν να παρέχονται μόνο με ζημία ή με συνθήκες κόστους που δεν εμπίπτουν στα συνήθη εμπορικά πρότυπα.

Η κατηγορία αυτή μπορεί να περιλαμβάνει στοιχεία υπηρεσιών όπως: πρόσβαση σε τηλεφωνικές υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, παροχή ορισμένων κοινόχρηστων τηλεφώνων, παροχή ορισμένων υπηρεσιών ή εξοπλισμού για άτομα με ειδικές ανάγκες κ.λπ..

(ii) Ειδικούς τελικούς χρήστες ή ομάδες τελικών χρηστών οι οποίοι, λόγω του κόστους παροχής του συγκεκριμένου δικτύου και της συγκεκριμένης υπηρεσίας, των εσόδων και της τυχόν γεωγραφικής στάθμισης των τιμών που επιβάλλονται, μπορούν να εξυπηρετούνται μόνο με ζημία ή με συνθήκες κόστους που δεν εμπίπτουν στα συνήθη εμπορικά πρότυπα. Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τους τελικούς χρήστες ή τις ομάδες τελικών χρηστών που δεν θα εξυπηρετούνταν από έναν εμπορικό φορέα εκμετάλλευσης, ο οποίος δεν θα είχε υποχρέωση παροχής Καθολικής Υπηρεσίας.

Ο υπολογισμός του καθαρού κόστους των ειδικών χαρακτηριστικών των υποχρεώσεων Καθολικής Υπηρεσίας διενεργείται χωριστά, προκειμένου να μην υπολογίζονται διπλά τα τυχόν άμεσα ή έμμεσα οφέλη ή δαπάνες. Το συνολικό καθαρό κόστος των υποχρεώσεων Καθολικής Υπηρεσίας για κάθε επιχείρηση υπολογίζεται ως το σύνολο του καθαρού κόστους που προκύπτει από τα επί μέρους στοιχεία των υποχρεώσεων Καθολικής Υπηρεσίας, λαμβανομένων υπόψη των τυχόν άυλων οφελών.

Η ευθύνη για την επαλήθευση του καθαρού κόστους ανήκει στην Ε.Ε.Τ.Τ..

Μέρος Β΄

Κάλυψη του καθαρού κόστους των υποχρεώσεων Καθολικής Υπηρεσίας. Η κάλυψη ή η χρηματοδότηση του καθαρού κόστους των υποχρεώσεων Καθολικής Υπηρεσίας συνεπάγεται την αποζημίωση των καθορισμένων επιχειρήσεων, που επιβαρύνονται με υποχρεώσεις Καθολικής Υπηρεσίας για τις υπηρεσίες που παρέχουν υπό μη εμπορικές συνθήκες. Επειδή η αποζημίωση αυτή συνεπάγεται μεταφορές κεφαλαίων, πρέπει να εξασφαλίζεται ότι αυτές γίνονται με αντικειμενικό, διαφανή, αμερόληπτο και αναλογικό τρόπο. Αυτό σημαίνει ότι οι μεταφορές κεφαλαίων προκαλούν τις ελάχιστες δυνατές στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό και στη ζήτηση των χρηστών.

Σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 3, ένας μηχανισμός επιμερισμού πρέπει να χρησιμοποιεί διαφανή και ουδέτερα μέσα για την είσπραξη των εισφορών ώστε να αποφεύγεται ο κίνδυνος διπλής καταβολής εισφορών τόσο για τις εκροές όσο και για τις εισροές των επιχειρήσεων. Σε περίπτωση πρόβλεψης λειτουργίας, υπό την εποπτεία της Ε.Ε.Τ.Τ., ανεξάρτητου φορέα διαχείρισης του μηχανισμού επιμερισμού, ο φορέας αυτός είναι αρμόδιος για την είσπραξη των εισφορών από τις επιχειρήσεις που υποχρεούνται στην καταβολή εισφοράς για τη χρηματοδότηση του καθαρού κόστους των υποχρεώσεων Καθολικής Υπηρεσίας και εποπτεύει τη μεταφορά των οφειλόμενων ποσών και/ή διοικητικών πληρωμών προς τις επιχειρήσεις που δικαιούνται αποζημίωσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

Όροι που δύνανται να συνοδεύουν την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, δικαιώματα χρήσης συχνοτήτων και αριθμών

« Όροι που απαριθμούνται στο παρόν Παράρτημα αποτελούν το μέγιστο κατάλογο που δύνανται να συνοδεύουν την παροχή (Μέρος Α'), δικαιώματα χρήσης (Μέρος Β') και δικαιώματα χρήσης αριθμών (Μέρος Γ').

α. Όροι που δύνανται να συνοδεύουν τη Γενική Άδεια

1. Χρηματοδοτικές συνεισφορές για τη χρηματοδότηση της καθολικής υπηρεσίας σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κεφαλαίου Ζ' του παρόντος νόμου.
2. Διοικητικές επιβαρύνσεις σύμφωνα με το άρθρο 77 του παρόντος νόμου.
3. Διαλειτουργικότητα υπηρεσιών και διασύνδεση δικτύων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.
4. Προσβασιμότητα για τους τελικούς χρήστες όσον αφορά τους αριθμούς του εθνικού σχεδίου αριθμοδότησης, τους αριθμούς του Ευρωπαϊκού Χώρου Τηλεφωνικής Αριθμοδότησης, τους καθολικούς διεθνείς αριθμούς ατελών κλήσεων και, εφόσον είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό, τους αριθμούς των σχεδίων αριθμοδότησης άλλων κρατών μελών, και σχετικοί όροι σύμφωνα με το κεφάλαιο Ζ' του παρόντος νόμου.
5. Απαιτήσεις περιβαλλοντικού, χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, συμπεριλαμβανομένων απαιτήσεων και όρων που συνδέονται με την παραχώρηση πρόσβασης ή χρήσης δημόσιων ή ιδιωτικών εκτάσεων και όρων που συνδέονται με τη συνεγκατάσταση και κοινή χρήση ευκολιών και συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως, οποιωνδήποτε οικονομικών ή τεχνικών εγγυήσεων που απαιτούνται για τη διασφάλιση της ορθής εκτέλεσης των έργων υποδομής.
6. Υποχρεώσεις μεταφοράς σήματος σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.
7. Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής, στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών σύμφωνα με την οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 201).
8. Κανόνες προστασίας των καταναλωτών, ειδικά για τον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων όρων, που σχετίζονται με την παροχή καθολικής υπηρεσίας καθώς και όρων προσβασιμότητας για χρήστες με αναπηρίες σύμφωνα με το άρθρο 60 σε συνεργασία με το Συνήγορο του Καταναλωτή.
9. Παροχή πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 38 του παρόντος νόμου.
10. Προδιαγραφές χρήσης, σε περίπτωση μείζονος καταστροφής ή εθνικής έκτακτης ανάγκης ώστε να εξασφαλίζονται η επικοινωνία των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης με τις δημόσιες αρχές.
11. Μέτρα που αποβλέπουν στον περιορισμό της έκθεσης του κοινού, εν γένει, σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία που προκαλούνται από δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, σύμφωνα με κείμενες διατάξεις.
12. Υποχρεώσεις πρόσβασης πλην των προβλεπόμενων για τα δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνοτήτων και αριθμών για τις επιχειρήσεις που παρέχουν δίκτυα ή υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών.
13. Όροι που εξασφαλίζουν τη διατήρηση της ακεραιότητας των δημόσιων δικτύων επικοινωνιών σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, συμπεριλαμβανομένων όρων που αφορούν

την ηλεκτρομαγνητική συμβατότητα μεταξύ δικτύων και/ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

14. Ασφάλεια δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών έναντι μη επιτρεπόμενης πρόσβασης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

15. Όροι για τη χρήση ραδιοσυχνοτήτων όταν η εν λόγω χρήση δεν εξαρτάται από τη χορήγηση μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης.

16. Συμμόρφωση προς τα ισχύοντα πρότυπα και/ή τις προδιαγραφές του τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

17. Δυνατότητα νόμιμης παρακολούθησης από αρμόδιες εθνικές αρχές σύμφωνα με την οδηγία 2002/58/EK και την οδηγία 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995. (ΕΕ L 295).

18. Όροι χρήσης για επικοινωνία των δημόσιων αρχών με το κοινό για προειδοποίηση του κοινού σχετικά με επικείμενες απειλές και για περιορισμό των συνεπειών από μείζονες καταστροφές.

19. Περιορισμοί σχετικά με τη μετάδοση παράνομου περιεχομένου, σύμφωνα με την οδηγία 2000/31/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000 (L 178), όπως ισχύει για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, και ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου στην εσωτερική αγορά και περιορισμοί όσον αφορά τη μετάδοση επιβλαβούς περιεχομένου σύμφωνα με το άρθρο 2α παράγραφος 2 της οδηγίας 89/552/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 3ης Οκτωβρίου 1989 (L 298), όπως ισχύει για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την άσκηση τηλεοπτικών δραστηριοτήτων.

20. Υποχρεώσεις διαφάνειας επί των παρόχων δημόσιων δικτύων επικοινωνιών που παρέχουν υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών που είναι διαθέσιμες στο κοινό ώστε να εξασφαλίζεται η διατεμαστική συνδεσιμότητα συμπεριλαμβανομένων της απεριόριστης πρόσβασης στο περιεχόμενο, τις υπηρεσίες και τις εφαρμογές και της διανομής τους, σύμφωνα με τους στόχους και τις αρχές που ορίζονται στο άρθρο 8 της οδηγίας 2002/21/EK (οδηγία-πλαίσιο), ανακοίνωση των περιορισμών όσον αφορά οιοσδήποτε όρους περιορισμού στη πρόσβαση και/ή στη χρήση υπηρεσιών και εφαρμογών εφόσον επιτρέπονται οι εν λόγω όροι από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο και, εφόσον είναι αναγκαίο και αναλογικό, πρόσβαση των εθνικών κανονιστικών αρχών στις σχετικές πληροφορίες προς επαλήθευση της ακρίβειας της εν λόγω ανακοίνωσης.

Β. Όροι που δύνανται να συνοδεύουν δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνοτήτων

1. Υποχρέωση παροχής υπηρεσίας ή χρήσης τύπου τεχνολογίας για τα οποία χορηγήθηκαν τα δικαιώματα χρήσης της συχνότητας, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, απαιτήσεων κάλυψης και ποιότητας.

2. Πραγματική και αποδοτική χρήση των συχνοτήτων σύμφωνα με το παρόντα νόμο

3. Τεχνικοί και λειτουργικοί όροι που είναι αναγκαίοι για την αποφυγή επιβλαβών παρεμβολών και για τον περιορισμό της έκθεσης του κοινού, εν γένει, σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία, όταν οι όροι αυτοί διαφέρουν από τους όρους που περιέχονται στη γενική άδεια.

4. Μέγιστη διάρκεια, σύμφωνα με το άρθρο 21 του παρόντος νόμου, με την επιφύλαξη των τυχόν τροποποιήσεων του Ε.Κ.Κ.Ζ.Σ..

5. Συμβατική μεταβίβαση δικαιωμάτων και όροι για την εν λόγω μεταβίβαση, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο.

6. Τέλη χρήσης σύμφωνα με το άρθρο 75 του παρόντος νόμου.

7. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις που έχει αναλάβει η επιχείρηση, η οποία αποκτά το δικαίωμα χρήσης κατά τη διαδικασία ανταγωνιστικής ή συγκριτικής επιλογής.
8. Υποχρεώσεις δυνάμει σχετικών διεθνών συμφωνιών που αφορούν τη χρήση συχνοτήτων.
9. Υποχρεώσεις που διέπουν την πειραματική χρήση των ραδιοσυχνοτήτων.

Γ. Όροι που δύνανται να συνοδεύουν δικαιώματα χρήσης αριθμών

1. Καθορισμός της υπηρεσίας για την οποία χρησιμοποιείται ο αριθμός, συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε απαιτήσεων που συνδέονται με την παροχή της εν λόγω υπηρεσίας και για λόγους σαφήνειας, αρχές τιμολόγησης και ανώτατες τιμές που μπορούν να ισχύσουν στη συγκεκριμένη περιοχή αριθμών προς εξασφάλιση της προστασίας των καταναλωτών σύμφωνα με το άρθρο 3 του παρόντος νόμου.
2. Πραγματική και αποδοτική χρήση των αριθμών σύμφωνα με τον παρόντα νόμο.
3. Απαιτήσεις φορητότητας του αριθμού.
4. Υποχρέωση παροχής πληροφοριών καταλόγου συνδρομητών για τους σκοπούς του άρθρου 58 και 69 του παρόντος νόμου.
5. Μέγιστη διάρκεια σύμφωνα με το άρθρο 22 του παρόντος νόμου, με την επιφύλαξη των τυχόν τροποποιήσεων του εθνικού σχεδίου αριθμοδότησης.
6. Συμβατική μεταβίβαση δικαιωμάτων από τον δικαιούχο και όροι για την εν λόγω μεταβίβαση.
7. Τέλη χρήσης σύμφωνα με το άρθρο 75 του παρόντος νόμου.
8. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις που έχει αναλάβει η επιχείρηση, η οποία αποκτά το δικαίωμα χρήσης κατά τη διαδικασία ανταγωνιστικής ή συγκριτικής επιλογής.
9. Υποχρεώσεις δυνάμει σχετικών διεθνών συμφωνιών που αφορούν τη χρήση αριθμών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

Συστήματα υπό όρους πρόσβασης σε υπηρεσίες ψηφιακής τηλεόρασης και ραδιοφώνου

1. Τα συστήματα πρόσβασης υπό όρους πρέπει να διαθέτουν την απαραίτητη τεχνική ικανότητα για μη δαπανηρό διέλεγχο, παρέχοντας τη δυνατότητα πλήρους ελέγχου από τους φορείς εκμετάλλευσης δικτύων, σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο, των υπηρεσιών που χρησιμοποιούν τέτοιου είδους συστήματα πρόσβασης υπό όρους.
2. Οι φορείς εκμετάλλευσης υπηρεσιών υπό όρους πρόσβασης, ανεξάρτητα από τον τρόπο μετάδοσης, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες πρόσβασης σε υπηρεσίες ψηφιακής τηλεόρασης και ραδιοφώνου και από τις υπηρεσίες πρόσβασης των οποίων εξαρτώνται οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς μετάδοσης, προκειμένου να είναι προσιτοί σε οποιαδήποτε ομάδα δυνητικών θεατών ή ακροατών, προσφέρουν σε όλους τους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς, σε δίκαιη, εύλογη και αμερόληπτη βάση, σύμφωνα με τις αρχές του δικαίου του ανταγωνισμού, τεχνικές υπηρεσίες που επιτρέπουν τη λήψη των ψηφιακών υπηρεσιών των ραδιοτηλεοπτικών φορέων από θεατές ή ακροατές, μέσω αποκωδικοποιητών, τους οποίους διαθέτουν οι φορείς παροχής υπηρεσιών.
3. Οι φορείς εκμετάλλευσης υπηρεσιών υπό όρους πρόσβασης, ανεξάρτητα από τον τρόπο μετάδοσης, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες πρόσβασης σε υπηρεσίες ψηφιακής τηλεόρασης και ραδιοφώνου υποχρεούνται να τηρούν χωριστά λογιστικά βιβλία για τις δραστηριότητές τους ως φορείς παροχής υπηρεσιών πρόσβασης υπό όρους.
4. Οι κάτοχοι δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας σε συστήματα και προϊόντα υπό όρους πρόσβασης, όσον αφορά στη χορήγηση σχετικών αδειών σε κατασκευαστές εξοπλισμού ευρείας κατανάλωσης, υποχρεούνται να τηρούν δίκαιους, εύλογους και αμερόληπτους όρους, σύμφωνα με τις αρχές του δικαίου του ανταγωνισμού.
5. Οι κάτοχοι δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας σε συστήματα και προϊόντα υπό όρους πρόσβασης υποχρεούνται να μην εξαρτούν τη χορήγηση αδειών στους κατασκευαστές εξοπλισμού ευρείας κατανάλωσης από όρους που αποθαρρύνουν, περιορίζουν ή απαγορεύουν τη συμπερίληψη στο ίδιο προϊόν κοινής διεπαφής που επιτρέπει τη σύνδεση με διάφορα άλλα συστήματα πρόσβασης ή τη συμπερίληψη στο ίδιο προϊόν συγκεκριμένων μέσων άλλων συστημάτων πρόσβασης, εφόσον ο αποδέκτης της άδειας πληροί τις σχετικές εύλογες προϋποθέσεις που εγγυώνται την ασφάλεια των συναλλαγών των φορέων εκμετάλλευσης συστημάτων πρόσβασης υπό όρους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

Διαλειτουργικότητα ψηφιακού εξοπλισμού ευρείας κατανάλωσης

1. Ο εξοπλισμός ψηφιακής τηλεοπτικής λήψης ευρείας κατανάλωσης, που προορίζεται για πώληση ή μίσθωση ή άλλου είδους διάθεση, εφόσον έχει τη δυνατότητα αποκρυπτογράφησης σήματος ψηφιακής τηλεόρασης, πρέπει:
  - α) να επιτρέπει την αποκρυπτογράφηση ψηφιακών τηλεοπτικών σημάτων σύμφωνα με τον εκάστοτε ισχύοντα κοινό ευρωπαϊκό αλγόριθμο κρυπτογράφησης,
  - β) να παρουσιάζει σήματα που έχουν μεταδοθεί χωρίς κρυπτογράφηση, υπό τον όρο ότι, σε περίπτωση μισθωμένου εξοπλισμού, ο μισθωτής έχει συμμορφωθεί με τη σχετική συμφωνία μίσθωσης.
2. Οι αναλογικές συσκευές τηλεόρασης με οθόνη ολικής απεικόνισης ορατής διαγωνίου μεγαλύτερη των σαράντα δύο (42) εκατοστών, οι οποίες διατίθενται στην ελληνική αγορά προς πώληση ή μίσθωση, πρέπει να διαθέτουν τουλάχιστον μία πρίζα ανοικτής διασύνδεσης, σύμφωνα με πρότυπο που καθορίζεται από αναγνωρισμένο ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης, η οποία επιτρέπει την απλή σύνδεση περιφερειακών και, ιδίως, πρόσθετων αποκωδικοποιητών και ψηφιακών δεκτών.
3. Οι ψηφιακές συσκευές τηλεόρασης με οθόνη ολικής απεικόνισης ορατής διαγωνίου μεγαλύτερης των τριάντα (30) εκατοστών, οι οποίες διατίθενται στην ελληνική αγορά προς πώληση ή μίσθωση, πρέπει να διαθέτουν τουλάχιστον μία πρίζα ανοικτής διεπαφής (είτε τυποποιημένη είτε σύμφωνη προς πρότυπα που θεσπίζει αναγνωρισμένος ευρωπαϊκός οργανισμός τυποποίησης είτε σύμφωνη με γενικά ισχύουσες προδιαγραφές στον τομέα), η οποία να επιτρέπει την απλή σύνδεση περιφερειακών και να μπορεί να μεταφέρει όλα τα στοιχεία του σήματος ψηφιακής τηλεόρασης, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που αφορούν στις διαλογικές και τις υπό όρους παρεχόμενες υπηρεσίες.

Άρθρο 188
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν άλλως ορίζεται σε επί μέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 10 Απριλίου 2012

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΠΑΥΛΟΣ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΗΦΟΥΝΑΚΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΤΡΟΥΜΑΝΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ,
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ ΚΑΨΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 10 Απριλίου 2012

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή:

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 έως 16 σελίδες σε 1 € προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD:

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση	Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α΄	150 €	40 €	15 €	Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Β΄	300 €	80 €	30 €	Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Γ΄	50 €	-	-	Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-	Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Δ΄	110 €	30 €	-	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή
Α΄	225 €	Δ΄	160 €	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	2.250 €
Β΄	320 €	Α.Α.Π.	160 €	Δ.Δ.Σ.	225 €
Γ΄	65 €	Ε.Β.Ι.	65 €	Α.Σ.Ε.Π.	70 €
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €	Α.Ε.Δ.	10 €	Ο.Π.Κ.	-

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.

- Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστρίου 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).
- Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.
- Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α, τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής.
- Το ποσό υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. (5% επί του ποσού συνδρομής), καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.
- Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρίζονται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.

Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: τηλ.: 210 8220885.

Τα φύλλα όλων των τευχών της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως διατίθενται δωρεάν σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr)

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: <http://www.et.gr> - e-mail: webmaster.et@et.gr

ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΑΠΟ 08:00 ΜΕΧΡΙ 13:30

* 0 1 0 0 0 8 2 1 0 0 4 1 2 0 1 3 6 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004